ΟΜΙΛΙΑΙ
ΕΙΣ ΨΑΛΤ
ΗΡΙΟΝ

Ex Electorali Bibliotheca
Serenis. Vtriusq; Bavariæ
Ducum.

Cod. graec.
314.
Gr. M. S. 36.

Homiliae in psalterium, incerti
autoris, usq ad psalmi
81 finem

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS

II

Codex CCCXIV.

Membranaceus, membrana solida, solo atramento, literis minutis et nitidissimis, in octavo, constans foliis 371, Saec. XII, probe conservatus et inscriptus.

Ἑρμηνεία τοῦ ἐυα. τῶν ἀπ. καὶ τοῦ ψαλτηρίου. εἰς τὸν ιε ψαλμὸν ὁμιλία α.

A. ἐςί τινα γράμματα ἐν ςήλαις.

Expositio evangelii Apostolorum et psalterii. In psalmum XV. homilia I.

T. ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι διὰ ἰν' κ. τ. λ.

†. Dividitur in duos tomos, quorum primus continet in psalmum XV. homilias duas; in psalmum XXXI. homilias quatuor, in psalmum LXVII. homilias duas; in psalmum LXXIII. homilias tres; in psalmum LXXIV. homiliam unam; in psalmum LXXV. homil. I. in psalmum LXXVI. homil. IV.; in psalmum LXXVII. homil. V. Secundus in psalmum LXXVII. continet homilias VI, VII, VIII, IX. in psalmum LXXX. homil. II. in psalmum LXXXI. homil. I. Ex quo patet in quòsdam psalmos haberi expositionem. Cuiusnam autem sit, titulo non est additum. In superiori quidem margine legitur Michaeli Pselli. Sed hoc aliena manu et recentiore scriptum. Possessor verò, quem ex scriptura Adolphum Occonem suspicor, adscripsit in fine: ἑρμηνεὺς ὑπάρχη τῆς ἀυτῆς βίβλου μιχαὴλ ὁ ψέλλος,

ὁ φιλόσοφος. Interpres est huius libri Michael Psellus Philosophus. Apud Fabricium in bibl. gr. non inveni huius viri expositionem in psalmos. At in bibl. Segueriana eidem adscribitur commentarius in psalmos. Germanum quemdam Hieromonachum hunc etiam codicem possedisse ex his in fine scriptis apparet: χρισέ μου φύλαττε τῷ δωρίσαντι σὺν τῷ κεκτημένῳ γερμανῷ ταπεινῷ καὶ τάχα ἱερομόναχε. Christe mi custodi donantem et possidentem Germanum humilem et forte Hieromonachum.

τελεσμὸς ὁ ὅρος. καὶ ὁ μὲν τελεσμὸς
ἔμαστος. οὗτος μὲν οὖν. ἡ τελεσμαρία
φὴ τῶν δῶδ. ἕκαστος δὲ ἐκείμεθα μετὰ
τῶν δῶδ. οἷον ὁ πρῶτος τελεσμὸς
προσθήκας τὸ τέλος ὑπὲρ τοῦ μὲ
τὸν μὲν ἀριθμὸν μετὰ τὸν μέτρον τ
τοῦ ἀ
δῶδεκας τριμεσμαρίαν. ὁ ποτὲ ἐκράτη
σαν αὐτὸν οἱ ἀμφὶ φίλοι βασιλῆς. ὁ δὲ δεύ
τερος τελεσμὸς ἐκ τοῦ εἰς τὸ τέλος μὴ διαφθείρ
τῶν δῶδ εἰς τριμεσμαρίαν. βὴ τὸ αὐτὸ μὲ
τὸ δῶδ εἰς τριμεσμαρίαν
εἰς τὸ πέρας ἄν. καὶ ἐμφανὴ ταῦτα μὲν
ἀδιάφορα καὶ βραχυτέρους ἐφαρμόζομεν
σκεῖν, φαμέν. ὅτι οἱ μέτροι τοὶ ἔχουσι τὴν
μεσμαρίαν μετὰ καὶ ἄλλον βὴ τὴν ἐπιτρα
φὴν προσκειμένον βὴ τὴν τριμεσμαρίαν.
οὗτος δὲ μόμος, οὐδὲν ἄλλο ἔχει βὴ τὴν ἐ
πιτραφὴν ἢ τὸν τριμεσμαρίαν. οὐ τοι
ήσης μὲν οὖν σὺ αὐτὸ τὴν λύν ἀ βὴ μὲ σκεῦν
κε. μόνσας δὲ τοῖς ρηθέν, ὅτι ὁ τὸν
παραλόμμόμον τοιοῦτον ὁ βαστράτας
ταμμοῦ τριμεσμαρίαν. καὶ πρόσεχε
δὲ τὸν μόμον ρὴ τὸ ρήμ τι. οὐ τοι ἡ σεις
ὁ τοῦ τὸν μόμον ρὴ τὸ ρήμ τι βὴ μὲ σκεῦν κε. εἰ ἡμ ἀ

BIBLIOTHECA REGIA MONACENSIS

παρὰ πάτερ μου ὁ κεκλημένον τὸν γεγραμμένον,
οὕτως αὐτὸ εἴρηκε· οὐ ποιήσεις σεαυτῷ τὴν
μνημ· θελήσεις γὰρ κλαῦσε ὁ λῶ· ἢ οὐ ποιήσεις
σεαυτῷ κάμπλον ἢ μνημόσυνον σε λῶ· μὴ οὖν δὲ πρὸ
φῆτῶν ἐμοὶ λόγον, πολὺ θεωρεῖν ἐστὶ φόβος·
οὐ ποιήσεις σεαυτῷ κάλλημ· ἀλὰ θελήσεις σε κῦ·
μομίζεσθε δὲ τὸ μομοθεσούμενον τοῖς τοιοῦτοις
εἶναι· ἐλεεινόν τοῦ μόνον τῶν πρα
γόντων· ποιῆ ἑαυτῷ κάλλημ
εἰ μὴ ὁ ὢν ἀλεκτὸς μοι· ποιεῖ ἑαυτῷ κάλλημ
ἀλ θελήσεις σε κῦ· ἐκεῖνο δὲ τὴν κάμμα ἁμ
μαρτία αὐτῆς· καὶ τὰ ἐρεύνα σαρκὸς
ποφρεία· ἀκαθαρσία· ἀσέλγεια· ἡδε
μοφθορία καὶ τὰ λοιπά· ἡ δὲ τοῦ λοιποῦ,
οὐ παραμομεῖ ποιοῦσι κάμπλον· ποιῆ γὰρ
κάμπλον, ἀλ ἢ τάφος σε λῶ· καὶ ἂν ἔχει φορ
τὸν κάλλος, ἑαυτοῦ μέρος εἰσί· ἐν ὧ στέγε
ται ἀλ ἢ τάφος σε κῦ· καὶ ὁ βίος αὐτοῦ κάμπλος
μέρος· ἢ μὴ γάρ σε κῦ· οὐ χρὴ παρεῖσε· ἢ
οὐδεὶς κάλλημ ποιεῖ ἑαυτῷ· ἐκεῖ ποιεῖ παρα μο
μεῖ δὲ τὸ γράφον κάμπλον γραφεῖ· ἀφρόνων
ποιῆ μ κάλλημ, ἀ θελήσεις σε κῦ· ὡ ἀλ ἀλλὰ δὲ
τὴν ἀρχὴν ἡ καθοῦ μ ἀπὸ τοῦ υἱοῦ, τὴν
κάμπλον ὁ ἐν τῇ κάμπλῳ μνημεῖον ἀρχὴ τῆς

σήμερον. καὶ οὐδήσπου παρὰ τὸν νόμον
ἐποίει τοῦ θεοῦ τεμεθὸν ἐκίου ἀκρα ἀμὲ ὡς ἰ
σαὰκ καὶ ἰακὼκ. διδαχθεὶς κατὰ τὸ εἰ
ρημένον παρὰ τῶν ἀποστόλων αὐτὸν φύσει.
παρὰ τῶν ἀποστόλων δὲ οὕτως εἰρημένον.
ὁ τὰν τὰρ ἐθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα φύσει
τὰ τοῦ νόμου ποιῶσιν. ἄκρα ἀμὲ οὖν φύ
σει τὰ τοῦ νόμου πεποίηκε. διὸ πρὶν γρα
φῆναι τὸν νόμον μέλαν ἐπετέτραπτο αὐτοῦ
εἰς τὴν καρδίαν ὁ νόμος ὁ τοῦ θεοῦ. καὶ τὰρ
ἐδικαιώθη ὡς πεπίσας πάντα τὰ νό
μιμα καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ προς
τάγματα τοῦ θεοῦ. ὡς γέγραπται ἐν τῇ γε
νέσει. καὶ ἰακὼκ οὖν οὐ παρανομεῖ ποιῶ
πήλλυμμνημείου ῥαχτήλ. ἵνα ἦ φανερὰ τῶ
θεωρεῖν δυναμένω τὰ τῆς ῥαχτὴλ ἀγαθά.
ταῦτα μὲν οὖν ἐπὶ τοῦ παρόντος εἴρηται
εἰς τὴν ἐπιγραφήν. ἰδωμὲν δὲ ὡς τὸν ψαλ
μὸν τοῦτο πρῶτον εἰπόντες. ὅτι τὸ πρό
σωπον τὸ ἐν ὦ ψαλμῶς τοῦ κυ ἡμῶν ἐστι
χυ ἰυ. ἐπὶ μὲν οὖν τιμῶν ἐὰν λέγωμεν ὅτι
τὸ πρόσωπόν ἐστιν ἐν ψαλμῷ ἐν προρρή
σει τοῦ κυ ἡμῶν εἴτε ἐκρίσκοντες. εἴτε ἐ
πικάλλοντες. εἴτε φωτιζόμενοι. εἴτε

κατεχόμενοι, ἐγὶ ὡς καὶ οὐχὶ ἀπεμόμεν.
βοὶ τὶ μὲν δὲ ἀπὸ τὸν τῆς ἀφῶν μεταθέμε-
νον τὸ παρόσον σου. ὡς περὶ πὶ τούτου τ
ταρμοῦ. τὶ γὰρ ἀπεκαὶ γὰρ ἐν τοῖς παράβοι
τὸν ἀποστόλον· τὸ δὲ κλέψεις μὴ ἐλθῃ τὴν
ψυχήν μου εἰς τὸν ἅδην· οὐδὲ δόσεις τὸν ὁ
σιόν σου τοῦ ἰδεῖν διαφθορὰν. καὶ μεμνομένῳ
τούτου τὸ ταρμοῦ, δὲ παρόσσου εἰρῆσθε
τοῦ σῆς· βεβαιοῦν τοῦν τοὶ τροὶ ἁμαρτω
λοὶ ποῖς ἐν δέλεα ἀποστόλοις ταῦτα φῆ· δοῦ
γὰρ βλῆ εἰς αὐτόν· ποιοῦν ἐν μὲν τὸν λῆ
βῃ ὁ ὁ μου διὰ ὠφελεῖ τοῦ· ὅτι δὲ δὲ
ὁ μου βαὶ μίμαμὲ σαρκθῶ· διὰ τοῦτο ἐν
φρεν θὲ καρδίαμου ὑ ἡ γλῶσσα ἀστοὶ
τρὸς σαμου· ἔτι δὲ καὶ ἡ σαρξ μου κα
τασκηνόσει ἐπελπίδι· ὅτι οὐ κλέψεις τὴν
λεῖ ψεις τὴν ψυχήν μου εἰς τὸν ἅδην· οὐδὲ
δόσεις τὸν ὅσιόν σου τοῦ ἰδεῖν διαφθορὰν·
ἐπὶ ὁρισθέμοι ὁδοὺς ζωῆς· πλήρω
σεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου
σου· ἄνδρες ἀδελφοί· ἐξὸν εἰπεῖν μετὰ
παρρησίας πρὸς ὑμᾶς περὶ τοῦ πα
τριάρχου δαυίδ· ὅτι καὶ ἐτελεύτησε καὶ
ἐτάφη· καὶ τὸ μνῆμα αὐτοῦ ἐστιν ἐν ἡμῖ

ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης. προφήτης
οὖν ὑπάρχων καὶ εἰδὼς ὅτι ὅρκῳ ὤμο
σεν αὐτῷ ὁ θς. ἐκ καρποῦ τῆς ὀσφύος
αὐτοῦ καθίσαι ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ,
προϊδὼν ἐλάλησε περὶ τῆς ἀναστάσεως
τοῦ χυ. ὅτι οὔτε ἐγκατελείφθη εἰς ἅδην,
οὔτε ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδεν διαφθοράν. σαφῶς
οὖν ἐν τούτοις φ ἡ τὸν ἰν μὴ ἐσόρα κέναι δια
φθοράν. καὶ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ μὴ καταλε
λεῖφθαι εἰς τὸν ἅδην. κατακεκηκότος
διὰ τὴν οἰκονομίαν. ὅτε πάντων τῶν
χωρίων δεομένων τῆς ἐπιδημίας χυ
ιυ. καὶ αὐτοῦ δὲ τοῦ καταχθονίου τόπου,
κατέκη εἰς τὸν ἅδην. ὁ γὰρ ἅμα μὰς αὐ
τός ἐστιν. καὶ ὁ καταμὰς αὐτός ἐστιν. ἵνα
πληρώσῃ πάντα. καὶ ἄλλα δὲ τὰ πα
ρατεθέντα ὑπὸ τοῦ ἐν ταῖς πράξεσι
τῶν ἀποστόλων πέτρου ῥητὰ, παραστή
σει ὅτι ὁ ψαλμὸς ἐκ προσώπου λέγεται τοῦ
κυ ἡμῶν ιυ χυ. φυλαξόμεν κε ὅτι ἐπὶ σοὶ
ἤλπισα. εἰ πατῶ κω. διηγεῖται ἡμῖν
τὴν ἑαυτοῦ ἐυχὴν ὁ σηρ. ἵνα διηγησάμενος,
καὶ ἡμᾶς διδάξῃ ἔυχεσθαι. τῷ γὰρ πρὶ ἠυ
χεσόμεν. φυλαξόμεν κε. ἐπεὶ ὁ σηρ ἐν δε

ἐν θῦ πτωλίν; καὶ ἀῶ πτωὔ ἀμοσ δὶ πλὸν :—

4

ΗΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΚΑΙ ΜΟΝΟΣ Ο ΘΕΟΣ ΤΟΥ ΜΟΝΟΥ
ΜΕΝΔΕΝΟΣ ΚΑΙ ΟΥΔΕΝΟΣ ΧΡΕΙΑΝ ΕΧΕΙ· Ο ΔΕ
ΣΩΝ ΚΑΙΝ ΕΙ ΕΝΔΕΝΗΣ Η, ΕΞΑΙΡΕΤΟΝ ΤΙ ΕΧΕΙ· ΜΟΝΟΣ
ΓΑΡ ΤΟΥ ΘΥ ΤΟΥ ΜΟΝΟΥ ΕΝΔΕΝΗΣ ΕΣΤΙ· ΜΕΣΟΣΩΝ ΔΕ
ΕΚΑΝ Η ΕΝΔΕΝΗΣ, ΚΑΙ ΤΟΥ ΘΥ ΕΝΔΕΝΗΣ ΕΣΤΙ· Υ ΤΟΥ ΧΥ,
ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΥ· ΚΑΙ ΑΓΓΕΛΟΝ ΤΟΝ ΜΕΝ ΘΕΟΝ
ΤΟΝ ΚΑΙ ΠΑΡΙΣΤΑΜΕΝΟΝ ΑΥΤΟΝ· ΚΑΙ ΟΣΟΝΤΕ
ΕΚΑΣΤΟΝ ΤΟΣΟΔΕ ΕΤΕΡΟΙ, ΤΟΣΟΥΤΟΝ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝ
ΕΚΑΣΤΟΝ ΕΝΔΕΕΙΣ· ΟΥΧ ΟΡΟΦΤΟΣ ΟΥΔΕΝΟΣ ΑΠΟ
ΜΟΝΟΥ ΟΦΕΙΛΕΣΘΑΙ ΤΟΥ ΘΥ· Ε ΑΝ ΟΥΝ ΒΛΕΠΟΝΤΟΣ
ΣΩΝ ΕΝΔΕΝΕΣΤΕΡΟΝ ΕΚΑΣΤΟΝ ΘΕΩΝΟΣ ΧΥ, ΜΗΝ ΠΑΡΕΣΤΙ
ΚΟΤΗΣ ΤΩΝ ΛΕΓΟΜΕΝΩΝ· ΟΥΧ ΟΜΟΙΟΣ ΕΣΤΙ ΑΥΤΟΝ
ΜΕΡΟΣ ΕΙΝΑΙ ΕΝΔΕΝΗ ΣΟΙ Η ΤΙΝΙ ΤΩΝ ΔΕΟΜΕΝΩΝ
ΜΟΝΟΝΘΕΙΑΣ ΤΗΣ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ
ΑΓΑΠΗΣΕΝΔΕΝΗ ΑΥΤΟΝ ΕΙΝΑΙ, ΕΝΟΣ ΤΟΥ ΘΥ Υ
ΠΑΤΡΟΣ ΚΑΙ ΗΥΧΤΟ ΚΑΙ ΔΙ ΑΥΤΟΥ ΠΑΡΟΔΗΝΤΩΝ,
ΟΣΟΝΩΝ· ΚΑΙ ΕΝ ΤΟΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣΙΟΙΣ ΔΕ Η ΗΜΕΝ ΟΥΧΟ
ΡΟΥΜΕΝ ΤΑΙΣ ΕΡΗΜΟΙΣ, ΚΑΙΠΕΡ ΕΝ ΔΕΝΕΣ ΤΟΥ
ΘΥ ΠΡΟΣΕΥΧΟΜΕΝΟΣ ΑΥΤΩ· ΕΝΑΜΔΕ ΠΑΝΤΑ
ΕΙΤΟΝ ΘΕΛΟΝΤΑ ΩΣΕΝΔΕΝΕΣ ΜΕΡΟΣ ΟΥΤΟΥ ΘΥ ΟΜΟΙ
ΤΟΝΤΟΙ ΔΕΗΣΕΣΘΑΙ ΤΟΥ ΘΥΟΥ· ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΤΟΥ
ΣΤΡΟΦΟΥ ΠΡΟΣΑΓΑΓΟΝΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΥΧΗΝ ΜΟΥ, ΑΛΛΑ
ΛΗΨΟΜΕΝΗΝ ΕΧΟΜΕΝ· ΔΙΟΤΙ ΤΑΡΜΟΥΝΤΗΝ ΕΧΗΝ
ΚΑΙΝ ΑΜΑΝΑΣΤΡΕΦΟΝΤΑΙ ΤΟΙΣ ΘΥΟΙΣ, ΑΛΛΑΙΣΥΧΗ

ἀναπεμπεσθαι· τοῦ ἀρχιερέως
καὶ προστάτου τῶν ψυχῶν ἡμῶν· οὐ
γὰρ πρὸς δέξεται ὁ πῆρ τὴν εὐχὴν ἐὰν
ἐγὼ αὐτὴν προσαγάγω· μὴ χρησάμε-
νος τῷ ἀρχιερεῖ· μὴ δυναμένην φθά-
σαι πρὸς αὐτὸν, χωρὶς τοῦ προσφέ-
ρον τὸς αὐτὴν ἰυχῶν· πρὸς ὀνμετὰ ὁρ-
κου εἰ πεν ὁ θεός· σὺ ἱερεὺς εἰς τ
αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν μελχισεδεκ·
καὶ δέεται φυλακῆς τῆς ἀπὸ τοῦ πρὸς
ὁ κσ ἡμῶν μέγων· φύλαξόν μεν ὅτι
ἐπὶ σοὶ ἤλπισα· καὶ τοῦτο ἡμῖν διη-
γούμενος· καὶ λέγων αὐτῷ εἰρηκέναι
τῷ κῷ· δεῖται μὲν οὖν καὶ αὐτὸς φυλα-
κῆς· χωρὶς τῆς πρὶ κῆς φυλακῆς ὃ
κοῖδα τί πεισόμενος· δύναμαι δὲ ὡς
ἄλλος εὐφημότερον καὶ ἀρεσκόντως πο-
λλοῖς διηγήσασθαι, πῶς ὁ πῆρ λέγει τὸ
φύλαξόν μεν ὅτι ἐπὶ σοὶ ἤλπισα· μέγω
γὰρ ὅτι τοῦτο εἰ πε τῷ κῷ ὡς πρὶ αὐτοῦ,
περὶ τῶν ὄντων μελῶν ἑαυτοῦ· καὶ φημί·
ὅτι ὡς περ ὁ εὐχόμενος περὶ τοῦ ἑαυτοῦ σώ-
ματος, οὐ περὶ ἄλλου εὐχόμαι ἀλλὰ περὶ ἑ-
αυτοῦ· οἷον ἐγ εὐχομαι περὶ τῆς κεφαλῆς,

ἀλλ' ὁμοίως περὶ ἑαυτοῦ. ἢ ἀλλ' ὁμοίως περὶ τῶν μελῶν τοῦ σώματος ἡμῶν, περὶ ἑαυτοῦ ἀλλ' ὁμοίως, οὕτω καὶ ἡμεῖς καὶ τὸν σῶμα. ὅπερ εἰ μεῖς δὲ ἐστε μέλη χῦ καὶ μέλη ἐκ μέρους. ὑμεῖς δὲ ἐστε σῶμα χῦ. ἀλλ' ἀναγκαῖον μέλη τοῦ φυλάττομεν; ἀλλ' ἀναγκαῖον περὶ ἑαυτοῦ μέλειν περὶ ἑαυτοῦ. σῶμα γὰρ εἰ αὐτοῦ. μέρος εἰ αὐτοῦ. ἢ μὴ θέλεις ἐκ κλαρίσθαι αὐτοῦ. σὺ μὲν θεός ἐστιν ὁ σὴρ δι' ἀστ. σὺ μὲν σὺ θεός εἶ, ἐχεν σῶμα ἐλαττον τῆς οὐσίας τῆς τυχῆς σου καὶ τῆς φύσεως τοῦ [illegible]. ὁ δὲ σὴρ μου καὶ κε, σὺ θεὸς ἐστιν. Μαρτυρεῖ ἐκ κλαρίσθαι ὁ ὢν ἀπὸ αὐτοῦ σῶμα. πεφυκὼς ἀλλ' ἀναγκαῖον δεόμενον φυλακῆς μέλει. φύλαξόν με κε. ἐν αὐτοῦ τοῦ καὶ ἐστὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ φθέρον αὐτὸ αὐτὸ τὸ σῶμα τηρεῖ. ἐστεῖν ὡς μέλη ἐν ἀλλ' καὶ τὰ μὲν φαγεῖν. ἐδέ ἐστιν, καὶ ἐστὶ τὰ τὰ. ὡς εἰ καὶ ἀλλ' ἐστὶν ὅτι τὸ σῶμα τὰ μὲν ἐδέσματα τροφὴν, ἐστὶ ἐδέσματα. ἢ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐστὶ τὰ. ἐστὶ δὲ πόνοι τὰ τῶν ἐστὶν ὅν ἐστὶν ὅν ἐστὶν τῶν χῦ σῶμα τὴν ἐκκλησίαν. καὶ τοῖς χῦ μέλεσι. τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν, χῦ ἐστὶν ὅν. ἢ τὸ γὰρ καὶ καὶ ἐστὶν ἐστὶν τῶν χῦ χῦ περὶ

ἐπιφέρω

ζομεν· καὶ καλοκαγαθοῦμεν· καὶ ἀγα-
θοὶ γινόμεθα· εἰ τε καὶ πρᾶξιν τινὰ καὶ ἔργον
ποιοῦμεν· ποιεῖν τοῦτο δὲ
δι' αὐτοῦ τοῦ· δι' αὐτοῦ τοῦ· μὴ νομίζωμεν τὸν
κόσμον ἀπὸ περὶ ἀμαρτίας εἶναι· ὅτι τὰ τῶν
πονηρῶν καὶ κακῶς ποιεῖν· ὁ δὲ κόσμος
σωτηρίας ἕνεκα περὶ καὶ αὐτοῦ· ἐὰν ἁμαρτά-
νωμεν ἁμαρτία εἰς ἀνθρωπίνῃ ἡμῖν τῶν πρα-
γμάτων ἀποκλείσωμεν, καὶ προσκαλεσώμεθα
περὶ αὐτοῦ· ἐὰν δὲ εἰς καὶ ἁμαρτίαν, τίς
παρακλήσει περὶ αὐτοῦ· μὴ νομίζετε ὅτι
εἰς ἀφορμὴν ἁμαρτάνειν· ὅτι εἰς χριστιανὴ
ἁμαρτάνεις· εἰς χριστιανὸς γὰρ ἁμαρτὼν
νῦν, εἰς καὶ ἁμαρτάνεις· ὅτι εἰς ἐθνικὴ
ἁμαρτάνεις, εἰς ἀφορμὴν ἁμαρτάνειν· ἀλλὰ
μὴ καταφρόνει μὴ δὲ ὅτι εἰς ἐθνικὸν ἁ-
μαρτάνεις· καὶ εἰς ἐθνικὸν ἁμαρτάνω-
ν, ἵνα δὲ αὐτὸν τὴν ἀρχὴν ποιῶ· ἐὰν δὲ
ποιήσωμεν ἀφορμὴν καταγελόμενοι ἡμεῖς ὡ-
ς ὁμοίως εἰσιν· καὶ ἐὰν ἀγνοῶ τοῦτο· τὸ ἁ-
μαρτάνειν εἰς χριστιανὸν καὶ τὸ ἁμαρτά-
νειν εἰς ἀφορμὴν· ἐξουσίαν τοῦ τὸ ἁμαρτάνειν
εἰς ποιῶ τοῦ τὸν καταγελόμενον τοῦ κτίσαντος·
ἐνοῖς εἰσὶ καὶ ἀγγέλοις καὶ θρόνοις καὶ κυριότητες,

ὁ κύριος ἐφύλαξεν ἡμᾶς ἁμαρτίας. διὰ τοῦτο
λέγει τὸ ἁμαρτάνειν εἰς ἄμφω. ἁμαρτάνει
εἰς ἀδελφόν. ἁμαρτάνειν εἰς τὸν κατεῖλεν τοῦ κτίσαντος. ὁ μόνος εἰ τοῖς
τὸν ἄρτον ζῶν ὁ ὢν ἐφάγετε αὐτό. θλίβει αὐτό.
οὐχ ἁμαρτάνει ἐστὶ τὸ ἄρτον ζῶν. οὐδὲ
γὰρ φθείρει τὴν ἁμαρτίαν φύσιν διὰ τὸ
ἄρτον ζῶν. ὡς τάχα εἰπεῖν ἡ δίκη σαν τὸ
ἄρτον ζῶν. διαφθορὰν θλίψαν τὸ ἄρτον
ζῶν. ἤτοι τὸν τοιούτον πεποίηκας. καὶ
γὰρ τὸν [illegible] τῶν ἐχθρῶν ἁμαρ-
βλαβὴ τὴν σαν διὰ τὸν σὸν ἀδελφοῦ. καὶ διὰ
τὸν θηρίον. οὐ κρίνω σὺ δὲ μὴ αὐτὸν ἀδι-
κεῖσθαι ὁ ἄρτος. τὸ δὲ ἄρτον ζῶν οὐκ ἐπι-
φυλάττειν ἀδικεῖσθαι. ταύτην παρεκκα-
θαίρει ἀμφοτέρους, διὰ τὸ φυλάττειν. ἢ δὲ ἁμα-
τίας τοῦ δεῖν μὴ φυλάσσεσθαι ὑπὸ
τοῦ κυ, ὅτι δεῖ σοι φ ἢ λαβεῖν. θαρρῶ εἰπεῖν
τολμῶ φυλάττειν, ὅτι δεῖ σοι λαβεῖν.
θαρρῶ εἰπεῖν ὅτι χρὴ σοι οὐ μὴ φυ-
λάττομεν. καὶ ὅτι κρὶ τὸν μέρος αὐτοῦ δι' αὐτὸ
δεῖ τὸν θῆ ἡμῶν ζῶν. καὶ ἡμεῖς μὴ τοι ἐν
τῇ πολλῇ φυλακῇ διόμεθα τοῦ κυ. ὅτι
παρὰ τὸ κρῶ, διὰ μὴ φυλαττόμεθα.

ἀρρότε δήποτε κἂν ἐπὶ κραχὺ καταλειπόμεθα. ἐνθέως πειρασμοῖς περιπίπομεν. ὡς ἐνθέως καταλειπόμενοι, αἰσθανόμεθα ὅτι ἐπεράνθετο ὡς πρώην διητησάμεθα ἡμῶν πῶς ὁ κσ̃. ἀρρὸν κεἰς τέρος ἐπιλησθήσεται ὁ πειραζόμενος. διωκόμενοι γὰρ φ̃η, ἀρρὸν ὑκ ἐγκαταλειπόμενοι. τοσαύτης φυλακῆς δεόμεθα, ὡς καὶ τοῖς ἀγέλοις αὐτοῦ ἐν τέλλεσθαι αὐτὸν, μήποτε προσκόψῃ πρὸς λίθον ὁ πούς ἡμῶν. δεόμεθα φυλακῆς πορευόμενοι. παρεμπαλεῖ γὰρ ἀγέλος κυκύκλῳ τῶν φοβουμένων αὐτόν. καὶ ῥύσεται αὐτούς. δεόμεθα ἀγελικῆς κοινθείας, ἵνα εἴπωμεν. ὁ ἀγέλος ὁ ῥυόμενός με ἐκ πάντων τῶν κακῶν. καὶ τίλεγον ἀγελικῆς ἐν τούτῳ κοινθείας. ἴδωμεν ὅλον τὸ ὁ θσ̃ ὁ τρέφων μὲ ἐκ νεότητός μου. ὁ ἀγέλος ὁ ῥυόμενός με ἐκ πάντων τῶν κακῶν, ἐξηγήσαι τὰ παιδία ταῦτα. τίς ἀγέλος ῥύεται ἐκ πάντων τῶν κακῶν. ἐγὼ οὐ πιστεύω ὅτι μιχαὴλ ἢ ταμριὴλ. ἢ τίς τῶν ἁγίων ἀγέλων δύναται ῥύσασθαι ἐκ πάντων τῶν κακῶν. μόγις ἐξ ἑνὸς κακοῦ δύναται

ρόσασθαι. ὅτι καὶ θεοδοτέρου. τίμα
οὖν ἡ τοῦ ἀρέτου ἐκ τοῦ τοῦ μέν
κοῦ. ἢ τὸν βροντίαν ἔχον τα καὶ ὀλογεῖν
τὸν θφρεῖν καὶ τὸν ἐκεῖνον ἀν. τίς οὗτος
ὁ ἄγγελος ὁ ἀρέτου θεοῦ τοῦ τοῦ μέν
κοῦ. χῷ ἰσ̄, οὐκ ἀρεῖ τα τὸ ὅμοια, με
γάλης κορυφῆς ἄγγελος. καὶ μὴ τοῦ ἀρέτου
ὅτι καθαρὸν τὸν χῷ. βρέφη αὐτὸν ἄγγελον.
ὡς οὐκ καθαρὸν αὐτὸν διὰ τὸ βρέφη αὐτὸν
ἄμον. ἐφάνη τοῦ αὐτοῦ ἄγγελον. ~~τῆς τοῦ~~
~~φιλαρμίας αὐτοῦ~~. τῆς τοῦ φιλαρμίας αὐτ
ὴν τὸ μὴ ἄρ τοῦ μὴ ἡνίσασθαι τὸ εἶναι
ἴσον θεῷ. ἀφαιρήσθαι ἄμον ἐν σχήματι
καὶ ταπεινῶσαι ἑαυτόν. καὶ γενέσθαι ὑπή
κοον μέχρι θανάτου. ἰδοὺ αὐτοῦ δὲ ἀρου
ὅντος καὶ τῆς φιλαρμίας αὐτοῦ τῆς πρὸς
τὸν ἄγγελον ἐφοβήθη ἡ γυνὴ τοῦ ἄγγελος ὡ
ὡς πρὸς θεὸν ὁμολόγησε τὸ τοῦ ἀμοῦ γένος γενό
μενος ἄμος. οὐκ ἀρνεῖται μόνον οὐδὲ
ταπεινοῦμενον εἰ μὴ γένοιτο χῷ ἄμος, οὐ
δὲ ἐν πρὸς ὁ τὸ τοῦ ἀγγέλου γένος. θεόν
τὸν ὁ χῷ τοῦ θεοῦ γενόμενος ἄγγελος. καὶ
ἀν ἀπαρνήσασθαι καὶ ἀλλείμου τοῦ γένου δὲ
ἑαυτοῦ τὸ ὅλον πρὸς ὁ οὕτως καὶ ἀπαρνήσ

θεόσημος ὁ χς τοῦ θυ. γεγόμενος ἀν
θρωπος. καὶ ἀνωθεν τοῦ θεόσημος γεγόμενος ἐκ
τοῦ θεοῦ εἶναι θεός μὴ γεγόμενος θεὸς
ἀπὸ τῆς πατρικῆς θεότητος. κύρι
ος μου εἶ σύ. ὅτι τῶν ἀγαθῶν μου οὐ χρεί
αν ἔχεις. εἰ οἱ μὲν θεοὶ πολλοὶ ὀνομάζει
ται ἀπόστολος. ἡμεῖς δὲ κύριοι πολλοί. ἀλλὰ καὶ εἰ
σὶ θεοὶ πολλοὶ, ἡμεῖς εἰς θς ὁ πήρ. ἐξ οὗ τὰ
πάντα. καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν. καὶ εἰσὶ
κύριοι πολλοὶ; ἀλλ' ἡμεῖς εἰς κς ἰς χς. δι' οὗ
τὰ πάντα. καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ. καὶ ἐν τοῖς
πολλοῖς θεοῖς, ἤτοι καὶ οὗτοι πρόκειται ὀνο
μάζεσθαι. ἐπεὶ καὶ θεοὶ λέγονται. ὁμοίως δὲ
πολλοὶ κύριοι. ὁ εἷς οὗτος κύριος. ὁμο
λογῶν καὶ ὁ πήρ ὁμολογεῖται. τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ
θεόν, ἐξαιρεῖται παρ' αὐτοῦ πολλοὺς
κυρίους. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι κύριοι, χρείαν ἔ
χουσι τοῦ ἀγαθοῦ καὶ προσκυνοῦσιν αὐτοῖς
οἱ ἀνθρωποι. οὗτος δὲ μόνος ὁ κς, τοῦ
ἀγαθοῦ χρείαν οὐκ ἔχει οὐδὲ μὴν τούτου
καὶ ἐστὶ κύριος. διὸ φησὶ καὶ ἐξαιρεῖται
μεταξὺ καὶ ἐπὶ κῷ τὸν πατέρα αὐτοῦ ὁ πήρ.
εἰ πάντων κῶμος κέκμοχεῖς σύ. ὅτι τῶν ἀγα
θῶν μου οὐχ χρείαν ἔχεις: ἀλ' αὐτοῦ τὸ

κῦ θεὸς εἶ σὺ. ὅτι τῶν θεῶν αὐτῶν ὧν
οὐχ χρείαν ἔχεις· οὐ γὰρ θεῶν δεῖται αὐτῶν τῶν
χάριν· ἀρξόμεθα δὲ ἀπὸ τῶν καθ' ἑαυτοὺς
τῶν ἀγαθῶν, ἵν' ἀποδείξῃς σοι τὰ καθ' ἑαυτὰ
τὸν τῶν σῶν τῆς ἀγαθότητος τοῦ οἰκείου,
χρείαν ἔχει ὁ δεσπότης· ἵν' οἰκονομῶμεν ὡς
ὑπηρέται· χρείαν ἔχει τῆς δοξῆς αὐτοῦ,
οὐδὲν ἀμέτοχον αὐτὰ ἐκείνης εἶναι· ἀμφοῖν, χω-
ρὶς δὲ ἐκείνου οὐ χρείαν ἔχει· φθαρεῖ εἰς τὸ μ,τ
γεωρτίαν οἰκείου· τῆς οἰκοδομῆς οἰκεῖ-
τῆς παραδόσεως τῶν τροφῶν· τὴν ο
μένην ἀπὸ οἰκείου· καὶ οὐδὲν αὐτῶν μέλει·
ἀμφοῖν κε τῶν οἰκείων· τῶν ἀγαθῶν σου οὐχ χρεί-
αν ἔχω· οὐδὲ οἰκείων δεῖται μέλει μοῦ· ὅτι
ὁ ἐμὸς τῶν θῶν ὁμοιάζει· τῶν ἀγαθῶν μου δ
χρείαν ἔχει· χρείαν γὰρ ἔχει ἀμφοῖν· ὡς
πατρῴων τοῦ ἀμφοῦ μεμόνη· ὡς τ
ἀγαθῶν τοῦ οἰκείου χρείαν ἔχει ὁ κῦ· ἀμφο
ιστὰ λόγοι καὶ ὁ ἀεὶ ὅτι καὶ οἱ ἄμφοι κύριοι
τῶν ἀγαθῶν ὁ αὐτὸς ὁρμοῦ μέτρι· τῶν ἀγαθῶν
χρείαν ἔχουσιν· ἀτιμῶν ὑπάρχει καὶ τὸ
ἴδιον τοῖς θεωτῶν κυρίοις οἱ δοῦλοι τῶν κυ-
ρίων· ἐκεῖ δὲ μέρος ὅτι τῶν ἀγαθῶν μου·
ἐὰν μὴ τὴν οἰκεῖον ὡς· ὡς εἶναι ἐπὶ τὸν

σρῶν· ἡ καὶ τοῦ κῦ τὸν θῦ. χρεῖαν ἐχεῖ
ἀφορισμοῦ κῦ· μόνος ὁ τῶν ὅλων θεός
ἐστιν· ἀλλοῦ δὲ ἀπὸ τοῦ σρῦ· κῦ μόνος εἶ
σὺ ὅτι τῶν ἁγιασθέντων οὐχ χρείαν ἔχεις
διὰ αὐτοῦ τοῦ κῦ εἶ. ἐστὶ οὐχ χρείαν ἔχ
τῶν ἁγιασθέντων· ὡς εἰ χρεῖαν μὴ οὐ εἶχον
τῶν ἁγιασθέντων, καὶ θεωρεῖν τὸ ἀλλότριον θῦ
δόξαν· τοῖς αὐτοῖς τοῖς ἐν τῇ γῇ, ἀκτ
θαλαμαῖς τῶν ἐν· οὐ πάσῃ τῇ θαλάσσῃ
ἐστὶ δεῖλαμψεν ὁ πνῆρ, ἀλλὰ μόνοις τοῖς αὐ
τοῖς· καὶ τούτοις· οὐχ ἅπαν ἔθνος τῶν
γῆς αὐτοῦ· ἀλλὰ τὰ ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ τυγχά
νοντες· εἰ δὲ λέγεται ἀμαλήκ καὶ ἐστὶ τὴν γῆν
τὴν ἀρνθιμὴν· ἡν ἔστιν γνήσιον τοῦ θῦ· ἡν
σπερμόν ἡν αὐτῇ· ἢ οὐδὲ καὶ ἡ ἐστὶ τῶν, ἀ
μάλιστα θεοῦ κείμενη· καὶ ὅ τι ὅτι ὅσον μὲν
οὐδέποτε ἐφθάσαν ἐστὶ γῆ γῆν τὴν ἀρνθῶς
γῆν· ἐστὶ τὴν γῆν τὴν ἀρνθῶν πολλήν· ἐστὶ
τὴν γῆν τὴν ἀρνθῶν ἐστὶν ἐστῶσα τάφα καὶ
μέρη· ὅσον οὐ δεῖ ἐλθεῖν ἐστὶ τὴν κληρονομ
μίαν τῶν πραέων κατοικοῦσι ἡμέρον πρὸς
σρῦ· μακάριοι οἱ πραεῖς· ὅτι αὐτοὶ κλη
ρονομήσουσι τὴν γῆν· οὐδὲ πω ἐρεῖσι,
τὰ θαυμάσια τοῦ θῦ· καὶ δοκεῖς ἐρεῖ

τὰ θαυμάσια ὅσα οἱ ἰδόντες ἐποίησαν
ὅσα. ὅσα αὐτὸς ἐδείξαν μεγάλα.
τὰ θαυμάσια αὐτῆς τῆς τοῦ θεοῦ. διὸ
σόφρονες καὶ ἀμίμητοι· οὐ τὰ θαυμάσια
τὰ πρόσω πρόσω πρόσω. ἐν
τοῖς δὲ ἰδεῖν τὰ ἀγαθὰ τοῦ θεοῦ· τί δὲ
γίνεται ἐν τῇ γῇ τοῦ θεοῦ, ἢ ὀφθαλμὸς
τῆς ἀγάπης τῆς· καὶ ἄξιος γενόμε-
νος τοῦ πατεῖν αὐτοῦ τὰ κάρα ἐν τῇ ἐ-
ρήμῳ· μὴ ἄρα τίς ἐστι τὰ ἄρα τῆς μαρ-
ἀνήμερα τῶν ὀφθαλμῶν ἐν τῇ ἀγά-
πῃ, παρὰ μὲν φθάσωσι μὲν τὴν ἀστίαν τῆς·
εἰ θέλεις ἐλθεῖν μὲν τὴν ἀλήθειαν τῶν. καὶ ἰ-
δεῖν τὰ θαυμάσια τοῦ θεοῦ, γενοῦ χαρίε-
ὁ τοῦ ἐνδόξου· γενοῦ ἰησοῦ ὁ τοῦ μαυρί·
γενοῦ ἐμπάζαρ ὁ ἐρρέ· γενοῦ φίλος ἐν
ὀφθαλμοῖς· πρὸς ἐλθεῖν τοῦ ἐρρέος·
οὕτως γὰρ ἐμφάσει· ἵνα οἴδας τὰ θαυμάσια
τοῦ θεοῦ ἐν τῇ γῇ· μέλλει τί ὁρᾶ τὸν τὸ
μεγάλ· καὶ τὸ μεγάλ, μέγας δὲ ἐν ἀμέτρῳ, πρὸς
λέ· καὶ τὸν ἀκρίβειαν πρὸς ἐρεύνῃ τὴ
ὅλην τὴν τοῦ λεοῦ, θεωρίαν· εἶδον τὰ
θαυμάσια αὐτοῦ θεοῦ ἐν πολλοῖς τοῦ ἔθνους
λαοῦ· πρὸς ὁ ὡς ἀμνὸς τὸ τοῖς αὐτοῖ

οις τοῖς ἐν τῆι τῆι αὐτοῦ ἐθαιμάτρωσεν.
εἰ δὲν ὁμοὸς τὰ θαιμάσια τοῦ θῦ ἐν τῆι
ἐρήμωι· τὰ ἀναγεγραμμένα ἐν ἐξόδωι
ἐν μεϊτικῶι· ἐν ἀριθμοῖς· πῶς οὖν ἀ
μηθὲς ὡς ἐξαίρετον τὸ τοῖς ἁγίοις
τοῖς ἐν τῆι τῆι αὐτοῦ ἐθαιμάτωσεν·
ἀμφὲ ἀν κρίνης τὸ θαιμάσιον τὸ γενό
μενον διὰ ἰῦ ἤδη γενομένου ἐν τῆι γῆι
τῆι ἁγίαι· ἢν ὅσον οὐδέπω κατακμηρο
νομεῖν ἐμέλλεν· ὅ τι ὅτι οὐ συγκρίνεται
θαιμάσιον τὸ ἐν τῆι ἁγίαι τῆι· τοῖς θαυ
μασίοις τοῖς ἐν αἰγύπτω ἐν πεδίω
τάνεως· καὶ τοῖς θαιμασίοις τοῖς
ἐν τῆι ἐρήμωι· τί τηλικοῦτον ἦν ἐν τῆι
ἐρήμωι· τί τηλικοῦτον ἦν ἐν αἰγύπτω·
ὁ ποῖον τὸ διὰ ἰῦ θαιμάσιον· τὸ τήτω ὁ
ἥλιος κατὰ γαμαρόν· καὶ ἡ σελήνη κατὰ
φάραγα ἐλώω· τί τηλικοῦτον θαιμά
σιον ἦν διϊταμένης τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσ
σης· ὁ ποῖον θαιμάσιον ἦν διϊταμέ
νου τοῦ ἰορδάνου ποταμοῦ καὶ τμικέ
ος· καὶ δυνηθεῖς ὁμοῦ συγκρῖναι θαυ
μάσια θαιμασίοις· τὰ διὰ μωϋσέ
ως τοῖς διὰ ἰῦ· ὅ τι ὅτι ἀμηθὲς τὸ

τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ, αὐτοῦ ἐθαυ-
μάσασεν. καὶ ὅς ἐστιν ἡ μεγαλοδοσία τῆς μεγα-
λοδοσίας τῆς μεγαλοδοσίας συγκεκλείκασι.
τὴν δικαιοσύνην ὅστις τὴν δικαίου, ὥσπερ δὲ
μείζων ἡ δικαίου μεγαλοδοσία. καὶ δεῖ
οὖν τῆς μεγαλοδοσίας τῆς δικαιοσύνης
ὅστις. ἡ μὲν γὰρ δικαιοσύνη πέρας τοῦ ὁρίζεται καὶ ἐστὶ μεγαλυνθεῖσα
μένη. καὶ γεγραμμένη, τοῖς ὥσπερ ἐχο-
λικτήμενη φυλῇ ῥοῦν μέν. καὶ φυλῇ τάδε
καὶ ἥμισυ φυλῆς μεμαρτυρῆσθαι. οὐκ ἔστι δὲ
τούτοις ἡ μεγαλοδοσία γεγραμμένη τοῦ δικαί-
ου. ἀλλὰ καὶ γεγραμμένη μεγαλοδοσία φυλῇ ἰούδα
τῇ μεσιτείᾳ, φυλῇ δὲ φέρει μόνον. διὰ τὸ μὴ
τοῦ σφοῖ ὥσπερ φυλαῖς. καὶ φυλῇ, ἀλ-
λὰ μεμένη. ὁ ὥσπερ ὁ μεσίτης τοῦ θεοῦ. ὥστε περὶ
οὖν ἡ μεγαλοδοσία τῆς μεγαλοδοσίας τῆς
μεριμνωμένη ὥσπερ διαφέρει, τὸν αὐτὸν
τρόπον τοῖς ἀντίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ ἀν-
τοῦ θαυμάσασεν ὅτι εἰμοῖς. ἃ δὲ μόνον
μεῖζε τῆς ὥστε ἀλλοῦσαι. ὥστε τοῖς
ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ θαυμάσασεν ὅτι ὁ θεὸς
τοῖς δὲ ἐξω τῆς τῆς αὐτοῦ οὐ ὥστε εἰ
τὸ θαυμάσιον; τρόπον καὶ μόνοι

τὴν τῆν τοῦ θῦ ἡ δὴ τὴν ἐκκλησίαν· ἐ
ὰν ἦσ ἐν τοῖσ ὁρίοισ τῆσ ἐκκλησίας,
ἀποφαίνῃσ τὸν θαυμασμὸν τοῦ θεοῦ.
ἐὰν δὲ ἐξέλθῃσ τοὺ ὁρίου τῆσ ἐκκλησί
ας· ἐξέρχῃ δὲ αὐτοὺ ὁσάκισ ἁμαρτά
νεισ, οὐχ ἥττον θαυμασίων τοῦ θεοῦ.
διὸ ἐλέλθυται τοῖσ ὁρίοισ τοῖσ ἐν τῆ
γῆ αὐτοῦ θαυμάζω σύν ὁκῶ· πάντα
τὰ θελήματα αὐτοῦ ἐν αὐτοῖσ· τίσιν
αὐτοῖσ, τοῖσ ἐν τῆ θελῆ τοῦ θῦ· οὐχὶ τὴν
μὲν θελήματα ἄλλου ἐν αὐτοῖσ· τὴν δὲ,
οὐ λεῖ ἐν αὐτοῖσ· εἰ τὸ λεγόμενον δὲ τέρα
δὴ ἥτησιν πάντα τὰ θελήματα τοῦ θῦ
ἔστιν ἐν τοῖσ ἐκκλεκτοῖσιν ἐν τῆ ἐκκλησί·
εἰ τὸ λεγόμενον πρὸ τέρον ἐὐτελεστέρον·
πάντα τὰ θέλήματα τοῦ θεοῦ ἐστιν
ἐν τοῖσ γεγραμμένοισ ἐν τῆ αὐτοῦ θελῆ· ὁ δὲ
θαυμάζω σύν κῶ τὰ θέλήματα αὐτοῦ·
μὴ γὰρ οὐ δύνασθαι πρὸσ τὸ τέλεον καὶ
τὸ ἀκριβὲς πάντα τὰ θελήματα τοῦ θῦ
ἔστιν ἐν αὐτοῖσ· ὅτι γὰρ οὐ πάντα τὰ θε
λήματα τοῦ θῦ ἔστιν ἐν τούτοισ πρὶν ἢ θέ
σουσιν ἐκεῖ τὴν ἀλήθειαν, δῆλον· ὅ τι ἐκεῖ
νοσ γὰρ ἀσκοῦμεν καὶ ἐκεῖνοσ, πρὸ φθη

τέλομεν. πῶς οὖν ἐν τῷ ἐκμέρους γινώσ
κοντι πάντα τὰ θελήματα τοῦ θεοῦ ἐστι.
φαίνεται πάντα τὰ θελήματα τοῦ θῦ,
ὁ τὰν ἔρθη τὸ τέλειον καὶ τὸ ἐκμέρους κα
ταργηθῆ. διὸ τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῆ γῆ,
αὐτοῦ ἐθαυμάσωσεν, καὶ πάντα τὰ θε
λήματα μου φῆ ἐν αὐτοῖς. ἔτα. ἀσαφέ
στι δοκεῖ ἐν τῶν θαυμάζεσθαι. περὶ οὗ τῆς
ἀσαφείας. συνέβασθε ἡμῖν. ἐπληθύ
θησαν φῆ αἱ ἀσθένειαι αὐτῶν μετὰ ταῦ
τα ἐτάχυναν. τίνων αὐτῶν. τῶν ἐν τῆ
ἁγίᾳ γῆ. τῶν γὰρ μερόντων γίνεσθαι εἰς τὴν
ἁγίαν γῆν. ἢ τῶν ὄντων ἐν τῆ ἁγίᾳ γῆ, κα
τὰ ἀμφοτέρας τὰς διηγήσεις, ἐπλη
θύνθησαν αἱ ἀσθένειαι αὐτῶν μετὰ τὰ
τα ἐτάχυναν. εἰ περὶ δύναμις ἐν ἀ
σθενείᾳ τελειοῦται. καὶ ὁ τὰν ἀσθενεῖ ὁ ἁγί
ο τότε δυνατός ἐστι. καὶ εὐδοκεῖ ὁ δίκαιος
ἐν ἀσθενείαις. ἐν ὕβρεσι καὶ ἐν ἀνάγκαις.
ἐν διωγμοῖς καὶ τενοχωρίαις. καὶ πο
λλαὶ αἱ θλίψεις τῶν δικαίων, δῆλον ὅτι
ἐπληθύνθησαν αἱ ἀσθένειαι τῶν δικαίων.
ὁ τὰν δὲ πληθυνθῶσιν αἱ ἀσθένειαι τῶν δι
καίων, ταχύνουσι πρὸς θῦ. συνεργοῦντα

γὰρ πρὸς τὸ τὰ χίνα οἱ ὁ δεῖν τὸ ἐπὶ
τὰ ἀγαθά. διὰ τοῦτο εἰ περ κούρει τὰ
χίνειν ἐπὶ τὸ ὁ δεῖσαι ἐπὶ τὰ ἀγαθὰ,
μὴ ὁ κνεῖ ἐδοκεῖν ἐν ἀσθενείαις. καὶ τοι
οὗτος εἶναι, ὡς φάσκειν. ὁ τὰν ἀσθενῶ.
τότε δυνατός εἰμι; ἐπληθύνθησαν αἱ
ἀσθένειαι αὐτῶν. ἐπεὶ πολλαὶ αἱ θρίψεις
τῶν δικαίων. μετὰ ταῦτα ἐτάχναν.
μετὰ τὰς πολλὰς ἀσθενείας, μετὰ ταῦ
τα ἐτάχναν. οὐ μὴ συνατάγω τὰς
συνατωγὰς ἀκ τῶν ἐξαιμάτων :-
δεῖ με συναγαγεῖν τούτους, ὧν ἐπληθύνθησ
αἱ ἀσθένειαι οἱ μετὰ ταῦτα ἐτάχναν. ἀμ
ὲν ἄνδρες αἱμάτων οὐς κδελύσσεται
κσ. ἄνδρα γὰρ αἱμάτων καὶ δόλιον κδελύσ
σεται κι, ἵστε ὅτι ἁμαρτωλοὶ ὄντες, οὐ συνάγε
σθε. οὐ γὰρ δὴ συνάγω τὰς συνάγωγὰς αὐτῶν
ἐξαιμάτων. δεῖ καθαρὸν εἶναι ἀπὸ αἱμά
των καὶ ἀπὸ μολισμοῦ. ἀπὸ φόνων, ἀ
πὸ τραυμάτων, τὸν μέλλοντα συνάγεσθαι
ὑπὸ τὸ τοῦ χυ πρόσωπον. τούτοις
πᾶς τοῦ χυ πρόσωπον σαφῶς ἐπὶ τοῦ
συνάγοντος τὰς συνάγωγὰς τὰς οὐκ ἐξ
αιμάτων, τὸ λέγον οὐ γὰρ ἐξαιμάτων.

οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς· οὐδὲ ἐκ θε-
λήματος ἀνδρός· ἀλλ' ἐκ θεοῦ ἐγεννή-
θησαν· οἱ μὲν οὖν σταυρῶν τὰς σταυρῶν
αὐτῶν ἐξαιμάττων· οὐδὲν μὴν μνησθῶ τῶν ὁ
μοιμάτων αὐτῶν δι' αἰχειλεόμενον· ἵνα τί
τοι μὴ θαυμάσθησαν αἱ ἀσθένειαι αὐτῶν δι' αὐτὸν
θῦ· ἐ σοῦ θησαν· καὶ μετὰ ταῦτα ἐ τάχυ ἀν·
καὶ τὸ οἱ μὲν σταυρῶν τὰς σταυρῶν αὐτῶ
ἐξαιμάττων· ὥσ τούτοις καὶ παλλήλοσ
ἀνάσοδο θήσεται τὸ οὐδὲν μὴν μνησθῶ τῶν ὁ
μοιμάτων αὐτῶν δι' αἰχειλεόμενον· οὐ λέ
τοι τοῦ ῥάσσ μνησθήσομαι τῶν σοῦθησῶ μ·
ὅν καρδίαν αὐτῶν· καὶ ὅν κατὰ μνησθήσομαι·
ὁρᾶσ γὰρ τὰ χείμ ὥσ τὴ ἀλκ τὰ ἐοὶ τ·
ἐοὶ σοῦ ῥαίου· ὅν τοῦ ὁρᾶσ οὗτοσ τοῖσ χεί
λεσί μ τιμᾶ· ἡδὲ καρδίαν αὐτοῦ τοῦ ῥέρω
ἀνάσχι ἀνάσθηνοῦ· ἄρα οὖν, οὐχείρεσι μὴν
σθήσομαι τούτων· ὧν αἱ ἀσθένειαι ἐοὶ μὴ
θῦ θησαν· μνησθήσομαι τούτων; οὐ συ
γχῶρω· οὐχείρεσι μνησθήσομαι τούτων ὧν
αἱ ἀσθένειαι ἐοὶ μὴ θῦ θησαν καὶ μετὰ ταῦ
τα ἐ τάχυ ἀν· ἀλλὰ ὅν καρδίαν· ὅν τοῦ
καθεῖ μνησθήσομαι αὐτῶν· κε ἡ μερὶς
τῆς κληρονομίας μου καὶ τοῦ ποτηρίου μοῦ

σχεῖν ὁ ἀπὸ καθίστων τὴν κληρονομίαν
μου χέμοι: δύο κληρονομίας ἔχει
ὁ σήρ· τὴν μὲν, ὅσοι τοῦ ἀμφοτέρου· τὴν
δὲ, ὅσοι τοῦ κατοτέρου· ὅσοι τοῦ ἀμφο
τέρου, τὸν θν· ἵνα αὐτὸ αὐτοῦ ὠφελῆται
καὶ ὠφελῆται αὐτὸ τοῦ σρῶ· ὅσοι τοῦ
κατοτέρου, τοὺς ἁγίους αὐτοῦ ἵνα τὰ ὠ
φελιμοῦ ταῦτα ἀλλαμβάνει αὐτὸ τοῦ σρῶ,
δηλοῦ τοῖς ὠφελομένοις· ὅτι δὲ τοῦ
δύο ταῦτα εἴδη καὶ τοῦ σρῶ κληρονο
μίας, πρόσχες τῇ ῥήσει· κε ἡ μερὶς
τῆς κληρονομίας μου καὶ τοῦ ποτηρίου μ.
σχεῖν ὁ ἀπὸ καθίστων τὴν κληρονομίαν
μου χέμοι· σχοινία ἐπέπεσέν μοι ἐν τοῖς
κρατίστοις μου· καὶ γὰρ ἡ κληρονομία μοῦ
κρατίστη μοι ἐστίν· ὁρᾶς, σχοινία ἐ
πέσεσέ μοι ἐν τοῖς κρατίστοις· οὐ κεῖται
ἐνταῦθα· ἀλλὰ πρὸς κρατίστοις καὶ ἐν μερὶ τοῦ
ὅσοι εἰσῶ, ἐκεῖ πέσεσε κεῖται ἡ κληρονομία·
τὸ δὲ σχοινίον ἐλήφθη, ἀντὶ τοῦ παρ' αὐτοῦ
μοῦ τὸν ἐπιμετρούμενον τοῦ μ σχοινίου·
κεῖται τὸ ὅμοιον καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ μ
μίας· ὁ τὸν κλῆρόν μου ἐστί· καὶ ἐστὶν ἐν τοῖς
δι' ἐκστείρων μου αὐτὸ ἀδαμ· ἐκστὸν φῶλα ἐ

ἐν τοῦ τοῦ κόσμου
ἐστὶν ὁ σήφ ἐν τῷ
κλῆρῳ.

θνῶν κατὰ ἀριθμὸν ψ̄ ὧν ἰηλ̄. καὶ ἐγεν-
μήθη μερὶς κυρίου μὰς αὐτοῦ ἰακώβ. σχοί-
νισμα κληρονομίας αὐτοῦ ἰηλ̄. ὁ οὖν
σχοινισμός μου· οἷον τὸ μέτρον τῆς κληρο-
νομίας, ἔπεσεν ἐν τοῖς κρατίστοις· νο-
ήσεις πῶς ἔπεσε τὰ σχοινία τὰ χῦ ἐν
τοῖς κρατίστοις, ἰδὼν τὸ γένος τὸ ἐκμε-
κτόν· τὸ κασίλειον ἱεράτευμα· τὸ ἔθνος
τὸ ἅγιον· τὸν μὰν τὸν εἰς περιποίησιν·
οἷον ἰδέμοι τῶν τὴν παύλου ψυχὴν· οὗς
μερίδα χῦ· εἰ μὴ ἐγέγωσ ἐρεῖ ὁ σὴρ περὶ
αὐτοῦ· σχοινία ἐπεσάμμοι ἐν τῶν κρα-
τίστων τούτων· πρόσμαμε αὐτῶν· τὸν
πέτρον· τὸν ἰωάννην· τοὺς ἀποστόλους·
ὅρα εἰ μὴ ἐρεῖς σχοινία ἐπεσάμμοι ἐν
τοῖς κρατίστοις· ἵνα καὶ ἐκ κατονλέγης·
σχοινία ἐπέπεσάμμοι ἐν τοῖς κρατί-
στοις· εἰ περοῦν τὰ σχοινία τοῦ χῦ ἐπε-
σαν αὐτῶν ἐν τοῖς κρατίστοις, γίνωσκε
ὅτι ἐὰν μὴ κράτιστος ἦς· ἐὰν μὴ ἰσχυ-
ρότατος ἦς· ἐὰν μὴ γενναιότατο
ἦς, οὐ πέπτωκεν ὁ σχοινισμὸς ἐν σοὶ
τοῦ χῦ· καὶ τὰρ ἡ κληρονομία μου κρατίστη-
μοι ἐστὶν· κ̄ς ἡ μερὶς τῆς κληρονομίας μου

καὶ τοῦ ποτηρίου μου· μεμερῶν δὴ μ. παρα
κελοῦ πάμεν τὸ ποτήριον· κε ἡμεῖς τῆς
κληρονομίας καὶ τοῦ σῶ καὶ τοῦ ποτηρίου
αὐτοῦ· ἡμεῖς μὲν τὸν σῶν ποιοῦμεν· καὶ
τὸν σῶν βοηθοῦμεν· βοῖ γὰρ ὁ λόγος· ἄρτος ζ.
ὃν ὁ πατὴρ κατέκλασε· καὶ ἀμφοτέρους ἡ ἀρετὴ
μή· οὐδὲ πόνου βοεῖ βοηθοῦμεν αὐτὸν καὶ τ
σάρκας αὐτοῦ· βφ' ἃ παρακαρεῖ ἡμᾶς
λέγομ· βαὶ μὴ φάγητε μου τὴν σάρκα· καὶ
βοεῖ ποιοῦμεν αὐτοῦ τὸ αἷμα· βαὶ γε πει
θόμεθα αὐτῷ λέγομ τι· βαὶ μὴ ποιήτε
τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν βν βαυτοῖς·
ποιεῖ τὸ σῶν ἀφ' ἡμῶν· μένει γὰρ ὁ
μέγας λόγος καὶ βοηθοῦμεν αὐτόν· καὶ
μεμειόμενος καὶ ποιοῦμεν αὐτόν·
ὅς ποιεῖ αὐτὸς τρφὴ ἡμῶν βαι καὶ πο
τὸν ἡμῶν βαι· καὶ τοῦτο βαρμου τὸ αἷμα
τῆς καινῆς διαθήκης· καὶ περὶ βαυτ
βωαγγβέλιστα μβγάλα· ὁ μὲν αὐτὸ ποιῶν· βως
αὐτὸ ποιῶν μεθ' ἡμῶν καὶ μόν βν τῇ πιστει
αι τοῦ θῦ, οὕτως αὐτὸς τρφὴ ἐχῇ τὸν
πατρά· καὶ πότε ἐχῇ τὸν πατρά· βμε
γὰρ βγκαινιστέλι πον πνευματικὴ δ αὐτος ζωῆς.
φησὶν ὁ πατὴρ ὅς πότι μος ὁν· βαι μοῦ
αὐτοῦ ποτήριον, ὁ πατήρ· μακαρίου καὶ

τοῦ σώματος. τί δὴ καὶ λέγειν καὶ περὶ τοῦ σωμάτου. ποῖα μὲν καθαρὰ τὰ τοῦ σωμάτου ἐστὶ τοῦ σαρκός. οὐ εἰ ὅσα ἡμεῖς τὴν σὴν φροντίζομεν καὶ τοῦ σωτηρίου. σωτηρίου δὲ σωτηρίου μέλει. ἢ τοίμασας θεὸς ὁ πλάσας τραπέζας ἐν ἐρήμῳ τίς ἐστι τράπεζα θυμιάματος. καὶ τὸ σωτήριον ἐστὶν κεφαλὴ ἐστιν. τοῖς μὲν ὁ σήρ. οὐ γὰρ ἔστιν κόμα ὡς κεφαλὴ τοῦ. ὡς σωφρεῖ τοῦ. καὶ ὡς σωφρὴν ἐστὶ σκλάζει τροφὴ καὶ τοῦ τόν. καὶ τὰ μὴ ἐστὶ τὸ σῶμα, τροφὴ σωματικὴ ἐστὶ σκλάζει. ταύτην ἔφθη καὶ οὐ ὡς ὅμοιον. καὶ τὰ τὸ σῶμα, τοῦ τὸν σωματικὸν ἐστὶ σκλάζει. τὸ τοῦ τρίτου καὶ οὐ ὡς ὅμοιον, τὸν αὐτὸν τρόπον μεταλαμβάνει λόγοι καὶ ἐστὶ τὴν τυχήν. δὸς τὸν λόγον. οὐ γὰρ ἐστὶν τὸ μόνοις ἡ σε ται ἄμοσ. ἀμφοῖν τοῖν τὲ ἐνέμαστι ἐκ τοῦ φρονεῖν διὰ ἀνάμαστος θεοῦ. ἡ σὴ σε ὁ ἄμοσ. δὸς τὸν λόγον καὶ ἡ σὴ μὲ ἡ τυχή. ἐὰν ἀφιστάνῃ τὸν λόγον, ἀνασθενήσει ἡ τυχή. τοῦτο ἀμφοῖν γὰρ τοῦ λόγου. ὅμοσ τροφὴς ἀνασθενήσει ἡ τυχή. τοῦτο ἐστὶν λέγω. τυχὴ ἡ ἄμμαρ τάμουσα, αὐτὴ ἀνασθενεῖ ται. ὡς ἡ τυχὴ ἄμμαρ τοῦ λόγου, τέθνηκεν. ὡς

μη τρέφεται ποτὲ τῶ λόγω τοῦ θῦ.
προσέχετε οἱ ἀμελοῦντες τοῦ τρέφειν
τὴν ψυχὴν ἀεί. αἰσχρὸν μὲν ὑμῶς ἐ-
κάπην ἡμέραν ἐνίοτε δισι τεῖν. τὴν δὲ
τάχα καὶ τρισι τεῖν εἰδεμήγε. πάντ
ἐσθίειν κἀν ἅπαξ. ἐπὶ δὲ τῆς ψυχῆς μη
διδόναι αὐτῆ τὴν τροφὴν τὴν οἰκείαν.
εὐχὴ τροφὴ ψυχῆς ἐστι. καὶ μάλιστα ὁ τε προ
σεύχεται καὶ τῶ νοΐ λόγος διδασκα
λικὸς. εἰσερχόμενος εἰς τὸν ἀκούοντα
τροφὴ ψυχῆς ἐστι. λόγος σοφίας καὶ λόγ
γνώσεως. ὡς περ οὖν ἐπὶ τοῦ σώμα
τος ὁ λόγος παρέστησεν ὅτι χωρὶς τρο
φῆς καὶ ποτοῦ. ἀποθνήσκει τὸ σῶμα,
οὕτως καὶ ψυχὴ. ἐὰν μὴ τρέφηται καὶ πί
νη, ἀποθνήσκει τὸν τῆς ψυχῆς θάνατον.
τοῦτο μὴ νοήσαντες τὴν ἐν διὰ τὴν πολλὴν
ἰδιωτείαν, λέγουσιν. αἱ ψυχαὶ τῶν δίκων,
ἀποθνήσκουσι πάντελῶς. τοῦτο γάρ
φησιν ἐν τῶ ψυχὴ ἡ ἁμαρτάνουσα, αὐτὴ ἀ
ποθανεῖται. καὶ ὅτι ἀποθνήσκει ἡ ψυχὴ,
φέρουσι ῥητά. ὡς ἡμῶν μὴ εἰδότων ὅτι
γέγραπται ἀποθνήσκειν ψυχήν. οὐχ ὁρῶν
τες ὅτι ἄλλος θάνατος ψυχῆς. ὡς ψυχὴ

τὸν ἐμὸν, ἡμεν ζῶ σαυτῶ, θεῶ. οἱ οὐ ἡ
μὴ τυχὴ τοῦ ἀβραὰμ καὶ τοῦ ἰσαὰκ, ὡς
τοῦ ἰακῶβ, ζῆ. καὶ ἀπὸ τὸ εἰρημένον ὑπὸ
τοῦ πρῶ. οὐ καὶ ἐγὼ τὸ εἰρημένον ὑπὸ
τοῦ τὸν καὶ τοῦ θῦ. ἐγὼ θῶ ἀ
βραὰμ καὶ θῶ ἰσαὰκ καὶ θῶ ἰακῶβ;
θῶ δὲ οὐκ ἔστιν μὴ ἐλεῆσον, ἀλλὰ ζῶν τῶν.
τυχὴ δὲ ἡ τοῦ φαραῶ. καὶ τῶν αὐτῶν καὶ
ὧν τῶν ἀμαρτωλῶν, ἀπὸ τὸ θῶ μὴ κὲ. καὶ
ἀπὸ τὸ θῶ μὴ κὲ, διὰ τὸ ἐκεῖ θῶ ἡ τρο φὴ σ
οὐ κοῦ ἡμᾶς μὴ ἐστὶ βοῆ, ἀλλὰ θῶ τοῦ πρῶκεί
μένου, σῶ μὲ ἀπὸ τὸ τρέφε τὰ. ὡς χωρὶς τρο φῆς,
ἀπὸ θῶ μὴ σὲ. τυχὴ τὸ τρέφε τὰ οἰκεῖ ἀπὸ τρο
φὴν. τὸ τρέφε τὰ αὐτῶν, τῶν χῶν. καὶ χωρὶς τρο
φῆς, ἀπὸ θῶ μὴ σὲ. ὁ σὴ μὲν ὡς κὲ, τὸ τρέφε
τὰ καὶ τὸ μὲ. σὺ τὰ ἐὶ ἡμὲ τὴ σὲ τὴν ἡμὲ
μὲ ἀστὸν καὶ τοῦ πὸ τὴ ρὶ ὁ μὲ λὲ τὲ τὸ
πρῶ. ἀλλὰ ὁ μὲ, πολλάκις ἠμέλησα τὴς
ἐμῆς τρο φῆς. καὶ ὁ σάκις ἠμέλησα,
καὶ τὴν ἀμαρτὶ ἀν τὴς ἀμὲ λὲ ἀς ἡ τὰ
ἐμὸ σὴ σα ἢ ἀπὸ τὸ θῶ μὴ κὲ. ὁ δὲ σὴ μὲν
οὐ δὲ πὸ τὸ ἀμὲ ρὲ τὴς ἐαυτοῦ τρο φῆς.
ἀλλὰ ἀὲ ἐ τρὴ τὸ ρὲ. καὶ τὸ τρέφε τὰ ἀπὸ τοῦ
πρῶ. ἐὰν δὲ καὶ θῶ πὸ θῶ μὴ μὲ τὸ τρέφοι τὸ, οὐ

κοῖ δὰ τί ἀκολουθεῖ· τρέφεται μέντοι·
καὶ ἀεὶ τρέφεται ἀπὸ τοῦ πρ̃σ ὁ σῆρ·
διὰ τοῦτο τολμήσω καὶ ἐρῶ ζητούμε
νόν τι παρὰ τῶν ἀποστόλων· παρατι
θεὶς εἰς ἐξέτασιν τοῖς δυναμένοις ἀ
κούειν τῆς γραφῆς· λέγει τοῦ ὁ ἀπόστολος
περὶ τοῦ θῦ· ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν
φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον· ὦ παῦλε·
ἆρα μόνος ἔχει ἀθανασίαν ὁ πῆρ, ἀλλ
ὁ δὲ οὐδείς; οὐ φησιν· οὐ ἀρ' ἐπίκτητος
ἐκείνου ἡ ἀθανασία· ἀλλὰ φύσει πέφυκεν
αὐτῶν· οὐδὲν ἐν δέχεται γενέσθαι περὶ
τὸν θν̃· ἵνα μὴ ἀθάνατος ἦι· ὁ δὲ σῆρ ἀ
θάνατος; ἐπισκλαζομένης αὐτῶ τῆς
ἀθανασίας· φησὶ τοὺν μεταλαμμάνειν
ἑαυτὸν τοῦ πρ̃σ· πρὸς ὃν εἶπε· σὺ εἶ ἡμε
ρὶς τῆς κληρονομίας μου καὶ τοῦ ποτηρί
ου μου· σὺ εἶ ὁ ἀποκαθιστῶν τὴν κληρονο
μίαν μου ἐμοί· κληρονομίαν ἀποκαθι
στῶν· τί σημαίνει τὸ ἀποκαθιστῶν· εἴ
τις δύναται καὶ ἀλλοθεν συναγαγέω·
ὡς τὸ ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως
πάντων ὧν ἐλάλησεν ὁ θσ̃· ἆρα τὰ
ὁ τέσσαρον ἀποκατεστήν ὧν ἑκατὸν πρὸς

τὴν ἁρμονίαν αὐτοῦ; πότε γὰρ ὄξω τῆς
ἁρμονίας ἦν. ἐν δὲ τῇ γεγομένῃ, ἀναγά
σει καὶ ἀναγεγραμμένῃ, ἀποκαθίσταται
ὁ σοῦν πρὸς ἐπὶ τὴν ἁρμονίαν αὐτοῦ. εἰ με
νόηκας τὸ σημαινόμενον τῆς ἀποκατα
στάσεως, ἀνάδραμε καὶ ἴδε μοι λόγε τῶν
ἀρχηκοῦς ἐκ τοῦ σὺ εἶ ὁ ἀποκαθιστῶν
τὴν κληρονομίαν μου ἐμοί. ἴδε τοὺς τῆς
ἀποκαταστάσεως λόγους καὶ ἐν τῷ μέ
χρι μόνων χρόνων ἀποκαταστάσεως
πάντων ὧν ἐλάλησεν ὁ θσ̄. διὰ τόματο
τῶν ἁγίων αὐτοῦ προφητῶν. σὺ οὖν εἶ
ὁ ἀποκαθιστῶν τὴν κληρονομίαν μου ἐ
μοί. σχοινία ἔπεσε μοι ἐν τοῖς κρα
τίστοις. προγαμὼν διηγησάμην. καὶ
γὰρ ἡ κληρονομία μου οὐκ εἶπεν κρατῆ
σαι μοι ἐστίν. ἀλλὰ μεγάλη προσθήκη ἡ
μοί. καὶ γὰρ ἡ κληρονομία μου κρατίστη μοι
ἐστίν. παρ' ἐμοὶ κριτῆς κρατίστη ἐστίν. οὐ
χὸ τυχὼν κρίνει περὶ τῆς κληρονομίας
ὅτι κρατίστη ἐστίν; ἀλλ' ἐγὼ λέγω περὶ τῆς
κληρονομίας, ὅτι ἡ ἐμὴ κληρονομία
κρατίστη ἐστίν. ὁ χ̄ς̄ λέγει. ὦ ἐστὶν
ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶ
νας τῶν αἰώνων ἀμήν. :—

ιε ὁμιλία β

Ἕκαστος μὲν καθ' αὐτὸν τῶν ἀποστόλων,
ἱερὸς μάρτυς ἐστὶν· πνι χυ κεκοσμη-
μένος, ἐπ' ἀνέρμηνευκ. τί τῆς παλαι-
ᾶς γραφῆς· καὶ μάλιστα ἀναφέρων αὐ-
τὴν ἐπὶ τὸν χν· συνέστησε γὰρ τοὺς ἀ-
ποστόλους χσ ἰσ, καὶ ἐν χω ἰυ ὁ θεός·
εἰ δὲ ἐπιστόματος δυο μαρτύρων καὶ τρι-
ῶν σταθήσεται πᾶν ῥῆμα· ὁ τὰν ποτε
δυο ἀπόστολοι· ἢ καὶ τρεῖς ἑρμηνεύω-
σι γραφὴν, ἔτι δόξει εἶναι τὸ λεγόμενον ἀ-
ξιοπιστότερον· ὑπὸ τηλικούτων τριῶν
μαρτύρων μαρτυρούμενον· ἐρόμεν δέ-
τι ἐπὶ τούτου τοῦ ψαλμοῦ καινότερον·
ὅτι οὐχ ὑπὸ δύο καὶ τριῶν μόνων μαρτύ-
ρων ἡρμηνεύθη· τί τῶν ἀπὸ τοῦ ψαλμοῦ
ἀναγνωσθέντων· γέγραπται γὰρ ἐν τῷ
τῶν ἀποστόλων πράξεσιν· ὁ τε ὁ πέτρ-
μετὰ τῶν ἑνδεκα ἀποστόλων ἐπήρε τὴν
φωνὴν· ἐχρήσατο καὶ τῷ προφ[illegible]
τὸν κν ἐν ὁπλόμου διὰ παντὸ[illegible]
ἐκδεξιῶν μου ἐστὶν ἱνα μη σαλευθῶ· δι-
ὰ τοῦτο ηὐφράνθη ἡ καρδία μου καὶ [illegible]

φυ ιε
ι

καθ' ἑαυτὸν ἐπλάσθη σαρκός. ἔτι δὲ καὶ
ἡ σαρξ μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι·
ὅτι οὐ κατλείψεις τὴν ψυχήν μου εἰς
ἅδην· οὐδὲ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν δι-
αφθορᾶν· καὶ λέγει ὅτι διὰ ταῦτα εἰς τὸ
προορᾶν περὶ τοῦ χριστοῦ ἔφη· καὶ διὰ μὲν
τῆς διανοίας ἐμπρεπόντως τοῦ μονογε-
νοῦς τοῦ θεοῦ, εἰδὼς διαφθορᾶν· οὐ δὲ ὁ θε-
ὰν ἔκστασιν, οὐκ εἰδὼς διαφθορᾶν· ἀλλὰ καὶ
ἡ ψυχὴ αὐτοῦ οὐκ κατελείφθη εἰς ἅδου· ὁ
ῥαδιῶν πόσοι μᾶλλον τρόπον ἐμπρεπόντως
περὶ τοῦ χριστοῦ τὸν ἐκ προφή-
του εἰρῆσθαι τοῦ χριστοῦ· οἱ γὰρ δύο δικαιοι
τοῦ χριστοῦ τοῦτο εἰρήκασιν τοῦ χριστοῦ
καὶ μὴ ἀσυμφωνοῦσιν ἀλλήλοις φθεγμῆ-
δύο δικαιοδὸ ἐκφάσεις, ἐπεὶ καὶ ἐν τῷ ἑνὶ
ἡνωμένοι καὶ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς, μαθεῖν ὑμᾶς κατ-
ταχθέντος. καὶ γὰρ τοῦτο γίνεται τὴν
τάξιν τῶν ἀνθρώπων πράττει· τὰ γὰρ
οὖν ἐγκείμενα ἀμφοτέρων ἐστὶν τὸν σωτῆρα
ὅσοι ἀπὸ σαρκὸς ἐλύτρωσεν· καὶ πρὸς τὸ
κατεφανερωμένος δι' ἡμᾶς δι' ἡμετέρας θεω-
καὶ αὐτὸν τὸν ἀνθρωπόν· ὁ
μὲν δὲ τὸν μονογενῆ σαρκωμένον καὶ πρὸς

λέξιν ἐφαρμόσαι ἑαυτῷ· ἀποδεικνῦται
ὅτι τοῦ σρ̃ς ἐπὶ τὸ πρόσωπον· καὶ διδά-
ξαι ἀξίως τοῦ σρ̃ς τὰ λεγόμενα; δοκεῖ-
μοι αὐτοῦ τοῦ σρ̃ς χρείαν ἔχειν ἵνα δυνη-
θῶμεν εἰπεῖν· λαλοῦντος ἐν ἡμῖν αὐτοῦ, τὸ
ἡδοκιμὴν ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντο
χῦ; εἰ περοῦν καὶ ἄλλοτε αἱ εὐχαὶ ὑμῶν.
καὶ αἱ αἰτήσεις τῶν ἀγαθῶν ἀπὸ τοῦ
θῦ· ἐκοήθησαν ἡμῖν πρὸς τὸ σαφηνίσαι
τὴν γραφὴν, καὶ νῦν κοηθησάτωσαν· ἵν' ὁ
θσ̃ δι' ἡμῶν ἡμῖν καὶ αἰτοῦσι φωτισμὸν
πραγμάτων δεομένων τρανώσεως, ἐ-
πιχορηγήσῃ λέγον· καὶ ἡμεῖς διὰ τὰς
ὑμετέρας εὐχὰς εἰς πρότερον οὐκ ἐνο-
ούμεν, νῦν γεφωτιζόμενοι ὑπὸ τοῦ λόγου·
νοήσαντες, παραπήσομεν τὰ ἐν τῷ ψαλ-
μῷ, ἐξετασθησόμενα· ἦν δὲ ἡ ἀρχὴ τοῦ
σήμερον ἀναγνώσματος, ἐξ ἐλεγήσω τὸν
κν̃ τὸν συνεπίσαντάμε· χσ̃ ὁ κατὰ τὸ ἀν-
θρώπινον νοούμενος· ἐν γὰρ ταῖς γρα-
φαῖς διαπέλλεις πότε λέγει κσ̃· ὁ κα-
τὰ τὴν θεότητα νοούμενος· εἰ πότε
λέγει χσ̃· ὁ κατὰ τὸ ἀνθρώπινον νοούμενος· τὰ
δὴ ἐν τῷ ψαλμῷ, νῦν ἀπὸ χῦ προσω-

πουμάχε ται· τοῦ μοι μεμύου καὶ τὸ ἀμ
θρόωπι μοι· τὸ γὰρ ἡ σαρξ μου καὶ τὰ σα
κημ ὁ σεὶ ἐστὶ σοφοῖ δι, τοῦ ἀμοῦ φωμή ἐστι· ὑ
τὸ ὀλέθρ καὶ τὰ λέι τὴ σ τὴν μ τυχὴ μου εἰ σ τ
ἅδημ. τοῦ χρ ωμένου τυχῆ ἐστι φεωμή· ἐ
ὰν δὲ ἔρκε τὸ πρὸ τοῦ ἡμέου διαμένη τὸ
ὄνομα αὐτοῦ ἐμ τῷ ὀνῶ· καὶ πρὸ τὸ
σ μήμησ γενεᾶς γενεῶν· καὶ καταμή
σεται ὡ σ ὕπνοσ ἐστὶ πόλεμ· καὶ ὡ σεὶ
ἀγόμ ἐν ἀέζουσαι ἐστὶ τὴν τιῶν· ὑ τοι αὐτ
περὶ αὐτοῦ δοξομ τούμεθα, μόφ αὐτοῦ τὴν
θεότη τα· εἰ τὸ καὶ τὸν πρω τότοκον
ποιήσε τε σε, εἰ τὸ καὶ τὴν πρὸ τοῦ
σώματοσ τυχὴν αὐτοῦ· καὶ μὴ δὲ ἄφοτή
σω φησὶ τὸν κῦ, δηλονότι τὸν μ πρὸ τὸν σύ
μβασιν τάμε· τί σ ἐστὶ μόμβρω ν ταῦτα· ἢ
ὅ πρὸ φητεύόμεν ὡ σπερεῖ πον ἀμοῦ· πε
ρὶ οὗ μάχει ὑ ἡ σαΐ ας ἐξελέσε τα ῥάβδο
σ ἐκ τῆσ ῥίζησ ἰεσσαί· καὶ ἄνθοσ ἐκ
τῆσ ῥίζησ ἀναβήσεται· καὶ ἀναπαύσει ἐπ
ἐ αὐτὸν πνῦ αὐτοῦ θῦ· πνῦ σοφίας καὶ
συνέσεωσ· εἰ ἀναπαύσεται τὸ πνῦ αὐτ
συνέσεωσ· ἐστὶ τὸν ἐκ τῆσ ῥίζησ ἰεσσαί· γε
νόμενον ἐκ σπέρματοσ δαβὶδ καὶ τὰ σαρ

και, καθῶς ὁ γεννώμενος ἐκ σπέρμα
τος δᾶδ' κατὰ σάρκα, φησὶ τὸ εὐθρο-
σωτὸν κῆ τὸν συνετίσαν τάμε· ἡμώθη
γὰρ ὁ πρωτότοκος πάσης κτίσεως·
τὸ πνᾶ τῆς κουλῆς καὶ ἰσχύος, τῶ σρῖ
τῶν ὀουμένων, κατὰ τὸ ἀνθρώπινον·
γεννωμένων, ἐκ σπέρματος δᾶδ' κα-
τὰ σάρκα· καὶ οὕτως μέγει τῆς ἐν σε
ἀντιλαμκανόμενος, τὸ εὐθρο-σωτὸν
κῆ τὸν συνετίσαν τάμε· τούτου δέ ἐστι
φωνῆ καὶ ἡ ἑξῆς· δεομένη τῆς ἀπὸ τοῦ θῦ
χάριτος εἰς σαφήνειαν· ἡμέγουσα· ἔτι
δὲ ἐξεῖνος νυκτὸς ἐπαίδευσάν με οἱ νεφροί
μου· νεφροὶ χῦ, πῶς παιδεύουσιν
αὐτὸν, ὁ μεῖχερ ἐν διηγήσασθαι· ἐξέτω
ὅτι οἱ νεφροὶ αὐτοῦ παιδεύουσιν αὐτόν·
τί καὶ τὸ ἕως νυκτὸς· οὐ γὰρ ἀπλῶς
παιδεύουσιν αὐτὸν οἱ νεφροὶ αὐτοῦ, ἀλλὰ
ἕως νυκτὸς παιδεύουσιν αὐτὸν οἱ νεφροὶ
αὐτοῦ· οἰκοὶ δὰ δὴ τοὺς νεφροὺς παρα-
λαμκανομένους τοῖς ἔξω τοῦ λόγου εἰς
τὰ περὶ συνέσεως· ἢ ἐν τρεχείας πρά-
ματα ὡς ἐν τῇ γραφῇ· ἐν γὰρ τῇ γρα-
φῇ· ὁ θῦ ἐτάζων τὰ κρυπτὰ, ἐτάζει

καρδίας καὶ μωφρονός. καὶ τάχα τοῦ
μωφρονὸς ἐ τάξει, ὅτι τοὺς ἐμπαστικεί
μενα σπερματικῶς τῆς τυχῆς. καὶ οὐδὲ
σπερ αμπελικόν τι ποιοῦσι τὴν καρδίαν, ὁ
ρᾶν καὶ βλέπε τάξει. οὗτοι δὴ οἱ μωφροὶ. οὐχ οἱ
σωματικοί. οἱ ἀμαυρόν τι ποιοῦμενοι
καρδίαν. οὐδὲ γὰρ ὅτι καρδίας ἀγγεῖα καὶ
θαρά. καὶ μακάριος ὁ καθαρὸς τῇ καρδίᾳ.
σώματι δῆλον ὅτι καὶ τὸ μακαριζόμενον. οὐ
ἐν τοῖς ἀρετοῖς ζῶοις ὑμνοῦμεν. ὅτι οὖν
οἱ μωφροὶ φημὶ οἱ ἀμαυρόν τι τῇ καθαρότητι καρ
δίας ἔχοντες τὰς ῥίζας καὶ τὰς ἀρχὰς
τῶν μοναστῶν. μεθέξουσι δεδήμηκεν ὁ
λόγος οὐ λέγει ἀπαλλάττει τὴν τυχὴν μόνον εἰς
τὸ ἄδηλον, πάντα δόντι τὴν τυχὴν τοῦ ἑνὸς. ὡς
εἰ ἐν ἄλλῳ καὶ περὶ ἀθεῶν ποίμνης τυχῆς τὸ
ἀμάρτημα. ἐχόντων ἐν τοῖς μωφροῖς, τὰ
περὶ τοῦ ἀμαρτεῖν ἐστὶ τὴν καρδίαν μο
νήματα. καὶ διαφορὰ σημεῖον πέφυκεν. τὸ
ἐν δὲ πρόνοιαν δηλονότι τὰ χρόνου, ὡς γὰρ ἡμαρτεν ἐστὶ τὸ πρῶ
τον τότε. εἶτα τὰ ἀκολουθοῦντα, ἐστὶ
καὶ τὸ ἀγαθὸν ἐστὶ τοῦ τότε γεγενημένη
τισιν. εἰ οὖν μοῦσι τὰ παρῳχημένα

μοι περὶ τῶν μεφρῶν, ὅρα τὴν τυχὴν τοῦ υἱοῦ
καταναλίσκουσαν ἀπὸ τοῦ οἴνου· οὐδὲ εἰς
γὰρ ἀμαυρὸν κεν εἰς τὸν οἶνον, εἰ μὴ ὁ βλαστὸς
οἴνου καταναλίσκει· οὐχὶ ὁ τοῦ θεοῦ· οὐχὶ
πρὸς τὸ τὸν ὅσον πάσης κτίσεως· ἀλλὰ
ὁ τοῦ ἀμπέλου· καὶ ἰδοὺ μοι ἐκείνην τὴν τυ-
χὴν ἥτις οὐχὶ μὴ πλήσαντο τὸ εἶμ
ἴσον θεῶ· ἀλλὰ αὐτὴν ἐκεῖνο σὺν μορφῶν
δόξουρανοῦσαν· μόνον μοι ταύτην τὴν τυχὴν
ὅρα αὐτὴν ἐν ἀπόθησαυρίζουσαν δόγματα
καὶ μόνματα· καὶ ἐν ἀπόθετι θεῖσαν, οὐτὴν
καρδίαν, ἀλλὰ τοῖς ἐν μεφροῖς· ἵνα ἀπὸ τῶν
μεφρῶν, ἀναπαύσῃ τὴν καρδίαν· ὅρα
μοι τὴν τυχὴν ἣν ἐυχόμεθα ἔσται τὸν μόνον
μετὰ κόσμου μεφρῶν ἐχουσαν τὰ ἄπαντα δόξαν
καὶ τὰ ἄπαντα ἀρέσκοντα· δὶ ἃ σὺν ἔσται δικαί-
ωσαν τὰ ἐλέγχη τῆς τυχῆς, οὐλέγχω ἁμαρτί-
αν· καὶ οὐχὶ μάρτυν· καὶ οὐλεκαλάλησεν
ἁμαρτίαν· ἀμόσω· ὅρα θαυμάζω·
ἔσται τὰ γὰρ ἀμφότερα περὶ τοῦ ἡμαρτη-
κότα τὸν πρᾶν ἁμαρτήσεται ἔσται τὸν
πρὸς τὸ τὸν κόσμον πάσης κτίσεως· ὁ γὰρ
ἔσται τὸ τοιοῦτον θαυμάζω, ὁμοίωμα τοῦ
ἐξ ἀόστει θαυμάζω ὅτι ὁ θεὸς ὁ ποιήσας

τὸν ὁμοῦσιον τὴν τριάδα. οὐχὶ πάντας τοὺς· μὴ γὰρ
δοῦλος ὁ τοῦ κυρίου ἀμαρτάνει ὁ θεός·
οὕτως οὐ κυρίου ἀμαρτάνει ὁ δοῦλος
ὁ τοῦ θεοῦ· οὐδὲ γὰρ ἀμαρτάνει ὁ πρὸς
τὸ τοῦ κυρίου θέλημα κινούμενος· ἀμφοῖν ὁ κύριος
ἡμῶν περὶ τοῦ μὴ ἁμαρτάνειν τὸν υἱὸν· ὅτι
τὸν ἀνθρωπον ἀμαρτωλὸν ἔφησεν· οὐ ἁμαρτίας οὐ
λέγουσιν· οὐδὲ γὰρ ἔστιν δόμος ἐν τῷ σῷ
μετὰ αὐτοῦ· καὶ ἐὰν λάβῃ τὸν μὴ γνόντα
ἁμαρτίαν· ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἁμαρτίας κρίνει
ἡμᾶς, μὴ ἀλλὰ περὶ τοῦ πρὸς τὸ τέλος
κινούμενος· ἀμφοῖν τὸν μὴ γνόντα ἁμαρτίαν· ἀλλὰ τὸν μὴ
γνόντα ἁμαρτίαν· τὴν ἡμῶν τυχήν· πρὸς
τὸ τὰ ἡμέτερα ἔχειν ὅμοιον ἁμαρτίαν· ὅτι
μὲν ἐφάνη καὶ ἐν ἁμαρτίαις· ἐν ἀφομοιώσει σου
μὲν ἐπέφανεν καὶ ἐν ἁμαρτίαις· ἐκείνοις κατὰ
μὲν ἡμέτερον· καὶ ὁ υἱὸς δικαιοῖ αὐτοὺς·
ἐκεῖνον οὐ μὴ γνόντα ἁμαρτίαν· ἀπὸ
τῆς ἡμέρας ἁμαρτίας κρίνει ὁ κύριος·
πρὸς αὐτὸν ἐρχόμενον ἐν τῷ ἡμῖν δὲ ἡμέρᾳ·
καὶ ἦλθεν ἔχων ἐν ἑαυτῷ μὴ φέρων δὲ τὰ
πάθη δόμα τοῦ αὐτοῦ ὡς μεμνήσθαι τοῦ
αὐτοῦ· πάθη δόμα τοῦ· οὐχὶ πάθη· ἀφ
ἧς πρόκειται καὶ καταπαύσιν τρόπῳ

τὸ ὅσον μὴ κτὸς ὑπαίδροσάμεθα οἰμεθφροί
μεθα· μὴ κτὸς, ταύτης τῆς καταστὸ μιόμ.
μὴ γὰρ ἔστιν ἐν ταύτῃ· πρὶν ἢ σ μέγεται.
τὸ ἡμῶν προσλεθεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἡ γλκεν.
ὅσ ἐν ἡμέρᾳ ἐσχηκόμεθα πρὶν πατή
σωμεν· καὶ ἐστὶν μὴ ἔτι, σλόγος ἐστὶν ὁ λό
γος οὗτος· ὅρα γὰρ ὅτι ὁ λόγος ἡμῖν ἡ σάρκ
πρὸς αἷμα καὶ σάρκα· ἀλλὰ πρὸς τὰ ἀ.
πρὸ ὑλικὰ ἐξουσίας· πρὸς τοὺς λοιμοὺς ἀπορᾶς τῶ
σλόγους τούτου· πρὸς τὰ πρὶν καὶ τῆς
πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις· φησὶ μοῦ
ὅτι καὶ ἐστὶν μλυτός, ὑπαίδροσάμεθα οἰμεθ
φροίμεθα· ὁμόμοιμ καὶ τὰ ἀδόμ τάμεθ ὑπαί
δρομ καὶ ὑποδεμένμ σλομ· ἀλλὰ καὶ ἐμ
θόμ τα ἐστὶ τὴν μλυτα· τοῦ αἰ ὅμοσ τοῦ.
ἐστὶ τὸν σλόγον· ἐ πάλιν ὑπαίδροσάμεθα οἰμεθφροί
μεθα· προσφόμλιν τὸν λῶ ἐν ὁ πιόμμ.
δια πάμ τόν· ὁ τλέλεδζι ὁμμεθ ἐστὶν· ἵ
μελισαρβοῦ· ἡ ἀμθερ πιμμρ ἐστι τυχὴ ἵ
τὸ προσφόμλιν τὸν λῶ ἐν ὁ πιόμμεθ·
πιόιμ λῶ· ἀφ ὁ τὸν πρᾶμ ἐστ, ἡ τὸν
πρὸ τοῦτο λοιμ πάσης τῆς κτίσεως·
ἀζ αὐτῆ παρόμτα· τί δὲ ἐστ πρόμτ.
ἡμῶν μένον· ἵ μαμλλεῖ ἄλλος ἢ, ἀμὸ C·

καὶ ἄρρωστος ὁ πρὸς τὸ τοῦτο ἀσθενῶν κυρίως
ὄντως. ἐὰν πρὸς καθέτησιν περὶ τοῦ κυρίου,
ἄλλους παραμυθίας θεραπεύσωμεν τὴν
πρὸς αὐτὸν. καὶ παραμυθίας, ἀντιπα-
λινῆ. ὁ καμόμενος τοῦ καθ' ἑαυτὸν ὀνείδους ἀλλὰ
ἀλλὰ τῶν πάντων. εἶτα ὁ μὲν καμόμενος
τοῦ καθ' ἑαυτὸν τῶν πάντων. οὐ θέλει σὺν τὴν μελλοῦσαν
μὲν τάξιν τυχεῖν. τὴν θλιβόντων καὶ τὰ
νῦν ἔχειν. τὴν μὲν ἄρ πάντων ἡ τῆς ἀμείβειν τὸ
εἶναι ἴσα θεοῖς. ἐν πάντων γεγενῆσθαι. καὶ ἐν
γεγενῆσθαι πρὸς τὸν πρὸς τοῦτο καὶ πάσχοντα
κτίσθαι, πρὸς ὁρῶμεν οὖν τὸν κάμνοντα,
ὅστις ὅσαι δόξαι μετοίμεθα φέρειν ὅσον μὴ
κατὸς. πρὸς ὁρῶμεν τὸν κάμνοντα ἐν ὁ πάσχομεν
δυστυχεῖν τοῦ. οὐ πάντα μὲν, πάντα δὲ δύ.
ἀλλὰ δυστυχεῖν τοῦ, ἐν ὁ πάσχομεν. ὅτι δὲ κα
δικαιόμεθα. ἀεὶ γὰρ ἐν τοῖς τῆς μὲν πρὸς
καὶ δικαιοῦ τοῦ πάντων τυχεῖν ἡμῖν παρὸν τὸ
καὶ ἡμῶν. παρὸν ὁ πάλιν, ἢ παρὸν ὁ πρὸς
τὸ τοῦτο καὶ πάσχοντα κτίσθαι. ἐν ὁ ἀμείνος
τῆς τυχῆς, ἵν' ἀεὶ πάντα ἡ τυχὴ τὸ ἵν' ἀμείνοσι φέρ
θεῖ. ὡς εἰ μὲν πρὸς τὸν κάμνοντα ἐν ὁ πάλι
δυστυχεῖν τοῦ ὅτι δὲ κα δικαιόμεθα, καὶ ἐν ὅσα φέρ
θη. ὅσον γὰρ ἐν τῇ φύσει τῆς τυχῆς, δίμα

ται σαρκωθῆναι· φέρουσι γὰρ τὸ, μὴ γένοιτο σαρκὶ τὸν ἀμνὸν ἐν τῷ τυχεῖν σφόδρα· ὅτι ἐν μὲν τυχεῖν μόνον τίς σκοπεῖ· τὸ δὲ σῶμα, τῶν κεκτημένων· τὸ πρὸς αὐτὸν ἀφῶ· καὶ φέρουσι τὴν αὐτὸν εἶναι τυχικόν· οὐχ ὅρῶν τὸ ὅτι καταστήσαι φύσει ἕκατερον πρὸς πρᾶξιν εἰ πρόκειται· πρὸς τὸ τίμιον τοῦ τυχικοῦ διὰ τὴν τῶν τυχόντων· καὶ μὴ ἀστὸ γὰρ κόσμου τυχικοῦ διὰ τὴν τυχόντων· πρὸ ἁμαρτίας καὶ πρὸ κατορθώσεως ὅμοιον τυχικοί· ἵνα τὸν μὴ ρόπτον εἴπω· Μὰ μὴν τὴν ἁμαρτίαν· γίνομαι χοϊκοί· Μὰ δὲ τὴν ἀρετὴν· γίνομαι τοῦ πνευματικοί· ὥστε εἶναι τὸ τυχικόν· μὴ γένοιτο χοϊκόν· πολὺ γὰρ τίμιον τοῦ χοϊκοῦ· τὸν τυχικὸν· μὴ γένοιτο πνευματικόν· κατορθώσεως γὰρ, ἐλέγχου πνευματικοῦ· πρὸς ὃ φέρομεν οὖν τὸν κεφάλαιον τὸν ὁ πολύμορφος διανοεῖται· ὅτι ἐκ δυεῖν ἐσμὲν ἵνα μὴ σαρκωθῶ· Μὰ τοῦτο ἐκφράσθη ἡ κεφαλὴ Μάμου· ὅστε ὅταν δυεῖν ἐσμὲν οἰμ ἐφρόιμον ὅσος μὴ λεπτός· ὅστε ὅταν δυεῖν ἐσμὲν οἰμ ἐφρόιμον ὅσος μὴ λεπτός· ὅστε πρὸς φέρομεν τὸν κεφάλαιον τὸν ὁ πολύμορφος διανοεῖται· ὅτι ἐκ δυεῖν ἐσμὲν ὅταν δὲ διανοεῖται· ἵνα μὴ σαρκωθῶ· Μὰ τοῦτο

ἡ καρδία μου ἐνεφράνθη. Διὰ τοῦτο ἡ γλῶσσα
μου ἐστὶν ἡ κλῶσσά μου. Διὰ τοῦτο ἡ γλῶσσα
μου ἐστὶν ὁ δάκτυλος μου. ὥστε μὴ τὰς προειρη
μένας ἡμῖν ἐνεργείας τὰς ἐστὶ φερόμενα ἀγίου πνεύματος. Ταῦ
τα δὲ ἐστὶν ἀκούσματα τοῦ υἱοῦ, ἀκούο
καὶ σταύλου πρὸς τὰς σὰς τὸς σοι. τὸ
μὴ μελετάμου γίνεσθαι καὶ ἐκεῖνος καὶ θεὸς χῦ. τί
μοι σὺ μελετᾶν με δεῖ γενέσθαι. ἆρα τοῦ
πρὸς τὸ τέλειον σταύρωσις κατὶ σθεῶς; τῆς
σοφίας; τοῦ λόγου; τῆς ἀληθείας;
ἢ μὴ μελετῆς προσεύξασθαι, γενέσθαι ἀν
θρωπος ὁμ. τοῦ ἀμοῦ υἱοῦ. ἵνα ἀμὴ μὴ σω
μαι τὸ ἀμὴ μὴ ἀμοῦ. οὐ μόνος ὅτι ἀμὴ χα
μὴ ὁ καὶ μὴ μὴ σασθαι τὴν θεότητα αὐτοῦ.
ἀμὴ ἀμὴ μὴ γὰρ πρὸ κόπτω. καὶ χάρι
τι θεῦ φθάσαι δὴ ἡμᾶς. ὅστε καὶ τὸ μὴ μὴ
σασθαι τὴν θεότητα τοῦ χῦ. εἰ δὲ πρόκε
ται μὴ μὴ σασθαι. τοῦ θεότητα τοῦ χῦ
καὶ θεῦ τοῦ ὁμοῦ. γίνεσθε γὰρ φῶς τέλειοι,
καθὼς ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν οὐρανοῖς τέλειος
ἐστί. Θέλει ὅστε ὅτι ἐγὼ ἄγιος εἰμὶ κῦ, ὁ
θεὸς ὑμῶν. ὁ πατὴρ τέλειος ὅστε τε
μαρτυρῶν τοῦ θεῦ ὑμῶν. μὴ μελετᾶν οὖν
τοῦ χῦ γινόμεθα καὶ ἡμεῖς. ὅ σαρκὶ τὸ

ἀνῖνόν τοῦ χῦ. φιλοτιμούμεθα εἰπεῖν.
διὰ τοῦτο γὰρ ταῦτα λέγει· ἵν' ἔχωμεν ὑπο
γραμμὸν τίμιμησάμεθα. καὶ ἡμεῖς εἴπω
μεν. ἐλεγήσω τὸν κῦν τὸν συνεγίσαν τάμε.
ἵνα καὶ ἡμεῖς εἴπωμεν. ἔτι δὲ καὶ ἔως
νυκτὸς ἐπαίδευσάν με οἱ νεφροίμου. ἤλθο
μεν γὰρ καὶ ἡμεῖς ἔχοντες τινὰς ἐν τοῖς
νεφροῖς ἀγαθῶν ἀρχάς. καὶ γεωργήσαν
τες τὰ τῶν ἀγαθῶν ὧν ἠνέγκαμεν σπέρματα.
διὰ ταῦτα ἃ ἔχομεν ἐν τοῖς νεφροῖς λέγεται.
τοι αὐτὰ τὰ τιμὰ νοήσεις, ἐὰν δυνηθῆς ἀ
κούειν καὶ συγκρίνειν πνῖ καὶ πνιγκοῖς.
οὕτω δὲ ἔχει ἡλεξίς. ὁ τὰν δὲ ἐθνη τὰ
μὴ νόμον ἔχοντα φύσει τὰ τοῦ νόμου τὰ τ
νόμου ποιοῦσιν. οὗτοι νόμον μὴ ἔχοντες,
ἑαυτοῖς εἰσὶ νόμος. οἵτινες ἐνδείκνυν
ται τὸ ἔργον γραπτὸν, ἐν ταῖς καρδίαις
αὐτῶν. συμμαρτυρούσης αὐτῶν τῆς συ
νειδήσεως. καὶ τάχα γράφεται τοι αὐτὰ
ἐν τῆι καρδίαι γράμματα. πότε δὲ γρ
άφεται, ἄκουε. ὅτε εἰμὶ νήπιος, οὐ γρά
φεται μοι ἐν τῆ καρδίαι. ἀλλὰ ὅτε ἀρχοῦ
δύνασθαι ἐν τῆι καρδίαι, γαμμάνειν νό
μον θῦ. καὶ γράφεται οὗτος οὐ μέλαν.

ἀρρὰ πνῖ θῦ ζῶντος. περμάτων πρὸ
ὑποκειμένων ἐν τοῖς καρυμένοις, ὧν ἐν τῇ
καρυμένοις νεφροῖς. σωματικὰ γὰρ ὀνό
ματα, ἐπὶ τῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς παρα
γαμμάνεται. κατὰ ἀναγοτίαν τῶν σωμα
τικῶν πραγμάτων. οἷον ὀφθαρμοὶ λέγονται
ψυχῆς φωτιζόμενοι εἶναι ὑπὸ τῆς ἐν
τορῆς τοῦ θῦ, ὁμωνύμως τοῖς ὀφθαρ
μοῖς τοῦ σώματος. ἐπεὶ ἀνάγοτον τῶν
ἔργων, τῶν ὀφθαρμῶν τοῦ σώματος ποι
οῦσιν οἱ ὀφθαρμοὶ τῆς ψυχῆς. οἱ ὀφθαρμοὶ
τοῦ σώματος, κρέπουσι σώματα καὶ χρώ
ματα. καὶ οἱ ὀφθαρμοὶ τῆς ψυχῆς, κρέ
πουσι τὰ νοητά. οὕτως καὶ ὦτα
λέγεται ψυχῆς, ὁμωνύμως τοῖς ὠσὶ τοῦ
σώματος. ἐὰν οὖν λέγηται καὶ καρδία
ψυχῆς ὁμωνύμως τῇ καρδίᾳ τοῦ σώματος.
τῇ δεχομένῃ, τὸ ἡγεμονικὸν, νόει μοι καρ
δίαν ἀνάγοτον ὀφθαρμοῖς ψυχῆς, καὶ ὠ
σὶν αὐτῆς. οὕτως ἐὰν νεφροὺς ἀκού
σης τῆς ψυχῆς ἐναζομένους ὑπὸ τοῦ
θῦ. ἀνάγοτον ὀφθαρμοῖς καὶ ὠσὶ καὶ
καρδίᾳ ψυχὴν ἄκουε. οὔτε γὰρ σωμα
τικὴν καρδίαν ἐτάζει ὁ θῦ. οὔτε σω

ματικοὺς νεφρούς· καὶ ὥς περ ἡ καρ
δία τὸ σῶμα ἔχει τὸ ἡγεμονικὸν διὸ λέγε
ται· τὸ ἀγαπήσεις, κῦ τὸν θῦ σου ἐξ ὅλης
τῆς καρδίας σου, οὕτως ἀνάλογον τῶι
γινομένω ἐν τοῖς νεφροῖς· τίνεται δὲ
ἐν τοῖς νεφροῖς τῆς ψυχῆς· ἐν τοῖς
νεφροῖς συνίσταται τὰ σπέρματα· καὶ ὁ
ἄρρην περὶ τοὺς νεφροὺς ταῦτα ἔχει· ὡς
οὕτως γόνιμος τίνεται· οὕτως ἐγγόνιμος
ἡ ψυχῆ, τὰς δυνάμεις ἔχει τῶν πνεμα
τικῶν σπερμάτων ἐν νεφροῖς ψυχῆς·
σπέρει γὰρ καὶ ψυχῆ περὶ τοὺς νεφροὺς
ἔχουσα τὰ σπέρματα· ἐὰν ἡ ἀξία ἐλοτί
ας ἁγίας καὶ μακαριότητος· καὶ μὴ δὲν
ποιῆ ἄξιον τῆς λεγούσης ἀρᾶς· οὐκ ἔσται
ἐν ὑμῖν ἄγονος οὐδὲ σεῖρα· ἀκούων ὁ
τοῦ κατὰ τὸν σρᾶ ἀνοῦ λέγοντος ἐλοτή
σω τὸν κῦ τὸν συνετίσαν τάμε· ἔτι δὲ ὡς
ἔως νυκτὸς ἐπαίδευσάν με οἱ νεφροί μου,
καὶ σὺ ταῦτα λέγε· λέγε δὲ καὶ τὸ προσ
ρώμην τὸν κῦ ἐν ὡ πρόν μου διὰ παντὸ·
καὶ γὰρ σοὶ ἐνοικεῖ ὁ κῦ ἐὰν θέλησθαι
παντός· γενοῦ ὡς παῦλος ἐκείνου
μιμητής· ὡς ἐρήσεις ὅτι ἐν σοί ἐπιν

ἀλ ὁ λόγος. τρεῖς γὰρ καὶ οὗ. ζῶν δὲ οὐ
κεῖ λόγος. ζῆν δὲ τὴν τοιοῦτον προσφέρο
μεν. ἔχει ὀφθαλμὸν ἀκούοντα τὸν
λόγον τοῦ ἀεὶ τὴν σὸν πλόμμον. πόθεν τὴ
ν σὸν πλόμμον οἶδεν ὁ κῦς. ὅτι τὴν σὸν πλόμ
μον οἶδεν ὁ λόγος. ὅτι τὴν ἀρετὴν τὸν μόνον τ
τοῦ θεοῦ λόγου τοῦ. ἀφαίρεις τοὺς λόγους
τούτους ἐκ τῶν χειρῶν σου. καὶ ἐὰν τ
ἀσάλευτοι προσφέρωμεν. οὕτως τὸ
προσφέρωμεν τὸν λόγον, τὸν λόγον. τίς
οὕτως μακάριος ἐμαυτὸν δεῖ δουλεῦν. ἢ τοῦ
λόγου. ἐλέγξει. προσφέρωμεν τὸν λόγον ἐν σ
πλόμμον δλαν σαυτοῦς: ὅτι ἐκ δεξιῶν
ἐστὶν ἡμῶν σαρκωθῶ. καὶ ἀντιμάσκεν τὸν
λόγον τοῦ θεοῦ. ὁ λόγος τίμε, καὶ σοὶ δόξαν
ρῶν. καὶ ἀντιμάσκεν οὕτως σοὶ ἐστιν. καὶ τ
τιμήσις τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. ὁ λόγος τοῦ θεοῦ τ
τίμε καὶ σοὶ ἐκ δεξιῶν. ἐστὶν ἡ τίμεσθε τ
θεοῦ τὸν λόγον; ὄνδεν. καὶ ἐκαμὲν αὐτὸν ἐ
χαρίσθρον. διὰ τοῦτο ἀρ' ἀμφοτέρων ἐλέγχ
σαν. τὸν κύριον δὲ ἄμορφον ἐκ δεξιῶν αὐτ.
ἀμφοτέρως ἀλεύσωμεν τὸν γραφῶν
πρὸς τοῦτο μοι δόξαν αὐτὴν ὑποφε
ρειν. καὶ πρόγματα μοι παρασχεῖν.

ἐστὶ ὁ θεὸς δεῖ βασιλεῖαν τῆς σοφίας
λόγος τὴν βασανόρησιν καὶ τὰ παρά
μετα· εἰ γὰρ ὁ μαθητὴς ἀλεύφη τὸν
μεμεμένον διὰ ἀμέμπτος, ὅτι τοῦ ἰοῦ δὲ δὴ
ἄμορφος ἴσταται ἐκ δεξιῶν φθείρει γὰρ
τὸν δίκαιον τῆς δικαιοσύνης· ὅτι ὁ δὴ
ἄμωμος ἴσταται ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ· καὶ τοῦ
δὴ κακοῦ ἐκ δεξιῶν ἴσταται ὁ κῦ· διὸ μὴ φθόνει
μεμεμένος χῇ ὁ δὴ κακός· πορφυρὸν μὲ
τὸν λεῦ θῦ ὁ μόνον δὴ ἀπὸ τοῦ· ὅ
τι ἐκ δεξιῶν μόνον ἐστὶν ἡ μακὴ σαρκὸς θεοῦ· τί
φθείρει βασιλεῖ τοῖς ἐθνεσι τοῖς γὰρ ἀμεμέμοις
ἐν τῇ ζαχαρίᾳ πρὸς ἰῦ τοῦ ἰ φθείρει τοῦ
μεγάλου· γὰρ ἀπαν γὰρ ἐκεῖ ὁ τὸ δὴ ἄμορ
φος κὰ κὴ ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ· τοῦ ἀν τὶ κὴ θεοῦ
αὐτοῖ· ἀμφὶ ἡ κὴ ὁ χῇ ὁ ὁρόσον τοῦ θῦ ἐ
πιδήμει· σαφῆ μὴ ζῆμοι καὶ τοῖς ἀλφο
ἀθεοῖ γνήσιοι πρὸς μεμένοις, πρὸς ὁ δὴ ἄ
μορφος ἴσταται ἐκ δεξιῶν τοῦ ἰῦ· ἐπεὶ δὴ ἄμω
μος τὸ ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ τοῦ ἀν τὶ κὴ μέν
ἐν τοῦ ἀν τὶ κὴ θεοῦ αὐτοῖ· ἡ δὴ γὰρ ἀν τὶ κὴ
τὸ· ἡ δὴ ἡ τὶ κὴ· ὅ τὸ δὲ ἐν παρὰ εἰ ὁ
ἰῶ· τὰ γὰρ παρὰ ἀ μὲ δὲ δὴ μεμένος ἴ μάτι ἀ
πὸ μὲ ἐκ δεξιῶν τοῦ αὐτοῦ, τὸ τὸ δὴ ἄμορφος

ἵστανται ἐκδέχεσθαι αὐτοῦ ἀντιλήψεσθαι αὐτῶν·
ὅτε δὲ ἀπεδύσατο τὰς ὑποκρίσεις ἡμῶν τὰς
τοῦ ἡμῶν ἁμαρτίας· ἐξεδύσατο, φησὶ,
τὰς καὶ ἐνεδύσατο τὸν ποδήρη, τότε· ὅ
τε τὸν ποδήρη ἐνδεδυκὼς, οὐκέτι ὁ διά
κοσμος ἵστανται ἐκδέχεσθαι αὐτοῦ τοῦ ἀντι
λήψεσθαι αὐτῶν, ἀλλὰ κρίνονται· τάχα
οὖν ὅσον μὴ ἐν σαρκὶ ἐσμεν, οὐχὶ πολλοὶ τῶν
κόσμου διάκονοι ἐκδέχεσθαι, ἀλλὰ τοῦ ἀντι
λήψεσθαι· ἐὰν δὲ μὴ κόπωσι, ἐκκαίρεσι αὐ
τὸν ἐξ ἀντιλήψεως ὁμοίως ἀπὸ τῶν δεξιῶν
σου· καὶ τότε ἐρχεται ὁ χς ἐκδέχεσθαι
καὶ βλέπεις· πρὸ προσδοκῶμεν τὸν κν ἐν σαρκὶ
ὁμοιοῦσθαι πρὸς τὸν, ὅτι ἐκδέχεσθαι ὁμοιοῦσθαι
ἵνα μὴ σαρκωθῶ· διὰ τοῦτο ὅτι ἐκδέχεσθαι
μοῦσθαι, ἢ φρόνησις καρδίας· τοιαῦ
τα ποιήσωμεν, ἵνα ὁ χς ἐλθὼν καὶ ἐκδέ
χεσθαι ἡμῶν ὁμόφρονας τοῦ θυ· καὶ ἡ καρδία ἡμῶν
ἐφρανθῇ· φόβου γὰρ παρόντος, καρδία
ἐφραίνεται· διὰ τοῦτο ἡ φρόνησις καρ
δίας καὶ ἡ γαλλίασις ἡ δόξαν· ἐν τῷ
πράξει τῶν ἀποστόλων· ἔρχομαι τοῦτο γε
γραμμένον· οὐχ οὕτως, ἀλλὰ καὶ ἡ γαλλίασις
ἡ γεγονοῦσα· ἐν θλίψει δὲ, ἡ γαλλίασις

τοῦ δόξαμου. καὶ αἱ ὑποδόσεις ὁμοῦ. ἔχου
σιν ἡ γραφὴ ἀσαφῶς τὴν δόξαμου. ἀνασταλμοῦ
καὶ μόνω. ὁ μαχόμενος εἰ μὴ κατὰ τοὺς ἀνασταλ
τοῦ μόνου. τοῦ προφήτου. ἀλλὰ καὶ
μαρτυρεῖν γὰρ μὴ γραφικὸν. μὴ μόνησαν τοῦ
τὸν τὴν γραφὴ ἀσαφῶς τὴν δόξαμου. ὡς τοῦ
σαν τοῦ ἡ γραφὴ ἀσαφῶς τὴν ἀνασταλμοῦ. εἰ δὲ μὴ
κοῦμεν τὸν ἀμαρτυρεῖν γραφικὸν γὰρ μὴ
ὑπομνήσεις τὸν αὐτὸ ἔστι τὸ σαφέστερον. ἡ
γραφὴ ἀσαφῶς τὴν δόξαμου. δόξαν δὲ μὴ ἔστι μὴ
ἀνασταλμοῦ. τοῦ γὰρ σοφοῦ ἡ ἀνασταλμοῦ. ἐ
πεὶ δόξαζε ται μὴ τῇ ἀνασταλμοῦ. καὶ μὴ τὸ λό
γου δόξαζεται. καὶ ὡς ὑπὲρ τοῦ ἀνθρώπου ἡ δό
ξα. τὸ γὰρ μὴ ἀεὶ ὁ αὐτοῦ σῶμα ἔστι. τοῦ ἀπρ
ὴ δόξα, ἡ ἀπρικία ἔστι. τοῦ χειροτέχνου ἡ δόξα,
αἱ χεῖρες εἰσίν; οὕτω τοῦ σοφοῦ ἡ δόξα μόνον
τὸν θεῖα καὶ ἱερά, ἡ ἀνασταλμοῦ ἐστίν. ὡς σὺ μὲ
ἐγράφεις μὴ τὴν ἀνασταλμοῦ, τὴν δόξαν. ἀλλ'
τὴν αὐτὴν εἶναι δόξαν, καὶ ἀνασταλμοῦ. ἔλεγε
σθαι ὑπὲρ ἡμῶν εἰ καὶ ἀμάρτοσ ἐμὲ. ἵνα αὐτὴ
τὴν ἀγάπης αὐτοῦ ἐνδείξω. ὁ δὲ ὁ θεὸς ἀνασταλ
σάμοι καὶ δόξαν. ὡς τὸ δόξαν ἔστι μὴ
παρὰ θεῷ καὶ ἀμοῖς. ἡ ἀνασταλμοῦ. ἔστι τὸ
ἐὰν ἔστι ἀκολουθῆ τὸ ἡ ἀνασταλμοῦ. δόξαμου.

ὀγράφασθαι δὴ τὰς παρέχει σ τοῦ μάστο
χόλου. ὅσοί ποτ τὸν πταμμάστατο ἥτ ἀς
σαμεν· ταυτὸ μμοήσασθαι τὴν δόξη, τὴν τλᾶς
σαν· ἔτι δὲ καὶ ἡ σαρξ μου κατασκηνώσει
ὅσοι τὴν δόξ. ὁ κῦ μου ἰῦ ταῦτα μ̄ λέγει· ἅ
πορ ὁ τοῦ ἡ σαρξ, κατοικήμοστν ὅσοι τὴν δόξ
δη· ἀναύρωται γὰρ, καὶ τὴ τρίτη ἡμέρᾳ
ἀγήγερται· γεγόμενος πορ ὁ τόπος τοῦ
ὄκ τοῦ μνημείου καὶ ἀγρθεὶς, ἀμπελείφθη
εἰς οὐῶν· καὶ ἀμήτραν ἀποδόσιν τῶν ἡμῶν
μαι· ὅσ τε ζηρίζεται τὸν οὐρανίου δυ
μάμεις· μηδ ὅσοι τε ὁρατεύεσθε τοῦ τοῦ
θέαμα· σάρκα, ἀμαυρόμενοσ ἀμεὶς τὸ οὐῶν
περὶ τοῦ ἡλιοῦ γράφεσθαι ὅτι ὅς εἰς τ
οὐῶν ἀμπελήφθη· καὶ περὶ τοῦ ὄμ ὄχ, ὅτι
μετεθέκτν αὐτὸν ὁ θς· οὐκ ἄρα ἐστὶ δὲ εἰς
οὐῶν· πρὸ τοῦ κῦ μου ἰῦ χῦ, οὐδεὶς ἐπ οὐῶν
ἀμαυρόμενον· ὁ μο γόμενος· πρὸ σκοπεῖ
τε τὴν ὁμὴ φορμὴν· ἐγὼ θαρρῶ μ λέγω· ὅτι
ὅς πορ ὁ τόπος ἐστὶ μ ὄκ τοῦ μ μνημείου·
οὗτος καὶ πρῶτος σάρκα ἀμήτραν
εἰς οὐῶν· ζηρίζομεν τὸν αὐδὴν ἀμέλ σ,
ὅσοι τὴν καρμὴν ἱστορίαν· ὅτι κλῶσι σαρ
κα ἀμαυρόμενοι ἀμεὶς οὐρανόν, καὶ μ λέγοσι

τίς οὗτος ὁ παρεγενόμενος ἐξ ἐδώμ·
τουτέστι, τῶν τηΐνων· ἐρύθημα ἱματίων·
κρέπουσι, τὰ ἴχνη τοῦ αἵματος καὶ τῶν τραυ
μάτων· ἐκκοσώρ, τῆς σαρκός· οὕτως
ὡραῖος ἐν στολῇ, κίαμετὰ ἰσχύος ἐγὼ διαλέγοντ·
τίς οὗτος, καὶ οὐκ ἄρρος περὶ αὐτοῦ ἀποκρί
νεται· ἀρρ αὐτὸς μετὰ ἰσχύος· ἐγὼ διαλέ
γομαι δι καιοσύνην καὶ κρίσιν σρίας· πά
λιν πυνθάνονται· διατίσου ἐρυθρὰ τὰ
ἱμάτια καὶ τὰ ἐνδύματα· ὡς ἀπὸ
πατητοῦ λημοῦ πρήρους καταπεπ
τημένης· εἶτα ὡς νικηφόρους νικ[illegible]ς,
μετὰ τοῦ σώματος φρ[illegible]· καὶ τῶν ἐθνῶν
οὐδεὶς μετέμου· καὶ κατεθρασα αὐτούς·
καὶ συνήγαγον αὐτούς· καὶ κατεπάτησα
αὐτοὺς εἰς γκῦ· εἶ θυπομιμνήσκονται
αἰδυνάμεις τῆς οἰκονομίας τῆς διὰ τῶν
προφητῶν λελεγμένης ἐπὶ τῷ λόγῳ τοῦ
σρσ· καὶ φασὶ· τὸν ἔλεον κῦ ἐμνήσθην·
τὰς ἀρετὰς κῦ ἐν πᾶσιν οἷς ἡμῖν ἀν
τὰ ποδέδωκε· ταῦτα διὰ τὸ ἡσαρ
μου κατασκηνώσει ἐπελπίδι· ἐπελπί
δι, πηλίκη· οὐχ ὅτι ἀμέτη ἐκ μεκρῶν ἐν
θάδε· τοῦτο γὰρ μετρίον ἦν, ἀρρὰ ἐλπὶς

ἡμ, ὅτι τὸ ἀμπελήφθη ἡ σ ὁ ωῦ ὁ· ὅτι τὸ λόγ
σιν αὐ δυνάμεισ· ὀνόμομ αὐ εἶ ωομ, ἀφ αὐ τὸ
αὐ μὲν καθι ᾶσαι· καὶ ωρο ωεμ ωουσαι
αὐτὸν· ἄρ ατε τοῖ ραο οἱ ἀρχον τὸ ῞ μῶν· τὸ
ὅ ωαρ θη τὸ ωῖ ραι αὐ ῶ μοι· καὶ εἰ σφρ δόε
ται ὁ ὀ κασι λὸ τὴ σ δόξη σ· ἀφ αὐ δὲ δυνά
μεισ ἀ ωοκρίνομ ται· τί σ ἐ ὶ μοῦ τοσ ὁ ὀ κασι
λὸ τὴ σ δόξη σ· εἶ ται ωόμ μ αὐ καθι ᾶσαι
ἐ ὰ δυνάμεισ· κῶ κρατεῖ τοσ καὶ δω ατοσ·
κῶ δυ ατὸ σ βου λεύ μοι σ· εἶ ται ἐ ὰ αὐ καθ
ᾶσαι ἀρε ταί· ωῖ ραο ἐ ὰ ρ ατε, μείζω
ἐ ὶ μ· ὀ υχορο ῦσι μ αὐ ωῖ ραι ῞ μῶν τὸν χῦ·
ἄρ ατε ωύ λαο οἱ ἀρ χον τὸ ῞ μῶν· καὶ ἐ
ωαρ θη τὸ ωύ λαι αὐ ῶ μοι· καὶ εἰ σφρ δόε
ται ὁ ὀ κασι λὸ τὴ σ δόξη σ· τί σ ἐ ὶ μοῦ τοσ
ὀ κασι λὸ τὴ σ δόξη σ· κῶ τῶν δυνάμεων
αὐτὸ σ ἐ ὶ μ ὀ κασι λὸ τὴ σ δόξη σ· οὗ τοσ ἐ ὶ
ὃ εἰ πὼ ἐ ὶ δὲ καὶ ἣ σαρ ξ μου κατασκηνώ
σει ἐ ὲ λπί δι· ὅ τι οὐ κ ἐγκατα λείψεισ τὴν
ψυχήν μου εἰσ τὸν ἅδην· οὐδὲ ἡ ψυχή εἰσ ἅδ ὃ
κατα λύ κη κὲν ὅ σου μόνον ψυχαὶ ἦ σαν· ἢ
καὶ ἐν θάδε ψυχαὶ μόνον ἦσαν· καὶ μὴ ἴδ
τὸ ῞ ῶν σώ θεν· οὐ κ ἀ ὲ ὶ λύθη ἐν θάδ
σώ θεσ· ὅ θεν πολλῶν ταῖ ῥ ἐγόν τὸ

ὅτι οὐ σφῶν ὁ σὴρ ἐστὶ δὲ δὲ ἡμῖν κεν. ἀρ-
ρα ἀμαρμοῦν σῶμα ὁμοιον τῇ ὑστερεχό-
σῃ τοῦ αὐτοῦ ρόου οὐσίαν. μάρμαρον δὲ ταυ-
τὴν οὐσίαν τοῦ αὐτοῦ ρόου. καὶ ὅτι ἡ τυχὴ ταυτὴ τῆς οὐ-
σίας τοῦ ρόου ἦν. οὗτοι δὲ ἀνθεῖσι τὴν χρω-
σίν τοῦ αὐτοῦ. ἐμβλεπόμενον δὲ αὐτὸν σφῶ-
θεν ἀφ θρῶ πον μάρμαρον. ἡ σαρξ μου
καταστὴν ὅστι ἐστὶ τοῦ δὲ οὐκ ἔστα-
λεῖται τὴν τυχὴν μένει σὺν τὸν ὦδὴν. ὅ π
οὖν γε μὲν αἱ τυχαὶ ἦσαν, τυχὴ μόνη καταλε-
ίκεν. ὁ πουοῦν σφῶν θεὸν τὸ ζῶον ἦν, ὁ σφῶ-
θεν ἦλθε μετὰ τυχῆς. εἰ καταμαθεῖν
μὲν καταλείκεν καὶ πρὸς τοὺς ἄλλο-
λους ἦλθε γὰρ ἀπὸ τῆς ἀέρ πορείας τῶ
ὠῶν, τάχα καὶ τὸ πρὸ μέρος φόβη.
καὶ ὅσαπερ ἐν τοῖς ἐστοῦτος, μέρος φό-
θη ἐν πρόσθεν τῶν σφ ἀμαυρὸν ἐστὶ μόνον ἀν-
τοῖς τὸ ὄρος. καὶ ἐν δοξόστερος ἐφ-
ῃ, οὗτος καταμαίνων ἀπὸ τοῦ πρῶ-
ὅτι ἐν ἀρχῇ ἡμῶν ὄρος. καὶ ὄρος ἦν πρ
τὸν θῷ. καὶ θῷ ἦν ὄρος. καταμαίνων
ἀπὸ τοῦ πρῶ. οὐκ ἐμείνεν ὁ ποῖος ἦν
πρόστερον ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν. οὐ
γὰρ ἐχώρουν αὐτὸν οἱ καστοῦ τροι. ἀρ-

βρῶσις ὥσπερ ἐμοὶ γεγόνεν ἀμῶν, οὕτως παρ
ἄμφοιν ἄγγελος· καὶ παρ' ἀμφοῖν θρόνος·
κυριότης· ἀρχή· ἐξουσία· καὶ ἑκάστοτε μέν
ταί τὸ κῶ· ὅ ὥσπερ ἕκαστος δύναται αὐτὸν
χωρῆσαι· τίμιον τότε· καὶ σλέμπρον ὁρό
τοσ μεταμορφοῦται· οὐχὶ μοί ὥσ αὐτὸν κλέ
πει παῦλος καὶ τιμόθεος· ἐν δόξῃ μετα
μορφούμενον ἔσει τοθείοτερον· κλέσει αὐ
τὸν παῦλος· μεγάλην τιμόθεος· ἐφαπ
τὸν αὐτοῦ τὴν δόξαν κλέπτει τιμόθεος·
καὶ ἐλάτγιστα αἰσχύνουμόσνσ· ὅτει ἐ
λάτγιστα μορφῶν τοῦ ἰῦ· τοῦ ἐλάτγιστα ἐν
φαινόμενόν σοι· ἐὰν δέ τισ ἡ πάνυ ἄμεαρ
τωλοσ· ὅλοσ οὐ κλέψει τὴν δόξαν αὐτοῦ·
ἀλλὰ κλέψει αὐτὸ μόνον ἔχόμενοσ εἶδοσ οὐδὲ
καλλοσ· ἀλλὰ τὸ εἶδοσ αὐτοῦ ἀτιμόν· ἐκ
λείπον παρ' αὐτόσ· ὅ ἐστι τοῦ ἀμῶν·
ἀμῶν αὐτὸν κλέψει· ἀμῶν· οὐκ ἀπαρνῆται
ἀλλὰ παρνῆ· ἐὰν ἡσ ἐν πάρνεσι· ἐν πάρ
νῃ αὐτὸν κλέψεισ· ἐὰν ἦσ ἀπάρνησ· ἀπαρ
νεῖται αὐτὸν ὅ τι· ἐὰν ἦσ ἀμώμοσ ὅ τι αὐτὸ
σοι ἀμώμοσμένε αὐτὸν ἔσει δειλαμύνομενοσ· οὐ
χὶ τὴν αὐτὸσ ὥσ τὴν μεμεμόμενοσ· ἢ ὅ τι αὐ
τόσ ὥσ τὴν πάρνησιν· ἐὰν ἀποθνήσκῃσ

ἡμᾶς φθείρει. καὶ περὶ ἡμῶν δὲ φασι·
καὶ ἡμεῖς ὅλοι σάμεθα αὐτὸν εἶναι τὸν πό
νον καὶ τὴν πολιτὴν καὶ τὴν καλιάδα σοι· ταῦ
τα δὲ ἀπὸ οὐκ ἔγκαταλείπει σε τὴν τυχήν
μονεῖσι τὸν ἅδην· ὅδε γὰρ παρ' ἀπόλ
ὅτι τὴν μὴ τυχὴν πρὸς τὰς τυχὰς γεγράπται· ὁ
δὲ δόσεις τὸν ὅσιόν σου τοῦ ἰδεῖν δὲ φθο
ρᾶν· ἰδὶ ὅσι ἡ γραφὴ τὸ ἐν τιμιγενέσθαι, ἰδ'
αὐτὸ ὀνόμασεν· οἷον τί σε ἐστὶν ἄμοσε ὃς
ζήσεται καὶ οὐκ ἴδῃ θάνατον· ὡς
τὸν ἀπὸ θανόντα, μὴ ἴδοι τὸν θάνατον·
τὸν διαφθειρόμενον, μὴ ἴδοι τὸν διαφθορᾶν·
τὸν μὴ διαφθειρόμενον, μὴ μὴ ἴδοι τὸν δὲ
φθορᾶν· οἷμαι· ὅμοιον δὲ τοῦτο ἐστὶν·
τὸ καταστήματα ὡς τὴν σωμήθεσι· τοῦτο ἐστὶ
τῆς γραφῆς· ποῖος ἄρα καταστήματα ὡς ἐστὶν,
ἢ τὸν τὸν μὴ τιμῶν ἁμαρτίαν, ἢ περὶ ἡμῶν
ἁμαρτίαν ἐποίησε· καὶ ἄρρωστος μὲν
ἢ σωμήθεις ὀνομάζει τὴν τιμὴν τῆς
ἁμαρτίας· οἱ δὲ γὰρ ὁ πολὺς τί ἐστὶν
ἁμαρτία, ἄρρωστος δὲ ἡ γραφή· εἰ πέρ
ὁ ἡμαρτηκὼς ἔχει τὴν ἁμαρτίαν·
καὶ ὁ μὴ ἡμαρτηκὼς οὐκ ἔχει τὴν ἁ
μαρτίαν· δῆλον ὅτι ὅτι μὴ ὡς ἔχει χῆ,

ἔγνω δικαιοσύνην· ὁ τινώσκων ἀδικίαν,
ἀδικός ἐστιν· γινώσκων ἀδικίαν, τινώσ-
κει αὐτήν· οὐκ οἶδεν δὲ χν· οὐκ οἶδε δι-
καιοσύνην· καὶ πᾶς ὁ τινώσκων τὴν ἁμαρ-
τίαν, οὐκ οἶδεν τὴν δικαιοσύνην· ταῦτα,
διὰ τὸ οὐδώσεις τὸν ὁσιόν σου ἰδεῖν δια-
φθοράν· ἔδει γὰρ συνεξετασθῆναι τὸ ξε-
νιζόν τοῦ μέγομενον παρὰ τὴν συνήθει-
αν τῶν πολλῶν· ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς
ζωῆς· τὸ ἀνθρώπινον αὐτοῦ μέγει· τὸ
ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς· ἀνακαίνει
γὰρ ἐπὶ τὰς ὁδοὺς τῆς ζωῆς τὸ ἀνθρώ-
πινον· καὶ τὴν ἐν οὐ ὦ μάμα ὁδόν· τὸ
τὸ σύνθετον τοῦ σώματος περὶ οὗ
ταῦτα ἐρήκαμεν φ. ἐγνώρισάς μοι ὁ-
δοὺς ζωῆς· τάχα δὲ καὶ περὶ σοῦ μέγει·
τὰ γὰρ ἐν σοὶ πάντα, εἰς ἑαυτὸν ἀναφέ-
ρει· σοὶ δὲ μέγω· ὁν τι σώματι καὶ μέ-
λει αὐτοῦ, γνωρίζειν ὁδοὺς ζωῆς· οὐχ ὁδοὺς
ζωῆς· ἀμμὰ ὁδοὺς ζωῆς· οὐδὲ ὁδοὺς
ζωῶν· ἀμμὰ ὁδοὺς ζωῆς· μία γὰρ ἡ ζωή·
καὶ πομμαὶ αἱ φέρουσαι ἐπὶ ταύτην τὴν ὁ-
δόν· πρῶται· καὶ δευτέραι· καὶ τρίται·
καὶ τεμευταῖαι· πρώτη ὁδός, ἡ κατὰ

τὴν ποιχεί ωσιν φθεῖρει ἐκεῖ ταύτην τὴν
ζωήν· εἰκούμει· μοῦ ὑστέρα λέγει· πρὸς τ
ὁδὸν· ταῦτοι χεῖα· τὸν μόμον τὸν παιδα
γωγόν· τοῦ οἰκονόμου· τοῦ ἐκεῖ τρό
που· ταῦτα πάντα, ὁδοὶ ζωῆς· ὁδοὶ
δὲ ζωῆς, φθέρουσαι οὐχὶ προσεχοῦσι τ
τὴν ζωήν· ὅσ γὰρ αἱ ὁδοὶ ἐκεῖ τὴν κατ
βάσεν πόλιν πορεύεται· αἱ μὲν, προσεχ
αἱ δὲ, πόρρω· οὕτω σ προσεχεῖς μὲν,
αἱ ἐ ταύτην εἰσιν· αἱ πόρρω δὲ φθ
ρουσαι, ἐκεῖ τὴν ζωήν· τὸν εἰ πόν ταῖς ἐγ
μὴ ὁδοῖς· ὅδε εἰ πῶν ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδός, φθ
ρει πρὸς τὸν θν καὶ πρὸς τὸν πόρον· μετὰ
τοῦτο, ἐκεῖ· πρὸς ἐστι μὲ ἐφροσύνη μετ
ταύτου πρὸς σῶ πόνου· καὶ περὶ τούτου
δὲ μνεῖ τέον· ὅτι αἱ ἀρετῶ σ ἐφροσύνη αἱ ἐ
ὄν χῶ πληροῦται· ἀπὸ τοῦ πρεῖκοῦ γὰ
νόμενοι πρὸς σῶ πόνου, θεωρουμένου ἀπ
καὶ αὐτὸς πρὸ οἰ αὐτὸν ἐφροσύνῳ ὄν· καὶ
καὶ ἐλπὶς χνὴ τὸ μέγεθον πρὸς σῶ πόνου ἀν
ὅπερ καὶ τὸ πρὸ τὸ ἐκεῖν θν τὴν δικαιοσύν
ἡν δικαιοῦται τὸν χν καὶ τοὺς ἀγίους· περὶ
δὲ φθάσει ἐκεῖ τέρος, οὐχ ὁρεῖ τις τὸ
γὰ τὴν δικαιοσύν· τοῦ θν μὲ καταφρονεῖν· τὸ

πνότητος. ὦ, ἐπὶ ἡ δόξα καὶ τὸ
κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν.

εἰς τὸν λϛ ψαλμόν δ.

Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως ὁ θϛ λα
λῶν ἐν τοῖς προφήταις. ὅτε μὲν ἀ
πόρρητα τινὰ καὶ μυστικὰ διδάσκει ἡ
μᾶς ἐν τοῖς λεγομένοις. ὅτε δὲ τὰ περὶ
τοῦ σρϛ καὶ τῆς ἐπιδημίας αὐτοῦ προ
κηρύσσει. ἐπὶ δόξε καὶ τὰ ἡθη ἡμῶν θερα
πεύει. καθ' ἑκάστον δὲ τόπον τινόμενοι,
πειρώμεθα παρισάνειν τὴν διαφορὰν
τῶν λεγομένων. πότε μὲν προφῆται εἰ
σὶ καὶ περὶ τῶν μελλόντων λέγουσι. πό
τε δὲ μυστήρια εἰσὶ τὰ δεδηλωμένα. ὁ
πουδὲ ἠθικός ἐστι τόπος. καὶ ἐν ταῦθα
τοίνυν ἀρχόμενοι τοῦ τριακοστοῦ ἕκτου ψαλμ.
φαμ ὅτι δι' ὅλων ὁ ψαλμὸς ἠθικός ἐστι. θεραπευ
τικὸς ἡμῶν τῆς ψυχῆς. ἐλέγχων ἡμῶν τὰ
ἁμαρτήματα. καὶ ἐπιστρέφων ἐπὶ τὸν κ
κατὰ τὸν νόμον. ἰδώμεν τὴν πρώτην λέξιν.
μὴ παραζήλου ἐν πονηρευομένοις. μὴ δὲ
ζήλου τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν. ὅτι
ὡς εἰ χόρτος τὰ χ' ἀποξηρανθήσονται.

καὶ ὡς εἰ λάχαν καὶ χλόης τὰ χὺ ἀπο πεσοῦ-
ται: δύο τινὰ διὰ τούτων διδάσκει ἡμᾶς
ποιεῖν. πρῶτον μὲν, μὴ παραζηροῦν ἐν
πονηρευομένοις. ἑτερον δὲ, μὴ δὲ ζηροῦν,
ἐν τοῖς ποιοῦσι τὴν ἀνομίαν. εἶτα λέγει. ὅ-
τι ἀκολουθεῖ τῶ μὲν παραζηροῦντι ἐν πο-
νηρευομένοις, τὸ ξηραν θῆναι αὐτὸν ὡς χόρ-
τον. καὶ τοῦτο παθεῖν, οὐκ ἀδέως. ἀλλὰ
ταχύ. τῶ δὲ ζηροῦντι τοὺς ποιοῦντας
παρανομίαν, τῶ ὡς λάχαν καὶ χλόης αὐ-
τὸν ἀποπεσεῖσθαι. τίς οὖν ἡ διαφορὰ
τοῦ παραζηροῦν, παρὰ τὸ ζηροῦν. κατα-
νοητέον. οὐ πάνυ τίς ἐπιν ἡ λέξις ἐλλυνική.
οὐδὲ τέτριπται ἐν τῆ συνηθείᾳ τῶν ἐλλή-
νων. οὔτε τῶν φιλολόγων. οὔτε τῶν ἰδι-
ωτικώτερον φραζόντων. ἀλλ' ἐοικεκεκλ-
ασμένη γενέσθαι ὑπὸ τῶν ἑρμηνευτῶν.
κοινομένων ἑρμηνεῦσαι τῶ, ἑκραϊκῶ ῥη-
τῶ. καὶ τὴν διαφορὰν παραπῆσαι κατὰ
τὸ δυνατὸν ἀνθρωπίνη φύσει ζήλου καὶ
παραζηλώσεως. ἵν' οὖν νοηθῆ, τὸ ἀσύ-
νηθες τοῦ σημαινομένου ἐκ τοῦ μὴ πα-
ραζήλου ἐν τοῖς πονηρευομένοις, δεκύσει ἡ-
μᾶς συναγαγεῖν πολλαχόθεν τὴν λέξιν.

οὕτως γὰρ δυνησόμεθα συγκεφαλαιώσασθαι τὸν
πολιτικὸν καὶ πολιτικοῖς οἷς δεῖ μετέχουσι βίον
τοῦ μὲν παραδείγματος τὴν πολυπραγμοσύνην.
γὰρ ἀφαιρεῖ δὴ τὴν τῶν ὁδῶν τοῦ διπτερομένου·
αὐτοὶ παρεξήλασαν με βασιλεῖς· παράφ
τλασαν με τὴν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν· καὶ ἐγὼ
παραδείγματα αὐτὸν βασιλεύσῃ βασιλεῖ θεῷ
ἀσυμφώνως παρορτῶ αὐτοῦ· ἀμφὶ καὶ πα
ρ' αὐτῶ ἀπωσόμεθα· ἢ παραδείγματα τὸν λεῶν·
μὴ, ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ὄντες; πάντα δὲ
ἀμφὶ πάντα σημεῖα· ταῦτα δὲ τὰ ἀπὸ
τῶν τριῶν τούτων θλιβόν· βασὶ τὸ αὐτὸ σὺν
μαγγάνον· τοῦς διπτερομένου· ὁ τοῦ ἀ
πωσόμου· καὶ τοῦ προκειμένου τάγματος· ἐ
ρήσομεν τὸ σημαινόμενον τοῦ μὲν παραδείγμα·
ὁ· τίμιον εἶναι τὸ ἡλιοῦ βρεθέντα τιμῶν, πα
ραδείγματα αὐτόν· οἱ ὁμοιεῖ βασὶ τῆς σφῶν θείας· εἰ
χρὴ φαίνειν παραδείγματα ἀπὸ τῶν σφῶν
καινόν τῶν ἀμοῖς, τοῦτο θλιβόν· εἰσὶ
τῶν μὲν ἀρὰ καὶ ἀμόσιοι γυναῖκες, ἀλλὰ
βασοι τὴν προαίρεσιν· αἱ τῶν οὐκ ἀρκοῦσι
μαι τὴν τῶν μεμένων ἀλοβασίαν λέγειν, κρίνομ
τὴν ἀσθένειαν καὶ τὰς τῶν βραχέων· ὁ τοῖς
ἀμβλυρῶν εἰσὶ σὺν αὐταῖς καὶ ὧν τούτων τῶν

θῆναι. ἵνα ζῆλον ἐκκαίσωσιν ἐν ἐκείναις
καθ' ἑαυτῶν. καὶ ἐκταράξωσι τὰς οἰκίας
τὰς ἀλλοτρίας. εἰ μεμόνηκας τὸ παράδειγ
μα. ἀπὸ τῆς γυναικὸς τῆς ἐγειρούσης ζῆ
λον τῆι γαμετῆι, νόησον ὅτι τὸ ἐγείρειν ζῆλον
τινί. καὶ τὸ ἐκκαίειν τινὰ ἐπὶ ζῆλον, τοῦ
τ' ἐστι τὸ παραζηλοῦν. ὅτι δὲ τοῦτο σκ
μαίνεται, ἐκ τῆς λέξεως τοῦ δευτερονομίου
δεύτερον ἐπαναλαμμάνει. αὐτοὶ παρε
ζήλωσάν με ἐπ' οὐθῶ. ἐπεὶ γὰρ ὁ θσ̃ ἡμῶν
θσ̃ ζηλωτής ἐστι. καὶ ζηλωτὴς ἀνάλογον
ἀνδρὶ ζηλοῦντι τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα. παι
ρὰ τὸ κήδεσθαι καὶ φροντίζειν αὐτῆς ἀνά
λογον ἀνδρὶ μηνυομένω ἀνέχεσθαι γυναι
κὸς ἀκολάστου. διὰ τοῦτο λεκτέον. ὅτι ὁ ἁ
μαρτάνων, οἷον εἰ ζῆλον ἤγειρε τῶι θεῶ.
τούτῳ δὲ πάντῳ, καταχρηστικώτερον
ἀκουστέον. ὡς καὶ τῶν περὶ θυμοῦ. καὶ τῶν
περὶ ὕπνου. ὡς καὶ τῶν περὶ λύπης θῦ.
ἵνα μόνον νοηθῆτι ἕκαστος ἡμῶν ἑαυτῶ
καταστασκευάζει τὸν θεόν. αὐτοὶ ὃ παρε
ζήλωσάν με. ἐκίνησαν ἐν ἐμοὶ ζῆλον. προ
κινήσαντες οὐθεοῖς. παρεζήλωσάν με.
ὁρᾶς τὸ προσκείμενον; ἐν τοῖς εἰδώλοις

αὐτῶν· οἷον ἐς ὀργήν με ἐκίνησαν εἰ-
δωλοματροῦντες· καὶ ἐγὼ παραζηλώ-
σω αὐτοὺς ἐπ' οὐκ ἔθνει· ἐπεὶ γὰρ μόνοι ἦσ-
ὁ ῥαόσμου ἰηλ· καὶ μόνοιόν τες οὐδένα ἐ-
ζηλοτύπουν ἀλλὸν ῥαὸν ὡς ὑπεμοῦ ἀγα-
πώμενον, ἐγὼ αὐτοὺς ποιῶ ζηλῶσαι· καὶ
ἐπετερῶ ἐν αὐτοῖς ζῆλον· ἐκλεξάμενος
ἔθνος ἀσυνετώτερον παρ' αὐτούς· καὶ
νόμους αὐτοῖς δούς· καὶ διαθήκην δι-
αθέμενος αὐτοῖς· ὅραμη τοῦτό ἐστι τὸ
αὐτοὶ παρεζήλωσάν με ἐπ' οὐθῶι· πα-
ρώργισάν με ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν·
καὶ ἐγὼ παραζηλώσω αὐτοὺς ἐπ' οὐκ ἔ-
θνει· ἐπ' ἔθνει ἀσυνέτω παροργιῶ αὐτούς·
καὶ ἐὰν ἴδης ἰουδαῖον ἐπὶ μὲν τῶν ἐθν-
μὴ κινούμενον· ἀλλὰ κλέπον τὰ εἰδωλο-
ματρίαν· καὶ μὴ μισοῦντα εἰδωλοματρί-
αν μὴ δὲ ἀπεχόμενον αὐτῆς· χρηστα-
νῶ δὲ ἀπεχθανόμενον τῶ καταλιπόν-
τι τὰ εἴδωλα· κἀν κατὰ τοῦτο ὁ μονοοῦν-
τι αὐτῶι· ἐπὰν ἴδης οὖν τὸν ἰουδαῖον· τί-
να τρόπον μισεῖ· τίνα τρόπον ἐπιμου-
λεῖ χρηστιανῶ· νόει ὅτι πεπλήρωται ἡ
προφητεία λέγουσα· καὶ ἐγὼ παραζηλώ-

σω αὐτοὺς ἐπουκέθνει· ἡμεῖς γὰρ οὐκέ
θνος, ὀλίγοι ἀπὸ ταύτης τῆς πόλε
πεπιστεύκαμεν· καὶ ἄλλοι ἀπὸ ἄλλης· οὐ
δαμοῦ ἔθνος· ὡς περ γὰρ τὸ ἰουδαῖον
ἔθνος ἔθνος ἦν· καὶ τὸ αἰγύπτιον ἔθνος ἔθνος
ἦν· οὐχ οὕτως τὸ χριστιανὸν ἔθνος, ἔθνος
ἦν· καὶ ἔθνος ἐστίν· ἀλλὰ πορά δην συνά
τονται ἀπὸ τῶν ἐθνῶν· ἐγὼ οὖν παρα
ζηλώσω αὐτοὺς ἐπουκέθνει· ἐπὲ θνεία
συνέτω παροργιῶ αὐτούς· γεγόναμεν
ἀπὸ οὐκ ἔθνους, ἔθνος· καὶ ἡμὲν ἀρχῆ,
τῆς κλήσεως, γέγονεν ἡμῖν ἀπὸ οὐκέθνους·
ἡ δὲ συναγωγὴ, πεποίηκεν ἡμᾶς γενέσθαι
ἔθνος· καὶ ὅμως παρωργίσθησαν ἐκεῖ
νοι· ὧν τὸ ἔθνος ἀθρόως ἀπέσωσαι δὴ
ἀτὴν χῦ ἐπιδημίαν· πεπλήρωται τὸ
ἡ προφητεία ἡ ἀπὸ τοῦ δευτερονομίου·
ἀλλὰ καὶ ἀνὸ ἀπόπολος λέγει· ἦ παρα
ζηλοῦμεν τὸν κῦ· μὴ, ἰσχυρότεροι αὐτοῦ
ἐσμέν; ἐν τῷ περὶ θυσίας καὶ περὶ εἰ
δωλοθύτων ἐσμὲν λόγω; ταῦτα δὴ· θέ
λομεν παραζηλῶσαι τὸν κῦ, ἐν τῷ ἐσθί
ειν εἰδωλόθυτα· καὶ ζῆλον αὐτῷ ἐγείρη·
ὡς ἰουδαῖοι ἠγείραν αὐτῷ, ζῆλον ἐπὶ τῆ,

εἰδωλοφορατρίαν, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἡμεῖς
ποιεῖν θέλομεν. ἢ παραζηλοῦμεν τὸν κύ-
ριον, ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ὄντες; ἀμφιβαλλόμεν;
ἀγείρωμεν ζῆλον τινὶ ἰσχυρότεροι ὄντες τοῦ
ζηλοῦν τοσοῦτον καὶ τεθείκαμεν τὸν ἐφ' ἡμῶν εἰς
ζηλοῦν. οὐ πάντως τι ἄφρον τι καὶ μέγα τοῦ
εἰρομένου. ἐὰν δὲ ἰσχυρότερον ἡμῶν εἰς
ζηλοῦν καὶ μιμήσωμεν, ἑαυτοῖς παράγγελμα
κινοῦμεν. οἷον τὸ παράδειγμα ὅτι τῆς
γυναικὸς ἐρῶμεν. ἃ πολλὰ πάσχει ἐχθρὰ
πάθη. ἵνα τὴν παραζηλοῦσαν εἶναι οἰ-
κοδόμοι μαν καὶ πρόνοιαν. τὴν δὲ εἰς
ζῆλον τεθεικομένην, οἰκεῖαν τινὰ πάθη ἐχθρὰ
γυναῖκα. ἐκείνην μὴ οὖσαν ἰσχυρότερα
τῆς παραζηλούσης καὶ εἰς ζῆλον ἐλθεῖν
θη, οὐδὲ ὁρᾶν τὴν παραζηλοῦσαν. ἐὰν δὲ
ἰσχυρότερά τις παραζηλώσῃ. οἷον ἡ
δούλη τὴν δεσποινὰν ἑαυτῆς. ἐγείρει θυμὸν
ἑαυτῇ παράγγελμα ἐν. ἡ γὰρ οἰκοδεσποι-
νὰ παραζηλοῦσθαι ἐν. δύναται ἑαυτὴν
ἐκδικῆσαι. ὁ οὖν ἀπὸ τόπου θέλομεν ἡμεῖς
ἀπωθεῖται ἀπὸ τῆς τοῦ εἰδωλοθύτου
ἐρώσεως, φησίν. ἢ παραζηλοῦμεν τὸν
κύριον, μὴ ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ὄντες; ἐὰν

αὐτὸν παραβηλόσωμεν, δι' ἃ ἀμεθα
ὑπὸ τῆμας τὸν βήρον αὐτοῦ; ἐὰν ποτὲ
ἴδησ ἀμὸν πορεύομενον, ὁρᾶμεν δὴ ποι
ήσεισ ἵνα τὸ ἐπίρεα αὐτῶ βήρομ κατὰ σ.
πομηρὸν γὰρ ὄν, οὐφεί σε ἀδικεῖ σου. ἀφυρᾶ
κατον ποιήσαν τοσ τοιαῦτα. ὁ δὲ ὂν ἐ
κεῖνοσ βηρόσεισ. οἷον εἰ θέλεισ ἵνα
παραδείγματοσ πάρεμμον σοι τὸν λόγον.
τάχα ἀνεαίρεσ πολλοὶ κεν ὁ μαλεάρι
οσ ἐκεῖνοσ ἄνεφ. πολλοὶ κεν τοῦ θοῦ
σίαν. ἀμφὶ πάρεστ βήρον κεν τὸν κεάῃ.
πομηρεύομενον αὐτὸν παρεβήλοσ. ὁ
ἴσωσεὶ πομηρεύομενον αὐτὸν παρεβήλο
σεν, ἀμφὶ κεν κεάῃ ἵνα ἄνεφ τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ καὶ ἀνασέκτειμεν αὐτόν. ἰδ δὲ ὁμῶ
καὶ τὰ περὶ τὸν δᾶδ καὶ τὸν γρεαδ. ὁ
τὰ περὶ τὸν σαυφ. ἡμὶ κεάβῃ ἦλθεν ἵνα τ
παρ ἀπαβιν. καὶ ἀνεβέκτειμε τὸν γρεαθ
ὁδᾶδ, ἀμφὶ ἀμὶ δὲ βῃ ἦλθομ καὶ ἔμβρον. ἵνα
ταβιδᾶδ ἐμμερι ἄσιν αὐτοῦ. καὶ σαυφ. μὴ
χιλιάσιν αὐτοῦ. εἰ τοῦτο δὲ γασάμενοσ
ἡμὶ ὁδᾶδ, αὐτὸσ ἡμὶ ὁ παραβηλὸν μὴ πο
μηρευόμενοισ τῶ σαυφ. μῶδε. οὐκ ἐ
γενόμενοσ αὐτοῦ γρέμη καὶ τὸ τοῦ μὴ ἀμὶ

δυο ἁμαρτήσας τὸν ἕνα μόνον, ἢ πεῖν οὐ
τοσ· ὁμοίως δὲ καὶ θυμιάσιν αὐτῷ.
καὶ σπονδῇ θυμιάσιν αὐτοῦ· ὁ γὰρ δηλοῖ
κεῖνα· τοιοῦτον δεῖ τὸ τέλος τοῦ μάρ
τυρος· ἐοικέναι δεῖν ἐκείνῃ τῇ μαρτυρίᾳ.
καὶ δηλοῦται ταχὺ ἐκ τοῦτο τὸ πάθος.
ὅρα μὴ ποιήσῃς τοιαῦτα, ὅστις τὸν
πομπεύόμενον ξήρον φανεῖν καταπόνει·
ἐκεῖ ἐκ μονομάχοι ἀπολειπεῖν αὐτοῦ· μὴ
σεῖσαι αὐτοῦ· ὅτι ποτὲ ὦν πομπεύει ἐκ
τρίτε ταῦσι· ὅ στι μὴ ταυτὸ τὸ λόγῳ·
μὴ παραξήρου δὲ πομπεύόμενοι· μὴ
δὲ ξήρου τοῦ ποιοῦν τὴν ἀμοιβήν·
μὴ τὸ ἑτέρου τρέθι δὲ τὸν πομπεύόμενον·
πρὸς τὸ ἁμαρτεῖν αὐτὸν καταπόνου· ξηλῶ
ταῦτ· μὴ δὲ σὺ ξήρου τοῦ ποιοῦν τὴν
ἀμοιβήν· πρὸς οὖν ἀμῶς ἐστι, ξηροῖ
τὸν ποιοῦν τὴν ἀμοιβήν· ἐκεῖν γὰρ καὶ
ταύτῃ ποιεῖ τὴν ἀμοιβήν, ξηροῖ ἀμῶς τὸ
ποιοῦν ταύτην ἀμοιβήν; ἢ δὲ αὐτὴν ἀμοι
βὴν τοῦ ποιοῦν τὴν ἀμοιβήν, ἢ δὲ αὐ
τὴν ἀμοιβὴν ὁμοίως ἐκ μὴ ταῦτ· πρὸ
τὸ ξηλῶσαι τὸν ποιοῦν ταύτην ἀμοιβήν·
ὁ δὲ λόγος τοιοῦτον· ἐκεῖ τὸ δὲ ὁμοιβή

ας προυτῶν. καὶ ἀπὸ πενίας μετὰ
καρῶν ἐπὶ τὸ πολλὰ κτᾶσθαι. εἶτα
τεί τῶν αὐτοῦ πένης. κρέπτων ἐκεῖνον
χαμόθεν ἐτειρόμενον. ὅσον ἐπὶ τῷ πρού
τῳ ζηρώσει. ἵνα καὶ αὐτὸς προυτήσῃ.
οὐκ ἀθὸ ποιεῖ τὴν ἀνομίαν ζηροῖ αὐτόν,
ἀρρὰ καθὸ προυτεῖ. ἀκορουθεῖ δὲ ζηλοῦν
τι τὸν προῦτον τὰ ἐξ ἀνομίας ζηλοῦν.
τὸν ποιοῦντα τὴν ἀνομίαν καὶ ποιεῖ τὴν
ἀνομίαν. χρήζομεν δὲ ἡμεῖς οἱ ἀνοῖ
καὶ τοσούτων ἐν τορῶν. πορράκις γὰρ
ἰδόντες τινὰ προάχθεντα εἰς πλοῦτον.
ἢ εἰς δόξαν κοσμικὴν ἐλληλυθότα. ἢ τινὰ
τάμον εἰληφότα εὐγενῆ. νομίζομεν ἀξι
όρατον. οὐχ ὁρῶντες ὅτι ἀπὸ κακῶν πλου
τεῖ. ἢ ἐξ ἁμαρτημάτων δοξάζεται. ἢ ἐξ ἀκο
ρασίας ἤρξατο τοῦ νομιζομένου καρου
τάμου. ζηροῦμεν. ἵνα καὶ αὐτοὶ τιμή
σωμεν ἐκείνω παρὰ πρηοίως. ἵνα καὶ
αὐτοὶ ἀξίωμα πιστευθῶμεν ἐκείνω. ὁ
μοίως. τῷ ἐκ κακίας εἰληφότι ἀξί
ωμα. ἐπὰν οὖν τοι αὐτὰ ποιῶμεν,
ζηροῦμεν τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομί
αν μέμνησο ὅτι ταχὺ ἀποζηρανθήσομ

οἱ πονηρευόμενοι· οὐδὲ ἐξήρωσας· ἐ
ὰν καὶ σὺ ξηρώσεις αὐτοὺς, ταχέως
ἀποξηραμθήσει· καὶ τοῦτο δὲ κράτει·
ὅτι ἐὰν ξηλώσεις τοὺς ποιοῦντας τὴν
ἀνομίαν, ταχέως παραπρησίως λα
χάνοις χλόης ἀποπεσῆ· πῶς οὖν ὡς
χόρτος ταχὺ ἀποξηραμθήσονται οἱ πο
νηρευόμενοι οὐδὲ οὐδεὶ παραξηρούν· ἄ
κους τοῦ ἡσαΐου διδάσκον τόσσε κα
ταφρονεῖν τῆς δόξης τῆς κοσμικῆς· ὃ
πάντων τῶν κατὰ σάρκα ἡδέων· φθὴ
τάρ· πᾶσα σαρξ· ὡς χόρτος· ὃ πᾶ
σα δόξα αὐτῆς· ὡς ἄνθος χόρτου· ἰ
δὲ τὴν δόξαν τῆς σαρκός· ἐβασίλευσαν
πρὸ ἡμῶν πρὸ ἐτῶν τριάκοντα· ἐδο
ξάσθησαν· οἱ ὀνεὶ ἄνθος ἡ δόξα αὐτῶν· ἀρ
ρεσκέσθη· ἐμαράνθη· ἀρροίτινες ἐπρού
τησαν· ἐν ἀξιώμασι γεγένηνται· περι
επάτουν πεφυσιωμένοι ἐπὶ τῇ προα
γωγῇ τῶν προαγόντων αὐτούς· παρῆλ
θεν ἐκεῖνα· ὅτι ὡς εἰ χόρτος ταχὺ ἀπο
ξηραμθήσονται· πᾶσα γὰρ σαρξ· χόρτος·
καὶ πᾶσα δόξα αὐτῆς· ὡς ἄνθος χόρτου·
ἐξηράνθη ὁ χόρτος καὶ τὸ ἄνθος ἐξέπεσεν·

σὺ δὲ, ὁ μὴ γενόμενος ἐν ἀνθεισαρκὸς,
μὴ δὲ ἀγαπήσας τὴν σάρκα· ἀλλὰ ἀγα-
πήσας τὸν λόγον τοῦ θῦ· καὶ προκόπτων
ἐν αὐτῶι, ἄκουε τίσε περιμένει· τὸ δὲ
ῥῆμα τοῦ θῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα· καλῶς
δὲ χόρτω παρεκάλε τοὺς πονηρευομένους,
δυνάμενος ἀλλαμυρία εἰπεῖν· καὶ τούτου
καλῶς ἀπόδειξις αὐτὴ ἐστίν· ὁ χόρτος
τροφὴ κτεινῶν ἐστι· τὸν αὐτὸν τρόπον
οἱ πονηρευόμενοι· τροφὴ εἰσὶν ἀνῶν τῶν
καταχρωμένων αὐτῶν τῆ δόξηι· τῶ πλούτ-
ωι· τῆ εὐτυχίαι· οἱ ὁμοὶ γὰρ ἐσθίουσιν αὐ-
τοὺς ὡς χόρτον· καὶ ὥσπερ οἱ δὲ καὶ οἱ ἐσ-
θίουσιν ἄρτον ὄντα τὸν παῦλον· οὐ μὸν
γὰρ τὸν σρᾶ· ἀλλὰ καὶ τὸν παῦλον· γέγρα-
πται γὰρ· οἱ πάντες εἷς ἄρτος ἐσμέν·
καὶ οἱ ὁμοὶ μιμησάμενος τὸν σρᾶ ὄντα
ἄρτον ὁ παῦλος, τρόφιμος γίνεται τῶν
ἀκούουσιν αὐτοῦ. οὕτως χόρτος εἰσὶν
οἱ ἔνδοξοι τοῦ κόσμου τοῖς πολλοῖς καὶ
κολακεύουσιν αὐτούς· ὡς εἰ χόρτος οὖν
ταχὺ ἀποξηραν θήσονται καὶ ὡς ἐλά-
χαν αχλόης. ταχὺ ἀποξηραν θήσονται·
καὶ ταχὺ ἀποπεσοῦνται· τὰ λάχα

μα δὲ τὰ τῆς χλόης, ἐπὸ λίγον ἀμθεῖ·
εἶτ' εὐθέως πίπτει. τοι οὗτοι δὲ ἦσαν, οἱ
ποιοῦντες τὴν ἀνομίαν· ἐπεὶ δὲ πάρι
εἴρηται· τὸ ὡς μάχαμα χλόης, θέρομ'
ταῦτα τὰ μάχαμα διηγήσασθαι· ἕτερα
ὄντα παρὰ τὰ μάχαμα περὶ ὧν ὁ μόσ
φησι· τὸ ὁ δὲ ἄσθεν ὧν μάχαμα ἐσθίει·
ὁ αἰγυπτίων τοίνυν ποταμὸς, ὕδωρ ἐπὶ
κάτωθεν ἐρχόμενον· καὶ ποτίζον ὡς
κῆπον μαχανιάς· αἰγύπτιοι γὰρ, οὐδέν
δρον· οὐκ ἄμπελος· ἀλλ' αἰγύπτιοι, λάχαμα
χλόης ταχὺ ἀποπεσούμενα· καὶ τὸ τα
χὺ ἀποπεπτωκέναι τοὺς αἰγυπτίους ὡς
μάχαμα χλόης, δηλοῖ ἡ γραφὴ ἐν τῇ ἐξόδῳ·
τὰς κατὰ τῶν αἰγυπτίων μάπιγας· ὡς
εἰ λάχαμα χλόης σοῦν, ταχὺ ἀποπεσοῦν·
καὶ ἐπεὶ τοι αὐτὰ μάχαμα ἔμελλε φυτεύ
ὁ ἀχαάμ· ἐν τῷ ἀμπελῶνι μαμουθαὶ
τοῦ ἰσραηλίτου, διὰ τοῦτο ὁ μαμουθαὶ μᾶλ
λον ἀποθανεῖν εἴλετο, ἢ ἐᾶσαι τὸν ἄμ
πελῶνα αὐτοῦ ἐκκοπῆναι ἀπὸ τοῦ ἀ
χαάμ, εἰπόντος· ἔσται μοι εἰς κῆπον
μαχάμων· καὶ ἐποίησε τοῦτο ὡς δίκαιο·
ἵνα μὴ τὴν ἄμπελον ἐάσῃ ἐκκοπῆναι

ὑπὸ τοῦ παράνομου. ἔτι δὲ καὶ ἐν τῇ
ἡμετέραις τῶν πιστεύοντων εἰσθῇ καρ
δίαις ἄμπελος καὶ ἀμπελῶν μὲν ὧν
ἐν κέρατι, ἐν τόπῳ πίονι. καὶ λέγεται
πρὸς τοὺς ἀκούσαντας θείων λόγων.
ἐγὼ ἐφύτευσάσε ἄμπελον καρποφόρον
πᾶσαν ἀληθινήν. ἔρχεται οὖν ὄαχα ἀν-
ζητῶν τοῦτον τὸν ἀμπελῶνα ἐκκόψαι.
καὶ λάχανα αἰτύπια ἐκεῖ καταφυτεῦσι.
ἀλλὰ ἡμεῖς, μιμησώμεθα ναυνουθαὶ τὸν
ἱσραηλίτην. καὶ μᾶλλον ἀποθάνωμεν,
ἢ περ ἐάσωμεν τὰς ἀμπέλους τὰς
ἀληθινὰς ἐκκοπῆναι ἀπὸ τῶν χωρί-
τῆς ψυχῆς ἡμῶν. τὰ γὰρ χωρία τῆς
ψυχῆς τῶν δικαίων, ἔχει ἐλλοτημένην ἄμ-
πελον. διὸ λέγεται τῷ ἰακώβ ὑπὸ τοῦ
ἰσαακ. ἰδοὺ ὀσμὴ ἀγροῦ πλήρους, ὃν
ἐλλόγησε κς. καὶ δώσει σοι ὁ θς ἀπὸ τῆς
δρόσου τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀπὸ τῆς πιότη-
τος τῆς γῆς, πλῆθος σίτου καὶ οἴνου.
καλὸν οὖν ἐστιν ἔχειν ἀμπέλους. καὶ ὑ-
πολήνιον ὀρύξαι. καὶ λῆνον ποιῆσαι ἐν-
δον. καὶ τρυγᾶν ἀπὸ τῶν ἀμπέλων. καὶ
θλίβειν τὴν σταφυλήν. καὶ πίνειν οἶνον ἀ-

πὸ ἀμπεμόνων σωρήχ· ἵνα μέγωμε
τὸ ποτήριόν σου μεθύκον ὡς κράτιστ·
μέγεται τοίνυν ἐν ταῦθα τὸ ὡς μάχαμα
χλόης ταχὺ ἀποπεσοῦνται· οἱ ποιοῦν
τες τὴν ἀνομίαν· καὶ μετὰ ταῦτα ὅτε εἶ
πε· τί χρῆ με ποιεῖν· μὴ ποίει τὰρ τὸ
παραζηλοῦν ἐν πονηρευομένοις· μὴ δὲ
ζήμου τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν· τό
τε μέγει τί δεῖ ποιεῖν· ἔλπισον ἐπὶ κν̄ ὑ
ποίει χρηστότητα· μὴ ἐρέθιζε ὥστε ζῆ
μον ποιῆσαι πονηρευομένοις· μὴ τοιαῦ
τα πρᾶτε· ἵνα ζημῶν τοὺς ποιοῦν τ
τὴν ἀνομίαν ξηρανθῆς· ἀμμὰ μᾶμμον ἐπὶ
τὸν κν̄ ἔλπιζε· καὶ καταφρόνει δόξης·
πμούτου κοσμικῶν ἀγαθῶν· ἔλπισον
ἐπὶ κν̄· ἐὰν δὲ ἐλπίσης ἐπὶ τὸν κν̄· μὴ
ἀμμήνεγε τὴν ἐλπίδα· ἀμμ ἐλπίζε ἐκ τῆ
ποιεῖν χρηστότητα· ἔλπισον ἐπὶ κν̄ ὑ
ποίει χρηστότητα· τίς δέ ἐστι νῆ χρηστότης·
μία ἐστι τῶν καρπῶν τοῦ πνεύματος·
ὡς ἐδίδαξε ἐν ὁ ἀπόστολος εἰπών· ὁ δὲ
καρπὸς τοῦ πν̄ς· ἀγάπη· χαρὰ· εἰρήνη·
μακροθυμία· χρηστότης· ἀγαθωσύνη·
ποίει οὖν χρηστότητα· ὡς εἰ ἔμεγε τῶι

ἀγρῶν· ποίει τόν δὲ καρπόν· καὶ ποί
ει τόν δὲ, οὕτως σοὶ τῶ ἀκροατῆι τῶν θεί
ων μαθημάτων ὥσ ἀγρῶν, φησὶν ὁ λόγος·
ποίει χρηστότητα· καὶ κατασκήνου τὴν
τῆν· καὶ ποιμανθήσῃ ἐπὶ τῶ πλούτω αὐτῆς·
μὴ τίνου ὥσ χόρτος ξηραινόμενος· μὴ τί
νου ὥσ λάχανον τὸ ἀποπεσούμενον· ἀλ
λ' ἐλπίζε ἐπὶ κῆ καὶ ποίει χρηστότητα· ὑ
κατασκήνου τὴν τῆν· ποίαν τῆν· τὸ
δὲ σπέρμα ἔσπεσεν ἐπὶ τὴν τῆν τὴν ἀγαθὴ
κατασκήνου τὴν τῆν· γενοῦ γεωργὸς γῆς·
ὥσ μῶς ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα· γεωργεῖ
τὴν τῆν τὴν ἐν σοὶ· καὶ ποιμανθήσῃ ἐπὶ
τῶ πλούτω αὐτῆς· οὐχ ἵνα κατασκηνώ
σεις τοι αὐτὴν τῆν· οὐδὲ γὰρ θέλει ὁ θσ
πλουτεῖν μὲν ἐκ τοῦ καρποῦ ταύτης τῆς
γῆς· ἀλλ' εἶπεν τὴν ἐμὴν ψυχὴν· ἐὰν ἦι
καλῆι καὶ ἀγαθῆι εἶναι τῆν ἀγαθήν· τὸ δὲ
εἰς καλὴν τῆν πεσόν· φησὶν οὖν κατασκή
νου τὴν τῆν· ἀεὶ προσδιάτρινε· τῶ χω
ρίω σου καὶ κατοίκει περὶ τὴν σὴν τῆν,
ἵνα ποιμανθῆς ἐν τῶι πλούτωι αὐτῆς·
ὅτι ὃ ἐὰν πείρη ἀνὸς, τοῦτο καὶ θερίσει·
ὅτι ὃ πείρων εἰς τὴν σάρκα, ἐκ τῆς

σαρκὸς θερίσει φθοράν· ὁ δὲ πεῖρον εἰς
τὸ πνᾶ, ἐκ τοῦ πνᾶ θερίσει ζωὴν αἰώνι
ον· ἐὰν οὖν κατασκηνώσης τὴν γῆν, ποι
μανθήσῃ ἐν τῷ πλούτῳ αὐτῆς· ὡς τὰ
ποιμαινόμενα πρόματα ποιμαίνεται
ἐν τῇ χλόῃ, περὶ ἧς λέγεται εἰς τόπον
χλόης ἐκεῖμε κατεσκήνωσεν· τὸν αὐτὸν
τρόπον καὶ σύ· ἐὰν κατανοήσῃς αὐτήν,
ποιμανθήσῃ ἐν τῷ πλούτῳ τῆς σῆς γῆ
ἵν ἕκαστος ἡμῶν ποιμαίνῃ, τὰ ἀφῶν
κατασκεύασας ἐγεώργησεν· κατατρύ
φησον τοῦ κυ καὶ δώ μοι τὰ αἰτήματα
τῆς καρδίας σου· ἔθος ἐστὶ τῇ γραφῇ δύο
ἀνοῦς εἰσάγειν· καὶ καθ' ἕκαστον ὁμώνυμα
ποιεῖν τοῦ ἑτέρου τῶν ἀνῶν· λέγω δὲ τὰ
τοῦ χείρονος, καὶ κατὰ τὸν κρείτρονα·
καὶ σχεδὸν, πάντα τὰ τοῦ χείρονος ἔχει
καὶ ὁ κρείτρων· ὁ μὲν γὰρ χείρων· οὗτος ὁ
σωματικὸς ἐσθίει· ἐστὶ δέ τις καὶ τροφὴ τοῦ
ἔσω ἀνοῦ· περὶ ἧς λέγεται οὐκ ἐπάρτω μό
νοι ζήσεται ἄνος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήμα
τι ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος θυ ζήσεται
ἄνος· ἐστί τι πο τὸν καὶ τοῦ ἔσω ἀνοῦ· πί
νομεν γὰρ ἐκ πνιτκῆς ἀκολουθούσης πέτρ·

καὶ πίνομεν τὸ ὕδωρ τὸ πνιτκὸν ζῦγλον.
ἔστιν ἐν δυνατοῦ ἔξω ἀνοῦ. ἔστιν ἐν δυνατοῦ
τοῦ ἔσω ἀνοῦ. ἐὰν γὰρ ἁμαρτωλὸς ᾖ, ἐνε-
δύσατο κατάραν ὡς ἱμάτιον. ἐὰν δὲ δί-
καιος ᾖ, ἀκούει ἐν δύσασθε τὸν κν ἰν χν.
καὶ ἐν δύσασθε πλάχνα οἰκτιρμῶν. χρη-
στότητα. ταπεινοφροσύνην. πραότητα.
μακροθυμίαν. καὶ τίμε δεῖ λέγειν τὰ τοῦ
ἔσω ἀνοῦ τίνα τρόπον ὁμώνυμα τοῖς ἐ-
ξω ἐστί. πανοπλίαν ἔχει ὁ κατὰ τὸν ἐ-
ξω ἀνῶν στρατιώτης. καὶ ὁ κατὰ τὸν ἐ-
σω ἀνῶν στρατιώτης. ἐν δύσεται τὴν
πανοπλίαν τοῦ θυ. πρὸς τὸ δύνασ-
θαι στῆναι πρὸς τὰς μεθοδίας τοῦ δι-
αβόλου. ἔλθωμεν οὖν μετὰ πολλὰ πα-
ραδείγματα ἐπὶ τὸ προκείμενον, ἵνα
ἴδωμεν τί δηλοῦται ἐκ τοῦ κατατρύφη-
σον τοῦ κυ. καὶ δώσει σοι τὰ αἰτήματα
τῆς καρδίας σου. ὡς ἔστι κατὰ τὸν ἔξω
ἀνῶν τραφῆναι μόνον. οὐ μὴν καὶ τρυφῆσαι.
ἔστι δὲ καὶ τρυφῆσαι. καὶ οἱ πλούσιοι τρυ-
φῶσιν. οὕτως καὶ κατὰ τὸν ἔσω ἀνῶν ἔστι
μόνον τραφῆναι. ἔστι καὶ τρυφῆσαι. ὁ μὲν
γὰρ αὐτὸ μόνον ἀκούων λόγων προτρε

πικῶν τρέφεται. ὁ δὲ ἐπιδοὺς ἑαυτὸν
ἑρμηνεία, νόμου. διηγήσει προφητῶν. λύσει
παρακαλῶν ἐκγγελικῶν. σαφηνεία λόγων
ἀποστολικῶν. ὁ τούτοις ἑαυτὸν ἐπιδοὺς,
κατατρυφᾶ τοῦ κυ. καὶ ἐπεί εἰ οὐ πρὸς ἀμά-
κην. οὐδὲ πρὸς μόνην τρυφήν. δεδάσ-
κη οὖν ἡμᾶς κατατρυφῆσαι τοῦ κυ. καὶ γὰρ
ὁ θσ. ἀπὸ ἀρχῆς τρυφᾶν ἡμᾶς κοινόμενο
πνικῶς. ἐφύτευσε τὸν παράδεισον τῆς
τρυφῆς. καὶ τὸν χειμάρρουν τῆς τρυφῆς.
περὶ οὗ φ. ποτιεῖς αὐτούς. καὶ τρυφὴ
ἀπόκειται τοῖς καλῶς κεκτωκόσι. κα-
τατρυφήσας τρυφῆς πνικῆς. καταφρο-
νήσας τρυφῆς σωματικῆς, ἀπολήψη
τρυφὴν πνευματικήν. εἰ θέλεις ἀπὸ
τῆς γραφῆς περὶ τούτου πείσθητι.
πλούσιός τις καὶ πένης ἦσαν κατὰ τὸ
αὐτό. καὶ ἐτρύφα σωματικῶς ὁ πλού-
σιος. οὐκ ἐτρύφα σωματικῶς ὁ πέ-
νης. ἀλλ' ἐν ταλαιπωρίᾳ διῆγεν. ἐξῆλ-
θε δὲ ὁμὴ τρυφῶν πένης εἰς τὸν κόλ-
πον ἀκρα ἀμίνα τρυφήσῃ. καὶ ἀνεπαύ-
σατο. ἐξῆλθεν ὁ τρυφῶν, καὶ εἰς τὴν γέ-
ενναν ἀπῆλθε τοῦ πυρός. ὡς γέγραπται ἐν

τῶ εὐαγγελίω· ἀπέχει γὰρ τὰ ἀγαθὰ,
ὃ κατὰ σάρκα τρυφῶν· οὐδεὶς δύναται
καὶ σαρκὶ καὶ πνῖ τρυφᾶν· ἀλλ' εἰ μὲν σὰρ
κὶ ἐτρύφησεν ὡς ὁ πλούσιος, περιθήσε
ται τῆς μετὰ ἀκρασὰν τρυφῆς· εἰ δὲ οὐ
κετρύφησεν· ἀλλὰ τὸν ἄρτον τῆς κακώσεως
ἐορτάζων ἔφαγεν ὡς ὁ πένης, ἐκεῖ
θεν καὶ μετὰ τὴν ἐν τεῦθεν ἀπαλλαγὴν
τρυφᾶ· κατατρύφησον οὖν τοῦ κυ, καὶ
δώσει σοι τὰ αἰτήματα τῆς καρδίας σου·
ἐπὶ δὲ σαφέστερον νοήσεις τὸ κατατρύ
φησον τοῦ κυ· ἰδὼν τὸν κν καὶ νοήσας
ὅτι ὁ κσ δικαιοσύνη ἐστίν· ὁ κσ ἀλήθεια
ἐστιν· ὁ κσ σοφία ἐστιν· ὁ κσ ἁγιασμός
ἐστιν· ἐὰν οὖν τρυφήσης ἐν τοῖς τῆς
σοφίας θεωρήμασιν· ἐὰν τρυφήσης
ἐν ταῖς πράξεσι τῆς δικαιοσύνης,
πεπλήρωκας τὴν λέγουσαν ἐν τῷ λῦν
κατατρύφησον τοῦ κυ· καὶ πληρώσ
ταύτην τὴν ἐν τῷ λῦν, λήψῃ ἐξῆς καὶ δώ
σει σοι ὁ θσ τὰ αἰτήματα τῆς καρδίας
σου· ἀναγκαίως προσέθηκεν οὐχ ἁπλῶς
εἰ πῶν τὰ αἰτήματά σου, ἀλλὰ τὰ αἰ
τήματα τῆς καρδίας σου· νοήσεις δὲ

τὸ λεγόμενον, ἐὰν προσεποιήσε
κε τὸν μεμβρῶν· ἴδης τοῦτο καὶ
τὰ φύσιν αἰτεῖ· ὅτι οὐ ὀφθαλμὸς, εἰ ἡ χ
φωνὴ· ἔρχεται αὐτοῖς· αἱ τὸ φῶς· αὐτὸ
χρόματα ἀμφοτέρων καταφάνεται ἡμῖν· καὶ
ἡ δόξα τάμε· φέγγος ἀμφοῖν χρόματα συγ
χεῖν τάμε· καὶ μόνοι ἔστι τε ἔστιν τὰ ἀλε
γεῖν· εἰ εἰ χεῖν φωνὴν ἡ ἄλλο ἡ, ἔρχεται αὐ·
ὅτι αἱ τὸ φωνὴν ἐκμέρει· φωνὴν ἡ δεῖ αὐ·
τὴν δὲ τρα χεῖ αὐ· καὶ μὴ ἡ δύνασθαί με·
ὀλεαί τὸ· ἀλλὰ φέρε· οὕτως εἰ εἰ χεῖν
φωνὴν ἡ γένοιτο, ἔλεγεν αὐ· αἱ τὸ τρε
κτέα· φέρε· ὡς ἐφαί· φέρε τὰ οὐχὶ δόξ
ἀλλὰ λυποῦν τάμε· οὕτως καὶ ἡ ἀφὴ·
φωνὴν εἰ ἡ χεῖν, ἔρχεται αὐ· αἱ τὸ ἀπτεσθα
θαι λεῖν· ἀπτεσθαι τε ἡ φύσις ἐν· ἀπτε
θαι τῶν προσκρουόν· ὁ ἥλιος τοῦ ὡς φέρ
αἱ τὸ ἀπτεσθαι· ὁ ἰδὲ τὸν τε αὐχὴ ἐν καὶ
τὸν καρπόν· ὅσος ἐστὶ ἐν τὰ ὡς
ραδεῖς τὰ ἀναφέρε· εἰ μὲ εἶς ὅτι ἔλεγον
τὸν ἔσθη τρεῖς ἐν ἔχει μὲ αἱ τὴν σε καταφάνεν·
καὶ φυγὴ καταφάνεν τὸν καταστέρη· μελ
ὡς τὴν καρδίαν· ἐν θαύμασον ἐν· θη
θαύμασι τὸ ἡγεμονικὸν, ἵνα ἴδω τὶ τίμε

ταί σοι ἐν τῇ καρδίᾳ· καὶ τί αἰτεῖ ἡ καρ
δία· ὡς ὀφθαλμὸς τὸ φῶς· ὡς ἡ
ὄσφρησις, τὸ ἐνῶδες· ὡς ἡ ἀκοὴ τὸ ἐμ
μελές· οὕτως ἡ καρδία ὁμοῦ· αἰτεῖ τὰ
μοίματα· αἰτεῖ τὰ διαμοιρτά· αἰτεῖ τὰ
συμβά· ἐὰν οὖν κατατρυφήσῃς τοῦ κῦ,
δώσει σοι ὁ θῦ τὰ αἰτήματα τῆς καρδί
ας σου· ἐξῆς τούτοις μέγει· ἀποκάλυ
ψον πρὸς κῆ τὴν ὁδόν σου· καὶ ἐλπίσον ἐ
πάν τὸν· καὶ αὐτὸς ποιήσει· πᾶς ὁ φαῦ
λα πράσσων μισεῖ τὸ φῶς· καὶ οὐκ ἔρχετοι
πρὸς τὸ φῶς· ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ αὐτοῦ τὰ
ἔργα· ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν, ἔρχε
ται πρὸς τὸ φῶς· ἐπεὶ τοίνυν ὁ φαῦλα
πράσσων μισεῖ τὸ φῶς· καὶ τὸ ὅσον ἐ
φ' ἑαυτῷ, κρύπτει ἀποιεῖ ὁ τὰ φαῦλα
πράσσων ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ· ἐπικαλύπτει
αὐτοῦ τὴν ὁδὸν· καὶ οἷον εἰ κάλυμμα τίθη
σιν ἐπ' αὐτοῦ· οἷον εἴ τις ὑμῶν εἶδε τῆμα
τοι οὗτον ἦναι ἐν τούτῳ τῷ ἀθροίσματι·
εἴ τις ὑμῶν εἰσπουὲν κατηχουμένοις,
καὶ εἰσπουὲν ὀλιγοπίποις, σύνοιδεν
ἑαυτῷ πεπορνεκότι· καὶ θέλει μὴ
γνωσθῆναι τὴν πορνείαν· ἀρ' ἐπικα

μύπτει τὴν ὁδὸν αὐτοῦ. ἢ ἀπὸ καλύπτει
αὐτὴν· φανερὸν ὅτι ἐπὶ καλύπτει τὴν ὁδ
αὐτοῦ, ἣν ὥδεσεν· ὁ μέντοι γε σωφρονή
σας, καὶ θαρρὼν ἐπὶ τὰ καλῶς κεκοκέ
ναι. οὐθέλει καλύπτει ἑαυτοῦ τὴν ὁδόν· ἀλ
λὰ θέλει αὐτὴν φανερῶσαι· φανερῶσαι
δὲ, οὐ κανοίς· ἵνα μὴ ἀπέχει τὸν μισθὸν
ἀπὸ τῶν ἀνῶν· ἀλλὰ φανερῶσαι αὐτὴν,
τῶ θῶι· διὸ εἴρηται· ἀποκάλυψον πρὸς
κν τὴν ὁδόν σου· οὐχ ἁπλῶς ἀποκάλυψον τ
ὁδόν σου· κἂν φαίλαμεν οὖν ἴδης σεαυτῶι,
μὴ κρύπτε αὐτὰ διὰ τοῦ ἐξομολογεῖσθαι.
ἀλλ' ἐξομολογησάμενος, ἀποκάλυψον πρὸ
κν τὴν ὁδόν σου· καὶ ἐλπίσον ἐπ' αὐτὸν, ὡς
αὐτὸς ποιήσει τὰ ἑξῆς· καὶ θεραπεύσει
σε ἀπὸ τῶν τραυμάτων· ἀτήνασε αὐτῶι,
κατὰ τὴν ἁμαρτίαν σου πεποίηκας· ἐὰν
δὲ ἀποκαλύψης πρὸς κν τὴν ὁδόν σου ὡς
ἐλπίσης ἐπ' αὐτὸν, αὐτὸς τί ποιήσει σοι
καταμόησον· ἐξοίσει ὥσφως τὴν δικαιο
σύνην σου· καὶ τὸ κρίμα σου ὡς μεσημερίαν·
τὴν τὴν δικαιοσύνην τὴν πεπραγμένην
σοι ἐν κρυπτῶι· ἀποκεκαλυμμένην δὲ ὦ
θῶι, ἐξοίσει ὥσφως ὁ θεός· καὶ παρατή

σεδίκαιον ωσφῶτι σμέμον τοῦφῶτὶ τῆς
δικαιοσύνης· οὐρανίοις ἐστὶ δείξεισοι τὸ
φῶς τῆς δικαιοσύνης· ἡ δεῖ οὕτως ὁμομά
σαι· ἡ καὶ χρῆσε τέσοι καὶ ἐρεῖ· τοῦ ἐμοῦ
λαοῦ· τοῦ ρανοῦ τοῦ κόσμου τὸ ωῆ αὐ τῆς εὐ θε
σίας ἡ δικαιοσύνη φῶς ἐστιν· ὅ ωερ φῶς·
κεκερμεμένον ἐστὶ ἐν οὐκ ἐμόδοξος ἡν· ὅ
ωοιῶν δικαιοσύνην· καὶ οὐκ ἐμόδοξος
δὲ ὧν· ἡ κρυπτὸν ἑαυτοῦ τὴν δικαιοσύνην·
ωρὸς ἐμὲ ἀνωκαρύπτασον τὴν ὁδὸν αὐτῆ·
ἀμφὶ ἐκ φέρω· καὶ φαμὲν ωοι ὦ τὸ
τῆς δικαιοσύνης ἔρεγον τοῦ ἐμοῦ λαοῦ· ἀρ
βαλεῖ τὸ κρίμα αὐτοῦ ωοι ὦ ὦ σμεῖς μυρί·
ωσαί τα γὰρ ἐκρίμεν ὁ δίκαιος· γίνεται
οὐχ ὑωρφῶς ὦ σφῶς· ἀμφῶς· τὸ τῆς υμεῖς μυρ
ιάς φῶς· ωρρὸ δὲ ὁ μῶς τοῦ φῶς τῆς σμεῖς μυριάς· καὶ ἀνωὸ τῆς ἔθνη μέχρι
τῆς ἐσχάτης φῶς τίζομεν· τοῦ ἥλιου τὸ
ἀλαμπὲς φῶς· τὸ φῶς ἐστὶ τῆς σμεῖς μυρί·
2 ἐκαμοῦν γὰρ ἡ κακὸς καὶ ἀγαθοὺς· ἐξοίσει ὁ θε
2 ὦ σφῶς τὴν δικαιοσύνην σου· καὶ τὸ κρί
2 μάσου ὦ σμεῖς μυριάς· ἢ τὴν ωερὶ σοῦ κρί
σιν τὴν κατὰ δικαιοσύνην ἐξοίσει· καὶ τὸ
κρίμα ὃ ἔχει ωερὶ σοῦ· ἐξοίσει ὦ σμεῖς μυ

κρίαν. ἅπερ καὶ τὰ νοήσαντες, παρα-
καλέσωμεν τὸν θν̄. ἵνα ἡμῖν κρηθήσει
πρὸς τὸ τοιούτους γενέσθαι. ὥστε τε
ὑπ' αὐτοῦ τοῦ θῡ ἐξοισθῆναι ἡμῶν ὥσφ
τὴν δικαιοσύνην. καὶ γενέσθαι ἡμῶν τὸ
ἀπ' αὐτοῦ κρίμα καὶ περὶ ἡμῶν, ὥσμε
σημκρίαν καὶ γαμπρὸν καὶ ἀκμαῖον φ̄ν̄.
ἐν χῷ ἰῦ ὦ ἐστιν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμην:

τοῦ τριακοστοῦ ἑκτοῦ ψαλμοῦ ὁμιλία β̄

Προστάσσοντος τοῦ λόγου καὶ λέγοντος,
ὑποτάγηθι τῷ κῷ. ἀναγκαῖόν ἐστιν. τὸ
ἀναπτύξαι καὶ παραπῆσαι τῷ λόγῳ.
τί σμέν ἐστιν ὁ ὑποτασσόμενος τῷ κῷ,
τί σδὲ ὁ μὴ ὑποτασσόμενος αὐτῷ. ὥσ
περ οὖν οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι κε κε εἰσελέ-
σεται εἰς τὴν κασιλείαν τῶν οὐν ὦν. ἀλλ'ὅ
ποι ὧν τὸ θέλημα τοῦ πρσ̄ μου τοῦ ἐν τοῖς
οὐνοῖς. οὕτως οὐ πᾶς ὁ λέγων ὑποτάσσε-
σθαι τῷ κῷ. καὶ ὅσον ἐπὶ τῇ φωνῇ λέγων
τοῦτο ποιεῖν ἀληθῶς ὑποτάσσεσθαι
τῷ κῷ. ἀπὸ τῶν ἔργων χαρακτηρίζε-
ται. νοήσει σδὲ τὸ λεγόμενον, ἐπιπήσας

ταῦτα περὶ τοῦ λαβεῖν ἐποιήσατο. ὁ κῦρ ἰησοῦς χρ̄ς, ἐπὶ δικαιοσύνῃ· οὐδεὶς ἀδικεῖται. πρὸς τὰς σεαυτοῦ χρείας· ὅμοιον δικαιοσύνῃ· ὁ κῦρ χρ̄ς, ἐπὶ μαρτυρίᾳ· οὐδεὶς πρὸς τὰς σεαυτοῦ χρείας, ὅμοιον μαρτυρίᾳ, βλαβόμενος ἢ βλαβῆναι δοκιμαζόμενος· ὁ κῦρ χρ̄ς, ἐπὶ μαρτυρίᾳ· οὐδεὶς πρὸς τὰς σεαυτοῦ χρείας ὅμοιον μαρτυρίᾳ· αὐτὸς μόνος ὢν καὶ μὴ μαρτυρούμενος· ὁ κῦρ χρ̄ς ἐπὶ εἰρήνῃ· οὐδεὶς πρὸς τὰς σεαυτοῦ χρείας ὅμοιον εἰρήνῃ· πορευόμενος πρὸς ἄν καὶ πορευόμενος ποιεῖ· μὴ δυναμένου μένειν· τὸ μεταξὺ ὂν μεσοῦν τὴν εἰρήνην, ἢ μὴν εἰρηνικός· δυνατὸν ὑπὸ καὶ τὸν ἄφρονα· ταμεῖον· μόνον σαυτὸν τὸ τοιοῦτον ὁ πρὸς φήνας φησί· πρὸς τὴν ἐξ αὐτοῦ τυχόν· πρὴν δὲ θεῖν πρὸς τὰ λυθῆναι τυχόν μου· ὅτι παρ' αὐτοῦ ἢ πρὸς μόνον· ἀφαιρεῖ τὸ περὶ τὴν πρὸς τὰ λυθῆν· οὐχὶ τὸν τοῦτοις μὲν τοῦ τοσθημαίνει· ἐν ἑτέροις δὲ τὸ πρὸς οὐ τὸ παρασπόνδιον δηλοῖ· ἐὰν οὖν ἄφαιρεθῇ ὁ σκῆνος παρὰ τὸ ἀπολέσαι· ὁ τὰν πρὸς τὰ λυθῆν αὐτοῦ τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ λόγος πρὸς τὰ λυθῆναι τὸ πρὸς τὰ πάντα αὐτοῦ τὰ πάντα, ἄλλος ἐν αὐ-

ὁ τὰν δὲ ὑποτάγη αὐτοῦ, τὰ πάντα, ἀ
ξίως ὑποτάγης τῆς πρὸς τὸν χν̄. δεῖ
οὖν πότε πάντα ὑποτάγηναι τῷ χῷ. ἵνα
μετὰ πάντων ὑποτεταγμένων. δῶρον προ
σαγαγὼν τὰ πάντα τῷ πρῖ τότε ὑποτεταγμέ
νοις. καὶ γὰρ ἐὰν μὴ τοιοῦτόν τι κατὰ τὸν τό
πον νοηθῇ, ἀσεβὲς τὸ νοούμενον ὑπὸ τῶν μὴ
ἐκφαμμανόντων τὸ γεγραμμένον. ὁ τὰν
γάρ φησιν ὑποταγῇ αὐτῷ, τὰ πάντα, τό
τε αὐτὸς ὁ υἱὸς ὑποταγήσεται τῷ ὑποτά
ξαντι αὐτῷ τὰ πάντα. καὶ ἐρεῖ τις τῶν
μὴ νοησάντων τὰ κατὰ τὸν τόπον. ἐν τό
τε ὁ υἱὸς ὑποταγήσεται τῷ πρῖ. ὁ τὰν
τὰ πάντα αὐτῷ ὑποταγῇ, ἆρα οὖν οὐχὶ
ποτέτακται ὁ υἱὸς τῷ πρῖ. ἐπὶ μεῖς μὲν
εὐχόμεθα χωρὶς πάσης ὑπερθέσεως, ὑ
ποτάσσεσθαι τῷ λόγῳ τοῦ θῡ. ἐκ ἐν νοσδὲ
οὐδέποτε ὑποτέτακται; ἀφόρα αὐτοῦ τὴν
πορφὴν φιφανίαν καὶ χρηστότητα. οὐδὲ αὐ
τὸν λογίζεται ὑποτετάχθαι. ὅσον ἐπὶ τὴν
τῷ πρῖ μὴ ὑποτεταγμένον. τότε δὲ αὐτὸν
ἐν ὑποτασσομένοις ἀριθμεῖ. καὶ θαρρεῖ
φέγειν ὑποτέτεγμαι τῷ θεῷ. ὅτε πάν
τα παρίστησιν ὑποτεταγμένα τῷ λόγῳ.

οὐδὲ ἰσοῦν ἁμαρτάνομεν πρὸς τὸν τεταγμένον
τοῦ θεοῦ· καὶ γὰρ ἡμεῖς παραιτόμεθα τὴν
τῆς ἁμαρτίας ἀφ' πρὸς τὸν ἑαυτοῦ τοῦ
θεοῦ· καὶ πρὸς τὸν τῶν σωμάτων αὐτῶν
ἁμαρτάνομεν· τὴν αὐδὴν ἀμβροσίαν καὶ ἀ
γάπησιν καὶ σωφρονισμοῦ, ἐπαγγέλλε
ται τὴν δόθεν τὴν τοῖς δικαίοις καὶ ὁσίοις σφόδρα·
ἔστι δὲ τὴν ἀμαρτίαν διαμάχεται· καὶ τὴν ἀμαρτί
αν ἀγάπωσι· καὶ τὴν ἀμαρτίαν σωφρονισμοῦ·
ὃ ἔχομεν τὴν ἀμαρτίαν, οὐχὶ πρὸς τὸν ἑαυτοῦ
θεοῦ· τὸ τὴν ἀμαρτίαν διαμάχεται, ἀδικίαν
καὶ ἀσέβειαν· τὸ τὴν ἀμαρτίαν ἀγάπησι, μῖσος·
τὸ τὴν ἀμαρτίαν σωφρονισμοῦ, ἀκολασίαν· ἃ
δεῖ σοῦν ἔχομεν τὸν τὴν ἀμαρτίαν τοῖς εἰρη
μένοις κακοῖς, τὸν θεὸν πρὸς τὰ ἔθνη· ἁμ
βαίνομεν πρὸς τὴν ἀλήθειαν σφόδρα.
πρὸς τὰ σκεύη τῶν τὴν ἀφορμίαν
ποιεῖ· καὶ γὰρ ἡμῶν τὸ πρὸς τὰ σκεύη
τοῦ ποιεῖ τοῦ σωφρονισμοῦ· οὐδὲ παρὰ
τὸν καιρὸν τοῦ ὀρθῶς ἡ βασιλείας
καὶ θεοῦ βουλεύμ, πρὸς τὰ ἔθνη τῶν
ποιεῖ τὴν παράτηρησιν· διὰ τοῦτο ὁρῶν
τὸν ὅρον τὸν μέσον ἡμῶν ἀφεῖμεν αὐτοῦ· περ
ὶ πρὸς τὰ ἔθνη τὴν ἐν χριστῷ· ἢ τοῖς ἐν αὐ

τίοις χῶ, πειραθῶμεν καὶ ἐγχαῖς
καὶ λόγοις, καὶ παντὶ τρόπῳ, ἀγωνί
σασθαι· ἵνα μήποτε μὲν τῶ διακόλῳ
καὶ τῆ κακίᾳ ὑποτασσώμεθα· πᾶ
σα δὲ πρᾶξις· καὶ πᾶς λόγος· καὶ
πᾶς λογισμὸς ὑμῶν· ἵνα φέρει τοὺς χα
ρακτῆρας τῆς πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ θῦ
ὑποταγῆς· ἀλλὰ δεδόσθω, ὅτι ὑποτέ
ταγμαι τῶ κῶ· τίποι ὦ περὶ τῶν προ
τέρων· ἐν δὲ τοῖς προτέροις, οὐχ ὑπε
τασσόμην τῶ κῶ· ὅτε ἡμάρτανον· ὅτε
ὑποτέταγμαι· παρακαλῶ· ἱκετεύω τὴν
θῦ περὶ τῶν προημαρτημένων· οὐ πρό
τερον δὲ δεῖ περὶ ἁμαρτημάτων πα
ρακαλεῖν, ἢ ὑποτασσόντα τῶ κῶ, καὶ
ἀποτένται τῆς ἁμαρτίας· ἐπιγὰρ ὄντα
ἐν ἁμαρτίᾳ, ἄφεσιν ἁμαρτημάτων αἰ
τεῖν, πάνυ ἀλογόν ἐστιν· πολλάκις μέ
μνημαι εἰρηκὼς ὅτι πρέπουσα ἐγχὴ πε
ρὶ ἁμαρτημάτων παραιτήσεως ἐστὶν,
ὁ τὰν δυνηθῆ λέγειν τῶ πάλαι ἀφεστηκέ
ναι τῆς ἁμαρτίας ὁ ἐγχόμενος, μὴ μνησ
θῆς ἡμῶν ἀνομιῶν ἀρχαίων· ὑποτα
γῆθι οὖν πρῶτον τῶ κῶ, καὶ ὑποταγῆς·

καὶ μὴ κεῖ ἁμαρτάνων, ἱκέτευσον αὐτὸν
περὶ τῶν παρεγκλυθότων· μὴ πα-
ραζήλου ἐν τῷ κατευοδουμένῳ ἐν τῇ ὁ-
δῷ αὐτοῦ· ἐν ἀνῷ ποιοῦντι παρανο-
μίαν· τὰς ὑμκαίνοντα τοῖς ἀνοῖσδι
ἀτράφει· πολλάκις γὰρ ἐὰν ἴδωμεν ἄ-
δικον κατευοδούμενον· καὶ τὴν νομιζο-
μένην εὐτυχίαν εὐτυχοῦντα ἐν τῷ κίνῳ, κιν-
δυνεύομεν σκανδαλίζεσθαι περὶ τῆς
παρανομίας καὶ λέγειν· τί ὄφελος ἐκ
τοῦ δίκαιον εἶναι· θλίβονται γοῦν οἱ δί-
καιοι· οὗτος ἄδικος ὤν, εὐτυχεῖ· οὗτος
ἄδικος ὤν, πλουτεῖ· δοξάζεται· μέγα
δύναται· κρεῖττον ἄρα ἐστὶν, ἄδικον εἶναι
τοῦ δίκαιον εἶναι· ταῦτα, αἱ σαθραὶ πρὸ
τὴν πίστιν λέγουσαι τυχαί· ἐπὶ τοῖς κατευο-
δουμένοις ἐν τῇ ὁδῷ αὐτῶν ἀνοῖς ποιοῦ-
σι παρανομίαν· ἐπεὶ οὖν τούτων τιν-
μένων καὶ λεγομένων ἐπὶ τοῖς παρανο-
μοῦσι καὶ κατευοδουμένοις ἐν ταῖς ἀνομί-
αις αὐτῶν, παραζηλώσεις γίνονται·
ὁ τε μὲν αὐτοῦ ἐκείνου· ὁ τε δὲ τάχα καὶ
τοῦ θείου· γίνεται γάρ τις καὶ τοῦ θείου ζή-
λωσις· κατὰ τὸ λεγόμενον παρὰ τῷ ἀπο-

σόμα. καὶ καὶ τὸ μὲν μέγεθος τῆς
μεγαλωσύνης ὁμοιοῦν δυνάμει. ὅτι αὐ
τοῖς παρεσκεύασε θεός. εἰ δὲ
ταῦτα ἡμῖν παρασκευάσθη καὶ τὸν ἐν βασιλείᾳ
μὴ κινήσωμεν τὸν θεῖον κλάδον ἡμῶν. δεῖ
ὁμολογεῖσθαι. ὅτι ὁ αὐξῶν οὗτος, τοῦτον δεῖ
τὸν μὴ κόπτειν ἀφῆναι βλαστάνειν. ἵνα τυχεῖ
τοῦ σωμάτων αὐτοῦ. καὶ εἰ χρεία σωμάτων τὰ μὴ
ζῶμεν ἀγαθά. ὁ δὲ ἡμέτερος αὐξῶν, ἵ
κανὸς οὗτος. εἰ σάρκων αὐξῶν ἡμῶν πρὸς μὲν ζῶ.
καὶ ἐν βλαστοῖς ἡμῶν, δῆλον τοῦτο τὸ αὐξῶν
δεῖν. καὶ οὐχοῖον τὸ δεῖ τὰ ἄγαθα καὶ ἐν
τούτῳ, τὸ αὐξῶν εἶναι καὶ ἐν βλεῖν. εἰ
γὰρ ἐν τούτῳ, τί σέχει. ἐκεῖ κομαζόμε
νοι ἀλλοιούσθαι. ἀναγκαῖον τὰ ἀγαθὰ ἐν
τῇ ζωῇ. εἰ δὲ ταύταις ἐν ἀγαθοῖς
ἀλλοιούσθαι ὅτι ἀποβάλλει αὐτοῦ τὰ ἀγαθὰ
καὶ ἀποβάλλει αὐτοῦ τὰ κακά. ἐν τὸ αὐξῶ
νεῖν. ἀλλὰ τοῦτο ὅτι ἀλλοιοῦται τὸ
σόμαζαρ. μὴ παραζήλου οὖν ἡ
τῶν κατὰ νοουμένων ἡ τῶν δῶν αὐτοῦ. ἡ
ἀνῶν ποιοῦν τι παρανομίαν. εἰ τὰ ἀστρὶ
τοῦ πάθους τοῦ παράσσομτος. οὔτι μὲν
μὴ. τιμὰ δὲ οὔ. ἀφαίρεμ δὲ μὴ βόμβρεν

πάντων ἀμοῦ παρὰ τοῦ τελείου· ἐ
ὰν πουζαρεθῆ τίς τέλειος διδάσκω μόρ
φωσιν· πᾶν σοι ἀπὸ ὀρθῆς ἐκκατάλιπε
θυμόν· τῶν γὰρ πανθῶν τιμὰ μὴ, οὐ
σοῖ πάντι εἰσωφρόνω· ἀρρὰ καὶ οἱ τυχόντω·
ἀνωβύναρρον αὐτά· οἱ ὂν πορρὰ βὲ τὰ ἀλε
βασίων ἰῶν τὰ φῶρι· ἀρρὰ κὰν περσόν
πον τῶν ὠνωνυμίκασι· καὶ πορρὰ τὰ
τῆς φιλαρτυρίας· ὅς τὸ ζρεῖν τιμὰ μὴ
τέλειον μὴ, ἀφιμὰ τὸν ὀλ.· ὅμοίως
πὲρὶ ἀρρῶν καλεῶν ὄντων ἢ πεῖν· τὸ δὲ
μὴ ἀρὸν τοῦτο πάνθος ἢ ὀργὴ, ὅκ καὶ εἰ ὑ
τὸν δολεῶν τὰ εἶναι φρόνιμον· δὲ
πὲρ σοφόν μὲν τὰ σ πάρ οἰμὶ ἀν μὴ
ὀρθῆ ἀνόμασι καὶ φρόνιμον· κὰν θαν
μαζόφη σὶν· ἢ τὸν ἄφρονα· ἢ τὸν πο
μηρόν· εἰ τὸν ἄναν ἀν ὅκ καὶ εἰ ὀργῆ· ἀρρ
πορρὰ λε σ τὸν ἡδὴ φρόνιμον, κὰ μὴ
ὀργή· καὶ ὅτι καὶ τοῦτο ἀμὰ ἀρ τὴν ἀν τῶν
φῶρόν τὸν εἰ σ τὴν οἰ κοδόκεν, ἢ ἀν χρ
τὸν· καὶ ἀμὴν· ἀμὴν λέγω πᾶσι ὅσοι ὅσοι τὸ
πὲρ ὀκεῖνο πὲρὶ οὗ τὲ τε ἀνάκαν· τὸ πῦρ
αὐτὸ δολεμμένοφ· πάν τὸ δὴ ὅν ὅτι πῦ
ρ ἐμεῖν ἐ ἐσ σοῦ τὰ ἢ ἀν τῆς ὀργῆς· ὁ

χόρ τοσ τοῦ θεμεῦ· ἡ καράμη τοῦ λό
γοου τοῦ ἀπὸ τοῦ ὄντοου πανθοῦ, καὶ
τὰ καὶ αὐτὰ· πάνσαι οὖν ἀπὸ ὀεγῆσ καὶ
ἀγκαστάρι πθεμεῦ· οἷον μὲν πν ερφό
ρει αὐτοῦ· μὲν δὲ κι μοῦ καταὐτοῦ· ἀλλὰ
καστάρι πε· ἡ μεῖσδὲ τοῦ μγο μεῦ μοῦ·
καὶ τὰ φρομοῦν τὸ καταρεί πο μεῦ μεῦ,
τὴν περαότητα· οὐ καταρεί πο μεῦ δὲ
τοῦ θεμεῦ· ἀεζόμεθα καὶ ἀπὸ τοῦ δὲ
τερμομέου· ἵ μα καταμαρχὴ ὁμί τον ὀρτ
ζόμενοι, ἐρρθοομεῦ καὶ ϯϣὶ τὸ δὲ· εἰσ
ὀρτίζεθαι ϯϣὸ μίτον μεμοῦμενοι ϯϣὸ
θεμοῦ, φθάσομεῦ καὶ ϯϣὶ τὸ μὲν δαμὸς
ταρέσεθαι ϯϣὸ αὐτοῦ· μὴ πνα ρα ζή
μου οὖν ὡς τὸ πνερεθθαι· μὴ οὕτοσ
εἰσ ϫῆρον κίμει τιμὰ ὡς τὸ σὸ ἁμαρ τὰ
καὶ πνερεθθαι ϯϣὶ τοῦ τὲ τερομεῖσ ϫῆρον
κεμεῖν· ὅτι οἱ πνερεθόμενοι ἐϫομοθρε
θήσονται· οἱ δὲ ϯϣομένον τὸ τὸν κῦ ἀκ
τοὶ κληρονομίσουσι τὴν γῆν· φαίμεν
ϯρῶις ϯϣὶ μὴ πνερίαι· ἵ δι ὅν τι καὶ ὁμ ϯϣὶ
ἡ πνερία παρὰ τὰ λοι πὰ ἁμαρτίας·
ϯρ θεν θαμεσί ος ὅρος ἄρρον μὲν εἶπ,
τὸν ἁμαρτωρὸν, ἄρρον δὲ τὸν πνερρν·

σύν τρίτον τὸν κραχίονα τοῦ ἁμαρτω
λοῦ καὶ πονηροῦ· καὶ τὸν διάκολον, οὐ
κεῖ πεν ἁπλῶς ἁμαρτωλὸν, ἀλλὰ πονη
ρόν· ὁ γὰρ σωτὴρ διδάσκων εὔχεσθαι·
λέγει δεῖν ἡμᾶς ἐν τῇ εὐχῇ, καὶ τὸ ῥύσαι ἡμῶν
ἀπὸ τοῦ πονηροῦ· ὡρίσαν τοδὲ τὴν πο
νηρίαν τινὲς οὐκ ἀγενῶς, εἶναι ἑκούσιον
κακοποιΐαν· ἀλλὸ γάρ ἐστιν κατὰ ἀγνοι
αν κακοποιεῖν· καὶ οἷον εἰ νικώμενον
ἀλλὸ αὐτὸ τοῦτο θέλειν κακῶς ποιῆσαι·
ὁ περ ἐστὶν ἡ πονηρία· διὴν καὶ ἐκεῖνος
πονηρὸς λέγεται· ἡμῖν οὖν ὀνειδίζων ὁ
σῆρ φησὶν· εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὄντες·
οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς
τέκνοις ὑμῶν· καὶ ἔγκειται ἡ καρδία τῶν
ἀνῶν κατὰ τὸν ἐν τῇ γενήσει θῶν, ἐπὶ τὰ
πονηρὰ πάσας τὰς ἡμέρας, πάσας
τὰς ἡμέρας· ἀλλὰ οἱ πονηρεύμενοι ἐξο
λοθρευθήσονται· οἱ δὲ ὑπομένοντες
τὸν κῶν αὐτοὶ κληρονομίσουσι γῆν· ἐπή
τις ἀλλὴ γῆ· ἣ λέγεται παράτισιν ἀντι
χθών· ἐκείνη ἐστὶν ἡ κατὰ τὰς γραφὰς
ἀγαθὴ ῥέουσα γάλα καὶ μέλι· ἣν ὁ σῆρ
ἐπαγγέλλεται τοῖς πρᾶεσι λέγων· μακά

ριοι οἱ πρᾶσις· ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσου-
σι τὴν γῆν· τοῦτο οὐκ ἐπὶ γῆ ἀλλὰ ξηρᾶ·
ὡς περ πάλιν πρόσ τινα οὐνὸν· τοῦ-
το οὐκ ἐπὶ νοῦνος· ἀλλὰ περεῦσμα· οἱ δὲ
γὰρ ὁ θεὸς διαφορὰν περεώματος καὶ οὐνοῦ·
ἢ οὐνὸν· καὶ διαφορὰν ξηρᾶς καὶ γῆς· ἐ-
πὶ τὴν ἐπαγγελίαν οὖν πεύδωμεν ἀλλ-
θινοῦ οὐνοῦ· οὐκ ἐπὶ κλῆνον οὐνοῦ· τὸ
δὲ ἀληθὲς περεώματος· οὐδὲ ἐπὶ κλ-
γῆς· τὸ δὲ ἀληθὲς οὔσης ξηρᾶς· τίνες
δὲ κληρονομήσουσι γῆν· οἱ ὑπομένοντες
τὸν κν· ὑπομένομεν τάχα ὄντα καὶ ὑ-
πομονήν· γέγραπται γὰρ· καὶ νῦν τίς ἡ
ὑπομονήμου· οὐχὶ κσ· καὶ ὡς περ ἐπ
ὁ σὴρ σοφία· ἐπὶ δὲ καὶ λόγος· ἐπὶ εἰρήνη·
ἐπὶ δικαιοσύνη· οὕτως ἐπὶ καὶ ὑπομονή·
καὶ μετοχῆ αὐτοῦ· δίκαιοι γινόμεθα· με-
τοχῆ αὐτοῦ εἰρηνεύομεν· μετοχῆ αὐτοῦ
σοφοὶ γινόμεθα· οὕτως καὶ μετοχῆ αὐτοῦ
ὑπομένομεν· ἔχωμεν οὖν τὴν μετοχὴν
παντὸς τοῦ σώζοντος τὸν χν· ἀφοῦ ἀ-
ρύνεσθαι ἐπὶ καὶ λαμκάνειν· καὶ ὑπομο-
νὴν καὶ δικαιοσύνην· καὶ σοφίαν· καὶ πάν-
τα ἃ λέγεται εἶναι κατὰ τὰς γραφὰς

ὁ χς τοῦ θυ· ἐν τούτοις οὖν φησίν· οἱ δὲ
πρὸς μέρος τὸν λόγον· αὐτοὶ μὴ ἐρομοιω
σουσι τὴν· εἰ τὰ μὲν ἀπρίον ἐπὶ φθείρει
πρὸς τὰς ἐμὰς ἀλοὰς· πρὸς τὴν θεμελιω
τρῶσαν· πρὸς τὸν θεὸν μου· καὶ φησὶ τί·
εἰ τοσοῦτοι πρὸς τὴν ἁμαρτωλῶν· εἰ τοσου
τοι ἀριθμὸς ἁμαρτωλοῦ· διὸ καὶ ἐν ἰκανῶς μέρ
τυρε ὁ ἁμαρτωλός· ὅτι καὶ ἐπὶ ὁρέτων, ὡ
ὁμοίως πρωΐζει ὁ ἁμαρτωλός· ὁ λίθος τὸ
τὸ φασὶ τοῦ ἐν ἐκκλησίᾳ χέρμον ἐστὶ τὴν
σφυτέλειαν· καὶ ἐστὶ τὸ μετὰ τὴν ἡμέρα
ἀν κατάβασιν πῦρ τὸν ἁμαρτωλοῦς· ὁ
τοῦτο ποιήσει· κατὰ κτῆσιν εἰ μὴ ἁμαρτωλοῦ
τὸ σημεῖον· εἰ μὴ ἁμαρτωλοῦ· ὅδε
μάρτυς ὀρθεταζέτω· πρὸς μὲ ἐστὶ ὁρέτων,
καὶ ὁμοίως πρωΐζει ἁμαρτωλός· καὶ
ἐν τῇ στίχῳ τὸν τόπον αὐτοῦ· καὶ ὁμοί
ως· ὁμοίωμον ὁ ἁμαρτωλὸς οὐχ ὑπο
μένει· ἀμφοῦν δὲ ὁ τόπος τοῦ ἁμαρτωλοῦ
ἔσται· ἐὰν δὲ τὸ πρὸς ἁμαρτωλοῦ, τὸ
πρωΐ χόμενον· ὁ ὀφθαλμὸς καὶ ἡ κεφαλὴ πα
ρεμβάσομεν· μετὰ τῆς ἁμαρτίας τῆς
πρωΐ βοχομένης· καὶ ὁ τόπος τοῦ ἁ
μαρτωλοῦ παρεμβάσεται καὶ ὁ οἶκος ἔσται ἐκεῖ.

ὁρέμοτοῦ
λεῖ ὡλαφῆ

ὁ ὁμοῦ δὲ καὶ ἡ τῆ παραβήσομεθα· ἀρ
ραὶ οἱ λόγοι μου οὐμὴ παραβήσομεθα· πόθ
δεῖ μὴν οὖν ποιεῖν τὰ μὴ παραβήσόμεθα·
ἵν ἀμὴ μετὰ τοῦ παραβεχόμεθά σοι καὶ αὐ
τοὶ παρίρασεμεθ· ἐὰν γὰρ ποιῶμεν τὴν
παραβεχόμεθά μὴ ἁμαρτίαν· παραβήσό
μεθα· ἐὰν δὲ ποιῶμεν τὴν μὴ παραβε
χόμεθά μὴ δικαιοσύνην· οὐ παραβήσόμεθα·
ἀλλὰ μεμόμεθα μετὰ τῶν μεμοιόνων δὴ καὶ ὁ
Ἕρμης· ποιοῦμεν οὖν ἤ τοι παραβεχόμεθ·
καὶ αὐτοὶ ἐ αὐτοῖς ἀ ἤθοι ἔχομεν τοῦ παρα
βήσεσθαι· ἢ τοῦμὴ παραβήσεσθαι· τί ποι
εἰ ὁ θς ἐὰν ἐ χόμεν τὰ παραβεχόμεθα·
οὐχὶ βρεῖ ἡμῖν· μὴ· οὐ μὴ σχεῖ ἡ χάρ μου τὸ
σῶσαι ἢ ἐμαρφαστὸ οἶσμου τοῦ εἰσαλεῦ
σαι; ἀλλὰ ἀ ἁμαρτίαι ἡμῶν· διϊ ἐῶν ἡμ
ἁμαμέσον ἐμοῦ καὶ ἡμῶν· ἐν τῇ σεισοῦν τ
τὸ πόν αὐτοῦ· καὶ ὁ μὴ βρῆς· ἵν τι μὴ κτίζ
ματα· αὐτάρμε διὰ τὴν ἁμαρτίαν· καὶ ἵν
τι μὴ δημιουργήματα· αὐτάρμε διὰ τὴν
ἁμαρτίαν τοῖς καθαροῖς ἀπὸ ἁμαρτη
μάτων· μὴ θαυμάσῃς· καὶ ἐὰν ἡ σ τῆς
εἰσὶ μὴ ἁμαρτεῖν· τοῦτο ἀβρόνω μαστέρ
μεν· ἵν ἀχωρίσῃ τὰ ἁμαρτήματα ἀπὸ

τῶν δὲ καὶ ὁμάτων· οὕτως ὁ ἀπὸ ἀλιοῦ
ὡς τοῦ γεμηλή τοῦ κεφέ ὁμαυτὴν μεθόν τοῦ
ὕδατος· καὶ ἐκεῖθεν διαχωρίζων ἀμ αὐ
μεθόν ὕδατος καὶ ὕδατος τοῦ ἐκεῖ ὡς τ
ὁμῶν ὧν καὶ αἰμοῦν τος τὸν θῦ ἀμ αμαρ
τὴ τον· καὶ τοῦ ὕδατος τοῦ καίτω τοῦ πε
ρεκόμαντος τοῦ ὁμῶν· ὡς ὁ ὕδ δ ἐκεῖ
ἡμῖν ἡ ὡσάμη· καὶ κρέσει ταὶ τὴν ὕδατα,
τὸν θῦ· αἱ δὲ ἄμιστοι· τὸ ὡρὴ θος τοῦ ὕ
δατος, ὁ μρέσει τὸν θῦ· γὰρ ἀπαν ταὶ
ἡ δὸ σαν ὡς ὕδατα ὁ θῦ· ἡ δὸ σαν ὡς ὕ
δατα καὶ ἐφοῦν θησαν· ἐκεῖ ἀχθησαν ἀ
μιστοι· οὐ γὰρ ἐχοῦσιν ἐλπὴν αἱ ἄμιστοι·
ὧν ἐ ὡσάν ὡς ὁ ἐκεῖ τος νῦν· καὶ τὰ τὸ ἐ ἐλπὴν
καὶ ὁ ἐκεῖ τος ἐ ὡσάν ὡς τῆς ἀμῶν τον· εἰς
ἣν ἀν ὑπὸ χε ταὶ τὰ δὲ μόμια· ὧν σ εἰς
οἰκεῖον τὸ ὡν· τὸ εἶμαι τὰ ἐκεῖ ἀγκὴ μὰ
καὶ ταραχῆς τυγχάνειν ὡς οἰκεῖ τὰ· πα
ρὸ καὶ ἀφῶ γὰρ ἐν ἀπὸ λῦσι ταύτη αὐτοὶ εἰς
τὴν ἄμιστον ἀνὰ τρεφθεῖν· οἱ δὲ ὡς ἀεὶ ὁ
κεκρομομένοι σι τῆν· τοῖς ἐκεῖ τοῦ οὐ
λεμτὶ μου καὶ τὴν ὧν αἱ ρέσε ὡν οἱ ὁμῶν
τὸν ὁρῶν βλέπειν ταὶ λὲ ἐρημένα αὐτὴν τοῖ C
ὡσαν αἷς γράμμασι· καὶ τοῦ ὑπὸ θεμα

θομεν ἀπό τιμος τῶν πρεσβυτερων
πρεσφερειν εἰς ἐμφανον αὐτῶν τὴν δι δασ
καλίαν· τὸ γὰρ εἰρημενον ἐν τῷ ἀναγνῶθι
τὸ καθ' ἑαυτοὺς οἱ πρεσβυτεροι, ὁρατὴν ἀνθρωπο
τὸ πρόσωπον εἰρηται ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ παυλου·
ὅπερ ἡμεν καὶ ἐν τῷ χῳ. τὸ γὰρ ἀγνοουμενον
πάλαι κρυπτον ἐν τῷ σρῳ ἡμῶν· οἱ πρεσβυτεροι
φ' ἡμεν ρομομεσοι τὴν· πρεσσι τὴν θησιν δὲ
τῶν γραμμενων ἐν τῷ ἀναγνῶθι ὡς ἡ προφη
τεια· ὅτι γὰρ μόνον ἡμεν ρομομεσοι γῆν
οἱ πρεσβυτεροι· ἀλλὰ καὶ καταστρεφεσοι μ
ἔθνη πολλὰ θεὶ εἰρηνικο· οἱ μὲν οὖν σωμα
τικοὶ καὶ τυφλοι καὶ σαθροι καὶ ἀμοι· κα
ταστρεφεσοσαν ἐν τοῖς μεθημ ποιοῦσι.
καὶ καταστρεφεσοσαν ἐν ὑρόμασι τοῖς
καταεργομενοις· καὶ μία αὐτὴ καταρ τοῦ
μενη· οὐθὲ λομ τὸ οὐδὲ ὅσα καταρτεῖ·
οἱ δὲ ἅγιοι καταστρεφεσοσαν ἀμ τὴ τὴν
φῶν τούτων ὧν κατεφρόνησαν, ἔθνη πολ
θεὶ εἰρηνικο· ἔθνη γὰρ εἰρηνικὰ τρεφὴ· καὶ
εἰρηνικὸ λίτη. ἀλλὰ πολὺ θος εἰρηνικὸ
ὅ περ ἐπαγγελλεται ὁ λόγος εἶναι ἐν ταῖς
ἡμεραισ ταῖσ τοῦ χῦ· καὶ πλῆθος γὰρ εἰ
ρηνικὸ ἔσται ἐν ταῖς ἡμεραισ χῦ· ἔσοσ οὖν

ἁμ-ταν αι ρ θθῆ ἡ σθρήμη· καὶ καταπρυ
φήσουσι μοῦ ἐστὶ πρὸ θεὶ εἰρήμησ· οἱ ἀν·
κούσαν τὸ τοῦ παιῦσαι ἀπὸ ὀρτῆ σκαὶ
ἁγκατάμ πθθ μοῦ· οἱ γὰρ πρὸ αἰῦσ κληρο
μομήσουσι τὴν γῆν· καὶ καταπρυφήσουσ
ἐστὶ πρὸ θεὶ εἰρήμησ· καὶ εἰδθῆ αι χρὴ ὅτι
κατὰ δὴ ἀμετρομ θῆ αμ τί α ἀρρήροις εἰσὶ.
πρὸ ὁ τησ καὶ ὀρτῆ· ὁ πουὀρτὴ, οὐδαμῆ
θκεῖ πρὸ ὁ τησ· ὁ πουὀ πρὸ ὁ τησ, οὐδαμῆ
θκεῖ ὀργῆ· ὁ πουοῦν πρὸ ὁ τησ, θκεῖ πρυ
φὴ τοῦ πρὸ θουσ τῆσ ἁρήμησ· καταπρυ
φήσουσι γὰρ οἱ πρὸ ἁρ κληρομομοῦν τὸ
τὴν εἰρήμην· καὶ καταπρυφήσουσι μοὶ
πρὸ εἰς κληρομομοῦν τὸ τὴν γῆν, ἐστὶ
πρὸ θεὶ εἰρήμησ· εἶτα· παρατηρήσε
τα ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν δίκαιον· καὶ μυρύ
ζει ἐπ' αὐτὸν τὸν τὸ ὀδόν τασ αὐ τοῦ· ὁ δὲ
πρὸ πθφλεθν θῆ ἁμαρτίαν εἶμαι σκό
τοσ καὶ φῶσ, οὕτωσ ὁ ἁμαρτωλὸ σ τῶ
δικαίω· καὶ θαμῖ δησ πο τθμε σοῦμθρὸ
τὸν δίκαιον· μὴ ὀκμειβάγειν πρὶ τοῦ·
μεσῶν τοσ αὐτὸν, ὃσ ἐστὶν ἁμαρτωλὸ·
θαμῖ δησ δι πσκόμθμον τὸν καρῶ πο ῶν
τα, μὴ ὀκμειβάγειν πρὶ τοῦ δι πσκόμ τῆ.

ὅτι τάχα οὐ μόνον ἐστὶν ἁμαρτωλὸς, ἀλ-
λὰ καὶ πονηρός· παρατηρήσεται γὰρ
ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν δίκαιον· καὶ παρατη-
ρῶν αὐτὸν, κρύξει ἐπ' αὐτὸν τοὺς ὀδόντας
αὐτοῦ· τὸ κρύξει τοὺς ὀδόντας, οὐ πάντ
ἐπὶ τοῦ σώματος ἀκουσέον· εἰ καὶ ποτε
δυνατὸν τοῦτο γενέσθαι τῷ ἁμαρτωλῷ,
κατὰ τοῦ δικαίου, ἐν θυμήματα πονηρὰ·
δόλον· καὶ σιωπὴν μὲν ἀποφωνῆς· κραυ-
γὴν δὲ ἐν τῇ καρδίᾳ· λογιζομένην κατὰ
τοῦ δικαίου πονηρά· ὅρα ὅτι πληροῦται
τὸ κρύξαι ἐπ' αὐτὸν τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ·
ἀλλὰ ἐὰν ταῦτα ποιεῖ κατὰ τοῦ δικαίου
ὁ ἁμαρτωλὸς, ὁ κ̄ς̄ ἐκγελάσεται αὐτόν·
ὅτι προκλέπει, ὅτι ἥξει ἡ ἡμέρα αὐτοῦ·
κλέπει γὰρ τὴν ἡμέραν τοῦ ἁμαρτωλοῦ ἐ-
λεγομένην· ὅτι οὐκέτι ὑπάρξει ὁ ἁμαρτω-
λός. ῥομφαίαν ἐς πάσαν τ οἱ ἁμαρτλ· ἐν ἐ-
τεῖναν τὸ τόξον αὐτῶν τοῦ καταβα-
λεῖν πτωχὸν καὶ πένητα· οὐ γὰρ πάν-
τες οἱ ἁμαρτωλοὶ ἔχουσι ῥομφαίαν σω-
ματικήν· ἀλλὰ μέν ποτε ὡς περ ἐπίτι-
σ πανοπλιάθῦ· καὶ θώραξ δικαιοσύνης·
καὶ μάχαιρα τοῦ πν̄ς̄· καὶ θυρε

ός τῆς πίστεως, οὕτως ἐπίτις παρωπρί
α τοῦ διαμόρου· ἢν ἐν δέδυται ὁ ἁμαρτ
ρὸς ἄνος· ἰδὼν δὲ τὴν παρωπρίαν τοῦ
θῦ, ἀντίθεσε ἑκάστω ὀνόματι ὅπρου τῆς
παρωπρίας τοῦ θῦ, τὸ ἐναντίον· ἵνα
ἴδης τὴν παρωπρίαν τοῦ διαμόρου· καὶ
καταμόησεις ἀμφοτέρους τοὺς πρατιώ
τας τὸν τοῦ θῦ καὶ τοῦ διαμόρου· ἐν δύσας
θαι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης· ὁ θώ
ραξ τῆς δικαιοσύνης, ἀπὸ τῆς παρωπρί
ας ἐπὶ τοῦ θῦ· ἐπίτης καὶ θώραξ ἀδι
κίας καὶ ἁμαρτωρὸς· καὶ ἐπίτις περι
κεφαλαία σωτηρίου· ἐν δέδυται καὶ ὁ
ἁμαρτωρὸς περικεφαλαίαν ἀπολείας·
ἐπίτις ἑτοιμασία τοῦ εὐγγελίου· ἐπίτις
ἐκ τοῦ ἐναντίου· οἱ πόδες αὐτῶν ἐπὰ
δικίαν τρέχουσι· καὶ ὑπόδημα δῆλον ὅ
τι ἑτοιμότητος εἰς τὴν ἁμαρτίαν· ἐπίτις
θυρεὸς πίστεως· ἐπίτις καὶ θυρεὸς ἀπρ
πίας· οὕτως ἐπίτις μάχαιρα τοῦ πνῦ·
ἐπίτις καὶ μάχαιρα τοῦ πονηροῦ πνῦ·
ταύτην ἐπάσαντο οἱ ἁμαρτωροί· ἀπορρί
ψωμεν τὰ ὅπρα τῆς ἁμαρτίας· καὶ ἀναλά
κωμεν τὰ ὅπρα τῆς δικαιοσύνης· τὰ δὲ

ζι αὐ καὶ ἀρι σερὰ· ὡς σὺν ὁμόμασθον οὐ
αὐτὸ σο μοι ὁ σφαὶ ἀδικίας· ῥομφαίας
οὐ βασάσας τοῖς ἁμαρτωλοῖς· ὅτι σερόχῃ
ρομὲ χουσι τὴν ἁμαρτίαν· καὶ ἐ τοι μοιεῖ
σι μὲ βοὶ τὸ σοιῆσαι αὐτήν· οὐκ ἐν σοῦ τοῦ
βὴ τοῦ κολεβοῦ τῆς ἁμαρτίας τὴν ῥομφαί
αν τοῦ σομκροῦ σῆς· τότε ῥομφαίαν
βασάσας τοῖς ἁμαρτωλοῖς οὕτως καὶ βρὲ
τειν αὐ τὸ ζῆν αὐτῶν· καὶ οἱ δίκαιοι ἔχουσι
τὸ ζῆν· ἔχουσι κρίσιν· καὶ τὸ μὲν κρίσις αὐτῆς
ζῆ ἔστι μὴ σῆ· ἕκαστος ὡς κρίσις βλεπόμενον·
ὅμως κρίσιν ἐχουσι καὶ οἱ ἁμαρτωλοί· ὁ ὁρῶ
αὐτῶν κρίσις ἐστὶν· ἁμαρτίας ἰὸν ἐχει· ἡ
τεροῦσιν τὸν μὴ καθαρὸν σημαίνον· ἐὰν δὲ
μὴ θῇ καθήμενον τὸ κρίσις τοῦ ἁμαρτωλοῦ,
δῆλον ὅτι οὐκ ἐχρήσαμεν τοῦτῆς σοῖ σε
ὀσθρεῖν· ἐν ἐτείμαν οὖν τὸ ζῆν αὐτῶν,
τοῦ καταμαρεῖν σοῦχὸν καὶ σοῦμὴ τὰ· οἱ
δίκαιοι ἁμαρτωλοί· ὅτι οὐδὲν ἐστὶ καστα
μαρεῖν σρόσωσον· διὰ τοῦτο τὴν ἀρχὴν ἢ
δὲ βοὶ κάλλοσιν αὐτοῖς· ἀλλὰ σῶσαι βοὶ κα
λὴ ἔστιν καταὶ τοῦ σοῦχοῦ· ὡς σῶς καὶ ὁ
λεῶν ὁ ἐν βδελεῶν· ἐν βδελεῖ τοῦ ἀσ σῶσ
σοῦχὸν· διὰ τοῦτο βοὶ λῦσιν ἐν δρῷ C

τυχῆς οἱ δίκος πρόυτος. πῶς χὸς δὲ
οὐχ φίσταται ἀπειρήν, προυτήσωμεν
λόγοι· ἐν σοφίαι· ἐν ἔργοις ἀγαθοῖς, ἀ
πορρήξαντες τὸν πρόυτον τῆς ἁμαρτί-
ίνα ἄτρωτοι καὶ ἀνεπικούρετοι γενώμε
θα ἀπὸ τῶν κερῶν τοῦ πονηροῦ· σκεν
νυμένων πάντων ἐν τῷ τῆς πίστεως θυ
ρεῶι· διὰ χῦ ἰῦ τοῦ σρῦ ἡμῶν· ὦ ἡ δόξα
καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν:-

φ̄ ῑ̄ ῑ̄ ε̄ ἐκτ̄ ὁμιλία γ̄

Προγαμόντες πρώην ἐρέγομεν περὶ τῆς
ῥομφαίας καὶ τῶν τόξων τοῦ ἀσεβοῦς.
καὶ περὶ τῆς πανοπλίας τοῦ θῦ. καὶ
ὅτι πάντες ἀνοῖ. εἰσὶ καθὼ πρισμένοι·
πάντες δὲ ἀνοῖ· νῦν γὰρ προστίθημι τὸ
ἐρρεπὲς τῶ λόγω, οἱ ἡδὴ δυνάμενοι μὴ
ἁμαρτάνειν καὶ κατορθοῦν· τὰ γὰρ παι
δία, οὔτε πανοπλία τοῦ θῦ χρῆται, οὔτε
πανοπλία τοῦ διαμόρου· οἱ δὲ ἐν τῷ λέγ
καὶ πράττειν, καὶ διανοεῖσθαι· ἤδη ἁ
μαρτάνοντες, ἢ τὸ καθῆκον νοοῦντες·
καὶ ἐπιτελοῦντες αὐτὸ, οὗτοι πάντως
ἔχουσιν· ἁμαρτάνοντες μὲν, τὴν πα

μοιρίαν τοῦ δικαίου. καὶ τὸ ὁ πρα
τῆς ἀδικίας. καρποῦς δὲ πρὸς ἀντιμετρη,
τὴν παρὰ μοιρίαν τοῦ θεοῦ. ἡμῖν δὲ καὶ καθεί
δος εἰρημένον ἕκαστον τῶν μέν τῆς παρὰ
μοιρίας αὐτοῦ θεοῦ. ἀφ' οὗ τοῦ λόγου μεταλαμβά
νομεν τὸ διαστέλλεσθαι τὴν ἀδικίαν μὲν τῆς
παρὰ μοιρίας αὐτοῦ δικαίου μὲν τοῦ καθ' ἡμῶν.
ῥομφαίαν οὖν ἐπαίρεσθαι τοὺς ἁμαρτωλοὺς
καὶ βραμβεύομεν τὰ περὶ τῆς ῥομφαίας
τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ τὴν μαχαίρας τ
δικαίων. ἐμφέρεν τοῖς ὁ αὐτὸς λόγος. καὶ
τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος ὁ ἐστι ῥῆμα θεοῦ. δι
ὰ πάσης προσευχῆς καὶ δεήσεως. οὐ
κοῦν ἡ τὸ πνεῦμα ὁ ἐστὶ ῥῆμα θεοῦ διὰ πᾶ
σης. τὸ γὰρ ῥῆμα τοῦ θεοῦ, πνεῦμα τυγχάνει,
μάχαιραν ἔχει τοῦ δικαίου. δῆλον δέ τι τὸ
πνεῦμα τὸ ἀμφιτίκειμενον. καὶ τὸ ῥῆμα τοῦ
ἁμαρτίας, μάχαιραν ἔχει τοῦ ἁμαρτωλοῦ.
τοῦτο δὴ τὸ ῥῆμα ἡ τὸ πνεῦμα ὁ ἁμαρτωλός.
ὅσον μὲν οὖν πρὸς, οἱ ὁμοεῖδεῖς ἔχει μὲν τοὺς κο
λοβοὺς. ὅστις ἰδίους τίς ἔχει μὲν τοὺς κολοβοὺς
ἑαυτοῦ. ὁ τὰν δὲ μὴ ἀρκούμενος τῇ δόξῃ
τῆς δικαιοσύνης, δεόμενος αὐτὴν κατέχειν. καὶ
ἐπιθυμῶν αὐτῆς τὰς πράξεις. ἢ δὲ ὀρμ-

ἢ καὶ ἐπὶ τὸ πράττειν τὰ ἐναντία,
πᾶται τὴν ῥομφαίαν· καὶ εἰκούσει ἀπὸ
παραδείγματος νοῆσαι πῶς ῥομφαί
αν ἐπάσαντο οἱ ἁμαρτωλοὶ, κατανόησ
μαχομένους ἐθνηκοὺς· καὶ ῥήματα οὐθε
μιτα λέγοντας πρὸς ἀλλήλους, μετὰ ὀργῆ
καὶ ἔριδος τότε γὰρ ἐφαρμώσεις τὸ ῥη
τὸν αὐτοῖς· καὶ ἐρεῖς· ῥομφαίαν ἐπάσαντ
οἱ ἁμαρτωλοί· ἐὰν δὲ καὶ ἐγὼ ὀλεγόμε
νος εἶναι πιστός, ἀνοίξω τὸ πόμα εἰς
ἀκρίτους λόγους, κλασφημίας· κατα
λαλίας· ψευδομαρτυρίας· καὶ τῶν ἀλλῶ,
πρὸς τῶ μηδικαιοῦν με, καὶ καταδικά
ζομαι· κἀγὼ ὀνομαζόμενος εἶναι πιστὸς,
ὡς ἁμαρτωλὸς, πῶμαι τὴν ῥομφαίαν
παρὰ τὸν καιρὸν τοῦτινὰ ἁμαρτάνειν·
καλὸν μὲν οὖν, μὴ ἔχειν ῥομφαίαν ἁμαρ
τίας· δεύτερον δὲ ἔχοντα μὴ πᾶσθαι
αὐτήν· ἀλλὰ ποιεῖν αὐτὴν ἡσυχάζειν· πα
ράδοξον γάρ τι γίνεται ἐκ τοῦ μὴ πᾶσθαι
τὴν ῥομφαίαν τὴν τῆς ἁμαρτίας· οὐκ ἴ οὖ
ται μόνον οὐδὲ ἀμυλίνεται, ἀλλὰ καὶ ἀ
ναλίσκεται· ἀργοῦσα γὰρ ἡ ῥομφαία τῆς
ἁμαρτίας, τέλεον ἐξαφανίζεται· πρόκει

ται δὲ τοῦ κυ· ἵνα ἀφανίσαι τὴν ἁμαρ
τίαν· εἰ μὲν οὖν μακάριοι ἐσμὲν τοῦ μὴ
χρῆσθαι τῇ ἁμαρτίᾳ· μὴ δὲ πάσχειν τὴν
ῥομφαίαν ἀπὸ τοῦ κολεοῦ αὐτῆς· ἵνα ἀφα
νίσωμεν τὴν ἁμαρτίαν· καὶ οὐχρεία ἡ ἔρ
μη· οὐ πάρεσ· ὁ μολόγησε σοι σὲ τὸν· οὐ
τῶν ἐν ἀσθενείᾳ· εἰρημένων ἀποκεῖσθαι·
τοῖς καλοῖς μετὰ πόνων· εἰ δὲ λόγον οὐ
καλούμεν ἐστι καὶ θεραπεύ
τικῶν· δῆλον ὅτι τὸ πῦρ ἡμᾶς πειρά
ζει· ἐὰν ἀθλοῦμεν ἐστὶ κείμενο τὸ πῦρ, ὅ· πῶ
τὸ ἐκάστου ἔργον δοκιμάζεται· ἐκάστου
γὰρ τὸ ἔργον· ὁ ποῖόν ἐστι τὸ πῦρ αὐτὸ δο
κιμάσει· εἴ τι μόσ τὸ ἔργον μένει ὃ ἐποί
κοδόμησε, μισθὸν λείψεται· καὶ τὰ ἑξῆς·
ἐὰν ἄρα χρῶμαι τοῖς αὐτοῖς ῥητοῖς· πολλῶν,
πάντας ἡμᾶς δεῖ ἐμβῆναι ἐστὶ τὸ πῦρ ἐκεῖ
νο· κἂν παῦλος, ἔρχεται ἐστὶ τὸ πῦρ,
ἀφανίζει παῦλος· κἂν δι ἑλόνος δια
πορεύσῃ, φλὸξ οὐ καταλαμβάνησε· κἂν πέ
τρος· ἔρχεται ἐστὶ τὸ πῦρ· ἀφοῦ χάνεται
αὐτοῦ τὸ πῦρ· ἐὰν δέ τισ ἁμαρτωλὸς εἰ,
ἔρχεται μὲν ὡς παῦλος καὶ πέτρος ἐστὶ
τὸ πῦρ· οὐδὲ ἔρχεται δὲ ὡς παῦλος πῦρ

εἰς τὸ πῦρ. καὶ ὡς πορεύεις τὴν ὑπερ-
θραῦ θάλασσαν ὑλλυθασιν ὑπεραῖοι· ὑ-
λλυθασι καὶ αἰγύπτιοι· ἀλλ' ὑπεραῖοι μὲν,
διὰ βαπτίσασαν εἰς τὴν ὑπερυθραῦ θάλασσαν.
αἰγύπτιοι δὲ. καταπαυόμενοι τίσθησαν· ὑπ' αὐ-
τὴν, τὸν αὐτὸν τρόπον ὡς σ αἰγύπτιοι καὶ
ταυτόν τοῦ θησόμεθα ὑπ τῶ ποταμῶ·
ἡ τὴ λίμνη τοῦ πυρός, ὁ τὰ ἔχομεν τὰ
ἁμαρτήματα τῆς πρὸς τάξ ὑπὸς τοῦ φα-
ραώ· ὡς δὲ ὑπεραῖοι διὰ βαλόμεθα·
τί χρὴ ὑπὲ δεῖ ὧν καὶ βλέπομεν ἡμῶν ἡμῶν
ἵ ἀναμένοντοῦ πυρὸς, ὑπὸ ἀκούομεν τὸ
τῶν λόγων τοῦ θεοῦ αὐτῶ, καὶ ἀλλόφυλοι
καὶ τῶν ὁμόφυλοι αὐτοῦ· καὶ ἀκολουθῶμεν
τῶ αὐλῶ τοῦ πυρὸς, καὶ τὴν ὑφέρει τοῦ
φωτός· ῥομφαίαν οὖν ὑποδέξασθαι τοὶ ἁ-
μαρτωλοί· ὑπὲ τειμῶν τὸ ἔχον αὐτῶν· ὁ
ἀνάδορος ταὐτὸ ἔχει ὀλεῶν ὁμόφυλον· ἀλ-
λὰ τὴν πάλιν ὁ πολίαν διὰ ἀπαράφων τὴν τοῦ
θεῦ, τὸ ἀδικήκαμεν· ἵνα ὑλεήσῃ ὑπὲ αὐτῶν
ὡς πρὸς ἡμῶν πάλιν καμεν, ὑπρεσμεν
ὑπὸ ταὐτὸ ἔχοντῶν ἁμαρτωλῶν· ἐν τῶ ὄρ-
γῃ αἰθλιῶ παρὲ χόρσαν με ἀφορμὰς πρὸ
διήγλισιν τοῦ ὑπὲ τειμῶν ταὐτὸ ἔχει αὐτῶ·

ἀρήσλεω ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν τοιοῦτον ἡν τὸν.
ἰδοὺ οἱ ἁμαρτωλοὶ ὑν ἐ τειμαν τόχον. ἢ τοὶ
μασαν υἱφὴ εἰ σφαρῆραν. τοῦ καταστοχᾶ
σαι ὑν σλοτομήμν τοῦ ἀνθεῖσ τὴν καρδίαν.
τοῦ καθαρήρα ται οὐ ὁ σφαρῆρα τοῦ ἀσεβοῦ
ἢ καρδίαν, τῶν ἰουδάλων. ὅλα ασσ γὰρ καὶ
τὰ τὴν ἰδίαν ἁμαρτίαν. υἱφὴ κατὰ βλεπά
σθν. εἰ τὰ τόχον ἀν ἀρῶν τοῖσ υἱφὴ τοῦ
τοις δῦχι ὁ ἁμαρτωλός. καὶ ἐν τείμν τόχο.
ἔστι κάζει υἱφὴ εἰ σφαρῆραν τοῦ καταστοχᾶ
σαι. τοῦ: ὑν σλοτομήμν. εἰσὶ γὰρ οὗτοι
οἱ τοχόται. οὐ λεὶν φωτὶ. ἀλλὰ ἐν σλότω
καὶ τίμασ τοχᾶσι: τοῦ ἀνθεῖσ τὴν καρδίαν
ἁμαρτὼ. δηλοῦται ὅτι ὁρόσσ. οὐ τοσοῦτοι
ἀν ὦν ἔστιν ἁμαρτωλῶν, ἀλλὰ τοσοῦτοι
μάλιστῶν. ἐκεῖν αι γὰρ μόνον τοῦ καστα
τοχᾶσαι ὑν σλοτομήμν. τοῦ ἀνθεῖσ τὴν
καρδίαν. διὰ τοῦτο ὁ σοὶ ἀνθεῖς θέλοσιν
εἶναι τὴν καρδίαν, μέλλοντα καὶ ἡ μέρα γρη
γορεῖ τῶσαν. ἐπεὶ δὴ τοῦ βλέπομοι. ἢ τοὶ
μασαν τοῦ καταστοχᾶσαι. καὶ ἡ τοίμα
σαν τοῦ καταστοχᾶσαι. τόχα ἀλλὰ υἱφὴ
καὶ τὰ σὰ σὴ φυλῆν ἐφῆτῶσαν τὴν ἐ αὐτῶν
καρδίαν. μὴ τάχα ἀρίσλεω καὶ μόνον

ρόμτι εἰς τὸν τόπον· ἵνα μὴ τοῖς αὐτοῖς
ἀεὶ καταχρώμεθα, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀμαθείας μόνον
τοῦ μόνου. πρὸς πρόσωπα καὶ δευ-
τέρα ἀρνήσεται· λέγω δὲ ὅτι ὡς πρὸς ὄσπρ
υθρὸς ἐστὶ τοῦ θεοῦ καὶ τὸ ἐπιμέμον· ἐὰν κε
μὲ ὡς υἱὸς ἐκλελυτόν· καὶ ἀμάρτομεν τοῖ
σρῖ· υἱὸν τοῦ θεοῦ μὲ ὄνομάζεται καὶ οἱ μοι πρ
προφῆται· οἱ ἀπόστολοι τοῦ χῦ· οἱ δίκαι·
τι τρώσκομεν τὸ υἱὸν ἐκλεκτῶν· ἵνα αὐτὸν
μέμοσμαι· τετρωμένη ἀράσωσιν ἐγώ· οὐ
ἐν αὐ ἀμάρτομεν, τὸ ἐκλεκτὸν υἱόν· ὁ ἀν
τίχριστος υἱὸς τοῦ πνεύματος· ἀμάρτομεν
δὲ τοῖς υἱοῖς τοῖς πρὸς τὸν χῦ, τὰ ἴδια τὸ
πνεύματος· οἷον οἱ ψευδοπροφῆται· οἱ ψευ
δαπόστολοι· ἐγὼ λέγω καὶ πάντες οἱ δίκαι·
μιμηταὶ ὄντες χῦ· υἱοὶ εἰσὶν ἐκλεκτοὶ τοῦ
θεοῦ· πονηρεύομενοι ἐπὶ πᾶν ἔργον ἀνο-
σρίας· οὗτος δὲ πάντες οἱ ἁμαρτωλοί,
υἱοὶ εἰσὶν τοῦ διαβόλου· ἐὰν οὖν πρὸς τὸ ἁ
μαρτωλὸς ποιῇ τι καὶ καταλύσῃ· ἢ μένει, κα
ταλύσῃ, ἐμὲ ἐκεῖνον· ὅτι τοιοῦτον ἑαυτὸν
παρέχει, ἵνα αὐτὸν υἱὸν ὁ πνεύματος
καταλύσῃ χρίσηται· σαυτὸν μὲ τοι γὰρ
φύσαντε· καὶ ἀμαρτάνει τὸν θυρεὸν τῆς

πτάσεως ἵνα δυνηθεὶς πάντα τὰ κέρη
τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα, σκεσαι·
καὶ τάχα δύναμαι εἰς τὴν κατασκευὴν
τῆς ἀποδοθήσης ἑρμηνίας, εἰ πεῖν
διήγησιν τοῦ ἵνα δυνηθῆτε πάντα τὰ
κέρη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα σκέ
σαι· ἴδε γυναῖκα ἐπικουρέουσάν σε· ἐξ
μὴ κέρος ἐπὶν πεπυρωμένον, πῦρ ἔχουσα
ἐν πόματι· ἵνα μαρμήσῃ, καὶ καύσῃ σε· πῦρ
ἔχουσα ἐν τῇ χειρί· ἅπτεται γάρσον, καὶ
τῇ τρώσκῃ σε· πῦρ ἔχουσα ἐν ὅμοι τῷ
σώματι· ἐν πάσῃ τῇ τυχῇ· οὕτως ἐὰν ἴ
δῃς ἄρρον ὀργιζόμενον κατὰ σοῦ καὶ ἐρε
θίζον τάσε ἐπὶ ἁμαρτίαν ἴδε αὐτὸν κέ
ρος ὄν τα πεπυρωμένον τοῦ πονηροῦ
ἀκονηθέν· ἀπολύμενον ἀπὸ τῶν τόξων
τοῦ διακόλου κατὰ σοῦ· καὶ ἐὰν ἴδῃς ἄρρον·
ὅτι δήποτε ποιοῦντα ἵνα σε ἐρεθήσῃ
ἐν κακίᾳ· ἵνα σε προκαρέσῃ ταῖ ἁμαρτά
νειν, κρέπε ἐσθητῶς· ὅτι οὗτοι πάντες,
κέλη τοῦ πονηροῦ εἰσὶν· ὀλίγα δὲ τὰ κέ
ρη ἐπὶ τοῦ θῦ· ὁ δὲ πονηρὸς, πορρὰ ἔχει
κέλη· οἱ δῆμοι· ὅμα πρατόπεδα· ὅμαι πό
μεις, τὰ κέρη εἰσὶ τοῦ πονηροῦ· εἰ θε ἐκεῖ

μον ἐφθαμεν ὁ πονηρός· ἵν' ἐκείνους ποι
ήσει κέρη· νῦν δὲ φοκοῦμαι καὶ τοὺς ἐν ταῦ
θα καὶ ἐμαυτόν· μὴ ποτέ μοι ὁ διάκορος
εἰς σκάνδαρον ἑτέρων χρώμενος, θέλημοι
χρήσασθαι κατὰ ἀνῶν ψυχῆς· ὁ γὰρ σκα
δαριζόμενος προφάσει εἴτε ψεῦδα δέρφη,
εἴτε ἐθνικοῦ σκανδαρίζεται τρωθείς·
τρωθεῖς δὲ, ὑπὸ τίνος; ἢ ὑπὸ τοῦ κέρου
τοῦ πεπυρωμένου· ὅπερ ἐπεμψεν ἀ
πὸ τοῦ ἑαυτοῦ τόξου, ὁ διάκορος· καὶ ὥσ
περ ὁ θεὸς τίθησι τόξον ἐν τῆν ἐφέρη· ἵνα
παύσῃ χειμῶνα· καὶ μὴ γίνηται κατα
κρισμὸς, οὕτω κατὰ τὸ ἀντικείμενον ὁ πο
νηρὸς χρῆται τόξῳ· οὐχ ἵνα παύσῃ χει
μῶνα· ἀλλ' ἵνα παύσῃ γαλήνην ἀπὸ ψυχῆς·
καὶ εἰρήνην συνέσῃ· καὶ πόλεμον ἐγείρῃ· οὐ
χειμῶνα ποιήσει· ἐὰν γὰρ ἴδῃς ἀπὸ πο
θῶν ὀχλούμενον καὶ τεταραγμένον· μὴ
ὀκνειλέγειν ὅτι τὸ τόξον αὐτοῦ ἔθηκεν ὁ δι
άκορος· ἀπέλυσε κέρος εἰς τὸν τοιοῦτ
ἵνα τρώσει τοὺς ἐνθεῖς τῇ καρδίᾳ· ἀλ
λοὶ καθωπλισμένοι τῇ πανοπλίᾳ τοῦ
θεῦ, οὐ τρωθήσονται· καὶ ῥομφαίαν οὖν
ἐπάσαντο οἱ ἁμαρτωλοί· ἐνέτειναν τό

ξον αὐτῶν. τοῦ καταμαλεῖν πωχὸν ἐς
πένητα. προείρηται καὶ πρώην ἐκ
τὸν πωχὸν καὶ πένητα. τοὺς δὲ πω
χοὺς μάλιστα καταμάλλοισι καὶ τοὺς πέ
νητας. ἐπὶ δὲ καὶ δευτέρως διηγήσας
θαι. οὐ κήρκει τοὺς φάζαι τοὺς ἐνθεὶς
τῆς καρδίας. καὶ ἐπιμοχὴ ἐπὶ κατὰ τῶν ἐν
θέων τῆς καρδίας. ἀνάλογον τοῖς ἐνθεσί
τῆς καρδίας. ζητητέον ἐπιδοῦναι διήγησιν
εἰς τοὺς πωχοὺς καὶ πένητας. μή
ποτε οὖν οἱ πωχοὶ καὶ πένητες εἰσὶν.
ἀδελφοὶ τῶν ἐνθέων τῆς καρδίας. πω
χοὶ γὰρ εἰσὶν. ὑπὸ ἰῦμα καριζόμενοι.
περὶ ὧν λέγει. μακάριοι οἱ πωχοὶ. ὅτι
ὑμετέρα ἐστὶν ἡ κασιλεία τοῦ θῦ. ῥομ
φαίαν οὖν ἐπάσαντο οἱ ἁμαρτωλοὶ. ἐ
νετείναν τόξον αὐτῶν τοῦ καταμαλεῖν
πωχὸν καὶ πένητα. τοὺς φάζαι τοὺς
ἐνθεὶς τῆς καρδίας. ἐὰν ἴδης ἐκ καν δα
λισμένον. καὶ ἴδης αὐτὸν ὑπὸ τῆς ἁμαρ
τίας κεκρατημένον. κλέπε ὅτι οὗτος ἐσ
φακται. καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ. ῥεῖ. ἀπώ
λετο γὰρ ἡ ζωτικὴ δύναμις αὐτοῦ. καὶ ἐὰν
λέγηται ἐν τῆς γενέσει. τὸ αἷμα τῶν ψυχῶν

ἡμῶν ἐκζητήσω ἐκ παντὸς ἀδελ
φοῦ· καὶ ἐκ παντὸς θηρίου, μὴ νόμι
ζε γίνεσθαι περὶ τοιούτου αἵματος· ὅ
σον περὶ αἵματος νοητοῦ· ὅ τἀν τὰρ
σκανδαλίσῃς τινὰ· καὶ τὸ αἷμα ἐκ
χυθῇ τοῦ ἐσκανδαλισμένου· καὶ ἀ
πόληται αὐτοῦ προχυθεῖσα ἡ ζωτι
κὴ δύναμις, ἐκζητηθήσεται τὸ αἷμα
ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ· καὶ διατί ἀποθη
ρίου· ὅ τἀν πιστόσε σκανδαλίσῃ ὁ ἀ
δελφός ἐστιν· ἀφοῦ ἐκζητῆται τὸ αἷ
μα· ὁ ἀδελφός σου ἐστὶν ὁ ἐκχέων σ
τὸ αἷμα· διὰ τοῦτο εἴρηται· ἐκχει
ρὸς ἀδελφοῦ ἐκζητήσω τὸ αἷμα·
ὅ τἀν μέντοι τε δύναμις ἀτρία καὶ πο
νηρὰ καὶ ἀντικειμένη· καὶ ἄνοσ ἀλλό
τριος τῆς πίστεως τῶν χριστιανῶν
κλάπτειν σε κούληται· καὶ δύνηται
ἐκχέαι σου τὸ αἷμα τῆς ψυχῆς, θηρί
ον ἐστὶν· ἀφοῦ δευτέρου ἐκζητεῖ κσ
τὸ αἷμα σου· οὐ τὰρ πρῶτον ἀπὸ θη
ρίου· ἀλλὰ πρῶτον ἀπὸ ἀδελφοῦ ἐκ
χεῖ τὸ αἷμα τοῦ ἀδελφοῦ· ἐκζητεῖται
δὲ τὸ αἷμα ἐκεῖνο τὸ ἐκχυνόμενον·

ὁρᾶς καὶ ἐν τῷ ἱεζεκιὴλ σκοπόν τι
να εἶναι λέγει τιθέμενον ὑπὸ τοῦ θῦ
ὁρότος· καὶ φησὶ, τὸν σκοπόν· ἐφ' ἐν
τάδε ποιήσαι· μὴ εἶναι ἔνοχον τῷ
αἵματι τοῦ ἡμαρτηκότος τοῦ ἀκούσαν
τος· εἰ δὲ μὴ ποιήσει τὰ προπασσό
μενα, φησὶν αὐτὸν ἔνοχον εἶναι τῇ ἁ
μαρτίᾳ τοῦ ἀπορωρότος· τὸ γὰρ αἷμα
αὐτοῦ, ἐκ χειρὸς τοῦ σκοποῦ ἐκζητή
σω· διὰ τοῦτο πάντες φοκούμεθα· μή
ποτε αἷμα τινὸς ἐκζητηθῇ ἀφ' ἡμῶν·
πρέον δὲ δεῖ φοκεῖσθαι τὸν σκοπόν·
ἐπειδὴ περ ὁ προφήτης ἰδίως εἶπε
τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκ χειρὸς τοῦ σκοποῦ ἐκ
ζητήσω· ταῦτα, διὰ τὸ ἐν ἔτειναν τό
ξον αὐτῶν τοῦ καταμαρεῖν πωχὸν καὶ
πέμητα· ἔδει γὰρ ἐπαναρακεῖν τὴν
διήγησιν· καὶ εἰ πεῖν μετὰ τὴν ἀπρου
πέραν καθύτερον, τοῦ σφάζαι τοὺς ἐν
θεῖς τῇ καρδίᾳ, ἔδει παραπῆσαι τὸ
σφαζόμενον· οὗτο αἷμα ἐκχεῖται· ἢ
τὸν ἔνοχον τῷ αἵματι αὐτοῦ, τοῦ σφά
ζαι τοὺς ἐνθεῖς τῇ καρδίᾳ· ἔδει πα
ραπῆσαι τὸν σφαζόμενον· ἀρρεῖ ἰδωμ

τίτίνεται τούτοις τοῖς ἁμαρτωλοῖς·
τοῖς καὶ ῥομφαίαι χρωμένοις τοῦ δι
ακόλου· καὶ τόξοις τοῦ πονηροῦ· ἡ
ῥομφαία ἀν τῶν, εἰς ἐλθοι εἰς τὴν καρ
δίαν ἀν τῶν· καὶ τὰ τόξα ἀν τῶν συντρι
βείη· τοῦτο τὸ πνᾶ τὸ ἀν τικείμενον·
οὗτος ὁλότος ὁ πονηρὸς· ὃν προφέρεται
ὁ ἄδικος κατὰ ἀνοῦ· τοὺς φάξαι τοὺς
εὐθεῖς τῆ καρδίαι· εἶτα ἔρχεται ἐπὶ τὴν
τετρωκότα· καὶ ἀνάλοτόν τι τίνεται ὧν
λεγομένων ὑπὸ τοῦ δικαίου· τί λέγεται·
εἴπατε εἰρήνη ὑμῶν ἐφ' ὑμᾶς ἀναλκάν
ψει· οὕτως ἐὰν θέλη ἡ ῥομφαία τοῦ ἀ
σεκοῦς φάξαι τοὺς εὐθεῖς τῆ καρδίαι·
τηρῆ δὲ ἑαυτὸν ὁ εὐθὴς τῆ καρδίαι· ἡ ῥομ
φαία αὐτῶν εἰς ἐλθοι εἰς τὴν καρδίαν
αὐτῶν· οὕτω δὲ καὶ τὰ τόξα αὐτῶν συν
τρικείη· κρεῖσσον ὀλίτον τῶν δικαίων ὑ
πὲρ πλοῦτον ἁμαρτωλῶν πολύν· εἰ
πὼν περὶ τοῦ ἁμαρτωλοῦ· προτίθησι
εἰς διδασκαλίαν τὴν περὶ τοῦ ἁμαρτωλοῦ·
ἵνα ἰδόντες, φυλαξώμεθα εἶναι ἁμαρ
τωλοί· καὶ ταῦτα λέγει· κρεῖσσον ὀλίτ
τῶ δικαίων, ὑπὲρ πλοῦτον ἁμαρτωλῶν

πορίων· ἡ μέξις αὐτόθεν ἔχει τί ὠφέ-
λιμον τοῖς ἀκαιραιοτέροις· ὅπερ
πρῶτον παραπήσομεν· ἔχει δέπις ἐ-
κεκρυμμένως εἰρημένον· τοῖς καθύ-
τερον ἀκούειν τῆς γραφῆς ἐπιπαμέ-
νοις· τὸ οὖν ἀπορούτερον τοι οὗτόν ἐπῖ·
βιοπορίπουσι δίκαιοι καὶ ἄδικοι· καὶ
φροντίζουσι τοῦ ἔχειν τὰ ἐπιτήδεια· ἐ-
οἱ δίκαιοι καὶ οἱ ἄδικοι· ἀμφοῖ μὲν δίκαιοι,
οὑτοσοῦτον ζητοῦσι τὸ τῆς χρείας, ὅσον τὸ
τῆς δικαιοσύνης· καὶ ἢ οὐ πορίζουσιν ὁ π-
ἐπι ἀδίκως πορίσαι τὰ ἐπιτήδεια, ἢ ἀ-
νευ ἀδικίας πορίζουσι· χρωμνῶντες
τὸ πορίζομενον τῆ δικαιοσύνη· οἱ μέν-
τοι γε ἄδικοι ἀφροντιπὶ πάντες τοῦ δι-
καίου ὁμοίνευκασιν ἐπὶ τὸν πορισμόν·
ὅπων πολὺ κτήσονται· οὐ ζητοῦντες
ἐκαμῶς κτήσονται· εἰ μετὰ δικαιοσύ-
νης· εἰ ὥστε ἀνεγκλητοι μέν εἰν ἐν τῷ
χῷ δικαπηρίῳ· καὶ τοῦτο ζητοῦντες
ἀναγκαίως περὶ τὴν κτῆσιν· οὐ τὴν δι-
καιοσύνην δὲ τῆ κτήσει παραγαμμά-
νουσιν ἀδικοῦσιν· δῦο οὖν προκειμένων·
τοῦ ὁμίτου γήμματος μετὰ δικαιοσύνης·

καὶ τοῦ πολλοῦ μετὰ ἀδικείας, κρεῖς
σον ὀλίγόν τι τῶ δικαίω, ὑπὲρ πρὸ τὴν
ἁμαρτωρῶν πολύν. ὥς ἐπί πᾶν δὲ
τῆς κτήσεως ἀπὸ ἀδικίας ἔρχεται.
ὅθεν ἐγὼ νομίζω τὸν σρᾶ, ὥς σρᾶ εἰ
ρηκέναι τῶ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας εἶ
ναι, ἐν τῶ ποιήσατε ἑαυτοὺς φίλους
ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας. ταῦτα
μὲν εἰς τὸ ῥητόν. ἰδώμεν δὲ καὶ τὸ ἀ
νακεχωρικός. τοῦδε αὐτοῦ χρείαν ἔχο
μεν, μάρι πᾶ οἱ δοκοῦντες ἀσχολεῖσ
θαι περὶ τὸν λόγον. καὶ πάρι νοῖ ἀπρού
περοι τῶν πεπιπεκότων. εἰσὶ τινὲς
ἐν τῶι κίωι, τὴν πεδείαν τοῦ κόσμου
πεπαιδεμένην. καὶ πορρὰ μαθήματι
ἐγνωκότες τοῦ αἰῶνος τούτου. ὥς τε
αὐτῶν προφανῆ εἶναι τὴν ῥέξιν, ὅτι οὐ
κ ἔπιν ἰδιωτική. ἀρρεῖ τι φιλόλογος ἐπ,
ἐν ἱότε τοὺς τοιούτους ἐρεῖν ἐπὶ πεπρη
ρωμένους πάντων κακῶν. προυτοῦν
τας μὲν, τῶι ῥόγω τούτω τῶ προφορι
κῶι. πουτοῦν τας τοῖς μαθήμασι.
πενομένους τῆι δικαιοσύνηι. καὶ πενο
μένους, ταῖς πράξεσι ταῖς ἀγαθαῖς.

πολλάκις τοὺς οἶδα ῥήτορας. καὶ
γραμματικοὺς. καὶ φιλόσοφα ἐπαγγελ-
λομένους. καὶ τὰ διαλεκτικὰ. οὐμό-
νον εἰδωλολάτρας. ἀλλὰ καὶ ἀρσενο-
κοίτας καὶ πόρνους. καὶ μοιχούς.
ἔτι δὲ ἰδεῖν τὸν ἐκκλησιαστικὸν ὑποκρι-
τὴν. ἀλλὰ πιστὸν μὲν ἰδιώτην δὲ. τὴν
τρόπον, οὐδὲ ἀνοῖξαι τὸ στόμα δύναται.
ἀλλὰ φοβεῖται τὸν θν̄. ὡς ὑπὸ φόβου παι-
δαγωγούμενος. οὐχ ἁμαρτάνει. ἀλλὰ πέ-
χεται τῶν ἁμαρτημάτων. ὡς οὐκ ἀ-
πέχεται ὁ σοφὸς τοῦ αἰῶνος τούτου.
τούτους τοίνυν. ἀμφοτέρους συγκρί-
νων ὁ λόγος ἀλλήλοις, φησὶ. κρεῖσσον
ὀλίγον τῶ δικαίω. ὑπὲρ πλοῦτον ἁ-
μαρτωλῶν πολύν. ἵνα ἦ, πλοῦτος ἁ-
μαρτωλῶν, ἡ σοφία τοῦ αἰῶνος τούτου.
ἐν ἧ πλουτοῦσιν οἱ ἀνοῦ τοῦ αἰῶνος
τούτου. ὀλίγον δὲ τῶ δικαίω, ὅτε δί-
καιός ἐστι μετὸ λίγων ῥηματίων. καὶ οὐ
πάνυ οἶδεν παραπῆναι τῶι λόγωι.
κρεῖγον μὲν οὖν ὀλίγον τῶι δικαίωι.
ὑπὲρ πλοῦτον ἁμαρτωλῶν πολύν. ἐ-
ὰν μέν τοι γε δύνηταί τις. καὶ πλοῦτο

ἔχειν· καὶ μὴ ἁμαρτωλοῦ πρόυτον ἔ
χειν· ἀλλὰ δικαίου πρόυτον ἔχειν, οὐ
κ ὀλίγον ὑπὲρ ἔχει ὁ προύσιος ἐν ἀγαθοῖς
ἔργοις παρὰ τὸν πρωχὸν ἐν λόγοις, δί
καιον δὲ χρηματισθέν τα διὰ τὴν πρό
θεσιν τὴν χρηστὴν· καὶ τὰ ἔργα ἃ δὲ δύνη
ται κατωρθωκέναι· ἐὰν οὖν λέγηται·
κρεῖ τγον ὀλίγον τῶι δικαίωι ὑπὲρ πρόυ
τον ἁμαρτωλῶν πολύν· μὴ νόμι ζε τῶι
ὀλίγον τῶι δικαίω κατὰ τὴν τρο πορεί
αν φθάνειν ἐπὶ πάντα λέγον· πού γὰρ
τῶ ἐν παντὶ λόγωι, καὶ πάσηι γνώσει·
ἀλλὰ τοῦτο συγκρινόμενόν ἐστι τοῦ αἰῶ
νος τούτου· καὶ ἀπίστοις καὶ τοῖς πι
στοῖς μὲν, ἰδιώταις δὲ· κρεῖ σσον οὖν ὀ
λίγον τῶ δικαίω, ὑπὲρ πρόυτον ἁμαρ
τωλῶν πολύν· ὑπὲρ δὲ ἀμφοτέρους
ἐστὶν ὁ πρόυτος τῶν δικαίων, ὁ πολὺ
ὤν· τάχα σιμμορόν ἐστιν ὁ προύσιος ἀ
κραάμ· οὐκ ἐστὶ δὲ σίμμορον ἦν ὁ πρόυτο
πάυλον· ὁ τέφησι περὶ ἑτέρων· αὐτὸς
πολλῶ πλέον προύσιος ὤν, ἐπρου
τίσθη τε ἐν παντὶ λόγωι· καὶ πάσηι
γνώσει· καὶ πάλιν περὶ ἑτέρων πρου

τεῖν ἐν ἔργοις ἀγαθοῖς. πρόσιος οὖν
ἦν παῖρος ἐν παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ
γνώσει. καὶ παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ. τὸ
δὲ παντὶ λόγῳ, τοιοῦτόν ἐστιν. εἰ χεν
λόγον εἰς τὴν γένεσιν. εἰς τὴν ἔξοδον.
εἰς τὸ λευϊτικόν. εἰς τοὺς ἀριθμούς.
εἰς τὸ δευτερονόμιον. οὕτως καθ' ἑξῆς
εἰς τὰς γραφὰς τὰς παραιὰς, καὶ εἰς
τὰς εὐαγγελικάς. ἐκεῖνος οὖν ἐπρούτει
ἐν παντὶ λόγῳ. ἐπιγάρτης ὃς προυτεῖ,
οὐκ ἐν παντὶ λόγῳ, ἀρρέν τινι. οἷον
ὅς τις ἱκανῶς παρίσταται εὐαγγελίῳ.
ἀλλ' ἔστιν περὶ τὸν νόμον, οὗτο
προυτεῖ ἐν ἑνὶ λόγῳ. τῷ εὐαγγελικῷ, ἐ
ὰν εἶ δυνατός. εἴ τις προυτεῖ ἐν τῷ πα
ραπῆναι τὸν νόμον. οὐχ οὕτω δὲ τοῖς ἀ
ποστόλοις, οὗτος οὐ προυτεῖ ἐν παντὶ
λόγῳ. ἀρρέν παντὶ λόγῳ νομικῷ. εἰ
μέν τοι παρεκέκευσταί τις εἰς ὅρας
τὰς γραφὰς ὥς τε εἶναι ἑτοιμοσδι
δόναι λόγον περὶ πασῶν τῶν γραφῶν.
καὶ μοὺν κατὰ τὸν ἀληθῆ ἐν πάσαις
ταῖς γραφαῖς, οὕτως προυτεῖ ἐν πὰν
τὶ ἔργῳ καὶ ἐν παντὶ λόγῳ. καὶ περὶ τοῦ

του τοῦ πρόυτου ἐπὶ τὸ λύτρον ἀνδρὸ
ψυχῆς, ὁ ἴδιος πρόυτος· περὶ δὲ
τῆς ἐν αν τίας πωχείας· πωχὸς
δὲ, οὐχ ὑφίσταται ἀπειλήν· κρεῖσσο
οὖν ὀλίγον τῶν δικαίων, ὑπὲρ πρόυ
τον ἁμαρτωλῶν πολύν· ὅτι κραχί
ονες ἁμαρτωλῶν συντρικίσονται·
τίς δύνατε ἐπὶ τῆς μέξεως πῆναι·
κἀν κλάζηται διὰ τὴν ἰδιωτείαν· ἐ
νιαυτῶν γεγραμμένων· δύναται γὰρ
κινῆσαι καὶ τὸν πάνυ ταπεινὸν· ὑ
τὸν μηλάνακαίνειν κουλόμενον ἀπὸ
τοῦ γράμματος· δύναται δυσωπῆσαι·
καὶ τὸν προκατειλημμένον· κραχίο
νες ἁμαρτωλῶν οὖν συντρικήσονται·
καὶ ἀπειλεῖ ὁ ἅγιος τοῖς μάρτυσιν ἢ
γοῦν τοῖς ἁμαρτωλοῖς, ὅτι οἱ κραχίο
νες αὐτῶν συντρικήσονται· καὶ ἀλλα
χοῦ· σύντριψον τὸν κραχίονα τοῦ ἁμαρ
τωλοῦ καὶ πονηροῦ· ἆρα τοῦτο λέγει
ὅτι οὗτος ὁ κραχίων τοῦ ἁμαρτωλοῦ
συντρίκεται; ἀλλοῦ πάνυ τί ὁρῶμεν
τοῦτο γινόμενον· πάνταμαλλον, ἢ τοῦ
τοσυμκαίνει· ἐὰν δὲ ἴδῃς τὸν τόνο

καὶ τὴν δύναμιν συντετριμμένην τ
ἀσεβοῦς, ὡς τε μὴ δύνασθαι αὐτὸν
ἐκτεῖναι τὴν χεῖρα· συντετριμμένη
γὰρ ἐστιν ἐπὶ πρᾶξιν ἀγαθὴν, ὅ τε ὅτι
πεπλήρωται τὸ κραχίονες ἁμαρτω
λῶν συντρικήσονται· καὶ ὁ συντρί
κων τε τοὺς κραχίονας τῶν ἁμαρτω
λῶν, ὁ διάκολος ἐστίν· αὐτὸς γὰρ συν
τρίκει· καὶ τοῦτο κούλεται τῶν πρατι
ω τῶν τοῦ θῦ γενναίων ὄντων, συν
τρίψαι αὐτῶν τὸν κραχίονα· τοῦτο
δύνασθαι δηλοῦται, ἐν τῷ ὅτι κραχί
ονες ἁμαρτωλῶν συντρικήσονται·
ἐν δὲ τῷ σύντριψον τὸν κραχίονα τ
ἁμαρτωλοῦ καὶ πονηροῦ λεγομένου ἐν ἐν
χῇ πρὸς τὸν θῦ, ἄλλης ἑρμηνείας
δῆται καὶ ὁ λόγος· καίτοι γε κἀκεῖ ὁ
νοῦν ἔχων, οὐκ ἀθετήσει τὴν ἀποδεδο
μένην ἑρμηνείαν τὴν προτέραν· ἐ
ρεῖ γὰρ ὅτι ὡς περ ὁ διάκολος λέγει τῷ κῶι,
ἀπόπειλον τὴν χεῖρα σου· καὶ ἅ ἐστι πάν
των ὧν ἔχει, ἡμῖν εἰς πρόσω πόν
σε ἐλοτήσει· κἀκεῖνος λαμκάνει τὴν ἐξου
σίαν καὶ ὁ ἰωὺ φησί· χεὶρ γὰρ κῦ ἡ

ἁ ϯαμένημον οὕτω δύναται τῶ τρα
νώσαντι ἐκεῖνα πῶς εἴρηται ἐν τῶ
ἰσοῦ. τραμωθῆναι καὶ τὸ τῆς ἐχῆς
τῆς γεγούσης· σύντριϯον τὸν κραχίονα
τοῦ ἁμαρτωγοῦ καὶ πονηροῦ· καὶ τὸ ἀπο
δεδωμένον εἰς τὸ ὅτι κραχίονες ἁμαρτω
γῶν συντρικήσονται· ὑποπηρίζει δὲ
τοὺς δικαίους ὁ κσ̄· οἱ ἀσθενεῖς δέονται
τοῦ ὑποπηρίζοντος· πᾶς δὲ ἀνὸς ἀσ
θενής· πᾶς ἀνὸς τὸ ὅσον ἐφ' ἑαυτῶ
καταπίπτει· ἐν θάδε μὲν οὖν γέγρα
ται· ὑποπηρίζει τοὺς δικαίους ὁ κσ̄·
ἐν δὲ ἄγγω ϯαγμῶι· ὑποπηρίζει κσ̄·
πάντας τοὺς καταπίπτοντας· ἰς
ἀνορθοῖ πάντας τοὺς κατερραγμένους·
μόνον νήϯωμεν καὶ γρηγορήσωμεν· ἐ
ὰν ποτὲ αἰσθανώμεθα ὅτι καταπί
πτειν μέγγομεν· καὶ εὐχόμεθα τῶ θεῶ·
καὶ πέμϯει τὸν λόγον τὸν ὑποπηρίζοντ
ἡμᾶς· ἡ ἡμώς κει κσ̄ τὰς ἡμέρας τῆς
ἀμώμων· καὶ ἡ κληρονομία αὐτῶν
εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται· κατὰ τὰς γρα
φάς· ὡς πολλάκις τεπρίκαμεν ἰς
εἰρήκαμεν· ὁ κσ̄, οὐ πάντα γινώσκει·

ἀμφὶ μόνον καρά· ἀγνοεῖ γὰρ τὰ λεγόμενα,
ὡς ἀμαρτάνοντα τὴν γνώσιν αὐτῶν·
παραστήσεμεν δὲ ἐν τῷ ἡμῖν προ-
φήτας· ἢ πολλοὶ, ἵνα γνωσθῶσι ἃ
γράφω ἡμῖν ὅτι θεῖα· εἰ δέ τις ἀγνοεῖ,
ἀγνοείτω· ἐχρησάμεθα δὲ καὶ τῷ νῷ
δὲ γνωσθέντος· μαθὼν δὲ γνῶσιν θεοῦ
τοῦ ὑποθεῖ· παρεστήσεμεν τὸ ἐγνω-
κὲ τοὺς ὀνόματα αὐτοῦ· καὶ ἀνάθεμα τὰ
τὸ ἀδικίας πᾶν ὀνομάζεται τὸ ὄνο-
μα κυρίου· πάντα δὲ εἰ τὸ ἐρεθεῖν
ἐλπιζόμενον ἡ ἀσέβεια τῶν ἁμαρτω-
λῶν· ὅσοι ἐστὶ πάντα μέν τοι τὸ ἐλπιζόμενον·
καρόμεθα· εἰ δὲ τοῦτο τὰ τῶν ἁμαρτω-
λῶν ἡμέρας ὀνόμασκεικῶ· ἀρχὰ τὰ
τῶν ἁμαρτάνεσιν· ἀξία γὰρ εἰσὶν αἱ τῶν
ἁμαρτάνεσιν ἡμέραι· τὴν γνῶσιν τούτου.
ἔστι μὲν οὖν ἀνάπαυσιν ἡμέρας εἰ πεῖ·
τῶν ἁμαρτάνεσιν εἶναι· τὰς ἡμέρας τοῦ
δικαίου· τὰς ἐν τοῖς αἰῶσι τούτοις· Ἐ
κάστος γὰρ ἡμῶν ἐν αὐτῷ, ποιεῖ τὴν ἡμέ-
ραν ἢ τοῦ ἀσεβείας, ἢ τῶν ἡμερῶν· ἁμαρτά-
νομεν γὰρ, ἡμέρᾳ ἁμαρτωλοῦ ἢ ἡ
μέρα αὐτοῦ· τῷ δὲ δικαίῳ πρὸς ὧν ἡ, ἢ

μέραδι καίου· ὥσ εἶναι τὴν αὐτὴν ἡμέ
ραν· ἐμοὶ μὲν, ἡμέραν ἁμαρτωλοῦ· ὁ τὰν
ἁμαρτάνω· τῶι δὲ δι καίω, ἡμέραν δι
καίου· ὁ τὰν κατορθῶι· τινὼς κειοὖν κς
τὰς ἡμέρας τῶν ἀμώμων· μετακαίνω
δὲ τῶι λόγω· ἐστὶ τὰ ἀληθινὰ καὶ πνικὰ
καὶ λέγω· αὗται αἱ ἡμέραι πονηραίεισ·
κατὰ τὸ εἰρημένον· ὅτι αἱ ἡμέραι πονη
ραίεισι· αἱ δὲ ἡμέραι αἱ ἀγαθαὶ· ἑτέρω
εἰσιν· αἵτινες ἡμέραι εἰσὶ τῶν ἀμώμων·
ἐκεῖνας τοίνυν γινώσκει κσ· ὧν καὶ ἡ
κληρονομία εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται· κληρο
νομήσουσι γὰρ ἐν ἐκεῖναις ταῖς ἡμέραις
εἰς τὸν αἰῶνα οἱ δίκαιοι τὰς ἐπαγγελί·
καὶ οὐ καὶ σχυθήσονται ἐν καιρῷ πονηρῷ·
καιρὸν δὲ πονηρὸν, τὸν τῆς κρίσεως ὀ
νόμασε διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἁμαρτανόντ·
διὰ τοὺς πολλοὺς τῶν κολαζομένων·
μόνοι οὖν οἱ δίκαιοι, οὐ καὶ σχυθήσονται
ἐν καιρῷ πονηρῷ· ὁ τὰν ἡ ἀνάπασις
τίνηται· καὶ ἀνίπαν ται· οἱ μὲν, εἰς ζω
ὴν· οἱ δὲ, εἰς ὄνει δισμὸν καὶ αἰσχύνην αἰώ
νιον· ἀλλὰ καὶ ἀλλὸ ἔχουσιν οἱ δίκαιοι· ἐν
ε ἡμέραις λιμοῦ χορτασθήσονται· ἔξηστη

τέον πρῶτον τίνες εἰσὶν αἱ ἡμέραι
τοῦ λιμοῦ· ἀπειλεῖ τοίνυν ποῦ ὁ θσ̄
διὰ τοῦ προφήτου καὶ λέγει· ἡμέραι
ἔρχονται ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἐξαποστε
λῶ λιμὸν ἐπὶ τὴν γῆν· οὐ λιμὸν ἄρτου·
οὐδὲ δίψαν ὕδατος· ἀλλὰ λιμὸν, τοῦ
ἀκοῦσαι λόγον κῡ· καὶ περιελεύσονται,
ἀπὸ ἀνατολῶν ἕως δυσμῶν, τοῦ ἀκοῦ
σαι λόγον κῡ, καὶ οὐχ εὑρήσουσιν· οὐ
κοῦν λιμὸς πότε τίνεται· ὅτε οὐκέτι
σὶν οἱ λέγοντες τὸν λόγον τοῦ θῡ· οἷον
νῦν παρὰ ἰουδαίοις λιμός ἐστιν· πῶ
γὰρ προφῆται· ποῦ σοφοί· ποῦ πο
χαταί· ποῦ πεντηκόνταρχοι· ποῦ
σοφοὶ σύμμουλοι· ποῦ σοφοὶ ἀκροαταί·
πάντα ἀφελεῖ κσ̄ ἀπὸ τῆς ἰουδαίας
ἀπὸ ἱερουσαλήμ· καὶ περὶ ἡμᾶς φό
κος ἐστί· μὴ ἤδη λιμὸς ἐφίσταται καὶ
περὶ ἡμᾶς· ὡς γὰρ κατὰ τὸ σωμα
τικὸν δοκεῖ τοῖς πολλοῖς καὶ ἀναγινώς
κουσι τὸν νόμον· λιμὸς τίνεσθαι ἐν ἡμέ
ραις ἁμαρτωλῶν· καὶ ἐφορία ἐν ἡμέ
ραις δικαίων· οὕτως ἐὰν μὲν ἀκούοντ'
τῶν λεγομένων ποιῆτε τὰ προστασσό

μενα, οὐκέται ἀφορία οὐδὲ λιμός· ἀλ-
λὰ δώσει ὁ θσ̄ οὐχ ἕνα οὐδὲ δύο, ἀλλὰ
πλείονας νεφέλας· ἵνα ἐὰν ἄλλω ἀ-
πο καλυφθῇ καθημένω, ὁ πρῶτος
σιωπήσῃ· εἰ θεπολλοὶ γένοιντο ἀνεπαί-
σχυντοι ἐργάται οἱ ὀρθοτομοῦντες τὸν
λόγον τῆς ἀληθείας· ἵνα νεφέλη νεφέ-
λη παραχωρήσῃ· καὶ λέγῃ ἡ νεφέλη ἐμ-
τυχοσοῦσα· ἄλλη νεφέλη· δίδω μίσσι
καιρὸν· σὺν ὑπὸν ὑετόν σου δὸς· εἶτε
κείνη· μετὰ τὸ δοῦναι τὸν ὑετόν· δοῦ πά-
λιν καιρὸν ἑτέρα νεφέλη· ὥσπερ
γὰρ ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸν λαὸν ἀμπελῶνος
ὥστε τὸν ἡσαΐαν γέγραπτε· ταῖς νε-
φέλαις ἐντέλλεται τοῦ μὴ κρεξαί ἐπι
τὸν ἀμπελῶνα ὑπόν· καὶ ἐντέλλεῖται
ὁ θσ̄· οὕτω φόκος· μὴ ποτε καὶ ἡμεῖς
ἐὰν συνεχέτερον ποτιζόμενοι ὑφ' ὧν
δίδωσιν ἡμῖν ὁ θσ̄ νεφελῶν· οὐ μὴ φέ-
ρωμεν καρποὺς οἰκείους τοῖς λόγοις·
ἀλλὰ ῥίπτωμεν τὰ λεγόμενα εἰς τὰ ὀ-
πίσω· ἐντέλεῖται ταῖς νεφέλαις ὑ-
νῦν, τοῦ μὴ κρεξαί ἐπὶ τὸν ἀμπελῶνα
ὑπόν· καὶ ὁ συνιῶν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνω

καθίστασθαι· καὶ οἱ ποιμένες ὁ ἥλιος
ποιμνιόστασιν· ταύτας οἱ προβάτοις,
ὅτι τοῦ καὶ τὴν ἡμέρας λιμοῦ χορτάσθη
σομται· μορφοῦται οὖν εἰ πόμ τὰ σοῦ
ρὶ τοῦ μεμοῦ τοῦ ἀρνθιμοῦ καὶ χείρμος·
καὶ ποιῆ κῶς λιμοῦ, παρασκῆσαι πῶς
ὁ δὲ καὶ ὁ σ τὴν ἡμέρας λιμοῦ χορτάζεται·
φαμμαὴ ὁ ἰ ποιρίαν τὴν μ πρὸ τὸν ἥλιαν·
λιμὸς ἦν τὴν τῷ χρόν. ὁ ι τῆς προφητείας
ἡμῶν· ὅτε τὸ μεμείσθη ὁ ὁ ὁ ὁ ὁ ὁ τρία
ἐμῆνας· καὶ ὁ μὲν τὴν ἡμέρας ἡ τοι ὁ μὲν ἡμέρας
ἐλίμω τὴν· ὁ δὲ ἥλιας, ὁ μὲν ἡμέρας τὴν·
ἀφὸ τὸ μὲν ἄγγελος αὐτὸν ἐφρέφετο· καὶ ἐ
πορεύθη τὴ ἰσχὺ τῆς κρέας ὁ σ ἐκείνης
τὸ σταρ ἄλεον τὰ ἡμέρας καὶ τὸ σταρ ἄλεον
μύκτας· ὅτι δὲ ἐλέρ ἄλεον ἐρχόμενοι· ἐ
φέρον αὐτῷ ἄρτους τὸ προϊμόν· καὶ ἐφε
τὸ δεῖλιμόν· καὶ παρεμμεκάτο, πιεῖν αὐ
τὸν ἐλεστοῦ χειμάρρου ὕδωρ· ἐρχεταί τε
ἀρ ἐκαστῆς σιδωνίας πρὸς τὸν αὐλὰ καὶ
χῆρ αμὲν καὶ ρῶ λιμοῦ· καὶ ἐπεὶ δὲ καὶ
ἡμῖν· οὐ κάστε φαίνεται τῆς ἐν λιμῷ ἀφορίας·
ἀφ' ἀπαν ταχοῦ ἀφορία ἀγίμεθα τῷ δὲ
καὶ ὁ τρφῆς· καὶ ἐν τῷ αὐτῷ καὶ ρῷ·

ἁμαρτωλοῖς μὲν, λιμὸς ἦν· τοῖς δὲ ἡλί-
δικαίοις, ὄντι λιμὸς οὐκ ἦν· οὕτω τοίνυν.
εἰ καὶ λιμὸς ἔλθοι ποτὲ· ὅπερ ἀπείη
ἐπὶ ἐκκλησίαν ὅλην, ὁ δίκαιος, οὐκ ἀ-
πολαύσει λιμοῦ· συνιὼν γὰρ καὶ φιλο-
λογῶν καὶ ἀσκῶν· καὶ κατὰ μελετῶν
τὸν νόμον κῦ ἡμέρας καὶ νυκτός· καὶ πο-
λιτευόμενος κατὰ τὸν λόγον, ἀπολαύσει
τῆς πνιτκῆς τροφῆς· ὡς ἡλίας τότε
κατὰ τὴν ἱστορίαν ἐν καιρῷ λιμοῦ· οὐ
καὶ σχυθήσονται οὖν οἱ δίκαιοι ἐν καὶ
ρῷ πονηρῷ· καὶ ἐν ἡμέραις λιμοῦ χορ-
τασθήσονται· ἐρεῖ τίς ἐν καιρῷ πονη-
ρῷ, τοῦτο εἶναι τῷ ἐν ἐπῷ τι· ὁ τι αἱ ἡμέ-
ραι πονηραί εἰσι· καὶ ὅπως ἐξελέγεται
ἡμᾶς ὁ θεός, ἐκ τοῦ αἰῶνος τούτου τοῦ
ἐν ἐπῷ τοσπονηροῦ· ἀνάλογον δὲ τῷ
οὐ καὶ σχυθήσονται ἐν καιρῷ πονηρῷ
ἀποδεδομένῳ· εἰς τὸν περὶ κρίσεως
τόπον, οὕτως τίς διηγήσεται τὸ καὶ ἐν ἡ-
μέραις λιμοῦ χορτασθήσονται· φησί
ποὺ ὁ σῆρ· ἔρχεται νὺξ ὅτε οὐκέτι οὐδεὶς
δύναται ἐργάζεσθαι· καὶ λέγει τὰ μετὰ
τὸν αἰῶνα τοῦτον, παρὰ τὸν καιρὸν τῆς

καθάπερ τῶν ἀστέρων μέλλοντων πίπτειν
θαι· καὶ μηκέτι μηδὲν ἀντέχεσθαι· ἀλλὰ
ἕκαστον ἡμῶν σωτήρ ἐστιν ἑαυτῷ· δίψασθαι
τρέφεσθαι τότε· οὕτω σοῦν τὴν ἡμέραν
λιμοῦν· τὴν καιρὸν τῶν ἡρῶ· ἐὰν καθάρωμεν
ταῖς ἁμαρτίαις χορτασθήσομεθα καὶ
δίκαιοι· ὥστε ἐν τῇ ἐρήμῳ ταῖς ἡμέραις
μέραις, σφέλγομεν μάννα οἱ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ·
καὶ τῇ ἐκτῇ ἡμέρᾳ, ὅσον φάγομεν μιᾶς ἡ
μέρας· ἀλλὰ καὶ τὸ ἄρτον καὶ εἰς τὴν ἐ
ρῆς· καὶ ἕκαστος ἡμῶν ἐν σφέλγομεν τῇ
ἐκτῇ ἡμέρᾳ, οὕτως διόμεν ἐκτῇ ἡμέρᾳ
ἐστὶν, ἡ τοῦ κυρίου ἰσχύει δηλαδὴ καὶ ἡ
τοῦ πάθους αὐτοῦ· ὁ καιρὸς τῆς σοῖς
μομίας τῆς σαρκὸς τὸν ἀνθρώπων τούτων·
ταύτῃ τῇ ἐκτῇ ἡμέρᾳ, σφάγομεν δὲ πρῶ
τὸν μάννα· ἵνα ἡμῖν ἄρτον· καὶ μὴ τρε
φόμενοι· καὶ ὁ τὰν ἀπολείπων τὰς σαρ
κασμὸς τῶν ἀνθρώπων τοῦ θεοῦ· ἐὰν γὰρ μὲν
σφάγομεν δὲ πρῶτον τὴν τροφήν· ἄρτον
σφ καὶ ἐὰν τοῦ παρόντος· ἄρτον ἐὰν σφ
εἰς τὸν μέλλοντα ἀνθρώπων, ἐν ἡμέρᾳ λι
μοῦ οὐκ χορτασθήσόμεθα· τὸ τοῦδε ὅτι
χορτάζει καὶ ὁ δίκαιος ἐν ἡμέρᾳ λιμοῦ

οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπολοῦνται. οἱ δὲ ἐχθροὶ
τοῦ κῦ ἁμα τῶ δοξασθῆναι ἀπ τοὺς καὶ
ὑψωθῆναι. ἐκλείπον τες ὡς εἰ καπνὸς ἐ
ξέλειπον. διδάσκει ἡμᾶς ὁλόγος, μὴ ζη
τεῖν τὰς δόξας τὰς κοσμικάς. ἁμα γὰρ
τῶ δοξασθῆναι πάν τες οἱ δοξαζόμενοι
τὴν ὁδὸν τοῦ αἰῶνος τούτου. ἐν ὑπατεί
αις. καὶ ἡγεμονείαις. καὶ ἀρχαῖς. ἐκλεί
πον τες ὅ τἀν ὑψωθῶσιν. ὡς καπνὸς
ἐξέλιπον. καὶ κατανόησον τὰ πρῶται.
καὶ τοὺς χρόνους τοὺς προτέρους. ἐ
μὲν ὅτε ὑψώθησαν. τότε ὡς εἰ καπνὸς
ἐξέλιπον. οἱ οὖν ἐχθροὶ τοῦ κῦ ἁμα τῶ
δοξασθῆναι αὐτοὺς ὑψωθῆναι, ἐκλεί
πον τες ὡς εἰ καπνὸς ἐξέλιπον. οἱ δὲ φί
λοι τοῦ κῦ ἁμα τῶ ἀτιμασθῆναι αὐτοὺς.
καὶ ὑπὸ τῶν ἀνῶν ταπεινωθῆναι. ἀ
νέτειλαν. ὑψώθησαν. ἐπήρθησαν. πᾶς
γὰρ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν, ὑψωθήσεται.
ὡς πᾶς ὁ ἐκ τοῦ ἐναντίου ὑψῶν ἑαυτὸν,
ταπεινωθήσεται. εἶ ταλεγόμεν ἀδιηγή
σε ὡς λέγει τὰ ἑξῆς. δανίζεται ὁ ἁ
μαρτωλὸς καὶ οὐκ ἀποτίσει. ὁ δὲ δίκαιο,
οἰκτείρει καὶ δίδει. τοῦτο πάλιν ἐὰν ἐ

πὶ τοῦ ῥητοῦ γαμκάνοι μὲν. ἡ ἔδοσ ἐπί·
πολλοὶ γὰρ ἁμαρτωλοὶ δανίζονται ἀρ
γύρια καὶ ἀποδιδόασι μετὰ τόκων·
μετὰ τοῦ καὶ αὐτοὺς πορίσαι καὶ γένη
μαποιῆσαι ἐπὶ τῷ ἀργυρίῳ ὧ ἐδανεί
σαντο· ἀπεφήνατο δὲ ὁ προφήτης
λέγων· δανείζεται ὁ ἁμαρτωλὸς καὶ οὐ
κἀποτίσει· ἀλλ' ἐὰν κατανοήσεις τίς
ὁ δανείζων καὶ τίς ὁ δανιζόμενος· καὶ
ζητεὶς ἁμαρτωλὸν δανιζόμενον καὶ οὐ
κἀποδίδοντα, ὅτει πῶς δανίζεται
ὁ ἁμαρτωλὸς καὶ οὐκ ἀποτίσει· οἷον
παῦλος ἐὰν διδάσκει· καὶ πήκωσιν οἱ
ἀκροαταὶ, δανίζει παῦλος· δανείζον
ταιδὲ, τὸ δόκιμον ἀργύριον τῶι πόμα
τι παῦλου οἱ ἀκροαταί· ἀλλ' ἐὰν μὲν δί
καιος ἦι δανιζόμενος, ἀποδίδωσι τοὺς
τόκους καὶ λέγει· μνᾶν μοι δέδωκας·
ἰδοὺ δέκα μνᾶς ἐποίησα· ἐὰν δίκαιος ἦ·
μνᾶν μοι ἔδωκας, ἴδε πέντε ἐποίησα:
πέντε τάλαντά μοι ἔδωκας· ἴδε ἔχω
δέκα· δύο μοι ἔδωκας, ἴδε τέσσαρα· ἐ
ὰν δὲ ἁμαρτωλὸς τίς ἦι, οὐκ ἀποδίδω
σιν ἃ ἐδανείσαντο· ἀλλὰ ἀναλίσκει πάν

ἂν ἐδανείσατο· ἄρτι πάντες ὑμεῖς δα
νείζεσθαι· ταῦτα γάρ εἰσι τὰ δάνεια· οὗ
τοι οἱ λόγοι ἀργύριον εἰσί· τὰ γὰρ λόγια
κυλόγια ἀγνὰ ἀργύριον πεπυρωμένον
δοκίμιον τῆς γῆς κεκαθαρισμένον ἑπτα
πλασίως· ἐὰν κακῶς διδάσκω, τὸ ἀρ
γύριόν μου ἀδόκιμός ἐστι· κατὰ τὸ εἰρημέ
νον· τὸ ἀργύριον ὑμῶν ἀδόκιμον· ἐὰν
καλῶς διδάσκω, τὸ ἀργύριον οὐκ ἐμ
ἀλλὰ τοῦ κυ, δόκιμόν ἐστιν· ἔξεστι μὲν δα
νείζειν τὸ τοῦ κυ ἀργύριον· ἐμὸν δὲ ἀργύ
ριον, οὐκ ἔξεστί με δανίζειν· ἐὰν γὰρ λέγῃ
ὁ λόγος τοῦ κυ· ἀπαγορεύῃ τὸ κτίζειν ἐκ
τῶν ἑαυτοῦ· τίς οὖν ἐστιν ὁ δανείζων τὰ
ἑαυτοῦ· τίς ὁ δανείζων τὰ τοῦ κυ· καὶ
ἔξεστι μὲν τὰ τοῦ κυ, δανείζειν· τὰ δὲ
αὐτοῦ, οὐχί· ἐὰν ἴδῃς οὐ ἀλεν τῖνον λόγ
γεννήσαντα· καὶ τὰ αὐτοῦ διδάσκοντα,
λέγε· ἐκεῖνον τὰ ἑαυτοῦ δανείζοντα·
καὶ ὑπὸ κατάραν πίπτοντα· οὕτως
ἐὰν κασιλείδης, οὕτως ἐὰν μαρκίων· ἐ
ὰν δὲ ἴδῃς τινὰ· οὐ τὰ ἴδια λέγοντα· ἀλ
λὰ τοῦ θυ· καὶ τολμῶντα ἐν πεῖν ἀληθῶς·
ἢ δοκιμηνὼ ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντο

χῦ, ἴσθι· ὅτι ὁ τοιοῦτος· δανίζει μὲν, οὐ
τὰ ἑαυτοῦ δὲ· ἀλλὰ τὰ τοῦ κῦ, δανίζει· ὁ
τε τοὺς ἔδωκε τὴν μνᾶν· ἢ ἔδωκε τὰ
πέντε τάλαντα καὶ τὰ δύο καὶ τὸ ἕν· καὶ
φησὶν αὐτοῖς ὁ ἐμὸς κς ἰς χς· αὐτὸς γὰρ
ἐπιν ὁ ἐν τῇ παραβολῇ κς· πορεύεσθαι
πραγματεύεσθαι ἕως ἐπαν ἔρχομαι· ἐ
πεπρεψεν αὐτοῖς δανείζειν τὰ τοῦ κῦ χρή
ματα· εἰ θεκ ἀγὼ δανίζομαι τὰ προφη
τικὰ· δανίζομι τὰ εὐαγγελικά· τὰ ἀ
ποστολικὰ· καὶ ὁ δανειζόμενος ἔτην μη
ἁμαρτωλὸς ἱνα μηκολασθῶ· ἀλλὰ δίκαιο·
δυνάμενος ἀποδιδόναι μετὰ τόκων
ἐκ πολιτείας τὰ κεφάλαια ὧν ἤκουσε
λόγων· δανείζεται οὖν ὁ ἁμαρτωλὸς,
καὶ οὐκ ἀποτίσει· ἐὰν δανίσει, τὰ πε
ρὶ σωφροσύνης ἀπόδος τὰ περὶ σωφρο
σύνης· ἐὰν ἦς ἁμαρτωλὸς, δανείζη μὲν·
οὐκ ἀποδίδωσδε· ἐὰν δανίζειτα πε
ρὶ δικαιοσύνης, ἀπόδος· ἀκούεις πε
ρὶ δικαιοσύνης, διὰ τῆς πράξεως· ἐ
ὰν δὲ ἦς ἁμαρτωλὸς· δανείζη μὲν τὰ
περὶ δικαιοσύνης· οὐκ ἀποδίδωσδε·
κρεῖττον δὲ ἐπιν τὴν ἀρχὴν μὴ δανεί

σασθε· μάριστα τὰ τοῦ ταμείου τοῦ
κυριακοῦ· ἢ ἀπολέσαι τὰ τοῦ κασιλέως
χρήματα· δανείζεται οὖν ὁ ἁμαρτωλὸς
καὶ οὐκ ἀποτήσει· ὁ δὲ δίκαιος οἰκτή
ρει καὶ δίδοι· οὐ μόνον δανείζει ἀλλὰ καὶ
οἰκτήρει καὶ δίδωσιν. ὅτι οἱ εὐλο
γοῦντες αὐτὸν κληρονομήσουσι γῆν·
οἱ δὲ καταρώμενοι αὐτὸν ἐξολοθρευθή
σονται. οἱ ἐλογοῦντες οὖν τὸν κν δίκ
οι κληρονομήσουσι γῆν· τὴν γῆν, τὴν ἀγα
θήν· τὴν γῆν, τὴν οὐκ ἐν τρου καὶ σημεί
ου λόγον ἔχουσαν· αὕτη γὰρ οὐ πολλή· ἀλ
λ' ἐκείνην κληρονομήσουσι· τὴν ῥεύουσαν
γάλα καὶ μέλι· κληρονομήσουσιν ἐκεί
νην, ὅπου ἐπὶ τὰ ἀγαθὰ τὰ ἀληθινά·
οἱ γὰρ ἐλογοῦντες τὸν κν, κληρονομήσου
σι γῆν· οἱ δὲ καταρώμενοι αὐτὸν, ἐξολο
θρευθήσονται· ἐπικίνδυνος οὐχ ὁ τυχὼν
καταράσσεσθαι τῶν δικαίων· καὶ λοιδο
ρῆσαι τὸν δίκαιον· οἱ ἐλογοῦντες τὸν
κν, κληρονομήσουσι γῆν· καὶ οἱ κατα
ρώμενοι τὸν δίκαιον ἐξολοθρευθήσονται·
λέγει γὰρ πρὸς τὸν δίκαιον ὁ κς· ἐχθρεύ
σω τοῖς ἐχθροῖς σου· καὶ ἀντικείσομαι.

τοῖς ἀντικειμένοις· κίνδυνος οὖν
ἐν τῷ καταρανήμᾶς τι θέναι τῷ δι-
καίῳ, ὁ μέθρου τοῦ ἐσχάτου· ἐπεὶ
μέλλει λέγειν ὁ ἰσ̄ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ,
περὶ τοῦ μεμοιδορημένου δικαίου· οὐμό-
νον ἐκεῖνο τὸ ἐπίνων καὶ οὐκ ἐδόκα τέ-
μοι φαγεῖν καὶ τὰ ἑξῆς, ἀμμὰ ἠνειχόμ-
καὶ ἐμοιδορεῖτε· καὶ ἐρεῖ τίς· μοιδορή-
σας καὶ ὁ συνιδὼν ἑαυτῷ χ̄ν λοιδορήσ-
κε· πότε σὲ ἐμοιδώρησα· χ̄ς ὑιὲ τοῦ θ̄υ·
ἀποκρίνεται δὲ καὶ ὁ χ̄ς καὶ ἐρεῖ· τοῦ-
τον δὲ ἐμοιδόρησας· τοῦτον εἰ πᾶσ κα-
κῶς, ἐμὲ ἐμοιδόρησας· καὶ ἔδει σε-
νοῆσαι ὅτι ἀκόλουθον ἦν τὸ τοιοῦτον ἐ-
θρεψας, ἐμὲ ἐθρεψας· τοῦτον ἐπότη-
σας, ἐμὲ ἐπότησας· ἐμὲ ἐνέδυσας,
εἰ τοῦτον γυμνὸν ὄντα ἐνέδυσας· τοῦτ
ἐλοιδόρησας, ἐμὲ ἐμοιδόρησας· τοῦτ
ἐμόστησας, ἐμὲ ἐμόστησας· διὰ τοῦτο
παρακαλῶμεν τὸν θ̄ν· ἵν' ἡμῖν χαρίσ-
ται ἀεὶ ἐμοτεῖν τὸν θ̄ν· τοὺς δικαίους·
καὶ μηδέποτε κατ' αὐτῶν ἀνοίτειν τὸ
τόμα ἁμαρτίας· μήποτε ἐξομοθρεύ-
θωμεν· ἀμμὰ ἵνα δικαιωθῶμεν ἐν

χῷ ἰῦ ὦ ἐστιν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων ἀμήν. +

ὁμιλία λ

φυ ιθ

Παρὰ κῦφησι τὰ διακήματα ἀνοῦ κα
τευθύνεται· τὴν μέξιν τὴν διακήματα·
οὐσιν ἡθηοῦσαν παρὰ τοῖς ἑλληνίζουσι·
οὔτε παρὰ τοῖς ἰδιωτεύουσιν, οὔτε
παρὰ τοῖς δοκοῦσιν ἀκρικῶσαι τὰ περὶ
μέξεως, ὁμοίως ἐξέθεντο· ἑρμηνεύσαν
τος ἑνὸς μόνου ἰσοδυναμοῦν τῇ λέξει τι
θέντος κοψόμεν οἱ δοψεῦσαι ἑτοιμολογί·
ἐκραϊκῆς ἐπιτῆσαι τὸν ἀναγινώσκον
τα τὴν γραφὴν, τίσημαίνεται ἐκ τοῦ
ὀνόματος τοῦ διακήματα· καὶ οὐκ ἐν
ταῦθα μόνον εὕρομεν τὴν μέξιν τὴν διακή
ματα, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῷ μὲν τούτῳ τῷ
ψαλμῷ, ἅπαξ φησὶν ἡνίκα πόμαδι
καίου μεμετήσει σοφίαν· καὶ ἡ γρῶσσα
αὐτοῦ λαλήσει κρίσιν· ὁ νόμος τοῦ θῦ αὐτοῦ
ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ· καὶ οὐχ ὑποσκελισθή
σεται τὰ διακήματα αὐτοῦ· εὕρομεν
δὲ τὴν μέξιν. καὶ ἐν τῷ οὖν ψαλμῷ, ὅ
τωσ ἔχουσαν· ὡς ἀγαθὸς τῷ ἰηλ ὁ

θῶ τοῖς ἐνθέσι τῆς καρδίας· ἐμοῦ δὲ
παρ' ἀμικρὸν ἐσαλεύθησαν οἱ πόδες·
παρ' ὀλίγον ἐξεχύθη τὰ διακήματά μου·
εἰ δὲ τὰ διακήματά μου ἀπὸ τοῦ δια
κῆναι γέγονε· καὶ ὁ μὲν νοῦς ὁ αὐτὸς
σχήματι σμὸς ἐξέσεως ἑτέρως ἔχων
ἐν τῇ ἐξόδῳ· ἡ νίκα μωυσῆς εἰ δὲ τῆς
φλόγα τοῦ πυρός· καὶ τὸν ἄγγελον· ὡς
τὴν κάτον ἐκ κατακαιομένην· εἶπε γὰρ·
διακὰς ὦ ὄψομαι τί τὸ ὅραμα τὸ μέγα
τοῦτο· ἔλαμον δὴ ἀφορμὴν εἰς τὸ κα
τὰ τὸ δυνατόν μοι νοῆσαι τὸν τόπον·
ἀναγνοὺς διήγησιν τοῦ εἰπόντος, τί
κούλεται τὸ διακὰς οὖν ὄψομαι τί τὸ
ὅραμα τὸ μέγα τοῦτο· ἔλεγε διηγούμενο
τὸ κατὰ τὸν τόπον· ὅτι τὸ μέγα ὅρα
μα, οὐχοῖ, ὅν τε ὀφθῆναι τῷ ἐπῶτι ἐν
τοῖς κιωτικοῖς· ἀλλὰ δεῖ διακῆναι ὡς
ὑπερκῆναι τὰ κόσμι κὰ τὸν νοῦν· ὡς
γενέσθαι ἐν τῇ κρείτγονι καταπάσει·
καὶ τῆς θεωρίας τῶν νοητῶν· ἵνα δυ
νηθῇ τὸ μέγα ὅραμα κατὰ νοῆσαι·
ταῦτα μὲν οὖν ἐκεῖνος ἔλεγε δὴ, τὸ
κατὰ τὸν τόπον· ἡμεῖς δὲ εὐχόμεθοι

ἐπαινέσαι ἀνὸν σοφὸν· καὶ προσθῆναι
αὐτῷ τοιαῦτα, κρέπομεν κατὰ τὸν τόπ·
ἕκαστος τῶν ὁδεύοντων ἐπ' ἀρετὴν, προκό-
πει πρῶτον· εἰ θ' οὕτως ἔρχεται ἐπαυτῇ·
ἐν τῷ, προκόπειν· τοίνυν διακαίνει.
ἀεὶ τοῖς ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος·
καὶ τῶν ὀπίσω ἐπιλαν θανόμενος· ὡς
διακαίνων οἰονεὶ ὑπερκαίνει τὴν προ-
τέραν χέσιν τῆς κακίας· καὶ ὑπερκαί-
νων τινὰ ἁμαρτήματα· καὶ μὴ κέτι τε-
νόμενος ἐν αὐτοῖς· τοῖς ἔμπροσθεν ἐ-
πεκτεινόμενος, ἐν ἐλάτροσι γίνεται·
δόσω, γὰρ τῷ, λόγῳ, εἶναι καὶ ἐλάτρομ
κακὰ, ἐν ἐλάτροσι γίνεται καὶ συ-
νεταλμένοις κακοῖς· καὶ τοῦτό ἐστι τὸ
διακαίνειν κατὰ τὸν λόγον τοῦ θῦ· ἐ-
σοῦ διακαίνων διακῆ τὴν κακίαν· ὡς
τὰ ἀπὸ κακίας· καταμὲν τὴν ἔξοδον,
ὁ λέγεται τὸ ὅραμα τὸ μέγα· οὐδεὶς γάρ
ἐστι ἐν τῇ, κακίᾳ ὢν· καὶ μὴ διακὰς αὐτὴ,
δυνήσεται κατανοῆσαι τὸ μέγα ὅραμα·
τί δ' ἂν εἴη τὸ μέγα ὅραμα, ἢ ὁ καθαρᾶ,
καρδία κρεπόμενος θῦ· τί δ' ἂν εἴη τὸ
μέγα ὅραμα, ἢ ἡ σοφία καὶ ὁ λόγος τοῦ

θῦ· ὁ χ̅ς̅ αὐτοῦ· ὃν οὐδεὶς δύναται
πνώσκειν, ἐὰν μὴ ὁ πῆρ αὐτῷ ἀπο
καλύψει· τί δ' ἂν εἴη τὸ μέγα ὅραμα.
ἢ τὸ πνᾶ τὸ ἅγιον· τάχα δὲ ὡς πλει
όνων ὄντων ὁραμάτων μεγάλων, ἐν
τῇ ἐξόδῳ γέγραπται· τὸ διακὰς οὖν
ὄψομαι τὸ ὅραμα τὸ μέγα τοῦτο· πρὸ
γὰρ διαπορὴν ἑτέρων μεγάλων ὁραμά
των. λέγεται τὸ ὄψομαι τὸ ὅραμα τὸ
μέγα τοῦτο· τί δὲ ἦν ἐκεῖνο τὸ μέγα
ὅραμα ὅπερ ὁ διακὰς ἐθεώρει, ἢ ἄγ
γελος· ὁ γὰρ νοήσας ἀγέλου φησὶν φύσιν·
καὶ ἐκλαμὼν, πῶς λέγεται περὶ αὐτῶν.
πάντα μὲν ἃ ἀναγέγραπται ἀγάρ, καὶ
τὸ ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνᾶ·
καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρφλέγον·
ὁ καταμοήσας τὸν λόγον τῆς κάτου·
καὶ καταμοήσας τὸν ὀφθέντα ἄγε
λον ἐν φλογὶ πυρὸς ἐπὶ τῆς κάτου· εἰ
δὲ τί ἐν ὅραμα ἐλάττον μεῖζόνων ὁ
ραμάτων, ὧν μωυσὴς ὕπερον ὄψε
ται· μωυσὴς γὰρ μέγα ὅραμα εἶδε τοῦ
το· ἀλλ' οὐκέτη ἐπὶ τοῦτον τοῦ μεγάλου ὅρα
ματος· ἀνάγνωθι οὖν ὅλα τὰ ἐν ἐξόδῳ·

καὶ ἴδε ὁ πυρέσσει ὁραμαμέγα τάχα
μεῖζον τοῦ προτέρου δεύτερον. καὶ πά-
λιν πυρέσσει ὁραματρῖτον μέχρις ἔλθη
ἐς τὸ μέγιστον τῶν ὁραμάτων, εἰς ἐρ-
χόμενος εἰς τὸν τρόφον ὅ σου ἦν ὁ θς̃.
εἰ γὰρ μέγα ὅραμα ἄγεμος ὁ ἐν πυρὶ φρο-
τὸς ὀφθεὶς, πῶς οὐ πρέον μεῖζον ὅ-
ραμα ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸν τρόφον οὗ ἦν
ὁ θς̃. εἰ δὲ θέλεις ἔτι μεῖζον ὅραμα τοῦ
θεάσασθαι, ἐπαγγελίαν ἴδε. μωυσὴς
μόνος ἐγγὺς πρὸς τὸν θν̃. οἱ δέ μοι ποὶ,
οὐκ ἐγγοῦσι: τοῦτο ἦν τὸ μεῖζον ὅραμα.
πάρεν ἐπὶ μωυσέως ἐὰν θέλῃς, ἀνα-
μέγου ἀπὸ τῆς γραφῆς τὰ μωυσέως ὁ-
ράματα, καὶ ὅψει ἔτι μείζωνα. εἰ δὲ
ρον φησὶν χάριν ἐν ὠπιόνσου, ἐμφάνι-
σόν μοι σεαυτῶν μετὰ πολλὰ ὁράματα με-
γάλα, γνωστῶς ἴδωσε. καὶ ἐκεῖφη σὶ
πρὸς αὐτὸν ὁ θς̃. τίθη μίσε εἰς ὁ πὴν
τῆς πέτρας. ἡ πέτρα δὲ ἦν, ὁ χς̃.
ἵνα ἴδη διὰ ὠπῆς κραχείας. ἐπεὶ ἐμέλ-
λεν ἔτι πολλὰ θεωρεῖν, προγυμνασά-
μενος τοῖς διὰ τοῖς ὠπῆς τεθεωρη-
μένοις. καὶ ὅψει τὰ ὀπίσω μου. τὸ

πρόσω πόν μου, οὐκ ὀφθήσεταί σοι. ἐν
ρήσεις καὶ ἄλλα ἐν ἀριθμοῖς μεγάλα ὁ
ράματα. καὶ ἐν δευτερονομίῳ, πάλι
μου σέως ὁράματα. τί δὴ ταῦτα ἐξε
τάζω περὶ τὸ διακὰς, καὶ οὐκ ἤδη ἔρχο
μαι ἐπὶ τὰ διακήματα ἀνοῦ κατευθύνε
ται. ταῦτα γὰρ νῦν πρόκειται ἡ διήγη
σις. ἕκαστον οὖν διάκημα, πολλάκις
ποι εἰ θεωρῆσαι τί ὅραμα. μισθὸν γὰρ
δίδωσι τῷ διακάντι ἑκάστην κακίαν
ὁ θσ̃, ὁράματι διὸ θαυμαστῶς λέγεται, ἐ
πιθυμήσας σοφίαν, διατήρησον ἐν το
λὰς. καὶ κσ̃ χωρηγήσει σοι αὐτήν. πολ
λὰ οὖν ἐπὶ τὰ διακήματα. διάκηθι πορ
νείαν. διάκηθι μοιχίαν. ἐὰν δὲ μακα
ριότερος ἦς, διακήσῃ καὶ ὀργήν. διακή
σῃ καὶ λύπην. διακήσῃ καὶ ἀργυρίων
ἐπιθυμίαν. ὅσον δὲ οὐ διακαίνῃς ταῦτ.
ἀλλὰ μένεις ἐν αὐτοῖς, οὐδὲν ὄψει. ὁ
ραμαμέγα. τυφλούμενος ὑπ' αὐτοῦ
τοῦ μὴ διακαίνειν κωλυόμενος. ἔχομ
οὖν ἄλλους πόδας τοὺς διακαίνοντ
νοητῶς. ἵνα διακαίνοντες τῷ ἐπικαί
νειν τῆς μεγούσης ὁδοῦ. ἐγὼ εἰμὶ ἡ ὁδὸς,

φθάσω μὲν ἐπὶ τὸν θν̄. πολλὰ οὖν
διακήματα τοῦ οὐν οὐ. ἅπερ διακή
ματα ὑπὸ κῦ κατευθύνεται. οὐ γὰρ ἀρ
κεῖ τῶι ἀνῶι θέλοντι διαμαίνειν ἐκ τῆς
ἰδίας προαιρέσεως. ἐὰν μὴ ὁ κσ̄ κα
τευθύνη τὰ διακήματα. ἐπὶ γάρ ποτε
θέλοντα διακῆναι, διακῆναι μὲν. οὐ
κ ἐπεύθειας δέ. ἀλλὰ πορεύεσθαι πλα
γίως, καὶ σκολιῶς διακῆναι. ἐὰν ἴδης
τοὺς ἐν φιλοσοφίᾳ, κοσμικῆς τῆς ἀληθεί
ας ἀποπίπτοντας. πολλὰ μεμονικό
τας. μὴ ὀκνεῖ λέγειν αὐτοὺς διαμαίν
μὲν. καὶ γεγονέναι ἐν διακήμασιν. οὐ μὴ
τοῖς κατευθυνομένοις, ἀλλὰ τοῖς λε
λοξωμένοις. ἐκκλίνουσι γὰρ δεξιὰ καὶ
ἀριστερά. ἐὰν ἴδης τοὺς ἐν ταῖς αἱρέ
σεσι διαμαίνειν θέλοντας τὸν ἰδιω
τισμὸν. καὶ μὴ ἀρκουμένους φιλῆ, τῆ
πίπει. νοοῦντας δὲ. καθύτερον μὲν.
οὐ καλῆ θὲς δεῖ, ὅρα. ὅτι καὶ οὗτοι γεγό
νασι μὲν ἐν διακήμασιν. οὐ μὴν παρὰ
κῦ αὐτῶν τὰ διακήματα κατευθύνεται.
ἀλλὰ δεῖ τολμήσαντα εἰπεῖν, ἀπὸ τοῦ
διαμόλου αὐτῶν τὰ διακήματα λο

ξεῖται καὶ ῥοξὰ τίνεται. ἡμεῖς δὲ εἰ
περ θέλομεν ἀμφότερα. καὶ τὸ διαμαί-
νειν καὶ τὸ εὐθύνεσθαι ἡμῶν τὰ διαμή-
ματα. καὶ τὸ ὁρμᾶν, ὁρμήσομεν ἐπὶ
τὸ διαμαίνειν. καὶ ἐν ἐρ τοῦντες τὸ δι-
αμαίνειν, εὐχόμεθα. ἵνα ἀπὸ κῦ τὰ
διαμήματα ἡμῶν κατευθυνθῇ. ἐν θά-
δε μὲν οὖν φησὶ παρὰ κῦ τὰ διαμήματα
ἀνοῦ κατευθύνεται καὶ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ
θελήσει. ὁ τὰν πεσή, οὐ καταρραχθή-
σεται. ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς, οὐκέτι περὶ ἀνοῦ
ἀπλῶς λέγεται. ὡς ἐν ταῦθα τὸ πα-
ρὰ κῦ τὰ διαμήματα ἀνοῦ κατευθύνεται:
ἀλλὰ περὶ τοῦ δικαίου. πλέον τί ἔχον-
τος παρὰ τὸν κοινῶς ὁ ποῖον ἀνῶν.
πόμα τὰρ δικαίου μελετήσει σοφίαν. καὶ
ἡ γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσει κρίσιν. οὐ κἀνοῦ,
ἀλλὴ δὴ τοῦ δικαίου. ὁ νόμος τοῦ θῦ αὐ-
τοῦ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ. καὶ οὐχ ὑποσκε-
λισθήσεται τὰ διαμήματα αὐτοῦ. ἐκεῖ,
κατευθυνθήσεται τοῦ ἀνοῦ τὰ διαμή-
ματα. ἐν ταῦθα οὐχ ὑποσκελισθήσεται
τοῦ δικαίου τὰ διαμήματα. ὁ τικῦ ἀντι-
πηρίζει χεῖρας αὐτοῦ. ἐν δὲ ὦ ἀλλοι

ψαμμῶν, τῶν ἐκδομικοπωλέγω ὑ
δευτέρων. ἐμοῦ δὲ παρὰ μικρὸν ἐσα
λεύθησαν οἱ πόδες, παρὸ λίγον ἐξεχύ
θη τὰ διακήματά μου. ὅπερ καὶ αὐτὸ
τοιοῦτον ἔχειν ὑπολαμμάνω νοῦν.
νόει μοι τινὰ ἀναμαίνοντα. καὶ ἐν τῷ
ἀναμαίνειν, προκόπτοντα. εἶτα, ὁ
λισθήσαντα καὶ κατελθόντα. καὶ ἀ
πολέσαντα τὴν προκοπὴν τῆς ἀναμά
σεως αὐτοῦ. μὴ ὄκνει λέγειν ἐκκεχύ
θαι τὰ διακήματα. ὥς γὰρ ἄλλος ἐκ
κεχύται οἶνος. ἢ ἔλαιον. ἢ ὅ τι ποτοῦν.
τῶν τοιούτων. οὕτω τοῦ προκόψαντο
ἤδη ἐν τῷ διακαίνειν. ἐκχεῖται τὰ δι
ακήματα, ὅτε ὀπίσω αὐτοῦ κλέπει.
εἰ θέλεις ἔτι μημόνον ἀπὸ παραδείγ
ματος καινοτέρου ἀλλὰ καὶ ἀπὸ γρα
φῆς ἀκοῦσαι. τίς ἐπὶ νοῦ ἐκχεῖται τὰ
διακήματα. ἄκουε. ὅτι ἡ γυνὴ τοῦ
λὼτ διέκαινε. καὶ διακαίνουσα, ἐξήει.
ἀπὸ τῶν σοδόμων. ἵνα ὀδεύσῃ ἐπὶ τὸ
ὄρος. ἐφ' ὃ ἐκελεύσθη ἀνακῆναι. ἀλλ' ἐ
πεὶ παρὰ τὴν ἐντολὴν πεποίηκε
τοῦ θεοῦ λέγοντος. μὴ περικλύψεις εἰς

τοῦ ὁ ποίου· μὴ δὲ ἀπὸ δὴ πασάσης τῆς περι-
χώρου· εἰς τὸ ὄρος σώζουσι μή ποτε
σφαραγισθῶσι· καὶ δεραρνεῖς τοῦ πί-
σω· καὶ δεξιὰ θὴ αὐτῆς τὰ δι' αἱμάτων· καὶ
ἀνωφόλεω· δύμειμ δὴ γὰρ ἀμμάρος· εἰ θε-
λεις καὶ δεύτερον παραδείγμα· τίμα τρό-
πον δὲ κεῖται τὴν ὧν τὰ δι' αἱμάτων·
ἄλλως τοῦ σῆς λόγου τος· οὐδεὶς σε αἰρῶμε
πάρο τρον τὴν χεῖρα καὶ αἰρεῖς εἰς τὸ
ὁ ποίου· ἄνθεός εἰμι τῶν· κασι λεῖ αὐτοῦ θῦ·
δεῖ γὰρ τὶς πάρο τρον τὴν χεῖρα· ὃ
μαρῶν, ἡ ρο τρίαν δὴ· καὶ τὸ δὴ πρόσθεν
ἦρξε· δεῦρ αὐτὸν κατανοεῖν τοῦ ἀνάλε,
ἐν αἱκατάθεμ τὸ ἄρο τρον· ὁ δὲ, αἰρεῖς
εἰς τὸ ὁ ποίου, δεῖ χθὲν αὐτοῦ τὰ δι' αἱμά-
ματα· δεῖ χθὲν ὁ ὅδοχε πεποιηκέναι
περὶ τὸ ἄρο τρον καρῶ· δὴ θὲ καὶ καὶ ἀρχῆ
ἱστορίαν δ' ἄρο πον· ἐν αὐτῷ ὡς πόσ δὴ κε
κεῖται τὴν ὧν τὰ δι' αἱμάτων· πολλὰ ἐφ'
δεῦ ἦλθεν δὲ κεῖνος αὐτοῦ· καὶ δι' δὲ καὶ με δὴ
αὐτῆς δὲ ρ ὑθρὰ θαράσης· καὶ πρὸ κοπὴ ἦν
αὐτοῖς, δι' αἱμαίμονοι τὴν δὲ ρ ὑθρὰν θάρασαν·
ἄρα τὴν δὲ, καὶ πόκασιν δὴ τὴν δὲ ρ ἡμῶν·
δὴ κεχθόν τῶν τὰ δι' αἱμάτων πλείονα, ἡ

ἐμάτγομα· οἱ μὲν γὰρ ἐπὶ πλεῖον προκε-
κοφότες τῆς ὁδοῦ· τῶ πλεῖον προκεκο-
φέναι· ἡμαρτικέναι δὲ, ἐξέχεαν αὐτῶν
τὰ πομμὰ διαμήματα· οἱ δὲ ἐπ' ἔμαγον
προκεκοφότες, ἐξέχεαν αὐτῶν τὰ ὀλί-
γα διαμήματα· κἂν σὺ δὲ ἀκούσης ποτὲ
τινὰ τῶν προκεκοφότων ἐν ἀγνείᾳ τρι-
ετεῖ· ἐν σωφροσύνῃ, ἐν ταξῇ· ἐν ὁμο-
λογίᾳ τοῦ λόγου δεκαετῆ· εἶτα μετὰ τοῦ
τομάθης τὸν τοιοῦτον νενικημένον, πορ-
νεύσαντα· ἢ ἄλλην τινὰ ἁμαρτίαν ποιή-
σαντα, μὴ ὀκνειμένειν αὐτὸν ἐκκεχῆναι
τὰ διαμήματα αὐτοῦ· καὶ ὡς περ κυμῶ-
νή τις ὁ κατευθύνων τὸ σκάφος· καὶ ἤδη
πολλοὺς παδίους περάσας· νικηθεὶς ὑ-
πὸ ἀνέμου ἐναντίου· καὶ μηδυνηθεὶς αὐ-
τῶ ἀντιμέται· καὶ ἐπανεμθὼν εἰς τὰ
ὀπίσω τῆς τοῦ ἀνέμου ὁρμῆς· ἐξέχεεν αὐτ
τὰ διαμήματα τῆς νεῶς, τὸν αὐτὸν τρό-
πον καὶ σὺ τοῖς ἐμπροσθεν ἐπεκτεινό-
μενος· πραφεὶς εἰς τὰ ὀπίσω· ἐὰν ἁμαρ-
τήσης, ἐκχεῖσον τὰ διαμήματα· ἵνα
δὲ φοβηθεὶς ἐκχέαισον τὰ διαμήματα,
ἄκουε τοῦ ἐν τῷ ἐξεμηλκυμένοντος·

δίκαιος ἐὰν ἀποστρέψῃ ἀπὸ τῶν δικαι-
οσυνῶν αὐτοῦ· πάσαι αἱ δικαιοσύναι
αὐτοῦ ἃς ἐποίησεν, οὐ μὴ μνησθήσονται·
ἐξεχύθησαν γὰρ αὐτοῦ τὰ διαμήματα·
δεόμεθα οὖν κε· ἵνα καὶ ἡμῶν κατεθυν-
θῇ τὰ διαμήματα· καὶ ἵνα καὶ ὑποσκε-
λησθῇ ἡμῶν τὰ διαμήματα· καὶ ἵνα δι-
αμάντες, ἴδωμεν τὰ ὁράματα τὰ μεγά-
λα· κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς διαμάσεως
ἡμῶν· ὁ τὰν τοῦ ἀνοῦ ὑπὸ τοῦ κυ τὰ δι-
αμήματα κατεθυνθῇ· τότε τὴν ὁδὸν
αὐτοῦ θελήσει· ἀμφίκολος ἡ λέξις· ὁ γὰρ
κς τοῦ κατεθυνομένου ἐν τοῖς διαμή-
μασι, θέλει τὴν ὁδὸν· καὶ ἀποδέχεται
αὐτὴν· μὴ θέλων ὁδὸν ἀσεβῶν· μηδεθέ-
λων ὁδὸν λοξῶς πορευομένων· καὶ δια-
καινόντων οὐ μετεθείας· ἢ αὐτὸς, οὗ τὰ
διαμήματα παρὰ τοῦ κυ κατεθύνεται·
θέλει τὴν ὁδὸν τοῦ κυ γευσάμενος ἐν τῷ
κατεθύνεσθαι αὐτοῦ τὰ διαμήματα,
τῆς γλυκύτητος τῆς κατὰ τὴν ὁδὸν· ἐν ᾗ,
κατεθύνθη ὑπὸ τοῦ κυ· καὶ τὴν ὁδὸν
αὐτοῦ θελήσει· ὁ τὰν πεσή, οὐ καταρρα-
χθήσεται· οὐκ εἶπεν περὶ τοῦ δικαίου

ὁ τὰρ πόσις· περὶ ἀμοῦ ὅρος ἐστί· τοῦ
μὴ πόδικαίου· δ φαμὲν οὐδὲ πόστεῖν· ὁ
τὰρ τοῖν πόσι, οὐκ ἀταρραχθήσεται·
διαφορὰ παραμένουσι θέρμεν τοῖ πόμτ·
καὶ κατάρρηγμ φέρμου καὶ πόσόμτος· ὃ
οὐκ ἀταρρηγμ φέρμον· φάμεν δὲ τὸ πα
ράδειγμα ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς ἄρῶσι παρα
όμτων καὶ πιπόμτων· καὶ ἢ τοι μὲ ἀτὸ πί
πτειν κατάρρηγμ φέρμον, ἢ σύγκατάρρη
γμ φέρμον· οἱ ἐν τοῖς ἄρῶσι παραίομ τὸ
ἐνίοτε πεπόκασι τὸ πρῶτον· μὲν ἐκ
κατι τὰ τρία· ἔστι ἀρόμεν· οὐ τὸ τρὶ ἔνοε
παραίσμαστος ἐστὶ τούτοις, εἰ ποιε ἀν κα
τὰ τὸ σωματικὸν ὅτι πάσχοι μὲν· οὐκ ἀπρ
ράχθη δὲ· μὲν ἐκκε γὰρ μὲ ἀτὸ πόστεῖν· εἰ
μὲν ὁ κάν τὸ παράδειγμα, μὲ ἀμκ σι τοῦ
βόστοι ἔστι τὰ δῆνο· ἔστ ἰδῆνο ἀμφ μὲν ἐκκ
μὲν· καὶ μὲ ἀτὸν ἐνικῆσθαι, οὐ παραδόν
τα ἔστ αὐτὸν τὴ ἀπόλιτεῖαν· εἰ δὲ γε αἰ ἀλλα
θαρσίαν πάσκοι καὶ πρὸ μὲ ἐῖαν· ἀλλὰ
ἀφ ἀπαν τὰ ἀπομνήσθεν τὰ τῶν γραφῶν·
μὴ, ὅ τοῖ πὸ μὲ ἀφίκασι καὶ, ἢ ὁ ἀπὸ πρὸ
φὸ μὲ ἀπὸ πρὸ φῆ; οὐ αἱ οἱ ἀπὸ πρὸ φόμτ
ἀπὸ πρὸ φὴν ἀφ αἱ δὴ μὲ γεικὸ· ἔστ ἰδῆ σοῦν

μετὰ τὸ ποιεῖν ἁμαρτάνειν. καὶ ἐν τῷ ἁμαρ-
τάνειν ἁμαρτωλοὶ ὦμεν. καὶ ἁμαρτωλοὶ ὄντες
τὴν βοὶ τοῦ προφήτου σχήσομεν. καὶ κατορ-
θοῦν τὰ μετὰ τὸ ποιεῖν. καὶ μισοῦν τὰ κακῶς,
μὴ ποιεῖν τοῦτο οὗ τὸν ἐστὶν ἐν τῷ βοὰ αὐτοῦ.
τὸ ὅταν ποιῶν, οὐκ ἀναρρᾶχθήσεται· ἐὰν δὲ
ἴδῃς τὴν ἀμετάνοητον ποιεῖν ἀνόσιον δὴ σὺν
καὶ μέγον τὰ, πολλὰ· ἀνόρρωμεν· αἱ
ἁμαρτίαι ἐν ἡμῖν· οὐκέτι ἐπὶ δαὶ ἔχοντος τῆ
ρίας· καὶ ἴδῃς τὸν τοιοῦτον ἀνόρρωστον
νενόμενον τοῦ θοῦ, οὗτος καὶ πολλὰ κτῆ καὶ
κατερρᾶχθη· καὶ ὁ μὲν οὖν ἀθρῆτῆ, εἶμαι
ἄπορος· καὶ καὶ ὁ εἶμαι ἀθρῆτῆ, ἐν οὐ
τοσοῦμο μόνος ἀπὸ τῶν, παραδείγματος·
ἀμβοῦραιν τὸν· ἀσφαλῆ· εἰδὲ μὴ δὲ
δύνῃ σαι τοιοῦτος γενέσθαι ἀθρῆτῆς, ἀλλὰ
πολλὰ καὶ μὴ κατερρᾶχθεῖς ἀλλ' ἀνάστηθι·
πόν θεῷ τὰ μὲν γὰρ οἱ πόνοι τοῦ, καὶ μετὰ
τὸ ἁμαρτῆσαι ἀνόρθωσαν τοῦ· καὶ πα-
ραδόντος ἑαυτοῦ πάσῃ ἁμαρτίαι· οἱ
δὲ μὴ τοιοῦτοι· ὅσοι ἐπὶ δαὶ ἔχοντος, οὐ
τοσοῦτον ὑπὸ τῶν δι καὶ ὅμοιον πόνον θεῷ τὰ·
διὸ ὁ ἀπόστολος ἐ· καὶ πόνον θέσω τιμᾶ τῆ
προ ἡμαρτηκότων· οὐχ ἁπλῶς· ἀλλὰ τῆ

προσθήκην ὅρα· καὶ μὴ μεταμονησάμενος μὲ
τὴν ἀκαθαρσίαν καὶ τὴν μείαν καὶ ἀσέλ
γειαν ἣ ἐπράξαμεν· καὐτὸν μὲν οὖν τὴν ἀθῆ
αμόμοις καὶ ἀσπίλοις τηρεῖν ἐφιέμεθα,
τὴν μετάνοιαν μετάνοιν; οὐκ ἀλλ' ἀμφὶ μετάνοιαν
κόσμον ἔστερον· ἐν τοῖς τῶν ἀθλητῶν δὲ·
καὶ ἔστι ἡ γραφὴ τοῖς σφαραδείγμασιν χρή
σασθαι, ἵνα μὲν εἰπεῖν· ὅτι τὴν πάσιν τίς μετάνοιαν
ἔστι· τὴν ἀρετὴν ὅν· μετάνοιαν· τὴν ἀρετὴν
ὅν, μετάνοιαν· τὴν ἀνδραγαθίαν ὅν· ἔστι·
καὶ ὁ ἀπόστολος φησί· οὐδεὶς ἀθφανοῦται,
ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ· καὶ οὕτω πολλα
πλῶς, ὡς σὺν λόγῳ τρανότερον· ἄρμον τοιοῦτον
γὴν ἔσθαι ὁ ποιοῦσιν ἡμῖν ἀλλὰ ἀμφίβολον· ὁ θῶ
ὁ τρέφωμεν τὴν μετάνοιαν τὸν ἔσμον· καὐτὸν γὰρ
μέσθαι τοιοῦτον· ὡς ἔστιν δίδασκε τὸν ποιεῖν·
ἀμφὶ καὶ πάσχοντας τὴν πάσιν, τὸν ἀρετὴν
ὁν ἀνόμισαν καὶ μίκνυσιν τὴν αὐτῶν· καὶ ἡ
τὴν ἐκείνου πάσχοντας, ἀρ τοῦτο μὲν οὐ μὴ
ἀν γὰρ αὐ ἔστι τὸ παιδίον μετάνοιαν
αὐ ἔστι τὸ ἀρετὴν ἀνήτινον μετάνοιαν· ἀν ἀρετὴ
τοῦ ἀθφάνου τοῦ ἔστι τὸ ἀνδρί· πολ
λὰ οὖν καὶ ποικίλα ἀνομάζεται περὶ τὰ πα
λαίσματα καὶ χρήσιμα· οὐκ ἔστι γὰρ ἡ

μὲν ἡ πάρκη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀρ-
ρὰ πρὸς σάρκα· πρὸς τὰς ἀρχὰς·
πρὸς τὰς ἐξουσίας· πρὸς τοὺς κοσμο-
κράτορας τοὺς κόσμους· πρὸς τὰ πνεῦκα
τῆς σοφίας καὶ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐ-
πουρανίοις· ἐν τοσούτοις ἀνταγωνισταῖς,
διὰ πρέπαιδεῖ· καὶ κινῆσαι δεῖ· τίνος
ἔσται ἀνδρὸς, τίνος μακαρίου καὶ ἁγίου ἱε-
ροῦ τινος; τοῦ ἐκ παιδὸς προφητεύσαντος
δανιήλ· τοῦ ἐκ παιδὸς τοὺς πρεσβυτέ-
ρους ἐρέγξαντος· καὶ τεπιμημένου πρεσ-
κείοις ἀπὸ τοῦ οὗ· τοῦτο ἀνδρός ἐπιν ἱε-
ροῦ τινος καὶ θείου καὶ μακαρίου· ὁ ποῖος
ἦν ὅ ἐπιεμκοιρία, περνίσας τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ τὸν ἡσαῦ· ὁ ἰακώκ· ἀρρεῖ καὶ οὐδύ-
νασαι τοιοῦτος γενέσθαι· γενοῦ ἐξῆς ἀθρη-
τής· ταῦτα διὰ τὸ ὅ τὰν πέση, οὐκ ἀταρρα-
χθήσεται· ὅτι κ̄ ἀν τις τηρίζει χεῖρα
ἀν τοῦ· καὶ ἵνα διακαίνη παρὰ κῦ τὰ
διακήματα ἀνοῦ· καὶ κατευθύνηται· ὑ
ἵνα πεσὰν μὴ κατὰ ῥαχθῇ, κῦ πάρεν
δεῖται· πότε γὰρ οὐ κῦ δεόμεθα· διὰ
τοῦτο γὰρ οὐκ ἀταρραχθήσεται· ὅτι κ̄
ἀν τις τηρίζει χεῖρα αὐτοῦ· ἀμφίκορος

ἡμέρις, εἰς τὴν ἑαυτοῦ χεῖρα ὁ κῶ ἀντι
πηρίζει, οὐκ ἐῶν αὐτὴν καταῤῥαχθῆναι· ἢ
τὴν τοῦ παραίοντος καὶ ἡδημέρμοντος
καταῤῥήγνυσθαι· τὴν χεῖρα ἀν[illegible]ρίζει
ἵνα μὴ ὅλως ἐμφθήσωσι πρόσω[illegible] καὶ γέ
νηται χαμαιόμος κείμενος· ἡ νεώτερος
ἐστενόμην καὶ γὰρ ἐστήρασα· καὶ οὐκ εἶδον
δίκαιον ἐστὰ ταλελειμμένον· οὐδὲ τὸ
σπέρμα αὐτοῦ ζητοῦν ἄρτους· ὅλην τὴν
ἡμέραν ἐλεεῖ καὶ δανείζει ὁ δίκαιος· καὶ
τὸ σπέρμα αὐτοῦ· εἰς εὐλογίαν ἔσται· ὁ
ἀπρῶς ἐκδεχόμενος τὴν ἀρχὴν τῆς γρα
φῆς, οἴεται ταῦτα μέγεσθαι κατὰ συντυχίαν
ὑπὸ τοῦ δᾶδ· γηράσαντος καὶ διελθόν
τος τὴν νεώτητα· καὶ φάσκοντος· ὅτι
γέγονα δὲ ποτὲ νεώ
τερος· καὶ ὅμως ἐν τοσούτῳ χρόνῳ,
οὐκ εἶδον δίκαιον ἐγκαταλελειμμένον ὑ
τὰ ἑξῆς· ἡμεῖς δὲ ἰδότες εἶναι ἀνάρτυν
ταῖς τοῦ σώματος ἡμικίαις· καὶ τοῦ ἔσω
ἀνοῦ· εἰδότες παιδίον τινὰ ὄντα ἐν δὲ
καὶ νήπιον· νεώτερον τε καὶ νεανίσκα·
πρεσύτην καὶ γέροντα· καὶ ὁρῶντες,
ὅτι οὐτοσοῦτον διὰ τὴν σωματικὴν ἡλικί

σφ ἀμφ ἀμφ πρεσβύτερος ἦν, ὅσον διὰ
τὸν ἴσον αὐτοῦ ἀμῶν καὶ τὴν ἡλικίαν καὶ τοῦ
μητρίου· καὶ διαμενεῖν ἐν τοῖς διαμέ
μαστ[illegible] τοῦ μεφίσιον· πρὸ γὰρ τὸ
ἀμφ ἀ[illegible] πολυχρόνιοι ἕτεροι αὐτοῦ,
πρεσβύτεροι οὐκέτι ἐνήνται· ἀφῆκε πρὸ
τος διὰ ἀρετὴν πρεσβύτερος ἐν[illegible]τι
σθαι· ὡς ἐλεγόμεθα δὲ ἀρετὴν πρεσβύτεροι
χρηματίσαι· καὶ διὰ τὴν ἡλικίαν οὐχὶ δὲ
διὰ τὴν κατάστασιν ἣν κατεστάχθημεν· ἐὰν
γὰρ μὴ ἦ, ἐν δόμῳ ὁ δεσπότης ἀμφοῖν ὢν ὡς ἂν
ἀρ ἀναγκαῖον πρεσβύτερος τραφεῖς ἐν τῇ ἡλικία
μοῦ· οὐχοῖ οὐ τὸ ἴσον ἡμᾶς πρεσβυτέρους
παρ' αὐτῶν χρηματίσαι· ἐστὶ οὖν ἴσον ἡ
λικίᾳ κατὰ τὸν ἴσον ἀμῶν παιδός· μεσα
νίσκου· τρόμτος· διὰ τοῦτο φαμὲν τὸν
τέλειον τοιαῦτα λέγειν, ὃ ποῖ αὐδὶ δα
ζῶν ὁ ἀνθρώπος ἀρρὸς φάσκων· ὅτι ἡ
μμμή πιος, ἐλάμων ὡς μή πιος· ἐφρόνου
ὡς μή ποιος· ἐρωτιζόμενον ὡς μή ποιος· ὅτι
γὰρ ἀμφὶ ἀμφὶ καὶ τὴν ἡλικίαν τοῦ μητρίου·
ἐγὼ ἐλάνθρωπος ἀλεύω τοῦ ἀνθρώπου ταῦτ
λέγοντος περὶ σωματικῆς ἡλικίας· ἀρ
βεῖ ὅτι ἐστὶ ἀνθέωσ ἐστί ἀδόσιν· ἀρτιγένμη

μη τον υρόφος ἡμλοτικὸν· ἄδομον γὰρ κα
τὰ τὴν ἀρχὴν ἐστι σοφὸν· καὶ ἐμόει ὅσ
μήπος τὰ γραφὰ, ἐφρόμει ὅσ μήπω
ος τὸ ἀγγλίον· ἐροτίζετο ὅσ μήπω τὰ πε
ρὶ τὸν διηγήσεων τῶν γραφῶν· εἶτα προ
κόπτων τὴν ἡλικίαν, ὅσ μὲ μὴ τὸν χῶ, τοῦ
τὸ ρὸ κόπτων τὸν σοφίαν· ἀμαθὴς ἡ μὲ ἡ ἀν
καὶ χάριν τὸ παρὰ θεῶ καὶ ἀνθρώποις· καὶ τὴρ
γεὶ καὶ τὰ τοῦ μὴ τοῖον· οὐκέτι λοιζόμεθ
ἐρωτίζετο ὁ τὲ μὴ τοιος ἦν· διὰ τοῦτο φη
σὶν· ὅτ τὰ γὰρ ἀν ἀμὴρ καὶ τὴρ γεὶ καὶ τὰ τὰ
μὴ τοῖον· τοιοῦτον τί μοι μόει καὶ τὸ περὶ
τοῦ δὲ ἀδ λέγον τὸν· μὲ ὁ τὸ τρὸς ἐρμόμεν·
ὅσ εἰ ἐλθὸν· μήπος ἐρμόμεν, κατὰ τὸν
ἑ σοῦ μὸν ἀμῶν· καὶ γὰρ ἐγήρασα· εἰ μὴ ἦν
γηράσας, οὐκ ἠδύνατο τὸ ρὸφὴ τεῦσαι· τὸ
ρὸν τὸν γὰρ ἐστι, τὸ ρὸφὴ τεῦειν· ἐ ἀν γὰρ πο
τὲ καὶ ἴδης μὲ τὸ τὸ τρὸν τὸ ρὸφὴ τεῦόν τα,
μὴ ὀλμεῖ λέγειν ὅ τι οὗτος κατὰ τὸ μόσω ἀμῶν
τὸ ρὸ μὼ τὸ τρὸς ἦν καὶ διὰ τοῦτο προεφὴ τεύ
σὲν· ὅτ τὸ ὦν ἐὲ τρεμίασ ἡ κοιλίαν· τὸ ρὸ τοῦ
μὲ τὸ ρὸ ἀσασθ ἐν κοιμᾶ ἐστὶ ἀμαθὴς· ὁ
τὸ ρὸ τοῦ μὲ πρᾶσαί σε καὶ ὀφθεῖν σὲ ἐκ
μήτρας, ἡ τὶ ἀκάσθ τὸ ρὸφὴ τὴν εἰσ ἐθνῶν τε

θηκάσι. ἀποστερίμ αυτο οὖν ὑμέτερος
καὶ μάγει· οὐκ ἐστί σαμαρεῖν ὅτι ὑμέτε
ρος ἀγός εἰμι· ἀλλ' ὑπ χαριζόμενος αὐτοῖ
μὴ εἴπωμεν τοῦ τερ ἀλλὰ περὶ ἐμοῦ τὴν καὶ
τὸν ἀποστόλον. φησίν· μὴ μάγε ὅτι ὑμέτε
ρος ἀγός εἰμι· εἰ μὴ ταῦτα οὕτω ποιεῖται· τὸ
μὴ μάγε ὅτι ὑμέτερος ἀγός εἰμι, ποῖον ἄλλο
γον· μεῖζόν τερος ἡμῶν τὴν ἡλικίαν· τὸ σῶμα
αὐτοῦ, τοσαυτί ὁμῶν· μὴ λάβε τὸ ἀληθές, ὅ
τι ὑμέτερος σώματι· ἀλλ' εἰ δοῦς ὁ κς τί
μάγει· καὶ ὅτι δεδόξασκε τὸν τρόπον αὐτ
εἰς τὸ σῶμα αὐτοῦ· ἐκρίζωσε καὶ κατα
κάσειν· καὶ ἀποβάλλειν· καὶ οἰκοδομεῖν·
καὶ καταφυτεύειν· ὡς τοῦτο ὁρόντος οὗτος·
ἐμοὶ τὴν τύχην αὐτοῦ, οὐκ εἰς αὐτὴν τύχην
εἶναι ὑμέτερον· διὰ τοῦτο ὑπορμάγει· μὴ μάγ
ὅτι ὑμέτερος ἀγός εἰμι· καὶ δεῦρο οὖν ὡς
δηλονοτάμεθα ὑμέτερον ἡμῶν· ἀλλ' οὐκ εἰ
ὑμέτερος ἡμῶν, ὅτι περιφήτευσε· καὶ ὅτε
ὁρμάγε ταῦτα τὰ ἀμαρτεφῆ ἀλλὰ ἀλλ' ἀ
θέν τα· διὸ μάγει· μεῖζόν τερος ἐστὶν ὁμῶν
καὶ τὰ ἀγείρασα· φέγγηρασα, ἀγνοῦμεν πο
τὸν μεῖζόν τερ· καὶ οὐκ εἰδομεν καὶ ὁ ἄλλα
τερ λειμμένον· ἐὰν σωματικῶς ἀλλοῦ

ης, ϯεύδος ἐστί· πολλοὶ γὰρ δίκαιοι ἐγκα
τελείφθησαν· ἐὰν δὲ πνῖκῶς, ἀληθῶς·
οἱ ὃν εἰνομίζεις τὸ ἐγκαταλείπεσθαι διὰ
πτωχείαν γενέσθαι· τὸ ἐγκαταλείπεσ
θαι, ἐπὶ ἀσθενείας σώματος γενέσθαι· τὸ
ἐγκαταλείπεσθαι, ἐπὶ τῶδι ὤκεσθαι γί
νεσθαι· καὶ περιέρχεσθαι ἐν ἐρημίαις,
οἱ δίκαιοι ἐγκατελείφθησαν· περιῆλθ
γὰρ· ἐν μηλωταῖς· ἐν αἰγείαις δέρμασι·
ὑπερούμενοι· θλιβόμενοι· κακουχούμενοι·
ἐν ἐρημίαις πλανώμενοι· καὶ ὄρεσι καὶ πη
λαίοις· καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς· ἀλλὸ
κ ἐγκατελείφθησαν· προφῆται γὰρ ὄντ,
περιῆλθον ἐν μηλωταῖς· οὐκ ἐγκατελέ
φθησαν· εἰ γὰρ καὶ ἦσαν ἐν ἐρημίᾳ ἀνῶν,
ἀλλὰ ἦν πλῆθος μετ' αὐτῶν ἀγγέλων· ὅτε
ἦν ἐλισσαῖος ἐν ἐρημίᾳ ἀνῶν· ἀλλὰ φυ
γὼν τὴν ἀνῶν ἐρημίαν, μετὰ πρατοπέδου
ἀγγέλων ἦν· γέγραπται γοῦν· ὦ κε ἀ
νοίξον τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ πεδαρίου τοῦ;
καὶ ἰδέτω ὅτι πλείους οἱ μεθ' ἡμῶν, ὑπὲρ
τοὺς μετ' αὐτῶν· καὶ ὁρᾶ τὸ ὄρος πλῆρες
ἵππων καὶ ἁρμάτων πυρός· οὐ δεσπότε
οὖν μόνος ἐστὶν ὁ δίκαιος, ἀλλὰ καὶ παρὰ

δοξότερον ἐρῶ· οὐδὲ μετὰ ἐνὸς ἀγρέ-
μου ὁ τέλειος, ἢ δευτέρου· ἀμμὰ μετὰ ὁμοῦ
στρατοπέδων· εἰ δὲ δαπτίμας σοι χρεῖ-
α παραδειγμάτων, ὁ ἰακὼν· ὅσον μὲν
ἦν παρὰ τῶ πρὶ καὶ μρὶ τῶ ἡσαῦ· οὐδέ-
πω φυτῶν αὐτῶν· οὐδέπω ἦν μετὰ στρα-
τοπέδου ἁτίων ἀγρέμων· ὅτε δὲ γεγόν-
εισ ἐρημίαν καὶ μόνος ἐξ ἠεὶ ἐπὶ τὴν με-
σοποταμίαν· ἐκοιμήθη καὶ εἶπεν ἀ-
νασάς· ὅτι καμεῖται ὁ τόπος οὗτος
παρεμμομαί· καὶ εἶδεν ἐκεῖ ὁ μόνος
δοκῶν εἶναι ὡς πρὸς ἄνον, οὐχὶ πα-
ρεμμομὴν, ἀμμὰ παρεμμομᾶς ἁτίας·
ταῦτάμοι, διὰ τοῦτο οὐκ εἶδον δίκαιον ἐγ-
καταμεμμένον· οὐ γὰρ καταμείπε-
ται ἐν πνικοῖς ὧν καὶ οὐ χρεῖαν ἔχων
ἐν σωματικοῖς ζημιοῦμαι ἐγκαταμειπό-
μενος, ἔχω πνικά· ἐξ ἐπίμοι ἐγκαταμει-
πομένω σωματικῶς, εἰ πεῖν ἐκεῖνα τὰ
ἀποστολικὰ καυχήματα· ἄχρι τῆς ἀρ-
τιώρας· καὶ πινῶμεν· καὶ διψῶμεν·
καὶ γυμνιτεύομεν· καὶ κομαφιζόμεθα·
καὶ κοπιῶμεν· καὶ ἀπατοῦμεν· ἔργα-
ζόμενοι ταῖς ἰδίαις χεροί· καὶ ἐξ ἐπί-

μοι ἐγκαταλειπομένω, σωματικῶς
μέγειν. μοιδοροῦμενοι εὐλογοῦμεν. διωκό-
μενοι ἀνεχόμεθα, δυσφημούμενοι πα-
ρακαλοῦμεν. ἀλλ' ἐπεὶ οὐκ ἐγκαταλείπο-
μαι, ἐνδοκῶ ἀσθενείαις ἐν ὑπρεσικαὶ ἀ-
μάγκαις. ἐν δὲ ὠτμοῖς καὶ κενοχωρίαις
ὑπὲρ χῦ. δύο οὖν εἰσὶν ἐγκαταλείψεις.
ἡ μὲν, σωματική. ἡ δέ τις ὀλέθριος
ἐστιν. ἡ τις, οὐδὲν ἡμᾶς κλάπτει. ἡ δὲ,
τῆς ψυχῆς ἐγκατάλειψις. ἡ τις ὀλέθρι-
ός ἐστιν. ὅσον μὲν οὖν πλουτοῦμεν ἐν ἐρ-
τοις δικαίοις, τοσοῦτον μᾶλλον κοινθού-
μεθα πρὸς τὸ μὴ ἐγκαταλείπεσθαι. διὸ
μέγεται καὶ οὐκ εἶδον δίκαιον ἐγκαταλελειμ-
μένον. οὐδὲ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ζητοῦν ἄρ-
τους. πάλιν ἐὰν ἀκούσης τὸ σπέρμα αὐτοῦ
ἐπὶ τῶν σωματικῶν γεννημάτων, πολ-
λάκις τὸ σπέρμα τοῦ δικαίου ζητεῖ ἄρτ.
ὁ τοῦν ἰσμαὴλ ἡνίκα τοῦ μετὰ τῆς μρὸς ἀ-
ποδράσης τὴν σάρραν ἦν καὶ ἐδίψησε.
καὶ ὁ ἡσαῦ ἦλθεν ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ ἐκλείπω.
ὥστε καὶ ἀποδόσθαι τὰ πρωτότοκα
ἐπὶ ἐκεν φακοῦ ἑψέματος ἑνός. ἀλλὰ ὃς
οἱ ἀπόστολοι ὥς παρεθέμην, ἐν λιμῷ

καὶ δίψει καὶ συμμότητι καυχῶνται·
δεῖ σε οὖν νοῆσαι τὸ οὐκ εἶδον δίκαιον ἐγ-
καταλελειμμένον· οὐδὲ τὸ σπέρμα
αὐτοῦ ζητοῦν ἄρτους, ἀξίως πνευμα-
τικῶν γραφῶν· σπέρματοίνυν τοῦ δικαί-
ου ἦν ἔξα ὁμαθητὴς αὐτοῦ· ὁ λαμὼν τὰ
σπέρματα τῆς σωτηρίας· οἷον, ἐὰν
ἔχησθε περὶ ἐμοῦ ἵνα γένωμαι δίκαι-
ο· καὶ λάμω χάριν· λόγον σοφίαν· ὁ σημέ-
ραι πλείονα· καὶ λόγον γνώσεως· εἶ-
θ' οὕτως ὁ λόγος ὡς σπέρμα εἰς τὴν ψυχὴ
ὑμῶν τῶν ἀκουόντων εἰσελθὼν μορφώ-
σει ὑμᾶς μορφωθέντος χῦ ἐν ὑμῖν, γίνεσ-
θε σπέρματοῦ λόγου τοῦ δικαίου· δίκαι-
ον μὲν οὖν, οὐκ εἶδον ἐγκαταλελειμμένον·
οὐδὲ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ζητοῦν ἄρτους·
πάντως γὰρ τὸ σπέρματοῦ δικαίου·
οὐ ζητεῖ ἄρτους, τῶ ἔχειν διὰ τῶν δικαί-
ων ὃ ἔλαμεν σπέρμα δύναμιν ἄρτων
θείων· ἐὰν δὲ λέγει ὁ ἀνθυποφέρων
διὰ τῶν ἀκούειν δοκούντων παίλου τοῦ
δικαίου ἢ πέτρου· καὶ ἁμαρτανόντων·
λεχθήσεταί σοι· ὅτι οὐκ εἶσαν σπέρματοῦ
δικαίου οἱ ἁμαρτωλοί· καὶ ὡς περ οὐ

κῆσαν σπέρμα τοῦ ἀκρα ἀμ οἱ ἁμαρ
τωλοί· διὸ λέγεται· εἰ τέκνα ἦτε τοῦ
ἀκρα ἀμ, τὰ ἔργα τοῦ ἀκρα ἀμ ἀν ἐ
ποιεῖτε; οὕτως οὐκ ἦσαν σπέρμα παύ
λου οἱ δοκοῦντες ἀκούειν, μὴ ἀκούοντες
δέ· ἀλλὰ δόκουν· ἐκκάλλοντες τὸν λό
γον παύλου ἀπὸ τῆς ψυχῆς αὐτῶν, οὕ
τως οὐδὲ τέκνον ἦν οἱ οὐδὰς τοῦ χῦ· ἐ
πειδὴ σπερμετὰ τὸ ψωμίον, εἰσῆλθεν
εἰς ἐκεῖνον ὁ σατανᾶς· καὶ πρὸ τοῦ σα
τανᾶ, ὁ διάκολος ἐκαλέν εἰς τὴν καρ
δίαν αὐτοῦ ἵνα παραδῶ τὸν διδάσ
καλον· ἔχομεν οὖν καὶ τὴν λύσιν τῆς ἀν
θυποφορᾶς· οὐκ εἶδον οὖν δίκαιον
ἐγκαταλελειμμένον· οὐδὲ τὸ σπέρμα
αὐτοῦ ζητοῦν ἄρτους· ἑξῆς τινὰ λέξιν
δύναται καὶ τὸ σπέρμα εἶναι· ὁ σπερ
ἐν θάδε μὲν, δόξει κιαίως διήγησιν ἔ
χειν· ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς τοῦτο μὲν διή
γησιν ἔχειν· τὸ δὲ ἀποδεδομένον, οὐ
κέτι ὁμοίαν ἔχει τὴν ἔμφασιν τῆς διηγή
σεως· ἀλλὰ δόξει ἐν εἶναι κίαιον· ὁ μὲν
οὖν τις ἐρεῖ τὸ σπέρμα ἐν τῷ αὐτῷ ψαλ
μῷ, διχῶς λέγεσθαι· ὁ δὲ πειράσας

καὶ τὰ μίαια παραπῆσαι οὐ μίαι ἀόν
τα· λέγεται δὲ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς· καὶ σπέρ
μα ἀσεβῶν ἐξολοθρευθήσεται· καὶ φανε
ρὸν ὅτι τὸ σπέρμα τῶν ἀσεβῶν, οὐ τὸ σω
ματικὸν ἐξολοθρευθήσεται· ἀλλὰ καὶ ἀνα
φαίνεται δίκαιος παρὰ κῶ· καὶ προ
φητεύων λέγει· κατατάρασεται αὐτὸν ὁ κα
ταρώμενος τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ὁ μέλ
λων τὸ μέγα κῆτος χειρώσασθαι· ἀλλὰ
μείποτε ὁ λόγος ὁ τοῦ δικαίου ἐξολοθρευ
θήσεται κατ' ἐκείνην τὴν διήγησιν· οὐδὲ τὸ
σπέρμα αὐτοῦ ζητοῦν ἄρτους· ὁ χρόνος
ἡλόγος οὐ χρείαν ἔχει τροφῆ· ἀεὶ γὰρ ἑαυτῶ
ἔχει τρέφων αὐτόν· ὅλην τὴν ἡμέραν
ἐλεεῖ καὶ δανίζει ὁ δίκαιος· ὅλην τὴν ἡ
μέραν ἐλεᾶ ὁ δίκαιος· ὅλην τὴν ἡμέραν δα
νίζει· οὐδὲν ἀλλὰ σχολάζει, ἢ δανείζειν·
ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἀργυρίων, ἀπὸ τῆς
ἑωμέχρι τῆς ἑσπέρας δανείζει· ἀλλ' οὐ τοῦ
τολέγει· ὅτι ἐάν τις δίκαιος ἢ τράπεζαν
ἀνοίξας ἀργύρια ἔχων δανείζει αὐτά· ὃ
τοῦτο ἐν τῷ δευτερονομίῳ, καὶ ἐν τῇ ἐξόδῳ
λέγεται· οἶμαι γὰρ ἐν ἀμφοτέροις τοῖς μι
κρίοις εἰρῆσθαι· δανεῖ εἰς ἔθνεσι πολλοῖς·

σὺ δὲ οὐδανιεῖ· ἀλλὰ φανερὸν ὅτι ἐὰν ἔ
χω τὸ δόκιμον ἀργύριον· καὶ ἀεὶ συνάγω
πλείονα ἀργύρια ἀπὸ τῶν θησαυρῶν
καὶ ἀπὸ τῶν θησαυρῶν φυλακίων τοῦ
θῦ· ἀπὸ τῶν θησαυρῶν τῆς σοφίας
τῆς γνώσεως· καὶ ἔχω τὰ πέντε τά
λαντα, δέκα γενόμενα· καὶ ἔχω τὰ
δύο, τέσσαρα γενόμενα· ἀεὶ πλείονα
ἔχειν ἀργύρια δόκιμα ἐν τῇ τυχῇ· ὅλῃ
τὴν ἡμέραν ἐλεῶν· ὅλην τὴν ἡμέραν δα
νείζων· νῦν τοσούτοις ἀλλοῦ δίκαιος ὤν·
διὰ τοῦτο εὔχεσθε ἵνα γένωμαι δίκαιος·
καὶ γενόμενος δίκαιος, δικαιοσύνης χρή
ματα ὑμῖν δανείζω· κεχρησμένα αὐ
τῇ, τῇ δικαιοσύνῃ· ἵνα ἢ δίκαια χρή
ματα· μήποτε δὲ ὥς πέρ ἐπὶ ἐπὶ τῶν
χρημάτων εἰπεῖν καὶ οὐ χρήματα· καὶ
ἀδίκως μὲν, τὰ κακῶς πεπορισμένα
ἀπὸ τεναγμῶν· ἀπὸ ἀδικίας ἀπὸ λύπ.
ἀπὸ κλοπῆς καὶ πλεονεξίας· δίκαι
α δὲ χρήματα, ἐξ ἰδίων τῶν ἐκ δικαίων·
γεωργιῶν, ἐκ τοῦ μηδένα λυπῆσθαι· οὕ
τως καὶ ἐπὶ τῶν ἀργυρίων καὶ τῆς δυ
νάμεως καὶ τῆς ἐνλόγοις, ἐπὶ εἰπεῖν·

ὅτι τὰ μὲν τὴν αἰδῆ καὶ αἰδῶ χρήματα·
ὁ τοῦ αἰῶνος τὰ χρήματα, τοῦ ἀφθάρ-
του, τὰ δὲ τὴν αἰδῶ ἄδικα χρήματα·
ὁ τοῦ αἰῶνος τοῦ φθαρτοῦ καὶ μετὰ ἡδονῆς·
καὶ γὰρ ἐκεῖνοι, οὐ χρήματα εἶχον· ἐκεῖ δὲ
εἶχον χρήματα· ἀλλ' αὐτῶν τὰ χρήματα ἀδι-
κα· ἔλεγον τοίνυν ἡμᾶς ἀποδικαιοσύνης
χρηστὴν ἡμῶν τὰ ὁμοίματα· καὶ χρυσ-
θῆν ἡμῶν τὰ ὁμοίματα· ὅσ τε καὶ ὦ
θεῶν· γένη τὰ τοιαῦτα· ὅσ τε καὶ ὦ
μᾶς δαμείζεσθαι ἀλλὰ δώσας· καὶ ἡμᾶς
μὴ ἀλεῶσαι, ὅτι δεῖ σταφεῖν τὸ ἀρτύριον
εἰς τὴν τράπεζαν· μεῶ τέρας οὐ νὴ τὸ
νόμιμον καὶ γὰρ ἐγείρεται· καὶ οὐκ εἶ δὸ
δίκαιον ἐξ κατὰ λείμ μένον· οὐ δὲ
τὸ σπέρμα ἀν τοῦ ζῆ τὸν ἄρτους· ὅλη
τὴν ἡμέραν ἐλεεῖ καὶ δαμείζει· ὑμεῖ
τοῖς ἀμαρτωλοῖς μέγω· δαμείζεται ὁ ἁμαρ
τωλὸς καὶ ὁλιγάποτίσει· ἐν ταύτῃ ὁ δίκαι
ὁ ἡμῶν τὴν ἡμέραν ὑβρεῖ καὶ δαμείζει· ὁ γὰρ
κατὰ διάμετρον· ἐκεῖνος μὲν· ὁμόμον
δαμείζεται· μέγω δὲ ὁ ἁμαρτωλός· ἀλλ'
καὶ δαμειζόμενος, ὁλιγάποδίδωσιν· ὅδε
δαμείζει· ὁμόμον ἄτσας τοῦ καὶ δίς· ἀλλ'
καὶ ὁ ἡμῶν τὴν ἡμέραν τοῦ χρόνου τῆς ζωῆς

αὐτοῦ ἐλεᾶ καὶ δανίζει ὁ δίκαιος. ὡς
τὸ σπέρμα αὐτοῦ εἰς εὐλογίαν ἔσται. ἐκ
κρινονοῦν ἀπὸ κακοῦ ταῦτα μαν θάνων,
καὶ ποίησον ἀγαθόν. καὶ κατασκήνου εἰς
αἰῶνα. μὴ κατασκήνου εἰς πεῶντε ἡ
μέρας. μηδὲ εἰς δέκα. μηδὲ εἰς ἐνι
αυτοὺς ἀριθμῶ. παραγαμμανομένους.
ἀγγέστωσον ἡ κατασκήνωσις αἰώνιος.
τοῦτο δὲ ποιήσεις. ἐὰν σκοπῆς οὐτὰ
κρεπόμενα. ἀγγὰ μὴ κρεπόμενα. ἐπεὶ
τὰ κρεπόμενα. πρὸς καιρᾶσι. τὰ δὲ
μὴ κλεπόμενα. αἰώνια. ὅτι κ̄ τ̄ ἀ
γαπᾶ κρίσιν. καὶ οὐκ ἐγκαταγείτει τὸν
ὅσιον αὐτοῦ. πῶς κ̄ σ̄ ἀγαπᾶ κρίσιν. ὃ
δὲν ἀκριτὸν ἀγαπᾶ ὁ θ̄ σ̄. μηδὲν οὖν ἀ
κρίτως πρᾶσσε. ἀγγάκους τοῦ μέγον
τος μετὰ κοφῆς πάντα ποίει καὶ κρί
σε ὡς. μετὰ κοφῆς, ὅτι καὶ οὐκ ἐγκα
ταγείτει κ̄ σ̄ τοὺς ὁσίους αὐτοῦ. εἰς
τὸν αἰῶνα φυλαχθήσονται. ἐπεὶ κα
τασκηνοῦσιν εἰς αἰῶνα, διὰ τοῦτο
φυλαχθήσονται εἰς αἰῶνα. ἡ γὰρ φυ
λακὴ αὐτῶν ἣν φυλαχθήσονται ἐπιτοῦ
παρόντος, διὰ τὸν μέγγοντα αἰῶνα

γίνεται. μήποτε δὲ καὶ μυπήριόν τι ἐπὶ
κατὰ τὸν τόπον· ὅτι ἐὰν νοήσεις τὸν ὄ-
λον αἰῶνα, ἀδύνατόν ἐστιν παρὸ ὅλον τὸν
αἰῶνα πεσεῖν ἀνῶν, ἀξιωθέντα ἐκείνου
τοῦ αἰῶνος. εἰ δὲ τι δύναται γενέσθαι πε-
πληρωμένου ἐκείνου τοῦ αἰῶνος, εἰσό-
μεθα περὶ τοῦ τοιούτου· πλὴν πέρμα
ἀσεβοῦς ἐξολοθρευθήσεται, καὶ δίκαιοι
κληρονομήσουσι γῆν· ἢν κληρονομοῦσιν οἱ
πρᾶοι· τὴν γῆν, τὴν ἀγαθὴν καὶ πολλήν·
καὶ κατασκηνώσουσιν εἰς αἰῶνα αἰῶνος
ἐπ' αὐτῆς· οὐ μόνον εἰς αἰῶνα, ἀλλὰ καὶ
εἰς αἰῶνα αἰῶνος· ὡς πολύς τὸ ἀπο-
διδόμενον τῶν δικαίων· ἕνεκεν γὰρ δι-
καίου ἐ τῶν λαμυάνει· οὐ καὶ αἰῶνα, ἀντὶ
ἡμερῶν· ἀλλὰ καὶ αἰῶνα αἰῶνος. ἐγὼ
δὲ λέγω ὅτι ἐὰν ἐπιτείνῃ τὴν ἀρετὴν καὶ
τὴν φιλανιάν, φθάσει εἰς τὸ δοξάζειν
τὸν θν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων
ἀμήν

εἰς τὸν ξβ ψαλμὸν ὁμιλία α

Μαθητής, ἐπὶ τοῦ εἰπόντος· μάθετε ἀ-
πέμου ὅτι πραΰς εἰμὶ καὶ ταπεινὸς

τὴν καρδίαν, ὅτι τοσαῦτα περὶ ἑαυτοῦ ἐ
νοῖ τὸ μετριόφρον εἰπεῖν, καὶ ἡμῖν πρὸς
ἅπαντας τὰς μὴ πρὸς ὀνίαν τὰς αὐτὸς μείζονας.
καὶ ὅσα μαθὴν τὴν ἐκείνου ἀσκήσαν τὴν πρᾶ
ότητα, βραχέα ὅσα τὰ τοιαῦτα ἐστὶν καρ
δίας· οἶδεν γὰρ ὅτι παρὰ ὁ ταπεινῶν ἑαυ
τὸν, ὑψωθήσεται· ἐγὼ δὲ ἤκουσα τοῦ εἰ
ρημένου, οὐχὶ ὅσα ἤδη πόνων, ἀλλὰ ὅσα ἤκε
σαν οἱ πρῶτοι· ὅμοιον ἰδεῖν τὴν σύγκρισιν
τοῦ ἰσραήλ· οἱ δὲ δύο δίκαιοι πατριάρχαι·
τὸν ὄχλον τῶν τοῦ ἰσραήλ· ἐκεῖναι γὰρ αἱ
ἐλπίδες οὕτω μὲν ἦσαν περὶ τὸν πρᾶε,
περιφήτεύοντο δὲ ἐνόμεναι· οὕτω δὴ ἐ
χόμενοι μεσόν ἐστι δίδομαι ἐν τῇ ἐκκλ.
καὶ περιφήτεια ἐκεῖνα τὰ εἰρημένα ὑπὸ
τοῦ ὠδαίου περὶ ἡμῶν· περιφήτεια μὲν
μοι εἰ πότε ὅσα ἤδη πρὸς τὰ ἡμῶν· οἶδα
γὰρ, ὅτι οὕτω ἐκεῖν ἤδη ἐγένετο· ἐστὶ
δὲ πεῖθομαι πάντα μόνον χωρὶς παρου
σίας χῆ τῆς ἐν τῷ λέγοντι, κρινόμενα
ἀπὸ τῆς εἶναι· εἶναι δὲ ἀδύνατον λόγῳ
ὅμοιον ἐστὶ δηλεῖν· χωρὶς τοῦ πνεύματος
αὐτὸν πρὸς θῦ· διὰ τοῦτο ἐν αὐτῷ ἅμα
γλυκὺ ἐστὶν ἐστὶ μὴ ἄμετρος ἀρμόν τε

ριέχοντα εὐχὴν εὐξαίμην ἂν κατ' αὐτὸν,
πρὸ τῆς διηγήσεως τοῦ προκειμένου,
καὶ ἀγνωσθέντος ψαλμοῦ· καὶ κοινοί
μην ἅπαντας ὑμᾶς συνεύχομένους μοι
εἰπεῖν περὶ ἐμοῦ, ἐμοῦ λέγοντος πε
ρὶ ἐμαυτοῦ· Ὁ θ̅ς̅ εἰς τὴν βοήθειάν μου
πρόσσχες· κ̅ε̅ εἰς τὸ βοηθῆσαί μοι σπεῦ
σον· αἰσχυνθήτωσαν καὶ ἐντραπήτω
σαν οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχήν μου· ἀποστρα
φήτωσαν εἰς τὰ ὀπίσω καὶ καταισχυν
θήτωσαν· οἱ καὶ πρότερον βουληθέντες
μοι κακά· ἀποστραφήτωσαν· οὐκ εἰς
μέλλοντα χρόνον· ἀλλὰ παραυτίκα αἰσ
χυνόμενοι οἱ λέγοντες μοι ἐπιχαίρειν κου
λόμενοι κακῶν συμκαινόντων, ὧν εὔχον
ται γενέσθαι καθ' ἡμῶν, εὖ γε εὖ γε· ταῦτα
μὲν ἐκείνοις γενέσθω· περὶ δὲ ὑμῶν εὔ
χομαι ἵνα τοιοῦτος λόγος δοθῇ, ὥστε ἀ
γαλλιᾶσθαι ὑμᾶς καὶ εὐφρανθῆναι· εἴποι
μ' ἂν οὖν· ἀγαλλιάσθωσαν καὶ εὐφρανθήτω
σαν ἐπὶ σοὶ σήμερον διὰ χῦ λέγοντος ἐμέ
μοι· ἀγαλλιάσθωσαν καὶ εὐφρανθήτωσαν
πάντες οἱ ζητοῦντες σε καὶ λεγέτωσαν διὰ
παντὸς μεγαλυνθήτω ὁ κ̅ς̅· λεγέτωσαν

τὸ μεγαρωθῆναι· ἵνα καὶ ὑμῖν λόγος δοθῇ
μὲ μοι μεγαρωθῆ ὁ κς· ἵνα καὶ ὑμῖν ἐρ
γοις μεγαρωθῆ ὁ κς· καὶ ὑμῖν μὴ καὶ ὑμῖν πᾶ
σιν ἡμῖν· τοῦτο δὲ βλέποντες, οἱ ἀγαπῶν
τες τὸν κν τὴν ριόμενον· ἐγὼ γὰρ σὺν οἶδα ἐμ
αυτῷ, ὅτι πρόχοός εἰμι· ὅτι τοῦ μὴ τ· ὁ
θῶ μὴ θησόμενοι· μὴ θὸς καὶ ῥ ὑπο
μενεῖ, σὺ κέ μὴ χρῆσις· πρὸς ἀλλαρ
σῴζεσθαι ἵνα ὁ βοῶν λαμβανος καὶ εἰ
πρόν, ἔτι φερῶ τὸ ἀστρον· ἰδοὺ πάρ ἐμι·
ἐὰν μου ταῦτα φερῶ τος καὶ τὴν δυνάμεις
καὶ παροιστίας εἰπῶν· ἰδοὺ πάρ ἐμι· τὸ
δὲ σημεῖον τὸ βλέπειν αὐτόν, ἐὰν· ὑπεῖ
ἐκ τῶν καρ πῶν βοῶν τρόσεθε· ὁμόμον
ἀμοῖρ· ἀμφὰ καὶ μόρον· ἐὰν δὸ θῆ λόγος
δὴ δὴ ἐν τομένος· τὸ ἀμαρτίαν τὴν τῶ θῦ καὶ
πλαν κορ πίσθη τῶ σαν οἱ ἐχθροὶ αὐ τοῦ·
καὶ φυτὲ τῶ σαν οἱ μισοῦν τες αὐ τὸν ἀ
πὸ πρόσ ὠπου αὐ τοῦ· ὥς ἐκλεῖ πει κα
πνὸς ἐκλι πέ τῶ σαν· ὡς τήκε ται κηρὸς
ἀπὸ πρόσ ὠπον πυρὸς· οὕ τῶς ἀπόλοιν
το οἱ ἁμαρ τωλοὶ ἀπὸ πρόσ ὠπον τοῦ
θῦ καὶ οἱ δίκαιοι ἐφρα νθῆ τῶ σαν· ἀ
γαλλιάσ θῶ σαν ἐν ὠπίον τοῦ θῦ· δρ

φθήτωσαν ἐν εὐφροσύνῃ· πρῶ
τον εἰδέναι χρὴ ὅτι ἔθος ἐστὶ τῇ γραφῇ·
πολλαχοῦ τοῖς προστακτικοῖς ἀντὶ ἐκ
τικῶν χρῆσθε· καὶ εὑρήσεται μὲν, τοῦ
τοπολλαχοῦ· ἀρκεῖ δὲ νῦν παραθέ
σθαι ἀπὸ τοῦ εὐαγγελίου· ὅτι διδάσκων
ἡμᾶς ὁ σῆρ ὁ μῶν ἔχεσθαι, οὐ διδάσκει ἵ
να προστάσσωμεν τῷ θῷ· ἀλλ' ἵνα προσ
τακτικαῖς φωναῖς εἴπωμεν τὰ ἐκ
τικά· λέγεται γάρ φ. περὶ ἡμῶν ὁ
ἐν τοῖς οὐνοῖς· ἀγιασθήτω τὸ ὄνομάσου·
ἐλθέτω ἡ κασιλείασου· γενηθήτω τὸ
θέλημάσου· ἀντὶ τοῦ ἁγιασθείη τὸ ὄνο
μάσου· ἔλθοι ἡ κασιλείασου, γένοιτο
τὸ θέλημάσου· ἐὰν οὖν λέγηται καὶ ταῦ
τα προστακτικαῖς φωναῖς, ἀκούωμεν
ἀντὶ ἐκτικῶν· οὐδεὶς γὰρ προστάσσει
τῷ θῷ· οὐδὲ λέγει περὶ αὐτοῦ, τὸ ἀνα
πήτω ὁ θσ, ἀλλ' εὔχεται καὶ φησίν· ἀνα
παίη ὁ θσ· καὶ διάσκορ πισθεῖεν οἱ ἐχθροὶ
αὐτοῦ· καὶ φύγοιεν οἱ μισοῦντες αὐτὸν ἀ
πὸ προσώπου αὐτοῦ· ὡς ἐκλείπει
καπνὸς ἐκλείποιεν· ὡς τήκεται κηρὸ
ἀπὸ προσώπου πυρὸς, οὕτως ἀπό

μοιντο· ἐχρήσατο δὲ νῦν τῷ ἐπικτῷ
ἡδηγυμνῶς καὶ σαφῶς· οὕτως γοῦν ἀ
πόμοιν τοφησὶν οἱ ἁμαρτωμοὶ ἀπὸ προ
σώπου τοῦ θῦ. καὶ οἱ δίκαιοι ἐφραμθήτω
σαν· ἀντὶ τοῦ ἐφραμθείησαν ἀγαμμάσ
θωσαν ἐν ὠπίον τοῦ θῦ· ἀντὶ τοῦ ἀγαμμ
άσαιντο· τερφθήτωσαν ἐν εὐφροσύνῃ·
ἀντὶ τοῦ τερφθείησαν· εἴποι δ' ἄντις ἐ
μοῦ τολμηρότερος, ὅτι ταῦτα δύναται
εἰρῆσθαι· καὶ ἐπὶ τῶν προσακτικῶν·
εἰ γὰρ ἐν τομὴν ἀπὸ τοῦ μαμοῦντος ἐν παῦ
χῦ εἰλήφασιν οἱ δεσπόται, τὸ δίκαιον καὶ
τὴν ἰσότητα τοῖς δούμοις παρέχεσθαι·
καὶ ὁ καμὸς δεσπότης παρέχει τὴν
ἰσότητα τοῖς δούμοις. τί ἀτοπόν ἐπὶ
τὸ προσαισσόμενον ὑπὸ τοῦ θῦ καὶ
μαμμάνον τὰ προσάγματα, θαρροῦντα
ἐπὶ τῷ τετηρηκέναι τὰ προσάγματα,
μετάτινος παρρησίας· οἱ ὀνεὶ ἀντιπρο
τάξαι τῷ θῷ ἐυχόμενον καὶ παραμυ
θήσεται τὸ τοιοῦτον, ἀπὸ ῥητῶν ἑτέ
ρων περὶ τούτων γεγραμμένων· καὶ
ἐρεῖ· αἰτοῦμαι τινὰ κῦ τὸν θῦ ἡμῶν·
πειθόμενος τῷ, εἰπόντι, πᾶς ὁ αἰ

τῶν γραμμάτων· οὕτως οὖν ὡς πρὸς
μεῖς αὐτὸν μὲν ἀπὸ τοῦ θεοῦ, καὶ αὐτὸς
ὁ θεὸς ἀμαρτάνεται· ὡς καὶ αὐτὸς καὶ
κοινόν τοι μὲν ἐμφαινόμενον· οὐκ ἐρῶ τὸ
ἀξίωμα τοῦ θεοῦ, ἀμφὶ αἰ τῶν τιμὰ ἀφί
νων· οἷον εἰ γὰρ ἐν οὕτως ὁμοιάσας τα
πεινοφρονεῖ ὁ θεὸς ἀφίνων αὐτῶν αὐ
τὸν αἰτεῖν· τί δὲ αἰτεῖ· ἀ
κούσθη τοῦ, καὶ μὴ ἴνα· τί κε ὁ θεὸς σου
αἰτεῖ παρ' σοῦ, ἀμφὶ φοβεῖσθαι κύριον τὸν
θεόν σου· πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς
ἐντολαῖς αὐτοῦ, καὶ ἀγαπᾶν αὐτόν· ὃ
μαρτυρεῖ μικρὸν τὸ θεῖον σου ἐξ ὅλης τῆς
καρδίας σου· καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου·
ὡς οὖν αἰτεῖ ἀφίνων, οὕτως καὶ ἡμεῖς
αἰτοῦμεν ἀπὸ αὐτοῦ γραμμάτων τὸν παρ
ρησίαν τοῦ προσάπτειν αὐτῷ· ἐὰν τη
ρῶμεν αὐτοῦ τὰ προστάγματα· οὐ γὰρ
ἔστι μέζον τὸ πρὸς τὰξ αὐτοῦ θεῖ, τοῦ
κληρονόμον αὐτοῦ γενέσθαι· οὐδὲ ἔστι μέζ
τὸ πρὸς τὰξ αὐτοῦ θεῖ, τοῦ συγκληρονόμον
αὐτοῦ γενέσθαι τοῦ χῦ αὐτοῦ· οὐδὲ ἔστι
μεῖζον τὸ πρὸς τὰξ αὐτοῦ θεῖ, τοῦ τὸν
τηλικοῦτον χῦν τοῦ θεοῦ ἐγκρατῆ γενέσθαι ἐν μέσῳ

ἀνῶν· οὐχὸς τὸν ἀνακείμενον, ἀλλὸς
τὸν διακείμενον τὸν διακονοῦντα· οὐ
κέστι μέζον τῷ προστάξαι τῷ θῷ, τοῦ
ἐκδύσασθαι τὸν υἱὸν τοῦ θῦ καὶ θεῖναι
τὰ ἱμάτια· καὶ λαμεῖν λέντιον καὶ ζώ
σασθαι· καὶ καλεῖν μὴ πήρα καὶ ὕδωρ καὶ
νίψαι τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν. ἀλλὰ
κατὰ τὸν νιπτόμενόν ἐστι. καὶ νοήσαν τὰ ὅ
τι καθαρίζεται ἐκ τοῦ νίπτεσθαι· καὶ προς
δοκῶν, ὅτι λαμμάνει μερίδα παρ' αὐτοῦ
ἐκ τοῦ νίπτεσθαι. καὶ προστακτικῶς
λέγει αὐτῷ· οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἄξιοι τοῦ προ
στάσσειν ἐσμὲν, ἀλλ' ὅτι πολλὴ ἐστὶν ἡ φιλα
θρωπία καὶ ἡ χρηστότις τοῦ θῦ πρὸς
ἡμᾶς· ἀκούομεν γὰρ καὶ τοῦ, γαστη
τοὶ· ἐὰν ἡ καρδία μὴ κατηγινώσκει,
παρρησίαν ἔχομεν πρὸς τὸν θν· καὶ
ὃ αἰτῶμεν λαμμάνομεν ἀπ' αὐτοῦ· ὡς
φησὶν ὁ ἰωάννης ἐν τῇ ἐπιστολῇ· μό
νον οὖν ἡ καρδία μὴ κατηγινωσκέτω,
ἀλλ' ἐχέτω παρρησίαν πρὸς τὸν θν τὸ
συνειδώς· καὶ ἵνα ἔτι μᾶλλον πεισθῶ
μεν, περὶ τῆς παρρησίας ἣν ἔχειν μού
λεται τὸν ἀνῶν πρὸς αὐτὸν ὁ θς, παρα

θήσομαι· ὅσον τάχα μὴ ζόμβοι τοῦ προς
τάξαι τῶ θῶ, τὸ μέμφειν μεθέμενοῦ, κρί
μασθαι ὁ κρι τὴς· διὸ φέρει ἄμος· ὅσωσ
ἀρδικαι ωθεῖσ βρ τοῖς λόγοις ουσ, καὶ μι
κήσησ βρ τῶ κριμθαίου· ὅσωρ οἱ μὴ
μνήσαμτοι, ωσοι ἡ κασιμ βρ τῶ κρίμθοι
μι· οἱ δ ποιοῦντοι τί ωοιήσουσι καὶ ποῖ τ
ε· ἄμφω ρη τῶμ βρ θαυμάζαι· αὐτὸ εἰς
εἰ σκρίσιμ ἡ ζειμ μετὰ τῶν ωρόσωπόρ ωμ τ
μαοῦ· καὶ μετὰ τῶν ἀρχόν τωμ αὐτοῦ· ἀρ
μὴ τοῦτο οὐ δόξω σαφῶ σοι ωαρίσταμαι·
ὅτι ὁ κρι τὴς οἰ ομεὶ μετὰ σοῦ κρίνεται, ἀ,
κουε, τοῦ, δόξ τοῦ καὶ βρ μέγχθῶ μεν μέγεκς·
ωοκερ τοῦ σοι ὁ κῶ, εἰ ωεῖμ μετὰ ωαρκησί
ωρὸσ αὐτὸμ, κατασκήσασ ἑαυτὸμ ὅ ωοῖ
βρ μέγχοσ εἶμ αὐδοκεῖ· ἑαῦ καὶ φαμ τάζει ὁ
τι δύμασαι αὐτὸμ βρ μέγαι ὡσ ρ ἀθυμήσαμ
ἀπὸ τὴσ ωροσὲ προμοίασ, καὶ εἰ π
μετὰ ωαρκησίασ ταῦτοι αὐτοι· τοῦτο δ
δηλοῦται βλεπῶ δόξ τοῦ καὶ ἐμέγχθῶ μεν
μέγεικῶ· καὶ ἀλλὰ μονθόμ δ ἑαυτὸ ωρὸ ἀπ
τὴσ ἀιθείασ· καὶ οὐκέτι εἶδοῦμοσ, ἀμφὶ
λόγοσ· καὶ ὁ ωῆρ σου ἑαυτὸ θῶ, ὁ ἀδελφόσ
σου ὁ κῶ ὄμεγω μ· διηγήσομαι τὸ ὄμομάσ

τοῖς ἀδελφοῖς σου καὶ μὴ δὲ τοῖς ἀδελ-
φοῖς μου, ἐν μόνῃ κρίσει ἐν μίσει,
τί πρὸς ἀδελφὸν ἢ πρὸς πρεσβύτας ἔχομεν
πρὸς τὸν πρέσβυν· ὁ λεπτὸς ἐσχήκαμεν τὸ
πρὸς τὴν ἡλικίαν· πρὸς τὰς ἀστόλους
μὴ ὑπὸ τοῦ πρέσβυν, ἀν τι πρεσβύτερον πρὸς
πρῖν, ἀξιοῦν τὸν πρὸς πρὶν ὁμολογεῖν· ταῦτα
διὰ τὸ ἀν ἀκόλουθον θεῖν· ἐν τῇ τῶν γὰρ θεῶν
πρὸς τὴν ἀν ἐστιν, πρὸς τὸν δὲ ὑπομένει· τοι
αὐτὰ γὰρ τιμᾶν ἐν τῇ λοιμῇ, ἐν κλοχῇ, λέ-
γουσι περὶ αὐτοῦ αἱ θεῖαι γραφαί· μόνον
δὲ δεῖ πρὸς ταῦτα ἀναγράφεσθαι· περὶ
μὲν γὰρ τοῦ ὑπομένειν αὐτὸν, φησὶ τὸν γὰρ
μοῖς ἐλέγχομενος· ἀν ἀκόλουθεῖν ἐν τοῖς
κε· ἐν τὸ πρόσω πόνον ἀνάπαυσιν φέ-
φεις· ἐν βαθὺ ἐν τῇ πρὸς χιλίας ἡμέρας
καὶ τῇ σθένει ἔτος ἡμέρας· περὶ δὲ τοῦ
καθεύδειν· ὁ λεπτὸς ἐν τῷ χερσὶν ἐμ-
βεφάνῃ· ἐν ἀν τὸν ἐφεῖν
καὶ μὴ ἐν ἀλλὴν καὶ μὴ ἀστεῖν· περὶ δὲ
τοῦ ἐκκλίνειν θεόν· αὐτὸς τοῦ μὴ ὑπὸ
μάχη· οὐδὲ αὐτοῦ κεῖθεν μετέστη· καὶ περ
ὶ τοῦ περὶ πατεῖν, ἐν τῇ γένεσει ἀν ἀγρ
ται· ὅτι μεγάλην πρὸς ἀνάστασιν, ἢ λοιπόν

ὁ ἀδὰμ κῦ τοῦ θῦ περιπατοῦντος ἐν
τῷ παραδείσω τὸ δειλινόν· ἀλλὰ πρὸ
ταῦτα χρεῖος ἐξ δέναι· ὅτι ὁ μὲν θσ τὸ
ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ, ἀτρεπτός ἐπι καὶ ἀναλλοί
ωτος· καὶ ἀεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ, καὶ ὡς αὐ
τοὺς ἔχει· διὸ λέγομεν· περὶ μὲν τῶν
κτισμάτων, οἱ οὐνοὶ ἀπολοῦνται· περὶ
δὲ αὐτοῦ, σὺ δὲ διαμένεις· καὶ πάλιν,
περὶ μὲν τῶν δημιουρτημάτων· καὶ πάν
τες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται· καὶ
ὡς εἰ περιβόλαιον ἑλίξεις αὐτοὺς καὶ
ὡς ἱμάτιον ἀλλαγήσονται· πρὸς δὲ τὸ
θῦ τὸν μηδέποτε παλαιούμενον, ἀλλ' ἀεὶ
μένον τὰ καινόν· σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ
τὰ ἔτη σου οὐ κεκλείψουσιν· καὶ αὐτῷ δὲ
πιπεύω λέγοντι διὰ τοῦ προφήτου· ἐγὼ
εἰμὶ ὁ θσ ὑμῶν καὶ οὐκ ἠλλοίωμαι· ὅσον
οὖν ἐφ' ἑαυτῷ· ἀτρεπτος καὶ ἀναλλοίωτος
καὶ ἀμετάκλητός ἐπιν ὁ θσ ἐπὶ ὅλων· δι
ὰ δὲ σὲ τὸν ἄνον, οἷον εἰ μετακοπασλέγεται
ἔχειν· τινόμενος ἑκάτω, ὡς ἄξιον αὐ
τὸν ἑκάτω γενέσθαι· παῖλος μὲν οὖν ὡς
ἄνος δι' ἀγάπην καὶ φιλανίαν· ἑκάτω γε
νόμενος· οὐ χρήζει ὁ ἀεὶ γετούμενος γε·

ἐγενόμην τοῖς ἰουδαίοις ὡς ἰουδαῖος, ἵ
να ἰουδαίους κερδήσω· τοῖς ὑπὸ νό
μον ὡς ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον
κερδήσω· τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος,
μὴ ὢν ἄνομος θεοῦ, ἀλλ' ἔννομος χῦ, ἵνα
κερδήσω τοὺς ἀνόμους· τοῖς ἀσθενέσιν
ὡς ἀσθενὴς, ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσω
τοῖς πᾶσι γέγονα πάντα, ἵνα πάντως
τινὰς σώσω· ἀλλὰ τῖνος ὢν μιμητὴς
παῦλος, ταῦτα ποιεῖ· τολμῶ καὶ λέγω
χῦ ὃς ἐγένετο ἀσθενέσιν, ἀσθενῆς· ἵνα
τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσω· καὶ ἐπὶ τὸ ἀσθε
νὲς τοῦ θῦ, ἰσχυρότερον τῶν ἀνῶν· οὐ
μόνον γὰρ τὸ ἀσθενὲς τοῦ χῦ ὃ ἐσταυρώθη
ἐξ ἀσθενείας ἰσχυρότερόν ἐστιν τῶν ἀνῶν·
ἀλλ' ἐτόλμησεν ὁ ἀπόστολος εἰπεῖν· ὡς
ἐξουσίαν ἔχων, λέγειν τὰ ἀληθῆ· καὶ εἰ
πὼν, ὅτι τὸ ἀσθενὲς τοῦ θῦ ἰσχυρότερον
τῶν ἀνῶν, παρακόλως πάνυ καὶ πα
ρακεκινδυνευμένως ὡς πρὸς τοὺς
ἀκροατὰς τοὺς μὴ εἰδότας ἀκούειν·
φησὶ γάρ· τὸ μωρὸν τοῦ θῦ, σοφώτερον
τῶν ἀνῶν ἐστιν· οὐκοῦν οὐχ ὑπάρχει ὡς
πρὸς τὸ ἀληθὲς, ἀσθενὲς τοῦ θῦ· διὰ δὲ

τὴν ἀσθένειαν ἡμῶν. τὸ μεγόμενον ἀσ
θενὲς θῦ· ἡμᾶς ἀπαμάτγει πάσης
ἀσθενείας ἀνῖνης· οὕτω δὲ οὐκέτινως
πρὸς τὸ ἀμηθὲς μωρὸν τοῦ θῦ· διὰ δὲ
τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἃ ἐξεμέξατο ὁ θσ̄,
μέγεται τὸ μωρὸν τοῦ θῦ σοφώτερον τῶν ἀν
θρώπων· οὕτως οὖν ὡς πρὸς μὲν τὸ
ἀμηθὲς, ἄτρεπος καὶ ἀναμοίωτος ὁ
θσ̄· δι' ἡμᾶς δὲ, ὅτε μὲν καθέζεσθαι
λέγεται· τῶ δὲ τινὶ καθεζόμενος, οἷ
ον τῶ κρινομένω· μὴ γὰρ εἴη αὐτὸν ἔτη κε
τῶ κρινομένω· κίνμοι γὰρ ἠνεώχθησαν,
καὶ κριτήριον ἐκάθησεν· καὶ καθέζε
ται ὅτε κρίνει· τῶ δὲ ἁγίῳ, καὶ μακα
ρίῳ, ὡς ἁρμόζει τὸ ὁ πιτέων εἰσεμὲ οὐ
κρίνεται, οὐ καθέζεται ἀμμὰ ἔτη κεν· διὸ
μέγει ὁ ἔτη κως, τῶ ἤδη ἀξίω ἔτη κέναι,
μετὰ τοῦ θῦ, σὺ δὲ αὐτοῦ πῖθι μετέμου· ὅτε
δὲ τῶ ἐπισκόπω τῶ ἀναξίω, πρόνοι
καὶ χάριτος τοῦ θεοῦ· ὁ μὴ νυπάζων·
ὁ μὴ ὑπνώτων· ὁ τὰν φυμάτγη τὸν ἰσ
ραὴλ, ὑπνοῖ· κἀν μετανοήσῃ ἐκεῖνος,
ὁ ὑπνοῖ ὁ θσ̄ μέγεται ἐξηγέρθη ὡς ὁ ὑ
πνῶν κ̄ς̄· ὡς δυνατὸς καὶ κρεπαμηκὼς

ἐξοίνου· οὕτω δὲ καὶ ἀνίπαται· ταῦτ
μὲν διὰ τὸ ἀναπήτω ὄθ̄· ἰδώμεν δὲ
καὶ τὸ διάσκορ πησθήτωσαν οἱ ἐχθροὶ
αὐτοῦ· δύο δὴ συνάγω ταὶ εἰσὶ γενικαί·
καὶ ἡ μέν τις τοῦ διαμόρου ἡ δέ τις τοῦ θῦ·
καὶ ἀμήχανον ταύτας τὰς συνάγω τὰς,
ἀμφοτέρας ἅμα συνῆχθαι· συνάγω μένης
μὲν γὰρ τῆς συνάγω τῆς τοῦ διαμόρου· εἴ τε
τῶν δυνάμεων τῶν ἀντικειμένων· νόει
συνάγω τὴν· εἴ τε τῶν ἑτεροδόξων περὶ ὧν
λέγεται· ἐμίμησα ἐκκλησίαν πονηρευο
μένων· ἐν θάδε δὴ λόγος ἀνακύπη ἀ
νάγκαῖος περὶ συνάγω τῆς· ὅτι οἱ ἀμε
λοῦντες τῆς συνάγω τῆς· οἱ μὴ ἀκούοντες
τοῦ λέγοντος· ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορ
πίζει με· οἱ μὴ ἀκούοντες τοῦ μηκα
ταλείποντες τὴν συνάγω τὴν καθὼς ἔθος
τισὶν· οὐ μόνον ἐν ἁμάρτημα ποιοῦσιν ὅ
τι σκορπίζουσιν μὴ συνάγομενοι· μὴ
δὲ συγκροτούμενοι ἐπὶ τὰς κοινὰς εὐχάς·
ἀλλὰ καὶ ἀλλομεῖζον ἁμάρτημα ἁμαρ
τάνουσιν· ἕκαστος γὰρ τῶν μὴ συνάγο
μένων τὸ ὅσον ἐφ' ἑαυτῶ· συνάγει τὴν
συνάγω τὴν τῶν πονηρευομένων· ὡς

πάρειμι δὲ αὐτῷ βλαστὸς τῶν σωφρόνων
σωφρονούντων δὲ, ὃ ἐστι δικαιοσύνη καὶ μέγιστον· ὁ
μὴ σωφρονῶν μεταμελοῦ δεῖ γὰρ σωφρονεῖσθαι
μεταμελόμενοῦ· βλαστὸς οὖν τῶν οὕτω σωφρο
νούντων, ἐλπὶς πέφυκε τὴν σωφρωσύνην τοῦτο
νηρόν· καὶ ἐστὶ τοῦ οὕτως σωφρονοῦντος,
οὐκ οἰκεῖαι ὀθῶν, ἀλλὰ ἀμίαντοι· διὸ μέγα
ἀγαθὴ τῶν ὀθῶν καὶ διὰ ἐλπὶς τοιαύτη τῶν
οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ· ἐπεὶ δέ τινες τῶν ἀλλοφύλ
των· δὲ σωφρονεῖν εἴρηκεν· τὸ δὲ τι
γραμμένον· οὐκ ἐστὶ σωφρονῶν, ἀλλὰ
ἐστὶ θεῖον· καὶ· κατὰ τὸ ἐπερόιμε
ἀπὸ θεοῦ ἄρχεται· ἵνα γὰρ γένηται σωφρο
νὴς αἰτίαν, ἀγαπᾶν δὴ τὸν θεόν· ὅτι δὲ δὴ
ἀρέσκει μὴ σωφρονεῖν τὸν ἁμαρτωλὸν
ἀγαπᾶν τὸν θεοῦ· σωφρονεῖ δὲ ἡ σωφρο
σύνη τὸν δικαίων, ὅρα ὃ ἐστὶ εἰρηκὼς περὶ
περὶ τὸν ἁμαρτωλῶν, τίμα περὶ τοῦ
λέγει καὶ περὶ τὸν δικαίων· μετὰ τὸ
δεῖν σωφρονεῖν τοῖς ἁμαρτωλοῖς ἀγα
πᾶν τὸν θεοῦ οὐ δεῖ παθεῖν αὐτοῦ·
γέγραπται γὰρ, καὶ οἱ δίκαιοι ὀφρανθή
σονται· καὶ ἀγαλλιάσθωσαν ἐν κύριον,
τοῦ θεοῦ, τερφθήτωσαν ἐν ὀφρανσύνῃ· ὁ

γαρ ὁ κοσμος κατὰ δι' αὐ ἐφρεύμεθα.
ἀμφὶ κοιμὴν πάντων ἀλόμενοι μὴ ἐφρο
σύμν. ἡμεῖς γὰρ πάντων τῶν πολεμῶν
ἡ καρδία. καὶ ἡ ψυχὴ μία, ταύτας μὲν
σῶν καὶ μόνον ὁμοῦ τὸν θῦ τῶν ὄμμα
μαφαιρεῖθω. καὶ περὶ αὐτοῦ καὶ τὴν
πορφύραν δὴ ἡ τὴν σὴν αὐτῶν δεδόσθω τὸ ἀ
μαπὴ τῶν θῦ καὶ διαφορεῖσθὴ τῶν σαν
οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ. ἐπεὶ δὴ οἶδα τὸν σταυ
ρὸν μου ὁμ ταῦθῦ. ἐν ἀρχὴ γὰρ ἡ μόρφω.
καὶ ὁλότος ἡμῶν ὁ τὸν θῦ. καὶ θῦ ἡ μόρ
φοτος. φεῖμι ὅτι μάμαν. ἐπεὶ ἐν τῷ
ἐκραϊκῷ, τὸ πρῶτον ἀ ἀρ θερμ, ὁ μὴ
ται, ἀμαγμῶσθεὶς ἀν τὸ ἀμαπὴ τῶν θῦ
καὶ διαφορεῖσθὴ τῶν σαν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ.
πρὶν μὲν γὰρ τὸ πάθεῖν τὸν σταυ, παρέ
κεσαν οἱ κασιλῆς τῆς τῆς. καὶ οἱ ἀρχῶ
τῶν σῦν ἐχθεῖσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ. κατὰ τοῦ
κῦ καὶ κατὰ τοῦ χῦ αὐτοῦ. μετὰ δὲ τὴν ἀ
μάρασιν αὐτοῦ. δι' ὁ κοσμος ἐπίσθησαν ἐκεί
νοι οἱ συναχθεὶς ἐπὶ τὸ ἐπὶ τὸ αὐτό. καὶ ἐφυ
τὸν ἀπὸ πρόσω πάντων αὐτοῦ. καὶ ὃς ἐκ
λεῖπεῖ δὲ κατὰ μόσ. ἐκλεῖπεῖ οἱ καὶ ὃς
τὴν κεφαλὴν κρὸς ἀπὸ πρόσω πάντων πρῶ.

οὗτοσ ἀνασ λοῦ ται οὗτοι. οἱ δὲ μιλιο
μεμοι πρότερον μὲν ὑπὸ τοῦ θαυμα
τουργοῦ. δεύτερον δὲ καὶ ὑπὸ τῆσ ἀμα
κάσεωσ καὶ τῆσ ζωῆσ αὐτοῦ. ἀμφότερα
τίσ τοῦ μαλιστόμενον καὶ μάρτυρα ἔχει
ὀξὺ νοῦν καὶ δύναται πάντα τὰ ὑμᾶς. ὡ
τὰ ἀνθρωπίνα τοῦ θεοῦ. ἆρ' οὐ σπέρ ἡμῶν ἐστὶν
ἀμφίκαυστα τὰ κύμβλα ὧν; ὁ μὲν καὶ θεὸς ἀπε
θαυμάζει καὶ δύναται χωρῆσαι τὸν θάνα
τον; οὐ κἀν τι κρύπτει αὐτὸς διδάσκει ὅτι
τὸ ἀνωθεν ἡμῖν ἐστιν ἀμόσσῃ; φησὶν γὰρ ὁ πρω
τοστάτης μορφούμενος αὐτῷ μὴ δὲ ζῆν τεῖ
ταί μοι ἀνωκτεῖναι ἀμόν, ὃς τὴν ἀρνήθεί
αν ἐμὲ μὴ βεβάρηκα. ἴδε, ἡ κοινωνία ἀρ' αὐτῷ
πρὸς. καὶ γὰρ ἡ δεξιὰ θρασύνομένη πρα
ρὸν. καὶ ὅτι τὸ ζῆν τοῦ μυστικὸν ἀμαρτεθῆναι
οὐχὶ ἀρνήθεια ἐστί. ὁ δὲ ἡ ζωή. οὐδὲ ἡ ἀ
νάστασις. οὐχορεῖ γὰρ ἡ ἀναστασι σθαύμα
τον. ἔστι δὲ ὁμολογῶν ἡ σ τοῦ θεοῦ ἀναστα
σις. ἀθάνατός ἐστι ἡ ἀναστασις. τὸ δὲ
καὶ βλέπειν ζῶν ἀνωθεν ἡμῖν κεῖν, αὐτὸ θεν
ἐχεῖ μάχην. φησὶ γὰρ ὁ κς'. ἔγω εἰμὶ ἡ
ζωή. πῶς οὖν βλέπεις τὸ ἀναστάν τοῦ θεοῦ
ἁρμόζειν ἐστὶ τὸ μορφῶ. εἰ γὰρ ἀναστα

ὄθσ̄, ὁρατοῦ ἀντίον οἷσ κούρετε ὁλό-
τος, ἀνάγκη λέγειν, καὶ ἐν ἀντιοῦσθαι τῆι
γραφῆ καὶ λέγειν· εἰ ἀνίπαται ὄθσ̄, τε-
θνηκεν ὁθσ̄· ἆρα οὖν ἠδυνάμεθα λαμόν-
τες ἀπ' αὐτοῦ τοῦ πρσ̄, τὴν παρουσίαν
τοῦ λόγου λῦσαι τὸ ἀπὸ ῥηθὲν καὶ ζητό-
μενον· πρόσσχομεν γὰρ ἐπιμελῶσ
τοῖσ περὶ ἀναπάσεως, ὑπὸ τοῦ μα-
καρίου παύλου λεγομένοις· ὅτι τὸ πει-
ρόμενον ἐν φθορᾷ, οὐκ ἐγείρεται ἐν φθο-
ρᾷ ἀλλ' ἐν ἀφθαρσίᾳ· τὸ πειρόμενον
ἐν ἀτιμίᾳ· οὐκ ἐγείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἀλ-
λὰ καὶ ἐν δόξῃ· καὶ ἐπὶ τούτοις· τὸ
πειρόμενον ἐν ἀσθενείᾳ· οὐκ ἐγείρε-
ται ἐν ἀσθενείᾳ, ἀλλὰ ἐν δυνάμει· ὑ-
τί γὰρ· ἀλλ' ἢ τὸ πειρόμενον ψυχικὸν· οὐ
κ ἐγείρεται ψυχικὸν· ἀλλὰ πνῖκον· τί θαυ-
μαπὸν· εἰ τὸ μὲν ἀποθνήσκων ἐπεὶ ἄνος
θανάτου ἐπὶ δεκτικὸς, ἄνος ἦν· τὸ δὲ
ἀνιπάμενον ἀνάλογον· τῶ μὲν ψυχικῶ·
ἀνιπαμένω δὲ πνευματικὸν, οὐκ ἔτι
ἄνος, ἀλλὰ θεὸς ἦν· ἐπεὶ δὴ ἀνιπάμενος
πάλιν ἄνος ἦν, ἐπεὶ ἄνος ἀποθνήσκει·
θνητὸν γὰρ ἐπιζῶον, ἀποθανὼν πά-

μνήσεται θανάτου· ἡ δὲ ἀνέσεται θανάτου τὸ ἀθά
νατον δὲ μένει· θάνατος γὰρ αὐτοῦ, οὐ
κέτι κυριεύει· δῆλον ὅτι ἀθάνατος ὤν, οὐ
κέτι ἀποθνήσκει· ἀμφιθνήσκει μὲν ἀμαρτία
μοσι· καὶ τί λέγω ταῦτα περὶ τοῦ σώματος·
καὶ γὰρ αὐτὸν τὸν πολεμόν τε εἰς τὸν θά
νατον ἀποδεξάμενον χριστός· ταῦτα περι
νέμει· ἀμφίσι μὲν ἀπὸ θανάσκει, ἐγείρει δὲ
θεός· εἰ δὲ οὐκέτι ἀπὸ θανάσκει μετὰ τὸ
ἐγερθῆναι· οὐδὲ ἔτι πείσει· οὐδὲ ἔ
λεγχε, καὶ τὸ τέ, ὡς μὴ ἐλέγχει· ἐὰν ἁμ
αρτωλὸς ἦς, μὴ μὴ γὰρ λέγεταί σοι· ἐγὼ
εἰμι· θεοὶ ἐστε· καὶ υἱοὶ ὑψίστου πάν
τες· ὑμεῖς δὲ δὴ ὡς ἄνθρωποι ἀπὸ θανάσκετε·
καὶ ὡς εἷς τῶν ἀρχόντων πίπτετε·
τότε δὲ οὐκέτι ἐλεγχθήσεταί σοι· ὑμεῖς δὲ
δὴ ὡς ἄνθρωποι ἀπὸ θανάσκετε· μένεις γὰρ
θεός· καὶ ἐλέγξεται μετά σοι· ἐ τοῦ εἶναι θεοὶ
ἐστὲ· καὶ υἱοὶ ὑψίστου πάντες· καὶ ἔτι δὲ οἱ
ἀφαιρέσει τὰ ἔθνη· οὐ γὰρ ἀπὸ θανάσκεις·
οὐ δὲ πίπτεις, ἀμφίθανεν μετὰ τοῦ ἀγε
νοῦς θεοῦ· ἀμφιθανόμενον ὡς τοῦ σώματος·
ἀπὸ θανόντος μὲν ἀμφοῦ· ἐγείρομένου
δὲ θεοῦ, διὰ τοῦτο ἐρωτῶμεν οἱ ἐχθροὶ

αὐτοῦ· οἱ πρότερον συναχθέντες ἐπὶ
τὸ αὐτὸ, κατὰ τοῦ κῦ καὶ κατὰ τοῦ χῦ αὐτ.
καὶ μέχρι τοῦ δευτέρου καὶ τοῦ δεῖρο καθ' ἕνα
ἕκαστον τῶν ἀνιστάμενων, χσ αὐτῶ συνί
σταται· συνεσάφημεν τῶ χῶ διὰ τοῦ κα
πίσματος, καὶ συνανεστήμεν αὐτῶ· καὶ
συνανιστάμενον τῶ ἀποθανόντι τῇ ἁμαρ
τίᾳ· συνανιστάμενον λέγω τοῦ χῦ. διάσκορ
πίζονται οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ· οἱ πρότερον
καθ' ἑαυτοὺς συνηγμένοι· καὶ οὐκ ἐπιτί
νονται ἐπὶ τὸ αὐτό· διάσκορ πίζονται
γὰρ· καὶ ὁ τότε εἰπὼν· δεῦτε κατακάν
τες συγχέωμεν αὐτῶν ἐκεῖ τὴν γλῶσσαν,
καὶ νῦν κατακαίνων, πρὸς σὲ ἐρχόμενο.
ἐὰν ἀναπῆ ἐκ νεκρῶν, συγχέωμεν· διάσ
κορ πίσωμεν τοὺς ἐχθροὺς τοῦ παρα
δεξαμένου· τὸ ἀποθανεῖν τῶ κόσμω·
τοῦ λαμόντος τῶ, ἀναπῆναι σὺν τῶ θῶ·
δὶς δὲ ἤδη δι' ἔσκορ πίσθησαν οἱ ἐχθροὶ
τοῦ θῦ· κατὰ τὴν καθολικὴν πρώτην ἀ
νάπασιν τοῦ χῦ· καὶ κατὰ τὴν ἀνάπασιν
τὴν ἐν ἑκάστω τοῦ σρσ· ὁ τὰν ἐν καινότη
τι ζωῆς περιπατῶμεν· καὶ τρίτην
εἰπὼν ἑρμηνίαν· ἐπείρετε γὰρ ἡμῖν

ὁ μόνος. καὶ τρίτην διδόναι ἐν μιᾷ μ.
καὶ ἐν ἅσαν διὰ σαρκωθέντος, ἀνωτέρω
τάσθαι τὰ τρία μία τοῦ θυ. τρισσῶς.
φησὶ γὰρ. καὶ σὺ ἀνωτέρω εἶναι αὐτὰ τρισσῶς
ἐν μονῇ καὶ ἑνώσει τοῦ ἀνωκεφαλαιῶσθαι. μό
νον ἀληθείας τοῖς σωφρονεστέροις τοῖς.
οἱ δὲ ἀμῶν ἄλλην ἀμαθίαν τοῦ σώματος τ
χυ. ἡμεῖς δὲ ἐν σῶμα χυ. καὶ ἐν ἐκ
κεκρίνον. καὶ οὐδὲν ἄτοπον ἢ κεφαλὴν τὴν ἐν
τῷ μακαρίῳ εἶναι τοῖς ἀνθρώποις, ἄλλοις
ἀνθρώποις, χρείαν ἡμῶν μὴ ἔχω. ἀλλὰ ἄρα
ὅσῳ ἔχει τὸν ἀμφίβολον χυ. τοῦτο τὸ σῶμα,
ἐκείνῳ ἀνάγκη τὸν κεφαλὴν κεκρίνον.
ἐν φῶς μὴ ἀρχαγγέλου καὶ ἐν σάρκωσιν θυ
ἐν μεμερισμένῃ ἀμφοτέρου. ὡς τὸ τὸ εἴπ
ἀν. ὅτι ἀν ἐκ κλησίας τὸ σώματος χυ καὶ
σῶμα. καὶ ἀν ἐκ ὀχῶ ἐν ἀνθρωπίνῳ σώματι
καὶ ἐν ἀν ὡς τὸ τὸν ἐν ἐν κείμενον τῷ σώμα
τι. οὕτω γὰρ ἔχει. οὐκέτι καὶ αὐτὸ μόρφα
κῶμα τοῦ πρὸς ἡμῶν μόνος ἀν ἀκάστασις,
ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν φθορεύτην τὴν σὺν φθορᾷ.
ὁ γὰρ ἐν θρόνῳ τὸ τέρας ἐκ ἐν κρεῶν ὁ ὁμοῦ τοῦ
χυ σώματος, ἀνθρώπου ἀν ἀκάστασις. καὶ τὸ
τὸ ἔρχεται ἐν τὴν ἀν ἀκάστασιν. καὶ ἔκαστον ἐν ὁ ὁμο

τοῦ ἑαυτοῦ σώματος ὁ χς. ὁ νεκρωμένος
ὁ τὰν δὲ ὄντως ἁμαρτίαν ὁ ὅμοιος τοῦ σώ
ματος ἁμαρτάνων θεῖ ὁ χς, τόν τε τρεῖς
μαστιγοῦσιν τοὶ ἐχθροὶ αὐτοῦ. τόν τε
τὴν τῆς φάσεως τυμόμενοι ἐχθροί, ὅσα
τὰ μὸς κλείουσιν. ὅς κλείει καὶ
ἀνοίγουσιν. τὰ μερόνται δὲ καὶ τὸ ὅς τὰ
κεφαλὴν ἐκ ἀνὸ τὰ ρόσω τὰ ρόσω, οὐ
τος ἀνὸ τὰ ρῶ τοι οἱ ἁμαρτωλοί, ἀνὸ τὰ πρ
ὸς τὰ ρὸ τοῦ θῦ, καὶ οἱ δίκαιοι ὀφρανθήτω
σαν. μὴ οὖν δικτήσει τὴν τὰ ρὶ τοῦ κατὰ μοῦ
καὶ τὸν κερῦ. τρεῖς ἀποδιδόμενοι τὰ ρ
κεμίας ὁ λοίμαι. ἀνὰ ρφαίζει ὄρος.
οἱ γὰρ ἁμαρτωλοὶ κατὰ μὸς εἰσίν τοι. ὅτι
κατὰ μὸς τὰ ρὸς ὄμτος καὶ φῶς τὸς ὄμ τ.
κατὰ μόσθεν. παρὰ κεφαλούθη μοι ὁ πυ
ρὸς, καὶ παρὰ κεφαλούθη μοι φῶς τὸς. ὁ
ρίσθω τὸ τὰ ρ τὴν τὸ ὁ ποιῶν τὸν ἄγγε
λον αὐτοῦ τὰ ὰ. καὶ τὸν λειτουργὸν αὐ
τὰ ρὸς φλόγα. καὶ γὰρ ὁ φθὴν τὴν τὰ ρὶ
φλόγος, ἄγγελος τὸ μὰ νοῦν. ἐν τὸ καὶ τὸ
φῶς. τὰ ὰ ὁ τὸ κόσμου μέγρι τέ. ὦ
μέγρι καὶ τὸ φῶς τὸ λόσμον. τάχα
δὲ καὶ αὐτοὶ οἱ ἄγγελοι. ὅτὰν μὴ κρά

ζωσι. πῦρ εἰσι· ὁ τὰ δὲ διαλυμῶσι
ταύτῃ σε μακαριότητος καὶ σωτηρίας,
φῶς μάλλον τῶν μαλακόν τῶν. ἡμεῖς δὲ
τὸ φῶς τοῦ κόσμου εἰσίν· καὶ μὴ θαύμα
ζε ἐφ' οἱ ἄγγελοι ἀμφότερα φέρομ· ὁ γὰρ κτίσας
αὐτὸς ὁ τῶν ὅλων θεός, καὶ φῶς εἶναι καὶ
πῦρ βούλεται· τοῖς μὲν γὰρ ἁμαρτωλοῖς,
πῦρ ἐστιν ὁ θεὸς καὶ δικαιοτάτη ἀρίστη
τὴν κακίαν πᾶσαν· τοῖς δὲ δικαίοις, ὁ
θεὸς ὅλος ἐστὶ πῦρ ἀμφοῖν· ὁ θεὸς γὰρ
φῶς ἐστι, καὶ σωτηρίας μὲν αὐτῶν ὅλος ἐστὶν ἡ
δικαιοσύνη· ὅλος ὢν ὁ θεὸς φῶς ἐστι, καὶ πῦρ· ὡς
οἱ ἄγγελοι δὲ ἀνοδεύεται· ὅτι εἰσὶ πῦρ ὡς
φῶς· καὶ πῶς οἱ δίκαιοι φῶς εἰσι καὶ πῦρ·
εἴρηται μὲν τοῦ ἀγγελικοῦ· φῶς ὁ χς εἶναι
ἀληθινόν· παρακαίσω δὲ τι καὶ πῦρ· αὐτὸ
γὰρ ὁ σωτὴρ· πῦρ ἦλθον βαλεῖν ἐπὶ τὴν
γῆν· καὶ τί θέλω ἢ ἤδη ἀνήφθη· μεμνῆται
δὲ καὶ οἱ δίκαιοι· χρείαν ἔχει χς καὶ τοῦ
πυρός· ἵνα τὴν ἵνα ἀφανίσῃ· διὰ αὐτοῦ τοῦ
χεται, ὡς ἀγαθὸς ἀνάστατα τοῦτο τὸ πῦρ·
εἰ δὲ βρεθῇ τοῦτο τὸ πῦρ, πυρὶ οὐ κάη αὐτὸ
ὃ σὴρ βλέπω· εἰ δὲ ἤδη ἀνεφθη δόξαν, ἵν'
ὀφθῶμεν τοῦτο τὸ πῦρ καίοντα πᾶσαν τὴν

ἀλεαμ-θον καὶ καίσκαὐτὴν πᾶν τελῶς· οὐ
γὰρ οἶδεν προσεμπρήσαι ἄρωμα σὴ καὶ κα-
χὸς, ἡ πᾶδία· οὐκοῦν ὅρ μεν τὸ φῶς καὶ
τὸ πῦρ· οἷς ἀλεξεῖν καὶ πνῶς· παραλεξὸ
θημα γὰρ ἐστι τοῦν δι καὶ ἐσν οἱ ἀσεβῆς καὶ ἁ
μαρτωλοί· ὁ λεγεται πορφη τοῦμενον τοιοῦ
τοι γενόμενοι ῥόῳν· ὁ γὰρ πορφὴ τοῦμενος
ῥόδος, ἡ θερμὴ καὶ αὐτοῦ εἶναι φῶς· ἐκεῖνο
μετὰ αὐτοῦ ὃς ἀποδεδόθω κεν ὁ λόγος, εἰ μὴ
πῦρ· ἐπεὶ δὲ πεφεύγοντι τὸ εἶναι φῶς· ὃ
οὐκ ἐθέλησαν τὸ πνεῦσθαι πῦρ· διὰ τοῦτο
γεγόνασι καρπὸς· ὃς ἐκλεῖ πῶν καὶ πᾶν
ἐκλεῖ πλέοσαν· τὸ παρατηρήσιον δὲ μὴ κ
ταίνεσθαι τὸ λεκρεῦ· πορφὴ τοῦμενον γὰρ ἐρ
γον μεγίστων· κεφ· καὶ φησὶ μὸ σοφομέων·
πορεύθητι πρὸς τὴν μύρμηκαν· καὶ μάθε
ὃς ἐργάτης ἐστὶ· καὶ τοῦτο ἄρα ἐστὶν σοφώτε
ρα τῶν σοφῶν· οἱ μὲν μέλισσα καὶ ἡ ἀλεξί-
ἡ μύρμηξ καὶ οἱ χοιρογρύλλοι ἔθνος οὐ
κίσχυρόν· οὐκοῦν ἡ μύρμηξ πορφὴ τοῦμεν
ἐργον ποιεῖ· τὸ κεφ· ἐστὶν δὲ παραλεξὸ
θημα τοῦ πορφὴ τοῦμενον· μεγίστος λεκρός·
ἁμαρτωλὴ σὲ φῶς· φὴ σὶ μοι ὁ ἀλεξανδρεύς,
πῶς ἡ μύρμηξ ποιεῖ κεφ· καὶ παρα-

κορυθεὶ κυρίου γράμματι· ὁ σὴρ ἡμῶν καὶ
κυ· ὁ πασῶν τῶν μυστηρίων τῶν προ
φητῶν· ἁπασῶν τῶν μυστηρίων τῶν
ἁπάντων λόγων· ὃς ὁ ὀνόμασαν πρὸ ἑαυτῆς·
ὁ κατὰ μὲν τῶν μυστηρίων ἡ τεῖ ταυτὴ σκα
τασκευὴ τοῦ μέλιτος· καὶ μέλι πολλοὶ κα
λοῦσιν· ἡ τοῦ μὲν οὐτοῦ ἑστῆκος· μετὰ τὸ
ἡ μέλισσα· ἡ σαῖ ἄσκαι ἱ βρυμέ ας καὶ οἱ
λοιποὶ πρόφῆται· αἱ μέλισσαι· τοῦτον
ὄν τος τοῦ πρεκτοῦ μὲν οὐ βρτοῦ τῶν ἐς
σῆμι καὶ τὰς μελίσσας· οἱ μὲν δὲ καὶ οἱ τῆ
ἀλοσσὰν τῶν τοῦ νόμου καὶ πρόφῆτῶν· ἡ
σαν τὸ μέλι· οἱ δὲ ἁμαρτωλοὶ τῶν ἀλοσσὰ
τῶν τὸ γόμασι κυρός· καὶ βρῶθῆς ἐστὶ τὴν
χῦ παρουσίαν· καὶ ἴδνο κλίσας ἀπὸ ἀπὸ ἀ
μλκὰς· καὶ καταρόῆσεις γράφας ἀλλὰ
μλκὰς· καὶ ἴδνο χῦ ἐστὶ δὲ μίαν καὶ δίδας
καρίαν· κλὴ ὁ κμειμάγειν· ὅτι μὲν λι μὲν, πε
ποίηκε τὴν βλεμησίαν· παρ ἀλοῤῥόῦθημα
δὲ τὸ γόμε τὴ γόμβει τοῦ τοσούτου καὶ τὴ
μελιόῦτου μὲν τοσ· κυρὸς ὁ τῶν αἰρέσεων·
καὶ ὁ τῶν μεταξὺ τῶν δύο καὶ ὀμκυρός· καὶ
εἰ μὴ βλὴ λύθει χῦ· οὐ τὰν μὲν ὀὐτὲ κυρὸς·
αἱρέσεις ἦσαν οἱ βῦ ἡμῶν ἁμαρτωλοὶ· οἱ τὴν

ἐρῶνται· τῷ σῷ ὀνόματι φάγομεν· καὶ
τῷ σῷ ὀνόματι ἔσται ὁ μισθὸς· καὶ τῷ ὀνόματι
τίσουσι μόνιαι ἐξεβάλομεν· ἀμφότερεῖ πρὸς
αὐτοὺς· ὑπὸ χωρεῖται ἀπὸ τοῦ· οὐδὲ τοῦ
τὸ γὰρ ἔγνωσαν μᾶς· οὐδὲ τοῦ τὸ γὰρ ἔγνω
τὸν κύριον ἐλεῖμον τὸν ἔστι σημεῖα,
τὸν ὑπόμνημον τῷ μεγάλῳ· πολὺ μᾶς ἐλε
λεῖ πτεῖ καὶ πνὸς ἔλεγεν πολλῶν· ὅστε τὴ
καὶ κύρος ἀπὸ πρόσωπον πυρός, ἃ
τῶν ἀπὸ φοῖμ τὸ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ πρ
σώπου τοῦ θοῦ καὶ οἱ δίκαιοι ἐφράνθη τω
σαν· ἐν ἀγάπῃ πρὸς χῦ· ταῦτα καὶ ἔστι τ
θῦ τῷ νόμῳ γάρ μου τὰ ῥήματα· καὶ
τὰ μὲν πρῶτον γεύμεθα· πρὸς τοὺς ἡλε· τὰ
δὲ τρίτον θήσαν τὰ τούτοις, ἀπὸ τὸς,
καὶ ἐστὶ γάρ μεν· ὅστε ἐλεγὸς καὶ καὶ τοῦ·
καὶ ἀμὴν καὶ πνὸς μεν· καὶ φῶς ἀμεν·
σήμωμεν· πρῶ· καὶ καὶ πνὸς χαμ καὶ χα
μαάμ· σήμωμεν· καὶ φῶς ἐ ἀφε θ· διὸ ἀ
λοιῷ τὰ ἐστὶ μεν οἱ φῶς· ὑπὸ φῶς τοῦ,
τοῦ μᾶς· καὶ μέλι τος καὶ τῆς τρυκέτη
τος αὐτοῦ· ἔστι δὲ ἐκ λεῖ πνοιμ ὅσα
πνὸς· καὶ ὅσα κρὸς τὴ κρὸν τὰ οἱ ἁμαρτω
λοὶ· διὰ τοῦτο ἔστι καὶ τὰ ἄπος χαμαάμ

παῖς· οἰκέτης ἔσται τοῖς ἀδελφοῖς αὐτ·
ὁ κοινόμενος μηγενόμεναι τοὺς ἁμαρτω
λοὺς, δυνάμει γένει μηγενόμεναι τοὺς δι
καίους· φεύγεται σαν οὖν οἱ μισοῦντες τὸν
ἀναπάνταθν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ·
ὅσον γὰρ ἀντιτάσσονται τῷ θῷ· καὶ ἀν
θεστήκασιν, οὐδέπω πεφεύγασιν ἀπὸ
προσώπου τοῦ θυ· ὁ τὰν δὲ νικηθῶ
σιν ἀπὸ τῆς θειότητος τοῦ θυ· φεύγουσι
ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ· ἀνάμνον δὲ τί
νεται τοῖς φεύγουσιν ἀπὸ προσώπου τοῦ
θυ· τῷ γεγραμμένῳ περὶ τοῦ καΐν· ὃς
μετὰ τὸ τελειῶσαι τὰς ἁμαρτίας· ἐξῆλ
θεν ἀπὸ προσώπου τοῦ θυ· ἐπεὶ δὲ
πρόσωπον κυ ἐπὶ τοὺς ποιοῦντας
κακὰ τοῦ ἐξολοθρεῦσαι ἐκ τῆς τὸ μνημό
σινον αὐτῶν· διὰ τοῦτο οἱ ποιοῦντες κακὰ
φεύγουσιν ἀπὸ προσώπου τοῦ θυ· κἀν γὰρ
φεύγωσιν· ὥς ἐκλείπει κανὼν ἐκλεί
πουσι καὶ ὥς τήκεται κηρὸς ἀπὸ προσώ
που πυρὸς· οὕτως ἀπόλοιντο ἀπὸ προσώ
που τοῦ θυ· ὧν γενομένων ἐπὶ τοὺς μι
σοῦντας τὸν θεὸν καὶ ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς
αὐτοῦ· οἱ δίκαιοι εὐφραίνονται· πρὶν γὰρ

ἀπο-θανεῖν τοὺς ἀσεβεῖς, τὰς ἁμαρ
τίας αὐτῶν οὐκ ἀπομαμμάνουσιν· οὐδὲ
οἱ δίκαιοι τὴν ἐφροσύνην ἑαυτῶν· ὅτ' ἂν
γὰρ ἐκλείπουσιν ὡς καπνὸς, καὶ τα
κῶσιν ὡς κηρὸς οἱ ἁμαρτωλοὶ καθὸ εἰς
ἁμαρτωλοί· οὐ μόνον ἐφ' ἑαυτοῖς ἐφραί
νονται οἱ δίκαιοι, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῷ ἐκλεί
πον τι καπνῷ, καὶ ἐπὶ τῷ τακέντι κη
ρῷ· ὁρῶσι γὰρ ἀγαθὸν γενόμενον τῷ
ἐκλιπεῖν τὸν καπνὸν· τῷ ἐκτακῆ
ναι τὸν κηρόν· τάχα καὶ τοιοῦτόν τι κλέ
πων ὁ σὴρ γινόμενον γινόμενον ὑπὸ τοῦ
πυρὸς· ὅτι μέλλει ἐκτήκεσθαι κηρὸς ἱ
νὰ μόνον μέλι καταλειφθῇ, εἶπεν· τὸ
πῦρ ἦλθον καλεῖν ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ εἰ
θὲ ἐξ ἡλιέκαιν· ἐκαιρόν μοι δοκεῖ ἐν
τῷ λόγῳ ἰδιωτικὴν ὑπόληψιν τῶν ἀ
δελφῶν ἐνίοτε ἐπὶ ἁμαρτίαις μεγόν
των ἀνόητα, ἐξελεῖν τῷ λόγῳ· οἴονται
γὰρ ὅτι ἐπιμένονται ἁμαρτωλὸν σώζε
σθαι· καὶ ἀπόφασιν δοῦναι τὸν θῆ περὶ
τοῦ δυσώδους διὰ τὰς ἁμαρτίας, ὅτι σω
θήσεται· οὐχ ὁρῶντες τὸ ἀδύνατον τοῦ
πράγματος· οὗτοι γὰρ ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ,

λέγουσιν ὅτι δύναται ὁ θεὸς καὶ τοὺς
ἐμπεσόντας εἰς τὴν σαλήνην σαπροὺς
καὶ τῆς τοὺς ἰχθῦς. καλεῖν μετὰ τῶν κα-
λῶν ἰχθύων. οὐχ ὁρῶντες ὅτι τοῦτο. οὔτε
ἐλλοτόνεται τὸ μὴ καθαρισθῆναι τὴν σα-
τήνην. τὸ μὴ ἐκλεχθῆναι καθαρὸν τὰ κα-
λά. τὸ μὴ ἀμικτασεμεσθαι τὰ ἐν αν-
τίᾳ πρὸς τὰ καλά. οἵτοι οὗτοι ἐοίκασι.
θέλειν εἰς τὴν ἀποθίκην. καὶ τὰ ἄχ-
ρα κατακλεισθῆναι. τί γὰρ διαφέρει
τοὺς μοχθηροὺς τῶν ἰχθύων μετὰ τῶν
καλῶν κληθῆναι. καὶ τὰ ἄχρα εἰς τὴν
ἀποθίκην κατακλεισθῆναι. ἢ τὸν κα-
πνὸν μὴ ἐκλιπεῖν; ἀλλὰ μετὰ τοῦ
φωτὸς σώζεσθαι. ἵνα ὅπου ἡ σριά,
πάλιν καπνὸς καὶ καλία ἦ. καὶ ὅπου
τὸ μέλι. ἵνα πάλιν κηρὸς ἦ. ὁ μὴ ἐσθιό-
μενος. ὁ μὴ τλυκύς. τλυκία μὲν γὰρ
ἡ πρᾶξις ἡ τοῦ δικαίου. καὶ πάντα
τλυκέα τὰ ἐν αὐτῷ, ὁ λόγος ποιεῖ τοῦ
θῦ. διὸ λέγει. ὡς τλυκέα τὰ λόγιά σου
τῶν λάρυγγίμου. πρᾶξις αὐτοῦ τλυκ.
αἱ δὲ τοῦ ἁμαρτωλοῦ, πικραί. ἐξ δὲ πι-
κραι. καὶ διὰ τοῦτο παραπικραίνου

σαι τὸν δίκαιον κῆ· δῆλον ὅτι ἐκ τοῦ ἐ
ναντίου· αἰτοῦ δικαίου, τρυκαίνουσι τὸ
δίκαιον· ὅθεν ὁ δίκαιος τοῦτο εὔχεται περὶ
τῶν λόγων ἑαυτοῦ λέγων· ἡ δὲν θείη αὐτῶ
ἡ διαλοτήμου· μετὰ τὸ συμκῆναι οὖν ταῦτα
ἐπὶ τοὺς ἁμαρτωλοὺς, οἱ δίκαιοι εὐφραν
θήτω σάνφησιν· δίκαιοι γενώμεθα ἵνα
εὐφραν θῶμεν· μὴ δὲ τοῦτο νομίσεις
ἀπροῦν εἶναι καὶ σαφὲς, τὸ δίκαιον γε
νέσθαι· χρὴ γὰρ ἡ δικαιοσύνη ἐγενήθη σο
φία ἡμῖν ἀπὸ θῦ· δικαιοσύνη τε καὶ
ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις· οὐκ ἐν ἐπιν
οὖν δίκαιον εἶναι· μὴ μετέχοντα χῦ· ἰς
εἴτις, τε ὑπολαμκάνει δίκαιόν τινα
εἶναι ἐξω τῆς πίστεως, τὸ ἕτερον τῶν
δυεῖν παραδέξεται· ἢ ὅτι καὶ ὁ ἐθνικὸς
μετέχει χῦ· ἢ ὅτι ἐμὴ μετέχει χῦ· οὐκ ἔτι
δίκαιος· τί οὖν κοίνεται παραδέξασθαι·
ὅτι ἐθνικὸς μετέχει χῦ; ἀλλὰ τοῦτο ἀτο
πον φαίνεται· φησὶ γὰρ ὁ πολὺς· γένοι
το ἐμὲ· καὶ πάντα τὸν πιστεύοντα εἰς
τὸν χῦ· μετέχειν χῦ· ἵνα λέγηται περὶ
ἐμοῦ· μέτοχοι χῦ γενόμεν· ὁ ἐθνικὸς
ἆρα οὐ μετέχει νομίζεται τοῦ χῦ· εἰ δὲ

μὴ μετέχει τοῦ χῦ. οὐκ ἔχει δικαιοσύ-
νην ἀληθῆ· πρὸς γὰρ ἀμφοτέρην
δικαιοσύνης ἀλήθειαν. μέγιστον δὴ τοῦ σω-
τῆρος τοῦ δομήματος τὰ σωφρονίσματα,
μόνα σαίνει τὴν δικαιοσύνην ἀρετὴν καὶ ἱερῶν
καταβαθύνειν. ἡ μὴ γὰρ ἡ δικαιοσύνη μετὰ
πλεονεξίας οὐκ ἀρετὴ εἰσὶ, οὐκ ἂν ἔχοι
τὸ τὸν ὁσιαν τὴν δικαιοσύνην ἀρετὴν. ὥσ-
περ γὰρ ἔστι φῶς ἀρετὴ μὲν ἕτερον παρ' αὐτὸ μὴ
ἀρετὴ μὲν. οὕτω δὴ καὶ ὁσιαν ἀρετὴ μὲν ἕ-
τερον παρ' αὐτὴν μὴ ἀρετὴ. οἱ δίκαιοι οὖν
οἱ μετέχοντες τῆς χῦ δικαιοσύνης ἄφρα-
θῆ τε σαν καὶ ἀγαθοὶ ἀσθένεσαν. καὶ οὐ
κ ἀρκεῖ τὸ ἀγαθοὶ ἀσθένεσαν. οὐ γὰρ κα-
θὸ μὲν τὸ ἀγαθοὶ ἀσθένεσαν μόνον. ἀν μὴ λαμ-
βάνῃ τὴν προσθήκην, οἷς ἂν ἀναγκάσαν. ποῖ
δὲ ἀνθρώπῳ, ἀγαθοὶ ἀσθένεσαν δὲ ὁ ὁμοιο-
τοῦ θῦ· ὁμοιῶν τὸ δὲ ὁμοιο τοῦ θῦ· ἀγα-
θοὶ ἀν, καὶ μὴ ὁλοτίαν· οὕτω δὲ σὺν τῷ
ἀγαθοὶ ἀν δὲ ὁμοιο τοῦ θῦ· καὶ τὸ φρόνη-
μα ἔσται τὴν ἄφροσύνην· τὸ δὲ εἰ τὸ φρόνησο-
μεθα ἔσαν σωθήσεσθαι ἔσται τὸ αὐτό· ἰδοὺ
γὰρ τί καλὸν καὶ τί τὸ πονηρόν· ἀρρὴ κα-
τοικεῖν αὐτοὺς ἔσται τῶν ἀδελφῶν· ὅπερ

κατοικεῖν ἐν τῇ οἰκίᾳ, τοῦ πρὸς γίνεται.
τότε γὰρ κυρίως ἐπὶ κατοικεῖν· νῦν οὐ
κόντως τοῦ κατοικεῖν· σκηναὶ γὰρ τὰ
νῦν εἰσι, τὰς κηνώματα τὰ νῦν· καὶ ὁ δεῦ
ἔως ἔρθω ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ θῦ ἐν φωνῇ
ἀγαλλιάσεως οἴκου ἑορταζόντων· κἀν
ἔρθω ἐπὶ τὸν οἶκον τερφθήσομαι ἐν ὧ
οἴκω τοῦ θῦ· διὸ λέγεται· μίαν ἠτησά
μην παρακῦ ταύτην ζητήσω· τοῦ κα
τοικεῖν με ἐν οἴκῳ, κῦ πάσας τὰς ἡμέ
ρας τῆς ζωῆς μου· τοῦ θεωρεῖν με
τὴν τερπνότητα κῦ· καὶ ἐπισκέπτε
θαι τὸν ναὸν τὸν ἅγιον αὐτοῦ· ἐν χῷ ἰῦ·
ὦ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶ
νας τῶν αἰώνων ἀμηνύ·:

ὁμιλία β τοῦ ξξ ψαλμοῦ:

Οὐκ ἐπιδυνατὸν τοῦ ποιῆσαι τὰ προστασ
σόμενα ὑπὸ τοῦ θῦ ἐν ταῖς θείαις γρα
φαῖς, ἢ τοῦ χῦ ἢ τοῦ ἁγίου πνός· μὴ πρό
τερον νενοηκότα· τί ἐπὶ τὸ λεγόμενον· πολ
λαχοῦ δὲ δοκοῦμεν νοεῖν τινὰ ἀπρόσε
τάχθημεν· ἐξετάζοντες δὲ καὶ ἐρευνῶν
τες, ἐξ ἀξιόν ἐπὶ τὸ προστεταγμένον τοῦ

προπάξαντος. καὶ ἐξ ἐμφαίνεται τί μέγε-
θος ἄξιον τοῦ εἰπόντος θεοῦ. οὐ πάνυ
τί αὐτὸ ἐρήσκομεν τῶ τοιούτω. ἔστα αὐ-
τὸς ὁ λόγος ἡμᾶς παρακαλεῖ. κατὰ τὸ
ζητεῖται καὶ ἐρήσεται καὶ ἐπὶ τῶ ζητεῖσθαι;
ὅπερ ἐδόκουμεν πρὶν ζητήσαι νενοήκε-
ναι. ἵνα ζητήσαντες, ἐρόμεν οὖν ἐν τοῖς
προπάγμασι τοῦ θεοῦ, ἄξιον τοῦ προ-
πάξαντος. καὶ οὐχ ὑπὸ τῶν τυχόντ
τιμόμενον, ἀλλ' ὑπὸ τῶν τοιούτων καὶ
τηλικούτων. οἳ ποιοῦσι καὶ τὰ ἄλλα με-
γάλα καὶ θεῖα προπάγματα τοῦ θεοῦ.
ὥσπερ οὖν τὰ προπάγματα περὶ μὰρ
τυρίου οὐ πάντων ἐπὶ ποιῆσαι. ἀλλὰ
τῶν μεγάλων ἀγάπην ἐχόντων. τὴν
πρὸς θεὸν ἀγάπην. τὴν πάντα πείρου-
σαν. πάντα πιπείρουσαν. πάντα ἐλ-
πίζουσαν. πάντα ὑπομένουσαν. ἀ-
γάπην, τὴν μηδέποτε πίπτουσαν. οὕ-
τως ἐπὶ πολλῶν ἐρήσομεν ὅτι μεγά-
λων τινῶν ἐπὶν ἐν θῷ, ποιεῖν ὃ ἐκέλευ-
σεν ὁ θσ. καὶ ζητητέον τε καθ' ἑκατ-
τῶν προπαγμάτων τὸ κούλημα τοῦ προ-
πάγματος. καὶ τὸ μέγεθος τῆς ἀγάπης.

ἵνα δυναμεθῶμεν τοῦ ὑπουργοῦ· καὶ ἐφ
τισθῶμεν τοῦ ἀπὸ τοῦ ἀμνοῦ φεστοῦ·
μόνον τοῦ ποιήσωμεν τὸ πρόσταγ
μα· ἀλλὰ τί δεῖ μοι μοῦρτα τοῦτο
τὸ πρόσωπον· ἄλλο· ἡ ἀρχὴ τοῦ σήμε
ρον ἀμνοῦ σώματος· πρόσταγμα ἦν· ἐ
βλήθη γὰρ ὁ ἀρνός· ἀσπάσατε τὸν θεὸν τὰ πάντα
τὸ ὄνομα αὐτοῦ· ὁ δὸ ποιήσαντε τὸ
ἐπιτιμητικὸ τὶ ἐπὶ δυσωπῶν κῆς ὁμολογοῦν.
Ἐν τῷ οὖν εἰ τοῦτο προστάξῃ ὁ τῶν ὅλων θεός· ἡ ὀχὶ ἡ τὸ πᾶν τὸ αὐτόν· ἵνα
μὴ δὲ ἀφομοιῶται τοῦ ἀστὸν ἀσπάσατε τὸν
θεῶν· ἡ ἐκκλίσης τὴν φωνήν· ἢ μὴ μὲν
μὴ φθέγξαι τοῦ εἰμὶ ὁ μονογενὴς· καὶ
ὅσοι μεμαθήκασιν ἀσκεῖν αὐτῶν τὴν φω
νὴν καὶ μεγαρύνειν καὶ μεγαθύνειν· διὰ τὴν
ποστεχνὴν φωνασκικὴν ἢ φωνασκίαν
λέγω· Ἐν τῷ οὖν τοιοῦτον τὸ ὁρόσμον
μοῦρτα· ἡ καὶ τοῦτο πρὸ τοῦ διὰ τὴν
ἀστρονομίαν χρήσιμος αὐτοῖς μοῦρτα
λόγος τινὶ ὡς ὀρθῶς παραφάσεμεν· ἢ
δὲ ἡ τῶν καὶ ἕτερον τὸν μεγαθὸς ποιεῖ
χρόνον ἡμῖν τὸ πρόσταγμα· καὶ ἀρχὴν τοῦ
πρόσταγμα· ὁ πρὸ ἑαυτοῦ ἰδεῖν τὸν τοῦ
πρόσταγμα τοῦ· ὁ πρὸ ἑαυτοῦ ἰδεῖν τὸν τοῦ

ἀσκεῖν τοῦ θεοῦ ἐφάπτεσθαι τοῦ ὁμόματι
αὐτοῦ παρὰ τοῦ δὲ ὅρους ἔστι γεγραμμένον· ιβ
τὸ ῥητὸν εἰς χρῆσιν μου· καὶ ἀμαρτεῖν
ὁμόσαι παρ' αὐτῆς τοῦτο πρότερον· ἵς
μεν δὲ ὅτι πάντες ἀνοι· καὶ ἀμφότερος
δεόμεθα· καὶ οὐχὶ ὁμοίως ἐστὶν ἀξιοῦσθαι
τὸ ἡμῶν μὴ μόνον· οὐδὲ ἀν πάν-
τως οὐδὲ ἀνοι γενόμεθα· οἱ μὲν οὖν ἐξ ἔσ-
τωσαν· ἀμφότεροι σῆν τοῦσιν ἐν πάνδη-
σι σταλκτοις· καὶ γράφουσιν ἐκκεχυμέ-
νοις· καὶ ἐν ὁδοῖς ἀσήμοις· καὶ ὑπο-
θέσεις γραμμάτων σιν ἐν ταῖς ὁδοῖς· τὰ
πάθη ἐστὶν αὐτῶν· καὶ ὁ τῆμεν ἄδουσι τὰ ἐ
ρωτικά· ὁ τῆδε κατὰ τὴν δόξαν δαιμο
νίαν ἐστὶν αὐτῶ· πάντα ἀσκεῖ καὶ τὸν τῶν δαι
μόνων μόνον· ἔτι δὲ ὁ τῆ ὑποθέσεις
γραμμάτων τὴν λύσιν ἐστὶν αὐτῶν· καὶ
θὲ ἄδουσιν ἔστι ἀληθῆ ἀνθρώπινον· ἀλλὰ
τῆ δὲ ὑποθέσεις γραμμάτων, τῆμεν·
ὁ θεῖός σιν ὁδοὶ ἔστι θαυμάσιοι· ἡμεῖς δὲ
ἡ θέσις ἐν ὅρους πάντα πάσας καὶ τὴν
τύχην τῶν πάντων· ἐκεῖνο τῶν μέθη-
κεν ὁδῶν· ἔστι τὸν κυρίου ἀσκεῖν
θεόν· ἵνα τὴν· παρ' ἀνθέσει τῶν δὲ ὁμοίωτῶ

μὲν ὁμογενῶν· κρεῖ τρόνων δὲ ἀπο-
πήσει τὴν τυχὴν ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας ἐκεί-
νων· καὶ φησὶν ὁ ῥότος· ἄδειν θέλεις καὶ
χρῆσθαι ὑποθέσει τοῦ ἄσματος ἐρωτι-
κῆ; μάθε ὅτι ἐπίτις ἀληθῶς καὶ θεῖος
ὀνυίος ἔρος· καθὸ ἔγραπται· τὸ ἄσμα
τῶν ἀσμάτων· ἀλλὰ ἄδειν θέλεις ἐπὶ
θαλαμίους ᾠδάς; μάθε τὸν θεῖον τά-
μον τοῦ κατὰ τὸ ἐκγγέλιον υἱοῦ τοῦ νασι-
λέως· εἰς ὃν ἐκλήθης· νόησον τὸν νυμφί-
ον· σύνες τὴν νύμφην· καὶ ἆσον οὐκ ἆσμα,
ἀλλὰ ἐξερέτως ὡς ἁγιατῶν ἁγίων ἐπὶ
τινὰ· οὕτως ἄδε τὸ ἄσμα τῶν ἀσμάτ·
ἀλλὰ κούλει θρηνεῖν; καὶ ἐθνικὸς ὤν, εἰ
χες ᾠδὰς ἐπιτηδίους καὶ θρήνους;
μάνθανε ὅτι καὶ νῦν σοι ἐπίτις μακα-
ρισμὸς κλαιόντων· νόησον οὖν τί θρη-
νῆσαί σε δεῖ· ἴδε σου τὴν ἱερουσαλήμ·
θήτησον τὴν εἰς ἐκείνην ἐπάνοδον· λέγε
θρηνῶν· πῶς ἐκάθησε μόνη ἡ πόλις·
ἡ πεπληθυμένη λαῶν· ἄρχουσαι ἐν χώ-
ραις· ἐγενήθη εἰς φόρον· κλαίουσα ἔκλαυ-
σεν ἐν νυκτὶ· καὶ τὰ δάκρυα αὐτῆς ἐπὶ
τῶν σιαγόνων αὐτῆς, καὶ τὰ ἑξῆς· θρη

μῶν δὲ σεαυτοῦ καὶ τὴν εἰς καμψῶν
ἀφιξιν λέγων· ἐπὶ τῶν ποταμῶν καμψ
λῶνος· ἐκεῖ ἐκαθήσαμεν καὶ ἐκλαύσα
μεν καὶ τὰ λοιπά· καὶ ὁρᾷ πῶς ὁ θρῆ
νος σου ὠφελήμος σοι ἔσται· διδάσκων ὡ
τὴν πρῖδα ζητεῖν, καὶ τὰ μιπήρια τὰ
περὶ αὐτῆς καταμοεῖν· καὶ θρηνεῖν ἐ
ως ἐπαν ἔλθῃς εἰς τὴν οἰκοδομουμέ
νην πόλιν, λίθοις, τοῖς τιμιωτάτοις,
οὐκ ἀτύχοις· ὑμεῖς γὰρ ἐπὲ λίθοι ζῶν
τες οἰκοδομούμενοι· οἶκος πνικὸς
ἱεράτευμα ἅγιον· ἀνενέγκαι πνικὰς
θυσίας εὐπροσδέκτους θῷ διὰ ἰυχῦ·
ἐὰν οὖν θρηνήσῃς σου τὴν ἀπὸ τῆς ἱε
ρουσαλὴμ ἀποδημίαν· καὶ νοήσῃς ὁ
τι ἐν δημῶν τῶ σώματι ἐκδημεῖς ἀπὸ
τοῦ κῦ· καὶ ποιοθεὶς κατὰ θῦ, ἐπὶ λί
θος κρύπαλος· λίθος, τῶν περὶ κόλ·
λίθος, ἐκλεκτός· λίθος, σάπφειρος· ὁ
ὅσοι ἄλλοι λίθοι τίμιοι εἶναι λέγονται, ἐ
ξῶν συνέπηκεν ἡ ἐν οὐ ὦ ἱερουσαλήμ·
ἐπὶ πρόθας δὲ πρὸς τὸν θεὸν καὶ λέγων·
ὡς θεοῦ ἐκτήσαντο οἱ πρὸς ἡμῶν εἰδω
λαι ἀνάλαμε τοὺς ὕμνους τοὺς εἰς

τὸν θῆν τῶν ὅμων· μεταμίκασον σου
ὅμον τὸν χαρακτῆρα· τὸν περὶ τοῦ
ἄδειν καὶ ψάλλειν, ἐπὶ τὸ σεμνότερον·
ἐπὶ τὸ εὐλακέστερον· ἐπὶ τὸ ὠφελιμώ-
τερον· ταῦτα μὲν οὖν εἰς τὸ ῥητὸν τὸ ἀ-
σατε τῷ κῷ· ὅτι καὶ αὐτὸ καθ' αὐτὸ ἔ-
χει τὸ χρήσιμον· ἐπεὶ ὑποκέκρηκέν
μοι ὁ θαυμάστος ἀπόστολος ἐν τῇ ἱστράτῃ
ἐπιπολῇ ῥήματα, ἐκμέρους· ὡς δύνα-
μίσμοι παραθεσθαι πειράσομαι· ἐ-
κεῖθεν ἀρξάμενος ὑποκάλλειν, πῶς
καὶ καθυτερόν τι νοηθῆναι δύναται εἰς
τὸ ἄσατε τῷ κῷ ψάλατε τῷ ὀνόματι
αὐτοῦ· φησὶ δὲ ὁ παῦλος, λαλοῦντες
ἑαυτοῖς· ἐν ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠ-
δαῖς πνικαῖς· ἄδοντες καὶ ψάλλοντες
ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν τῷ θεῷ· καὶ
κεῖ ἐν τῇ ἐπιπολῇ, ὠνόμασε ψαλμοὺς
ὕμνους ᾠδὰς πνικας, ἐν θαλέγει· τῇ
χάριτι ἄδοντες ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν·
οἷς κατὰ τὴν λέξιν ἐπερεισάμενός τις,
οὐκ οἶδα εἰ δύναται παραπῆσαι πῶς
ἄδει ἡ καρδία, ἕτερόν τι ποιοῦσα παρὰ
τὸ μὴ ἄδειν μὲν· λέγειν δέ· καὶ ἐπὶ μὲν

γὰρ τῆς ἀρθῆ τῆς φωνῆς κρέπωδία,
φορὰν τοῦ λέγειν μελάδοντα. καὶ τοῦ ἀ-
δειν μὴ πεζῆ λέγοντα. καὶ φαίνεται.
ὅτι ἐὰν μὲν λέγω. ἄλλης ἀρετῆς εἰς τὸ
λέγειν μοι δεῖται. ἐὰν δὲ ἄδω ἱνακαλῶ
ἄδω. μουσικῆς χρήζω καὶ ἐπιστήμης
τῆς περὶ ῥυθμοῦς καὶ φθόγγους. καὶ δὲ
ἡσεῖμε εἰδέναι τὰ ὀνόματα τῶν μελῶν
καὶ φθόγγων. περὶ ὧν μᾶλλον ἐμοῦ ἐ-
ρουσιν οἱ μουσικοί. εἰ οὖν ἔστιν ἄδειν τῆι
καρδίαι. καὶ ἀλλότε λέγειν μόνον ἐναν-
τῆι. καὶ ἑτερόν ἐστιν τὸ ἄδειν τῆ καρδίαι
παρὰ τὸ ἀπλῶς λέγειν τῆι καρδίαι. δι-
ὰ τὸ γὰρ πνᾶ ἡμῶν ἐν ταῖς καρδίαις
ἡμῶν κράζει καὶ ἄδει ἀμμᾶ ὁ πηρ.
ἐξ ἑταστέον. τί τὸ ἄδειν ταῖς καρδίαις.
ἐπίτις ἐν ἡμῖν ἑτέρα φωνῆ παρὰ τὴν ἐσ-
θητὴν φωνὴν. νοητή. καὶ ταύτην ἐπι-
πάμενος ὁ λόγος ὑπὸ μόνου ἀκουομένη
τοῦ θυ. εἶπεν. τὸ πνᾶ ἐν ταῖς καρδί-
αις ἡμῶν κράζον. τάχα δὲ καὶ ἐὰν λέ-
γηται φωνῆ μου πρὸς τὸν θν ἐκκρόξα.
ὁ λόγος οὐ περὶ τῆς αἰσθητῆς λέγει φω-
νῆς. οὐ γὰρ χρήζει ταύτης ὁ θς. ὁ τὰν

μέγω μεν κεκραγέν αι πρὸς αὐτόν· ἐπεὶ αὐ
τὴ ἡ φωνή, ἕως τὸ διὰ σαρκὸς καὶ πνοῦς
αἵματος; αὐτὴ ἡ φωνὴ πρηγὴ ἐπιν ἀέ
ρος· ἀμμέχομεν ἀμμὴν φωνήν· καὶ ἵνα γυμνῶ
ὀνομάσω καὶ πείσω τὸν ἀκροατὴν, ἐ
ρῶ· ὅτι ἐκείνη ἐπὶ φωνὴ, νοῦ καθαροῦ· δέ
ομαι οὖν μουσικῆς νοητῆς, ῥυθμιζούσης
τὴν τοῦ νοῦ φωνήν· δέομαι φωνασκίας
πνιτκῆς, οὐ καὶ σθητῆς· καὶ πόθεν ταῦ
ταμάθω· τίνες εἰσὶν οἱ διδάσκαλοι ταύ
τῆς μουσικῆς· δᾶδ ἔλαμεν· ὀργάνοις
ἐχρῆτο· ἡ ἱπορία μέγει, ὅτι μουσικός
τις ἦν· τί γὰρ καὶ τὸ ὄνομα ἐπὶ δᾶδ μη
κέτι· τάχα φυλασσομένων τῶν ἐρ
μηνεσάντων διὰ τὴν πρὸς τασμοῦς
παρωνυμίαν· ἀμμὰ τὸ πρᾶγμα δῆλόν
ἐπιν, ὅτι δᾶδ ταύτην ἀνείμηφε τὴν
τέχνην καὶ τὴν δύναμιν· κοινότερον γὰρ
ἐρῶ μηφυλαξάμενος, ἵνα νοήσω μεν
τὴν μουσικήν· δᾶδ δὲ πολλαχοῦ τοῦ
σρᾶ ἡ μῶν τύπος ἐπὶ· κακεῖνος μὲν
ὀργάνον ἑαυτῷ ἐπιρεπίζει δεκάχορδον·
ἐξ ὁ ποσῶν δήποτε χορδῶν ἔχον τὴν
σύπασιν· ὁ δὲ μέγας μουσικὸς δᾶδ·

ὁ ἱκανὸς τῇ χειρί· τοῦτο γὰρ φησιν ἡρ
μηνεύεσθαι τὸ ὄνομα, ἀπὸ τοῦ δαῆ μετα
μανθάνομαι· ἢ σὺν ἱκανὸν χαρὶ· περὶ οὗ
προφητεύουσιν οἱ προφῆται· ἀεῖδε τοῦ
λαοῦ· ἤλθεν εἰς τὸν υἱόν· καὶ ὀργανον
τῶν μεγάλων λύχνον· καὶ τὸν κιθάρας·
καὶ ἑκάστου δὲ ἡμῶν οὕτω σῴζεται θεὶς τὴ
ν ὡμὸν τὸν μοῦν καὶ ἀνατάξιμ βοῖ τι θεὶς τὴ
κιμήμασι τοῦ νοῦ· καὶ ταῖς μοῦ φωνὴ
ὁ ὅμοιος ἱκανὸς, διὰ μαθαντηρεῖν τὴν
μάρσαν βύτρυν· ἀπὸ τοῦ κοῦ· οὐ
τω δύναται, ὁ ἀπὸ ἀορίστου μεμονικὼς ἁ
ρμόζειν τὸ ἄδον τοῦ καὶ τὰ ἄρμοντα τῶν
ταῖς καρδίαις ἡμῶν· ὁ τὰν τὰ ἁρμονὸν μὴ
ἐμμένων τὰ περὶ χῦ φρονῶν· μελῳδῶν
ρύθμως διαγραμμάνῃ, τὰ περὶ τοῦ θῦ
τὸν νόμον· ἀμφὰ ὑμνεῖ· ἀχρὴ περὶ αὐ
τοῦ καὶ ὀδρυλῇ, δεόμενος· εἰδὼς εἰπῇ,
ἰὴ οὕτω σὸ ὁμολόγω· καὶ τὴν βοίταν τὴν
τῇ σφωνῇ περὶ θῦ· βῦν τῇ ἀποτομέα
ἑαυτοῦ· καὶ τὴν ἀμβοῖν· ἡμομεβύνῃ δὲ
τῇ χρηστότητι αὐτοῦ· καὶ δυνῇθῇ ἀπαγ
γέλλειν περὶ θῦ ἱερὰ μεγαλοποιῆσαι· τὸν
βοῖ τάσεσι μεμεταρμυθμοῖς ρυθμοῖς

πνικοῖς καὶ μέλεσιν ὀυνιοίς. τότε ὁμοί
ως τοῖς ἄλε ὀυνοῖς ἄδει τὴ καρδία. ὑ
φάρρει τῶ θῶ. πῶς ὁμοίως τοῖς ὀυνοῖς;
καθὼς γέγραπται οἱ ὀυνοῖ διηγοῦνται
δόξαν θῦ. ἀνέγνωμεν δὲ καὶ ἐν τῇ ἀπο
καρύφει ἰωάννου. ὡς ἀγγέλοι τινὲς ἐ
ορ τὰ ὑπὸ τοῦ προφήτου ἰωάννου καὶ
ἀποστόρου. ὡς γὰρ προφήτης ἀνέγρα
φε τὴν ἀποκάρυφιν. ἄγγελοι ἐώραν ται
ἔχοντες κιθάρας καὶ φάρροντες. καὶ ἐ
ώραν ταί τινες ἄδοντες τὴν ὠδὴν μω
ϋσέως τοῦ δούρου τοῦ θῦ. ἐγὼ ἡγοῦμαι
κατὰ τὸ κούρημα, ὅρης τῆς ἀποκαρύ
φεως οὔσης πνικῆς ἐν ἢ γέγραπται. ὁ
ἔχων οὖς ἀκουέτω τί τὸ πνᾶ λέγει ταῖς
ἐκκλησίαις. καὶ τὰ περὶ τῆς ὠδῆς ὑ
τῶν φαρμῶν δηλοῦνται κατὰ τὸ πνικόν.
πάντας γὰρ ἡμᾶς δεῖ ἄδειν. μαθόντ
τὴν πνικήν μουσικὴν τῶ θῶ. καὶ ὑμνεῖ
αὐτὸν θέλειν. ὡς νῦν μὲν, ἐκμέρους ὑ
μνοῦμεν. ἐκμέρους ἄδομεν. ὅτ' ἂν δὲ
ἔρθη τὸ τέλειον. ὡς οὐκέτι ἐκμέρους προ
φητεύομεν. ὡς οὐκέτι ἐκμέρους γνω
σώμεθα ἀλλὰ τελείως γνωσόμεθα.

οὕτω τὸ τε μετὰ τῶν ἁγίων ἀγγέλων·
ἀρχαγγέλων· θρόνων· κυριοτήτων· ὑ
μνήσομεν τὸν θν̄· καὶ τοῦτο ἔσται ἡμῶν
τὸ ἔργον ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι· ἀδεῖ
ταῖς καρδίαις· κλέπειν τὸν θν̄ καρ
δίαις καθαραῖς· καὶ εἴ τι τούτοις ἀ
νάλογόν ἐστι, ποιεῖν· πειραθῶμεν
οὖν ἑκατέρως ἆσαι· καὶ μὴ ἁπλῶς
ἆσαι· ἀλλὰ ἆσαι τῷ κῷ· ἵνα τὰρ ἀρέ
σω τῷ κῷ· δεήσει με μαθεῖν τὴν φω
νὴν· ἦ· χαίρει ὁ κσ̄· καὶ τὰ μέλη, ἐφ' οἷς
ἐκφραίνεται ὁ δεσπότης· καὶ ὥσπερ ἐ
ὰν ἀδεῖμοι πρόκειται κασιλεῖ, δεήσει
με εἰδέναι ποία μέλη ἀποδέχεται
ὁ κασιλεύς, ἵνα ἀρέσω τῷ κασιλεῖ·
καὶ ἐὰν ἄδειν μεθεάτροις πόλεως
τινὸς, δεήσει με εἰδέναι τὰ μέλη τὰ ἐ
πιτήδεια προσδήμοις καὶ πόλεις· οὕ
τως εἰ μέλλω τῷ κῷ, δεήσει με εἰδέ
ναι τὰ μέλη τὰ ἐκφραίνοντα τὸν κν̄· ἵ
να ἐπ' ἄκρον ἀτοῦ κν̄, ἀσω τῷ θῷ· κα
λὸν οὖν τὸ ἄδειν τῷ θῷ· καὶ πρῶτον
γε τοῦτο καλόν· δεύτερον δὲ καλὸν, ἐαλ
λεῖν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ· ὦ τὰρ δ' ἄφε

ρει αὐτὸς τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ· τοῦτ
ὃ διαφθείρει τὸ ἄδειν καὶ τάττειν· διὸ πρ
ὴ γραφή· τὸ μὲν μὴ ἐρεῖτον, αὐτῷ σφήρ
μοσον τὸ ἄδειν· τὸ δὲ ἐρατεῖον, τὸ
τάττειν, σφήρμοσον ὁ μὴ αὐτῷ· ἀλλὰ
τοῦ ὀνόματι αὐτοῦ· καὶ ὁ μὲν ὢν ἀ
σαιτο τοῦ ὀνόματι κῦ· ἀλλ' αὐτῷ θῷ· ὃ
τάττοιτο, οὐτῷ κῷ· ἀλλ' αὐτῷ ὀνόμα
αὐτοῦ· ἵνα δὲ μὴ νοηθῇ, τοῦ ἄδειν καὶ τ
τάττειν ἡ διαφορά, ἐρχόμεθα πάλιν
ἐπὶ τὸ αἰσθητόν· ταῖς γὰρ αἰσθηταὶ
ἐπὶ κάθαρσιν μόνον ταῦ ἐρέτγο
μαι· διὸ ὅσον ὅλη ἡ γραφὴ ἐν αἴσθη τοῖς
ἐπάθησιν· ἵνα ἀμφοτέρωθεν μὴ ἐπὶ τοῦτον,
ἐστὶ τὰ σωμῆκά· καὶ ἐν μὴ αἰσθητῷ σ ἐ
γραφὴ κεῖται τὸν μόνον ἡ γραφὴ, οὐκ ἀν ἡδυ
νάμην ἀεὶ χθὲν εἰ πεῖν· οἶδα μὲν τὸ
ὅτι ὁ νόμος πνῆκός ἐστιν· ὃ μὲν τοίνυν
ἄδων, ἐκλὴ χθὲ ἐστὶ φωνή· ὃ δὲ τάττων,
καὶ τὸ ὀργάνῳ; ἐστί τι φαρτήριον, τὸ
ὄργανον· καὶ ἐστί τι τραυ ὡ τὸ ἐν μὲν
ὠδή· οὐδὲν ἀμφοτέρω δὲ ἀπὸ δοῦναι τὴν
τραυ ὁ τὴ τὰ τῆς ἀνθρωπίνης φωνῆς·
τὸ ὄργανον· τὸ φαρτήριον· ἀλλ' ὅτι ὁ

μὲν μὲ μὴ ἔχει καὶ τὸ ὄφελος αὐτὸν ὄργανον,
τὴν τραχύτητα τοῦ τῆς ἀμπέλου κοίμησον
μῆς· ἐὰν δὲ τοίνυν βρέξῃς τὸ κοφινάριον
μὲ μονῆς ἀφθορίας τοῦ ἄδειν καὶ τοῦ
τάττειν, εἰδὲ σεαυτὸν τέσσαρας, τοῦ χορεῖς
σώματος, καὶ βρέξον τὸ ἄδειν· μόνον σὸν
σὸν καὶ τὸ σῶμα· οἶδας γὰρ τὴν ἀμάθειαν
αὐτὸν καὶ ὅρα τοῦ τάττειν· εἰ δὲ καὶ βοῦ
τὰ τὰ σαρκὸν τὰ σὰρ ἀμαθεῖς μεταδῶ
μὲν, τὴν διαφορὰν τοῦ ἄδειν καὶ τοῦ τάτ
τειν, εἰ τοῦ μὲ βρέξῃ· ὅτι βροῖς μὲ βρόμος
ὀρθῶς περὶ θεῦ· καὶ βροῖς θεολογεῖς
καὶ ῥῶς, ἄδεις αὐτῷ· βροῖς δὲ τὰ ἀστῆς
δεῦρο τὸ σοῦ καὶ κινήσεις τοῦ ὀργάνου
ὅ ἐστί σοι πνευματικὸν ἐφαρμόζει· φάρδε τὸ
σῶμα, τάττεις τῷ θεῷ· ὁ τεχνίτης βρ
τῷ τάττειν, οἰονεὶ κεχρεμένος κεφαλῆς τοῦ
χορδῶν· ἀμφοῖν δὲ τοῦ καὶ ρυθμὸν καὶ τοῦ
τόνου· καὶ τὸν τόνον, κεφαλὴν τὴν ὑ
πάτην· τὴν παρυπάτην· ὁ τόνος τὴ
μὴ τὴν, τὸν τὸν κεφαλὴν τὴν ἄνω τόνον· καὶ
τὸν τόνον δὲ δῶ τὸν φθόγγον καὶ τὸν τόνον
οὕτω σὸ ὁδὸς τάττειν τὸ οὕτω τῷ ἐφαρ
μόζει, ρυθμίζει αὐτὸ τῷ λόγῳ τοῦ θεῦ· κ

οἱ δὲ μὴ πρὸς τὸ κιμήσει τὴν χορδὴν μὴ χρῆ
σθαι. καὶ πρὸς τὸ κιμήσει τὴν χορδὴν, τὸν
πόδα· ἵν' ἀπόστρι πρὸς αὐτὴν, εἰς δὲ τὸν· ἵν' ἀ
πράτην τὸ πρέπον. οἱ δὲ μὴ πρὸς τὸ δὲ τὸ
τὸν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ εἰς τὸ μέτρον· ἵν'
μὴ πρὸς τὸ ἐκμελὲς ἡ δὲ ὀφθαλμὸς· ἐκμε
λὲς δὲ μέτρον· ὃς δὲ μὴ μέτρει τὴν αὐλὸν καὶ
πρὸς τὸ βοηθεῖν αὐτὴν· καὶ μὴ
πρὸς τὸ ἐκμέτρον παραδεῖται καὶ ἀκό
ρη τὸ οὖς ἐκμέτρει· τί δὲ ποιεῖ τὸ
οὖς, ὁ τὸ πρὸς αἰμαίμη τίς τὴν μέρουσαν
ἐν τῷ μέλῃ· οὐ πρὸς δὲ ἀλλὰ μὴ πατα
ᾳ· ἵν' μὴ μὴ πρὸς τὸ ἐκμελὲς ἀδὴ ἡ χορδὴ
αὐτὴ, τὸ ἀόμα· ἐκμελὲς δὲ καὶ αὐτὴ
ἡ χορδὴ τὸ ἀόμα ἀδή. ὁ τὸ λαρὸν μὲν ἄρτον
ῥῆμα· περὶ οὗ γράφεται· ὅ τι δὲ ὅστε
λόγον περὶ αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως·
ὅτι καὶ τὴν χορδὴ, τὴν σκοιλίαν χρήσαν
θαι ἐμμέτρως· ὁ τὸ εἰς δόξαν θεοῦ ἐστί ὁ
μὲν καὶ ποιοῦμεν· χρῆσθαι καὶ ἐκμε
λῶς, ὁ τὸ ταῦτοι αὐτὰ πράττομεν, ἵνα
γένοιμεν τίμαν· ὥστε μέρεσθαι περὶ ἡμῶν·
ὅν, ὁ θεῶ, ἡ κοινία· τὰ δὲ ἔχῃς, ἑαυτοῖς
ἀν ἀπόκρισιν· ὁ πρὸς τὸ δὲ ἐκ

τούτων ἐν δειξαμένοις. σιωπῆσαι
τὰς περὶ τῶν ἑξῆς λέξεις. καὶ ἐπεὶ
πάντα προστάσσει ὁ ἀπόστολος ἐν
ὀνόματι ἰῦ ποιεῖτε, διὰ τοῦτον ὀντέ
ον. ὅτι τὸ μὲν ἄδειν τῷ θῷ, εἶπεν
ἐπὶ τῶν κρειττόνων τὸ δὲ ψάλλειν· ἐπὶ
τῷ ὀνόματι αὐτοῦ· ἐπὶ τὸ διὰ σώμα
τος. τοῦ ψάλλειν ὡς ἀποδέδεικται
λεγομένου. διὰ τὸ ὄργανον τὸ ψαλ
τήριον. τρίτον πρόσταγμα καταν
ήσωμεν, τί προστάσσει ἡμῖν ὁ λόγος.
ὁδοποιήσατε φησὶ τῷ ἐπικεκηκότι
ἐπὶ δυσμῶν, κε ὄνομα αὐτῷ· ἐν τῷ
ἡσαΐα γέγραπται. τοὺς λίθους τοὺς
ἐν τῇ ὁδῷ ῥίψατε καὶ ὁδοποιήσατε
τῷ λαῷ μου. καὶ παράδειμα ἐκεῖ
νο λαμῶν. μεταμείσομαι ἐπὶ τὴν φαι
νομένην μοι καὶ διδομένην μοι κατὰ
τὰς εὐχὰς ὑμῶν. σαφήνειαν τοῦ παρα
κειμένου ῥητοῦ. ὁ ἐστρεπίζων ὁδὸν,
πειρᾶται ἀπορρίπτειν τοὺς λίθους
τῶν προσκομμάτων ἀπὸ τῆς ὁδοῦ,
ἵνα χωρὶς προσκόμματος ὁδεύσῃ ὁ
ὁδεύων. ὅθεν γέγραπται. τοὺς λίθους

ἐκ τῆς ὁδοῦ διαρρίψατε καὶ ὁδοποι
ήσατε τῷ λαῷ μου· καὶ τοῦτο εἴρηται·
ἵνα τίς ἀπὸ τοῦ αἰσθητοῦ νοήσῃ πῶς
ἀν ὁ διδάσκων λαὸν τοὺς λίθους τοὺς ἀ
πὸ τῆς ὁδοῦ διαρρίψαι· ὅτ' ἂν γὰρ πά
ντα τὰ προσκόμματα δοκοῦντα διὰ
τὴν ἀσφάλειαν τῆς γραφῆς ὑ ἀσάφει·
λύει καὶ ἀπροδιδῶ, τοῖς ἀκούουσι τὸν
ὑγιῆλόγον, ἀπορρίπτη τοὺς λίθους ἐκ τῆς
ὁδοῦ· ὅτ' ἂν τὰς ἐναντίας ἐκδοχὰς
τὰς ἀπὸ τῆς λέξεως ὑποφαινομένας
ἀνατρέπη· καὶ ὁμαλίζη τὴν γραφὴν τῆς
σαφηνείας· ὁδὸς γὰρ ἡ γραφὴ πᾶσα τῆς
φερούσας ἐπὶ τὴν σωτηρίαν, τότε πλη
ροῖ τὴν λεγούσαν ἐν τοιλήν· τοὺς λίθους
τοὺς ἐκ τῆς ὁδοῦ διαρρίψατε καὶ ὁδο
ποιήσατε τῷ λαῷ μου· περὶ δὲ τοῦ
λίθου τοῦ προσκόμματος, παρεκ
κατικὸν τὸν νῦν διηγήσασθαι· ὥσπερ
οὖν λαῷ ἐπικαθὼς ἀποδεδώκαμεν
ὁδοποιεῖν οὕτως καὶ τῷ θεῷ, κοιλο
μένῳ ἡμῖν ἐμπερι πατεῖν οὖσιν ἐν τῷ
χωρίῳ, τούτῳ, τῇ γῇ· τῇ ἐναντί
ως κειμένῃ τῷ φυτεύθεντι κατ' ἀνατο

μὰς παραδείσου τοῦ θεοῦ ὁδοποιεῖ·
ὁδοποιήσατε γάρ φησι τῷ ἐπικεκ-
κότι ἐπὶ δυσμῶν· καὶ ἐπεὶ τῷ τότε
ἐπικεκηκότι ἐπὶ δυσμῶν· διὰ τοῦτο
δύσφημον, ἐν ἀντίον οὐσῶν ταῖς ἀνα-
τομαῖς· ἐμελέν τις τάχα παρεκδέ-
ξασθαι· διὰ τοῦτο ἀναγκαίως ἡ γραφὴ
προσήρικεν· τὸ κ̅ς̅ ὄνομα αὐτῷ· ἵ-
να θαρρήσῃς· καὶ δύσφημον αὐτόθεν
φαίνηται· τὸ μέγεσθαι τὸν κ̅ν̅· ἐπικε-
κηκέναι ἐπὶ δυσμῶν, ἀποφήνασθαι·
ὅτι κ̅ς̅ ἐπικαίνη ἐπὶ δυσμῶν, ὅπου
ἐπὶν ἐκκυμηθεὶς τοῦ παραδείσου ὁ
ἀδὰμ· τί οὖν τὸ ὁδοποιήσατε τῷ
ἐπικεκηκότι ἐπὶ δυσμῶν; ζητεῖ ὁ
κ̅ς̅ ὁδὸν ἐν δὸν ἐν σοὶ ἵνα μὴ μόνον ἐνοι-
κίσῃ σοι· οὐ γὰρ τοῦτο μόνον σοι ἐπηγ-
γείλατο, ἀλλὰ καὶ ἐμπεριπατήσαι
σοι· ζητεῖ οὖν ὁδὸν ἐμπεριπατήσαι
σοι· ὡς ζητεῖ ἐν σοὶ οἶκον, ἵνα ἐνοικί-
σῃ ἐν σοί· οἰκοδόμει οὖν οἶκον τῷ κῷ·
καὶ πειρῶ καὶ συνοῆσαι πνῖκῶς· ὡς
ὁ πνῖκὸς τὸ εἰρημένον ὑπὸ τοῦ προ-
φήτου, μέγειν αὐτὸ ἐκ διαθέσεως πα-

ραπρησίας τῆς ἐκείνου· μνήσθητι
γὰρ κε τοῦ δᾶδ καὶ πάσης τῆς πραό
τητος αὐτοῦ· ὡς ὤμωσεν τῷ κῷ ἡ ψα
τοτῷ θῷ ἰακώκ· εἰ ἀνακήσομαι ἐπὶ
κρίνης προμνήσμου· εἰ δώσω ὕπνον
τοῖς ὀφθαρμοῖς μου· καὶ τοῖς κρεφά
ροισμου νυσμὸν, καὶ ἀνάπαυσιν, τοῖς
κροτάφοισμου· ἕως ἄρω τόπον τῷ
κῷ σκήνωμα τῷ θεῷ ἰακώκ· μηκοι
μηθεὶς, ἕως ἄρης τόπον τῷ κῷ·
ὅπου οἰκοδομήσεις αὐτῷ οἶκον·
ζητεῖ, ἵνα πρηρώσῃ ἃ ἐπιγγέγρατο
γέγων· ἐν οἰκήσω ἐν αὐτοῖς· μηδὼς
ὕπνον τοῖς ὀφθαρμοῖς σου καὶ τοῖς
κρεφάροισμου νυσμὸν· ἕως οὗ ὁδο
ποιήσεις αὐτῷ θέρον τίσοι ἐμπε
ριπατεῖν· τί δὲ ὁδοποιῆσαι τῷ
θῷ κοιρομένωσοι ἐμπεριπατεῖν;
εἰς καθαρὰ περιπατεῖ ὁ κσ· ἔστε
σαρωμένα ἐορτάζει ὁ σῆρ· σάρωσ
τὸν τόπον ἀνάρτον τοῖς γινομένοις
ἐπὶ τῶν προυσίων· ὁ τὰν γὰρ περι
πάτους ἔχωσιν ἐν ταῖς οἰκίαις οἱ
προύστοι, εἰσὶ τιν ἐν οἱ τεταγμένοι ἐ

πὶ τὸ ἐντρεπίζειν τὸν τόπον τοῦ
περιπάτου. καὶ σαρόων, καὶ καθα
ρίζειν αὐτὸν. καὶ διαρραίνειν, ἵνα
ἡδίω τὸν περίπατον ποιήσωσι τῇ
δεσπότῃ. οὕτως καὶ σὺ κατανόησον
ὅτι περιπάτους ἔχεις ἐν σεαυτῷ.
εἰ δεθέλεις ἀπὸ τῆς γραφῆς ἀκοῦσαι
περὶ τούτων τῶν περιπάτων, ἀκοῦ
σ σορομῶντος τοῦ λέγοντος. μὴ με
θύσκεσθαι οἴνοις, ἀλλὸ μιλεῖτε ἀλλή
λοις. καὶ ὁ μιλεῖτε, ἐν περιπάτοις.
τούτους οὖν τοὺς περιπάτους ἰδὼν.
τοὺς φύσει. τοὺς κατασκευασθέντας.
ἵνα ὁ θεὸς περιπατῇ ἐν αὐτοῖς. κα
τανόησον. ὅτι διὰ τὴν κακίαν, πορνοῖς
ἀκαθαρσίας πεπλήρωνται. πολ
λῶν λίθων προσκόμματος. πορνῆς
δισωδίας ἁμαρτημάτων. προσώ
ζεσαν γὰρ καὶ ἐσάπησαν μοι οἱ μώλωπ,
λέγεται περὶ τῆς φύσεως τῶν ἁμαρτη
μάτων. ἰδὼν οὖν τοὺς περιπάτους
πεπληρωμένους καὶ δισωδίας ἁ
μαρτημάτων καὶ λίθων προσκόμ
ματος. νοήσας τὸ εἰρημένον ἐν Ταῖθ.

τὸ ἐν τῷ. ὁδοποιήσατε τῷ ἐπικε-
κηκότι ἐπὶ δισμῶν. ὁδοποίησον τῷ
θῷ. ζητεῖ τὰρ ἐν περιπατῆσαι ἐν σοὶ.
καὶ καταν οὴν. τόπον ζητῶν. οὐχ ἄρίς
κει. πορράκις ὁ ρὼν ἀκάνθας. καὶ
μηκοψόμενος ἐπὶ ἀκανθὼν περιπα-
τεῖν. ὁ τὰν τὰρ ἡδὴ ἡδονὰς ἐν σοὶ κρα-
τούσας, καταν οῆσαι περὶ πρῶτον,
κοσμικὸν περιπώμενον. ὁ τὰν ἰ-
δὴ μερίμνας ἐν σοὶ, κρέπει τὰς ἀκά-
θας ἐν τοῖς περιπάτοις. καὶ ζητεῖ
ἄρρους περιπάτους καθαρωτέρους
καὶ σὲ καταρρέπει. οὐ τὰρ δύναται
ἐν τοῖς τοιούτοις περιπάτοις ὁ θῦ
περιπατεῖν. αἱ δὲ ἀκανθαί εἰσι,
μέριμναι. ἡδοναί. πρῶτος. κα-
τὰ τὸν ῥοικᾶν. ἑρμηνεύσαντα τὴν
παρακοφὴν τὴν περὶ τοῦ πόρου. εἶ-
τα ῥέξεται καὶ ἄρραι περὶ δισμῶν
διηγήσεις. τῇ ἀρχῇ τὴν ἐν μὲν ὁδο-
ποιεῖν σε τῷ θῷ. ὁ θῦ ἐπικαίνων σοι
οὐδέπω τετέλειωμένω, οὐδέπω ἐλ-
θόντι ἐπὶ τὰς ἀνατορὰς. οὐδέπω
τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουνίου τεμναίως

φορουσι, ὅσοι καὶ μείζονες ἐστὸν ἢ ὅ-
σοι δυνάμεθα. ἀμφὶ μὴ μόνον ὅτι ὁ
θεὸς ὅσος καὶ ὅσος δυνάμεθα, ἀλλὰ μείζονε
σοι δυνάμεθα. ἐν τῷ αὐτῷ τοῦ τάξει
καταλαμβάνει ἀρχαῖς, τὸν γὰρ ἀρχαῖ. ἀσπάζε-
ται θεὸς τὰ ἄρματα τὸ ὄμόμα αὐτοῦ.
ὅδε ὅσοι κόσμοι τὸ ὅσοι κυκλικόν τι ἐ-
σοι δυνάμεθα, κατ' ὄμόμα αὐτοῦ. κατ'
δὲ τὸ τόπος τοῦ αὐτοῦ τάγματος. αἱ κατοικ
αι τῆς γῆς. ἀσπάζεται τὸ θεὸς τάγματ
τὸ κατ' τὸ ὅσοι κυκλικόν ἢ ὅσοι τὸ μόνον
τοῦ ὄνου κατὰ ἀμφοτέρας. φύσει μὲν
ὄν, ὅσοι κύκλοι ὅσοι τὸν ὄνον τοῦ ὄνου
κατὰ ἀμφοτέρας. ἐξ δὲ δεῖ τὸ λεγόμενον
εἰ ποιεῖν, τὰ γὰρ φύσιν ἐ αὐτὸ ποιεῖ ὅσοι
καὶ μόνον ὅσοι δυνάμεθα. τάχα δὲ δύνα-
ται καὶ ἀμίζασθαί τι καθ' ὑστερον ὁρόε-
ν ἐν τούτοις. ὅτι ἀμφοῦ μὲν ἡλίου γενέ-
σθαι δεῖ δύο. ἀμφοῦ δὲ ἀμφοτέρων ἡλίου.
καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς ὅσεως τοῦ θεοῦ τί
μεται ἐν σοὶ, ὁ τὰν δύνον ἐν αἰτίος τοῦ
ἡλίου τῆς δικαιοσύνης ἥλιος. ὅταν
δὲ τελειωθῆς. καὶ τιμᾶται ἐν σοὶ ὁ τῆς
δικαιοσύνης ἥλιος. ὅσοι καὶ μείζονες ὡσὶ.

οὐκ ἔτι ὄντα ἀπορῶς δυσμᾶς ἐκείνου
τοῦ φωτός. ἀλλὰ καὶ οὖν ὂν οὐ νοῦ κα
τὰ ἀνατολάς. τοῦτο δεῖξαι ἀπὸ τῆς
γραφῆς. οὐκ ἀτόπον. ἀλλὰ καὶ ἀναγκαί
ον. τάχα γὰρ τινὲς τῶν ἀκουόντων.
προσέκοψαν τῷ ἐρημένῳ. εἰ δὲ δὴ
τί δύναται ἥλιον γενόμενον δῦναι. ἵν'
ἐπικλῆμεν ὀκς κατὰ δυσμᾶς ἐκείνου
τοῦ ἡλίου. φημὶ δὴ ὅτι ὀνόμοσ σκιὰν
ἔχει τῶν μεγλόντων ἀγαθῶν. καὶ ἔ
τις ἐπὶ κατατὸ παραπλησίως ὠφε
λημένος, λέγει περὶ τοῦ νόμου. οἶδα
μὲν γὰρ ὅτι ὀνόμος πνιτκὸς ἐπὶν. γέγρα
παι δὴ ἐν τῷ νόμῳ περὶ πολλῶν
ἀκαθάρτων. ὅτι ἀκάθαρτοι ἔσονται
ἕως ἑσπέρας. καὶ ἕως μὲν ἥλιος
ἀνατέλλει αὐτοῖς, ἀκάθαρτοί εἰσιν. ἐ
ὰν δὲ δύλι ὁ ἥλιος καὶ γένηται ἑσπέρα,
τότε γίνεται καθαρός. ἐπὶ καίνει ἐπὶ
δυσμῶν ὀκς. εἰς γὰρ τὴν ἀναγωγὴν τοῦ
νόμου. ὁ τὰν ἑρμηνεύσης αὐτὸν ὡς
πνιτκὸν, τότε δύναται τί λέγειν περὶ
ἡλίου ποιοῦντος ἀκάθαρτον; ὃν ἀ
ναλύει ἐκ τῆς ἀκαθαρσίας ἁμαρτῆ.

δύσει τοῦ ἡλίου· ὁ ποτὲ ἀκάθαρτο·
πρόσσχες δὴ τούτοις· ὅσα τὰ ναῦ
μετασχηματιζόμενος· εἰς ἄγγελον
φωτὸς, ἡλιός ἐστιν· ἀλλὰ ἐτόλμησα εἰ
πεῖν ἡλιός ἐστιν μετὰ προσθήκης· μεγ
δὲ ἀδικίας, ἥλιος· οὐκ ἀν γὰρ μὴ
ὄντως ἄλλου ἡλίου, ἐλέγετο περὶ τοῦ
σρ̄ς· τοῖς δὲ φρονουμένοις τὸ ὄνομα
αὐτοῦ ἀνατελεῖ ἥλιος δικαιοσύνης· ἐ
γὰρ ὁ ἥλιος χωρὶς πάσης προσθήκης
ἀγαθόν τι ἦν, μεγάλη προσθήκη ἡλιοῦ·
ὅτι δικαιοσύνης· καὶ οὐχ ἁπλῶς ἡλι
ός ἐστιν ὁ ἀνατέλλων τοῖς φρονουμένοις
τὸ ὄνομα τοῦ θῦ· ἐθέλεις ἔτι τὸ πα
ράδειγμα ἰδεῖν πῶς ἥλιος τῆς ἀδι
κίας ἀνατέλλει τισὶν, ἴδε μοι τοὺς
ἀναπαυομένους· ὡς ἀληθινῶ φω
τὶ τῶ λόγω τῶν αἱρέσεων· καὶ ἴδε μοι
τὸν ἐρετικὸν λέγοντα· οὐκ ἐμὲ ἔννυ
κτὶ, ἀλλὰ ἡμέρα· ἰδὼν τὸν λόγον τὸν
ἐν αὐτῷ· μὴ ὄκνει ὀνομάσαι αὐτὸν ἀ
δικίας ἥλιον· ἀδικίαν εἰς τὸ ὕψος ἐ
λάλησαν· ἔθετο εἰς οὐ ὂν τὸ στόμα
αὐτοῦ· κ̄σ̄ οὖν ἐπικαίνει κατὰ τὴν ἀρχ.

ἐπὶ δυσμῶν· καὶ οὕτω δὲ ἀκούσῃ τῶν
γεγραμμένων ἐπὶ δυσμῶν· καὶ τοῦ ἐπι
κεκηκότος αὐτῶν· δύπτω σοι πάντα
τὰ πρότερον ἐν σοὶ φωτίζει ἐν νομιζό
μενα· καὶ δεδοξασμένα ὑπὸ σοῦ· ὑ
θαυμαζόμενα· δύπτω φιλαρτυρία·
δύπτω ἀλλοτρία τῆς ἀληθείας δίδας
καλεία· δύπτω πορνεία ἣν ἐν ὁμιζέσ
δια τὴν ἡδονὴν εἶναι· χρηστόν τι πρᾶτ
μα καὶ ἀγαθὸν ἵνα ἐπικῆ κσ̄ ποιήσα
τί σοι δυσμὰς τῶν ἐναντίων· καὶ ὁδο
ποιήσαν τι αὐτῷ· καὶ αὐτὸς γένηται
σοι· οὐ μόνον ἐνοικὼν, ἀλλὰ καὶ ἐμπε
ριπατῶν· ὁδοποιήσατε οὖν τῷ ἐπι
κεκηκότι ἐπὶ δυσμῶν, κσ̄ ὄνομα
αὐτῷ· ἀγαλλιᾶσθε ἐνώπιον τοῦ πρσ̄
τῶν ὀρφανῶν καὶ κριτοῦ τῶν χηρῶν·
ἆρα πάντων ὀρφανῶν ὁ θσ̄ πηρ ἐστὶ·
καὶ τῶν ἐθνικῶν καὶ τῶν μοχθηρῶν;
εἰσὶ γὰρ μοχθηρῶς ὀρφανοί· ὀρφα
νοὶ μὲν, κοῦ τέσδε κάκιστα· ἆρα δὲ
πασῶν τῶν χηρῶν ὁ θσ̄ θεός ἐστι καὶ
κριτής; τοῦ γὰρ πρσ̄ τῶν ὀρφανῶν
γέγραπται καὶ κριτοῦ τῶν χηρῶν·

πόσαι δὲ χεῖραι μὲν εἰσὶ· οὐ σεμναὶ
δέ· ἀλλὰ κακῶς χηρεύουσαι· ἀλλ'
ἀν νοήσεις τὸν πρᾶ· ἀφ' οὗ ὀρφαν-
θῆναί σε δεῖ· ἐὰν νοήσεις τὸν ἄνδρα
οὗ τὸν θάνατον σεμνῆ τυχῆ· ἔξασθαί σε
χρὴ, ὅ τε ἐπὶ πῶς ὁ θσ πῆρ ἐπὶν τῶν ὀρ
φανῶν καὶ κριτὴς τῶν χηρῶν· φησὶ
ἐν ἐπιστολῇ ὁ ἰωάννης· πᾶς ὁ ποιῶν
τὴν ἁμαρτίαν, ἐκ τοῦ διαβόλου γενέ-
νηται· διὸ λέγεται ὑπὸ τοῦ σρᾶ ὡς
ἐν εὐαγγελίῳ· γέγραπται πρὸς τοὺς
ἁμαρτάνοντας· ὑμεῖς ἐκ τοῦ πρᾶ
τοῦ διαβόλου ἐστὲ· καὶ τὰς ἐπιθυμίας
τοῦ πρᾶ ὑμῶν θέλετε ποιεῖν· οὗτος
ὁ πῆρ ὁ εἰρημένος· ὁ διάβολος· ὁ πῆρ
σου ἐὰν ἁμαρτάνεις, ἀποθανέτω·
πότε δὲ ἀποθνήσκει· ἢ ὅτε σὺ ἀπο-
θνήσκης· τί γάρ σοι τοσοῦτο· διαφέρει
ἐὰν σοί ἀποθάνῃ; σὺ οὐ ζεῖ, κἂν ἄλλοις
δοκῇ ζεῖν· παραμυθίσομαι δὲ τούτῳ,
ἀπὸ τοῦ θαυμασίου παύλου λέγοντος
περὶ τοῦ διαβόλου· ὁ δὲ θσ συντρίψει
τὸν σαταναῆ ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν
ἐν τάχει· ἐμοὶ οὐκέτι ἐπὶ σαταναῆ·

ἐμοὶ συντέτριπται ὁ σατανᾶς· ὅτε
ἐγὼ οὐκέτι ἁμαρτάνω· ἀλλ' ἵνα ἤδη συν-
τρικῆ, ὑπὸ τοὺς πόδας ἡμῶν· ὃ
μὴ ὀργιζόμενος· ὅτι ποτοῦν πάλιν
ταρέξῃ, καθ' ἡμῶν, τὸν συντρίκοντα
αὐτὸν παρακαλῶμεν· ἵνα καὶ νῦν
αὐτὸν συντρίψῃ· ἐξ κὼς γὰρ αὐτὸν
τεθυμῶσθαι· καὶ ἐπέρειν τὴν κεφα-
λὴν ὀσδράκοντα· καὶ ἀπειλὴν ἡμῖν·
καὶ κούλεσθαι πολλὰ καθ' ἡμῶν, ἀλλὰ
κ̅ς̅ διασκεδάσει τὰς κουλὰς αὐτοῦ·
οὐκοῦν τῶ δικαίω, συντέτριπται ὑ-
πὸ τοῦ θ̅υ̅· καὶ ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ
τοῦ δικαίου συντέτριπται· καταπὰ
τοῦντος αὐτόν· οὐμόνον λακόντος τ̅
ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ
χρησαμένου αὐτῶι· εἶπεν γὰρ ὁ σ̅η̅ρ̅·
δίδωμι ὑμῖν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐ-
πάνω ὀφεῶν καὶ σκορπίων· καὶ
ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ· ὃ
οὐδὲν ὑμᾶς οὐμὴ ἀδικήσῃ· καὶ ἡμ̅ε̅ε̅
δὲ εἴπερ ἰ̅υ̅ μαθηταὶ ἐσμὲν· ἐλά-
κομεν ταύτην τὴν ἐξουσίαν· οὐπάν τ̅
δὲ ὁ ἐχθρὸς τὴν ἐξουσίαν· χρῆται τῆ

ἐξουσίαν. ἀρρὰ μακάριος ὁ ῥαμὼν τὴν
ἐξουσίαν· καὶ χρησάμενος· καὶ πα
τῶν ἐπάνω ὁ φέων καὶ σκορπίων· ὡς
ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ·
θαρρεῖτε γὰρ οὐδὲν ὑμᾶς οὐμὴ ἀδική
σῃ· εἰμενόηκας ὁ συντετριμμένος τῶ
δικαίω διάκορος, κἀν ἄρρω ἀνῶ μη
συντρικῆι· τῶ ἀδικον ἐπιεῖναι ἐκεῖ
νον· καὶ οὐκάζιον τοῦ συντρικῆναι
ὑπὸ τοῦ θυ τὸν διάκορον αὐτῶ· καὶ
ὑπὸ πεσεῖν τοῖς ποσὶν αὐτοῦ, μοηθή
σεται καὶ ὁ πηρὸ διάκορος ὢν, ἀπο
θνήσκειν· τῶ δεῖν οὕτω γενέσθαι τοῦ
διακόρου ὀρφανὸς· τὴν δὲ εἰκόνα τοῦ
τοῦ πράγματος, ἐρθὲ ἐπὶ τὸ ἐν
αγέρειον· καὶ κατανόησεις ἔνθα οὐ
τοσοῦτον τὸ ῥητὸν σώζει τὴν πᾶσαν
ἀκορουθίαν, ὁ σονὴ ἀναγωγή· προσ
ελθὼν γάρ τις τῶ σρι φησὶν· ἐπίτρε
τόν μοι πρῶτον ἀπερθεῖν καὶ θάψαι
τὸν πρᾶμον· καὶ ἐπεὶ ὁρόσος πνῖ τὸ
ἦν τῶ σρι, καὶ ἀκούων σωματικῶν,
οὐκ ἐρέμει σωματικά· ὡς πορραχό
θεν τοῦτο δῆρόν ἐστιν, δὲ ἀτοῦτο ἀπο

κρινόμενος ἢ ἐκείνω. ἄφες τοὺς
νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρ.
καὶ οὐκ ἔσπετρε τὴν ἀπελθεῖν αὐτῶς
θάψαι τὸν πρᾶ. ὅσον γὰρ ἐπὶ τῷ ῥητῷ
ἄλλο τόν ἐπὶ τὸ τινόμενον. τί γὰρ ἐμύπει
τὸ καθῆκον ποιῆσαι καὶ ἐπαν ἐμθεῖν.
πρᾶ θάψαι ἐπὶ ὥρας δύο. καὶ ἔ
πεσθαι τῶν διδασκάλω. ἢ εἴ τις κού
λεται τὸ ῥητὸν καὶ ἐν τούτοις ποιῆσαι
τηρῆσαι. δι' ὅλων διδασκέσθω. ὅτι
οὐκ ἀθήκει θάπτειν. ὃν ἰσ̄ λέγει πρᾶ.
ἡμεῖς γὰρ οἱ βῶντες ἰῦμαθηταὶ, ὃ
κ' ἐπὶ τετράμμεθα θάπτειν τοὺς νε
κροὺς. λέγοντος τοῦ σρ̄ς. ἄφες τὴν
νεκροὺς θάπτειν τοὺς ἑαυτῶν νε
κροὺς. καὶ ἐπεὶ ὁ ἀψάμενος νεκρ
μολύνεται. καὶ ἀκάθαρτος γίνεται.
διὰ τοῦτο κούλεται ἡμᾶς. οὐδὲ ἐὰν ἀ
ποθάνει ὁ πῆρ ἅπτεσθαι αὐτοῦ, προ
φάσει ταφῆς αὐτοῦ. οἶμαι οὖν νεμο
ῆσθαι τὸν ὀρφανὸν οὗ πῆρ ἐπὶν ὁ υἱός.
κατὰ τὸ γεγραμμένον. ἀγαλλιᾶσθε
ἐν ὠπίον αὐτοῦ τοῦ πρ̄ς τῶν ὀρφα
νῶν. τοιοῦτον γάρ τι ἐν τεσσαρακο

τῶν τετάρτων μέγεται ἐαμμῶ. πρὸς τὴν
ἐκκλησίαν τὴν ἀπὸ τῶν ἐθνῶν τρο
πικῶς μεγομένην θυγατέρα. ἀκούσον
γάρ φησι θύγατερ καὶ ἴδε καὶ κλίνον
τὸ οὖς σου. καὶ ἐπιλάθου τοῦ λαοῦ σου
καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πρός σου. ὅτι ἐπε
θύμησεν ὁ κασιλεὺς τοῦ κάλλους σου. οἶ
δα ὅτι ἀγαπᾶτε τὸν ἀμραάμ, καὶ
οὐδὲν δύσφημον ἀκούειν περὶ αὐτοῦ θέ
λετε. ἀλλὰ τῇ γραφῇ προσέχοντες,
παραδέξασθε. ὅτι κἀκεῖνος ποτὲ
πρὸς τὸν διάκολον εἶχε, πρὶν χρη
ματισθῆς ἀπὸ τοῦ θυ. ὅτε γὰρ ἀξιο
γέγονε τοῦ χρηματισμοῦ, πρώτης
ἀκούει ἐν τολῆς τοιαύτης. ἔξελθε ἐκ
τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου,
καὶ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πρός σου, καὶ ἀ
πέλθε εἰς τὴν γῆν ἣν σοι δείξω. καὶ
ἐποίησεν ἀμραάμ καθὰ ἐν ἐπείλατο αὐ
τῷ ὁ θσ. καὶ οὐκ ἔχομεν γενέσθαι τέκνα
τοῦ ἀμραάμ, ἐὰν μὴ ποιήσωμεν τὰ
ἔργα αὐτοῦ τοῦ ἀμραάμ. φησὶ γὰρ ὁ σηρ.
εἰ τέκνα τοῦ ἀμραάμ ἦτε, τὰ ἔργα

τοῦ ἀμραὰμ ἐποιεῖτε. οὐκοῦν πάν-
τα τὰ ἔργα ἐξεταπέον καὶ ποιητέον
αὐτά. πρῶτον δὲ ποιητέον, τὸ ἐξελ-
θὲ ἐκ τῆς γῆσσου. εἰ μέλλεις εἶναι ὑπὸ
τοῦ ἀμραὰμ. καὶ ἐξῆς τὸ ἐκ τῆς συγγε-
νείασσου καὶ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πρόσσου.
ἵνα ἀκούσῃς ἀπὸ τοῦ θῦ καὶ ἄπερθε εἰς
τὴν γῆν ἥν σοι δείξω. καὶ ἐν θάδε
μὲν γέγραπται. ἀγαρριᾶσθε ἐν ὀπτ-
ον τοῦ θῦ. τοῦ πρὸς τῶν ὀρφανῶν ὑ-
κρι τοῦ τῶν χηρῶν. ἐν ἄρρω δὲ ἐγαρ-
μῶ ὀρφανὸν καὶ χήραν ἀναρήψεταί φη.
καὶ ὡς περιερεμίαν ἀνέραμεν, οὔτ
ὀρφανὸν ἀναρήψεται. οὔτως χήραν ἀνα-
ρήψεται. διὰ τοῦτο γενοῦ ὀρφανὸς κατὰ
τὸ εἰρημένον. καὶ οὐκέτι χρήσῃ τοι οὕτω
πρί. ἀρρὰ ἰδόμεν καὶ τὸ κρι τοῦ τῶν
χηρῶν. ὡς καὶ χρϊστὸς καὶ ἀντίχρϊ-
στος. ὡς φῶς ἀρηθινὸν. καὶ μετασχη-
ματιζόμενος εἰς ἄγγελον φωτός. οὔτ
νυμφίος καὶ εἰ δεῖ πρᾶσαν τὰ ὄνομα
εἰπεῖν, ἀντινυμφίος. ἀνάρουν τῶ,
ἀντίχρϊστος. μνησεύεται οὖν νομίμως
μὲν τὴν ἀνίνην τυχὴν, Ὀχς. παρα

νόμωσ δὲ, ὁ διάκορος· καὶ κοίμεται
αὐτῆς νυμφίος γενέσθαι, ἵνα ποιήσῃ
αὐτὴν ἐφθαρμένην· οὕτωσ ἠθέλησε πο-
τε φθεῖραι τὴν ἔσαν· οὕτωσ ἠθέλησε πο-
τε φθεῖραι τὴν κορινθίων ἐκκλησίαν· ὁ
περφοκηθεὶς ὁ ἀπόπορος· καὶ θερα-
πεῦσαι κοιμόμενος τὴν φθαρησομένην
ἐὰν ἀκούσῃ τῶν λόγων αὐτοῦ. εἰ πεν-
φοκοῦμαι δὲ μή ποτε ὡσόφις ἐξη-
πάτησ τὴν ἔσαν τῇ πανουργίᾳ αὐτοῦ·
φθαρῇ τὰ νοήματα ὑμῶν· ἀπὸ τῆς
ἀπλότητος τῆς εἰς χν· ἡ ψυχὴ οὖν σ
χήρα γενέσθω, ἐκείνου τοῦ παρανό-
μου καὶ μιαροῦ ἀνδρὸς ἵνα σοι κρίνῃ,
τὰ δίκαια ὁ θς· καὶ ἀναλάμησε ψυ-
χὴν τεμομένην χήραν, ἀπὸ τοιούτου
ἀνδρὸς· ἀναλάμη δὲ ὁ θς περὶ οὗ γέ-
γραπται· ὀρφανὸν καὶ χήρα ἀναλή-
ψεται ἐξῆς τούτοις ἐπὶν, ὁ θς ἐν τόπῳ
ἁγίῳ αὐτοῦ; ὁ θς, ὃν οὐχωρεῖ οὐνοσ,
οὐδὲ τῇ· ἐλαγγον τάρ ἐπι πάντα
τὰ κτίσματα τοῦ κτίσαντος, ὁ τε θε-
λεῖ χωρητὸς τίνεται· χωρητὸς δὲ τί-
νεται, ἐν τόπῳ ἁγίῳ· ὅπου τὰρ μεμο

λυσμένος καὶ κέκηρος τόπος, οὐδένα
ται εἶναι θῦ· τίς οὖν ὁ ἅγιος τόπος;
ἐκεῖνος περὶ οὗ σοι ἀπόστολος μέγει·
μὴ δίδοτε τόπον τῷ διακόλῳ· περὶ
οὗ σοι φησὶν ὁ σολομῶν· κἀν πνεῦμα
τοῦ ἐξουσιάζοντος ἀνακῆ ἐπὶ σὲ, τό
πον σου μὴ ἀφῆς· τόπον δέδωκε
τῷ διακόλῳ ἰοῦδας· διὰ τοῦτο μετὰ
τὸ ψωμίον εἰσῆλθεν εἰς αὐτὸν ὁ σατανᾶς·
ὁ θεὸς οὖν ἐν τόπῳ ἁγίῳ αὐτοῦ· καὶ εἰ
θέλεις, ἄρξομαι ἀπὸ πρώτου τόπ
καὶ τῷ λέγῳ διακήσομαι ἐπὶ πάντα
τόπον θῦ· καὶ λέγω· πρῶτος τόπ
ἅγιος τῷ θῷ, ὁ χῦ· διὸ ὡς τόπος
τοῦ θῦ, λέγει ὁ πῆρ ἐν ἐμοί· εἰ γὰρ ἐπηγ
γείλατο ἐνοικῆσαί σοι· εἰ ἐπηγγείλα
το ἐμπεριπατῆσαί σοι, πῶς οὐ μᾶλ
λον ἐκεῖ ἐνοικήσει, ἐν τῇ σοφίᾳ· ἐν τῇ
ἀληθείᾳ· ἐν τῇ δικαιοσύνῃ· ἐν τῇ ζῷ
ἐν τῇ ἀναπάσει; πάντα οὐδένα μαι δη
κτήσασθαι· ἀ ἐπὶ ὁ χῦ, οἷς ἐνοικήσει
ὁ πῆρ, ὡς οἰκῶ· οἷς ἐμπεριπατή
σει ὡς τόπῳ· καὶ τὸ πνᾶ δὲ τὸ ἅγι
ον, τόπος ἐπὶ τοῦ θῦ· καὶ πᾶσα πρα

τι ἀτῶν ἁγίων ἀγέρων. τόποι εἰσὶ τοῦ θῦ.
οὕτω καὶ ἡ ἐκκλησία τόπος ἐστὶ τοῦ θῦ.
καθῶς οὖν οὐδ' ὁμοῦ γέγραπται τόποι
θῦ. ἀλλὰ πανταχοῦ, τόπος. οἱ γὰρ πορ-
νοὶ, ἐν ἐσμὲν ἐν χῷ. ὁ θσ̄ κατοικίζει μο-
νοτρόπους ἐν οἴκῳ. οἴκω μὲν γὰρ πε-
ρὶ οὗ φησὶν ὁ σῆρ. ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πρσ̄-
μου μοναὶ πολλαί εἰσιν. ἴδωμεν δὲ ὑ-
τοὺς μονοτρόπους. ὅσοι ἐπὶ ἁμαρτά-
νομεν, πολύτροποί ἐσμεν. καὶ ποι-
κίλας ἔχομεν μεταμορας. νῦν μὲν,
τρόπον ὀργῆς φέροντες ἐπὶ τοῦ προ-
σώπου. ἄλλοτε δὲ, τρόπον λύπης.
καὶ ἔτι νότε. τρόπον φόνου καὶ δειλί-
ας. καὶ ἄλλοτε, τρόπον ἡδονῆς. τῆς
ἀλόγου ἐπαρσέως τῆς ψυχῆς. ἔτι δὲ
καὶ ἄλλος ἐπὶ τοῦ προσώπου τρόπος,
φιλαργυρίας. ἔτι τις καὶ τρόπος πορ-
νείας. τί μεδεῖ καταλέγειν τὸ πλῆθο
τῶν ἀπείρων τῆς κακίας τρόπων.
πολύτροπος οὖν ὁ φαῖλος. ὁ δὲ δί-
καιος ὡς μὴ μὴ τὴς τοῦ θεοῦ, μονότρο-
πος. ὡς γὰρ ὁ θεὸς ἀεὶ αὐτός ἐστι πρὸ
ὀμλέγω. οὐδὲ αὐτὸς εἶ. καὶ ὡς θσ̄ λέγει

οὐκ ἀλλοίωμαι, τὸν αὐτὸν τρόπον
ὁμιμηλτὴ σθῦ· ὁ υἱὸς τοῦ θῦ, μονό-
τρο πός ἐστι· καὶ ἀεὶ ὁ αὐτός ἐστι· διὰ τὸ
τοκαθ' ἐμὲ ὁ υἱὸς τοῦ θῦ πᾶσά ἐστιν ἀ-
ρετή· καὶ πολλαὶ ἀρεταὶ ὑποστάσεως
οὐκ εἰσὶν· ἀλλὰ μία ἅπασαι αἱ ἀρεταί·
καὶ ἐλλήνεσμεν πολλῶν ἐπλήσθησαν ἀ-
ρετῶν ἵνα μετάσχωσιν αὐτῶν· ἡμῖν δὲ
ἀρκεῖ χῦ ἀντὶ πάντων· αὐτός γάρ ἐστι
τὰ πάντα· ἵνα μιμησάμενος αὐτὸν
γένωμαι μονότρο πος· καὶ οἰκήσω
μετὰ τῶν μονοτρόπων τὸν οἶκον τοῦ
θεοῦ· ἐν χῷ ἰῦ· ὦ ἐστιν ἡ δόξα καὶ
τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶν ἀμήν:-

εἰς τὸν ὅτι ψαλμὸν ὁμιλία α̅

Δεηθῶμεν καὶ περὶ τοῦ πνιτκοῦ ὑετοῦ,
ἵνα ταῖς πνιτκαῖς μεφέλαις ἐν τεί-
λη ταιπρεξαι ἐπὶ τὰς ψυχὰς ἡμῶν ὑ-
ετὸν ὁ θῦ, καὶ μὴ τρικόλους κλαπήσω-
μεν· ἵνα μὴ ἀδόκιμος γένηται καὶ κα-
τάρας ἐγγὺς, τίκτη δὲ κοτάνην ἔθε-
τον· καὶ γεννήσῃ καρπὸν, ἑκατόντα
πλασίονα· ἀν ἐγνώσθη δὴ ὁ τρίτος

καὶ ἐκδομηκοστὸς ψαλμὸς, διὰ τῆς
ἐπιγραφῆς παρορμῶν ἡμᾶς ἐπὶ τὸ
προσέχειν· ὡς γὰρ δεομένου τοῦ ψαλ-
μοῦ διὰ τὸ μὴ προχείρως σαφεσ συ-
νέσεως τῆς τοῦ ἀκούοντος, ὅπερ καὶ
ἐν ἄλλοις ψαλμοῖς ἐπιγέγραπται, εἰ-
ρηται συνέσεως τοῦ ἀσαφ· ὡς ἐπι-
γέγραπται δὲ ὁ ψαλμὸς, οὐκ ἔστι τοῦ
δαδ ἀλλὰ τοῦ ἀσαφ· καὶ αὐτοῦ προ-
φητεύσαντος ἐν τοῖς ἐπιγεγραμμένοις
αὐτοῦ ψαλμοῖς· συνεπήκει τὰ τῆς ἱε-
ρουσαλὴμ ὅτε ὁ ἀσαφ ταῦτα προεφή-
τευσε· καὶ λέγει ὡς πρὸς τὸ ῥητὸν,
τὰ συμκεκηκότα τῶν ἀσωμετὰ τὴν
αἰχμαλωσίαν· τὸ γὰρ ἵνα τί ὁ θεὸς
ἀπώσω εἰς τέλος· ὠργίσθη ὁ θυ-
μός σου ἐπὶ πρόκατα νομῆς σου· μνή-
σθη τῆς συναγωγῆς σου ἧς ἐκτήσω
ἀπ' ἀρχῆς καὶ τὰ ἑξῆς, ἁρμόζει ὁ-
σον ἐπὶ τῆς λέξει, τοῖς πράγμασι τ'
μετὰ τὴν αἰχμαλωσίαν. εἴποι δ' ἄν-
τις, ὅτι οὐ μόνον ἐκείνοις ἀλλὰ καὶ τοῖς
μετὰ τοῦ σρ̃σ ἡμῶν ἐπιδημίαν· τοῦ
αἵματος κατὰ τὴν φωνὴν αὐτῶν ἐκ

θόντος ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα
αὐτῶν, τεγόνεν ἡ αἰχμαλωσία, καὶ τὰ
εἰρημένα συμμέκηκεν. ἐν περίκει γὰρ
καὶ λαξευτηρίῳ κατέρραξε τὰς θύρ
αὐτῶν. ἤγουν τῆς ἱερουσαλὴμ καὶ τοῦ
ναοῦ. καὶ τί γὰρ ἄλλη δύνασαι κατὰ τὸ
ῥητὸν ἐφαρμόσαι. καὶ τοῖς μετὰ τὴν
παρουσίαν ἀναγεγραμμένοις. ἴδωμεν
δὲ καὶ πρὸς λέξιν. ὥσκαὶ χῦ ἰῦ
μαθηταὶ, καὶ δυ[illegible]νάμενοι λέγει.
οὐ μόνον περὶ τοῦ νόμου τὸ οἴδαμεν γὰρ
ὅτι ὁ νόμος πνευματικός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ
περὶ τῶν προφητῶν. ὅτι οἴδαμεν τὸ
ὅτι οἱ προφῆται πνευματικοί εἰσι. πει
ρασθῶμεν ἕκαστον τούτων ἑρμηνεῦσαι
δυνάμενον γενεσθαι καὶ περὶ τὴν ἡμε
τέραν ψυχὴν διχῶς. καθ' ἕνα μὲν τρόπ
μυτικῶς καὶ ὑπὲρ ἡμᾶς. ἵν' ὅταν ἐπί
ωσιν οἱ πολέμιοι. καὶ τὰς θύρας τῆς
ψυχῆς ἡμῶν διακόπωσι. καὶ ποιῶσι
πάντα τὰ ἀναγεγραμμένα ἐν θάδεως
παραπήσει ὁλόγος. ἐπὶ πορεῖ οὖν ὁ
προφήτης καὶ λέγει. ἵνα τί ἀπώσω ὁ θ̄ς
ἐκτέλος. οἷον τί τὸ αἴτιον ὅτι ἀπώσω

σωσου τὸν λαὸν. καὶ ἐξεκαλεσ αὐτ.
ὁ μὲν ἀπλούστερος ἐρεῖ τὸ αἴτιον εἶ
ναι, τὰ ἁμαρτήματα. ταῦτα γὰρ
αἰτιάσει; τοῦτον θεὸν οὐδ προσε
λάκετο ἀπωθεῖσθαι. διὸ εἴπερ ἐξ ἡ
μεῖς κουλόμεθα μὴ ἀπωσθῆναι ὑ
πὸ τοῦ θυ, μὴ ἁμαρτάνωμεν. ὁ δὲ ἡ
δη τί κἀν ἐπὶ πο σὸν καθύτερον ὁρῶν.
ἐρεῖ αἴτιον τοῦ ἀπωσθῆναι τὸν λα
ὸν, τὸ τὸν χν ἰν ἀνηρῆσθαι ὑπ' αὐτοῦ.
καὶ γὰρ ἀληθῶς ἐπὶ πλεῖον ἀπώ
σατο ὁ θυ τὸν λαὸν. μετὰ τὴν χν ἐπι
δημίαν, καὶ τὰ τετολμημένα κατ' αὐ
τοῦ. πότε γὰρ τοσούτω χρόνω πε
πόνθασι; πότε οὕτως ἠρημώθη ἱε
ρουσαλήμ; πότε τοσούτω χρόνω τὸ
θυσιαστήριον ἠργήσε; τῆς θυσίας καὶ τῶν
λατρειῶν οὐκ ἔτι προσφερομένων ἐ
πὶ αὐτοῦ. ἄλλος δέ τις ἐρεῖ, νοήσας τὰ
περὶ τὸν ἀδὰμ. ὅτι τὸν ἀδὰμ ἀπώ
σατο διὰ τὴν ἁμαρτίαν, ἐξ ἀπόλαυσιν.
καὶ ὥσπερ ἐν τῷ ἀδὰμ πάντες ἀ
ποθνήσκομεν. καὶ τῷ χῷ πάντες
ζωοποιούμεθα, οὕτως ἐν τῷ ἀδὰμ

πάντες ἀποκίσθημεν· καὶ ἐν τοῖ
χῷ πάντας ἡμᾶς συγγαμμάνεται ὁ
θεός· συνάγεις δὲ καὶ τὴν παραμυ
θὴν τὴν ἀπὸ τοῦ εὐαγγελίου· ἀπώσα
το γὰρ ὁ θεὸς τὸν ἀπὸ ἱερουσαλὴμ κα
τα μαίνοντα εἰς ἱεριχῶ· καὶ ἐπεὶ ἀ
πώσατο κατα μαίνειν κοινόμενον, δι
ὰ τοῦτο ἐν ἐπεσεν εἰς τοὺς λῃστάς· ὥσ
ἂν εἰμὴ ἀπῶστο ὑπὸ τοῦ θῦ· οὐκ ἂν
ἐληλύθει εἰς τὰς χεῖρας τῶν λῃστῶν·
δεῖ δὲ εἰδέναι καὶ περὶ τοῦ ἀποθεῖς
θαι τὸν θῦ· μάλιστα δι ἀτὸ προσκεῖ
σθαι εἰς τέλος λεγούσης τῆς γραφῆς· τὸ
ἵνα τί ἀπώσω ὁ θῦ εἰς τέλος, ὅτι μέ
τρα ἐπὶ τῆς ἀπώσεως· ἧς ἀποθεῖ
ται τινὰ ὁ θῦ· νοήσεις δὲ ἀπὸ τῶν
σωματικῶν ὁ λέγω· ἐξ ἐπίμοι ἀποθ
τινὰ ἀπέμαυτοῦ· καὶ ἀποθεῖν, ἢ ἐ
πὶ πλεῖον, ἢ ἐπέλατγον· ὥστε ἐπὶ
πλεῖον ἢ ἔλατγον ὁμοῦ· καὶ ἐφεστηκέ
ναι καὶ ἀποθεῖν αὐτὸν εἰς τέλος· ὥσ
τε αὐτὸν ἐπὶ τοσοῦτον ἀπῶσθαι· εἰς
τὸ μὴ κεπίχωρεῖν πρὸ ἀπωσθῆ· ὁ
τὰν ἢ παρακείμενος ὁ κρημνὸς ἢ τό

πος. ὅ που οὐχ οἷον τε ἐστιν αὐτὸν
ἀπωσθῆναι· εἰ μενόη κασ τὸ σωμα-
τικὸν. μετάκαμοι τῶ λόγω ἐπὶ τὸ κοῦ-
φημα τῆς γραφῆς· καὶ ἰδεμοὶ τὰ μὲν
ἐν ἁμάρτημα ἡμαρτηκότα καὶ μικρὰ
ἁμάρτημα παίσαντα, ἀπωθούμεν
ἀπὸ τοῦ θῦ κατὰ μικρὸν ἁμάρτημα
ἐπόφιγον· ἵνα γένηται ἐπὸ λίγον ἀφέτε-
κὼς τοῦ θῦ· ἐὰν δὲ προσθῇ τῇ ἁμαρ-
τίᾳ οὐμόνον πλῆθος ἀλλὰ καὶ μέγεθος
ἐπὶ μᾶλλον ἀπωθούμενον ὑπὸ τοῦ
θῦ· τὸν οὕτως ἡμαρτηκότα· καὶ ὅ-
σον γε ἁμαρτάνομεν· ἐπὶ τοσοῦτον
ἡμᾶς ἀπωθεῖ τοῦ ὁ θεὸς ἀφ' ἑαυτοῦ·
καὶ τῆς ἐπισκοπῆς ἑαυτοῦ· ἐὰν δὲ
ἄκρα ἡμῖν γένηται τὰ ἁμαρτήματα
ὡς μηκέτι ὑπερκοπὴν ἔχειν τὰ ἐ-
ταισμένα ἡμῖν, ἀπωθεῖται ἡμᾶς
ὁ θ̄ς εἰς τέλος· καὶ οἷον οὐκέτι ἐπὶ πέ-
ραν τούτου ἀπωσθῆναι τινὰ· ὅτι τὸ
κατὰ τὰ μέτρα τῶν ἁμαρτημάτων ἀπω-
θεῖται ἕκαστον ἀφ' ἑαυτοῦ ὁ θ̄ς καὶ
ἡ ἐπισκοπὴ αὐτοῦ· μαρτυρήσει μοι
ὁ ψαλμὸς λέγων· κατὰ τὸ πλῆθος

τῶν ἀσεβειῶν αὐτῶν ἔξωσον αὐτ̄ᾶ.
οὐ τὰρ εἶπεν ἐκεῖ ἔξωσον αὐτοὺς, ἀ
πλῶς· ἀλλὰ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀ
σεβειῶν αὐτῶν ἔξωσον αὐτοὺς· ὥσ
περ δὲ κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ τρό
που τῆς μετανοίας, προσκαλεῖται
τινὰς ὁ θεὸς ἀπὸ τῆς ἀπώσεως.
καὶ ἐὰν γένηται ἐπάκρον ἡ τελεία
μετάνοια καὶ ἡ μετακολὴ, ἀπὸ τοῦ ἐς
τέλος ἀπῶσθαι πρότερον διὰ τὰ
ἁμαρτήματα, προσκαλεῖται αὐτ̄
ὁ θεός· ὡς τὰν αὐτὸν εἰπεῖν, τοῦ
τέτι τὸν προσκληθέντα ἐκολλήθη
ὁ πίσω σου ἡ τυχήμου· ἐν ἡμῖν οὖν
ἐπὶ τὰ αἴτια τοῦ ἀπωθεῖσθαι ἡμᾶς ἀ
πὸ τοῦ θῦ· ἢ προσκαλεῖσθαι ἡμ̄
τὸν θν̄ ἐπὶ πλεῖον ἢ ἔλαττον· οἷον
μωϋσέα προσεκαλεσάτο λέγων· ἔγγ
εἰ μωϋσῆς μόνος πρὸς τὸν θν̄· οἱ
δέλοι ποὶ οὐκ ἔγγ οὖσι· καὶ διὰ τοῦτο
προσεκαλεσάτο λέγων· ἐπεὶ ἄξιον
ἑ αὐτὸν οὐ πεποίηκε μωϋσῆς τοῦ
ἀπωσμοῦ οὗ πέπονθεν ἡ ἀνθρωπί
νη φύσις πᾶσα, προσκληθῆναι ὑ

ἁγιάσαι τῷ θεῷ, οὐ μέτεστι μὲν τοῖς σώ-
φθαρτοῖς τοῦ σώματος τίμιον τρόπον
τῶν μαλιστα ἀγαθὸν ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ἢ ἁγ-
γὸ αὐτοῦ· ἢ τίμιον τρόπον μαλιστα
ὁμοιοῦσθαι, μαλιστα τρόπον αὐτοῦ ἡμόμεθα
διὰ τὸ τρόπον τιθέναι τὰς ἁμαρτίας,
ἢ μεταποιήσαν τῷ ἁγιὸ αὐτοῦ ἡμόμε-
θα· διὰ ταῦτα μαλιστα φρονοῦμεν τοῦ
θαι· διὰ ταῦτα μαλιστα ἐσμὲν τοῦ θεοῦ· καὶ οὐκ ἀδικοῦ
μεν τὴν ἁγιότητα· οὐδὲ φθάνομεν τὴν
μὲν τὴν ἁγιότητα· οὐδὲ φθάνομεν τὴν
μαλιστα· διὸ μέτεστιν, ὅτι τοῦ
μὴ τοῖς σώφθαρτοῖς καταφαινόμεθα
καὶ μαλιστα ἑαυτὸν ἀπὸ τοῦ θεοῦ· ὃ
ἁμαρτάνομεν κατὰ τὸ ἐλεύθερον, ἢ
δοῦ οἱ μαλιστα ἡμῶν τὸ ἑαυτοῦ ἀπὸ σοῦ
ἀποφοιτῶ τοι· καὶ πάλιν προσκολ
λᾶται τῷ θεῷ κατὰ τὸ δίκαιον, καὶ
κατὰ τὴν ἀρετὴν ὁ δίκαιος· ἐμοὶ δὲ
τὸ προσκολλᾶσθαι τῷ θεῷ ἀγαθόν ἐστιν·
τὸ ἴματι, κατὰ κοινοῦ ἐστιν· ἴμα ἢ· ἴ-
ματι ἀπόστασιν· καὶ ἴματι ἔργα ἀλη-
θινὰ ἔστω· πρόκειται, μομνήσεται· δὲ
καὶ δὴ μοι κοφόμενος ἴμεροῦ ὁ σὸν ἔστω
τὴν ἀγάπη παρακαλῶ τὸν θὲ τοῖς ἡμέρ

τηκόσιν, ἐξρηκέναι τὴν ὀρτὴν αὐτοῦ
γεγονέναι· οὐκ ἐπαμοῦς, ἀλλὸ τι πρό
κατα οἷον εἰ τῇ διανοίᾳ αὐτῶν σύγγνω
θι· πρόκατα νομῆς ἐπὶ ταῦτα οἷς
ὀργίζη· δυνατοὶ δυνατῶς ἐταζέ
σθωσαν· ὁ δὲ ἐλάχιστος, σύγγνωστος
ἐπὶ νελεούς· ἱνατί οὖν ἀπώσω ὁ θς
εἰς τέλος· ὀργίσθη ὁ θυμός σου ἐπὶ
πρόκατα νομῆς σου· ἀναγκαῖον ἐπὶ
δεῖν, ὡς τὰ πρόκατα, οὕτω καὶ τὴν
νομὴν τοῦ θῦ· ἐπὶ τάρτινα πρόκατα
νομῆς τοῦ θῦ· γέγραπται δὴ ἐν τῷ
ἐαγελίῳ· ἐγώ εἰμι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν
τις εἰσέλθη σωθήσεται· καὶ εἰσελεύσε
ται καὶ ἐξελεύσεται καὶ νομὴν εὑρήσει·
τίς οὖν ἡ νομὴ, καὶ νομὴ πρόκατα ἐν
τὰ ἱερὰ γράμματα νομή ἐστιν· νομὴ
ἐστιν ὁ νόμος· νομὴ, οἱ προφῆται· τὰ
ἐαγέλια, οἱ ἀπόστολοι· ἐὰν μὴ νε
μηθῆς ἐπὶ ταῦτα, λιμῷ διαφθείρῃς·
εἰσέλθωμεν ἐπὶ τὴν νομὴν ταύτην,
καὶ κῦ ἐρῶν ἐπὶ ποιμαῖναι ἡμᾶς, ὡς
τε εἰ πεῖν ἀν· κς ποιμαίνειμε τὸ
δέν με ὑπερήσει· εἰς τόπον χλόης

ἐκεῖ μεκατασκήνωσον· ποίαν ἐξ
ἢ χρόνη· ἢ ἀκμαιότης τῶν καινῶν
νοημάτων· μνήσθητι τῆς συναγω
γῆς σου ἧς ἐκτήσω ἀπ' ἀρχῆς· ἐρεῖ ὁ
λαὸς ὁ ἀπὸ τῶν ἐθνῶν· πῶς ἐκτή
σατο ἡμᾶς συναγωγὴν ὄντας αὐτοῦ
ὁ θ̅ς̅ ἀπ' ἀρχῆς· οὐ γὰρ ἀρχὴ ἢ ἐπι
συντελείᾳ τῶν αἰώνων χ̅ῦ̅ ἰ̅ῦ̅ ἐπι
δημία ἐπὶν· ἀφ' ἧς ἐκτήσατο ἡμᾶς ὁ
θ̅ς̅· εἶτα ἐρεῖ ὁ ἰουδαῖος· οὐ περὶ σ
ὁ λόγος φησί· μνήσθητι τῆς συναγωγῆς
σου ἧς ἐκτήσω ὁ πάρχῆς· ἀλλὰ πε
ρὶ ἐμοῦ· ἐμὲ γὰρ ἐκτήσατο ὁ θ̅ς̅ ἀπὸ ἀρ
χῆς· ἔτι ποιμιδὰν καὶ πρὸς ἐκεῖν
ὃς ἐλέγχειν μεδοκεῖ· λέγον τὰ ἐμὲ εἶη
ὃν ἐκτήσατο ἀπ' ἀρχῆς· διὰ τοῦ χρό
νου τῆς κλήσεώς μου· καὶ ἐγώσε ὁ μοῖ
ἐλέγξω· ὅτι οὐδὲ σὺ τὸ ἀπ' ἀρχῆς
ἀληθῶς ὁ μοίως ἔχεις· πότε γὰρ σε
ἐκτήσατο ὁ θ̅ς̅ φίλον· ὅτε ἐξῆλθεν ὁ
λαὸς ἐκ τῆς αἰγύπτου· ὅτε ἐλυτρώ
σατο αὐτὸν ἐκ χειρὸς δουλείας καὶ ἀ
πὸ τοῦ φαραώ· ὅρα οὖν ὅτι ἡ ἀρχή σ·
οὐκ ἀπὸ τῶν ἐν αἰγύπτῳ χρόνων,

ἐρίσκεται. ἀλλ' οὐδὲ δεκάτη γενεὰ
ἐπὶ τὸν νῶε. οὐδὲ δεκάτη ἐπὶ τὸν
ἀβραάμ, οὐδὲ ἐπὶ τὸν μωσέα. οὐ
δύναται οὖν τὸ ἀπάρχης, εἶναι ἐ
πὶ τῶν χρόνων μεθύσεως. ἀλλὰ κἀν
μιάσει καὶ εἴπης ἐπὶ τὸν ἀβραάμ,
οὐδὲ τότε ἀρχή ἐστιν. εἰκοστή ἐστι
γενεὰ ἀβραάμ, ἀπὸ ἀδάμ. ἀπὸ
δὲ τοῦ ἀβραάμ τὴν ἀρχὴν ἔχει τὸ πρά
μα τὸ κατασάρκα. ἵνα συγχωρήσωσο/.
μεθ' ἑοὺν σοῦ λέγοντος τί τὸ ἀπάρχ.
μεθ' ἑ τῶν παρ' ἐμοὶ ἀκεραίων καὶ ἀ
πλουσέρων λεγόντων τί τὸ ἀπάρχης,
ἀκούομεν τί τὸ ἀπάρχης. οὐδὲ προ
έγνω, προεγνώρισεν. οὐδὲ προεγνώ
ρισε, προώρισεν. οὐδὲ προώρισεν,
ἐκάλεσεν. οὐδὲ ἐκάλεσεν, ἐδικαίωσ.
οὐδὲ ἐδικαίωσεν, ἐδόξασεν. ὁ θεὸς
ὅτε προέγνω. ἐν ἀρχῇ δὲ προέγνω,
καὶ ἐκτήσατο τῇ, προγνώσει αὐτοῦ,
πάντα τὰ μέλλοντα ἥκειν ὑπ' αὐτοῦ.
καὶ τοῦτό ἐστι τὸ λεγόμενον. μνήσθητι
τῆς συναγωγῆς σου ἧς ἐκτήσω ἀπ' ἀρ
χῆς. καὶ τοῦτο λέγω, οἱ κονομῶν

τὸν λόγον· οἶδα γὰρ ἐγὼ ἀρχὴν ἀφῆς
ἐκτήσατο ἑκάτον ἡμῶν ὁ θ̅ς̅· οἶδα
ταύτην τὴν ἀρχὴν ἐμψυχον οὖσαν καὶ
βῶσαν καὶ λέγουσαν· ὁ θ̅ς̅ ἐκτήσα-
τό με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ εἰς ἔργα αὐτ̅.
ἡ ἀρχὴ ὁ χ̅ς̅ ἐστιν· ἐκτήσατο οὖν ἀπὸ ρ̅χ̅.
ἀπὸ χ̅ῦ τοῦ ὄντος ἀρχῆς, καὶ τοῦ ὄντος
τέλους· τοῦ ὄντος ἄλφα, καὶ τοῦ ὄν-
τος ω̅· ἐλυτρώσω ῥάμδον κληρο-
νομίας σου· τοὺς αἰχμαλώτους λυ-
τροῦνται οἱ οἰκεῖοι αὐτοῦ· ἐλυτρώσα-
το οὖν ὁ θ̅ς̅ ῥάμδον κληρονομίας αὐτοῦ,
τουτέστι τὸς κῆπρον, τῆς κληρονομίας
αὐτοῦ καὶ κασιλείας· ἐλυτρώσατο τὰ
λυτρα δούς· ἦμεν γὰρ ὑπὸ πολεμίου,
καὶ ἦν πολέμιος ὁ διάμολος καὶ οἱ ἀγ-
γελοι αὐτοῦ· οὗτοι ἦσαν αἰχμαλώτους
ἡμᾶς λαμόντες· καὶ χωρὶς λύτρων,
οὐθέλοντες ἡμᾶς ἀπολῦσαι· καὶ οὐκ ἠ-
θέλησεν οὐδὲν τὸν διάμολον μάσασθαι
ὁ σ̅ηρ̅· οὐδὲ πρέον ἐκτῆσαι τοὺς αἰχμα-
λωτεύσαντας ἡμᾶς· ἀλλὰ λέγει τῶδε
ἀπόλω· κούλομαι λυτρώσασθαι τοὺς
αἰχμαλώτους οὓς ἔλαμες· τί κούλο

ἀλλ' οὐ κε
δόθη τοῦ
χρ̄ τὸ
τίμιον αἷμα
χ̄υ. ὦ βλί
σφημε.

ρακεῖν λύτρον ἵνα μὴ δῶσ οὐκ ἔρακεσ
αἰχμαρώτους. ὁ δὲ, ἀπεκρίνατο.
κόψομαι ρακεῖν τὸ αἷμάσου. ἐκχθή
τω τὸ αἷμάσου. σὺ ἀπόθανε. κἀνὰ
ποθάνης σὺ, τοῦ αἱματόσσου ἐκχθέν
τος, ἔχω τὰ λύτρα. ἀποδίδω μιοὺ
ἐκούρου ρακεῖν ὁ κ̄ς μου καὶ ὁ σ̄ῆρ μου
ὁ φιλάνος καὶ χ̄ς, ἐξέχεν αὐτοῦ τὸ αἷμα
καὶ ἠγόρασεν ἡμᾶσ τῶ τιμίω αἵματι.
οὐ ἀρφθαρτοῖς, ἀργυρίω καὶ χρυσίω ἐ
λυτρώθημεν ἐκ τῆς ματαίας ἡμῶν ἀ
ναστροφῆς πατροπαραδότου. ἀρρὰ
τιμίω αἵματι ὡσ ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ
ἀσπίλου χ̄υ καὶ καρῶσ ρέγεται τιμῆσ
ἠγοράσθη τε. μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀνῶν.
μεγάρτιο οὖν τιμὴ δέδοται ἵνα λυτρω
θῶμεν. καὶ διὰ τὴν τιμὴν ταύτην ὁ κ̄ς
μου χ̄ς ἰ̄ς ὥσπερ ἐπὶ δικαιοσύνη. ὥσ
περ ἐπὶ ἁγιασμὸς. ὥσπερ ἐπὶ σοφία.
ὥσπερ ἐπὶ ἀλήθεια, οὕτωσ ἐπὶ καὶ
ἀπολύτρωσις. τοσούτων οὖν λύτρων
δοθέντων ὑπὲρ ἡμῶν, ἐὰν κατα
φρονήσωμεν τοῦ αἵματος τοῦ τιμίου,
ἐγκλήματι ὑποπεσούμεθα. καὶ λε

μόξεται πρὸς ἡμᾶς· τὸ πόσω δοκεῖ
τε χείρονος ἀξιωθήσεται τιμωρίας,
ὁ τὸν υἱὸν τοῦ θῦ καταπατήσας· καὶ
τὸ αἷμα τῆς διαθήκης κοινὸν ἡγησά-
μενος ἐν ᾧ ἡγιάσθη· καὶ τὸ πνᾶ τῆς
χάριτος ἐνυμρίσας· ἐνυμρίζομεν
γὰρ τῶ πνῖ τῆς χάριτος· ὅτε ἁμαρ-
τάνομεν μετὰ τὴν ἀπολύτρωσιν· ἀμμὰ
καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης τὸ καθαρὸν ἐ-
ἅγιον· κοινὸν καὶ κεκηλον ἡγούμεθα· ἀμ-
μὰ καὶ καταπατοῦμεν τὸν υἱὸν τοῦ θῦ,
ὁσάκις αὐτὸν ἁμαρτάνομεν· κατα-
πατοῦμεν γὰρ τὴν δικαιοσύνην, ἀδι-
κοῦντες· καταπατοῦμεν τὴν ἀμήθει-
αν, ψευδόμενοι· καταπατοῦμεν τὸν
λόγον· ἀλόγως τί πράτγοντες· κα-
ταπατοῦμεν τὸ φῶς, τὰ ἔργα τοῦ
σκότους ποιοῦντες· ἐλυτρώσατο οὖν
ῥάμδον κληρονομίας αὐτοῦ· τουτέστι τὸ
σκῆπτρον τῆς κασιλείας ἑαυτοῦ ὁ κς·
ὅρος τοῦτο σιών, ὃ κατεσκήνωσας ἐν
αὐτῷ· γέγονεν ὑπὸ τοῖς πολεμίοις,
καὶ τὸ ὅρος σιών· τὸ γὰρ χρηματιστή-
ριον· καὶ τὸ ὁραματιστήριον· καὶ τὸ

σκο πεντήριον· πολλαχῶς γὰρ ἑρμηνέ
υεται, γέγονεν ὑπὸ τοῖς πολεμίοις·
ἐὰν δὲ ἴδης ψυχὴν διορατικὴν· ἐὰν ἴδης
ψυχὴν δυναμένην κρέπειν πράγματα
καὶ συνετὴν· αἰχμάλωτον ὑπὸ πνσ πορ
νείας γεγενημένην· καὶ ὑπὸ τῶν ἁμαρ
τημάτων, μὴ ὀκνειλέγειν· τὸ σιὼν τὸ
σκοπεντήριον, γεγονέναι ὑπὸ τοῖς πο
λεμίοις· ἐὰν οὖν ἴδης τὸν τοιοῦτον με
ταμαλόντα καὶ μετανοήσαντα· καὶ τῷ
διορατικῷ ἐξ δέον λοι πὸν χρώμενον,
μὴ ὀκνειλέγειν ὅτι ὄρος σιὼν τοῦτο ὃ
κατεσκήνωσεν ἐν αὐτῷ, ἐλυτρώσα
τὸ ὁ θς· πῶς δὲ τὸ κατεσκήνωσεν ἐν
αὐτῷ; ἰουδαῖοι χαμαὶ κρέπουσι τὴν
γραφὴν, καὶ ἐλκοῦσιν αὐτὴν ἐπὶ τὴν γῆν·
οἱ ὁμένοι τοῦτο σιὼν εἶναι, ὅπου ὀκτί
σασθς τὸν οὐνὸν καὶ τὴν γῆν κατεσκή
νωσε· καὶ νῦν ἐν τῷ ὄρει κατεσκήνω
σεν ὁ θς· κατεκείνους, ὅπου κατα
σκηνοῦσι τετράποδα καὶ ἐθνικοί· ἀλλὰ
μεῖς ὄρος σιὼν, ὅπου κατεσκήνωσεν
ὁ θς· λέγομεν εἶναι, τὴν μεγαλοφυ[illegible]
χήν· τὴν διανοητικήν· τὴν διορατικ.

πῶς δὲ κατασκηνοῖ ἐν αὐτῇ ὁ θς;
πληρῶν τὴν λέγουσαν ἐπαγγελίαν· ἐ
νοικήσω ἐν αὐτοῖς· καὶ ἐμπεριπατή
σω· καὶ ἔσομαι αὐτῶν θεὸς, καὶ αὐτοὶ
ἔσονταί μοι λαός· καὶ πολλάκις καὶ
ἐπὶ τούτου τοῦ ὄρους σιὼν· ἐν ὃ κατε
σκήνωσεν ὁ θς· καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ, τίνεται
παίσματα καὶ ἁμαρτήματα· ἀλλὸ
θς οὐκ ἐγκαταλείπεις, τὸ ὄρος σιὼν
αἰχμάλωτον· ἀλλὰ λυτροῦσαι αὐτὰ· ἵ
να πληρωθῇ τὸ ἐλυτρώσω ῥάκδον κλη
ρονομίας σου· ὄρος σιὼν τοῦτο ὃ κατε
σκήνωσας ἐν αὐτῷ· ἔπαρον τὰς χεῖ
ρας σου ἐπὶ τὰς ὑπερηφανίας αὐτῆ
εἰς τέλος· ὅσα ἐπονηρεύσατο ὁ ἐχθρὸ
ἐν τῷ ἁγίῳ· μιαρὸν γὰρ πρᾶγμα
πᾶσα ὑπερηφανία· εἰ τέλ' ἀν τῶ· ἔ
τε ἐν ἀντικειμένῃ δυνάμει εὑρίσκε
ται· καὶ ὁ θς ἀληθῶς ὑπερηφάνοις ἀν
τιτάσσεται· τὰ πεινοῖς δὲ δίδωσι χά
ριν· ἐξαιρέτως δέ ἐστι· πῆ μὲν σωμα
τικῶς γενόμενον ἐπὶ τὸν τόπον· κα
τὰ τὰς ὑπερηφανίας τῶν περιγε
νομένων τῶν ἰουδαίων· πῆ δὲ νοητῶ

μάλιστα κατὰ τὰς ἀντικειμένας ἐνεργεῖ
τίνα τρόπον ὑπερηφανεύονται καὶ
ἐπαίρονται κατὰ τῶν δικαίων τοῦ θῦ.
Ἐὰν περδινηθῶσι τινὰ ὑποσύραι καὶ
αἰχμάλωτον λαμεῖν οἷα ἐστὶ κὸς τοὺς κα
κυλωνίους. ὅτε ἐνίκησαν τὸν λαὸν, ὑ
περηφανευομένους λέγειν κατὰ τοῦ ἁγίου
ἀνοῦ ἐν σωματικῷ τόπῳ. οἷα ἐστὶ κὸς ἐ
ρηκέναι τοὺς μετὰ τὴν παρρησίαν πε
ριγενομένους ἰουδαίων, ἀλλὰ κεῖνα
μὲν, σωματικά. Ἐὰν δὲ ἐπὸ τεσοῦ ἡ τυχ
νικηθεῖσα ὑπὸ δυνάμεως ἀντικειμέ
νης γένηται ὑπὸ τῷ διαμόλῳ, ὅτε ἐ
τίνα τρόπον ὑπερηφανεύεται ὁ διά
κολος κατὰ τοῦ ἁγίου ἀνοῦ. ἐγὼ δὲ λέγω
ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ σρ̄ς ὑπερηφανεύσατο ὁ
ἐχθρὸς. τὰ πεινώσαντος ἑαυτὸν καὶ
γενομένου ὑπηκόου μέχρι θανάτου.
θανάτου δὲ τροῦ. καὶ μὴν οὖν τὴν οἰκο
νομίαν τοῦ σρ̄ς ἡμῶν καὶ τῆς τὰ πεινώ
σεως αὐτοῦ. ὑπερηφανεύετο κατ' αὐτοῦ,
ὡς νικήσων αὐτόν. ὡς περιγενησόμε
νος αὐτοῦ. οὐ γὰρ ἠδεῖ τὴν σοφίαν τοῦ θῦ.
ἐστὰρ ἐγνώκει, οὐκ ἂν ἐταύρωσεν αὐτόν.

τὸν χν̄ τοῦ θῡ. ὁμῶς δὲ ἐν καὶ ὑπε
ρηφανεύσατο κατ' αὐτοῦ· πρὸς πόσον
ὑπερηφανεύσατο· τολμῶν ἐγείν. ὅ
τι πρὸς ὥραν μίαν· ἅμα γὰρ ἐξῆλθεν
ὁ σηρ· καὶ γυμνὸν γενόμενον τυχὴ σινέ
λαμεν· γυμνὸν ὂν τὸ σῶμα· ζητῶν τὸν
διάμολον· καὶ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ· οὐδ
οὐχ οὕτως εἶχεν ὑπὸ χειρίους· ὅ τε ἐ
φόρει τὸ σῶμα· ἴδεμοι αὐτὸν ἐκ περι
ερχόμενον· ἴδεμοι αὐτὸν καταμαίνοντ
εἰς ἅδου· καὶ καταμάντα αὐτὸν εἰς
ἅδου· οὐδ' ἔδει αὐτὸν δῆσαι ἐκεῖ· καὶ
μετὰ τὸ δεθῆναι αὐτὸν· ἴδε αὐτὸν ἐν τ
ᾷδ ἢ ὡς ἐν νεκροῖς ἐλεύθερον· καὶ ἀ
ναμαίνοντα μόνον ἐκεῖθεν καὶ λέγοντα·
ε ἐγενήθην ὡς εἰ ἄνος ἀμοήθητος ἐν νε
ε κροῖς ἐλεύθερος· πάντες οὖν κατα
δεδεμένοι ἦσαν ὑπ' αὐτοῦ· αὐτὸς δὲ
ε ἀνέκλεκεν ὁ ἐν νεκροῖς ἐλεύθερος· τὰν
ε τὰ δὲ· διὰ τὸ ἔπαρον τὰς χειράσσο
ε ἐπὶ τὰς ὑπερηφανίας αὐτῶν εἰς τέλο·
ε ὅσα ἐπονηρεύσατο ὁ ἐχθρὸς ἐν τῷ ἁγίῳ·
ἐπὶ δὲ πρὶν ἢ ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ἐξῆς· ἴδω
μεν ὅσα ἐπονηρεύσατο ὁ ἐχθρὸς ἐν τῷ ἁγίῳ·

περὶ τοῦ νομιζομένου παρὰ ἰουδαί
οις ἁγίου· οὗ πρόκειταί μοι λέγειν· ἐπο
νηρεύσατο δὲ κατὰ τοῦ ἁγίου, τοῦ σρ̄ς̄·
ὅτε εἰς τὸ ὄρος αὐτὸν ἀνεκίκασε· πο
νηρίας γὰρ ἔργον αὐτοῦ ἦν, τὸ εἰ πεὶ
ἵνα οἱ λίθοι γένων ται ἄρτοι· κἀλέσε αὐτὸ
ἐν τῇ θεν κάτω· ταῦτά σοι πάντα δώ
σω ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς μοι· ὅρα
ὅσα ἐπονηρεύσατο ὁ ἐχθρὸς ἐν τῷ ἁγί
ῳ· μετὰ ταῦτα πάλιν, ἐπονηρεύσα
το· ὡς γὰρ γέγραπται ἐν τῷ κατὰ
λυκᾶν, ἀπέπη ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ·
ὕστερον πάλιν προσῆλθεν ἐπὶ τὸν πει
ρασμὸν ἵνα αὐτὸν πειράσῃ· ἵνα αὐτοῦ
ἀποκτείνῃ· πότε, ὅτε τοῦ διακό
λου κεκληκότος εἰς τὴν καρδίαν ἰούδα
σίμωνος ἰσκαριώτου, ἵνα παραδῷ
τὸν σρ̄ν̄, καὶ μετὰ τὸ φωμίον εἰσῆλθε
εἰς ἐκεῖνον ὅσα ταναῦ· ἀλλὰ πολλὰ
ἐπονηρεύσατο κατὰ τοῦ ἁγίου ὁ διάκολο·
ἐπονηρεύσατο· ἐν ἐργήσας τοὺς ἀρχι
ερεῖς καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τὸν
λαὸν, εἰπεῖν· παύρωσον παύρωσον
αὐτόν· αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦ

τὸν ἐπονηρεύσατο ἐκείνους εἰπεῖν,
τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ
τέκνα ἡμῶν· ἐπονηρεύσατο, ποιήσ-
φίλον γενέσθαι τὸν ἡρώδην τῶ πιλά-
τω, τὸν πρὸ τούτου ἐχθρὸν· ἐπονηρεύ-
σατο, ποιήσας τὸν πιλάτον νίψασξ
καὶ μωρῶς ἀφοσιώσασθαι· ἐν ἱστα-
τοτὰς χεῖρας αὐτοῦ, μετὰ τὸ μαπιγῶ-
σαι τὸν σῶρα καὶ εἰπεῖν· ἀθῶος ἐγὼ
ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου· ὅσα
γέγραπται εἰρηκέναι· ὅσα δὲ καὶ ἄλλα
ἐπὶν, ἃ οὐ γέγραπται πεπονηρεῦσθαι ἐ-
κεῖνον, οὐδ' αὐτὸν γὰρ οἶμαι τὸν κόσμον
χωρῆσαι· οὐ μόνον περὶ τῶν ἄλλων
τοῦ ἰῦ πράξεων τὰ γραφόμενα κινῆ-
ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς τοῦ διακόλου πονη-
ρεύσεως· ὅσα ἐπονηρεύσατο ὁ ἐχθρὸς ἐν
τῶ ἁγίῳ· καὶ ἐν ἐκαυχήσαντο οἱ μι-
σοῦντες ἐν μέσῳ τῆς ἑορτῆς σου· κα-
τὰ τὸ ἐπιτὸν, ἐλθέμοι ἐπὶ τὸν χρόνον
τῆς ἑορτῆς ἐκείνοις, ὅτε ὁ ἰσμου,
πάσχα ὄντος, παραδίδοται εἰς
τὸ παυρωθῆναι· ἐν ἐκαυχήσαντο γὰρ
οἱ ἰουδαῖοι· οἱ πολέμιοι τῶ χῶ,

καὶ ἐν ἐρ τοῦ τὸν τοὺς ἰουδαίους ἐν
μέσῳ τῆς ἑορτῆς. ἑορτὴ γὰρ ἦν, ὃ
τε πάρεδόθη. καὶ ἀντὶ προκάτου,
ἀπεκτείναν τὸν σρᾶ. ὅστις ὡς πρό-
κατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη. καὶ ὡς ἀμνὸ
ἐν ὡπίον τοῦ κείρον τος αὐτὸν ἄφωνο.
οὐκέτι οὖν ἀκούω τοῦ προφήτου ἐπιλο-
ύτερον λέγοντος. ὡς πρόκατον ἐπὶ
σφαγὴν ἤχθη. μυτικῶς γὰρ εἶπεν ὁ
προφήτης ἐξ δὼς ὅτι τὸ πάσχα ἦν,
ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη χσ̄, ὅτι ὡς πρόκα-
τον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη. ὡς ἐν τῷ πά-
σχα τὰ πρόκατα, οὕτως ἐν τῷ ἀλλ-
θινῷ πάσχα ὁ χσ̄ ἄγεται. καὶ ἐν ἐκαν-
χήσαντο οἱ μισοῦντες αὐτὸν ἐν μέσῳ
τῆς ἑορτῆς. διὰ τοῦτο μετὰ ἐκείνην ἑορ-
τὴν, οὐκέτι ἑορτάζουσιν, ἐμόλυναν τὴν
ἑορτὴν. ἐμόλυναν τὰ ἅγια. κἀνθέ-
λωσιν ἑορτάζειν ἰουδαῖοι, οὐκέτι δύ-
ναντα. οὐ γὰρ ἔξεστιν ὅσον ἐπὶ τῇ γραφῇ
ἑορτάζειν τὸ πάσχα. ἐξ μὴ ἐν τῷ
τόπῳ τούτῳ, τῷ νομιζομένῳ ἁγίῳ,
ὅθεν ἐκκέκλινται. οὐκέτι οὖν ἑορτά-
ζουσιν. ἀλλοῦ δὲ τὴν ἑορτὴν τὴν πεν

τηκοπὴν· οὐδὲ τὴν ἑορτὴν τῆς σκη
νοπηγίας· ἀλλὰ αἱ ἑορταὶ αὐτῶν
ἤρθησαν ἀπ' αὐτῶν καὶ ἐδόθησαν ἡμῖν·
καὶ πεπλήρωται ἐπ' αὐτῶν τὸ ὑπὸ
τοῦ ἀμῶς εἰρημένον· πραφήτωσαν
αἱ ἑορταὶ ὑμῶν εἰς πένθος· καὶ αἱ
ὠδαὶ ὑμῶν εἰσθρήνους· ἡμεῖς οὖν ἐ
λάμομεν τὰς ἑορτὰς· καὶ ἑτέρως,
ἢ ὡς ἐκεῖνοι ἔλαμον; ἔλαμον γὰρ ἐκεῖ
νοι τυπικῶς ἕως ἔλθη ἡ ἀλήθεια· ἐλ
θούσης δὲ τῆς ἀληθείας, ἡμεῖς λέγομεν·
ὅτι ἐλάμομεν τὸ πάσχα τὸ ἀληθινὸν·
τὸ γὰρ πάσχα ἡμῶν τὸ ἀληθινὸν, ἐ
τύθη χ̅ς̅· καὶ ἑορτάζομεν· οὐζύμη
παραιά· οὐδὲ ζύμη κακίας καὶ πο
νηρίας· ἀλλ' ἐν ἀζύμοις εἰλικρινείας καὶ
ἀληθείας· οὕτω δὲ ἄγομεν καὶ πεν
τηκοπὴν· καὶ ἐπ' ἀπὸ τῶν καρπῶν τῶν
πνικῶν· οὕτω καὶ σκηνοπηγοῦμεν
οἰκίας· καὶ τοιηοῦμεν· οὐκ ἐν οἰκίαις
πάροικοι καὶ παρεπίδημοι ὄντες
ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἐνεκαυχήσαντο οἱ
μισοῦντες ἐν μέσῳ τῆς ἑορτῆς ἄ
σου· Ἔθεν τὸ τὰ σημεῖα αὐτῶν σημεῖ

καὶ οὐκ ἔγνωσαν, ὡς εἰς τὴν εἴσοδον ὑπερ-
άνω· ἔθεντο σημεῖα καὶ δυνάμεις
αἱ ἀντικείμεναι, καὶ οἱ πονηρευσάμε-
νοι κατὰ τοῦ σρ̃ς· ἔθεντο καὶ μέχρισ τ-
ὴν μερον κεῖνται τὰ σημεῖα τῆς ἁμαρτίας
αὐτῶν· ἡ καθαίρεσις ἰηλ̃· τίνα τὰ ση-
μεῖα τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν; ἡ χῦ μετά-
κασις· μετέβη ἀπ' ἐκείνων, ἦλθε πρὸ
ἡμᾶς· ἐξέκαμον ἐκεῖνοι τὸν χῦ, ἦλθε
πρὸς τοὺς μὴ ἐκκάμοντας αὐτόν· ἀμαὶ
τοὺς παραδεχομένους αὐτόν· κἀκεῖνοι
ἔγνωσαν ὡς εἰς τὴν εἴσοδον ὑπεράνω·
κμέπον καὶ ἄμμον τιναὶ λόγον ἐν τῷ ῥητῷ·
ὅτι πολλάκις οἱ πονηρευόμενοι κατὰ
τῆς ἀληθείας σημεῖα τινὰ τίθενται· ὃ
σημεῖα, ὡς εἰς τὴν εἴσοδον· οἷον ἐὰν ἴδης
ἐν τοῖς ἑτεροδόξοις· ἐπαγγελίαν μὲν εἰ-
σόδου· λόγους δὲ ψευδεῖς καὶ ἐν ἀντίῳ
τῇ ἀληθείᾳ· οὐκ εἰσάγοντας δὲ κατὰ τὴν
ἐπαγγελίαν αὐτῶν εἰς εἴσοδον· ἐὰν ἴδης
αὐτοὺς ἐπαγγελλομένους ὑψηλὰ καὶ οὐκ ἐ-
ὼν διήγησιν, μέγε· ἔθεντο τὰ σημεῖα αὐ-
τῶν· σημεῖα δὲ, ὡς εἰς τὴν εἴσοδον ὑπερά-
νωθεν· ἴδεμοι καὶ τὰς ἀντικειμένας

ἐν ἐρίφας ποιούσας τὰ ἑξῆς· ὡς
ἐν δρυμῷ ζύμων ἀξίναις ἐκοψαν τὰς
ῥίζας αὐτῆς ἐπὶ τὸ αὐτὸ· ἐν πεμέκῃ
μαζευτηρίῳ κατέρραξαν αὐτήν· ἐὰν
ποτέσοι ἐπικουμέσωσιν ἐχθροὶ, ὅρα
αὐτοὺς ἔξωθεν τῶν θυρῶν σου ἀξίνας ἔ
χοντας λογικὰς τὰς διακοπτούσας θύ
ρας, ἵνα εἰσέλθωσι πρὸς σέ· καὶ εἰ
σελθόντες, τὰς κεύη τοῦ ἰσχυροῦ διαρ
πάσωσιν· ὡς ἐν τῷ εὐγγελίῳ γέγρα
παιδιάτινος παρακολῆς· ὅταν ὁ ἰσ
χυρὸς καθωπλισμένος φυλάσσῃ τὴν ἑ
αυτοῦ αὐλήν· ἐν ἐρήνῃ ἐπὶ τὰ ὑπάρ
χοντα αὐτοῦ· ἐὰν δὲ ἰσχυρότερος
αὐτοῦ εἰσέλθῃ, τὴν πανοπλίαν αὐ
τοῦ αἴρει· ἐν ἧι ἐπεποίθει, καὶ τὰ σκύ
λα αὐτοῦ διαδίδωσι· καὶ ὡς περ
ἐν πολέμῳ εἰσέρχονται οἱ πολέμιοι
καὶ αἴρουσι τὴν πανοπλίαν τῶν νενικη
μένων, οὕτως ἐὰν εἰσέλθωσι κατα
τεμόντες σου τὰς θύρας τὰς περὶ τὸ
ἡγεμονικὸν αἱ δυνάμεις αἱ ἀντικείμεναι·
αἴρουσί σου τὴν πανοπλίαν, ἵνα μὴ
κέτι ἔχῃς θώρακα δικαιοσύνης· ἵνα

μὴ κατὰ ἐξ ὡς μένος ἧς τῆς ἀληθείας· ἵ
να μὴ κατὰ ἔχῃς τὴν περικεφαλαίαν
τοῦ σρίου· μὴ τὰ ὑποδήματα τῆς ἑτοι
μασίας τοῦ εὐαγγελίου· μὴ τὴν μάχαιραν
τοῦ πνς· μὴ τὸν θυρεὸν τῆς πίσεως· ἐ
δὲ μὴ κούλει ταῦτα οὕτως ἔχοντα πα
ραδέξασθαι· τίς ὁ ἰσχυρότερος· ὁ τὴν πα
νοπλίαν αὐτοῦ αἴρων ἐφ' ἧ, ἐπεποίθει· ὑ
τὰς κίλα αὐτοῦ διαδίδωσι· ποίαν
οὖν πανοπλίαν αἴρει ὁ ἐχθρὸς ἐὰν ἐσελ
θῇ ταῖς αἰξίναις κατατεμὼν τὰς θύρ
ἡμῶν τῆς ψυχῆς· ἢ τὴν προειρημένην
ἐν πελέκει καὶ λαξευτηρίῳ, κατέρ' ῥα
ξαν αὐτήν· ἔχουσι τοὺς πέλεκας, ἔχουσι
τὰ λαξευτήρια· ἵνα κατατρέψωσι πᾶ
σαν οἰκοδομὴν ἣν ὠκοδομήσαμεν· ἐν ε
πυρίσαν ἐν πυρὶ τὸ ἁλατήριόν σου· ἕ
καστος ἡμῶν κατὰ τὸ δυνατὸν ἑαυτῷ οἰ
κοδομεῖ ἁλατήριον τῷ θῷ· καὶ οἰκο
δομεῖ θυσιατήριον ἔνδον· ἔτι τὰ εἰσέρ
χονται αἱ δυνάμεις αἱ ἀντικείμεναι
καὶ ἐμπυρίζουσιν αὐτὸ· ὡς τοῦ θῦ τὸ
ἁλατήριον ἐν ἐπύρισαν ἐν πυρί· φέ
ρε ἐπὸ τῆς τραφῆς παρατήσω πῶς

ἐμπυρίζουσιν ἐν πυρὶ τὸ ἁγιαστήρι
ον τοῦ θεοῦ· νόει μοι τὰ παρὰ τῶ ἀπο
στόλω λεγόμενα· ἵνα δύνησθε πάν
τα τὰ κέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρω
μένα σκεύαι· ἐὰν γὰρ ἐξαποσταλῆ κέ
λος πεπυρωμένον, τί ἄλλο ποιεῖ· ἐμ
πυρίζει τὸ ἁγίασμα· καὶ γίνεται ἐς
τοῦτο τὸ ἁγίασμα, ὁ πουποτὲ ἠυξάμη·
ὁ πουποτὲ χν ἔσχον· ὁ πουποτὲ θς
περιεπάτησεν· ἐὰν ἁμαρτήσω, πε
πυρωμένον κέλος καὶ αὐτῶ γίνεται·
τὸ ἐν ἐπίρισαν ἐν πυρὶ τὸ ἁγιαστήριόν
σου· παρακαλέσωμεν οὖν ὁμοθυμα
δὸν τὸν θεὸν, ἵνα τούτου τοῦ ἁγιαστη
ρίου μηδέποτε ὑπὸ τῶν πεπυρω
μένων κελῶν τοῦ πονηροῦ· ἢ ἀκαθάρ
τοι ἐπιθυμίας· ἢ ἐπιθυμίας ἀρτυρίου·
ἢ ἐπιθυμίας δοξαρίου, ἢ ἄλλου τινὸς
πύρωσις καθίκηται· μὴ δὲ γένηται,
τὸ ἐν ἐπίρισαν ἐν πυρὶ τὸ ἁγιαστήριόν
σου· ἐν πυρὶ ἐκεκήλωσαν τὸ σκήνωμα
τοῦ ὀνόματός σου· ἐὰν ἴδης τυχὴν
ἤδη μετεωροπορεῦσαν ἤδη φαντα ζο
μένην τὰ ἐπουνία· αἰχμάλωτον

γενομένην ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας καὶ
πεσοῦσαν, μὴ ὀκνειρεύειν· ὅτι ἐκεκή
ρωσαν τὸ σκήνωμα· τοῦ ὀνόματος
τοῦ θῦ αἱ δυνάμεις αἱ ἀντικειμέναι
ἐπὶ τοῦτοι οὕτου· καὶ τίνεται ἐπὶ τούτου
τὸ πῶς ἐξ ἐπέσεν ἐκ τοῦ οὐρ οὐ ὁ ἐσωσ
φόρος ὁ πρωϊ ἀνατέλλων· συνετρί
κη ἐπὶ τὴν τῆν· ἀπέρρι τὴν ἐξ οὐρ οὐ
εἰς τὴ τῆν πρόσταγμα ἰηλ· ἀλλὰ
μὴ εἴη τοι αὐτὰ ἡμᾶς πάσχειν· ἀλ
λόσον ἡμέραι τῶν ἐχθρῶν καταρτου
μένων τοῦ θῦ κοηθοῦντος ἡμῖν, εἴη ἡμῖ
ἀπορθήτους εἶναι ἔχοντας τὸ ἁγια
πήριον τὸν ναὸν· μὴ φθειρόμενον ὑ
πὸ τοῦ ναμουχοδονόσορ· μὴ πνίπο
νηρίας καταπρεφόμενον· ἀλλὰ πνι
δυνάμεως· καὶ ἁγιασμοῦ καὶ σωφρο
νισμοῦ, ἀεὶ καὶ οἰκοδομό
μενον καὶ ἁγιαζόμενο·
ἐν χῷ ἰῦ
ὦ
ἐπὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος· νῦν καὶ
ἀεὶ· καὶ εἰς τοὺς αἰῶν
τῶν αἰῶν ἀμήν

εἰς τὸ ἡ ὀ ϛ ψαλμὸν ὁμιλία, β̅

ὡς περὶ σωμάτων ἐστὶ συγγένειαι· ὡς
ἐν ταῖς συγγενείαις, οἱ μὲν ἐστὶν ἐγγὺς
τοῦ γένους· οἱ δὲ ὀλίτον πόρρω· καὶ
ἄλλοι συνεγγὺς μὲν συγγενεῖς· καὶ ἄλλοι,
συγγενεῖς πάνυ μακρόθεν, οὕτω μοι
νόει καὶ ἐπὶ τῶν ψυχῶν εἶναι συγγενεῖς·
κατὰ τὰς ὁμοιοτροπίας, συγγέ-
νειαί ἐστιν ἐπὶ τῶν ψυχῶν· ἐὰν μὲν κα-
λαὶ καὶ ἀγαθαὶ ὦσι συγγένειαι, τὴν ἀρ-
χὴν ἔχουσιν ἀπὸ τοῦ θῦ· ἐὰν δὲ φαῖλαι
καὶ μοχθηραὶ, τὴν ἀρχὴν ἔχουσιν ἀπὸ
τοῦ διαμόλου· καὶ ὥς περ ἐν ταῖς συγ-
γενείαις ἐστὶ πολλοὶ πρέσ· καὶ πολλοὶ
ἀδελφοὶ· οὕτω μοι νόει καὶ ἐπὶ τῶν πνι-
κῶν συγγενειῶν· κἀν τὰρ ὦσι πρέσ προ-
ηγουμένων· τῶν μὲν ἐχόντων τὸ πνα
τῆς υἱοθεσίας, ὁ θσ̅· τῶν δὲ ἁμαρτα-
νόντων ὁ διάμολος· ἀλλ' ἐστὶ κατὰ τέ-
ρω τούτων πατέρες τινὲς μὲν, κατὰ
τοὺς ἀνοῦς· τινὲς δὲ κατὰ τὰς δυνά-
μεις· ἤτοι τὰς ἀντικειμένας ἢ τὰς
κρείτγονας· ὃ δὲ λέγω, οὕτως ἔσται σα

φέσ· οἷον κατὰ ἀνοῦσ· πνικῶσ ἐσὶ
ἡμῶν πρέσ· οἱ γεννήσαντες ἡμᾶσ ἐν
χῷ· ὡσπαῦλος πῆρ ὠνέλεγεν· ἐὰν
μυρίους παιδαγωγοὺς ἔχητε ἐν χῷ,
ἀλλ' οὐ πολλοὺς πρᾶσ· καὶ ἀνάλοτον τού
τοις καὶ αἱ δυνάμεις αἱ συνεργοῦσαι ἡ μὴ
τῆς σρίας πῶς εἰσὶ πρέσ ἡμῶν· καὶ οὕ
τως ἐγὼ ἀκούω· τοῦ σὺ δὲ ἀπεκλέσει
πρὸς τοὺς πρᾶσ σου μετέρηνης· τοῦ
ἀκραὰμ ἔχοντος πρᾶσ μετὰ τὸν θῦ·
πάντας τοὺς συνεργοὺς αὐτοῦ γενομέ
νους ἀγέλους ἁλίους τῆς μακαριότητο
καὶ σρίας· οὕτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀν
τικειμένων δυνάμεων· συγγένεια καὶ
πρέσ μυρίοι· ἐν θάδε οὖν εἰ πεν ἡ συγ
γένεια αὐτῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ, τῶν ἐχθρῶ
τῶ λαῶ τοῦ θῦ· δεῖτε καὶ καταπαύ
σωμεν αὐτοὺς· ἐξόρους τοῦ θῦ ἀπὸ
τῆς γῆς· ἡνίκα γὰρ ὁ σῆρ καὶ κς ἡμῶν
ἐπεκουλεύετο ὑπὸ τῶν ἀοράτων δυ
νάμεων καὶ ὑπὸ τῶν ἐνεργουμένων
ὑπ' αὐτῶν ἰουδαίων· ἀοράτων μὲν
δυνάμεων, κατὰ τὸ παρέτησαν οἱ
κασιλεῖς τῆς γῆς· καὶ οἱ ἄρχοντες

σιμήχθησαν ἐστι τὸ αὐτὸ· κατὰ τὸ
κῦ κατὰ τοῦ χῦ αὐτοῦ· ἰουδαίων δὲ,
κατὰ τὸ ὁμονοήσαντας πάντας
ἐξρηκέναι; αἶρε αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς
τὸν τοιοῦτον· σταύρωσον σταύρωσον
αὐτόν· τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς· καὶ
ἐστὶ τὰ τέκνα ἡμῶν· κατὰ τὸν καιρὸν
τοῦ πάθους τοῦ σρῦ· πᾶσαι αἱ
δυνάμεις αἱ ἀντικειμέναι· ἐστικου
λεύουσαι τῶ σρῖ, ἐν ἡρτοῦν τοὺς πο
νηρευομένους κατ' αὐτοῦ· καὶ ἔλεγον
αἱ συγγένειαι αἱ πονηραί· δεῦτε καὶ
καταπαύσωμεν πάσας τὰς ἑορ
τὰς τοῦ θῦ ἀπὸ τῆς γῆς· διὰ γὰρ τοῦ
ἐν ἑορτῇ, τοῦ πασχὰ ἐστικουλεύεσθαι
τὸν σρῦ, πᾶσα ἑορτὴ· κατήρτη
ται ἀπὸ τοῦ λαοῦ· καὶ ἐπράφησαν αἱ ἑ
ορταὶ αὐτῶν εἰς πένθος· καὶ αἱ ᾠ
δαὶ αὐτῶν εἰς θρῆνον· εἰ πανοῦν ἡ συγ
γένεια αὐτῶν ἐστι τὸ αὐτό· δεῦτε καὶ
καταπαύσωμεν πάσας τὰς ἑορ
τὰς τοῦ θῦ ἀπὸ τῆς γῆς· ταῦτα
μὲν ἐκεῖνοι λέγουσι· γέγονε δὲ ὃ ἐξρή
κασιν ἐκεῖναι, τοῖς ἰουδαίοις· διὸ

ε φασὶν ὁ λαός· τὰ σημεῖα ἡμῶν οὐ
ε κείδομεν· ἐξ οὗ ὁ σὴρ ἡμῶν πεπόν
θεν, ἐπαύσατο τὰ σημεῖα ἐπὶ τὸν
λαόν· οὐκ ἔτι σημεῖα καὶ τέρατα·
καίτοι γέγονε μέχρι τότε ἐπ' αὐτῇ γε
νέσει τοῦ σρ̃ς, οἷα γέγονε σημεῖα πρὸ
κραχέος· ὁ πασία ἀγέλου ἐφάνη τῶ
ζαχαρίαι· οἷα ἦν σημεῖα ἐπὶ τῷ πά
θει τοῦ σρ̃ς· μετὰ ἐκεῖνα τὰ σημεῖα· γέ
γονε μὲν, σημεῖα· οὐκ ἰουδαίοις δὲ,
οὐδὲ ἀπὸ ἰουδαίων· ἀλλὰ τὰ σημεῖα
μετέβη ἀπὸ τοῦ λαοῦ, ἐπὶ τὰ ἔθνη· διὸ
ε λέγει ὁ λαός· τὰ σημεῖα ἡμῶν οὐκ εἴδο
ε μεν· οὐκ ἔτι ἐστὶ προφήτης· ὁ λαὸς ἐ
κεῖνος λέγει καὶ μέχρι τοῦ δεῦρο· οὐκ ἔ
τι ἡμῖν προφήτης· πέπαυται γὰρ ἡ
προφητεία· ἐπεὶ ὁ νόμος καὶ οἱ προ
φῆται, ἄχρις ἰωάννου προεφήτευ
σαν· καὶ πεπαυμένης τῆς προφητεί
ας, ἀκολούθως πέπαυται τὸ πνᾶ
τὸ ἅγιον ἀπὸ ἐκείνων, καὶ μετέκλη ἡ ἐπερ
γεσία ἐπὶ τὰ ἔθνη, ἐὰν μὴ καὶ ἡμεῖς
πρηνιάσωμεν· ἐὰν μὴ ἐξυδαρωθῶμεν·
ἐὰν μὴ χιδαῖοι γενώμεθα καὶ ἀπο

λάβομεν τὴν χάριν· τὴν δὲ κληθεῖσαν δὲ
θῦ ἡμᾶς μάλιστα ὡς ὁρᾶς εἰς οἰκονομί
αν ἡμῶν· ὁ ἀπόστολος περὶ αὐτοῦ· τὰς ἡμῶ
ν ἀνομίας οὐκέτι δόμενος ὀνίσασθαι τὴν πρω
τὴν· εἰ τοίνυν χρὴ καὶ ἡμᾶς κεκλημένους τὴν μὲ
ν αὐτὴν χάριν πάντες δεχόμεθα πάντες· ὁ
μὲν καταφείσεις λαὸν τὸν χάριν τοῦ κε
κλημένου· ἵνα ἀπολάβῃς ἐπὶ λαὸν δεδω
κεμένον χάριν τοῦ θῦ· καὶ καταφείσεις λα
ὸν ἔχον τὰς πρᾶξεις· ἵνα ἀπολάβῃς πρὸς λαὸν ὀνίσχον τὰς πρᾶξεις·
ἀλλὰ καταλαφθῇ ἡ θυγάτηρ σιὼν ὡς σκιὰ
ν ἀμπελῶνος καὶ ὡς ὁ πρωφυάλιον
ἐν σικυήρατῳ· τί φύγεσθαι αὐτὸ μόλις
πρὸς τοὺς ἀλλαταφθέντας· ἥκει ὁ
πόνος ἐκκρεμάσθαι τοῦ θῦ· ἥκει ὁ πόνος τὸ αὐ
τὸν πρᾶξαι· ὁ πόνος σφάγεται ἡ δύναμις τοῦ
ἰῦ· καὶ τὰ τὸ σφαγέν τὸν υἱὸν καὶ τὸ
ἐμοῦ πρᾶξις σὺν τὴν δυνάμει τοῦ κῦ ἡμῶν ἰῦ
χῦ· ἐκ δὲ μάλιστα μετὰ τὸ ὀνίσασθαι ἡμᾶς πρω
τὴν· καὶ τὸν ἡμᾶς οὐ τιμᾶσθαι· οἱ
ὁμοπρεσβεύσαντες περὶ αὐτῶν οἱ ἐκλεκτα
λελεγμένοι ἰουδαῖοι μάλιστα· ὅτι ὁ μόνον
οὐκ οἶδεν ἡμᾶς ἄρτι· ἀφόνισεν ἡμᾶς γὰρ

σεται· μέχρι γὰρ τῆς σιντελείας οὐκέτι
γνώσεται ἐκεῖνον τὸν λαόν· μετανεκη
κείας τῆς γνώσεως ἐπὶ τὸν ἐξ ἐθνῶν
λαόν· ταῦτα μὲν, κατὰ μίαν ἑρμηνείαν
ὥσπερ ἰτοῦ λαοῦ ἐκείνου· ὁρᾷ δὲ μὴ
ποτε καὶ περὶ σοῦ εἴπῃ ἡσυχέν εἰς τοῦ πο
νηροῦ· δεῦτε καὶ καταπαίσωμεν πά
σας τὰς ἑορτὰς τοῦ θῦ ἀπὸ τῆς γῆς·
καὶ σὺ γὰρ ἐκλήθης ἐπὶ ἑορτὰς ἁγίας·
καθὰ λέλεκται· ὥστε ἑορτάζωμεν
μὴ ζύμῃ παλαιᾷ, μὴ δὲ ἐν ζύμῃ κα
κίας καὶ πονηρίας· ἀλλ' ἐν ἀζύμοις
εἰλικρινείας καὶ ἀληθείας· εἰμοεῖς πά
σας ἑορτὰς καὶ τὰ ἄζυμα, ὁρᾷ μὴ
ποτε καὶ σὺ ἐπικουλευθῆς ὑπὸ τῶν
ἐχθρῶν· πρὸς τὸ καταπαῦσαι τὰς
ἑορτὰς τοῦ θῦ ἀπὸ σοῦ· πότε δὲ
καταπάνουσιν αἱ ἑορταὶ τοῦ θῦ ἀπὸ σοῦ;
ἐὰν τὰ ἄζυμα τῆς εἰλικρινείας καὶ ἀ
ληθείας μὴ ἔχῃς· ὥς γὰρ καθ' ὑπό
θεσιν· ἐὰν μὴ ἦν σίτος τότε μὴ δὲ τὸ ζυ
μοῦν, οὐκ ἦν ἡ ὑλη τῶν ἀζύμων· οὕτ
ε ἐπερτὰ ἄζυμα σου ἀπὸ ἀληθείας καὶ
εἰλικρινείας ἡ νοῦτος ὁνομάσω, πές

σεται καὶ οὕτω φυρᾶται· ἐὰν ἀπολέσῃς
τὸ εἰλικρινὲς καὶ ἀναλάκης τὸ δόλιον·
ἐὰν ἀπολέσῃς τὸ ἀληθὲς καὶ ἀναλάκης
τὸ τέλος· τῆς συγγενείας τοῦ πονηροῦ
εἰ πούσης· δεῦτε καὶ κατασπαίσωμεν
τὰς ἑορτὰς τοῦ θῦ ἀπὸ τῆς γῆς· ὅσον
ἐπὶ σοὶ, κατέπαισας τὰς ἑορτὰς τοῦ θῦ·
οὐδεὶς γὰρ ἔχων πονηρίαν. ἑορτάζει τὴν
ἑορτὴν τῶν ἀζύμων· τῶν χριστιανῶν ἀ
ζύμων· οἱ δὲ θέλοντες μετὰ χριστιανις
μὸν καὶ τὰ θεῖα μαθήματα, δέον ἑορ
τάζειν ἀζύμοις εἰλικρινείας καὶ ἀληθεῖ·
ἑορτάζουσιν ἀζύμοις τοῖς ἀπὸ σίτου·
καὶ ἀζύμοις τοῖς ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν
πραγμάτων· ἃ κατήρτησε χ̅ς̅ πλη
ρῶν τὸν νόμον ἐν τοῖς πνευματικοῖς,
δηλονότι ἐκπεσόντες τῆς χάριτος
τοῦ θῦ οὔτε ταύτην ἑορτάζουσι τὴν ἑορ
τὴν οὔτε ἐκείνην, οὐκ ἔστι γὰρ ἐκείνη ἑορ
τὴ χ̅ν̅ μὴ ὄντος ἐν αὐτῇ· ἀγίου πνς̅ οὐ
κόντος, οὐ δύναται εἶναι ἑορτή· πα
ρακαλῶ εἰ τινά ἐστι γυναικάρια σεσωρευ
μένα ἁμαρτίαις· ἀγόμενα ἐπιθυμί
αις ποικίλαις· ἐπιθυμοῦντα ἐπ' ἀμ

φότερα καίνειν τοὺς πόδας. καὶ ἰ
ουδαΐζειν καὶ χριστιανίζειν. μετανο
ήσατε. μετακάλεσθε. ἢ ἰουδαία ἢ χρι
στιανὴ γένεσθε. ἐρωτὰρ πρὸς ὑμᾶς
λόγον ἤλιοῦ τοῦ προφήτου, ὃν ἐλάλησε
ποτὲ πρὸς τοὺς διτύχους. ἕως πό
τε ὑμεῖς χωλαίνετε ἐπ' ἀμφοτέραις
ταῖς ἰγνύαις ὑμῶν. ἀλλὰ καὶ σημεῖ
α ἔχει ὁ χριστιανὸς λαός. ἀμαυρῶν
μὲν, τοὺς ἐξελαυνομένους δαίμονας
διὰ τῶν ἐχῶν ἀπερτέρτως. οὐ μετὰ
περιαμμάτων. οὐ μετὰ φαρμάκων.
οὐ μετὰ μεμελετημένων ἐπῳδῶν. οὐ
μετὰ σολομωντείων. ὥσπερ δὲ ἰσχύ
ον τὸς τοῦ ὀνόματος ἰῦ, ἀλλὰ ἐκ γελη
κῶς. καὶ τοῦτο ἀμαυρότερον σημεῖον.
καθ' ἡμέραν δὲ σημεῖα τίνεται ἐν χριστι
ανοῖς. τυφλοὶ ἀναβλέπουσι. χωλοὶ πε
ριπατοῦσι. λεπροὶ καθαρίζονται.
πωχοὶ ἐκγελίζονται. τί γὰρ σημεῖ
ον οὐ τίνεται νῦν. καὶ γίνεται. κρεῖτ
τον, ἢ ὥς ἐγίνετο ἐπὶ τῶν αἰσθητῶν.
θέλω γὰρ τυχῆς ἀναβλέπονται ὀφθαλμῶν
ἢ σώματα ἐὰν οὖν καὶ σὺ ἁμαρτάνῃς, ἐρεῖς

οὐσωματικῶς ὡς ἰουδαῖοι ἔλεγον.
ἀλλὰ περὶ πνικῶν σημείων· τὰ
σημεῖα ἡμῶν οὐκ εἴδομεν· καὶ ὁ
τὰν μὲν ἀθετῆς τοὺς προφήτας.
ἢ ῥητὸν μὲν παραδέχη αὐτοῦ·
τὸν δὲ ἐν αὐτοῖς νοῦν μὴ ἐκλαμμάνης
ὡς χρὴ, οὐκέτι σοι προφήτης· προ
φήτης τάρ ἐστι, τῶ ἀκούοντι τῶν προ
φητικῶν λόγων, ὡς θέλει τὸ ἅγιον πνᾶ.
καὶ ὥσπερ μαρκιωνιταὶ ἀναγινώσ
κοντες τοὺς προφήτας, οὐκ ἔχουσι
τοὺς προφήτας· οὐ τὰρ ἔχουσι τὸν θν
τὸν δημιουργὸν τὸν δεδωκότα τὰς
προφητείας, οὕτως καὶ σὺ ἐὰν λεγ
κακῶς τοὺς προφήτας· λέγοντος
τοῦ ἀποστόλου· τὸ πνᾶ σὺ μὴ σβέννυτε·
προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε, ἐρεῖς·
οὐκ ἔτιν ἔτι προφήτης, καὶ ἡμᾶς οὐ γνώ
σεται ἔτι· ὁ τὰν τὰρ ἀνάξια ποιῆς τοῦ
τὸν θεὸν γινώσκοντα τοὺς αὐτοῦ μὴ
γινώσκειν καὶ σὲ καὶ προσέχειν σοι·
ἐρεῖς καὶ σὺ, καὶ ἡμᾶς οὐ γνώσεται ἔτι·
ἔγνω τὰρ κσ· οὐ πάντας· ἀλλὰ τοὺς
ὄντας αὐτοῦ· φαίνεται δὲ τίς· οὐ

οὐκ ἔστι τοῦ θῦ· καὶ τί ἐστι τοῦ θῦ· πᾶς
ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν· οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ θῦ,
ἀλλ' ἐκ τοῦ διαμόλου· πᾶς ὁ ὁμολοτῶν τῆ
δικαιοσύνην τοῖς τελόσοις καὶ τοῖς ἔρ
γοις· τουτέστι τὸν χν, ἐκ τοῦ θῦ γεγένηται·
γινώσκει οὖν ὁ θσ, τοὺς ὄντας αὐτοῦ· καὶ
σαφὲς ὅτι ἀληθῶς τοῦ θῦ εἰσί· μετὰ τὰ
ταῦ ἴδωμεν τί λέγουσιν ἐν τῇ ἐχῇ οἱ ἐγ
καταλειφθέντες· ἕως πότε ὁ ἐχθρὸς
ὀνειδιεῖ ὁ θσ· παροξυνεῖ ὁ ὑπεναν
τίος τὸ ὄνομάσου εἰς τέλος· ὁ ἀόρα
τος ἐχθρὸς ὀνειδίζει, κἀκεῖνος ἀεί· καὶ ἡ
μεῖς τοῖς ἁμαρτωλοῖς λέγομεν· εἰ γὰρ
ἐπιστρέφομεν καὶ μετανοεῖν ἐθέλομεν·
εἰ δὲ κἀκεῖνοι, τὸ ἕως πότε ὁ θσ
ὀνειδιεῖ ὁ ἐχθρὸς, παροξυνεῖ ὁ ὑπεναντίος
τὸ ὄνομάσου εἰς τέλος· ἵνα τί ἀποστρέ
φεις τὴν χεῖρά σου καὶ τὴν δεξιάν σου, ἐκ
μέσου τοῦ κόλπου σου εἰς τέλος· ὁ τε
μὲν ἐπίσκοπεῖ ὁ θσ, ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ
κόλπου προφέρει τὰ ἀγαθά· ταῦτα
δὲ συμμολικῶς λέγεται· καὶ δίδωσιν ἡ
μῖν ἐκ τῶν αὐτοῦ κόλπων· ὅπου δὲ οὐ
κ ἐπίσκοπεῖ, οὐδὲ δίδωσιν ἐκ τῶν κόλ

πῶν τὸν χν̄. μονογενὴς γὰρ θσ̄ ὁ
ὢν ἐς τὸν κόλπον τοῦ πρ̄σ. ἐκεῖνος
ἐξηγήσατο. ἐὰν οὖν τὸν χν̄ μὴ ἐξ
δῆς. καὶ αἰσθάνῃ ὅτι κενὸς ἐστ αὐτοῦ.
πλήρης δὲ ἁμαρτημάτων, καὶ σὺ
ἔξαι καὶ ἐπέ. ἵνα τί ἀποπρέφεις
τὴν χεῖρά σου καὶ τὴν δεξιάν σου ἐκ
μέσου τοῦ κόλπου σου ἐς τέλος. ὁ δὲ
θσ̄ ἡμῶν κασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰῶ
νος, ἐργάσατο σρ̄ίαν ἐκ μέσου τῆς
γῆς. μακάριος ὁ δυνάμενος με
τὰ ἀληθείας ἐπεῖν. διὰ τὸ μὴ κέτι
κασιλεύεσθαι ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας.
κασιλεύσης ἐν τῷ θνητῷ αὐτοῦ σώ
ματι. ἀλλὰ κασιλεύεται ὑπὸ τοῦ θῦ,
πρὸς τάσσοντος καὶ ἄρχοντος μόνου
ἡ τοιμένου τῆς τυχῆς, τότε ὁ θσ̄ ἡμῶν
κασιλεὺς ἡμῶν. οὗτος δὲ ὁ θσ̄ ἡμῶν
κασιλεὺς ἡμῶν. ὁ κασιλεὺς ἡμῶν,
εἰργάσατο σρ̄ίαν ἐκ μέσων τῆς γῆς
τῆς τυχῆς ἡμῶν. καὶ ἔστιν ἐν μέσῳ τῆς
γῆς, οὐχ οὕτως ὥστε νομίσαι τόπ
τιν ἀπὸ τῆς γῆς εἶναι ἐργαζομένου τοῦ
θῦ τὴν σρ̄ίαν. ἀλλ' ὅταν ἐργάζηται

σωτηρίαν τυχῶν. περὶ ἧς σωτηρίας
ἐξεζήτησαν ἐξεζήτησαν καὶ ἐξηρεύ-
νησαν οἱ προφῆται. καὶ ἐργάζηται
τοίνυν ὁ θ̅ς̅, ἐργάζεται σ̅ρ̅ίαν οὐκ ἐξω-
τῆς γῆς. ἀλλ' ἐν μεσόωτῆς γῆς. τὸ γὰρ
παράδοξον τοῦτ' ἐστιν, ἵνα ὄντες ἐν τῇ
γῇ, καὶ τῷ σώματι, ἔχωμεν τὸν θ̅ν̅ ἐρ-
γαζόμενον σωτηρίαν ἐν μεσόωτῆς γῆς.
σὺ ἐκραταίωσας ἐν τῇ δυνάμει σου τὴν
θάλασσαν. καὶ κατὰ τὸ ἀπολούτερον
μὲν ὁ ποιητὴς τῶν ὅλων ταύτην τὴν
θάλασσαν ἐκραταίωσε, καὶ μεγάλην
δύναμιν ἔδωκεν ἰδίως τῇ θαλάσσῃ,
ἐπὶ πὼν αὐτῇ, ἔτως ἐν θάδε ἥξεις καὶ
τὰ κύματά σου ἐν σοὶ συντρίνησται.
καὶ κατὰ τὸ ὠνικὸν δὲ θάλασσα ὁ κί-
ος τῶν ἀν̅ω̅ν̅ καὶ κυμάτων πολλῶν,
πεπληρωμένος. ὡς δεῖξε ἡ ἐξῆς λέξ.
μᾶλλον τοῦτο ἁρμόζειν, κεκραταίω-
ται ὑπὸ τοῦ θ̅υ̅. καὶ ἐστιν ἡ θάλασσα.
ἰσχυρὸς ἀντιγωνιστὴς τοῦ γένους τῶν
ἀν̅ω̅ν̅. καὶ ἀδύνατόν ἐστιν ἐν τῷ βίῳ τοῦ
τοιόντας μὴ εἶναι ὡς ἐν θαλάσσῃ.
ὁ καλὸς κυμερνήτης, διαμάχεται τοῖς

ἐν ἀντίοις πνεύμασιν· καὶ ἵσταται
πρὸς τὰ ἐφιπτάμενα κύματα· καὶ
οὐ προδίδωσι τὴν ναῦν; ἀλλὰ καὶ ἐν
χειμῶνι τὸ ἴδιον ἐργάζεται· σχολάζ
ἅμα καὶ τῇ ἐχῇ πρὸς τὸν θν. οὕτως
ὁ κατὰ τὸν λόγον ἡμῶν· ὁ κυμερνήσιν κτη
σάμενος· ὁ ἔχων κυμβνήτην λόγον ἐν αὐ
τῷ πρὸς πᾶσαν καὶ πάντα τὰ πνα.
ἔστε σωματικὰ· εἴτε κατὰ τὰ ἐκτὸς
οἷα δήποτε πειράζοντα, φέρει ἑ
αυτοῦ τὸν οἴακα· καὶ κινεῖ τὴν χεῖρα·
ἵνα μηδενὶ ἐν διδῷ· ἀλλὰ μᾶλλον ἐν τοῖς
χειμῶσι τοῦ κίου παρατήσῃ· καὶ δό
ξῃ ἐν γαλήνῃ, καὶ εἰρήνῃ καὶ τοῖς τυχοῦσι,
κυμερνᾶν δυνάμενος ἑαυτόν· ἀλλὰ
καὶ ἐν τῷ χειμῶνι· καὶ ἐν τῷ πολέ
μῳ· διατί μακάριοί εἰσιν οἱ καθήμαι
ἅγιοι, ἐπεὶ καλοὶ κυμερνῆται ἐν τοῖς
χειμῶσι γεγόνασιν· ἐν κόποις, πρὸς
σοτέρως· ἐν πληγαῖς, περισσοτέρ.
ἐν φυλακαῖς, ὑπερκαλλόντως· οἵ γε
ὑπὸ ἰουδαίων πολλάκις τεσσαράκον
παρὰ μίαν ἐλάμβανον· ὅτε τρὶς
ἐρακδίζοντο· ὅτε ἐλιθάζοντο· ὁ

τε ἐν αὐτοῦ· ὅτε ἐκινδύνευον ἐν ἐ
ρημίᾳ· ὁρᾷς αὐτῶν τὸν κυμερνήτην
λόγον· οἷον εἶχον· διὸν ἐν ὅσοις χειμῶ
σι γεγόνασιν· οὐκ ἐν αὐτῇ σαν· ἀλλ' ἐν τού
τοις πᾶσιν, εὐθύπλοιν· εὐλόγουν·
μέχρις εἰς τὸν λιμένα τοῦ θελήματος
τοῦ θῦ· ταῦτα διὰ τὸ σὺ ἐκραταίως
ἐν τῇ δυνάμει σου τὴν θάλασσαν· ὅτι
δὲ ἡ θάλασσα μᾶλλον ἐπὶ τοῦ πνικοῦ
ἁρμόζει ἢ ἐπὶ τοῦ σωματικοῦ, δῆλον
ἐκ τῶν ἑξῆς· σὺ συνέτριψας τὰς κεφα
λὰς τῶν δρακόντων ἐπὶ τοῦ ὕδατος·
ἆρα γὰρ ἐπὶ τούτου τοῦ ὕδατος τῆς
θαλάσσης καὶ τῶν ποταμῶν οἱ δρά
κοντες εἰσὶν οἱ πολλοί, καὶ ὁ θεὸς τὰς κε
φαλὰς τῶν δρακόντων αἰσθητῶς
συντρίβει, ἢ ὁ υἱὸς τῶν ἀνωνπεπλή
ρωται δρακόντων· καὶ αὐτός ἐστιν ἡ
θάλασσα ἡ μεγάλη καὶ εὐρύχωρος· ὅ
που πλοῖα διαπορεύονται· ὅπου
ζῶα μικρὰ μετὰ μεγάλων· ὅπου ὁ
δράκων οὗτος ὃν ἔπλασας ἐμπαίζ
αὐτῷ· αὐτὴ γὰρ πολὺ πλῆθος ἔχει
δρακόντων· καὶ ἔργον ἐστὶ τοῦ θῦ, συν

τρίκειν τὰς κεφαλὰς τῶν δρακόντ
ἐπὶ τοῦ ὕδατος· ὁ σάκις ἂν ἐπικου
λεσθῆς ὑπὸ δυνάμεως ἀντικειμένης,
αἰσθάνου ὅτι δράκων σοι ἐπικουλεύει
ἀόρατος, καὶ ὄφις· περὶ οὗ λέγει ὁ σκῆρ·
δίδωμι ὑμῖν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπά
νω ὄφεων καὶ σκορπίων· καὶ ἐπὶ πᾶ
σαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ· ὥστε ὁ
σάκις ἐὰν ἐπικουλεσθῆς ὑπὸ δυνά
μεως ἀντικειμένης, εὖξαι· καὶ εὐξά
μενος κοπθηθήσῃ· ἄξιος γενόμενο
λόγου θεοῦ· τοῦ θλῶντος τὴν τοῦ δρά
κοντος κεφαλὴν ἐν σοί, τοσαυτάκις
ἐν ἱκασκαὶ ἡ κεφαλὴ τοῦ δράκοντος
τέθλασται· οἷον ἐπιθυμία τίσσοι πα
ρεισῆλθε· καὶ ἐννοιατίς τετάραχε
περὶ τοῦ συγκαταμαίνειν ἀκαθάρτω
πράξει; αὕτη ἡ ἐπιθυμία· ἐὰν κο
λασθῇ· ἐὰν νεκρωθῇ, ὁ λόγος συνε
θλασε κεφαλὴν ἐν ὁ σδράκοντος· ἀλ
λὸ τὰν ἐπαναπῆ κακὸν τῶν ἡγεμωνικῶ·
ἔσωθεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχον
ται διαλογισμοὶ πονηροί· πάλιν
ἐπικάλει τὸν θεὸν πεμπεινσοι τὸν

μότον· ὁ μότος ἐλθὼν, θλάν ϛ τὴν
τοῦ δράκοντος κεφαλήν· καὶ μα
κάριόν ἐστι πληρωθῆναί σου τὴν τυ
χὴν δρακόντων νεκρῶν, τῶν ποτὲ
ζώντων ἐν σοί· σὺ τὰρ συνέθλασας
τὰς κεφαλὰς τῶν δρακόντων ἐπὶ
τοῦ ὕδατος· ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ἀπάτ
τοῦ κίου πραγμάτων, ἐπὶ τῶν μὴ πε
πηγότων μὴ δὲ ἐπηκότων· συνέθλα
σας τὰς κεφαλὰς τοῦ δράκοντος·
ϛ σὶ πολλοὶ δράκοντες ὧν ἑκάπου κε
φαλή ἐστι· καὶ ἔστιν ϛ σ δράκων πο
λυκέφαλος· ϛ δὲ ἀπλούτερον ἀκού
σαι θέλεις καὶ τροπικώτερον, ἡ κα
κία ϛ σ δράκων πολυκεφαλός ἐστιν·
ἑκαπὸν τὰρ εἶδος ἁμαρτίας· καὶ ϛ
δος κακίας, κεφαλὴ δράκοντος
τούτου τοῦ ἑνός ἐστι· καθὸ ἀφροσύνη,
κεφαλὴ τοῦ δράκοντος τῆς κακίας,
ἡ ἀδικία· ἡ ἀκολασία· ἡ δειλία· ἡ ἀ
σέβεια· ἡ φιλαργυρία, καὶ ὁμοίπος
κατάλοιος τῶν κεφαλῶν τοῦ δρά
κοντος· ϛ δὲ καὶ ἄλλως κοίλ ϛ μαθ,
ἴσθι ὅτι ὁ ἀντικείμενος· ὁ δράκων ὁ

ὁ ἀρχαῖος ὁ διάκονος ἐν τῇ ἰω-
άννου ἀποκαλύψει γέγραπται πολλὰς
ἔχειν κεφαλάς· οὐ γὰρ ἐπὶ μονοκέφα-
λος· καθ' ἕνα μὲν λόγον κεφαλὰς αὐτοῦ,
ἐρῶ πάντας τοὺς ἄρχοντας αὐτοῦ·
καθ' ἑτέρον δὲ, τὰς ἀπὸ τῶν αἱρέσε-
ων οἷον τοῦ διακόλου κεφαλὴ, κασιλείδης·
τοῦ διακόλου κεφαλὴ, οὐ ἀλέν τινος·
ἄλλη κεφαλὴ, ἀπελλῆς· καὶ ἀπαρ-
απλῶς, πάντες οἱ ἄρχοντες ἐν αἱ-
ρέσεσι κεφαλαί εἰσι τοῦ ἐνὸς δράκον-
τος· σὺ οὖν συνέθλασας τὰς κεφα-
λὰς τῶν δρακόντων ἐπὶ τοῦ ὕδατος·
ἐὰν ἀναμαίνῃς τῷ λόγῳ, ὅτι τίνα
λόγον ταῖς δυνάμεσι ταῖς ἀντικειμέ-
ναις ἔχουσι τῇ ὑπερεχούσῃ καὶ τὰ
ὑποδεέστερα· αἱ μὲν εἰσὶ κεφαλαὶ
τοῦ δράκοντος, αἱ δὲ τὸ λοιπὸν αὐτοῦ
σῶμα· οἱ δὲ τὰρ ἡ γραφὴ σῶμα τοῦ
δράκοντος τὰ μέντινα τελευταῖα ἔ-
χον, τὰ δὲ ἄνω τέρω, οἷον πᾶν
δεπλωτὸν συνέλθον, οὐμὴ ἔνεγκη
κῦρ σαν μίαν οὐρὰς αὐτοῦ· ὅτι καὶ
τὰ τελευταῖα καὶ τὰ ἔσχατα τῆς κα

κι, οὐδύναται πᾶν πρὸς τὸν τὸ ἐν
σώματι συνελθὸν, ὑπομεῖναι ἐὰν μὴ
ὁ θεὸς κοινθήσῃ· ἐστὶν οὖν πολλὰ κεφα
λαὶ τοῦ δράκοντος· ἀπὸ ὁ θεὸς συντρί
ψει ἀφ' ἡμῶν· κατὰ τὴν τοῦ ἀπὸ στόμου
ἐμοτίαν λέγοντος· ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρή
νης, ὁ ἀναγαγόν με, συντρίψει τὸν σα
τανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν τάχει·
οἶδα ὅτι ταῦτα ἐγὼ λέγω· καὶ ζητεῖ πά
λιν ἐκεῖνος δάκνειν ἡμᾶς· μάμα
τοὺς ταῦτα λέγοντας περὶ αὐτοῦ·
ἀλλὰ κε κοινθόσμου καὶ ὑπερασπιστήσ
μου καὶ σηρμοῦ· τίνα φοκηθήσομαι·
εὐχώμεθα· καὶ αἱ ἀπειλαὶ αὐτοῦ πᾶ
σαι, ἐκταραχθήσονται· λέγει γὰρ ὁ
θεὸς· θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσ
μον· εἶτα πάλιν τρόπος γὰρ τί σδύ
ναται μὴ ἀλλήγορεῖν· εἰ πάντω ὁ προσ
κόπτων καὶ μὴ νομίζων μαίως ἡ
μᾶς ταῦτα λέγειν· σὺ συνέθλασας
τὰς κεφαλὰς τοῦ δράκοντος· ἔδω
κας αὐτὸν κρῶμα λαοῖς τοῖς αἰθί
οψιν· ἆρα οἱ αἰθίοπες οἱ ἀπὸ τῶν πε
ράτων τῆς οἰκουμένης ἀπὸ τοῦ θυ

λαμμάνουσι δράκοντος σῶμα καὶ
κόπτουσιν αὐτὸν ὥσπερ εἰς μέλη ἵ
ν' ἀφάνωσι τὰς σάρκας τοῦ δράκοντος;
τοῦτο ἄξιον τοῦ ἁγίου πνεύμα ἐστί;
τοῦτο πρὸς φητικῆς χάριτος ἀξιόν
ἐστι; τί πρὸς κόπτουσι τοῖς λόγοις
τοῖς ἐπαίρουσιν ἡμῶν τὴν ψυχήν· ἀλλ' ἐστὶ
παραπῆσαι ὅτι ὥσπερ οἱ ἅγιοι ἐσθίου
σι τὸ σῶμα τοῦ χυ· καὶ λέγει ὁ κσ· ἡ σαρξ
μου ἀληθής ἐστι κρῶσις· καὶ τὸ αἷ
μάμου, ἀληθής ἐστι πόσις· οὕτω οἱ ἁ
μαρτωλοὶ ἐσθίουσι τὸ σῶμα τοῦ δρά
κοντος· οἷον εὐχαριστίαν ποιοῦσιν οὐ
ἀλεντῖνοι καὶ κασιλεδιανοὶ· καὶ οἱ ἄλ
λοι ἀπὸ τῶν αἱρέσεων· ἀρ' οὖν τὸ σῶ
μα χυ ἐσθίουσιν, ὃν κλασφημοῦσιν ὃν ἀ
γνοοῦσιν; ἀπείη· ἀλλ' ἡμεῖς μὲν, εἴγε
καὶ ἡμεῖς τὸ σῶμα εὐχόμεθα ἐσθίειν
χυ, ἐκεῖνοι δὲ, τὸ σῶμα τοῦ δράκον
τος· περὶ οὗ γέγραπται· ἔδωκας αὐ
τὸν κρῶμα λαοῖς, τοῖς αἰθίοψιν· τοῖς
ἐν ἀγνοίᾳ· τοῖς ἐν σκοτίᾳ· τοῖς κεχω
ρισμένοις ἀπὸ τῆς ἀγνοίας καὶ τῶν
ἁμαρτημάτων· σὺ ἐρρύσας πη

τὴν καὶ χειμάρρουν· κατὰ μὲν
τὴν ἱστορίαν, ἐρεῖ ὁ ἀνωμόνπερος· ὅ
τι διέρρηξε πηγὴν ἀπὸ πέτρας, ἡ
νίκα ὁλαὸς ἐξῆλθεν ἐκ τῆς αἰτύπ
διέρρηξε πηγὴν ἐπὶ τοῦ σαμψῶν, ἡ
νίκα ἀπὸ τῆς σιαγόνος τοῦ ὄνου ἐξῆλ
θεν ὕδωρ καὶ ἔπιεν· καὶ ἀμμαδὲ ἐ
ρεθέη ἐν ταῖς θέαις τραφαῖς, τοι
αὐτά· ἐγὼ δὲ ἐν ἑκάτον ἐρίσκων
ἐπαγγελίαν ἔχοντα ἀπὸ τοῦ κυμοῦ ἰυ.
ὅτι πηγὴ ἐκ τῆς κοιμίας αὐτοῦ ῥέσει
ὕδατος ἀμμομένου εἰς ζωὴν αἰώνιο.
καὶ εἰ ποιμιὰν ὅτι μᾶλλον τούτω ἁρμό
ζει πνευματικῶς τὸ σὺ διέρρηξας
πηγὴν καὶ χειμάρρουν· οἷον ἐὰν ἔχη
σθε περὶ ἡμῶν· διαρρήγνυσιν ὁ θσ
πηγὴν ἐν ἡμῖν· καὶ χειμάρρουν ποιεῖ ἐ
ξελθεῖν, καὶ οὐδέποτε ἐπιλείψει αὐτὴ
ἡ πηγή· ἐπιλείπουσιν αἱ πηγαὶ αἱ σω
ματικαὶ, ἐὰν μὴ ἐπιχορηγῶνται ἀ
πὸ τοῦ ὀυνίου ὕδατος· ἔχησθε οὖν
περὶ ἡμῶν ἵνα ὁ πνικὸς ὑπὸς πλη
ρώσει πηγὴν καὶ χειμάρρουν· ἐὰν μὲν
ἀναπαύησθε πίνοντες ἀπὸ τοῦ πνευ

ματικοῦ ὕδατος· σὺ οὖν διέρρηξας
πηγὴν καὶ χειμάρρους ἐν τῷ κῷ ἡμῶν
ἰυχῶ· ὦ ἡδόξα καὶ τὸ κράτος εἰς αἰῶνα τοῦ

εἰς τὸν ὁ τ̄ ψαλμὸν ὁμιλία ι̅

Ἡμεῖς μὲν ὅτι προσευχόμεθα καθὸ
δεῖ οὐκ εἰδότες, δεόμεθα μὲν θείας
καὶ ἐπιχορηγίας τοῦ πν̄ς· καὶ πα-
ρὰ τὸν τῆς εὐχῆς καιρὸν· ἵνα προσευξό-
μεθα πν̄ι· προσευξόμεθα δὲ καὶ τῶ-
νοϊ· οἱ δὲ ἱεροὶ προφῆται τοσοῦτον ἐν
τῷ εὐχεσθαι διαβεβήκεισαν· καὶ ἐπὶ το-
σοῦτον προέκοπτον ἐν τῇ εὐχῇ, ὥστε
αὐτοὺς προφητεύειν ἐν αὐτῇ· καὶ
ἐν θάδε γοῦν μαθάνουσα προφητεί-
α ἐν τῇ εὐχῇ εἴρηται· σὺ διέρρηξας
πηγὴν καὶ χειμάρρους· σὺ ἐξήρανε
ποταμοὺς· ἐν θαδημοῦται διὰ τούτ̄,
τίνα τρόπον πηγὴ μὲν ἦμεν ἐπὶ τοὺς
ἀπὸ τῶν ἐθνῶν· ξηρασία δὲ ἐπὶ τὸν
ἰηλ· σαφεστέρον δὲ τὴν περὶ ἀμφοτέ-
ρων τῶν μαῶν εἰς ταῦτα προφητεύει
ἐπιμίδειν, ἐν τῷ ἑκατοπῷ ἕκτῳ
οἶμαι ψαλμῷ ἐν θαλεύρασται· ὅτι

ὁ θεὸς ἔθετο τὴν ἔρημον εἰς λίμνας ὑ-
δάτων· καὶ γῆν ἄνυδρον εἰς δι' ἐξόδους
ὑδάτων· ἔθετο γῆν καρποφόρον εἰς
ἅλμην· ἀπὸ κακίας τῶν κατοικούν-
των ἐν αὐτῇ· τίς οὖν ἡ πηγὴ ἣν διῤ-
ρηξε· καὶ τίνες οἱ χείμαρροι οὓς συ-
νῆξεν ὁ θεὸς, καταμοητέον· ἡ μὲν
πηγὴ, ὁ κ̄ς̄ μου ἐστὶν ἰ̄ς̄ ὁ χ̄ς̄, ἀφ' ἧς
πίνομεν· καὶ χείμαρροι κατεκλύσ-
θησαν ἐπ' αὐτῆς τῆς πηγῆς· ὅτι οἱ ἱ-
ερὸι καὶ θαυμαστοὶ ἐπόπολοι χείμαρροι
κατεκλύσθησαν· ὡς καὶ ἐν τῷ ἐκ-
δομηκοστῷ, ἐκδόμῳ, ψαλμῷ, ἐπὸ τῆς
πέτρας τῆς ῥεούσης ὕδατα· πολλοὶ
χείμαρροι κατεκλύσθησαν· ἦλθεν
οὖν ὁ χ̄ς̄ ἐκ θεὸν πηγῆ, καὶ χειμάρ-
ρους δέδωκε πολλοὺς τοὺς ἐποπό-
λους· καὶ μέχρι τοῦ δεῖρο, δίδωσι χει-
μάρρους· ἂν ἐρηψυχὰς ζηλούσας τὸν
ἐποπολικὸν υἱόν· διὰ ἀυτῶν γὰρ καὶ χει-
μαρροι ῥεούσι καὶ ποταμοὶ ὕδατος
ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον· σαφέστε-
ρον δὲ καταμοητέον περὶ τῶν τῷ
λαῷ ἐκείνῳ, συμπεπηκότων· πε-

ρὶ οὗ γέγραπται· οὐ ἐξήρανας πο
ταμοὺς ἠθάμ· ὅπερ οὐκ ἔτι μὲν
ἐν τοῖς ἀντιγράφοις τῶν ἑκδομήκοντ·
ἐν δὲ τῷ ἑκραϊκῷ, καὶ παρὰ τοῖς
λοιποῖς ἑρομεν τὸν πίχον· καὶ μὴ
εἰ δότες τί ἐπι ποταμοὺς ἠθὰμ ἐξήρα
νας· ἀνέγνωμεν παρ' ἑνὶ τῶν ἑρμη
νευσάντων ποταμοὺς ἀρχαίους·
παρὰ δὲ ἑτέροις, ποταμοὶ δὲ ἀρ
χαῖοι καὶ πέρροι· καὶ ἔτονοι καὶ δυ
νατοί· οἱ ἐν τοῖς προφήταις ῥεύσαντ·
οὐχ ὅτι οὖν αὐτοὶ οἱ προφῆται ἐξηράνθη
σαν· τοῦτο γὰρ ἔσπη ἡμᾶς λέγειν τὸ
δύσφημον· ἀλλ' ὅτι οἱ προφῆται ἰουδαί
ων ἐπαύσαντο· καὶ οὐκ ἐπὶ προφῆται
εἰσὶ παρ' αὐτοῖς· μετὰ τὴν εὐχὴν τὴν προ
φητικὴν· ὑμνολογεῖται πάλιν ἐν τῇ
εὐχῇ, ὁ θσ· λέγοντος τοῦ προφήτ·
σή ἐπιν ἡ ἡμέρα καὶ σή ἐπιν ἡ νύξ· καὶ
τοῦτο δὲ τίς οὐκ ἂν εἴπῃ σαφὲς εἶ
ναι· καὶ λέγω ὅτι κατὰ τὴν λέξιν ἐπὶ
σαφέστατον· οὐδεὶς γὰρ ἄλλος δήμι
ουργός ἐπιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς· ἢ ὁ
ἐπὶ πὼν γενηθήτω φῶς· καὶ καὶ

λέσας τὸ φῶς ἡμέραν· καὶ οὐδὲ τὸ
ἄλλος ποιητὴς ἐστιν ἐκτὸς, ἢ ὁ τὸ πῶ·
ἐγὼ ὁ κατασκευάσας φῶς· καὶ ποιή-
σας σκότος· καὶ καλέσας ὀνομαστῶ
σκότος, νύκτα· κατὰ τὴν λέξιν οὖν
δοκεῖ εἶναι ἀπλοῦν, τὸ σήν ἐστιν ἢ ἡμέρα
καὶ σήν ἐστιν ἡ νύξ· καὶ δυνάμενος πάρχ-
θεῖν· καὶ πραγματα ἐμαυτῶ μὲν πα-
ρασχεῖν· ἐν τῷ ἐρευνᾶν τὸ γεγραμ-
μένον, πειρῶμαι ἐστιν ὁμονοεῖ ἕτερον·
ἐξετάζειν αὐτά· φαίνεται ἐν ταῖς
γραφαῖς ὅτι ἡμέραι τινὲς εἶναι λέ-
γονται τοῦ κυ, ἃς καλέσατε αὐτὰς
κλητάς· ὡς μὴ πασῶν οὐσῶν ἡμερ-
τοῦ κυ, ἀλλὰ τινῶν· προσκοπὴν
ποιεῖ τὸ τοιοῦτον· καίτοι γε ἐκτῆς
λέξεως ἣν παρεθέμεν σαφῶς
αὐτὸ παριστάσης θεραπεύομεν τ
προσκοπὴν, καὶ ἐκ τοῦ περὶ ἀνου-
λόγου· ὃ δὲ λέγω, οὕτως ἔσται σαφές·
τίς οὐκ ἂν εἴποι τῷ θῷ, ἐὰν ἀπλοῦ
τερος ἦ, ὅτι σοί εἰσιν οἱ ἄνοι· οἷοι ἐ-
ὰν ὦσιν εἴτε ἁμαρτωλοὶ, εἴτε δίκαι-
οι· ἀλλὰ γραφὴ, οὐτοῦ τοιούλεται· μόν

γὰρ τοὺς δικαίους ἀμοῦς οἱ δὲ ἡμῖν ἡμῶν
σιν τοῦ θεοῦ. καὶ μόλις ἐ χρημάτισε
μοι ὑπὸ σοῦ τοῦ λαοῦ ἀμοῦ τοῦ θεοῦ. καὶ
ἡλίους εἶπον· ὁ ἀμοῦ τοῦ θεοῦ ἀγοῦ, καὶ
ταυτὴν τὸν ὑπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ κατα
φαγέτω σὺ καὶ τὸν πόνον τὸν σόν:
ὅλον δὲ τὸν πόνον τῆς κόμης χ.
τὸν πόνον φθάνει τὸν ἀπὸ τοῦ παραμόμου
τὸν φθόνον λέως. ὡς πρὸς οὖν καὶ
ταῦτα τὸν ἀστρονόμον πάσαν ἡμέ
ραν θεῖ, ἐστὶ καὶ πάντες ἀμοὶ τοῦ θεοῦ ἐσ.
κατὰ δὲ τὸ ἀμὴ θὲ οὐκ ἄρτιοι πάντ
ἐστὶν εἶναι τοῦ θεοῦ. ἀμφὶ μὲν οἱ δὲ καὶ
οἱ τοῦ θεοῦ ἐστὶ· καὶ τὸ ἀγνοεῖν τοὺς
ὀμμάτων αὐτοῦς, γίνεσθαι καὶ κατὰ τὴν
ἀστρονόμον πάσαν ἡμέραν θεῖ ἐστι, ἡ
πάσαν νὺξ θεῖ ἐστιν· ἀμφὶ καὶ κατὰ τὸ μέ
κειν λόγον· ἐπεὶ μὴ ἀμ, ὅτι τὸν μόν
τὸν δικαίων, ἡμέραν θεῖ ἐστιν· καὶ τὸν μό
νον τὸν, καμόν, καὶ ἀγαθόν, νὺξ θεῖ ἐστιν.
ἡμέρα γὰρ, καὶ νύκτα· καὶ ἡμέρα καὶ
τὴν τὸν τραφὰν, σκιὰν ἔχουσι τὸν
μεμφόμενον τὸν τὸν τοῦ σάρκινον. ὅτι
οὖν ἀμ ἐπέφανεν ὁ ἥλιος τὴν δικαιο(σύν).

καὶ πεποίηκεν ἡμέραν τοῦ τῶ κυ.
ὦ πάρεστι τὰ τῆς σοφίας λόγια τὰ
ἀπόρρητα καὶ κεκρυμμένα κατὰ τὸ
εἰρημένον· ἐθεοσκότος ἀποκρυφῆ
αὐτοῦ, τούτω πάρεστιν ἡ νυξ τοῦ θεοῦ·
περὶ ἧς γέγραπται καὶ τῶν ἐχόντων
αὐτὴν· ἐν ταῖς νυξὶν ἐπάρατε τὰς
χεῖρας ὑμῶν εἰς τὰ ἅγια καὶ εὐλογή-
σατε τὸν κν· ἀλλὰ καὶ τὰ λεγόντα
ῥητά· ἰδοὺ γὰρ ἡμέρα κυ ἔρχεται· ὃ
οὐκ οἱ ἐπιθυμοῦντες τὴν ἡμέραν κυ·
δηλοῖ, ὅτι οὐ πᾶσα ἡ ἡμέρα κυ κατὰ
τὸν λόγον τὸν παραπλήσιον τῶ πε-
ρὶ τῶν ἀνῶν δόγματι· δημιουργήματι
μὲν οὖν πάντες ἄνοι τοῦ θυ· κἀνάσε
κεστάτοι ὦσιν· διὰ δὲ τὴν ἁμαρτίαν,
ἑαυτοὺς ἀπεκήρυξαν τοῦ θεοῦ· καὶ
προσεκληρώθησαν τῶ διακόλῳ·
οὕτω δὴ καὶ ἐν ἡμῖν· ἐὰν μὲν ἀνα-
τέλη ὁ τῆς δικαιοσύνης ἥλιος, πε-
ποίηκεν ἡμέραν χυ· ἐὰν δὲ μὴ ἦ, οὗ-
τος· ἀλλὸ μετασχηματιζόμενος
εἰς ἄγελον φωτὸς ὅσα τανᾶς, ποι-
εῖ ἡμέραν, ἧς τὸ φῶς σκέννυται·

περὶ ὧν ἀμφοτέρων φώτων μέγει ὁ
σομοιῶν ἐν ταῖς παροιμίαις· φῆ,
δικαίοις διὰ παντὸς ἀσκεῖον ὑπαρ
χει· φῶς δὲ ἀσεκῶν σκέννυται· ὁ
οὖν δίκαιος καμῶς μέγει περὶ ἑαυ
τοῦ· καὶ τῆς ἐν αὐτῷ ἡμέρας καὶ
νυκτὸς· σήεπιν ἡ ἡμέρα καὶ σήεπιν
ἡ νύξ· οὕτω δὲ καὶ τὸ σὺ κατηρτί
σω φαῦσιν καὶ ἥλιον· καὶ ταῦτα μὲν
κατήρτισεν ὁ θσ̄· τὴν φαῦσιν καὶ
τὸν ἥλιον· μάμπαδε τὸν ἥλιον ὃν
εἶπον τῆς δικαιοσύνης, ὁ πῆρ κα
τήρτισεν καὶ τὴν φαῦσιν· ἑτέραν
διδάσκουσαν εἶναι παρὰ τὸν ἥλιον
τὸν ὀνομασθέντα· ὁ θσ̄ κατήρτι
σεν· τίδ' ἂν εἴη τοῦτο, ἢ τὸ πνᾶ τὸ
ἅγιον· ὥς εἶναι σὺ κατηρτίσω φαῦ
σιν καὶ ἥλιον, ἀναφερόμενον ἐπὶ τὸν
χν̄ καὶ ἐπὶ τὸ ἅγιον πνᾶ, κατὰ τὴν
τροπολογίαν· ὅσον δὲ ἐπὶ τῷ ῥητῷ
ζητῆσαί τις ἀντίεπι τὸ φαῦσιν καὶ
ἥλιον καταρτίζεσθαι ὑπὸ τοῦ θῡ·
καὶ ἑτέραν εἶναι τὴν φαῦσιν παρὰ
τὸν ἥλιον· ἐπεὶ οὖν ῥητὸν ζητῶ, τὸ

ῥητὸν ἀναμαρκάνω τῆς τεμέσε·
καὶ διηγοῦμαι· ὅτι ἕτερον φαῦσις,
ἕτερον ἥλιος· ἐν ἀρχῇ ἐποίη
σεν ὁ θσ̄ τὸν οὐνὸν καὶ τὴν τῆν· ἡ δὲ
τῆν ἦν ἀόρατος καὶ ἀκατασκεύαστος·
καὶ σκότος ἐπάνω τῆς ἀμίσσου καὶ
πνα θυ ἐπεφέρετο ἐπάνω τοῦ ὕδα
τος· καὶ εἶπεν ὁ θσ̄· γενηθήτω φ̄·
καὶ ἐγένετο φῶς· ἰδοὺ ἔχω τὴν φαῦσ·
εἶτα τῆς τετάρτης ἡμέρας· γενηθή
τω σαν φωστῆρες ἐν τῷ περιώματι
τοῦ οὐνοῦ· καὶ μετολίγα· καὶ ἐποί
ησε τὸν φωστῆρα τὸν μεγάν εἰς ἀρχ
τῆς ἡμέρας· ὥστε κατὰ τοῦτο
τὸ ὅσον ἐπὶ τῷ ῥητῷ ἐγέσθαι, ὅτι οὐ
κατηρτίσω φαῦσιν καὶ ἥλιον· ἐπὶ
οὖν τὸ φῶς τοῦτο, μεῖζον τοῦ ἡλίου·
πρωτότοκον τῆς κτίσεως ταύτης·
καὶ γενόμενον πρὸ τοῦ ἡλίου· τί δὲ
ἐν τοῦτο τὸ φῶς ὅ περ ἐποίησε τῷ
κόσμῳ φῶς ὁ θσ̄ ἐπὶ πῶν, ἐγώ ἐμι τὸ
φῶς τοῦ κόσμου· καὶ τοῦτο κατηρτί
σατο ὁ θσ̄· ἀλλ ὡς πέρον τὸς φωτὸς
ὁ τυφλὸς οὐκ ἀπολαύει αὐτοῦ· οὐδὲ

ὁ τῶν σκότους καὶ σκιᾶς αὐθαιρέτου. Ὃ
δὲ ὁ καμμύων ἀποφάσει τοῦ φωτός,
οὕτως ἂν εἰπεῖν τοῦ, κόσμου,
ἡ φαίνουσα αὐτῇ, ἡ μέγας ἐστὶν τοῦ ἡλίου τῆς
τοῦ· οἱ δὲ τυφλοὶ, οὐ μεμνήσονται αὐτῆς·
καὶ τίς τυφλὸς, ἀμφὶ οἱ τοιαῦδε μὲ·
οἵτινες οὐκέτι δοκοῦσι τὸ τῆς ἡλιακοῦ φῶς·
ἀμφὶ τὰ βραχέα αὐτοὶ αὐτὸς ἰσχύ·
τὸ φῶς τοῦ κόσμου, ἐστὶ δὲ μὴ μνήσας· ὁ υ
τὸ φῶς τοῦ κόσμου ἐστὶ δὲ μὴ μνήσας· καὶ
μὴν τοῖς ἀπὸ τῶν θεῶν ἐφάνη· καὶ
θεμένοις γὰρ ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾶς αὐθαι
μάτου, φῶς ἀν εἰλεν αὐτοῖς· καὶ
τοῦτο πρὸ τοῦ· ταχὺ τοίνυν· χω
ρὰς ἀμφοῖν· καὶ γῆν ἐφ θαλάσσῃ καὶ
οἴμοι τοῖς οἱ τὴν παράλλον οἰκοῦντες·
φαῦσι ὁ καθήμενος ἐν σκότει· ἐδεῖ
φῶς σκέψαι· κεφαλαίῳ δὲ τοῦτο τὸ φῶς
ὁ καθαρὸν ἐστὶν ἡμῖν ὁ θεός· ἐστὶ οὖν
καὶ ἐν ἀγγελίοις γεγραμμένα· ἐν ἀρχῇ
ἦν ὁ λόγος· καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν
θεὸν· καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος· οὗτος ἦν ἐν
ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν· πάντα δι' αὐ
τοῦ ἐγένετο· καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο
οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν· ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν·

καὶ ἡ ζωὴ ἡν τὸ φῶς τῶν ἀνθρ-
ώπων· ἐν τῷ σὺ κατηρτίσω πάντα
τὰ ὅρια τῆς γῆς· θέρος καὶ ἔαρ σὺ ἔπλασας αὐτὰ·
μνήσθητι ταῦτα· κτίσας τὴν οἰκουμένην καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ·
σὺ ἐστήριξας πάντας τοὺς ὁρισμοὺς τῆς γῆς· θέρος καὶ ἔαρ σὺ ἔπλασας αὐτά·
ἐν τῷ σὺ κατηρτίσω πάντα τὰ ὅρια τῆς γῆς· καὶ ἐν τῷ σὺ ἔκτισας τὴν
κυριακὴν, σχοίνισμα μερισμοῦ αὐτοῦ ἰηλ· καὶ ἡ τῆ γὰρ ὁ σὸς λαὸς ἐκλήθη,
ἀπεκαλύφθη οἰκεῖσθαι ὑπὸ τοῦ θεοῦ· ὁ τὸ τάδε τὰ μέρη τῆς γῆς εἶναι
αὐτοῦ πίστον· καὶ ἐμαυτοῦ ταῦτα ὅρια τοῦ
φαραώ· τάδε δὲ τὰ μέρη τῆς γῆς ἐμαυτῆς ἰδιαίας· καὶ ἐμαυτοῦ ταῦτα
ὅρια τοῦ ἰηλ· οὕτως ἐστὶ τὸν λοιπὸν
ἐθνῶν· ὅτι τὸ γὰρ διεμέρισεν ὑπὸ τῆς
ἀσσυρίας ἔθνη ὡς δὶ ἔστησεν ὑπὸ ἀδαμ·
ἐν τῷ σὺ ὁρίσας ἔθνη ὡς κατὰ ἀριθμὸν ἀγγέ-
λων θεοῦ· καὶ ἐστὶν κεῖμαι τὰ ὅρια ὡς ἐστὶν
ἐστὶ τὸν ἐν τῷ ἀφαιρεῖν τὸν μόρτον ὁ τῶν
ὀρφανῶν τῆς φῆσιν· σὺ κατηρτίσω πάντα
τὰ ὅρια τῆς γῆς· ἐν δὲ χρὴ καὶ ἐστὶν ἀμαρ-
τία μὴ μὴ τὸν μόρτον· ἵνα δὲ ὅτι μέρος μὴ
πάντα τὸν ἐν οἰκῇ τὰ ὅρια τὰ ἐν τῷ πορεύῃ

ἡμῶν καὶ κατὰ τὴν ἁμα-
ρτίαν τοῦ υἱοῦ ἡμῶν. ἀποκαθίστασθαι
ἵνα ὅσον τοσοῦτον ἔχει ὁ μόνος τῶν μὴ
μόντων ἀγαθῶν, οὕτω καὶ τὸ ὀλεθρίε
μόριζον ὑπὸ τοσοῦτον, καὶ ἀλλ' ἀντῶν
μεμόντων ἀγαθῶν. μεθ' ἃ γὰρ ἄμμι κρα
ρδοσίαν τίμωθαι καὶ ἡ σοι διαθήκης καὶ γ.
ὅτ' ἂν γένηται κατὰ τὸν τρόφιμον ἡ
σαΐαν. ὅ ὅσον καὶ μόσκαι ἡ τὴ καὶ
μή. καὶ ὅσον τοσοῦτον ταύτῃ τῇ τὴ ἔστι νόσῳ
ὁ θῶ ὁριάσθω ὁ καὶ τὴν ἁμαρτίαν
τοῦ ἑκάστου υἱοῦ. καὶ κατὰ ἀριθμὸν ἀγ
γελο μ θῦ, τὸν αὐτὸν τρόπον ἐν τῇ
καὶ μὴ κατὶ σῇ ὁ θῶ, ὁριάσθω ὁ καὶ
τὴν ἁμαρτίαν τοῦ ἑκάστου υἱοῦ. καὶ
ἔστι ἐν ἐκείνοις τοῖς ὁρίοις ὁ μὲν, ὡς
τὰ διαφέρον τα μὲν ἐκείνης τῆς τῆς
καὶ ὡς τὰ ἐν ῥῆγμα. κατὰ πάσα τὸ μὲ
μον. ὁ δὲ τὶ σῇ ὡς τὰ δὲ πέρα καὶ ὑπο
δεέστερα. ὁ δὲ, ἐν τὰ τὰ τεῖ τα. ὁ δὲ.
ἐν τὰ τὰ ἐν βασιλεῖα. ἐν θῷ δὲ μὲν οὖν
γὰρ ἀναγκαῖα. ὅτι σὺ καὶ κρεῖσσον τῶν ἀν
τὰ ὁριάσῃς τῆς. ἀλλὰ δὲ ἐν ἀμαλαίμω
τοῦ ἱμάτου, καὶ τὸ λεῶ καὶ λέγει.

ὅτι σὺ κατηρτίσω πάντα τὰ ὅρια
τοῦ οὐ ὄνου· καὶ ὡς περὶ τοῖς ἀπρ
κατήρτισε τὰ ὅρια τοῦ οὐ ὄνου· ἵνα οἱ
δεμὲν οἱ ἀπέρες κατὰ τὴν ἄρκτον ὦ
σιν· ἄλλοι δὲ κατὰ τὴν μεσημυρίαν· ὡς
ἄλλοι ἐπὶ τοῦ ζωοφόρου καλουμένου· ὡς
ἔτι ὁ δεμὲν ὁ ἀπὴρ πρὸς αὐτὴν τὴν ἄρκτ
ὁ δὲ δὲ, ὀλίγω πορρωτέρω, τὸν αὐτ
τρόπον ἵνα οἱ κασιλεῖαν κληρονομοῦν
τες, ὅρια λάμψωσιν ἐν οὐ ὄνω ἃ κατηρ
τίσε τὸ θς· ἵνα δὲ ἔτι πεισθῆς ἀπὸ τῶν
γραφῶν ὅτι ἐὰν ἄξιος γένη κασιλεῖ
οὐ ὄνω ὅρια τινὰ λήψῃ ἐν τῷ οὐ ὄνῳ
ἀπὸ τῶν ἀπέρων τῶν ἐφημένων· με
τάνηθι ἐπὶ τὸν λόγον τῆς ἀναπάσεως ὁ
ε μοιούμενον ἄπροις· ἄλλη γὰρ δόξα
ε ἡλίου, ἄλλη δόξα σελήνης· ἄλλη δόξα
ε ἀπέρων· ἀπὴρ γὰρ ἀπέρος διαφέρει
ἐν δόξῃ, οὕτως καὶ ἡ ἀνάπασις τῶν
νεκρῶν· ὡς οὖν τούτοις τοῖς ἄπροις
ἔπηξεν ὁ θς ὅρια ἐν οὐ ὄνῳ, τὸν αὐτὸν
τρόπον· ἐὰν γένησθε φῶς τοῦ κόσ
μου· καὶ γένηται ἀληθῶς τοῦ μεῖς
δὲ ἐπέ· ὡς τὰ ἄπρα τοῦ οὐ ὄνου

τῶν πρήθει, θήσεται ὑμῖν ὁρία
ὁ θσ. οὐκ ἐπὶ τῆς τῆς ἀρρ ἐν τῷ
οὐνῷ. καὶ τί λέγω ἐν οὐνῷ. τολμῶ
καὶ λέγω, ὅτι ὑπὲρ τὸν οὐνὸν ἐν πᾶ
σι τοῖς οὐνοῖς. ἔσται τὰ ὅρια τῶν δ[illegible]
καίων. οἱ οὐνοὶ γὰρ διὰ τοῦ ταῖς δ[illegible]
θυ. καὶ εἰς πάντας ἀναμαίνει τοὺς
οὐνοὺς δύναται ὁ ἀκολουθῶν τῷ ἰυ.
περὶ οὗ γέγραπται· ἀρχερέα ἔχομεν
μέγα διελήλυθότα τοὺς οὐνοὺς, ἰν τὸν
υἱὸν τοῦ θυ. εἰ πόντι τῷ μαθητῇ ὁ π
νῦν ὑπάγω, οὐ δύναμαί σοι νῦν ἀκο
λουθῆσαι. ἀκολουθήσεις δὲ ὑπέ
ρον. εἰ γὰρ ἀκολουθήσις ὑπέρον. δι
ελήλυθε δὲ τοὺς οὐνοὺς, δηλονότι
πέρος. οὗ πύλαι ἅδου οὐ κατῖσ
χύουσιν, ἀκολουθήσει αὐτῷ διερχο
μένῳ τοὺς οὐνοὺς. μετὰ ταῦτα ἔσται,
θέρος καὶ ἔαρ σὺ ἐπράσας αὐτά.
πάλιν ὅσον ἐπὶ τῷ ῥητῷ, οὐ μόνον
θέρος ὁ θσ ἐποίησεν, ἀλλὰ λόγον τὸν ἐ
νιαυτόν. κατὰ τὸ γεγραμμένον. ἐν
λογήσεις τὸν πέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ
τῆς χρηστότητός σου. ἀλλ' ἐπεὶ ἡ

γραφὴ ἐν θάδε τοὺς δύο καιροὺς
σιωπήσασα, χειμῶνα καὶ μετό-
πωρον, ἢ φθινόπωρον θέρος καὶ ἐ-
αρ ὠνόμασεν· χρὴ ἀκούειν ὅπου τε
ἐλέγομεν· ὅτι ὁ φείσων τὸν χειμῶνα
τὸν τῆς ψυχῆς· καὶ ζητῶν ἔχειν ἔαρ
ἐν αὐτῷ καὶ θέρος, οἱ δὲν ὅτι ὁ θῶς
τὸ ἔαρ ποιεῖ τὸ ἐν τῇ ψυχῇ· καὶ τὸ θέ-
ρος ποιεῖ τὸ ἐν τῇ ψυχῇ· εἰ δὲ θέλεις
νοῆσαι τὸ ἔαρ τὸ ἐν τῇ ψυχῇ, μετά-
καμοι ἀπὸ τοῦ πάσχα τοῦ σωμα-
τικοῦ, ὃ τὰν γίνηται τῷ καιρῷ τοῦ
ἔαρος, καὶ ἴδεμοι τὸ πάσχα περὶ
οὗ μέγει ὁ ἀπόστολος· τὸ πάσχα ἡμῶν
ἐτύθη χρ̃· οἱ δαμεν κατὰ τοῦτο τὸ
πάσχα ἔαρ ὑπὸ θῦ γεγενημένον·
οἷον ὅτε ἐν ψυφίοις καμεῖ τὴν ψυφὴν ψυχ̃,
καὶ μέγει· ὁ χειμὼν παρῆλθεν ἐπο-
ρεύθη ἑαυτῷ· τὰ ἄνθη ὤφθη ἐν τῇ
τῇ γῇ· καὶ μονονουχὶ κέκραγε, καὶ
ἔαρ σὺ ἐποίησας· καὶ περὶ τοῦ θέρ-
δε, πεῖσαί σε ἀπὸ τῆς γραφῆς θέλ·
ὅτι τὸ ἐν τῇ ψυχῇ θέρος σιμώνυμον
ὂν τοῦ θερισμοῦ τοῦ τινομένου ἐν ὧ

θέρει, τίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ θυ ἐν τῷ
δικαίῳ, ὁ γὰρ ἐξελθὼν τοῦ σπεῖραι, ἔ-
καρε τὸ σπέρμα ὅ ποῦ ἔκαρε. καὶ ἐ-
πεσε τὸ μὲν, εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, ὑ-
φυὰν ἐποίησε καρπὸν ἑκατονταπρα-
σίονα. οὐκ οὖν ἑκατονταπρασίονα ποι-
εῖ. καὶ θερίζεσθαι δεῖ τοῦτον τὸν θερισ-
μόν. ἐν δόμοιν τίνεται τοῦτο τὸ θέρος.
καὶ τίνεται τὸ ἐρχόμενοι δὲ ἥξουσιν ἐν
ἀγαλλιάσει αἴρον τες τὰ δράγματα
αὐτῶν. καὶ ἀμφίνεται δὲ ἐν τῷ ἐσ-
γελίῳ, ὑπὸ τοῦ σρσ ἐν καιρῷ τοῦ θε-
ρισμοῦ, χρὴ κρέπειν ὅτι οἱ δεμὲν, θε-
ρισμὸν καὶ τὴν συντέλειαν τοῦ αἰῶνος.
οἱ δὲ δὲ καὶ ἄλλον τινὰ θερισμὸν, ὅτε
τὰ δράγματα συλλεγῶν τελειωθέντα,
οὐκ ἐπὶ ὄνταχόρτον, ἀλλὰ γενόμενον,
καρπὸν ἑκατονταπρασίονα. ἵνα καὶ πρεῖ-
ονα ποιήσωμαι τῷ ἡγεμονικῷ μου.
ἵνα καθάρω τὰ ἄχρα ἀπὸ τοῦ σίτου. ἐ-
πρηρώσω τὸν τόπον τῶν ἀποθηκῶν
τῶν εὐροτημένων. περὶ ὧν ὁ νόμος
ἐν εὐροτίαις λέγει. εὐροτημέναι αἱ ἀ-
ποθῆκαι σου, καὶ τὰ ἐγκατ[illegible]

τάσου· μνησθητι ταύτης· ταύτης τ
πράσεως· ταύτης τῆς κτίσεως· ταύ
της τῆς ἐυχῆς ἣν ἠυξάμην· ἐλλεῖ πικ
τὰρ ἐρήκεν· οὐκ ἐστὼν τίνος ταύτης,
καταμπὼν ἡμῖν προσθεῖναι χωρὶς κιν
δύνου, κατὰ τὸ ἀκόλουθον τῆς διανοίας,
τὸ ἐλλεῖπον· ἐχθὲς ὠνείδισε τὸν κῆς·
ὁ μέγων τῶ δικαίω· πού ἐπιν ὁ θεῦ σου·
δοκεῖ τὸν δίκαιον ὀνειδίζειν· τὸ δὲ ἀ
μηθὲς, τὸν κν ὀνειδίζει· ἐγὼ δὲ τολ
μήσω καὶ ἐστω· ὁ τὸν δίκαιον ὀνειδί
ζων, τὸν κν ὀνειδίζει· μὴ νομήσητε
με ἐξω τῆς γραφῆς τολμᾶν· καὶ γὰρ
τὸν δίκαιον τρέφεις· ἀμμόμως μέγει ὁ
σῆρ· ἐπείνων, καὶ ἐδώκατε μοι φαγ·
καὶ τὸν δίκαιον ποτίζεις· ἀμμόμως ὁ
σῆρ φησὶν· ἐδίψων καὶ ἐποτίσατέμε·
καὶ τὸν δίκαιον τίς ἐνδύει· ὡς περὲ
κατοσύμων κατὰ τὸ δυνατὸν ἐκουμεύ
θης ἐνδύσαι· ἀμμόμως ὁ σῆρ μέγει τοῖς
ἐνδύσασι· γυμνὸς ἤμην, καὶ ἐνε
δύσατέμε· οὕτως οὖν ὁ τὸν δίκαι
ον ὀνειδίζων, τὸν κν ὀνειδίζει· καὶ ἐ
ἔστοι μὲν ὁ τὴν τῶι ὀνειδίσαντι, μεχθή

ἀκεται τοῦτο· ὢν ἐξ δισας τοῦτον, ἐμὲ
ὢν ἐξ δισας· καὶ τοῦτον ἐμοιδόρησας,
ἐμὲ ἐμοιδόρησας ἰσραηλίτην· ὡς
περὸ φονεὺς καὶ μοιχὸς λιθοκομεῖται,
οὕτω κατὰ τὸν νόμον λιθάζεται· ἀν ὢν
τίς μοιδορήσας, λιθάζεται· ὡς μοιχὸς·
ὡς φονεύσας· ἀλλὰ προφαίνεταί μοι
ὁ κ̅ς̅ καὶ ἐρεῖ· οὗτοῦτον ἐμοιδόρησας,
ἀλλ' ἐμὲ τὸν θ̅ν̅ αὐτοῦ ἐμοιδόρησας· τὸ γὰρ
ἰσραηλίτην τὸν ἀληθινὸν λοιδορῶν, ὁ
μοιδορῶν αὐτὸν, τὸν θ̅ν̅ μέγει κακῶς·
διατοῦτο μὴ πλανᾶσθε· οὔτε πόρνοι
οὔτε μοιχοὶ· οὔτε μαλακοὶ· οὔτε ἀρ
σενοκοῖται· οὐκ μέται· οὐ μέθυσοι· οὐ
λοίδοροι· οὐχ ἁρπαγεῖ κασιλεῖ ἀν θ̅ν̅ κλη
ρονομήσουσι· καὶ ἵνα ἔτι μᾶλλον πεῖσ
θῆς ὅτι ἐὰν μοιδορήσῃς τὸν πλησίον,
τὸν χ̅ν̅ ἐμοιδόρησας· παραπήσω καὶ
τοῦτο ἐκ τῶν ἱερῶν γραμμάτων· ἐ
ἄν τις ὑπρίσῃ ἐξ κόνα κασιλέως ζυ
μίνην καὶ κηρίνην· καταδικάζεται·
ὡς αὐτὸν τὸν κασιλέα ὑπρίσας· ἐ
πεῖ δὴ τῇ ἐξ κόνι ὑπρινεπόιησε· καὶ σὺ
ἐὰν ὑπρίσῃς ἢ μοιδορήσῃς· τὸν ἤδη

ἀναλαμόντα τὸ κατεικόνα τοῦ κτίσαν-
τος, ἐκ εἴνου ἢ εἰκών ἐπιν ἣν ὑμρίασε
ἐμοιδόρησας. διὰ τοῦτο ἐυλαμεῖσθαι δεῖ,
κακῶς μέγειν καὶ ὀνειδίζειν τὸν πλησίον,
ἢ ὅτι δήποτε κακῶς πράσσειν. χρὴ
γὰρ πάντα εἰς ἑαυτὸν ἀναδέχεται γινό-
μενα, εἴτε ἀγαθὰ εἴτε φαῦλα ὑπὸ σοῦ
τοῦ πλησίον; ταῦτα, διὰ τὸ ἐχθὲ ὠνεί-
δισε τὸν κν. καὶ λαὸς ἄφρων παρώ-
ξυνε τὸ ὀνομάσου. τοῦ ἐχθροῦ διαμόλου
ὠνειδίσαν τόσμου τὸν κν ἡμείκα ἐπὶ
τὴν οἰκονομίαν τοῦ πρου. ἐκῶν πα-
ρεγίνετο ὑπερῶν ἐπασχέν, ὁ λαὸς ὁ
ἄφρων παρώξυνε τὸ ὀνοματοῦ κυ
μέγων. αἶρε αἶρε ἐπὸ τῆς γῆς τὸν
τοιοῦτον. παίρου. γαίρου αὐτόν. δια-
τοῦτο ἐπεὶ λαὸς ἄφρων παρώξυνε τὸ
ὀνοματοῦ κυ, ἐγκατελείφθη ἡ θυγάτηρ
σιὼν ὡς σκηνὴ ἐν ἀμπελῶνι, καὶ ὡς
ὁ πωροφυλάκιον ἐν σικυηλάτῳ: ὡς
πόλις πολιορκουμένη. ὁ ῥαοῦν μὴ
ποτε καὶ ἡμῶν τίς γένηται ὅμοιος
τῷ ἄφρον λαῷ καὶ παρόξυνον τὸ
ὀνοματοῦ κυ. ἔστα πάλιν ἔχεται. ὡς

δι δι δ[illegible] ἐχέσθαι μέγων· ἀλλ'
παραδῶς τοῖς θηρίοις τυχὴν ἐξομο
λογουμένη σοι· πολλοὶ τῶν μαρτύρων
διὰ τοῦτο ἐν τῷ μαρτυρίῳ παρεδόθη
σαν θηρίοις· καὶ οἱ δὲ ἐγὼ κατὰ τοὺς ἐ
μοὺς χρόνους· μακαρίους καὶ ἱερομ
ἄνδρας ὑπὸ θηρίων διὰ τὸν χν με
κρωμένους καὶ ὑπομείναντας· με
θ' ὧν ἐγὼ μέν μοι τὴν μερίδα ἔχειν· πό
θεν δέ μοι τοῦτο· ἀρ' οὖν ὁ προφήτης
περὶ τῶν αἰσθλῆ τῶν θηρίων ἔχεται
μέγων· μὴ παραδῶς τοῖς θηρίοις τυχ
ἐξομολογουμένη σοι· φανερῶς τῶν
ἐξομολογουμένων καὶ ἐχαριστούντων·
διὰ τοῦτο θηρίοις παραμεμνημένων·
ἀλλὰ μὴ πόσε ἐστί τινα θηρία ἄλλα·
οἷον μέγω περὶ οὗ μέγεται· ὁ ἀντίδικος
ἡμῶν διάμολος· ὡς λέων ὠρυόμενος·
περιπατεῖ ζητῶν τίνα καταπίῃ·
καὶ λέων καὶ πάρδαλις· ἐγρηγόρησεν
ἐπὶ τὰ ἀσεβήματα αὐτῶν ἐν τῷ ἱε
ρεμίᾳ ἔφρηται· οὐ ἀρ λέων καὶ πάρδα
λις ἐγρηγόρησεν ἐπὶ τὰ ἀσεβήμα
τα τοῦ ἰηλ· οὐδὲ τηρεῖ ὁ λέων

ὁ αἴσθητος ὁ δὲ ὅτε τρόπους καὶ
ἡ παρδαλὶς τὰ ἁμαρτήματα τοῦ
ἰηλ. ὅλως γὰρ παρδαλὶς ἐν ἰουδαίᾳ
οὐ τίνεται· ἀλλὰ τῶν δυνάμεων τῶν
ἀντικειμένων τὰς διαφορὰς ὁ προ-
φήτης πνικῶς ἐπιτάμενος, λέ-
ον τὰ ἔτεν καὶ παρδαλὶν ἐγρηγο-
ρηκέναι ἐπὶ τὰ ἀσεβήματα τοῦ ἰηλ.
καὶ πάλιν, ὅτι λύκον τινὰ εἴρηκε,
δύναμιν ἀντικειμένην· ἐπεὶ δὲ τὰ
ἐπιτεφανώματα τῶν μαρτύρων ἀπὸ
τῶν εὐαγελίων γίνεται, θέλω παραπη-
σαι πῶς ὁ σὴρ ἀντίκρυς θηρία οὐχ ὁ-
ρατὰ ἀλλὰ ἀόρατα ἔτεν· ἐπαγγέλλεται
δὴ τοῖς ἰδίοις μαθηταῖς λέγων· ἰδοὺ
δίδωμι ὑμῖν ἐξουσίαν πατεῖν ἐπάνω
ὀφέων καὶ σκορπίων καὶ ἐπὶ πᾶσ-
τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ· καὶ οὐδὲν ὑ-
μᾶς οὐμὴ ἀδικήσωσιν· ἀραγὰρ δέδω-
κεν ἐξουσίαν πατεῖν ἐπάνω ὀφέων,
τοιούτων; γενναῖος τίς ἐπὶν καὶ πι-
πὸς; πατησάτω τούτους τοὺς ὀφεις·
μάλιτα ἐχίδναν· ἢ κασιλίσκον· ἢ τὶ τῶν
χαλεπῶν ἑτέρων θηρίων καὶ σκορπί,

πατησάτω· οὗτοι αὐτὰ ἡμῖν χ̅ς̅ χα-
ρίζεται· ἀλλὰ ἐὰν ἴδωμεν τὸν δράκοντ̅
τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαῖον· τὸν καλούμενον
διάκολον καὶ σαταναῦ, τίνα τρόπον,
συντρίκεται ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν κ̅
μ̅ κ̅ τῶν τοῦ θ̅υ̅· καὶ ἴδωμεν τὰ πρό-
ην ἐξετασθέντα ἐστὸν ταλμὸν τοῦτον·
σὺ συνέθλασας τὰς κεφαλὰς τῶν δρα-
κόντων ἐπὶ τοῦ ὕδατος· ὁ τόμεθα τί-
να τρόπον περὶ θηρίων ἀοράτων ἔσχε
ὁ προφήτης λέγων· μὴ παραδῶς
κ̅ε̅ τοῖς θηρίοις τυχὴν ἐξομολογουμένην
σοι· ἀπὸ θηρίων τὰρ διαπσᾶ τὴν τυ-
χὴν τῶν ἁμαρτιῶν μῶν· ἅμα δὲ καὶ
ἐξαυτῆς τῆς λέξεως, θέλω πεῖσαι τ̅
ἀκροατὴν· ὅτι ἡ σαφήνεια αὐτῆς, οὐκ ἔπιν
κεκιασμένη· ἀλλὰ κατὰ τὸ κούμημα,
τῶν γραφῶν παραδιδομένη· οὐ γὰρ ἔ-
ρηται μὴ παραδῶς τοῖς θηρίοις σάρ-
κας ἐξομολογουμένας σοι, ἀλλὰ τυχὴν
ἐξομολογουμένην σοι· δῆλον δὲ, ὅτι τὰ
τὰ θηρία, τυχὰς οὐκ ἐσθίει, ἀλλὰ
σάρκας· τὰς οὖν τυχὰς, ἀλλὰ θηρία
ἐσθίει· πόσα κτίσ ὁ λέγων ἢ τὰ πόσου

τῶν ποδῶν καὶ ἔσιρεν, ἐμπίσαι θέ
μωνσε ἔξω τῆς ἐκκλησίας. ποσά
κις ὀλέων ἐκράτησε τοῦ μοκοῦ
τοῦ ὠτίου, διάτινος λίχνου δίδας
καλίας καὶ λόγων ἀμοτρίων τῆς
ἐκκλησίας. ἀμ' ἐμθὼν ὁ καλὸς ποιμὴ
ὁ τιθεὶς τὴν ψυχὴν ὑπὲρ τῶν προ
βάτων. ὃν τρόπον ὁ τὰν ἐκπάσει
ὁ ποιμὴν ἐκ πόματος τοῦ λέοντος
δύο κέμη ἢ λοκὸν ὠτίου; ἐξέπασε
σου τοὺς πόδας ἀπὸ τοῦ ἀοράτου θη
ρίου. καὶ τὸν μοκὸν τοῦ ὠτίου ἀπὸ τοῦ
πόματος αὐτοῦ. ἐπὰν οὖν μέγει ὁ προ
φήτης. μὴ παραδῶς τοῖς θηρίοις
ψυχὴν ἐξομολογουμένην σοι. περὶ τῶν
ψυχῶν ἡμῶν εὔχεται. ἐὰν δὲ ἁμαρτά
νοντες ἐξομολογόμεθα. ἵνα μὴ διὰ
τὰ ἁμαρτήματα παραδοθῶμεν θη
ρίοις, ἀμ' ἵνα διὰ τὴν ἐξομολόγησιν.
ἐστὰρ διὰ τὰ ἁμαρτήματα ἄξιοι ἦμεν
παραδοθῆναι θηρίοις. μὴ κεῖ παρα
δοθῶμεν αὐτοῖς. διατί τὰρ οὐκ ἔρηται
μὴ παραδῶς τοῖς θηρίοις ψυχὴν
σωφρόνων ἢ δικαίων. ἀμὰ ψυχὴν

ἐξομολογουμένην σοι· ὁ κούμεται μέγ-
τοι οὗτόν ἐστιν ἡμαρτόν τινες· οἳ καὶ
ἄξιοι ἦσαν παραδοθῆναι θηρίοις·
μὴ ποιήσῃς οὖν κατὰ τὰ ἁμαρτη-
μί αὐτῶν· ἐπεὶ ἐξομολογοῦνταί σοι· τί
ἡμαρτέ τις ἐν ὑμῖν· καὶ θέλει μὴ
παραδοθῆναι τοῖς θηρίοις· ἐξομολο-
γησάσθω· ἐξομολογεῖσθε τῷ κῷ
ὅτι χρηστός· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλε-
ος αὐτοῦ· τὸν δὲ ἐξομολογούμενον,
προηγουμένως μὲν, θῷ ἐξομολογεῖ-
σθαι δεῖ· εἰ δὲ μὴ, ὁ ἐπίγνωκε καὶ ἐν
τῇ ἐκκλησίᾳ· εἶναι ἰατροῖς οἷς ἔδει
ξασθε αὐτοῦ τὰ τραύματα· θερα-
πεύθησαι· μὴ ὀκνησάτω ἀναθέσ-
θαι περὶ τῶν ἐ αὐτοῦ ἁμαρτημάτων·
καὶ ἀναλαμύψαι τὴν αἰσχύνην αὐτοῦ
τῆς ψυχῆς, πεπονθυῖαν ἰατροῖς· ἰ-
ατροῖς δὲ, ἐπισκόποις ἀγαθοῖς· πρε-
σβυτέροις ἀγαθοῖς καὶ ἐκλεκτοῖς· κα-
λῶς δυναμένοις θεραπεύειν τὸν ἐξομο-
λογούμενον· ὅτι δὲ οὐκ ἐγὼ ταῦτα δι-
δάσκω, ἀλλ' ἡ γραφὴ ταῦτα κούμεται,
ἄκουε τοῦ μέγοντος· τὴν ἁμαρτίαν μὴ

ἐγνώρισα· τίνι; ἢ τῷ θῷ, ὃν οἶδε·
καὶ τὴν ἁμαρτίαν μου οὐκ ἐκρύψα· τί
νι δὲ οἷόν τε ἐστὶν ἄσσο καλύψαι ἢ τῷ
χῷ· ἐξαγορεύω τὴν ἀνομίαν μου τῷ
κῷ· διὰ τοῦτο ἐξαγορεύειν δὴ τῷ κῷ·
λέγε τὰρ τὰς ἀνομίας σου πρῶτον, ἵ
να δικαιωθῆς· οὐχ ἁπλῶς λέγε· ἀλλὰ
πρῶτος· μὴ περιμείνῃς ἄλλον κα
τήγορον· πρόλαμβε τοὺς κατηγόρου
σου· μὴ ἄνους μόνους, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ
τὸν μέγαν κατήγορον, τὸν διάβολον·
ἐὰν πρῶτος κατηγορήσῃς σεαυτοῦ,
φιμωθήσεται ὁ κατήγορος ἐκεῖνος,
καὶ δικαιωθήσῃ· τὸν δὲ ἑαυτοῦ κα
τήγορον· ἡ γραφὴ εἰ καὶ ἄδικα ἔτι ἐ
φοῖς ἑαυτοῦ κατηγορεῖ, δίκαιον ἤδη
πεποίηκε· καὶ ἔτρηκεν αὐτὸν δίκαι
ον γενέσθαι, ἐν τῷ δίκαιος ἑαυτοῦ
κατήγορος ἐν πρωτολογίᾳ· καίτοι
ζητήσαι τις ἄν, εἰ ἑαυτοῦ κατήγορος
ἐστι· καὶ ὄντως ἡμάρτε δῆλον ὅτι ἁ
μαρτωλὸς εἴη· πῶς οὖν δύναται
δίκαιος εἶναι ὁ ἑαυτοῦ κατήγορος·
ἀλλὰ λεκτέον, ὅτι μεταμαλὼν, καὶ

οἷον εἰ γενόμενος ἑτέρος κατήγο
ρος τοῦ ἁμαρτωλοῦ πρότερον ἑ
αυτοῦ μετὰ τῶν ἄλλων θαυμασίων ὧν
εἶδον ἐν ταῖς ἄλλαις ἐκκλησίαις καὶ
τοῦτο ἑώρακα· ὃ καὶ ὑμῖν παραθή
σομαι· τινὲς τῶν ἁμαρτανόντων μὴ
ἔχοντες κατήγορον ἄνον· μὴ δὲ τινως
κόμενοι ἐφοῖς ἥμαρτον, ἔχονται καὶ
παρατίθενται τῶι ἐπισκό· πωτὰ
ἁμαρτήματα· ὁ δὲ ὡς ἰατρὸς, δα
κρύει καὶ οὐκ ἐξάγει· οὐδὲ φέρει εἰς μέσον·
τὴν ἁμαρτίαν τοῦ ἡμαρτηκότος· ἀλλὼς
καλὸς πῆρ θρηνήσας τὸν ἐξομολοτού
μενον, ἐμπλάπρους προσάγει λοτικ·
ἐμμροχὰς πνικὰς· θεραπεύει καὶ
ἐπιπρέφει ἑαυτοῦ τὸν ὑμ κατὰ θν· ἵ
νακαιρῶ, ὑτιασθεὶς καὶ τὰ τραύματα
ἀποθέμενος, δυνηθῇ· μὴ συριγγῶδ'
ἔχων κεκρυμμένον διὰ τὸ μὴ ἐξομολο
τεῖσθαι τὸ ἁμάρτημα, ὁλαὸς ἀπό
λη ται· σύριγξ γὰρ ἔσων ἔμεται· διὸ
καὶ ὑμᾶς πάντας τοὺς ἀκούοντας
παρακαλῶ, ἔτινες ἑαυτοῖς σύνοι
δαν ἁμαρτήματα· καὶ μάλιπα πορ

νικὸν· ἤ τι τῶν χαλεπῶν, μὴ σιω
πησάτω αὐτὸν ἀν δὸ κῆθεραπεύε
θαι· ἡ τὰρ σύριγξ ὥσπερ εἰπὸν ἐσω
νέμεται· ἀλλὰ παράσχετε ἑαυτοὺς
τῶι τομεῖ λόγῳ, ἵνα διαρεθῆ τὰ κε
κρυμμένα· οἷα τὰ ἐν δὸν ἐπποκείμε
να, καὶ θεραπεία ὑμῖν προσαχθεῖ,
καὶ δινηθῆτε συνούλωσιν σχεῖν ἐπὶ
τοῦτο αἵματος ὑμῶν τοῦ νῦν· καὶ
συνούλωσιν λαμόντες, ἀγλασθέντες.
ἀληθῶς ἐξομολογησάμενοι τῶ θεῶ,
σωθῆτε· ταῦτα οὐμετὰ παρεκκά
σεως ἀλλὰ μετὰ ἐξετάσεως ἀναγκαίας
εἴρηται· ἔδει τὰρ σαφηνισθῆναι τὸ μὴ
παραδῶς τοῖς θηρίοις ψυχὴν ἐξομο
λογουμένην σοι· τῶν ψυχῶν τῶν πε
νήτων σουμὴ ἐπιλάθη εἰς τέλος· οὐ
πάντες οἱ πένητες τοῦ θῦ εἰσίν· ἀλλὰ
εἰσὶ τινὲς τοῦ θεοῦ πένητες, οἵτινες
τῶ θῶ ἀνακείμενοι· ἀξιοί εἰσι καὶ τοῦ
ἐπὸ τοῦ σῦ μακαρισμοῦ λέγοντος·
μακάριοι οἱ πτωχοί· ὅτι ὑμετέρα
ἐστὶν ἡ κασιλεία τοῦ θῦ· οὐ γὰρ εἰ πεν αὐ
τῶν, ἀλλὰ ὑμετέρα· δεικνὺς τοὺς

παρόντας πτωχοὺς· ἐπίκλετον ἐστὶ
τὴν διαθήκην σου· ἐν γὰρ τῇ διαθήκῃ
ταῦτα διέθετο, καὶ ἵλεως ἔσεσθαι ταῖς
ἁμαρτίαις τῶν ἐξομολογουμένων· ἐ
πίκλετον οὖν ἐστι ταῦτα· κεῖται γὰρ ἐν
ταῖς ἀραῖς· ἐὰν μαστίζω αὐτοὺς· καὶ
ἐπιμένωσι ταῖς ἁμαρτίαις, δῆλον ὅτι
προσθήσω πληγὰς ἑπτά· εἰ δὲ μὴ ἐ
πιμένωσι ταῖς ἁμαρτίαις, δῆλον ὅτι
τὰ τραύματα θεραπεύεται· ὅλεπρο
καθαρίζεται ἑπτὰ ἡμέρας ἔξω τῆς
παρεμβολῆς καὶ καιρῶ τεταγμένοι ἀ
ποκαθίσταται εἰς τὴν ἰδίαν παρεμ
βολήν· ὅτι ἐπλήρωθη σαν οἱ ἐσκοτισ
μένοι τῆς γῆς οἴκων ἀνομιῶν· ἔχει
τι ἀσαφὲς καὶ αὐτόθεν ἡ λέξις· δεῖ οὖν
ἰδεῖν τίνες οἱ ἐσκοτισμένοι τῆς γῆς· καὶ
τίνες οἱ τῶν ἀνομιῶν οἴκοι· πάντες
δὴ οἱ ἐπερημένοι τοῦ ἐστι πόντος ἐγώ εἰμι,
τὸ φῶς τοῦ κόσμου, ἐσκοτισμένοι εἰσὶ·
ἀλλὰ τῶν ἐσκοτισμένων· οἱ μὲν ἐπιάνοι·
καὶ ἐπὶ γῆς ὄντες, ἐσκοτισμένοι εἰσὶ
τῆς· οἱ δὲ ἔξω σωμάτων ἁμαρτωλοί·
λέγω δὲ δαίμονες· καὶ πνάτα πονη

ρὰ καὶ τυχαὶ ἀδίκων· καὶ τὰ καταχθό-
νια, ἐσκοτισμένοι μὲν εἰσὶν· οὐ γῆσδὲ
ἀλλ' εἰ δεῖ τολμήσαντα εἰπεῖν, τῶν κα-
ταχθονίων· τάχα δὲ τινὲς εἰσὶ καὶ
τοῦ ἀέρος ἐσκοτισμένοι· περὶ οὗ μέλει
ὁ ἀπόστολος· ἐν οἷσπο τὲ περιεπατή-
σατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τοῦ·
κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέ-
ρος, τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν ἐν ἐργοῦν-
τος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ἀπειθείας· ἀλ-
λ' ἔστω τοὺς ἐσκοτισμένους τῶν κατα-
χθονίων, ἢ τοὺς ἐσκοτισμένους τοῦ ἀέ-
ρος· ἢ καὶ τοὺς τῶν πνευματικῶν τῆς
πονηρίας ἐσκοτισμένους, πεπλη-
ρῶσθαι ὧν ἐπληρώθησαν· τὸν νῦν ζη-
τούμενόν ἐστιν ἐπεὶ ἀνοῖς διαλέγεται ὁ
λόγος· εἰπεῖν περὶ τῶν ἐσκοτισμέ-
νων τῆς γῆς· εἴ τις οὐκ ἔχει τὸν χν· οὗ-
τός ἐστιν ἐσκοτισμένος τῆς τῆς· ἐσ-
κοτισμένοι δὴ οὗτοι τῆς γῆς, οἴκους
οἰκοδομοῦσιν ἑαυτοῖς ἀνομίας· ἐν
τοῖς οἴκοις αὐτῶν μένουσιν· ἐπληρώ-
θησαν τὰρ οἱ ἐσκοτισμένοι τῆς γῆς οἰ-
κων ἀνομιῶν· οἷον ἕκαστος ἡμῶν δη-

αὐτοῦ ἁμαρτάνειν, οἰκοδομεῖ ἑαυτῷ,
οἴκους ἀνομιῶν· ἵνα ἦ τις οἶκος πορνείας,
καὶ οἶκος φιλαρτυρίας, καὶ οἶκος
κενοδοξίας· καὶ ἑκάστου δὲ τῶν ἁμαρ-
τημάτων καὶ ἀνομημάτων ἔστι ἂν οἶκος
ἐν ἡμῖν· ὑπὸ τῆς ἀνομίας οἰκοδομού-
μενος· οὐχ ἐναοῦν οἶκον ἔχουσι οἱ ἐσκο-
τισμένοι τῆς γῆς, ἀλλὰ πολλούς· φησὶ
τὰρ ἡ προφητεία· ἐπληρώθησαν οἱ ἐσ-
κοτισμένοι τῆς γῆς· ἐπληρώθησαν,
οἴκων ἀνομιῶν· οὕτως ἐκ τοῦ ἐναντίου
οἱ πεφωτισμένοι τῆς γῆς ἐπληρώθη-
σαν ὁμοῦ· οἴκων προστυγμάτων· ἐν-
τολῶν· δικαιωμάτων· καὶ μακάρι-
όν ἐστιν οἰκοδομῆσαι ἐν ἡμῖν αὐτοῖς γε-
νομένοις πεφωτισμένοις τῆς γῆς·
οἴκους δικαιοσυνῶν· καθαιρεθέν-
των τῶν οἴκων τῆς ἀνομίας ὑπὸ τοῦ
λόγου· ὃς κατασκάπτει καὶ ἀπολλύει
καὶ καταπαῦ, ἵνα οἰκοδομήσῃ καὶ κα-
ταφυτεύσῃ, ἐστὸν τόπον τῶν κατεσ-
καμμένων οἴκων ἀνομιῶν· οἴκους
ε νόμου καὶ δικαιοσύνης· μὴ ἀποπρα-
ε φήτω τεταπεινωμένος καὶ κατης-

χυ μένος· ἐπὶ τίνα ἐπικλωλεύει
κε, ἀλλὰ ἐπὶ τὸν πραΰν καὶ ἡσύχλον· καὶ
τρέμον τάμου τοὺς λόγους· οἱ δαμενά
νογνόντες, καὶ ἐπὶ τὸν ταπεινόν· καὶ
μάθετε ἀπ' ἐμοῦ ὅτι πραΰς εἰμὶ καὶ
ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ· οὕτω σοὺν ὅτα
πεινὸς, ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν κατὰ τὴν
τοῦ χυμαθητείαν· μὴ ἀποπραφήτω
κατησχυμένος· ἀλλ' εἰσδόξαν προα
γέτω· πᾶς γὰρ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν,
ὑψωθήσεται; πιωχὸς καὶ πένης
αἰνέσουσι τὸ ὀνομάσου· τοῦτο εἴτε ἐ
πὶ τῶν σωματικῶν λαμμάνεται· οὗ
τοι οἱ ἐξουθενούμενοι ἐν τῷ κίω πιωχοὶ·
δίκαιοι δὲ, οἱ καταφρονούμενοι πέ
νητες· ἄγλοι δὲ, αἰνέσουσι τὸ ὄνομα
κυ· εἴτε θέλει τίς ἐπὶ τῶν πνευμα
τικῶν ἀκούειν, πολλοὶ πιωχοὶ καὶ
πένητες ἐπλούτησαν· καὶ οἱ ποτὲ
πένητες καὶ πιωχοὶ, ἤνεσαν τὸ ὄνο
μα κυ· ἀνάπαυ ὁ θσ δίκασον τὴν δί
κην σου· τίνι εἴχεται τοῦτο· τῷ θῷ,
τῶν ὅλων; οὐχί· ἀλλ' ἐπεὶ ὁ σὴρ θάνα
τον ἀνεδέξατο τὸν περὶ ἐμοῦ, διὰ τοῦ

τομέγει αὐτῶν ἡ προφητεία ἀνάπαυ ὁ
θῦ δίκασον τὴν δίκην σου· εἰ μὴ γὰρ ἦν
ἀποθανὼν καὶ ἀνάπαυσις, οὐχ οἷόν τε
ἦν δικάσαι τὴν δίκην τῶν ἀνῶν ὡσ-
δηλοῖ ὁ ἀπόπολος λέγων· διὰ τοῦτο χε
ἀπέθανε, καὶ ἀνέπη, ἵνα καὶ νεκρῶν
καὶ ζώντων κυριεύσῃ· μνήσθητι τῶν
ὀνειδισμῶν σου τῶν ὑπὸ ἄφρονος
ὅλην τὴν ἡμέραν· οὐκ εἰρηκε τῶν ὀ-
νειδισμῶν ὧν ὀνειδίζουσιν ἡμᾶς·
ἀλλὰ τῶν σῶν ὀνειδισμῶν· σὲ γὰρ ὀνει-
δίζουσιν, οἱ ἡμᾶς ὀνειδίζοντες· μηλ-
ἐπιλάθητι τῆς φωνῆς τῶν ἐχθρῶν σου·
ὃ σαλέγουσιν οἱ ἐχθροὶ ὑπερηφανεύμε-
νοι, ἐν μνήμῃ σου γενέσθω· ἵνα καθαι-
ρεθῇ αὐτῶν ἡ πονηρία· ἡ ὑπερηφα-
νία τῶν μισούντων σε ἀνέκηλ διὰ παν-
τός· οἱ ὑπερήφανοι ἐπαίρονται· ἡ ὑ-
περηφανία οὐδέποτε τεκαπείνωται·
ἀλλ' ἀναπαίνει καὶ ἀεὶ ὑψοῦται· ἐπεὶ
οὖν ὑψοῦται ἡ ὑπερηφανία σε ἀνέκηλ δι-
ὰ παντός· σὺ ὁ θεὶ κάθελε τὰς ὑπερη-
φανίας αὐτῶν, εἰς τέλος· ἐν χ̅ῷ ἰ̅ῡ̅·
ὦ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς ἀρωμένου:-

εἰς τὸν ὁ λ ψαλμὸν ὁ μιλ α

Ὁ ὁρῶν εἰς τὸ τέλος λέγει, τὸ δι' αὐτοῦ
τοῦ ὁρᾶν εἰς τὸ τέλος μὴ διαφθείρης.
ποιῶν γὰρ τὰ τῆς ἀφθαρσίας, κεκρὸ
τετὸ μὴ διαφθείρης· ἀν θοῦ εἰς τῶν
ἑρμηνευσάντων· ἀντὶ τοῦ εἰς τὸ τέλος
μὴ διαφθείρης, πεποίηκεν ὑπὲρ ἀ
φθαρσίας· τὰ οὖν ἀναγεγραμμένα ἐπὶ
ταῦθα, ἀναγεγήμασ ἐπὶ τὴν ἀφθαρσίαν,
νοηθέντα καὶ πραχθέντα· καὶ ἔτι
τοῦ ἀσὰφ ὁ ψαλμὸς· καὶ ὀργάνω καὶ
φωνῇ ἄκρο τελούμενος, δηλωτικὸς
ὢν τοῦ δεῖν ἡμᾶς καὶ ὀργάνω διὰ τῶν
σωματικῶν κινήσεων ὑμνεῖν τὸν θν,
καὶ φωνῇ νοητῇ διὰ τοῦ τὸν νοῦν ἀνα
κεῖσθαι τῷ δημιουργῷ· καὶ περὶ ποι
εἰν τὴν σωτηρίαν· ἔτι μὲν ὁ ψαλμὸς
κατὰ μὲν τὴν ἀρχὴν, ὑπὸ πλήθη
λεγόμενος· ἔξῆς δὲ, ὑπὸ ἑνός· καὶ
ὥσπερ τὰ ὑπὸ οὐκ ἔτι τὸ πλῆθος
καὶ ὁ εἰς, οὕτως οὐκ ἔτι ἐν πρόσω
πον τὸ λέγον δι' ὅλων τὸν ψαλμὸν· τὸ
πλῆθος μὲν γὰρ φ ἐξομολογησό

μεθάσοι ὁ θ̅ς̅ καὶ ἐπικαλεσόμεθα
τὸ ὄνομάσου. ἐστὶ δὲ, τὸ διηγήσομαι
τὰ θαυμάσιάσου ὁ τὰν λάμω καὶ ῥὸν.
τοῦτο ποιεῖ ἐστι λέγων μέχρι τέλους. νόει
οὖν τὸ μὲν πλῆθος, τὴν ἐκκλησίαν
εἶναι ἐπὸ τῶν ἐθνῶν κεκλημένην.
καὶ ὑπακούουσαν τῶ καλέσαντι.
λέγουσαν διὰ τὰ προήμαρτημένα.
ἐξομολογησόμεθάσοι ὁ θ̅ς̅. εἰ τὲ πεῖ
οὐχ οἷον τε ἐπὶν οὕτως ἐπικαλέσασ
θαι τὸ ὄνομα κ̅ν̅, ὥστε τυχεῖν τοῦ
πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα
κ̅ῦ σωθήσεται. ἐὰν μὲν πρότερόν τις
ἐπιτασσάμενος τῆς ἁμαρτίας, ἐξομο
λογήσηται περὶ τῶν προήμαρτημέ
νων, διὰ τοῦτο γέγραπται. ἐξομολογη
σόμεθα καὶ ἐπικαλεσόμεθα τὸ ὄνομά
σου. οὐχὶ ἐπικαλεσόμεθα καὶ ἐξομο
λογησόμεθάσοι, ἀλλ' ἐξομολογησόμε
θάσοι καὶ ἐπικαλεσόμεθα τὸ ὄνομάσ.
εἰ πεῖρο οὖν καὶ ἡμεῖσθέλομεν ἐν τοῖς
ἐπικαλουμένοις εὑρεθῆναι καὶ σωθῆ
ναι μετ' αὐτῶν. γέγραπται γάρ. πᾶς
ὃς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα κ̅ν̅, σωθή

σεται. κατὰ γοροιτῆς ἐ αὐτῶν ἁμαρ-
τίας γενώμεθα. τέρεον κατα μιπό-
τες αὐτήν. ἐ πούσης τὰρ τῆς ἐκκλη-
σίας ἐξομολογησόμεθάσοι ὁ θεὸς ἐξο-
μολογησόμεθάσοι. καὶ ἐπιμενούσης
ἐν τῇ ἐξομολογήσει. οὐχ ἅπαξ ἐξομο-
λογήσεται. ἀλλὰ πολλάκις. ὁ περ δη-
λοῦται διὰ τῆς ἐξομολογήσεως ὁ τε
καὶ δευτερὸν ἐξομολογησόμεθα. ἐ-
τα καὶ ἐπικαλεσόμεθα τὸ ὀνομάσ.
ἀποκρίνεταί μου ὁ κ̅ς̅ εὐχαριστῶν ἐ-
πὶ τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ λέγει τὰ ἐπιφε-
ρόμενα. διηγήσομαι τὰ θαυμάσιά
σου ὁ τὰν λάμω καιρὸν. νῦν ὅσον ἔτι
δέον ται ἐξομολογήσεως. καὶ προ-
σερχόμενοι ἐπαγγέλλον ται ἐπικα-
λέσασθαί σε τὸν θν̅, οὐδὲ πωχωρεῦ-
σι τὰς διηγήσεις τῶν μυστηρίων,
ἀλλὰ καιροῦ δέον ται τῆς μετανοίας
αὐτῶν. τῆς τελείας ἐπιστροφῆς.
τῆς καθαρεύσεως. καὶ ἐπαγγέλλομαι
ὅτι διηγήσομαι τὰ θαυμάσιά σου ὁ
τὰν λάμω καιρόν. ἕκαστος οὖν ἡμῶν
ἐ θέλει ἀκοῦσαι τοῦ ζυ διηγουμένου

τὰ θαυμάσια τοῦ πνεῦ. ὅ τῶ αὐτῶ
καὶ ἐν μὴ ἐ αὐτῶ, δίδωσι δὲ καὶ ἡμῖν,
ὁ μὲν σὺν καρῶ ὡς ὅ τῶν ἐκ τοῦ μὴ ἀμ-
ὀυδίδωσι καὶ ἡμῖν, ὃ σὺν χορᾶζωμ τοῖς
ἁμαρτίαις. ὅ τι γὰρ τοῦ πνεῦ ἐ σὶν ἀ-
φῶμαι καὶ ὁ λιάμπουσι μὸς λόγομ τοῦ
ταῦτα πνεῦ τὸν πνεῦ. ἡ δὲ ἡ σὺν ἐ-
κὸ λιρ ἀρμ. ἀφ' ὑθύτη τὰ τοῦ λιριμῶ. καὶ
τὸ λιαὶ τὶ σὺν λόγῳ ὅ τι λιριμῶ πνεῦ τὰ
μὸν σὺν λιρὶ τὴ ρίομ πνεῦ ἀ ἀμοῦ. ἡ μὲ-
μὸν σὺν ὁ σὺν καὶ κῦ. μόνος γὰρ αὐτὸς ὀ-
θύτη τὰ λιριμῶ. ἐ τὰ ἀλιόνα τὴν σ
ἐκκλησίας πνεῦ γρόμενὸν τὴν ὀ ζομε-
λότη τὰ, φῆσὶ μαρτυρῶν τὴ, μετὰ μοὶ
τῶν πνεῦ ἀλιόνων. ἐ τὰ λιν ἡ γῆ, τῶν
τὸ γῆ ἰμὸν ἐ τὰ λιν. καὶ ἡ μὲν δὲ ἰσ μαρ-
τυρὴ σὰ τῶ, ἵν' ἐ ἐ πνεῦ ρὶ τὴν σὺν ἡμῶν
γῆ σὶ καὶ τῶν γῆ ἰμῶν, τὸ ἐ τὰ λιν ἡ γῆ, οἱ
ὀ μὲ ὀφορᾶ ἀμὲν τὴν ἐ λιὸ μ αὐτοῦ χοῖ λιὸ,
δεῖ ὀκδύσασθαι τὴν ἐ λιὸ κὸ μ αὐτοῦ χοῖ λιοῦ.
οὐδὲ ἀ ἄνω θεῖθαι αὐτὴν, φῆ λιῶ σαμ,
ἀμφὶ ἀ σὰ ἀ τὰ νῦ πρᾶζαι. ἵν' αὐτὰ λιὴ ἡ ἐ ἐ
τοῦ χοῖ λιοῦ, καὶ οἱ μὲ ἐ ἐ ἀφ' ἀμιοῦ ἡ τὰ λιὲ
ὀμ. ἐ ἀν γὰρ τοιοῦτος γὲ νὴ τῶ καὶ τῶ,

πνι τὰς πράξεις τοῦ σώματος θα
νατώσωμεν ὡς πάντοτε τὴν νέ
κρωσιν τοῦ ἰυ ἐν τῷ σώματι περι
φέρειν ἡμᾶς. ἐρεῖ ὁ σηρ περὶ ἡμῶν.
ἐτάκη ἡ τῆ, καὶ πάντες οἱ κατοικοῦν
τες ἐν αὐτῇ. ἦν ποτὲ πλῆθος κα
τοικούντων ἡμῶν ταύτην τὴν τῆν,
ὅτε ἐνασίλευσεν ἡ ἁμαρτία, ἐν τῷ θνη
τῷ ἡμῶν σώματι. τοῦτο οὖν ἀνδρα
γάθημα ἡμῶν ἐστιν. ἐφ' ὧν μαρτυ
ρεῖ τῇ ἐκκλησίᾳ ὁ σηρ λέγων. ὅτι οὐ μό
νον ἡ γῆ καὶ τὰ γήϊνα ἐτάκη, ἀλλὰ
ὅσοι κατοικοῦσιν ἐν τῇ γῇ. ὅσαι γὰρ
δυνάμεις ἀντικείμεναι ὠκειωμέ
ναι τοῖς γηΐνοις ἦσαν ἐν ἡμῖν ἄρχου
σαι καὶ ἐνεργοῦσαι ἡμᾶς ἐπὶ τὰ ἁ
μαρτήματα, αὗται συντῆ τῇ, ἐτάκη
σαν. ὡς περ εἰ ἐν νοεῖς κήρινον θρόνον,
καὶ καθήμενον τινὰ ἐπὶ τοῦ θρόνου.
εἶτα πῦρ ἐλήλυθος καὶ τῆ ζαν αὐτὸν,
οὕτως ἐὰν τὰ κῆ τὰ γήϊνα σου. καὶ
τὰ κῶσιν αἱ ἐνέργειαι αἱ περὶ τὰ
γήϊνα ἐνεργοῦσαι εἰσὶ. ἐρεῖ πε
ε. ρὶ σοῦ ὁ σηρ. ἐτάκη ἡ τῆ καὶ πάν

τες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ· ὅτι δὲ τοῦ
σρ̄ς ἡμῶν ἐστὶν αἱ φωναὶ, ἀκουστοῦ λέγον
τος· ἐγὼ ἐπερέωσα τοὺς πύλους αὐτῆς·
τίς γὰρ ἐπερέωσε τοὺς πύλους αὐτῆς ἐπὶ
τῆς γῆς· ἡ μόνος ὁ σῆρ καὶ κ̄ς̄ ἡμῶν· θέ
λεις ἀκοῦσαι τὰ ὀνόματα τῶν πύλων;
πρῶτος σίμων ὁ λεγόμενος πέτρο,
καὶ ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· ἰάκω
κος ὁ τοῦ ἀλφαίου καὶ ἰωάννης ὁ ἀδελ
φὸς αὐτοῦ· καὶ ὁ λεγὸς ἡ ἐκκλησία
ἐὰν ἦ, ὄντως ἐκκλησία, πύλος καὶ ἐ
δραίωμα ἐστὶ τῆς ἀληθείας· καὶ ἐν
τῇ, ἀποκαλύψει δὲ τῇ, ἰωάννου ἐπαγ
γελία τοῖς νικῶσι τοιαύτη
δίδοται· ὁ νικῶν, ποιήσω, αὐτῶ, πύ
λον ἐν τῷ, ναῷ, τοῦ θεοῦ, καὶ ἔξω οὐμὴ
ἐξέλθη ἔτι· τοὺς οὖν πύλους τῆς γῆς,
τοὺς ἐπισῶμα φορούντας καὶ ἐδραί
ους καὶ διαμαζόντας τὰ προστρημέ
να οἰκοδομήματα ἐγὼ ἐπερέωσα, οὐ
μόνον ἔθηκα οὐδὲ ἐποίησα, ἀλλὰ ἐδραί
ους τοὺς πύλους τοὺς ἐπὶ γῆς, ἐποίησα.
ἐπεὶ ἐδίδαξε καὶ ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτω
λοὺς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἐπιπρέφειν πρὸ

τὸν θν̄. ταῦτα γὰρ τῷ θῷ. εἰ πα
τοῖς παρανομοῦσι μὴ παρανομῆ,
καὶ τοῖς ἁμαρτάνουσι μὴ ὑπούτε
κέρας. τοῖς μὲν παρανομοῦσι, τοῖς
ἀπὸ τοῦ λαοῦ. τοῖς δὲ ἁμαρτάνου
σι, τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν. οὐ γὰρ ἡμ
παρενομοῦμεν, ἄνομοι γὰρ ἦμεν.
ἀλλ' ἐκεῖνοι παρενόμουν, οἵτινες ἀ
κούοντες τῶν νόμων, οὐκ ἐπήρουν αὐ
τούς. εἰ παοὖν τοῖς παρανομοῦσι
μὴ παρανομεῖτε, καὶ τοῖς ἁμαρ
τάνουσι, μὴ ὑπούτε κέρας ὑμῶν.
μὴ λαλεῖτε κατὰ τοῦ θῦ ἀδικίαν. οἱ
γὰρ ἀπὸ τῶν ἐθν ὧν εἰ δωλο
λατροῦντες, ἐλάλουν κατὰ τοῦ θῦ
ἀδικίαν. εἰ τὰ τὸ ἐξῆς, δεῖται χάρι
τος τοῦ θεοῦ. καὶ πάντα μὲν, τιμὰ
δὲ ἐπὶ πλεῖον. ὅτι οὔτε ἀπὸ ἐξό
δων. οὔτε ἀπὸ δυσμῶν, οὔτε ἀπὸ ὀ
ρέων ἐρήμων. ὅτι ὁ θεὸς κριτής ἐστι.
ταῦτα φησὶν εἶπον. τοῖς μὲν παρα
νομοῦσι, μὴ παρανομεῖτε. τοῖς δὲ
ἁμαρτάνουσι, μὴ ὑπούτε κέρας.
μὴ ἐπαίρετε εἰς ὕψος τὸ κέρας ὑμ.

μεγάλη τε κατὰ τοῦ θεοῦ ἀδικίαν.
οὐδεὶς γὰρ ἄλλος κριτής ἐστιν ἢ ὁ θεός.
οὔτε γὰρ ἀπὸ ἐξόδων ἐρχεταί τις κρι
τὴς. οὔτε ἀπὸ δισμῶν ἐρχεταί τις
κριτής. οὔτε ἀπὸ ὀρέων ἐρήμων ἐρ
χεταί τις κριτὴς. ὅτι ὁ θεὸς κριτής
ἐστιν. οὗτος δὴ ὁ θεὸς ὁ κριτὴς, τί ποιεῖ.
τοῦτον ταπεινοῖ καὶ τοῦτον ὑψοῖ. δεί
κνυσι τινὰς δύο. ἕνα, ταπεινούμε
νον. καὶ ἕνα, ὑψούμενον. τοῦτον οὖν τα
πεινοῖ, δείκνυσι δὲ τὸν ἐκ περιτομῆς
λαόν, τεταπείνωται γάρ. καὶ τοῦτον
ὑψοῖ. δείκνυσι δὲ, τὸν ἀπὸ τῶν ἐθνῶν
λαόν. ὑψωσε γὰρ αὐτὸν, κατὰ τὰ εἰ
ρημένα ἐν ταῖς ἀραῖς. ὅτι ὁ προσκί
λυτος ὅς ἐστιν ἐν σοὶ, ἀναμλίσεται ἐπὶ σὲ
ἄνω ἄνω. τοῦτον γὰρ ὑψοῖ. σὺ δὲ κα
ταμλίσει κάτω κάτω. τοῦτον γὰρ τα
πεινοῖ. καὶ ἐν τῇ κατασκευῇ, δὲ ἡμῶν
ἀκολούθως τῷ ἐτάκη ἡ γῆ, καὶ πάν
τες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ διηγησά
μεθα, τὸ τοῦτον ταπεινοῖ καὶ τοῦτον
ὑψοῖ. τοῦτον γὰρ ταπεινοῖ, τὸ φρόνη
μ. τῆς σαρκὸς. καὶ τὴν σάρκα. ὑπω

πλάζω γὰρ τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ.
τοῦτον ὑποῖ, τὴν ψυχὴν καὶ τὸ πνᾶ. τῶν
μὲν γὰρ ἁμαρτωλῶν τὸ ἐναντίον ἡ ψυχὴ
τεταπείνωται. ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας.
τὸ δὲ ἕτερον ὑπόται. τῶν δὲ δικαίων
νηστεύοντων. φιλοπονούντων. ἀρυ
πνούντων. νεκρούντων τὰ μέλη τὰ
ἐπὶ τῆς γῆς. τὸ σῶμα τεταπείνωται.
ἡ δὲ ψυχὴ ἀεὶ καινουμένη κατὰ τὸν ἔσω
ἄνον. καὶ ὁ νοῦς ἐν τῇ ἀνακαινώσει τοῦ
νοὸς ὑποῦται. ὁ θεὸς οὖν ὁ ἀγαθὸς.
τοῦτον τὰ πεινοῖ καὶ τοῦτον ὑποῖ. εἶτα
τί. τὰ περὶ κρίσεως διδάσκει ἡμᾶς, ὡς
προέρχεται. ποτήριον ἐν χειρὶ κυ.
οἴνου ἀκράτου πλῆρες κεράσματος, ὃ
ἔκλινεν ἐκ τούτου εἰς τοῦτο. πλὴν ἡ τρυ
γίας αὐτοῦ οὐκ ἐξεκενώθη. τὰ πλείονα
τῶν ἀντιγράφων οὕτως ἔχει, τὰ δὲ ἀκρι
κέτερα, ἐξεκενώθη. πίονται πάντες
οἱ ἁμαρτωλοὶ τῆς γῆς. τὰς κολάσεις.
ποτήριον ὠνόμασεν. οἱ δὲ δὲ καὶ τὰς
ἀναπαύσεις. ποτήριον σωτηρίου ὁλό
τος. καὶ ἔχομεν παραδείγματα ἀμφο
τέρων. ἐν γὰρ ἱερεμίᾳ γέγραπται πε

ρὶ τῶν κοφάσεων. λάκεσι τήριον
τοῦ οἴνου τοῦ ἀκράτου τούτου, καὶ πο
τίσι πάντα τὰ ἔθνη πρὸς ἀ ἐγὼ ἔξα
ποσκελῶσε πρὸς αὐτοὺς· καὶ πίονται,
καὶ ἐξεμοῦνται· περὶ δὲ τοῦ ποτήρι
ον εἶναι τοῖς δικαίοις κεκερασμένον μα
καριότητος· γέγραπται ἐν τινι ψαλ
μῷ· καὶ τὸ ποτήριόν μου μεθῦσκον ὡς
κράτιστον· ἕκαστος οὖν ἡμῶν μεγάλη
πίνειν ὁ ποῖα ἐγεώργησε· καὶ ὡς περ·
οἱ ἐπὶ τῶν τὰ χωρία κεκτημένων· οἱ
ἐπὶ μελέταν τῆς ἀμπέλου ἐπὶ πλεῖον
ποιούμενοι πίνουσιν ἀπὸ τῶν γενημάτων
αὐτῶν, καὶ οἱ ἀμελήσαντες πίνουσιν,
εἰ δεῖ οὕτως ὀνομάσαι, ὄξος ἢ τὶ τῶν
τῆς ἀμελείας αὐτῶν· καὶ ἵνα ὀνομάσω
κατὰ τὴν ζαφλὴν καὶ ἑτέρως· οἱ μὲν δί
καιοι πίνουσιν ἀπὸ ἀμπέλου σωρηχ.
οἱ δὲ ἄδικοι ἀπὸ ἀμπέλου σοδόμων· πε
ρὶ ὧν γέγραπται ἐκ τὰρ ἀμπέλου σοδόμ
ἡ ἀμπέλος αὐτῶν, καὶ ἡ κλήματις, αὐ
ἐκ γομόρρας· ἡ σταφυλὴ αὐτῆς· σταφυ
λὴ χολῆς κότρος πικρίας αὐτοῖς· θυ
μὸς δρακόντων ὁ οἶνος αὐτῶν, καὶ

θυμὸς ἀπιδέων ἀνίατος· οὕτως ἀεὶ
νόεμοι οἷον εἰδύο ποτήρια εἶναι ἐν τῇ χει
ρὶ τοῦ κυ ἑκάστου ἡμῶν· καὶ ὅταν μὲν ἁμ
αρτάνωμεν, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς
ἁμαρτίας, κάλλομεν εἰς τὸ ποτήριον
τῶν ἁμαρτημάτων τὰ ἁμαρτήματα
ἡμῶν· ὅταν δὲ καλῶς ποιῶμεν, εἰς τὸ
ποτήριον τῶν κατορθωμάτων· εἶτα
ἕκαστος ἡμῶν μέλλει πίνειν ἐὰν ἔχῃ τὰ
ἁμαρτήματα καὶ κατορθώματα· οὐ
κάκρατον τὴν ἁμαρτίαν· ἀλλὰ κεκε
ρασμένην· κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῶν πρὸ
τῆς ἁμαρτίας γενομένων· εἰ δίνασαι
νοῆσαι χολῆς ποτήριον, καὶ ἄλλο οἴ
νου ποτήριον· ἐὰν μὲν τὸ τοῦ οἴνου πο
τήριον ὀλίγον οἴνου ἔχῃ καὶ κερασθὲν
μετὰ τῆς χολῆς, ὀλίγον τί ἀμυλίνει τῆς
χολῆς καὶ τῆς κακίας· ἐὰν δὲ πλεῖ
ον τοῦ οἴνου ἔχῃ, ἐπὶ πλεῖον ἀμυλίνει·
ἐὰν δὲ ὀλίγον ἦ τὸ τῆς χολῆς ποτήρι
ον, τῷ ὀλίγῳ νεῖναι τὴν ἁμαρτίαν πο
λὺ δὲ τὸ τοῦ οἴνου ποτήριον, καὶ κλη
θεῖ τὸ τῆς χολῆς ὀλίγον· τὸ δὲ τοῦ οἴνου
πολὺ, γένεται μὲν τῆς χολῆς· πολὺ δὲ

ἔγκατον τῆς χολῆς γίνεται, διὰ τὸ τοῦ
οἴνου πλῆθος πάντας· ὦ ἡμᾶς δεῖ
πίνειν, εἰ μὲν ἔχομεν ἁμαρτήματα,
αὐτῆς τῆς χολῆς ποτήριον· ποτήρι
ον ὀργῆς· εἰ δὲ μὴ ἔχομεν ἁμαρτήματα
ἀλλὰ καλῶς πάντα πεποιήκαμεν,
ποτήριον τοῦ κυ τὸ μεθύσκον ὡς κρά
τιστον· εἰ δὲ μικτοὶ ἐσμὲν, κατὰ τὴν
ἀναλογίαν τῶν καλῶν καὶ τῶν ἐναντί
ων πλόμεθα· ὁρᾶς ὦ εἰ μὲν τοῦτο σα
φῶς εἴρηκεν ὁλότος, ἵνα διδάξῃ μὴ
τε τὸν συνειδότα ἑαυτῷ ἡμαρτηκέναι.
ἐκκακεῖν· μήτε τὸν συνειδότα ἑαυ
τῷ τὰ κρείτγονα, μεγάφρον εἶν· ὡς γὰρ
ἐὰν συνειδῇ τὰ κρείτγονα, μεγάφρον, ἢ
ἐκαλλέν τι εἰς τὸ ποτήριον ἵν' οὕτως
ὀνομάσω, τῆς χολῆς· ποτήριον οὖν
ἐν χειρὶ κυ οἴνου ἀκράτου πλήρες
κεράσματος· καὶ ἐκλίνεν ἐκ τούτου
εἰς τοῦτο· δεῖ γὰρ ἡμᾶς ἀπολαμεῖν·
οὐ μόνον τὸ τῶν κακῶν, ἀλλὰ δεῖ κλῖ
θῆναι ἀπὸ τούτου τοῦ ποτηρίου, εἰς
τοῦτο τὸ ποτήριον· ἵνα οἱ ἁμαρτω
λοὶ πίωμεν πλῆρες κεράσματος·

ἐξήτησε τῶν πρόσθεμοῦ· ἐξ κεράσ-
ματος, πῶς ἀκράτου· ἐξ δὲ ἀκρά-
του πῶς κεράσματος· ὁρᾷ δὲ· ἐξ οὗ-
τως δύναται νοεῖσθαι τὸ λεγόμενον·
ἐξ ὧν θέμεν καὶ ἡμεῖς ἐπὶ τούτου τοῦ πο-
τηρίου τοῦ εἴσθη τοῦ λεγεῖν· ἀκρατότε-
ρον κεκέρακας· καὶ ἀκράτως κεκέ-
ρακας· ὅτι ἔκαλεν ὕδατος ὀλίγον,
πλεῖον δὲ οἴνου· καὶ ἔπιν εἰρεῖν ἀκρα-
τον κεκερασμένον· τῶν δὲ πινόν-
των· οἱ μὲν, ἀκρατότερον κιρνῶσι,
οἱ δὲ οὐχ οὕτως ποιοῦσιν· ὁ σοιοῦν
ἁμαρτωλοὶ ἐξ σὶν· ἐπεὶ ποτὲ καὶ χρη-
πὸν πεποιήκασι, πίνουσιν οὐχ ἁπλῶ
ἀκρατον· ἀλλὰ ἀκρατον κέρασμα·
οἱ δὲ πλεῖον ἀπὸ ἀκρεῖ γονα ποιήσαν-
τες, ἐὰν πίνωσι τὸ ποτήριον τῆς
ἁμαρτιάς αὐτῶν, πίνουσιν οὐκ ἀ-
κρατον τὸ κέρασμα· ἀλλ' ἐξ δεῖ οὕ-
τως ὀνομάσαι, ἄκρατον, ἢ ὀλιτό-
κρατον κέρασμα· πλὴν τὸ κέρασ-
μα λίνεται, οὐκ ἀπ' ἄλλου τινὸς, ἢ ἀπὸ
τῶν πράξεων· καὶ ὡς περ φάρ-
μακας ὑγκίρνασται ἀλλήλοις· καὶ καὶ

τὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς ποσότητος
τῶν φαρμάκων, ἢ ποιότητος ἀναμί-
γνυται πάντων αὐτῶν ἐπιτοαυτό.
καὶ ἀναφαίνει ἡ φαρμακεία ἡ συντε-
θειμένη τὰς διαφόρους ποιότητας,
οὕτως ἀνάγκη ἐν τῷ ποτηρίῳ, ὃ μελ-
λομεν πίνειν, ἑκάπης ἁμαρτίας ἡμῶν
ἀναφέρεσθαι τὸ εἶδος. καὶ ἑκάπου
λόγου ἀργοῦ. πάντως γὰρ καὶ ὁ ἀργὸ
λόγος ἐρχεταίεις τὸ κρῖμα. καὶ ἡ δυσ-
φημία. καὶ ἡ λοιδορία. καὶ πᾶν ὅτι
ποτοῦν ποιοῦμεν. ποτήριον γὰρ ἐν
χειρὶ κυ οἴνου ἀκράτου πλῆρες κε-
ράσματος. καὶ ἐκλινεν ἐκ τούτου, ἐστι
τοῦτο πλὴν ὁ τρυγίας αὐτοῦ οὐκ ἔσχε-
κεν ὤθη. οὐ γὰρ μεμέρισται ἡμῖν ἡ ὀρ-
γὴ. Ἐὰν μὴ ἁμαρτάνωμεν, οὐκ ἔχει
τρυγίαν. πίονται πάντες οἱ ἁμαρτω-
λοὶ τῆς γῆς. οὗτιν ἐν μὲν, τινὲς δὲ οὔ.
ἀλλὰ πάντες οἱ ἁμαρτωλοὶ. τί οὖν
ποιεῖ ἐν θαύδετο τῆς ὀργῆς. οὐ γὰρ ἐστι
πεν ἁπλῶς πίονται πάντες οἱ ἁ-
μαρτωλοὶ. ἀλλὰ τῆς γῆς. μελ ποτε
οὖν. οἱ μὲν τῆς γῆς ἁμαρτωλοὶ, πί-

ον ταῖς ἀπὸ τοῦ ποτηρίου τοῦ οἴνου τοῦ
ἀκράτου τοῦ πλήρης κεράσματος· ὅτι
οὐδεὶς τῶν ἐπὶ τῆς ἀκρατον ἔχει, οὐκ ἀ
ναμεμιγμένον τινί· ἡ δὲ δύναμις ἡ ἀν
τικειμένη, οὐκ ἐπὶ πίνει, οἴνου ἀκράτου
πλήρης κεράσματος· ἀλλὰ πίνει, ἀ
πὸ ἀκράτου τῆς κακίας· ἐγὼ δὲ ἀπαγ
γελῶ εἰς τὸν αἰῶνα· ψαλῶ τῷ θῷ ἰα
κώ· ὃ διδάσκαλος καὶ κ̅ς̅ ἡμῶν το
σαῦτα ἔχει μαθήματα, ὡς ἀπαγγέλλει
οὐκ ἐπὶ δέκα ἔτη· ὡς ἀπαγγέλλει γραμ
ματικὸς, καὶ οὐκ ἔχει τί διδάξει· οὐ
δὲ ὡς φιλόσοφος ἀπαγγέλλει παραδι
δοὺς· καὶ οὐκ ἐπὶ ἔχει καινότερον τί ἐ
πη· ἀλλὰ τοσαῦτα ἐπὶ τὰ μαθήματα ὑ
χ̅ν̅· ὡς τε αὐτὸν ἀπαγγέλλειν εἰς ὅλον
τὸν αἰῶνα· καὶ ἀπὸ κοινοῦ τοῦ εἰς τὸν
αἰῶνα· ἀκοὺς καὶ τὰ ἑξῆς· ψαλῶ τῷ
θῷ εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ τί ποιήσω· ὑ
πάντα τὰ κέρατα τῶν ἁμαρτωλῶν
συνθλάσω· διὰ τοῦτο οὖν μὴ ἐπαί
ρετε εἰς ὕψος τὸ κέρας ὑμῶν· πάν
τα γὰρ τὰ κέρατα τῶν ἁμαρτωλῶν,
ὁ κ̅ς̅ ἡμῶν ἰ̅σ̅ χ̅ρ̅ συνθλάσει· ὑψώ

σεῖ δὲ τὰ κέρατα τῶν δικαίων αὐτοῦ.
διὰ τῆς χάριτος τοῦ παντοκράτορος
θῦ. ἐν χῷ ἰῦ ὦ ἐστιν ἡ δόξα καὶ τὸ κρά
τος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν:-

εἰς τὸν ὄε ψαλμὸν ὁμιλία α

Ὅτι μὲν γνωστὸς ἐν τῇ ἰουδαίᾳ ὁ θεὸς γέ
γραπται δῆλόν ἐστι. καὶ ὅτι ἰουδαῖοι τὸ
τόπον διηγοῦνται. διὰ τὸ κεκληρῶσ
θαι αὐτοὺς τὴν χώραν ταύτην. καὶ οἴ
εσθαι παρ' αὐτοῖς μόνοις εἶναι τὴν θεο
σέβειαν. φανερόν ἐστι. θέλομεν δὲ ἐν
πεῖν πρὸς τοὺς ἀπλούστερον ἀκουόν
τας. τὸ γνωστὸς ἐν τῇ ἰουδαίᾳ ὁ
θεός. ἀρα γὰρ ἐν αἰγύπτῳ ὅτε τὰ σημ
εῖα καὶ τὰ τέρατα ἐγίνετο οὐκ ἦν γνω
στὸς ὁ θεός; τί δὲ ἐν τῇ ἐρυθρίμῳ ὅτε
τὸ μάννα ὑπὲρ ὁ θεὸς τῶν ἀνθρ. καὶ ἐν
πέτρας ἀκροτόμου ἐξῆ. εἰ ὕδωρ. οὐκ ἦν
γνωστὸς ὁ θεός; τί δὲ ὁ πότε ἐξε
λήλυθε σαν ἐπὸ τῆς ἁγίας γῆς. καὶ
ὅντες ἐν αἰχμαλωσίᾳ ἐπεπρεσφόν
πρὸ θῦ. οὐκ ἦν ἀρα γνωστὸς αὐτοῖς ὁ θεός;

οἷον τοῦ δαμὶ ἠλ ὀλεῖν γὴ ποιεῖ ὁ θεὸς
ἀλλ' ὅμως τὴν ἰουδαίαν, ἀμφότερα καὶ
λεῖμμα πόῳ δὲ τοσούτοις τόποις γῆ
ἀοῦ ὅμοιος τοῦ θυγάρ ἀναιρεῖ. τὴν ὡς
τὸς ἐν τὴν ἰουδαίαν, ὁ θεός. ἄρα οὖν
καὶ μὴ μὴ οὐρανοὶ ἐκεῖνοι ἀλλὰ ἀρχά
ζομεν παραδέχεσθαι τὰ ἀνωτέρω
φωνεῖσθαι ἀπὸ τὸν μὲν αἰῶνα τοῦ σεσ. διὰ
τὸ δοῦναι δὲ μὴ κτῆσαι τὴν ἰουδαίαν χριστ.
θεὸν ὁμολογεῖν ἐν τοῦ θεοῦ. ὅτι γὰρ ἐ
γὴ ποιεῖ ἐν τὴν ἰουδαίαν ὁ θεός. τοῦτον
δὴ τοῦ θεοῦ. φανὸς δὴ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ τὸ
ὁμοιοπαθὲς ἀπαιτεῖ τὸν ἠλ. ἠλ δὲ ἀλλὸ
τόν, ὡς φησὶ ἡ γραφή. ὅτι οὐκ ἀπ τοῦ
οἰ ἠλ, οὗτοι ἠλ. οὐκ ἀπ τοῦ οἰ φόμε
νοι ἠλ, ἠλ φησίν. ὡς ὁ πατὴρ οὐκ ἀπ τοῦ
οἰ ἐξ ἠλ οὗτοι ἠλ, οὕτως οὐκ ἀπ τοῦ οἰ
ἀπὸ τὸν θεὸν θεὸν. ἀμφότερα δὲ ἔχει ὁ
ἀπὸ τοῦ ἠλ θεὸς εἶναι. διὰ τὴν ἀνάστασι
αν. καὶ ἀπὸ τὸν θεὸν ὁμοίως θεὸν ἠλ.
διὰ τὴν ἀνάστασι αν. καὶ ὡς ὁ πατὴρ ἡ ἀλη
θεία, ὡς ὁ υἱὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ,
τὸ μόνον ὁ πατὴρ ὁ υἱὸς. τὸν αὐτὸν
τρόπον λογίσθη καὶ καὶ ὁ θεὸς,

πολλάκις τοῖς δοθεῖσι τοῦ ἠλ· οὕτω
δὲ καὶ ὁ ἠλ φόβος λογίσθήσεται· ἀ
ποιήσας τὴν ψυχὴν τοῦ κυ ἡμῶν ἐστὶ δὴ
μέσαι· μεθ' ἡμέρου δὲ κ τοῦ πορφύρη
μεθ' ἡμέρου ἠλ, δύναται εἶναι σαφῶς, ὡ
ς ἐστὶ τὸν ἠλ μεγάλου ὁμοιωθέντος· μέγα
ς οὖν τὸ ὁμοιωθῆναι ψυχῇ· ὁμ τῶν σθενῶν, ἐν χρι
σταφοῖς σοι τοῖς παρ ταχοῦ· μέγαν δὲ
τὸ ὁμοιωθῆναι, διὰ τοῦ υἱοῦ· μεγαλύνομεν
γὰρ τὸν μὴ ἡμῶν, μέτρῳ τῷ ἀγάπῃ· δι
ανθεστεῖ ἐρρῶσθαι· καὶ ἀγωνιάθη· ἐν φ
ρήνη ὁ τόπος αὐτοῦ· καὶ τὸ κατοικη
τήριον αὐτοῦ ἐν Σιών· Ἰουδαῖοι μὲν
τὸ πάσχα τῆς τῶν σαββάτων τοῦ θεοῦ τῶν πέντε
κῆ ἁμαρτωλοί λνμ· περὶ ἧς φρε
νῶν· ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν·
ἡ μεῖζον δὲ ἡ τοῦ μὲν τὸ πάσχα τῶν κῆ,
ἀπὸ τοῦ κῆ· περὶ οὗ γέγραπται· καὶ
ἀγωνιάθη ἐν φρήνη, ὁ τόπος αὐτοῦ· ἅμα
γὰρ ἀποθνῄσκει τοῖς ἁμαρτωλοῖς, ἀρίσθεω
τὸν δὲ ἀπὸ ἀρχὴ ἁμαρτωλοῦ μετὰ ἀρίου· ἐπὶ δὲ
σω πάσχα τοῖς ὁ φθαρμοῖς σμοῦ καὶ
τοῖς σωφρόνοις σμοῦ μεγάλου, ἐστὶ
ὑπὲρ τὸ πάσχα τῶν κῆ, σὲ ἡμῶν τὸν θεὸν ἡμῶν.

καὶ φημὶ· ὅτι ὁ ἄγλος οὐν πάζει· οὐ
δὲ δώσει ὕπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς
αὐτοῦ· ἕως οὗ ἐρητόπον ἐν αὐτῷ, τῷ
κῷ· ὡς γὰρ ὁ ἁμαρτωλὸς δίδωσι τό
πον τῷ διακόλῳ, οὕτως ὁ καλὸς καὶ
ἀγαθὸς, δίδωσι τόπον τῷ θῷ, ἵνα
τοῦτι ἐνοικῆσαι ἡμῖν· καὶ δίδωσι τό
πον τῷ χῷ· ὁ μὲν γὰρ θεὸς τοῦτ' ἐπαγ
γέλλεται λέγων· ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς καὶ
ἐμπεριπατήσω· καὶ ἔσομαι αὐτῶν
θῶ, καὶ αὐτοὶ ἔσον τάι μου λαός· καὶ
ἀληθῶς κατὰ τὴν ἐρημένην ἐπαγγε
λίαν, ἐνώκησε καὶ ἐμπεριεπάτησε
ἐν τῷ ἡσαΐαι λέγοντι· ἰοὺς ἐγέννησα·
καὶ ὕψωσα αὐτοὶ δέμε ἠθέτησαν·
μὴ γὰρ ἐνοικοῦντος τοῦ θῦ· πῶς
ἂν ἐλάλησεν ὁ θῶ διὰ ἡσαΐου· οὕτω
δὲ καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ἐρεῖς προ
φητῶν· ὁ δὲ κ̅ς̅ ἡμῶν ἰ̅σ̅ χ̅ σ̅, καὶ
αὐτὸς ἐνοικεῖ ταῖς τυχαῖς τῶν δι
καίων· ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι πν̅ α̅ χ̅ υ̅
ὃς οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ; καὶ
σαφῶς δὲ ἐδίδαξεν ὁ σῆρ λέγων· ὅτι
ἐάν τις ἀκούσῃ μου τῶν λόγων καὶ

τηρήσηαὐτοὺς. ἐγὼ καὶ ὁ πήρμου ἐ
λεύσόμεθα πρὸς αὐτὸν, καὶ μονὴν
παρ' αὐτῷ ποιησόμεθα. οὐκοὖν ἡ
μεῖς τόπον ζητοῦμεν τῷ κῷ, ἐν
τῷ, ἡ γεμονικῷ, ἡ μῶν. περὶ τοῦτ
γὰρ τοῦ τόπου γέγεται. ἐν εἰρήνῃ γία,
ὁ τόπος αὐτοῦ. ἐὰν ἦ, τοῦτο τόπος
θεοῦ, γέγονεν ἐν εἰρήνῃ. ποία εἰρή
νη. ἡ περὶ ἧς γέγραπται. ἡ εἰρήνη
τοῦ θῦ ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν,
φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ
νοήματα ὑμῶν ἐν χῷ ἰῦ. ἡ ἔχου
σα καρδία, τὴν εἰρήνην τοῦ θῦ, οὐπο
γεμεῖται ὑπὸ τῶν παθῶν. οὐκε
μεῖται ὑπὸ τοῦ θυμοῦ. οὐ ταράσσεται
ὑπὸ λύπης. οὐκ ἀγγότε πάσχει τῶν
ἐναντίων τῇ εἰρήνῃ. ἀγγέτιν ἰδεῖν εἰ γ
ρήνην καὶ γαγήνην ἐν τῇ ψυχῇ, τοῦ δικαί,
καθὸ ὑὸς εἰρήνης γίνεται, τῷ εἰρή
νην εἶναι ἐν αὐτῷ. οὕτω δὲ ὡς εἰρή
θη ἐν εἰρήνῃ, ὁ τόπος τοῦ θῦ, οὕτως
τὸ κατοικητήριον αὐτοῦ ἐν σιών. πο
γάτι δὲ εἰρήκαμεν περὶ τοῦ σιών.
οὐ γὰρ τοῦτο τὸ σιὼν κατοικητήριον

ἐπὶ τοῦ θεοῦ· ἀλλὰ τυχὴ γενομένη σκο
πευτήριον καὶ χρηματιστήριον τοῦ λό
γου τοῦ θείου· ἐπὶ κατοικητήριον τοῦ
θεοῦ· ἐκεῖ σὺν ἐτρίταν τὰ κράτη τῶν
τόξων· ὁ πουτερήνη γέγονεν· ἐκεῖ σὺν ε
τρίκη τὰ κράτη τῶν τόξων· καὶ ὁ πλοῦ
καὶ ῥομφαίαν καὶ πόλεμον· πῶς σου
νετρίκη τὰ κράτη τῶν τόξων· ἐπὶ νη
μὴ νηπάλη πρὸς τὰς ἀρχάς· πρὸ
τὰς ἐξουσίας· πρὸς τοὺς κοσμοκρά
τορας τοῦ σκότους τούτου· πρὸς
τὰ πνικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐ
πουνίοις· καὶ δεῖ ἡμᾶς ἀναλαμεῖν
τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ· ἵνα δυνηθῶ
μεν πῆναι πρὸς τὰς μεθοδίας τοῦ
διακόλου· ἐν τῇ πανοπλίαδε, τοῦ
θεοῦ ἐπὶ καὶ ὁ θυρεὸς τῆς πίστεως·
ἐν ᾧ δυνάμεθα πάντα τὰ κέλη τοῦ
πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα σκέσαι· ἀ
πολύεται οὖν τὰ κράτη τῶν τόξων,
ἐπὶ τὰς τῶν ἀνῶν τυχάς· ἀλλὰ σὺν
τρικήσεται τὰ κράτη τῶν τόξων ἐπὶ
τὰς τῶν ἀνῶν τυχάς· συντρικήσε
ται δὲ τὰ κράτη τῶν τόξων, ἐν τῷ

οἰκὼ τοῦ θῦ. ὅ που γεγένηται τρή
νη. διὸ γέγραπται· ἐκεῖ συνέτριψε
τὰ κράτη τῶν τόξων· τίσ οὖν ἄρα οὗ
τός ἐστιν, ὃς αἰσθάνεται ὅτι πάντα
τὰ κράτη τῶν τόξων συντρίκεται ἐν
αὐτῷ· καὶ οὐκ ἔστι οὐδὲ ἐν μέρος, οὐ
δὲ ἐν ὑγιὲς μεμένηκεν· ἀλλὰ πάντα
συντέτριπται· καὶ ὅπλα καὶ ῥομφαῖ
αι καὶ πόλεμος· καὶ πάντα τὰ τῶν
πολεμίων· τὸ ὅπλον τὸ τοῦ ἐχθροῦ,
ἡ ῥομφαῖα αὐτοῦ· ὁ πόλεμος πᾶς,
κατήργηται· ἐγενήθη τὰρ ἐν τρήνῃ,
ὁ τόπος αὐτοῦ· καὶ τὸ κατοικητή
ριον αὐτοῦ ἐν σιών· τῇ τὰ ἐπὶ τούτοις,
ἐχαριστοῦμεν τῷ θῷ, καὶ φαμέν·
σὺ φοκερὸς εἶ, καὶ τίς ἀντιπήσεταί σοι.
τῇ τὰρ τοσαῦτα δεδίνησαι ἐν ἡμῖν, κα
τήργηται ὅπλον· ῥομφαῖα καὶ πόλε
μος· συνέτριψας τὰ κράτη, τῶν τό
ξων· σὺ φοκερὸς εἶ, καὶ τίς ἀντιπή
σεταί σοι· μὴ οὖν οἴη θῆς ὅτι οὐχὶ ὁ
θῦ ἐν σιὼν καταργεῖ πάντα πόλε
μον· ἐπαράχθησαν πάντες οἱ ἀσύνε
τοι τῇ καρδίᾳ· ἐγενήθη ἐν τρήνῃ

ὁ τόπος τοῦ θυ καὶ ἀτάραχοί ἐστιν.
οἱ τόπον θεῶ, ἐν αὐτοῖς δεδωκότες.
ἐὰν δέτις μὴ δῶ, τόπον τῶ θῶ ἐν
τῇ ἑαυτοῦ ψυχῇ, ταραχῆς πεπλήρω.
παρὰ τὴν ἀσυνεσίαν αὐτοῦ. διὸ γέγρα
πται. ἐταράχθησαν πάντες οἱ ἀσύ
νετοι τῇ καρδίᾳ. διὰ τοῦτο ἐν τέλλε
ται ὁ σηρ καὶ κς ἡμῶν τοῖς μαθη
ταῖς λέγων. μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ
καρδία μὴ δὲ δειλιάτω. ἐκ τίνου γὰρ
ἐν τειλαμένου καὶ λέγοντος μὴ ταρας
σέσθω. ἂν ταρασσώμεθα. παρακαί
νομεν αὐτοῦ ἐν τολὴν ἀναγκαιοτάτῃ.
ἐκείνου λέγοντος. μὴ δὲ δειλιάτω
ὑμῶν ἡ καρδία. ἡμεῖς δὲ πάλιν. ἐ
ὰν φοκώμεθα τὸν θάνατον. φοκώ
μεθα τὰ ἀντίπαλα. παρακαίνομεν
αὐτοῦ τὴν ἐν τολὴν. διὸ περιπε
σούμεθα κολάσει ὡς γέγραπται ἐν
τῇ ἰωάννου ἀποκαλύψει. τοῦτον τὸ
τρόπον τοῖς δὲ δειλοῖς καὶ ἀπίστοις.
καὶ ἐκδελυγμένοις. καὶ πόρνοις.
καὶ φαρμακοῖς. τὸ μέρος αὐτῶν ἐν
τῇ λίμνῃ τοῦ πυρός. ὑπνωσαμεν

ὕπνον αὐτῶν, καὶ οὐχ ἕρον οὐδὲν,
οἱ ἀσύνετοι τῇ καρδίᾳ· καὶ οὐχ ἕρον οὐ-
δὲν· πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ πλούτ-
ταῖς χερσὶν αὐτῶν· ἐὰν δυνηθῆς
νοῆσαι τυχῆς ὕπνον καὶ τυχῆς ἐγρή-
γορσιν· ἑτέραν οὖσαν παρὰ τὸν ὕ-
πνον τὸν φυσικὸν τοῦ σώματος· ὁ
τεῖτοιν πολλοὺς τῶν ἀνῶν τυχὰς
ἔχοντας κοιμωμένας· καὶ ὁλί-
τοις πάνυ τοὺς ἐγρηγορότας· δε-
δόται γὰρ ἐν τολὴ ὑπὸ τοῦ πνς·
μηδῶς ὕπνον σοῖς ὄμμασι· μὴ ἢ
νυπαγμὸν σοῖς κλεφάροις· τὸ δὲ
μὴ δῶς ὕπνον σοῖς ὄμμασι, τῇ τυ-
χῇ, λέγεται· μὴ δὲν νυπαγμὸν σοῖς
κλεφάροις ἵνα σώζῃ· ὥσπερ δορ-
κὰς ἐκκρόχων· καὶ ὥσπερ ὄρνε-
ον ἐκ παγίδος· καὶ ὁ ἀπόπολος δὲ
φησίσοι· ἔγειραι ὁ καθεύδων, καὶ
ἀνάπαε ἐκ τῶν νεκρῶν· καλὸν οὖν τὸ
ἐγρηγορέναι ἐν παντὶ καιρῷ· ἵνα
δυνηθῆτε ἐκφυγεῖν φησὶ, τὰς καν-
δαλατὰ μέλλον ταυτίνεσθαι· ἀλλοὺ-
τοι οὗτοι οἱ ἀσύνετοι τῇ καρδίᾳ· ὑ-

πνωσαν τὰρ ὑπνον αὐτῶν, καὶ οὐχ εὑ-
ρον οὐδέν. οὐδεὶς τὰρ καθεύδων ἐρίε-
κει τί. ἐθέλεις ἐρεῖν, τρηγόρει· ἵνα
μὴ ἐπησοιοῖς· οὕτως; οὐκ ἰσχύ-
σατε μίαν ὥραν τρηγορῆσαι μετ' ἐμοῦ;
γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε ἵνα μὴ
ἐσέλθητε εἰς πειρασμόν. ὑπνωσ-
ὸν οἱ ἁμαρτωλοὶ ὑπνον αὐτῶν, καὶ
οὐχ εὑρον οὐδέν. πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ
πλούτου ταῖς χερσὶν αὐτῶν. ἐξ ἄν-
δρας αἱ μάτων τινὰς ὀνομάζει· καὶ
ἄνδρας ἀνομίας ἀνακαλεῖ ἡ τραφή.
οὕτω νόει τινὰς ἄνδρας πλούτου. τί-
νες δέ εἰσιν οἱ τοῦ πλούτου ἄνδρες;
ἢ οἱ τῶι πλούτωι τούτω ἀνακείμενοι
τῶι χαμαί· τῶι ἀληθῶς τυφλῶι,
ἀνακείμενοι, τῶ θέλειν αὐτὸν σινάγ-
καν μὴ ἔχωσιν. ὅσοι οὖν εἰσὶν ἄνδρ
πλούτου, ὑπνωσαν ὑπνον αὐτῶν,
καὶ οὐχ εὑρον οὐδέν. ἐθέλομεν ἐρεῖν
τι. καὶ μὴ ἀριθμηθῆναι ἐν ἀνδράσι
πλούτου τοῖς μηδὲν ἐρίσκουσι. μὴ
πλοῦτον σωρεύωμεν. μὴ δὲ ἐν πλό-
τω πραγματεύωμεθα σωματικῶ.

ἀλλ' εἰ θέμεν ἐδύνατό τις ἐκεῖνο τὸ
τῶν τελείων λεγόμενον ποιῆσαι· τὸ
ὑπὲρ πάλη σόν σου τὰ ὑπάρχοντα·
καὶ δὸς ἐλεημοσύνην πτωχοῖς· καὶ ἐ
ξεισθησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς, καὶ δεῦρο ἀκο
λούθειμοι· εἰ δὲ μὴ δύνασαι ποιῆσαι
τὸ τοιοῦτον, μηδὲν θέλε· οἱ γὰρ θέλον
πλουτεῖν, ἐμπίπτουσιν εἰς πειρασμόν·
καὶ παγίδας πολλὰς καὶ κλαμερὰς·
ἀνόητους· αἵτινες κυθίζουσι τοὺς
ἀνοῦς· εἰς ὄλεθρον καὶ ἀπώλειαν·
ῥίζα γὰρ πάντος κακοῦ ἐστιν ἡ φιλαρ
γυρία· ἧς τινες ὀρεγόμενοι, περὶ
τὴν πίστιν ἐναυάγησαν· σὺ δὲ ὦ ἄνε
τοῦ θεοῦ, ταῦτα φεῦγε· δίωκε δὲ,
δικαιοσύνην· εὐσέβειαν· πίστιν·
ἀγάπην· ὑπομονήν· πραϋπαθεί
αν· μὴ ζήτει πλοῦτον· ἵνα μὴ γένηται
τὸ ὑπνῶσαν πλοῦτον καὶ ὑπνομαῦ
τον· καὶ οὐχ ἕρον οὐδὲν πάντες οἱ
ἄνδρες τοῦ πλούτου ταῖς χερσὶν αὐ
τῶν· ἀπὸ ἐπιτιμήσεως ὀνοῦ ὀνεὸς ἰα
κῶν, ἐν ὑπαξαν πάντες οἱ ἐπιμε
μηκότες τοῖς ἵπποις· τροπικῶς

πολλαχοῦ τῆς γραφῆς. ὁ ἵππος, τὸ
σῶμα λέγεται. οἷον ἡ ἐδὴς ἵππος ἐστὶ
σρίαν. ἡ γὰρ σὰρξ οὐκ ὠφελεῖ οὐδέν. καὶ
ἡ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ πνς. καὶ οὗ
τοι ἐν ἅρμασι καὶ οὗτοι ἐν ἵπποις. ἡμεῖς
δὲ ἐν ὀνόματι κυ. τοῦ θυ ἡμῶν μεγαλυν
θησόμεθα. οἱ γὰρ ἐθνικοὶ καὶ οἱ ἀλλό
τριοι τῆς θεοσεκέτας. ἐπὶ τοῖς σω
ματικοῖς ἐπεποίθεισαν. ὁ δὲ δίκαιο,
οὐ πλήθυνε ἑαυτῷ, ἵππον τουτέστι
τὰ σωματικά. τὸ σῶμα οὖν ἵππον
λέγεται. ἀπὸ ἐπιτιμήσεως ὁ θσ
ἰακώω, ἐν ὑπαξαν οἱ ἐπικεκηκότες
τοῖς ἵπποις. ἕτερος πρὸ ἐμοῦ ἐτήρη
σε καὶ καλῶς ἐτήρησεν. ὅτι οὐ ταυτὸ
ἐστὶν ἐπικαίνειν ἵππου. καὶ ἵππε
ἅτιναι, καὶ ἀναμάτην εἶναι καὶ ἵπ
πε ἅτιναι. ὁ μὲν οὖν αἰτύπτιος. οὐ
κὼν ἵππεις ἀλλ' ἀναμάτης, ἵππον
καὶ ἀναμάτην ἐρρίψεν εἰς θάλασσαν.
οὐ μετ' ἐπιπήμης ἐπικαίνων τοῦ ἵππου,
διὰ τοῦτο πεσεῖται. ὁ δὲ ἐπιπημό
νως ἐπικεκηκὼς τῷ σώματι. καὶ
ἄρχων τῶν ἡδονῶν αὐτοῦ. καὶ ἄγων

ὁ πουκούμεται τὸ σῶμα· καὶ τὰς
ἡνίας αὐτοῦ κρατῶν· τῶν ὀρέξεων·
ἱνα μὴ φέρηται εἰς τὰς ὀρέξεις τῆς
σαρκιδικὰς· οὗτος οὐκ ἐπὶ ἀνα
κάτης ἐπαιγύπτιος· ἀλλ' ἐπὶ ἱπ
πεὺς ὡς ὁ ἡλίας· πεῖρ' ἅρμα ἰηλ ὑ
ἱππεὺς αὐτοῦ, λέγεται περὶ τοῦ ἡ
λιοῦ· οὐ γὰρ ἦν ἀνακάτης· ἀλλὰ ἱπ
πεύς· ἐπιπημόνως ἐπικεκηκὼς
τοῦ ἵππου· ἀπὸ ἐπιτιμήσεως ὁ
οὖν ὀθσ, ἐνύπαξαν οἱ ἐπικεκηκό
τες τοὺς ἵππους· τὰς σωματικὰ,
σοῦ ἐπιτιμήσαντος, καροῦνται·
ἐξίπανται· νυπάζουσιν· οὐ φέρον
τεύσου τὰς ἐπιτιμήσεις· ἡμεῖς
δὲ εὐχόμεθα κἀν ἐπιτιμᾷ ἡμῖν ὁ
θσ, ἐξομολογεῖσθαι· καὶ δέχεσθαι
τὰς ἐπιτιμίας, καὶ λέγειν· ἡμάρτο
μεν ἠνομήσαμεν· ἠσεκήσαμεν· σὺ
φοκερὸς εἶ καὶ τίς ἀντιπήσεται κα
τὰ πρόσωπόν σου· ἀπὸ τότε ἀπὸ
ροῦς ἡ ὀρθίσου· ἀπὸ τότε, οὐκ ἀπὸ
σήμερον ἄρχεται τῆς ὀργῆς· ἀλλὰ ἡ
ὀργή, ἐξ οὗ ἁμαρτάνομεν μένει, καὶ

μῆνις ἐστὶ· μέχρι καὶ ῥοῦ μένουσα· ἡ
λεγομένη ὀργὴ τοῦ θεοῦ· φησὶν ἡ γραφὴ·
ὀλίγος τέλος ὀργισθήσεται· οὐδὲ ἐστὶ
τὸν αἰῶνα μενιεῖ· ἐστὶ γὰρ μὴ ἦν μῆνις, πῶ
τὰ σήμερον ἁμαρτανόμενα, ἀπολαμ
κάνομεν μετὰ ἔτη ὅταν ἡ κρίσις γένηται·
ἐστὶ τε διακόσια, ἐστὶ τε τριακόσια· καὶ
πῶς ἂν ἡμαρτήκασιν οἱ προγενεῶν
πολλῶν, μετὰ χίλια ἔτη ἀπολαμκά
νουσιν· ἔτι τίς οὖν ἀνάλοτον τῆ λεγο
μένη ὀργὴ τοῦ θεοῦ· καὶ ἀνάλοτον τῶ,
λεγομένω θυμῶ τοῦ θεοῦ, δηλονότι ἐν
μῆνις αὐτοῦ· ἦν τινα καλόν ἐστιν ὅστι
δύναμις σκεσαι ἔργοις ἀγαθοῖς, καὶ
παῖσαι τοῖς ἀπὸ μετανοίας ἔργοις·
ὡς γὰρ ἡ ἁμαρτία συνάγει καὶ ὑφίστησι
ὀργὴν, ἄκοιτε παύλου λέγοντος· ἢ
τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητος αὐτοῦ, ἐν
τῆς ἀνοχῆς καὶ τῆς μακροθυμίας
καταφρονεῖς, ἀγνοῶν ὅτι χρηστὸν τοῦ
θεοῦ ἐστι μετάνοιάν σε ἄγει· κατὰ δὲ τὴν
σκληρότητάσου καὶ ἀμετανόητον καρ
διάν, θησαυρίζεις σεαυτῷ ὀργὴν
ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς· οὐκοῦν ἡμέρα

μαρτίαμον, θησαυρίζει μοι ὀργήν.
ἡ δεμετάνοια, λύει τὸν θησαυρισμὸν
τῆς γῆς. ἐκ τοῦ οὐ ἐν οὗ ἠκούτισας
κρίμα. τὸ περὶ κρίσεως, οὐκ ἔτιν
ἐπίγειον. ἀλλ' οὐ ἐν ἐπίον. ἀπὸ τοῦ οὐ ἐν οὗ
ἀκοιπὴ ἡ μὲν γεγονεν ἡ περὶ κρίσεως
διδασκαλία. καὶ ἐν δευτερονομίῳ
δὲ γέγραπται. ἐκ τοῦ οὐ ἐν οὗ ἀκοιπὴ ἐ
γένετο ἡ φωνὴ αὐτοῦ. τῇ ἐφοκήθη
καὶ ἡ σύχασεν. ἐν τῷ ἀναπῆναι εἰς
κρίσιν τὸν θῦ. καὶ ἡ τῇ τότε φοκεῖ
ται, ὅτε ἡ κρίσις γίνεται. καὶ ἐφο
κήθη καὶ ἡ σύχασεν, ἐν τῷ ἀναπῆναι
εἰς κρίσιν τὸν θῦ, τοῦ σῶσαι πάντ
τοὺς πραεῖς τῆς γῆς. τὸ παρα
δοξότατόν ἐπι τοῦτο, ἵνα τὴν πραότη
τα κατορθώσωμεν ἐτι ὄντες ἐπὶ τῆς
ἐτι ὄντες ἐν σώματι. καὶ παύσωμ
θυμὸν. παύσωμεν ἀπὸ ὀργῆς. παῦ
σαι ἀπὸ ὀργῆς, καὶ ἐγκατάλιπε θυμ.
δεῖ. ὦ ὅση δύναμις, μὴ ἡ τ τᾶσθαι πρὸ
τὸ μιαρὸν τοῦτο πάθος. τὸ ἐν ἀντίον
δὲ, τῆ μακαριζομένη πραότητι, ἵ
πασθαι πρὸς τὸν θυμὸν. καὶ μὴ

ἐπιτρέπειν αὐτῶν ἐκταράσσειν καὶ κι
νεῖν ἡμᾶς· ἵνα μὴ γένηται ἐφ' ἡμᾶς τὸ
γεγραμμένον ἐν ταῖς παροιμίαις·
ὀργὴ ἀπόλλυσι καὶ φρονίμους· οὐ τὸ
γὰρ ἐπιχαλεπὸν τὸ πάθος· ὡς καὶ
φρονίμους ἀπόλλυσθαι ἀπὸ τῆς ὀργῆς·
οὐκ εἴρηκε πορνεία ἀπόλλυσι καὶ φρο
νίμους· οὐδὲ εἴρηκε φιλαργυρία ἀ
πόλλυσι καὶ φρονίμους· ἀλλ' ὀργή· τοῦ
τὸ γὰρ τὸ πάθος, καθικνεῖται σχε
δὸν πάντων· καὶ κινδυνεύω εἰπεῖν,
πάντων εἶναι τὸν κατορθώσαντα τὴν
ἀοργησίαν· ὅτι ἐν θυμῷ ἀνοῦ ἐξομολο
γήσεται σοι, καὶ ἐγκατάλειμμα ἐν
θυμῷ ἑορτάσει σοι· ἐπὶ τινὰ ἐν θυμή
ματα ἡμῶν; ἐπὶν ἐν θυμήματα ἁμαρ
τίας· καὶ ἐπὶν ἐν θυμήματα δικαιο
σύνης· τὸ οὖν ἐν θυμῷ τοῦ ἀνοῦ, ἐξο
μολογήσεται τῷ θεῷ· ἢ τοι εὐχαριστή
σει· ἢ ἐξομολογήσεται κατὰ τὸ ἡμαρ
τηκέναι τὴν ἐξομολόγησιν τοῦ ἐν θυ
μίου· ἐγκατάλειμμα φ· ἐν θυμῷ ἑορ
τάσει σοι· ἔξασθε καὶ ἀπόδοκτοι τῷ
θεῷ ἡμῶν· εὐχὰς ἔξασθε τῷ θεῷ· ὑ

ἀπόδοτε αὐτὰς ἐξίας γενομένας
θῦ· πάντες οἱ κύκλῳ αὐτοῦ οἴσουσι
δῶρα, τῷ φοκερῷ· κύκλῳ τοῦ θῦ
εἴπεν εἶναι τοὺς δικαίους· οὕτω πι κ̄ν̄·
ἀλλὰ ἀεὶ ὄντας περὶ τὸν θν̄· οἷον εἰ
χορὸς ἑστηκότες πάντες οἱ περιεστη
κότες κύκλῳ σου, οἴσουσι δῶρα σοὶ τῷ
φοκερῷ· ὅσοι μακράν εἰσιν τοῦ κ̄ῦ καὶ
τοῦ θεοῦ, οὗτοι οὐ δύνανται δῶρα φέ
ρειν· φέρον τες δῶρα, τῷ φοκερῷ φέ
ρουσι· καὶ ἀφαιρουμένῳ πνεύματα ἀρ
χόντων· ποίων ἀρχόντων· ἢ περὶ
ὧν εἴρηται· παρέστησαν οἱ κασιλεῖς
τῆς γῆς· καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθη
σαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ· κατὰ τοῦ κ̄ῦ καὶ κατὰ
τοῦ χ̄ῦ αὐτοῦ· περὶ ὧν γέγραπται· σοφ
ὰν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις· σο
φίαν δὲ, οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου τῶν κα
ταρτουμένων· ἀλλὰ λαλοῦμεν θεοῦ σο
φίαν ἐν μυστηρίῳ τὴν ἀποκεκρυμμέ
νην· ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰ
ῶνος τούτου ἔγνωκεν· εἰ γὰρ ἔγνωσε,
οὐκ ἂν τὸν κ̄ν̄ τῆς δόξης ἐσταύρωσαν· π̄
οὖν τούτων τῶν ἀρχόντων ἀφαιρεῖται

τὰ πνεῦματα ὁ θεὸς. ἢ μὴ ποτε οἱ ἄρχον
τες οὗτοι ἐπὰν τρώσωσιν ἡμῶν τὰς
ψυχὰς. πληροῦσιν ἡμᾶς τοῦ ἑαυτῶν
πνεῦ τῶν ἀρχόντων. διὸ ἔξασθε καὶ
ἀπόδοτε κῶ τῷ θῷ. καὶ πάντες οἰκύ
κλω αὐτοῦ οἴσουσι δῶρα τῷ φοκερῷ καὶ
ἀφαιρουμένω πνεῦματα ἀρχόντων. ὡς
ἔφθε καὶ ἀφ' ἡμῶν ἀφέλοι τὸ πνεῦ τῶν
ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου. ἵνα τό
πον δῶμεν τῷ ἁγίῳ πνεῖ τοῦ θῦ. καὶ
τῷ πνεῖ τοῦ χῦ. ὧι ἐστιν ἡ δόξα καὶ τὸ κρά
τος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν:-
εἰς τὸν ΟΕ ψαλμὸν ὁ μιλία α

εἰς τὸν ος ἐς χεδιασμέναι ὁ μιλίαι:
Τῶν ἱερατικῶν λειτουργιῶν, ἥν τις καὶ
ἡ τεταγμένη κατὰ τὰς ὠδὰς, πολλὴν
ἀφορόσδιάταξις. ἣν ὁ κοιλόμενος μα
θεῖν ἀναγνοὺς τὴν πρώτην τῶν πα
ραλεπομένων, παρατηρησάτω. μὴ
καρούμενος τὸν κατάλοτον τῶν ὀνο
μάτων. ἀλλὰ προσέχων ὅτι πάντα τὸ εἰ
ρτον πνεῦ, ὑπὲρ οἰκοδομῆς τῶν προσε
χόντων ἔγραψε. μία οὖν τῶν ἱερατικῶν

λειτουργίαν, τὸ πάσχειν ἅμα τοῖς ἁγιοις πάσχειν τὸν μισθόν, καὶ τοῖς δοξάζειν· καὶ ὅσοι διάφορεῖν ἔσαν· τὸν μὲν, ὃν μαθόν ὢν ὑπὸ τοῦ ὢν σ τοῦ ἀλουκιμᾶ θαι ὡς ὁ τὸ γράφειν ταλμοὺ· τὸν δὲ, ταύτην μὲν τὴν χάριν οὐκ ἔχον τῶν· πάν μὲν ὢν δὲ ὅσοι τὸν ὑμνεῖν τὸν θν· καὶ ταλ μοὺ λέγειν καὶ ἀνεῖν· ὅτι τοῖς δὲ ἀμέμπτοις ὡσιᾶν τοὺς ταλμοὺς ἐχαρίζον τὸ τοῖς πεφωτισμένοις· ὅσοι τὴν λειτουργίαν τὴν εἰς τὸ ὑμνᾶν τὸν θν· καὶ ταλμοὺς γράφειν καὶ ἀνεῖν, μὴ ἐπὶ τοῖς δὲ ἀνάξιοι ὡσιοῦν τὸ ταλμοὺς τὴν λειτουργίαν τὴν ἔχουσι τοῦ ὑμνᾶν τὸν θν· τοῦτο οὖν δηλοῦσθαι μοι δοκεῖ τὴν ὅσοι γραφὴν τοῦ ταλμοῦ, οὕτως ἐχούσην· Εἰς τὸ τέλος· ὑπὲρ ἰδιθουν τῶν ἀσαφ ψαλμός· ὃ μὲν πρᾶτον τὸν ψαλμὸν ἦν, ὁ ἀσαφ· εἶτα τὸν ὡρφὴν τὸν τυγχάνων· ὃν δὲ ἐδωκεν αὐτὸν πρᾶτον, ἦν οἱ ἰδιθουν· πεφωτισμένοις ὅσοι τὸν ὑμνᾶν τὸν μελῳδὸν ἦν εἰς ὑμνοσραμμὸν ὑπὸ τοῦ ἀσαφ, ἀνεῖν τὸν θν· ἡ κόσδε ὁ τὴ καὶ κατασκευασμένος τοῖς ἰδιθουν ἔφθασε τὸν ψαλμόν· ὁ δὲ ἀσαφ ὡς σαυτὸν

προσωποποιήσαντα ἐκείνου δε
δωκότος αὐτῷ· ἀδελφὸς γὰρ ὑπὸ
ἀδελφοῦ κοινθούμενος, ὥσπερ ἐς
ἰσχυρὰ καὶ ὑπηρή· οἷον ἐν ἐπιστὰ κα
ταπαθεὶς τίς εἰς τὴν ἐπισκοπὴν
ἀπὸ ἐπισκόπου ἤλη πλείονα ἔχον
τος χρόνον ἐν τῇ λειτουργίᾳ, καὶ μὴ
μεμελετηκότος ποιεῖν εὐχαριστίαν, μά
κοι τὸν τύπον τῆς εὐχαριστίας· ἅτε
αὐτὸς οὐδ' ἐπωδυνάμενος τῶν μὴ με
μελετηκέναι ποιεῖν εὐχαριστίαν. τοι
οὗτόν τινός ἐπὶ τοῦ ἀσαφ καὶ τοῦ ἰδι
θούν· ὅτι ὁ μὲν ἀσαφ ἔγραψεν· ὁ δὲ
ἰδιθοὺν ἔγραψε καὶ εἴρηκε τὸν ψαλμὸν·
καὶ ὁ ἰδιθοὺν δὲ δίκαιος ἐπικαὶ με
μαθήκαμεν αὐτόν· οὐμόνον ἀπὸ τῆς
κίκλου ταύτης· ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς
πρώτης τῶν παραλειπομένων· ὃς
οὐ μαμκάνει πρόσω πονδίκαιος ὢν
τοῦτο δικαίου ἐστὶν· ἰδώμεν οὖν τίνα
ἂν ὁ δίκαιος λέγει· ἐξ δι' ὅλου τοῦ ψαλμὸν
τηρήσωμεν· ἵνα τοιοῦτοι γενώμεθα·
ὥσπερ καὶ αὐτοὶ τοιαῦτα ἐπεῖν· ἡ μὲν
τῶν πολλῶν φωνὴ, οὐκ ἀναφέρεται

πρὸς τὸν κν̄. οὐδὲ γὰρ κατὰ τὸν κν̄
πρόσεσιν ἡ τοιαύτη. τοῦ δὲ δικαίου.
οὐ μόνον ἡ κατὰ τὴν ἐγχὴν φωνὴ. ἀλλὰ
πᾶσα φωνὴ. ἱέρωται τῷ κῷ. ὃ δὲ
λέγω περὶ τοῦ ἄνιε ῥᾶσθαι πᾶσαν φ̄
νὴν τοῦ δικαίου τῷ κῷ, νοήσεις ἀπὸ
τῆς ἱστορίας τῆς περὶ ἄννης καὶ σα
μουὴλ. πρὶν γὰρ γεννήσει ἡ ἄννα, ἠν
ξατο τὸν γεννηθησόμενον ἀναθεῖναι
τῷ κῷ. καὶ ὥς περ παρὰ τοῖς ἔ
θνεσιν ἀνατιθέασι τοῖς εἰδώλοις ἀ
λογαζῶα. ἢ ἀτύχους ἀνδριάντας. ἢ
εἰκόνας. ἤ τι τῶν ὑφασμάτων, οὕτω
παρὰ τοῖς ἁγίοις ὁ ἀνατιθεὶς τῷ θῷ.
ἀνατίθησιν ὕμν. ἀνατίθησι ζῶιον
λογικόν. ἡμεῖς οὖν οἱ χρ/σιανοὶ μανθά
νομεν καὶ αὐτοὶ ἀνατιθέναι τῷ θῷ.
ἄξια αὐτοῦ ἀναθήματα. τί οὖν αὐτῷ
ἀνατιθῶμεν λογικοὺς ἡμᾶς πεποί
ηκε: καὶ τῷ λόγῳ χρῶνται οἱ πολ
λοὶ οὐκ ἀλλῶς. ἡμεῖς οὖν αὐτοὶ τὸν λό
γον ὃν ἔδωκεν ἡμῖν, ἀναθῶμεν τῷ
θῷ. ἵνα ἀεὶ περὶ θῦ καὶ τῶν τοῦ θῦ δι
αλεγώμεθα. ἵνα ἀεὶ εἰς οἰκοδομὴν

καὶ ὠφέλειαν ψυχῆς φέρομεν· ἅμα
θεῶν μὲν τὴν φωνὴν τοῦ θεοῦ· ἵν' ἀνωτάσα
ἡ φωνὴ, ἡ καὶ ἀπάθη· ἢ ἄρ' ἀνθρώπων μὲν ἃ δεῖ
οὕτως εἰ ποιεῖν, τοῦ δ' ὀφθαλμοῦ τοῦ
θεοῦ· ἵν' ἀμφοτέρωθεν ἀπ' ταῦτα καὶ
ταῦθ· καθαίρω μὲν δὲ, ὅ που μὴ χρὴ
ἐμβάπτειν· οὐ χρὴ δὲ ἐμβάπτειν, ἀλλ' ἀνθαρ
σίας· οὐδὲ αἱ μάστων ἐκχύσεις· οὐδὲ
ταῦτα τὰ ἐοικότα τῶν ἐοικότων τε ἡμῶν· ἐν
τοῖς μάλιστα, τὸν τόπον τῶν ἐν τοῖς σώ
μασιν· ὃ ἄρ' ἀπιθέτω οὖν τοῦ ὀφθαλ
μοῦ τοῦ θεοῦ, ὁ καθαρόν ἐστι τῆς τ
ἰ τῶν δρομίας· οὐδὲ ὁ ἕτερος τοῦ
ἑτέρου· οὐδὲ ἐνοικήσας τοῦ ὁμοῦ
θεοῦ ἀνορθόται τῶν κινηγοίων· ἀλ
λὰ ἄρ' ἀπιθεῖτο τὴν ὅρασιν τοῦ θεοῦ, ἀ
φ' ὁ ἕτερος τὸν νοῦν, μετὰ τοῦ λογίζε
σθαι τὸν τρόπον ἢ κεῖ τοῦ· ἀφ' ὁ ἕτερος τὴν
ἀκοῦν, μετὰ τοῦ θαυμάζειν τὰ ἐν αὐτῇ,
γεγενημένα· ἀφ' ὁ ἕτερος τοῦ ἀν
μετὰ τοῦ ἐν τῇ τιμαῖ ἀφ' ἑνὸς· ἀφ'
ὁ ἕτερος ἀρτύριον μετὰ τοῦ ἐν τῇ· ὃ δ'
ἔχει διδόμαι· καὶ ἐν τῇ σεῖν ἐν ἐν
μάτων· οὐτοσοῦτον διὰ τὸ ἔχειν, ὅσον

μετὰ τοῦ ἔχειν καὶ διαδόναι τοῖς μὴ
ἔχουσιν· ἵνα ἀκούσῃ, τυμνὸς ἤμην,
καὶ περιεκάλεσέμε· πάνταο τῶν
καὶ ἡμεῖς πειραθῶμεν ἀναθῆναι,
καλὰ ἀναθήματα τῶ θῶ· καὶ τὴν
φωνὴν τοίνυν πᾶσαν ἀναθῶμεν·
ἵν' ἀεὶ χόμενοι, καὶ κράζοντ' πρὸς τὸν
θν δυνηθῶμεν εἰπεῖν· φωνήμου
πρὸς τὸν θν ἐκέκραξα· φωνήμου
πρὸς τὸν θν· καὶ προσέσχεμοι· ἐὰν
τὰρ μὴ ὅλη ἀνακειμένη, αὐτῶ, τυχῆ ἐυ
χόμεθα· ἀλλὰ παρὰ τὸν καιρὸν μό
νον ἐυχόμεθα, κεκραζόμεθα τῇ φω
νῇ πρὸς τὸν θν· οὐκ ἀθαρῶ δὲ φω
νῇ ἐυχόμενοι, οὐκ ἀκουσθησόμεθα·
ἐὰν δὲ προαγιάσαντες αὐτὴν καὶ προ
καθάραντες· τῶι ἀεὶ λέγειν ὦ χρὴ
ἀναπεμψόμεν τῶ θῶι, ἐροῦμεν· φω
νήμου πρὸς τὸν θν ἐκέκραξα· φω
νήμου πρὸς τὸν θν, καὶ προσέσχε
μοι· ἐγὼ κἀν προσέχημοι ὁ θς· διὰ
τὴν ἐν ἐμοὶ ἀνοίαν, οὐ καὶ σθάνομαι ὅ
τι προσέσχεμοι ὁ θς· ὁ δὲ ἡδὴ δια
κεκλικὼς καὶ προκόπων σοφία τοῦ

θῦ, οὐ κἀναισθητεῖ τῆς τοῦ θεοῦ προ
σοχῆς· ἀλλὼς περὶ ὀφθαλμὸν ἐχ
κλέπονται αἰσθάνεται ὀφθαλμοῦ ἀ
πεπραμμένου αὐτὸν· καὶ μὴ ἐν ὁρῶν
τος αὐτῷ, τὸν αὐτὸν τρόπον ὁ τοῦ δι
καίου κλέπων καὶ καθαρὸς ὢν καὶ
μὴ τετυφλωμένος μὴ δὲ καμμύων,
αἰσθάνεται πότε ὁ νοῦς τοῦ θεοῦ προ
σέχει αὐτῷ· καὶ πότε ἀπεπράπται
αὐτόν· ἐὰν ποτὲ αἰσθάνηι ἀπεπραμ
μένους ἢ διὰ πειρασμοῦ· ἢ ὅπως
ποτὲ τοῦ θεοῦ λέγε· ἵνα τί τὸ πρό
σω πόν σου ἀποστρέφεις ἀπ' ἐμοῦ·
τοι οὗτοι οὖν ἡμεῖς γενώμεθα, ἵνα καὶ
αὐτοὶ αἰσθανώμεθα πότε προσέχει
ἡμῖν ὁ θσ̄· καὶ αἰσθανόμενοι, μὴ μό
νον εἴπωμεν τὸν πρῶτον πίχον· ἀλ
λὰ καὶ τὸν δεύτερον λέγονται· φωνῆι
μου πρὸς τὸν θν̄· καὶ προσέσχεμοι·
ἐν ἡμέρα θλίψεώς μου τὸν θν̄ ἐξε
ζήτησα· ταῖς χερσίμου νυκτὸς ἐ
ναντίον αὐτοῦ καὶ οὐκ ἠπατήθην· οἱ
πολλοὶ· ὅτ' ἂν ἐν θλίψει γένωνται,
σκοτοῦνται ὑπὸ τῶν θλίψεων· καὶ

σκο Τούμενοι, οὐδὲ προσέχονται.
δεόν, μάλιστα κατ' ἐκεῖνο καὶ ῥοῦπλε
ον ἀποδιδόναι τὴν ἐχήν. καὶ ἔροις
ἂν ἐπὶ τῆ τελευτῆ, τῶν οἰκείων, ὀκνοῦν
τας τοὺς προπέμψαντας, τὴν ἐχὴν
ἀναπεμπεῖν τῶι θεῶι. ὡς οὐ καὶ
ῥοῦ ὄντος ἐχῆς τότε. ἔροις ἂν τοὺς
βημιωθέντας χρήματα, ὑπὸ λύ
πης, τεταπεινωμένους, καὶ ὀκνοῦν
τας ἥκειν, ἐπὶ τὴν ἐχήν. τὸ οὖν ἐν θλί
ψει μὴ προσέχεσθαι, ἁμαρτωλοῦ ἐρ
τόν ἐστι. δικαίου δὲ, τὸ ἔχεσθαι καὶ
ἐπιτείνειν τὴν ἐχὴν, ὅταν ἦι θλίψις.
2 διὸ λέγει ὁ δίκαιος. ἐν ἡμέρα θλίψε
3 ὡς μου. τὸν θν ἐξεβήτησα. ἀνδραγά
θημα οὖν οὐ τὸ τυχὸν. ὅταν θλίψις ἐ
πιστῆι, τότε μάλιστα ζητεῖν τὸν θν.
πῶς δὲ τὸν θν φησὶν ἐξεβήτησα ἐν ἡ
μέρα θλίψεως; ταῖς χερσίμου καὶ
πότε; νυκτός. καὶ πῶς; ἐν ἀντί
ον αὐτοῦ. καὶ τίσιν μεμήκεν; ὅτι οὐ
κἠπατήθην. πῶς οὖν θεὸν ζητεῖ
ταῖς χερσὶ, καταν οητέον. μεμνῆς
καὶ ἄλλοτε εἰ πῶν. ὅτι χερσὶν, ἀντὶ

τοῦ πράξεσι· τοῦτο γάρ ἐστι ζητεῖν
τὸν θεὸν τὸ πράτγειν· ἐξ ὧν εὑρίσ
κεται ὁ θεός· καὶ ὥσπερ ὁ ζητῶν τὴν
ἐπὶ τῆς τίπεσόντων· ζητεῖ καὶ τὸ
καταμοεῖν· καὶ τὸ ἅπτεσθαι· καὶ τὸ
ἐνεργεῖν ἐστὶ τὸ ἐρεῖν, τὸν αὐτὸν τρό
πον θεὸς ζητεῖται· οὐ ῥηματίοις·
ὥσπερ παρὰ τοῖς αἱρετικοῖς ἐν οἷς
φαίνονται, φλυάροις πρὶν κατορθῶ
σαι ἃ δεῖ ἔργα, ποίας οὐσίας ἐστὶν ὁ
θεὸς ζητεῖν· ἀλλ' εἰ θέλει τίς ζητῶν εὑ
ρεῖν καὶ καταλαμεῖν, ὀρθῶς ζητείτω·
γέγραπται γὰρ· ὀρθῶς ζητήσαν τὸν
αὐτὸν, εἰρήνην εὗρον· ὀρθῶς γὰρ ζη
τεῖ, οὐχ ἐν λεξειδίοις ἀλλ' ἐν πρά
ξεσι ζητῶν· οὕτω γὰρ θεὸς ζητεῖται
διὰ δικαιοσύνης· ζητεῖται ὁ θεὸς
ἵνα δικαιοσύνη ἐκεῖ εὑρεθῇ· διὰ σωφρο
σύνης ζητεῖται, ἵνα διὰ σωφροσύνης
εὑρεθῇ· διὰ ἀνδρείας καὶ ἐρρωμένου φρο
νήματος ζητεῖται ὁ θεὸς, ἵνα καταλη
φθῇ· διὰ σοφίας ζητεῖται ὁ θεὸς, ἵνα
εὑρεθῇ τῷ ζητοῦντι μετὰ σοφίας ὁ θεὸς
ἐν θάδε οὐκ κοιλόμενος παραπῆσαι

μετὰ ἀδείας ὁ προφήτης· πῶς
δεῖ ζητεῖν θεὸν, εἶπεν· φωνῇ μου πρὸ
κ̅ν̅ ἐκέκραξα· φωνῇ μου πρὸς τὸν
θ̅ν̅, καὶ προσέσχε μοι· ἐν ἡμέρᾳ θλί
ψεώς μου τὸν θ̅ν̅ ἐξεζήτησα ταῖς χερ
σίμου· ἐχω δὲ καὶ δευτέραν διήγησιν·
εἰς τὸ ταῖς χερσίμου ἐξεζήτησα τὸν
θεόν· κούρομαι φησὶν ὁ ἀπόστολος τὴν
ἄνδρας προσέχεσθαι, ἐν παντὶ τό
πῳ; ἐπαίρωντας ὁσίους χεῖρας·
χωρὶς ὀργῆς καὶ διαλογισμοῦ· ὁ τὰν
ἐπαίρη, τίς ὁσίους χεῖρας ταῖς ὁ
σίαις χερσὶ ζητῶν τὸν θ̅ν̅, ἐρήσει αὐ
τὸν θεῖον, ὡς ἀπὸ τῆς γραφῆς μηνύεται·
ταῖς χερσὶν ἐζήτει μου ὑσῆς τὸν θεόν·
διὸ ὁ τὰν ἐπῆρε μου ὑσῆς τὰς χεῖρας·
ἐνίκα ὁ ἰ̅η̅λ̅· ἐ δὲ ποτὲ κεκμήκει
καὶ καθηρήκει τὰς χεῖρας, ἐνίκα
ὁ ἀμαλήκ· μέλλει τί λέγειν ὁ λόγος· καὶ
λέγω ὅτι χ̅ς̅ ταῖς χερσὶν ἐζήτει τὸν
θεὸν, ὑπὲρ ὅλου τοῦ κόσμου ἐκτεί
νας αὐτὰς, ἐπὶ τοῦ ξύλου· καὶ πηρί
ξας αὐτὰς, ἵνα τότε ἔζηται μετὰ
ἐκτάσεως χειρῶν καὶ ὅλου τοῦ σώματ

καὶ τῆς ψυχῆς αὐτῶς συνεκτεινομένης.
ὁ κεπὶ τὸ σῶμα· ἀμμεπὶ ὅμον τὸν κόσ
μον, ὑπὲρ ὅμου τοῦ κόσμου· καὶ σὺ δὲ
ἐὰν αἴρης τὸν πρόν καὶ ἀκολουθῆς
τῶ ἰῦ, καὶ οὕτως ταῖς χερσὶ ζητεῖς
τον θν· μάμπαι δὲ ἐὰν δυνηθῆς τε
ἐπεῖν· ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι,
τε μὴ ἐν τῶι πρῶ τοῦ κυ ἡμῶν ἰυχυ· δι'
οὗ ἐμοὶ κόσμος ἐπαύρωται κἀγὼ κόσμῳ,
ἐκ πέπακας ἐν τῶι πρῶ, ὡς ἐπαύρωσαι
τῶ κόσμῳ, τὰς χεῖρας πρὸς θν· καὶ
ζητεῖς ἐν κόσμῳ, τὸ ἀπὸ τεθνηκέ
ναι τῶι κόσμῳ, καὶ ἐπαυρῶσθαι αὐτῶι·
καὶ ζητῶν αὐτὸν εὑρήσεις· ταῖς χρ
σίμου νυκτὸς, καὶ οὐκ ἠπατήθην· ἐπι
μὲν καὶ ὅμος ὁ κόσμος τῆς ἐν ταῦθα ζω
ῆς· τῆς ἀληθινῆς, ηυζ· καθὸ καὶ ὁ ἀ
πόπολος περὶ ὅμου τοῦ κόσμου τῆς ἐκ
ταῦθα ζωῆς διδάσκων, λέγει· ἡ νυζ
προέκοψεν ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν· ἤγγι
σε γὰρ ἡ ἡμέρα τῆς ἐξόδου· καὶ τοῦ ζή
λου δευτέρου· καὶ ἑτέρου παρὰ τοῦτο·
νυκτὸς οὖν ἐζήτησα ταῖς χερσίμου τῶι
θῶ· ἐν τῶ αἰῶν | τούτῳ· ὅτε νυζ ἐπι·

καὶ ὁ τε παραιόμενος πρὸς τοὺς κοσ-
μοκράτορας τοῦ κόσμου τούτου· νυξ
οὖν ἐστιν ὁ ἐν ἐπῶς αἰῶν· ἐπὶ τοῦ πα-
ρόντος κατὰ ἐν παράδειγμα· κα-
τὰ ἄλλο γὰρ λέξεται πάλιν, ὅτι ἡ μέρα
ἐστί· τὴν νυκτὶ δὲ ταύτῃ, ζητῶ τὸν θν̄·
λύχνου μοι χρεία· περὶ οὗ λέγει ὁ σηρ·
ἔπωσαν ὑμῶν αἱ ὀσφύες περιεζωσ-
μέναι, καὶ οἱ λύχνοι καιόμενοι· ὡς
γὰρ οὖσιν ἐν νυκτὶ τῶν κίω, λέγει· ἔπω-
σαν ὑμῶν αἱ ὀσφύες περιεζωσμέναι,
καὶ οἱ λύχνοι καιόμενοι· ἀλλὰ καὶ ὁ
προφήτης· ὡς ἐν τῷ ἑκατοστῷ ὀκτῷ-
καὶ δεκάτῳ ψαλμῷ· κοψόμενος
παραπῆσαι· ὅτι πάντας κόπτος ἐστὶ
τὰ ἐν θάδε· καὶ δεῖ ταῖς φωτὸς λύχνῃ,
εἶπεν· λύχνος τοῖς ποσίμου ὁ λό-
γος σου, καὶ φῶς ταῖς τρίκοις μου· νυ-
κτὸς οὖν οὕτως ζητῶ τὸν θν̄· οἶδα
καὶ ἄλλην διήγησιν εἰς τὸν τόπον· οἱ
καιροὶ τῆς ἀνέσεως, ἡ μὲν ἡ μέραι εἰ-
σίν· οἱ δὲ τῶν θλίψεων σκυθρωπότε-
ροι, νύκτες· ἐναντίον αὐτοῦ· οὐμα-
κρὰν γενόμενος τοῦ θεοῦ, ἐζήτησα

τὸν θν̄. ἀλλ' ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠ
πατήθην. μακάριος ὁ ἀληθῶς δυνά
μενος τῷ πεῖν. ἐβήτησα τὸν θν̄ καὶ οὐκ ἠ
πατήθην. πολλοὶ γὰρ οἱ βητήσαντες
τὸν θν̄, ἢ πατήθησαν. καὶ οἱ ἀπὸ τῶν
αἱρέσεων ἐβήτησαν. ἀλλ' ἐπὶ τὴν ὀρθ̄
ἐβήτησαν. μὴ δὲ ταῖς χερσὶν ἐβή
τησαν, ἢ πατήθησαν. ψεδοδοξοῦσι
γὰρ ὧν περὶ τοῦ ἰῡ. καὶ ὅσοι δὲ ἐν ἡμῖν
φλυαροῦντες βητοῦσι περὶ θῡ, πρὶν
κατορθῶσαι τὰ ἤθη. πρὶν τὸν υἱὸν
καταπεῖλαι. καὶ οὗτοι βητοῦντες τὸν
θν̄, ἀπατῶνται καὶ ψεδοδοξοῦσι πε
ρὶ αὐτοῦ. τί σοὺν ἐπὶ ὁ δυνάμενος τῷ π
ἐβήτησα ταῖς χερσὶ τὸν θν̄, καὶ οὐ
κ ἠπατήθην, ἢ ὁ τὴν ἀλήθειαν ἐγνω
κώς. ὁμὴ ψεδοδοξῶν. ὁμὴ ἐναπά
τη γενόμενος, διὰ τοῦ ἀλλότι φρονεῖν
περὶ θῡ ἢ χῡ, παρὰ τὸ ἀληθές. ἀπη
νήνατο παρακληθῆναι ἢ ψυχήμου. ἐμνήσ
θην τοῦ θῡ καὶ ἠφράνθην. διόπαθη
τὰ γινόμενα τῷ ἀν̄ ω̄, ἐν τοῖς καιροῖς
τῆς περιπάσεως. διηγεῖται, ἵν' ὦ
φελήθῶ μεμαθόντες τί πρῶτον εἰ

πωμεν· καὶ πῶς πάσχον τεσθε
ρα πεσθησόμεθα, ἀπὸ τοῦ παθεῖν·
ἐὰν ποτὲ λυπηρόν τι· ἢ ἐνίοτε ὅμοι
τῆς λύπης καὶ τῆς θλίψεως γενώμε
θα· καὶ οὐκ ἀκούομεν τοῦ ἡμᾶς πα
ραμυθουμένου, ἀμὰ μέγομεν· ἀπη
νήνατο παρακληθῆναι ἡ ψυχήμου· τί δὲ
θέλομεν μετὰ τὸ ὑπὸ τοῦ πάθους κρα
τηθῆναι· ἀρνησάμενοι τὸ παρακληθῆ
ναι· παρακληθῆναι καὶ εὐφρανθῆναι,
ἀρκεῖ ἡ μὶν μνήμη θῦ· ἐπιφέρει γὰρ καὶ
2 μέγει· ἐμνήσθην τοῦ θῦ καὶ ἠυφράνθην·
ἐὰν ποτὲ οὖν συμμῆσοι τί λυπηρὸν, ὡς
τῆς ἐκκλησίας εὐχόμενος εἶναι ἄνος· καὶ
ἴδηις σεαυτὸν ὑπὸ τῆς λύπης ἐσκοτω
μένον· καὶ κεκρατημένον ὑπ' αὐτῆς τῆς
λύπης, μνήσθητι τῶν λόγων αὐτοῦ· τῆς
ἐλπίδος· τῆς μακαριότητος τῆς ἐν
χῷ, καὶ εὐθέως ἀπὸ πεσεῖται ἡ λύπη·
ὡς περ γὰρ τίς μετοχὴ δικαιοσύνη· ὑ
ἀνομία· καὶ τίς κοινωνία φωτὶ πρὸ
σκότος· τίς συμφώνησις χῷ, πρὸς
μελίαρ, οὕτως τίς συμφώνησις μνή
μη θῦ καὶ πάθει· ὅπου μνήμη θῦ,

πάθος πεφυγάδευται. ὅπου πά-
θος, οὐ μέμνηταί τις τοῦ θῦ. διὰ τοῦτο
οὐκ ἔστιν ἐν τῷ θανάτῳ ὁ μνημονεύων σου.
ἐν δὲ τῷ ἅδῃ τίς ἐξομολογήσεταί σοι.
μεγάλα ἀγαθὸν καὶ μεμνῆσθαι τοῦ θῦ ἤ-
δη. οἱ ἅγιοι καὶ ὀνόματα ἔχουσιν, ἐπω-
νυμοιόντες τοῦ μεμνῆσθαι τοῦ θῦ. ζα-
χαρίας γὰρ ἑρμηνεύεται, μνήμη θῦ. ἐ-
πεὶ τὸ ζαχὰρ κατὰ ἑκραίων φωνὴν,
ἔστι μνήμη. μνημονεύων γάρ τις κῦ. ὃ
εὔχεται ὁ πῆρ, ὑπάρξαι τῷ γεννη-
θέντι υἱῷ. ὡς περ γὰρ τινὲς κατὰ
εὐχὰς τοῖς υἱοῖς ὀνόματα τίθενται.
ἀκούρονται. οἷον ὅταν τις ἀρτύριον
φιλῆ, ὀνοματίθεται τῷ υἱῷ, φιλάρτυ-
ρος. καὶ οἱ δαμεν τινὰς οὕτω καλου-
μένους. ἄλλος δέ τις ὀνοματίθεται τῷ
υἱῷ, φιλόθεος. εὐχόμενον φιλη θῆναι
ὑπὸ θῦ. ἢ φίλον τοῦ θῦ γενέσθαι τὸν υἱ,
τὸν αὐτὸν τρόπον οἱ ἅγιοι. ζαχαρίαν ἐ-
πίθεσαν τὸ ὀνοματοῦτο. εὐχόμενοι, ἵνα
μνημονεύωσιν ἀεὶ τοῦ θεοῦ. εἶτα ἐπεὶ
ἐν τῷ εὐαγγελίῳ, θέλουσιν τὸν ἰωάννην ζα-
χαρίαν καλεῖν. οὐκούλεται δὲ τὸ ἐν τῇ

ὁλοσάβε πῶς· ἀμφαὶ ἰω ἀμμὴν αὐτὸν
καρεῖν· ἐπὶ δὲ καὶ ὁ πρὸ αὐτοῦ· οὐ κοφ
θεὶς αὐτὸν καρεῖσθαι ζαχαρίαν ἀμφαὶ
ἰω ἀμμὴν ἀποβάλλε τὴν φωνὴν διὰ τοῦτ·
θβόωεὶ ποιῶν· διὰ τί ἰω ἀμμὴς· οὐ καρᾶ
ται ζαχαρίας· ὁ τοίμων ἀπὸ μ τοσθῦ
θβέσμ μεμνῆσθαι· διὰ τοῦ μεμνῆσθαι αὐ
τοῦ δηλοῖ· ὅτι οὐ πάρεστιν αὐτῷ, ὁ θς· τ
δὲ πάρον τι, οὐ χρείαν ἔχει μνήμης τῆς
περὶ τοῦ θεοῦ πάρεστος· οἷον μέμνημαι τ
θεοῦ δηλονότι τοῦ ἀδελφοῦ· μέμνημαι τ
θεοῦ μ τοῦ φίλου· οὐ μέμνημαι τοῦ πα
ρόν τος· κρείττω γὰρ αὐτόν· ἐπεὶ οὖν
οἱ ἰω ἀμμὴς ἔφαγον· ἵ δὲ τὸ ἄμνὸς τοῦ θῦ
ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου· καὶ
ἐμβλεψὰς τὸν υἱὸν τοῦ θῦ· τὸν θν
βόν· διὰ τοῦτο οὐ καρεῖται ὡς σοὶ πρε
σβύτερε ζαχαρίας· καὶ μνήμονεύεσμ θῦ·
ἀμφὶ δὲ ἰω· καὶ ἡμεῖς δὲ διὰ τοῦ ἀκού
εσθαι ἀπὸ τοῦ μεμνῆσθαι θεοῦ, ἢ καὶ μ
ἐπὶ τὸ μ ἰω ἀμμὴν· ἵνα αὐτὸν μ ἴδωμεν
πάρον τα· ὅτι οὐ κέκτηται ἡμᾶς μνήμης, ἀλ
λὰ ὁρᾷ τὸ τῶν χρείαν διὰ τὸ παρεῖναι
αὐτόν· ἐπεὶ πρὸ μακάριοι οἱ καθαροὶ

τῆ καρδίᾳ· ὅτι αὐτοὶ τὸν θν̄ ὁ ἑόνται·
ἐστὶ γὰρ ἡμνήμη τοῦ θῦ εὐφραίνει, ἡ παρυ
σία αὐτοῦ τῶι αἰσθανομένω, αὐτῆς τί
ποιήσει· παρασπράσω ὄνομα αὐτῶ
κυρῶ; ὑπερ εὐφραίνει· ἠδομεσχήσα,
καὶ ὠλιγοψύχησε τὸ πν̄αμ̄ου· πάν
τα ἀμέγει ὁ ἀμ̄ος· κἀν δίκαιος καὶ μα
κάριος ἦι ἐν τῶι κίω· συγκρίσει ὧν ἐ
ρεῖ ἐν τῶ μέρρον τι αἰῶνι, ἀδομεσχίᾳ ἐπί·
διὸ καὶ ἴσαακ ἐξῆλθεν ἐστὶ τὸ πεδίον
ἀδομεσχῆσαι· ἐὰν δὲ ἐρεῖ τὸ τέλειον ὑ
τὸ ἐκ μέρους καταργηθῆ, καταργηθή
σεται καὶ ἡ ἀδομεσχία· πᾶσαν οὖν τὴν
περὶ τῶν ἐξῶν ὁμιλίαν ὁ προφήτης, τῆ
γινομένην ἐν ταῦθα, ἀδομεσχίαν ὠνό
μασε· καθὸ εἶπεν ἠδομεσχήσα, καὶ ὠ
λιγοψύχησε τὸ πν̄αμ̄ου· οἷον ἐν ταῖς ἐρεῖ
ψεσι λογιζόμενος τὰ συμκαίνοντα πε
ρὶ κομάσεων, ὠλιγοψύχησα, καὶ τάδε ἐ
λογισάμην· ἐρεῖ δὲ ταῦτα· προκα
τεράμον τοφυρακὰς οἱ ὀφθαρμοίμου·
ἔχομεν ἄρρους ὀφθαρμοὺς παρὰ τούτης,
φωτιζομένους ὑπὸ τῆς τοῦ κῦ ἐν τόλι·
ἡ ἐν τομῇ γὰρ κῦ τη μαυγὴς, φωτίζουσα

ὀφθαλμούς. Κεῖνοι οἱ ὀφθαλμοὶ τὰς
φυλακὰς φυλάσσουσιν· οἷον εἰ τοὺς σκο
πούς προκαταλαμμάνουσι τῆς φυλακῆς;
νοήσεις δὲ τὸ λεγόμενον, ἀπὸ παραδεί
ματος. οἷον ἐν ταῖς πολεμουμέναις ἢ
πόλεμον προσδοκώσαις πόλεσι, φυ
λακαὶ ἵστανται περὶ τὰ τείχη· καὶ καθ'
ἵστανται φέρε εἰ πεῖν, δέκα· τηρεῖν τὸν
δεῖνα τόπον, μή ποτε ἐπιθῶνται οἱ
πολέμιοι. ἀλλὰ καὶ ὁ στρατηγὸς ἐπερχό
μενος τὰς φυλακὰς, προκαταλαμμά
νει τὰς φυλακὰς, καὶ πάντα τηρεῖ.
τοιοῦτόν τι μοινόει ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν
τοῦ δικαίου· μαθόντος ἀπὸ τῆς γραφῆς.
τὸ πάσῃ φυλακῇ τήρει σὴν καρδίαν· πολ
λῶν γὰρ οὐσῶν φυλακῶν καὶ πόλεων
ἀφ' ὧν ἐπιμοχθεῖ ὁ ἐχθρὸς· ἐν αἷς δεῖ τὸν
ἄνον τηρεῖν ἑαυτὸν, τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ
τῇ διανοίᾳ ἁπάσας φυλακὰς προκατα
λαμῶν, θεωρεῖ καὶ προφητεύει. μή πο
τε ἐπιθῶνται οἱ ἐχθροὶ διάπνοος τρόπον,
τῆς φυλακῆς ἀφρούρητον τόπον κατα
λαμόντες. κατὰ τοῦτο οὖν φησι προκα
τελάμοντο φυλακὰς οἱ ὀφθαλμοί μου.

ἐταράχθην καὶ οὐκ ἐλάλησα. ἐπιπόνων
καὶ ὁμολογεῖ τὸ ἴδιον συμκεκηκὸς, καὶ λέγει.
ὅτι μέχρι ταραχῆς φθάσας τοῦ ἡγε
μονικοῦ, οὐκ ἐπὶ τοσοῦτον ἐνίκημαι, ὡς
καὶ λόγον ταραχῆς προεμεγκεῖν. μόνος
δὲ τὸ ἐταράχθην καὶ οὐκ ἐλάλησα, ἀ
πὸ παραδείγματος τοιούτου. πολ
λάκις ἐρεθίζομαι ὑπό τινος κακῶς
μελέγοντος. ἢ λοιδορούντος εἰς πρό
σωπον, ὅτι δὴ ποτοῦν ποιοῦντος ἵνα
κἀγὼ τὰ ὅμοια αὐτῷ, λέγω. καὶ ὡς ἄμπος
μὲν, ταράσσομαι. καὶ κούλομαι ὀνειδισ
θεὶς, ἀμίνασθαι διὰ λόγων παραπλη
σίως τὸν λελοιδορηκότα. εἶτα ἐπ' ἀνθρω
πῶ λόγω, ὅτι οὐχ ἠὸ τοῦτο ποιεῖν τὸν πε
πιπεκότα, μέχρι ταραχῆς μόνον φθά
νει τὸ ἡγεμονικὸν. ἐχὶ δὲ καὶ λαλῶ. ἐὰν
οὖν δυνηθῶ ταραχθεὶς, μὴ νικηθῆναι ὑ
πὸ τῆς ταραχῆς. ἀλλὰ σιωπῆσαι, δύ
ναμαι καὶ αὐτὸς εἰπεῖν, ἐταράχθην
καὶ οὐκ ἐλάλησα. μακάριος οὖν ὁ
οὗτος ὃς κἂν ταραχθῇ, οὐ λαλεῖ. τε
τάραξαι ὑπὸ ὀργῆς; ἀλλὰ ὁρμὴ
λαλήσης λόγον ὀργῆς. ἀλλὰ ἡμίοχος

ἀγαθὸς, κάτασχέσου τὸν ὄγον μέμον τά
σου ἐκ φεύγειν τῶν ὁδόντων· ἐταράχθ
ὑπό τινος λόγου; ὅρα μὴ λαλήσῃς λό
γον ὀργῆς· ἀλλὰ ὡς καλὸς ἀγαθὸς ὡς
προσέτπον, ἡνιόχησόν σου τὴν φωνὴν· ἵνα
ἔτπῃς καὶ σὺ, φωνήιμου πρὸς τὸν θν
ἐκέκραξα· φωνήιμου πρὸς τὸν θν,
καὶ προσέσχεμοι· ἐταράχθης ὑπὸ
λύπης; ὅρα μὴ λόγον λύπης προ ε
νέγκης· πολλάκις γὰρ ἀπὸ λύπης· ὡ
ἐδυσφήμησαν τινὲς εἰς τὸ θεῖον, καὶ
ἐμέμψαντο τῆι προνοίαι· ἀλλὰ σὺ λέγε·
ὅσον εἶ ἀτελέτερος μὲν προκόπων δὲ;
τὸ ἐταράχθην καὶ οὐκ ἐλάλησα· ἐὰν τὸ
ἐπὶ πλεῖον παθὼν τὴν ταραχὴν, γυ
μνασθεῖς μὴ λέγειν τὰ ἀπὸ τῆς τα
χῆς, οὐκέτι ταραχθήσῃ· ἀλλὰ εἰρήνην
ἕξεις· κατὰ τὸ εἰρημένον· ἡ δὲ εἰρήνη,
τοῦ θεοῦ· ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν,
φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ
νοήματα ὑμῶν. ἐν χωιυ. Δ/ε
λοτισάμην ἡμέρας ἀρχαίας· καὶ ἔτη
αἰώνια, ἐμνήσθην καὶ ἐμελέτησα:
ὁ κουρόμενος ὠφελεῖσθαι, καὶ τὰς ἀρ

χαίας ἡμ[ε]ῶν διαλοτίζεται, ἀρξάμενο
ἀπὸ τοῦ ἀδαμ· τί γέγονε τῶ, ἀδαμ· τί
συμμένηκε τῶ, κάϊν· τί πέπρακται
τῶι ἐνώχ· τί ἀπομένηκε τῶν ὧν· ὑ
φέρ ἐστι πεῖν· ὅλας τὰς ἡμέρας τὰς ἀρχῆ
θεν ἐκλοτιζόμενος, τὸν νοῦν ἐξετάζει τῶν
πραγμάτων τῶν ἀναγεγραμμένων γεγο
νέναι ἐν προτέραις ἡμέραις· Ἀελο
τισάμενο οὖν φ[η] ἡμέρας ἀρχαίας· εἶ
τα διαλοτισάμενος ἡμέρας ἀρχαίας,
ἔτι ἀναμαίνει ἐπὶ τὰ ἀνωτέρω τῶν ἀρ
χαίων ἡμερῶν· τὰ ἔτη τὰ αἰώνια·
ἀλλ' ἐστὶ δεῖ οὕτως ἐστι πεῖν· ἐπεὶ τὰ μεπό
μενα πρόσκαιρά ἐστι· καὶ τὰ ἐν τοῖς
προσκαίροις ἔτη, πρόσκαιρά ἐστιν·
ἔστι δὲ ἄλλα ἔτη αἰώνια· τὰ πρὸ τοῦ
κόσμου τάχα, καὶ τὰ μετὰ τὸν κόσμον·
περὶ ὧν ἐτῶν, περιέχει ὁ σκιὰν ἔχων
τῶν μελλόντων ἀγαθῶν νόμος, διδάσκ
περὶ ἐκδόμου ἔτους ὃ δεῖ ποιεῖν· περὶ
πεντηκοστοῦ ἔτους· ὁ γὰρ νοήσας τὸν
νόμον καθὸ πνευματικός ἐστιν, ἀνάγει
ταῦτα ἐπὶ τὰ αἰώνια ἔτη· Ὁ οὖν δί
καιος ἀναμαίνει ἀπὸ τοῦ διαλοτίσασθαι

ἡμέρας ἀρχαίας, ἐπὶ ταῖς ἔτη τὰ αἰώ-
νια. τὰ δὲ αἰώνια ἔτη συνέτηκεν, ἐξ ἡ-
μερῶν αἰωνίων. περὶ ὧν γέγραπται ἐν
δευτερονομίῳ· τοῦτον τὸν τρόπον· μνήσ-
θητε ἡμέρας αἰῶνος· σύνετε ἔτη γε-
νεὰς γενεῶν. καὶ εὐχόμεθά τε ἀναμῆ-
ναι ἀπὸ τούτων τῶν ἡμερῶν· καὶ τούτ-
των μηνῶν· καὶ τούτων τῶν ἐτῶν, ἐπὶ
τὰς τοῦ αἰῶνος ἡμέρας· καὶ ἐπὶ τὰ ἔ-
τη τὰ αἰώνια· καὶ εἰ δεῖ τολμήσαντα εἰ-
πεῖν, διὰ τὸ καὶ νουμηνίας εἶναι πνευ-
ματικὰς, καὶ ἐπὶ τοὺς μῆνας τοὺς αἰ-
ωνίους· ἐν οἷς πολ|τευόμεθα χαρακ-
τηριζόμενοι, οὐχ ὑπὸ τούτου τοῦ ἡλίου·
ἔσται γάρ σοι κ̅ς̅ φῶς αἰώνιον, καὶ ὁ θ̅ς̅
δόξασου· ἔτη οὖν αἰώνια, ἐμνήσθην καὶ
ἐμελέτησα· νυκτὸς μετὰ τῆς καρδίας
μου ἡ δοξέσχουν· καὶ ἐσκάλαυον τὸ πν̅α̅ι̅
μου· μάνθαν ἐκ καὶ ἀπὸ τοῦ ῥητοῦ, ἐάν
ποτε σε καὶ ὕπνος καταλίπῃ καὶ
διαρυπνῆς, μὴ παρασπολλύειν τὸν
χρόνον τῆς ἀρυπνίας εἰς τὸ μὴ δεόν·
ἀλλὰ παρὸν καιρὸν ἐτρήτορας, τοῦ ὕ-
πνου ἐκαταλιπόντος, διαλογισμοὺ

ραμμάνειν θεοσεβείας· ὁ ποίους ραμ
οὗτος ἔρεγε· νυκτὸς μετὰ τῆς καρδί
ασμου ἡδορεύχουν, καὶ ἐσκάρανον τὸ
πνᾶμον· καὶ εἴπον· μὴ, εἰς τοὺς αἰῶ
νας ἀπώσεται κς, ἢ συνέξει ἐν τῇ ὀργῇ
αὐτοῦ τοὺς οἰκτιρμοὺς αὐτοῦ; ταῦτά φη
νυκτὸς διελογισάμην, καὶ κατ' ἐμαυτὸν
ἡδορεύχουν· μετὰ τῆς καρδίας μου, καὶ
ἐσκάρανον τὸ πνᾶμον· ἐπεὶ γὰρ τὸ πνᾶ
δίδοται ὑπὸ θεοῦ εἰς κοήθειαν· ὥσ
κρεῖ γὰρ τυγχάνον τῆς ψυχῆς ἡμῶν· ὁ
κουρόμενος ἐρεῖν ὃ ζητεῖ, μὴ σκαρα
ἐτω τὴν ψυχὴν, μὴ δὲ σκαραέτω τὸ σῶ
μα· ἀλλὰ σκαραέτω τὸ πνᾶ· καὶ ὥς
περ ὁ κουρόμενος τί ἐρεῖν ἐν τῇ· σκάρ
ρει τὴν τὴν· ἵνα ἔρη, ὃ φαντάζεται εἶναι
ἐν τῇ γῇ, τὸν αὐτὸν τρόπον· εἰ πνε
ματικὰ ζητεῖς, σκάρρει τὸ πνᾶ· καὶ ἀ
εἰ ζήτει ἀπὸ τοῦ πνς, ἐρίσκει ἐν τοῖς
καρποῖς τοῦ πνς· ἐσκάρρον τὸ πνᾶ
μου· ὅτε καὶ σὺ πάντα ἐρεμᾶς· καὶ
τὰ κάθη τοῦ θυ, σκάρρεις τὸ πνᾶ σου·
ἐγὼ δὲ λέγω· ὅτι καὶ τὸ πνᾶ τοῦ θυ·
δυνατὸν γάρ ἐστι καὶ ἐπ' αὐτὸ φθάσαι

βεβρωκέναι αὐτό· μὴ εἰς τοὺς αἰῶνας
ἀπωλόμεθα κε; ταῦτα διαμφισβητοῦντα,
δι' ὀλοῖ σάμνη καὶ ἔμφορον· ἐκ πάντων θεῖ
ται τιμὰ ὁ θεὸς ἐν ὑμῖν αὐτόν· καὶ ἀγνοεῖ
ται εἰ πᾶς αὐτὸν εἰσθλίβειν· ἐκ δὲ ὁ
τοῦ δύο ἔτη τιμὰ καταρεῖ πᾶσθαι· ἐκ,
ἐν ὁμὸν τὸν χρόνον τῆς ἐν ταύθαζ φῆς·
πόσαι τὰ ἔτη· πεντήκοντα τὰ ἔτη
καὶ ἑξήκοντα· ἐκ τιμὰ καταρεῖ πᾶσ
θαι ὁμὸν τὸν αἰῶνα τοῦτον· ἀρ' οὐκὶ
ἐφ' ὅρου τοῦ αἰῶνος ἀγνοεῖ τῆς ὁ
θεός; μὴ, ἢ τοῦ αἰῶνος ἀπωλόμεθα κε·
ἵνα μὴ ἀπόσωμεν ἡμεῖς μὴ δὲ εἶς ἓ
ν αἰῶνα· ἢ γὰρ τὸν οὐ ἐκπεφεύγε
ται καὶ ἐν αἰῶνα ἕτερον· παρ' αὐτοῦ
τὸν αἰῶνα· περὶ ὧν ὁ πέρ ἐστι· ὁ τὰν
ἁμαρτάνων τὸν ἄλλον πᾶν· ὁ τὸ ὀμὲ
ἀφεθῆ αὐτῷ, οὔτε ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι· οὔτε
ἐν τῷ μέλλοντι· τάφος ἐκεῖνος· ὃν μὴ
ἀφίεται τὸ ἁμάρτημα, μὴ τε ἐν τούτῳ,
τῷ αἰῶνι· μήτε ἐν τῷ μέλλοντι· ἐκεῖ γὰρ
τιμὰ ἐχθὲ ἁμάρτημα ἐν τὸν χρό
νον τοῦ ἅδου· καὶ κρίζεσθαι ἐκ τοῦ
κόσμου τῆς σωτῆρος ἐν τῷ ἁμαρτήματι·

ὁρατὸ μέγεθος πηλίκον ἐπὶ τῆς κο
λάσεως, καὶ τί δύνασαι καὶ ἄλλον συ
νάψαι. ἤ τοι ἰσόχρονον τοῦτο τῶν αἰ
ῶνι, ἢ οὐκ ἰσόχρονον. οὐ γὰρ οἶδα τὰ
μεγέθη τῶν αἰώνων, ἴδε τινὰ μοι κολα
βόμενον κἀκεῖνον τὸν αἰῶνα. καὶ ὁρα
τὸ μέγεθος τῆς κολάσεως, καὶ μὴ κα
ταφρόνει. καὶ νόει τὰ ἐν ταῦθα τρη
μέναι ὑπὸ τοῦ προφήτου. ὅτι οὐκ τίς
τοὺς αἰῶνας ἀπώσεται κ̅σ̅. τῶν
ἐπωσμῶν τοῦ θ̅υ̅. ἀλλὸ ῥᾷ ὅτι καὶ μιᾶν
ὥραν ἐπωσθῆναι τοῦ θ̅υ̅, βημία ἐπὶ
μεγάλη. ὁ τὰν γὰρ ἀπώσηται μὲ ὁ θ̅ς̅.
διὰ κολόσμε λαμμάνει. ὡς ἐπώσθεν τα,
καὶ αὐτῷ παραδοθέντα. οἷον ἐπώσα
το παῦλος τὸν πεπορνευκότα ἐν κο
ρίνθῳ. διὰ τοῦτο ἀπώσατο αὐτὸν ἀ
πὸ τῆς ἐκκλησίας. παρέδωκεν αὐ
τὸν τῷ σατανᾷ εἰς ὄλεθρον τῆς σαρκὸς,
ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ. καὶ ἕκαστον ἡμῶν
ἂν ἀπώσηται ὁ θ̅ς̅, οὐδεὶς ἄλλος πα
ραλαμμάνει, ἢ ὁ σατανᾶς καὶ οἱ ἄγγελοι
αὐτοῦ. φοβερὸν τὸ ὑπὲρ ἐκεῖνον γενέσθ.
καὶ τί τις γίνεται ὑπέκτινον, κρίμα

τι θῦ ὡς ἄξιος τοῦ ὑπὲρ ἐκείνων γενέ-
σθαι παραδέδοται· ἀλλ' ἡμεῖς λέγω-
μεν· μὴ εἰς τοὺς αἰῶνας ἀπώσεται κ̅ς̅·
καὶ οὐ προσθήσει τοῦ εὐδοκῆσαι ἔτι; πλ̅
ἐ καὶ οὐκ ἀπέφηνε τὰ κρίματα τοῦ θ̅υ̅·
ἀλλ' ἡμᾶς ὁ περὶ ἐποίησαν οἰνινεῖται
οὐκ εἶπαν μετανοήσει ὁ θ̅σ̅· ἀλλὰ προ-
σευχώμεθα καὶ νηπεύωμεν· τίς οἶδεν
ἐ μετανοήσει κ̅σ̅, καὶ ἀποπρέψει τὸν
θυμὸν αὐτοῦ· ἢ τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἀπο-
κόψει ἐς τέλος, ἀπὸ γενεᾶς ἐς γε-
νεάν· καὶ τοῦτο διελογιζόμην καὶ ἐ-
σκαλλε τὸ πνάμου· ἆρα ὁ θεὸς πα-
ραδιδοὺς ἡμᾶς ταῖς κολάσεσι· τὸ ἔ-
λεος ἀποκόψει ἀφ' ἡμῶν, ὡς μηδέπο-
τε αὐτὸν παλίνδρομεῖσαι ἐπὶ τὸ ἐλε-
ῆσαι ἡμᾶς· ἀλλὰ ἀπὸ γενεᾶς ἐς γε-
νεὰν ἀποκόψας τὸ ἔλεος, καταλέ-
ψει ἡμᾶς, ἢ ἐπιλήσεται τοῦ οἰκτερῆσαι
ὁ θεός; οἷον καταλιπὼν τοῖς πό-
νοις καὶ ταῖς ἀλγηδόσι· μέλλει ἡμῖ-
ν ἐπιλανθάνεσθαι, καὶ μηδέποτε οἰ-
κτείρειν; καὶ εἰ παρῦν ἠρξάμην· ὁ-
τε ταῦτα πάντα ἐλογισάμην, ἐ

πα· νῦν ἄρχομαι νοεῖν· ἐνόησε
καθ' αὑτόν· νοήσας δὲ, οὐκ ἐκρίνεν
εἰ πεῖν ὃ ἐνόησεν· ἀλλ' ὥσπερ παῦλος
ἤκουσεν ἄρρητα ῥήματα· καὶ ἰωάννης
ἤκουσε τῶν ἐπὰ κροτῶν· καὶ οὔτε
παῦλος ἔγραψε τὰ ἄρρητα ῥήματα·
οὔτε ἰωάννης τοὺς λόγους τῶν ἐπὰ
κροτῶν, οὕτως καὶ οὗτος κλαύσας
καὶ ἐπαπορήσας, εἶδε τὸ μυπήρλον·
ἰδὼν δὲ τὸ μυπήρλον, ἐκρύψεν· ἐπεὶ
δὴ περ κρεῖτον ἦν κρύπειν αὐτὸ· καὶ
λέγειν πάντα τὸν νοήσαντα τοιαῦτα,
ὥσπερ μὐτὸ πλῆθος τῆς χρηστότητος
σου κε· ἧς ἐκρύψας τοῖς φοκουμένοις
σε· ἐν χ̅ῷ ἰ̅ῡ̅ ὧι ἡ δόξα καὶ τὸ κρά
τος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶν ἀμήν:
ὁμιλία σχεδιασθεῖσα:—

τοῦ ἀντοῦ ὁ̅ ὁμιλία ἡ ἐσχεδιασμένη—

Ὁ μοὺς κατὰ θεὸν πολλάκις, ἐν προ
οιμίοις ὢν τοῦ μίου τοῦ κατὰ θεὸν,
οἴεται τὴν ἀρχὴν πεποιῆσθαι τοῦ
βιοῦ κατὸ χρηκιοῦ· ἐπὰν δὲ νοή
σας τὴν διαφορὰν τοῦ προοιμίου

τοῦ κατὰ θ̅ν̅ βίου· γένηται μετὰ τὸ προ-
οίμιον ἐπὶ τὴν ὁδὸν τοῦ κατὰ θ̅ν̅ βίου·
ἐπὶ γὰρ σκοπὸν ὅτι πρότερον μὲν, ἐ-
δόκει ἄρχεσθαι· οὐκ ἦν δὲ ἀρξάμενος·
ὕστερον δὲ ἐγνωτίσῃ ἀρχὴ, φησὶ τὸ
νῦν ἠρξάμην· εἰ δὲ χρὴ ἀπὸ παραδεί-
ματος καὶ τοῦτο σαφέστερον ποιῆσαι
τοῖς ἀκούουσι, προσέχωμεν τοῖς λεχ-
θησομένοις· πολλάκις ἐπιδούς τις
ἑαυτὸν τῇ κατὰ χ̅ν̅ θεοσεκείᾳ, κατὰ
τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐπιδεδωκέναι ἑαυτὸν·
ἤτοι αὐτὸς καθ' αὑτὸν μελέσαντες τὸν
τρόπον καθ' ὃν δεῖ θεοσεκεῖν· ἢ καὶ
διδασκάλοις περιπεσὼν οὐδεξιοῖς·
δοκεῖ μὲν θεοσεκεῖν κατὰ χ̅ν̅· οὐδέ-
πω δὲ ὃν δεῖ τρόπον θεοσεκῶν, ἐ-
πὰν ὕστερον ζητήσας εὑρηκέστερ γεγε-
θεὶς ὑπὸ τοῦ θεοῦ· λάκτι ἢ ἐπιχείστι,
διδασκάλων ὁ δεινοίντων καλῶς·
μετὰ τὸ πολὺν χρόνον πεποιηκέναι·
ἐν τῷ δοκεῖν εἶναι ἐν τῇ θεοσεκείᾳ·
ἐλθὼν ἀληθῶς ἐπὶ τὴν θεοσέκειαν,
ἐρεῖ νῦν ἠρξάμην· οἷον· ἢ θέλησεις
χριπιανίζειν ἀπὸ ἐθνικοῦ βίου· ἐμ-

πέπτωκε δὲ ἐκιωναίω. διδάσκον
τι αὐτὸν τηρεῖν τὰ ῥητὰ τοῦ νόμου. οὗ
τος χρόνον κεκίωκεν ἐν τῷ ἐκιω
νισμῷ, ἰουδαΐζων, μετὰ τοῦ νομίζειν
χριπιανίζειν. ἕτερον τοῦ θῦ αὐτὸν
εὐεργετήσαντος, ἔμαθεν ὅτι κιὰν ἔχει
ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν. καὶ
οὐκ ἐκεῖνα ἐπὶ τὰ ἀληθινὰ μιπήρια.
μαθὼν δὲ, μετὰ τὸν κάματον τὸν ἐν ἐ
κιωνισμῷ. τίς ἡ ὁδὸς ἡ οὐτυπικὴ ἀλ
λ' ἀληθινὴ. καὶ τινοὺς ὅτι οὐκ ἔχει ὁ δὸν
τὴν ἀληθινὴν, ἔτι ποιὰν ἔτι καὶ πολὺν
χρόνον πεποίηκεν τῇ δοκούσῃ θεο
σεκείᾳ. ὅτε ἤρξατο κατὰ τὴν ἀλή
θειαν κιοῦν, νῦν ἤρξαμην. ἀπὸ τοῦ
τοῦ δὲ τοῦ παραδείτματος, καὶ αὐτὸ
διάκηθι, τὰ παραπλήσια ὁρῶν ἐπὶ
πολλῶν τινόμενα. καὶ γὰρ αἱ ἀρχαὶ
μάλιπα ὡς περεὶ ἀπὸ σκότου καὶ
ἀγνοίας οὔσῃ, τῇ, τυχῇ, μὴ φαινόμε
ναι καθαρῶς, συγκεχυμένως ποιοῦ
σί τινα κιοῦν. καὶ μετὰ χρόνον πολὺν
τὸν τοῦ συγκεχυμένως κιοῦν. τῆς τρα
νότητος κατὰ κραχὺ φαινομένης,

ἔρχεταί τις ἐπὶ τὸ μιοῦν κατὰ τὸ πνεῦμα
τοῦ θῦ καὶ μιώσας οὕτως· ἐπὰν συ
ναίσθηται τίς ἡ ἀληθινὴ θεοσέκεια,
λέγει· ὅτι ἀρατὰ πρότερόν μοι, μάται
α ἦν· ὕπερον γὰρ ἔγνων τὸ ἀληθὲς, καὶ
νῦν ἤρξαμην· οὕτως ἐν ἰουδαϊσμῶ τίς
γηράσας, χριπιανισμὸν μὴ νενοηκέτω,
καὶ δοκῶν εὐσεβηκέναι εἰς τὸν θν· κα
ταλαμὼν ὅτι οὐκ ἦν ἐκεῖνα εὐσέβεια· ἀλ
λὰ τύπος εὐσεβείας, λεγέτω γενόμενο
χριπιανὸς, νῦν ἤρξαμην· οὕτω τίς ἐν
ἀρετῆ, καὶ διδασκαλίαι, πρῶτον γεγο
νὼς· καὶ δόξας λατρεύειν τῶι θῶ, προ
σεληλυθέτω ἀλη θείας λόγω, καὶ λεγέ
τω, νῦν ἤρξαμην· οὕτως ἰδιωτικώ
τερόν τις πρότερον μιώσας τῶ μὴ
δὲ νενοηκέναι τὴν τῆς ἀλη θείας τραμό
τητα· ὕπερον καταμοήσας τὴν ἀλή
θειαν, κεκιωκέτω κατ' αὐτήν· καὶ λε
γέτω, νῦν ἤρξαμην· ἤδη τοῦν ἀνδρός
ἐπι προκόπτοντος· καὶ νενοηκότος
ὅτι τιμὰ μὲν πρότερον ἐποίει, οὐ κατὰ
θεωρίαν· οὐδὲ κατὰ κατάληψιν· νῦν δὲ
ἤρξατο πολιτεύεσθαι, τὸ λέγειν συνιέντα, νῦν ἤρ

ξάμην· λέγεται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν τεχνῶ
τοιοῦτόν τι εἶναι· ὅτι ἐπὶ πολὺν χρό
νον οἱ εἰσαγόμενοι εἰς τὰς τέχνας, συγ
κεχυμένοι· ἀπὸ τοῦ τέλεον μετὰ πω ἐ
γνωκέναι τὰ τῶν τεχνῶν, οὐδὲ οἱο
νεὶ τὴν ἀρχὴν ἔχουσι τοῦ ἐν τῇ τέχνῃ γε
νέσθαι· ἐπὰν δὲ περιηχηθέντες ἐπὶ
πλεῖον τὰ τῶν τεχνῶν. καὶ προσδι
ατρίψαντες τῇ εἰσαγωγῇ, ἄρχονται
τραυῶσμοεῖν· πολλάκις μετὰ δύο καὶ
τρία ἔτη τῆς δοκούσης εἰσαγωγῆς εἰς τὴν
τέχνην· συναισθηθέντες τοῦ ἄρτι ἄρ
χεσθαι ἐν τέχνῃ εἶναι, λέγουσι τὸν ὦν ἠρ
ξάμην· εἶτα ταῦτα μὲν ἐπὶ τῶν με
σῶν τεχνῶν γίνεται· καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ
ἄγνοιαν πραγμάτων, προκαταλα
κόντων ψυχὴν πρὸ τῆς γνώσεως·
οὐχ οἷον δὲ καὶ ἑκάστου ἡμῶν τὴν ἀρχ
ὴν τῆς κλήσεως εἶναι ὑπὸ συγκεχυμένην·
ὕστερον δὲ ὅτε ἔρχεσθαι ἐπὶ τὴν τρά
νωσιν· ὅτε καὶ ὃ συναισθηθεὶς τρα
νώσεως, λέγει ὦν ἠρξάμην· ἐγὼ πολ
λάκις ἤκουσα ὁμολογούντων πιστῶν
πλείονα χρόνον ἐν τῇ πίστει πεποιη

κότων· καὶ μεμαθηκότων τὰ τ
πίστε ὡς μυστήρια· ἡ νίκα ἐὰν πε
ρι τύχωσι διδασκάλω καλῶς τρα
νοῦντι. λεγόντων, ὅτι νῦν ἠρξάμ
χριστιανὸς γενέσθαι· νῦν μαν θάνω
πρῶτον τί ἐστι χριστιανισμός· ταῦ
τα δὲ λέγουσιν, οὐχὶ τελεονάθετοῦν
τες, τὰ πρότερα· ἀλλ' ὁρῶντες ὅτι
πρότερον μὲν, ὃς ψίεσαν τῶν μυ
στηρίων· ἀρχὴν δὲ ἔχουσι τοῦ νοεῖν,
ὅτε τετεύχασι διδασκαλίας ἀγαθῆ·
καὶ ἡ μεῖς οὖν πειραθῶμεν τοι οὗτοι
γενέσθαι ὥστε εἰ πεῖν διὰ τὴν προ
κοπὴν ἡ μῶν τῆ διαθέσει, νῦν ἠρξάμ
μην· διὰ τί δὲ νῦν ἠρξάμην· ὅτι αὐ
τὴ ἐστὶν ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς τοῦ
ὑπίστου· δι' ἣν ἀλλοίωσιν, νοῶ τὸ νῦν
ἠρξάμην· δεξιὰν ὑπίστου ἐγὼ· οὐδέ
να ἄλλον οἶδα, ἢ τὸν κ̄ν̄μον, καὶ σ̄ρ̄ᾱ
χ̄ν̄ ῑν̄· οὗτος γὰρ ἐστὶν ἡ δεξιὰ χεῖρ τοῦ
θ̄ῦ, χ̄ο̄ ῑο̄· ὃς ὅτε μὲν ἦν ψυμορφῆ
θ ε οὐ· οὐ κ' ἀλλοίωτο· ἀλλ' ἦν ὁ πέρην·
ὅτε δὲ οὐχ ἁρπαγμὸν ἡ γησάμενος τὸ
εἶναι ἰσαθεῶ· ἑαυτὸν ἐκένωσε,

ἠλλοιώθη· ἵνα διὰ τῆς ἀλλοιώσε
ὡς κείνης τῆς δεξιᾶς· καὶ ἵν' οὕτως
ὀνομάσω, μεταμορφώσεως καὶ τα
πεινώσεως ἐπὶ τὰ ἀνῖνα πρά
ματα, εὐεργετηθῶμεν καὶ ὠφελη
θῶμεν ἡμεῖς οἱ ἄνοι· ὁ σὸν οὖν θεοσε
κὴς ὢν οὐ συνίστη τῆς ἀλλοιώσεως τῆς
δεξιᾶς τοῦ ὑπίστου· ὅτε μετεμάμκα
νον αὐτῆς, ἐδόκουν μὲν εὐσεκεῖν· οὐ
δὲ πω δὲ οὐδὲ ἠρχόμην· ὅτε δὲ γέ
γονεν ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς τοῦ
ὑπίστου ἐν ἐμοὶ, νῦν ἠρξάμην· οἷ
ον· ἐν ἰουδαίοις τίς ἀνατεθραμμέ
νος· καὶ τὰ κατὰ τὸν κῆμον ἰνχῆ
μη δὲ πω εἰνωκὼς, δοκεῖ πολιτεύ
εσθαι κατὰ τὸν μωϋσέως νόμον· ὑ
χρόνον διατρίψας πομὴν ἐν αὐτῷ·
ὑπερομνεμόηκε τὸ περὶ χυ ἰυμ
πήριον· καὶ μαιὼν αὐτὸ, μεγέτω· ὅτ
τὰ πρὸ τῆς τούτου ἐπιδημίας· οὐ
κἠνάμηθη· ἀλλὰ τυπικά· ἐπεὶ δὲ
οὗτος ἐπιδεδήμηκεν, ὢν δεξιὰ τοῦ
θυ καὶ ἀλλοιωθεὶς, ὑ ἀρχομαι κιοῦν
κατὰ τὴν τούτου διδασκαλίαν, διὰ

τοῦτο τὰ μὲν πρότερον ἡ δοῦλος ἡ
μέν ἀφ᾽ ἅμαρτον μοῦ δὲ ἠεβάλλω· ἀπ
μαίνη μοι λεπρὸν δὴ. ταῦτα ἡ γνῆ μαι βη
μέν ἀφ᾽ ἅμαρτον· ἀμφὶ λεὶ ἡ τοῦ μαι ταῦτα πρὸ ἀφ
βη μέν ἀφ᾽ ἅμαρτον, διὰ τὸ ὑπερέχον τῆς
ἐμπόδιον ἰῦχῦ τοῦ κῦ ἡμῶν· ὁ σ᾽ ἀπ
ἀμφιπεθεῖσα ἡ δεξιὰ τοῦ ὑπτίου· πρὸ
τοῦ δὲ ἠεβάλλω; ἀμφιπεθείσης τῆς
δεξιᾶς τοῦ ὑπτίου·, πρὸ τοῦ δὲ; ἡμί
λαι ἐμπήσθω τῶν πέρας τοῦ κῦ· ἔγχε
λαι πρὸ τέρον πρὶν ἀμφιπεθῆναι τὴν
τοῦ ὑπτίου δεξιάν· τὸ δόκον δὲ ἀπρίνεται
πρὸς τοῖς πέλοις τοῦ λῦ· μελίσσει εἰς τὸν
ἰκλὶ τῶν πέλων τοῦ κῦ· ἀλλ᾽ ὑπέρον πεμπ
πόν βασανῶν πέλων τοῦ λῦ· οἱ ὁμ πεσοὶ πρω
ραδείγματος· ἀφ᾽ ἑλίν πρῶτον ὅτι πίπτε
ται ἡ χεὶρ κατὰ ὀστῶς· καὶ πίπτει ὁμέ
νης αὐτῆς, πρίν ἢ ἐκλ· καὶ ὁ πλεκτὸ
ς ἡ χεὶρ κατὰ ὀστῶς, πρίν ἢ καὶ ὁ ἀμφιπλ·
ἀμφὶ τοῦτο τὸ πέρας ἀμφιλλῶ πρῶτον, ὅτι οὐ
μίφρ· ὑπέρον ἐστῶν, πεσοὶ τὸ χῦ μεῖ
ριον ἀφαφ᾽ ἐρρῶθαι τὸν λόγον· πρεμῆσ
θαι τοῦ πέρ γου τοῦ κῦ· καὶ ὑπόθεσιν ὅτι
ταῦτα πρὸ ἀφ᾽ τα, τι τοῖ καὶ πρὸ ἀφ᾽ λῆ μπρο ἐ

κείνοις· ἐγράφη δὲ διὰ ἡμᾶς, εἰς οὓς τὰ
τέλη τῶν αἰώνων κατήντηκε· καὶ
ὁρῶ ὅτι πάντες οἱ πρὸς ὑπὸ τὴν νε
φέλην ἦσαν· καὶ πάντες εἰς τὸν μω
ϋσῆν ἐκαπτίσθησαν, ἐν τῇ νεφέλῃ, ὡ
ἐν τῇ θαλάσσῃ· καὶ πάντες τὸ αὐτὸ
πνευματικὸν ἔφαγον κρῶμα, καὶ τὸ
αὐτὸ πνευματικὸν ἔπιον πόμα· ἔπι
νον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης
πέτρας, ἡ δὲ πέτρα ἦν ὁ χ̅ς̅· καὶ
κλέπων ταῦτα διὰ τί τότε ἐγίνετο·
καὶ τίνων συμκολαῆν, ἐμνήσθην τῶν
ἐργωνκ̅ν̅· καὶ ἐξετάζω ἕκαστον αὐτῶν
πῶς γεγένηται· καὶ λέγω ὅτι μνησθή
σομαι ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῶν θαυμασί
ων σου· ἀνατιλίσσω γὰρ καὶ ἐξετάζω
ὅλας τὰς γραφὰς ἀπὸ ἀρχῆς κοσμο
ποιΐας· καὶ κλέπω πάντα τὰ χ̅ῦ̅ μυ
στήρια· ἐν ἐκεντούτου καταλέγει
ἀνοσ τὸν πρὸς αὐτοῦ καὶ τὴν μρᾶ αὐ
τοῦ· καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν
γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ ἔσονται οἱ δ̅ο̅,
εἰς σάρκα μίαν· ἐκεῖνα οὐ περὶ τοῦ
ἀδὰμ καὶ τῆς ἕας ἦν· ἀλλὰ τὸ μυ

πήριον τοῦτο μέγα ἐπί· μέγει δὲ ὁ ἐ-
μοῦ σοφώτερος· ἐγὼ δὲ μέγω, εἰς χν
καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν· ἀναγινώσκω
ἀκραὰμ καὶ δύο γυναῖκας· σάρραν,
πείραν, καὶ παιδίσκην, ἄγαρ, παιδί-
ον πρῶτον γινόμενον ἐπὸ τῆς παιδίσ-
κης· μετὰ τοῦτο ἐπὸ τῆς ἐλευθέρας
ἐξ ἐπαγγελίας θῦ· ὅτε ἀναγινώσκω τὸν
λόγον, οὐκοῖ δὰ πλὴν τῆς ἱστορίας οὐ
δέπω ἐμνήσθην τῶν ἐργων κῦ τοῦ θῦ·
ὅτε δὲ νοῶ ἅτινά ἐστιν ἀλλητορούμενα·
αὗται τάρτῃσι δύο διαθῆκαι· μία μὲν
ἀπὸ ὄρους σινᾶ εἰς δουλείαν γεννῶσα,
ἥτις ἐστὶν ἄγαρ καὶ τὰ ἑξῆς· τότε μέγω·
μνησθήσομαι ἐπὸ τῆς ἀρχῆς τῶν θαυ-
μασίων σου· καὶ μελετήσω ἐν πᾶσι
τοῖς ἔργοις τοῦ θῦ· ὅσα καλῶς τίνε-
ται· ταῦτα θῦ ἐστιν οἷον· οἱ λόγοι οἱ καλοὶ,
τοῦ θῦ τῇσιν· οὐ γὰρ τὰ ἰδιατίς λέγει κα-
λῶς· ἀλλὰ τὰ τοῦ θεοῦ λέγει· ὥς περ
δὲ οἱ λόγοι, κἀν ἐξίωσιν ἐκ πόματός μου·
ὥσι δὲ ἀνεπίληπτοι καὶ θεῖοι· οὐκ ἔτι σὴν
ἐμοῦ ἀλλὰ τοῦ θῦ· ὥς τε θαρροῦν τάμε
λέγειν· ἢ δοκιμὴν ζητεῖ τε τοῦ ἐν ἐμοὶ

λαλοῦμεν τοῦ χῦ, οὕτως καὶ πρὸς αὐ-
τοὺς καρδίας ἃς τε τὰ ἔργα πάντα ἔ-
χεσθαι τοῦ μόνου τοῦ θῦ. καὶ ἐφ' καὶ κατὰ
τὴν ἐντολὴν τοῦ θῦ εἶναι ἐστὶ τρόπε
μὴ τοῦ θεοῦ ἔστιν· ἀμφὶ καὶ ἡ ἀγνεία, τοῦ
θῦ ἐστι· χάρις μετὰ ἐστί· καὶ οὕτως
οὐκ ἐμόν ἐστιν ἀγνείαν καὶ ἀπορθῶσαι· ἀλ-
λὰ τοῦ θεοῦ θέλω δὲ πάντας ἀνθρώπους εἶ-
ναι ὡς καὶ ἐμαυτόν· ἀμφὶ ἕκαστος ἴδιον
ἔχει χάρισμα ἐκ θεοῦ· ὁ μὲν οὕτω-
ς· ὁ δὲ οὕτως· εἰ οὖν χάρισμα
ἐστὶ τοῦ θεοῦ, οὐκ ἔστιν ἐμὸν ἡ ἀγνεία·
καὶ ταῦτα δὲ τὰ λόγια τοῦ θεοῦ ἐστιν·
ἃ γὰρ ἐστὶ πρὸς ἡμᾶς τὰ λόγια τοῦ θεοῦ,
οὐκ ἔστιν αὐτοῦ μόνα ἀλλὰ καὶ καρδίας πρὸς
τοὺς· μεταδιδοῦσι τὴν ἀνωφελότητα· ὁ πρὸ
ἡμᾶς ἔθνος τὴν πονηρίαν· ὁ ἐν ἡμῖν τὴν ἀ-
ρετήν· ταῦτα δὲ χαρίσματα ἃ ἀ-
πόστολος διηγεῖται· ἃ δὲ ἐστὶ χαρίσ-
ματα· ταῦτα πάντα ἔργα ἐστὶ θεοῦ·
τί οὖν ἐστὶ τὸ λεγόμενον· μετρεῖσθαι τὴν
πίστιν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ· ἢ δῆλον, ὅτι τὰ
σὰ ἔργα πράττομεν· μετρεῖσθαι· καὶ
μακαρία ἐστὶ αὕτη ἡ μετρεῖν, ὅτι τὰ

μεταλαβὼν· ὁ μὲν ἐν ῥήμασι· οὐδὲ ἐν βίβλοις
δίοισι, ἀμφὶν πᾶσι τοῖς ἔργοις τοῦ θεοῦ·
καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσι τῇ δόξῃ σου ἀδο
μονχήσω· ὁ τὰν τίς ἀμαλμόσομ
τὴν θάλαμ τραφὴν ἔρίσμενι· τὰ δὲ λέ
γῃ κῶ πᾶν τὸ μὴ ἀστῶν· ἢ πᾶσοί ἥκε
τὰ δὲ· ἢ ὁ θῶ ἀνοίκτειμε τοῦ δὲ·
ἢ ὁ θῶ ἐνὸ ἔρρι τὸ λίθοισ χαλάζησ
ὡσ ἐν τῷ ἰῷ ἔσοι τοῦ δὲ πνεῦ ὁ θεὸς,
ἐν τοῖς ἔθνεσι τῇ δόξῃ μ αὐτοῦ ἐξ ἐτάζ,
ἀδομονχεῖ· εἰ οὖν θέλῃσ ἀδομονχεῖ,
ἀδομονχεῖ· ἐπὶ μὲν πᾶν ἀνθρῶπῃ
τεῖ τὰ ἔθνεσι τῇ δόξῃ τοῦ θεοῦ, καὶ
ἐν αὐτοῖς ἀδομονχεῖ· τηρῶν καὶ ἐλεῖμμ
τὸν λόγον τὰ μόμ· μαθήσεισ ἐν αὐτῷ
καθήμενοσ ἐν οἴκῳ· πορεύόμενοσ
ἐν ὁδῷ· καὶ τὰ ζόμενοσ διαμιτάμε
νοσ· ἢ ὁ μὲ λίασ ἐν μὴ ἔτι καὶ σὲ μὴ·
μὴ τί οἱ ἵπποι πᾶσοι ἥκασι· μὴ τί ὄν
μίοχοσ πᾶσοί ἥκεν ἐν ἀστῷ θεῷ σῷ·
μὴ τί ἐν θεάτρῳ γῆν ἥκαν· μὴ τί
ὄν γόμενοσ τοῦ ἔθνοσ ἐν ἐλίκασ·
ταῦτα πᾶσα ταῦ, ἀμφὸ τρὶ ἄκαι τὴν σλε
τόωσ ἐν τολῆς· ἄμοι πᾶσὸν τόμε

μάτω θυ̃· ἀνοίγων δ' αὐτοῦ τὸ στόμα μό
ϛω θεοῦ, θαρρεῖ καὶ λέγει· ἐν πᾶσι
τοῖς ἐπιτηδεύμασί σου ἀδολεσχήσω·
θεὸς ἐν τῷ ἁγίῳ, ἡ ὁδός σου· τίς ἐστιν ἡ
ὁδὸς τοῦ θυ̃, ἡ φέρουσα πρὸς τὸν θν̃, ἡ
ὅ φησι πρὸς μαθητάς· ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ
ἡ ζωή· ποῦ ἐστιν ἡ ὁδὸς τοῦ θυ̃; ἐν τῷ
ἁγίῳ· ἐὰν ἅγιος ᾖς τηρῶν τὴν [illegible]
ἐν τόπῳ· ἅμα οἱ [illegible]· ὅτι μέγας ἄλλος
κς̃ ὁ θς̃ ἡμῶν· παραδοξότατον πρᾶγ
μα· ἡ ὁδὸς αὐτοῦ ἐν σοί ἐστι· καὶ ὥσπερ
ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ· ὅ λέγει ἐντὸς ἡμῶν·
πείθομαι γάρ μου τῷ σωτῆρι λέγοντι· ἡ βα
σιλεία τοῦ θυ̃ ἐντὸς ὑμῶν ἐστιν, οὕτως
καὶ ἡ ὁδός· ἐὰν ὁδεύωμεν αὐτήν, ἐντὸς
ἡμῶν ἐστιν· ἔσω, περὶ τὴν ψυχήν· μὴ
γὰρ ζήτει τὸ ἐκτὸς ἡμῶν εἶναι τὴν ὁδὸν·
μηδ' ἔξω μου εἶναι τὴν ζωήν· τὴν ἀνά
στασιν· τὸ ἀληθινὸν φῶς· ἀλλὰ ταῦτα
πάντα· ὅπερ ἐστὶν ὁ Χς̃, ἐν ἐμοὶ τυγ
χάνει· ἵνα ἀληθὲς ᾖ, καὶ τὸ ὁ θεὸς ἐν
τῷ ἁγίῳ ἡ ὁδὸς αὐτοῦ· τίς θεὸς μέ
γας ὡς ὁ θς̃ ἡμῶν· σὺ εἶ ὁ θς̃ ἡμῶν ὁ
ποιῶν θαυμάσια· τίνι αὐτὸν συνεξετά

ζφ· καὶ τίμι συγκρίμφλάβων· τίσθῶ ὡς σ
ὁ θῶ ἡμῶν· καὶ τοῖς εἰδώλοις σφάγη, ἡ δὴ
μαλεάρι αἱ καὶ τὰ εἴδωλα· καὶ οἷς ὁ θεὸς
καὶ μιμῶν τὰ ὑπὸ αὐτοῦ, συγκρίνεται· ἀμ
φὶ ἀποστείν τοῦτο φάγφ ὅτι τίσθῶ ὡς ὁ θῶ
ἡμῶν, συγκρινομένων τῶν εἰδώλων τοῖ
θεοφάγεται· καὶ μεμέτατο τὸ τῶν περὶ ἡ
μῶν· Καὶ καλῶς γὰρ ἐμέμετατο τὸν ἰ ὁ
θὸρ εἰ ὠνόμα τα, ὅτι μὴ ἄγνων ὅτι μάρ
κῶ παρ αὐτῶν τὰ τὸν θεὸν· ὅτι ὃ
ὁ δοξ ἔτι λέγειν περὶ θεοῦ, συγκρίνων
αὐτὸν εἰδώλοις· ὀνομάσας ἀμφοτέρ
ους, ἢ ταῦτα· καὶ οὗ ἂν ἀφ ἡμάφη τὶς
θῶ μέτρα ὡς ὁ θῶ ἡμῶν· ὅρε ταπε
νὸν καὶ περὶ τίμος ὁ πόσος καὶ περὶ τί
νων· καὶ τίμι συγκρινομένου τοῦ θεοῦ
λάβεται τίσθῶ μέτρα ὡς ὁ θῶ ἡμῶν· περὶ
τὸν τοῦτο ἀστοῦ ἀόμου τηρήτεα· ὁ μὴ τὴ
τεὸ πόνον φήσί πον· τὸ ἀ περ ἀ σι μάρ
μενοι θεοὶ· ἀ τε οὐ ὁ ὡ ὡς ἀ τε ὁ σοὶ γῆς,
ὡς περ ἀ σι οἱ θεοὶ πόμμοι· ἀμφοτέρα ὡς κα
τηχούμενα μελισφαίρ ἡ σ· ὅτι καὶ χρι
σιαμοὶ μάζουσι πόμμοι θεοὶ, καὶ πρα
λιμδρομλίσκ σ ὁ σοὶ τὰ εἴδωλα· ἄλλοτε

γὰρ τῆς γραφῆς τοῦ θεοῦ λεγούσης· πόν
τες οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν, δαιμόνια· ἀλλ' ἐ
πεὶ δὴ περ ἄφθονός ἐστι τῶν εὐεργεσι
ῶν αὐτοῦ ὁ θεός, φησίν· ἐγὼ γὰρ εἶπα
θεοὶ ἐστὲ καὶ υἱοὶ ὑψίστου πάντες·
φησὶ γὰρ ἡ γραφή· ὅτι εἴ τις ἐδέξατο
τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, θεὸς γίνεται· ἀλ
λὰ καὶ ὁ θεὸς ἐστὴ ἐν συναγωγῇ θεῶν· ἐν
μέσῳ δὲ θεοὺς διακρινεῖ· καὶ εἰ μὲν
ἄνοι συνήχθητε, οὐκ ἔστιν ὁ θεὸς ἐν τῇ
συναγωγῇ· εἰ δὲ αὐτὴ ἡ συναγωγὴ θε
ῶν ἐστι συναγωγή, θεῶν χρηματιβόν
των· τὸ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ εἶναι ἐν
αὐτοῖς· καὶ μὴ κατὰ ἄνον αὐτοὺς πε
ριπατεῖν, ἐν τοιαύτῃ ἐστὶν ὁ θεός· ὃ
ἐν θάδε ἐστὶν· ὁ θεὸς ἐστὴ ἐν συναγωγῇ θε
ῶν· ἐν μέσῳ δὲ θεοὺς διακρινεῖ· πῆ
τίς μὲν τούτων τῶν θεῶν, ἀνάλογον δό
ξη ἡλίου, δόξαν ἔχει· τίς δὲ ἀνάλογον δό
ξης σελήνης· δόξαν ἔχει· τίς ἀνάλο
γον δόξης ἀπέρων δόξαν ἔχει· ἄλλη γὰρ
δόξα ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα σελήνης·
καὶ ἄλλη δόξα ἀπέρων· ἀπὴρ γὰρ ἀπέ
ρος διαφέρει ἐν δόξῃ· οὕτω καὶ ἡ ἀνά

στασις τῶν νεκρῶν. ταῦτα πρὸς τὸ
παραπῆσαι ὅτι ὁ θεὸς ἐπὶ ἐν συναγωγῇ
θεῶν. καὶ ἐγὼ εἰ πατθεοὶ ἐπὲ, ἵν' ἐκεῖ
θεν μετακῶ ἐς τὸ τί σθεὸς μεγάσ ὡς
ὁ θεὸς ἡμῶν. μεγάσ γὰρ θεὸς. εἰ δὲ τοῦ
τοσ τολμήσαντα ἐπεῖν. ἀκραάμ
μεγάσ θεὸς ἰσαάκ. μεγάσ θεὸς ἰακώκ.
καὶ διὰ τοῦτο ἐθεοποιήθησαν ἐκεῖνοι.
ἐπειδήπερ συνῆλεν ὁ θεὸς τὸ ἑαυτοῦ
ὄνομα τὸ θεὸς, τῶν ἐκείνων ὀνόματι
λέτων. ἐγὼ θεὸς ἀκραάμ. καὶ θεὸς ἰσα
άκ. καὶ θεὸς ἰακώκ. ἅπαξ δὲ
ἐπὶ πόν. ἐγὼ θεὸς ἀκραάμ καὶ θεὸς ἰσα
άκ καὶ θεὸς ἰακώκ, ἐχαρίσατο καὶ τοῖ
ἀκραάμ, ἐπειδήπερ μετοχὴ αὐτοῖ
γίνεται ἀπὸ τῆς θεότητος τοῦ θεοῦ.
ὁ κἂν ἐπὶ τὸν σρᾶ δὲ ἐλθῆς. καὶ θεὸν
τοῦτον ὁμολογήσῃς. ἐπὶ τὰρ θεὸς. ἐπεὶ
ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος. καὶ θεὸς ἦν πρὸς
τὸν θεόν. καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος. μὴ ὀκνε
λέγειν. ὅτι πολλοὶ μὲν δίκαιοι θεοί ἐσιν.
ἐπὶ δὲ οἱ δίκαιοι. οἱ ἐσόμενοι ἰσάγεροι. πολ
λῶ πρεόν ἄγεροι. οὐ λέγω τὰ δαιμό
νια. οὐ λέγω τὰ εἴδωλα. ἀσφαλίζομ

γὰρ, διὰ τὸ ἐν πρεπεὶ τοῦ θῦ ἔγου· ἀλλὸ
σὴρ καὶ κσ ἡμῶν ἀσυγκρίτως ὑπερ
έχει πάντων τούτων· ὅτε γὰρ ἀγλά
βων καὶ οἱ ἀγαβόμενοι, ἐξενὸς πάν
τες· τίς γὰρ θσ μέγας ὡς ὁ θσ ἡμῶ·
σὺ εἶ ὁ θεὸς ὁ ποιῶν θαυμάσια· εἴτε
ἐπὶ τοῦ πρσ λαμμάνοις, ὁ ῥῶ ὁ τίεπτ
θεὸς ὁ ποιῶν θαυμάσια· ὅλην τὴν
κτίσιν· τὰ τέρατα τὰ ἐν τῷ λαῷ·
τὰ τέκατα γενεὰν τὰ παράδοξα·
εἴτε ἐπὶ τοῦ σρσ· σὺ εἶ ὁ θς χς ις ὁ
ποιῶν θαυμάσια· νεκροὺς ἀνήγει
ρας· τυφλοὺς πεποίηκας ἀναμλέ
πειν· χωλοὺς περιπατεῖν· καὶ
οὐκ ἀργεῖς οὐδὲ σήμερον ποιῶν
θαυμάσια· ἕκαστος ὑμῶν ἰδέτω
πόθεν ἔρχεται ἐπὶ τὴν τοῦ θεοῦ ἐκ
κλησίαν· τίς ὢν, ἐπὶ ποίους λόγους·
εἰς τὰ εἰδωλεῖα τινὲς ἡμῶν ἦσαν·
τάχα πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν· πρὸ ὀλί
γων μηνῶν· νῦν ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν
τοῦ θῦ· τοῦτο οὐκ ἔστι θαυμαστόν; ἵνα
ὁ εἰδωλολάτρης· ὁ μισῶν χριστιανιο
μὸν· ὁ ἐπεπραμμένος τὸν λόγον τοῦ

θῦ· νῦν ὁ πίστος χῦ ἀκολουθῆς; ἤδη
δεδεμένος τοῖς δεσμοῖς τῆς ἀγάπης;
πληρουμένης τῆς γεγόνης γραφῆς·
ὁ πίστος σου ἀκολουθήσου τι δεδεμέ-
νοι χειροπέδαις· καὶ προσκυνήσου-
σί σοι, καὶ ἐν σοὶ προσεύξονται· ἐ-
ὰν δὲ νοήσῃς· ὅτι σὺ ὁ πορνεύων·
σὺ ὁ μοιχός· οὐ μόνον εἰδωλολάτρης·
σὺ ὁ κλέπης· σὺ ὁ τὰ ἀλλότρια ἁρ-
πάζων· νῦν προσελήλυθας μα-
θήμασι καθαίρουσί σε καὶ μεταμάλ-
λουσί σε καὶ μεταμορφοῖσιν ἐπὸ τῶν
τηλικούτων κακῶν· καὶ ὅτι ἤδη
αἴσθη, τῆς μεταμολῆς· ὅτι μέλλεις
σώφρων γίνεσθαι καὶ δίκαιος· φρό-
νιμος καὶ ἀνδριζόμενος, θαρσεῖς
τι πεῖν· ὅτι ὁ ποιήσας ταῦτα χὲ
ἰσ καὶ νῦν ποιῶν πεποίηκε καὶ
ἐπὶ σοὶ θαυμάσια· καὶ τί μὲν τὸ σῶ-
μάσου· νόσου ἐθεραπεύθη ὑπὸ τοῦ
ἰῦ, ἐθαύμασας ὅτι τυφλὸς ὢν ἀνέ-
κλεψας· ἢ χωλὸς, περιεπάτησας·
ὅτε δὲ τὴν τυχὴν παραλελυμένος·
καὶ κεχωλωμένος τὴν προαίρεσιν·

τετυφλωμένος τοὺς λογισμοὺς.
νῦν ταῦτα πάντα ἐπεκάλεσ. καὶ
ἀνείληφας τὴν ὑτείαν τῆς προαιρέ-
σεώσου. λέγεις σὺ ὁ θσ̄ ὁ ποιῶν
θαυμάσια. τούτω τῶ θεῶ λέγω, καὶ
τὸ ἐγνώρισας ἐν τοῖς λαοῖς τὴν δύ-
ναμίν σου. ποίαν δύναμιν αὐτοῦ ἐ-
γνώρισεν ἐν τοῖς λαοῖς. τὸν χν̄. χ̄ὸ
γὰρ θεοῦ δύναμις καὶ θῦ σοφία. ἐ-
δὲ ὁ χσ̄ τὴν δύναμιν αὐτοῦ ἐγνώρισε
ἡμῖν. πῶς συναχθέντων ὑμῶν
καὶ τοῦ ἐμοῦ πν̄ς σὺν τῆ δυνάμει τοῦ
κῡ ἰ̄ῦ χ̄ῦ. ἐπινοῦν ἐν θάδε ἡ δύναμις
τοῦ ἰ̄ῦ. καὶ τῆς δυνάμεως παρούσης,
καὶ συνάγεσθε πάντες. καὶ ἐνούμε-
θα ὁ σημέραι αὐτῆ, τῆ δυνάμει. ὁ γὰρ
κολλώμενος τῶ κ̄ῶ, ἐν πν̄α ἐπὶν. ἐ-
λυτρώσω ἐν τῶ κραχίονί σου τὸν λα-
όν σου. ἐκτείνας ὁ σῆρ τὸν κραχίονα
ἑαυτοῦ, ἐλυτρώσατο τὸν λαὸν αὐτοῦ
ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν. συνήγαγεν αὐ-
τοὺς ἀπὸ τῶν χωρῶν. ἐλυτρώσα-
το τοὺς υἱοὺς ἰακώκ. τοὺς δὲ υἱοὺς
ἰακώκ, οὐτοὺς ἰουδαίους χρηνοεῖν.

σὺ μᾶλλον εἶ υἱὸς ἰακώκ, ἢ ἐκεῖνοι.
ἐκείνοις γοῦν λέγεται αὐχοῦσιν εἶναι
υἱοῖς τοῦ ἀκραάμ, ἐστὶ τε τέκνα τοῦ
ἀκραάμ. τὰ ἔργα τοῦ ἀκραάμ ἂν
ἔποιεῖτε. ὥστε ἡρνήσαντο διὰ τὴν
ἔργων καὶ τῆς εἰς τὸν θν̄ μου ἰν̄ χν̄
ἀπιπίας, μὴ εἶναι υἱοὶ τοῦ ἀκραάμ.
οὕτω δὲ καὶ τοῦ ἰσαάκ. οὕτω δὲ καὶ
τοῦ ἰακώκ. σὺ δὲ, διὰ τῆς πίστε
ως ἣν ἐμιμήσω τὸν ἀκραάμ. ἐπί
στευσε γὰρ ἀκραὰμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλο
γίσθη αὐτῷ, εἰς δικαιοσύνην. γέγον
υἱὸς τοῦ ἀκραάμ. οὕτω καὶ τοῦ
ἰσαάκ. οὕτω καὶ τοῦ ἰακώκ. καὶ
ἐλυτρώσατο ὁ θ̄ς τοὺς υἱοὺς ἰακώκ
καὶ ἰωσηφ. μιμηταὶ γὰρ εὐχόμε
θα γενέσθαι, νοήσαντες τοὺς κίους
τῶν πρ̄ῶν. τοῦ ἰακώκ. τοῦ ἰω
σηφ. τῶν ἄλλων δικαίων, τῶν υἱ
ῶν αὐτῶν. ἵνα γενόμενοι αὐτῶν μι
μηταὶ, γενώμεθα αὐτῶν υἱοί. ἔτι μι
ἀφωνῆ. ἀπὸ τοῦ εὐαγγελίου χρήσομαι.
ἵνα τοῖς πιστοῖς παραπήσω. ὅτι οὐ
κ ἐκεῖνοι. ἀλλ ἡμεῖς ἐσμὲν υἱοὶ ἰα

κόκ καὶ ἄκρα ἀμ καὶ ἰσαακ. δύ
ναται γὰρ ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τοῦ
τῶν ἐγείρει τέκνα τῷ ἀκρα ἀμ. ποί
ων λίθων; σὺ δείκνυσι τὸν ἐθνικόν.
τὸν ἠλίθιον τὸν ἀναίσθητον. καὶ ἀ
μηθῶς προφητεύει περὶ σοῦ. ὅτι σὺ
ὁμίθος, γέγονας υἱὸς τοῦ ἀκρα ἀμ,
καὶ ἰσαακ καὶ ἰακὼκ. καὶ τῶν
λοιπῶν ἐκμεκτῶν δικαίων πρῖ
αρχῶν. ἐν χῷ ἰῦ. ὧι ἐπιν ἡ δόξα
καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς ἀιῶ ἀμήν:-
ε χ ε δ ι ο η β ψαλμοῦ ος:-

ὁμιλία ε ος ψαλμ ἐσχεδιασμή:-

Ποτὰ πὰ ἄρα τὰ ὕδατα ταῦτα,
ἅπερ κλέπει θεόν. τῶν ἀνῶν μετὰ
πολλοῦ καμάτου τέλος τοῦτο λαμ
κανόντων. κατὰ τὴν λεγόμεναν γρα
φήν. μακάριοι οἱ καθαροὶ τῆι καρ
δίαι, ὅτι αὐτοὶ τὸν θν ὄψονται. ἔ
οικε γὰρ τὰ ὕδατα ταῦτα. ἤτοι
παραπλήσια εἶναι τοῖς καθαροῖς
τῆι καρδίαι. τοῖς ὀψομένοις τὸν θν,
ἢ τάχα καὶ κρείτγονα εἶναι τῶν

καθαρὸν τὴν καρδίαν, ἀμήν· καὶ
γὰρ διὰ καθαρᾶς τῆς καρδίας μακάριοι
καὶ θεῖοι· τὰ ὕδατα τὰ ὑπερκείμενα τῆς
θῆς, ἀμφίβολα ταῦτα εἶναι ἀμφοῖν ἐρεῖ τις
μαι· καὶ βοηθεῖ τοῦτο τοῦ κάμβοθαι,
ὅτι τὸ ἐκ τοῦ ἀπὸ τοῦ παραδείσου καὶ ὁ
δόξω, ταῦτα· ὅτι θαυμαστὸν ἀπόστολος ὁ
ἱερὸς τοῦ ἡμῶν εἰπὼν τὸν θῆ· φησὶ γὰρ αὐ
μεῖν τὸν θεὸν οἱ οὐρανοὶ τῶν οὐρανῶν· ἐξ
τὸ ὕδωρ τὸ ὑπὲρ ἀνω τῶν οὐρανῶν
αἰμβαίνω τὸ ὄνομα λέγω· τοῦ σαμβ
δεῖ καθ' ἡμᾶς ἵνα ἀναιρῶ εἰς τὸ ὑπερῶον τὸν
οὐρανόν· τὸν λίθον γὰρ βαθεῖ, ἵνα ἀφ'
ὧν θεοῦ δευτέρου· τοῦ μὲν τὸν παραδεῖσον
ὅτι ὁμεῖναι μὲ δεῖ· ἵνα ἀναιρῶ βαθὶ τὸν
τρίτον· καὶ γὰρ ὁμοῖος ὡς τοῦ μὲ,
ὄντος βαθὶ τὸν θῆ ὑπὲρ οὐρανόν· τὰ δὲ
ὕδατα ταῦτα· τὰ ἀνομοῖα ταῦτα καὶ
τὸν τοῦ ὑπὲρ φήμην τὸν θῆ· ὑπὲρ ἀ
νω τῶν οὐρανῶν· ἀρ' οὖν ταῦτα μένεται·
τὰ ὕδατα διὰ τοῦ ὑπερανω ἡμῶν
παράμετρον τῶν οὐρανῶν· διὰ τοῦ ἀμφὸς
μὲ ἐστὶν τὸ ὑπέρ σε τῶν· οὐ τοῦ περ
τοῦ θῆ τοῖς οὐρανοῖς· ἀλλ' αὐτὸν θῆ· οἱ

μὲν γὰρ ἀγελοιδιὰ πάντος κλέπου
σι τὸ πρόσωπον τοῦ πρ̄σ̄ τοῦ ἐν τοῖς
οὐ ὑνοῖς· αὐτὸν δὲ τὸν θν̄, οὐχὶ διὰ πάν
τος κατανοεῖ ταῦτα τὰ ὕδατα πε
ρὶ ὧν ὁ λόγος φη· εἴδοσαν σε ὕδατα
ὁ θσ̄· ἅμα δὲ καὶ ἐξεταζέτω ὁ δυ
νάμενος συγκρίνειν πνευματικὰ
πνευματικοῖς· ἆρα γὰρ· ὡς ἐστὶ
χεν ὁ λόγος εἴρηκε περὶ τῶν ἀγέ
λων τῶν συνεζευγμένων τοῖς ἀνοῖς·
οὐχ ὅτι κλέπουσι τὸν θεόν· ἀλλὰ τὸ
πρόσωπον τοῦ πρ̄σ̄ τοῦ ἐν τοῖς
οὐ ὑνοῖς· περὶ δὲ τῶν ὑδάτων τούτ.
εἴδοσάν σε, οὐκ εἴδοσαν τὸ πρόσω
πόν σου ὕδατα ὁ θσ̄· εἴδοσάν σε
ὕδατα καὶ ἐφοκήθησαν· ἐγὼ καὶ ἐν
ἀρχῇ τῆς κοσμοποιΐας· ὁ ῥῶν πνᾶ
θῦ ὡς φησὶν ὁ προφήτης· τῆς διὰ
τάξει τῶν ὅλων ἐπιφερόμενον ἐπά
νω τοῦ ὕδατος· καὶ σκότος οὐχὶ ἐ
πάνω τοῦ ὕδατος· ἐκεῖ γὰρ τὸ πνᾶ
τοῦ θῦ ἦν· ἀλλ' ἐπάνω τῆς ἀκύσου·
ὅπου τὸ σκότος· καὶ ὕδατος ὅπου
τὸ πνᾶ τοῦ θεοῦ· καὶ μετὰ πολλῆς

ἐυχῆς παρακαλῶν τὸν θν̄, κινοῦμαι
περὶ τῶν κατὰ τοὺς τόπους· ἐπεὶ καὶ
δι' ὕδατα γίνεται τὸ περέσωμα· ἵνα
τὰ μὲν τινα μέγνη ἀμωτέρω· τὰ δὲ, μέγ
νη κατωτέρω· μελί τε ὁ ἰῆλ ἐστιν· οὐ περ
ὶ αἰσθλι τῶν ὑδάτων· ἀλλὰ περὶ δυνά
μεων θεοτέρων· κατωμενοι σῶν τῶν
φερεσώματος· τούτων αἴτινες ἦσαν
ἢ ἀνῦσυος· ἢ σ ἐπάνω τὸ σκότος ἦν·
καὶ γὰρ παλαίομεν πρὸς τοὺς κοσμο
κράτορας τοῦ σκότους τούτου· τὸ δὲ
ὕδωρ· οὗ ἐπάνω τὸ πνᾶ ἦν τοῦ θῦ,
δυνάμεις ἦσαν κρείτγονες· ἀρτλοῦν τῶν
κόσμου κτιζομένου, ἦν ἐν οὐκ οἶδ' ὅπως
ταῦτα· οὐδὲ πωδιακεκρίμενα· ἡ
δεκοσμοποιΐα, διέκρινε τὰ κρείτ
τονα· καὶ οἷς οἰκεῖον ἦν τὸ πνᾶ τοῦ
θῦ, ἀπὸ τῶν χειρόνων· καὶ τὰ χεί
ρονα· καὶ οἷς συνέβεκται τὸ σκότος,
τὸ λεγόμενον εἶναι ἐπὶ πρόσωπον τῆς
ἀνῦσυου· ὅτι δὲ ταῦτα ἀνυνυτυχλκά
ἐστιν ἐν τῆ γενέσει, δηλοῖ καὶ ἡ ἐν ταῦθα
λέξις λεγόνσα· εἰδοσάν σε ὕδατα ὁ θς.
εἰδοσάν σε ὕδατα καὶ ἐφρυκέλισαν.

ἐταράχεισαν, οὐκέτι ὕδατα ἀπρῶς.
ἀλλὰ ἄμισσοι· πλῆθος ἤχουσ ὑδά-
των· ὁρῶσ ἐκεῖ διαφορὰν ὕδατος
καὶ ἀμίσσου; ἐπὶ μὲν τοῦ ὕδατος,
πνάθεοῦ· ἐπὶ δὲ τῆς ἀμίσσου, σκό-
τος· ἐν ταῦθα τὰ ὕδατα, ὁρᾶτον
θῶ, καὶ οὐ ταράσσεται· ἡ ἄμισσος γ'
χ' ὁρᾶτον θῶ ἀλλὰ ταράσσεται· ἀφ' τὸν
ἐν ἀκαταστασίᾳ καὶ θορύμῳ ἐστὶν ἡ
ἄμισσος· ἧς ἐπάνω, τὸ σκότος ἦν·
διὰ τοῦτο καὶ τὰ δαιμόνια παρα-
καλεῖ τὸν κν, ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς
εἰς τὴν ἄμισσον ἀπελθεῖν· καὶ φα-
σὶ πρὸς αὐτόν· τί ἡμῖν καὶ σοὶ ἦ ἐ-
τοῦ θῦ· ἦλθες ἡμᾶς πρὸ καιροῦ κα-
σανίσαι· ἀλλὰ ταῦτα μὲν εἰς τὴν
θειοτέραν ἐννοιαν· τὴν περὶ τῶν
ὑδάτων τῆς ἀμίσσου· μὴ παρεν-
θαμεν δὲ· μὴ δὲ τὸ ῥητὸν κατ' αὐ-
τό· ἀλλὰ ἴδωμεν εἰ δύνεται ἔχειν
τιν αἰνοῦν· ἡ λέξις ἡ λέγουσα· εἰ δο-
σάνσε ὕδατα καὶ ἐφοκήθησαν; ἐ-
ταράχεισαν ἄμισσοι πλῆθος ἤ-
χουσ ὑδάτων· ἐπέχεται δήμοι

μέγεν· ὅτι πάντα ἐτύχωται· καὶ
οὐδὲν ἐστιν ἐν τῷ κόσμῳ κενὸν τυχ.
πάντα δὲ ἐτύχωται σώμασι διὰ
φόροις· ἐτύχωται ὁ οὐρανός· διὸ ὡσ-
πρὸς ζῶον αὐτῷ ἡ τραφὴ μέγεν· πρό-
σεχε οὖν ἐ καὶ μαμήσω· καὶ ἄκρω
οὖν ἐ· ἐτύχωται ἡ γῆ· ῥήματα ἐν
σώματός μου· καὶ ἐν ὡσ ἔζου γῆ· ἔτ-
τα ἐτύχωται μὲν οὖν ὁ· ἐτύχωται
δὲ καὶ ἡ γῆ· ἆρα θάλασται καὶ πο-
ταμοὶ οὐκ ἐτύχωται; ἢ καὶ ταῦτα ἐ-
τύχωται· καὶ ἰδωμένος ὅτι ἡ θά-
λασσα δὲν καὶ ἔφυγεν· ὁ ἰορδάνης
ἐπράφη εἰς τὰ ὀπίσω· καὶ ὅτι ὡσ-
πρὸς ἐτυχωμένα ὁμότοσδια μέγεται·
νῦν τῆς μέξεις συναρρέω· τῶν ῥητῶν μό-
νων παρίσταμαι· θέλων παραπῆσαι
ὅτι πολλάκις μαν θάνει ἡμᾶς καὶ ἡ
μέξις κατὰ τὸ ῥητὸν ἔχουσα μυστήρια
θεῖα· καὶ οὐτοῖς τυχοῦσι γνωπά-
ζη τὸ οὖν· εἰ δύναμίς τις ἐν δέδε-
ται τὸ σῶμα τὸ θαλάσσης· καὶ ἄλλη
δύναμις ἐν δέδεται σῶμα ποτα-
μοῦ τοῦ ἰορδάνου· καὶ ἄλλου ποταμοῦ

φθορᾷ πεῖν τοῦμ ἐσὴ, ἀμμὴ δὲ
μαμιο. καὶ οὕτως ἐστὶ πάν τοῦμ.
καὶ τάχα τοιαῦτα φαμ τασθὴν τὸ
καὶ οἱ παρόμμησι πόρι ἐρεγὸ τὸ ρι,
θύοισι τοῖσ τοῦ ταμοῖς ὦ σθεοῖς.
ὁ ναὰρ πλάτω πόπολὸ τὸ τὴσ ἀμμὴ
θείασ ὁ ἔτω πάκαπολὸ τὸ δὲ ὅτι
μέρον. ὅ μὲν τ ἀρ ὦ σθεοῖσ θύου
σιν, ἁμὰρ τάμοσιμ. ᾗ δὲ φαμ τὰ
βομ τὰ ἡμαί τιμα δ ἡμαμμ πόρι ἐμὴ
μα, οὐχὰ μὰρ τάμοσιμ. ὅτι τὰρ δ ἡμὰ
μεσ. ἀὸ κὰρὸ σι καὶ μ ἡμφασ τιμὰσ ἡ
μαὶ σὰ τὸμ τὸ λὴγὸμ. καὶ ἐστὶ πάμ
τὸ τὸ πὸν, θόρονοι δ ὡ ἀμμ μ ἐστὶ πα
τεῖμ. εἰ πὸι δ ἄμ τισ ὁ τι εἰ μὲν ἐτυ
χὸ μὲν ἡ ἡμὴ θάρασται. καὶ ὅλιαμος
τὸμ πὸ τὰμεὸμ, πὸ λὸ ἀμ ἡ ἡλὸ ὁ
θὴ τεῖμ. ἡμὰ ἡ, καὶ ταῦτα ὁ ἡ λυχὸ
μέμα. ἀμμὰ ὁ πὸ πάν τα ἄλ αὐτὰ τὰ
τὰ. καὶ ἡ σὶμ ἀμ ὁ τοὶ ἀλ ἀχειρισμέ
μοι τὰ θαμάσι α πὸ ρὰ γμάτα. καὶ
ἁμοὶ ἀμ ὁ τοὶ κὸμ ὁ μεῖμ. οἱ μὲν, τὰ
τοῦ δ ὅτοὶ πὸ ταμοῦ. οἱ δὲ τὰ ἀμὸ
τιμὸσ πὸ ταμοῦ. ἡ τὸ δ ὅλ καὶ οἱ

ἄγγελοι οἱ κονομεῖν τὰ τοῦ ἀέρος·
καὶ ποτὲ μὲν θειότεροι ἄγγελοι οἱ
κονομοῦσι τὰ τοῦ ἀέρος· ὅτε ὁ ἀλλὰ οὐ
νοσεῖ· οὐδὲ λοιμώδης γίνεται· ὅτε δὲ
ἄλλη τίς δύναμις παρείληφεν οἱ κονο
μεῖν τὸν ἀέρα· πάντως διὰ τὰς ἁ
μαρτίας τῶν ἀνθρώπων· ὅτε χείρονος
δυνάμεως παραλαμούσης τὸν ἀέρα,
τρέπεται ὁ ἀλλὰ· καὶ λοιμῶδες κα
τάπημα γίνεται· ὥστε τὸν ἀνα
πνέον τὰ τὸν ἀέρα ἐκεῖνον τὸν ἐφθαρ
μένον· ἀπὸ δυνάμεως λοιμοποιοῦ·
λοιμώτγειν, καὶ νοσεῖν· εἰ οὖν πάντα
δυνάμεων ἐπιπατουσῶν καὶ μεμερις
μένων πάντα τὰ ἐν τῷ κόσμῳ οἱ
κονομεῖται, τί ἄτοπον ὁ μωνύμ
τοῖς οἱ κονομουμένοις, τὰ οἱ κονο
μοῦντα ὀνομάζεσθαι· καὶ λέγεσθαι
ὕδατα τὰς δυνάμεις τὰς ἐπὶ τῶν
ὑδάτων· λέγεσθαι θαλάσσας, τὰς
δυνάμεις τὰς ἐπὶ τῆς θαλάσσης· καὶ
οὕτως ἀνεμόνους τὰς δυνάμεις τὰς
ἐπὶ τῆς ἀνεμόνου· ὅτι τὰρ ὁ μωνύ
μως τοῖς τόποις καὶ τοῖς χορτίοις

ὀνομάζονται οἱ διοικοῦντες τοὺς
τόπους, μαρτυρήσειμοι τὸ ἐν τῷ ἦσαι
ἴα πνεῖμα, λέγον· ὁ ἅδης κάτω θεν ἐ-
πικράνθη σιναντήσασθαι· ὁ ῥῶς ὁ
τι ἅδης ἐπὶ τόπος τυχῶν· περὶ οὗ
γέγραπται· ἀποστραφήτωσαν οἱ ἁ-
μαρτωλοὶ εἰς τὸν ἅδην· καὶ ἐπὶ ἅδ-
ης ζῶον ὁμώνυμον τῷ τόπῳ ἐ-
κείνῳ, ὃ ἅδης ὀνομάζεται; ἐὰν
οὖν πρὸς τὴν θάλασσαν λέγηται
ὅτι εἶδεν καὶ ἔφυγεν· ὁμωνύμως τῇ
θαλάσσῃ, ἡ δύναμις ἡ διοικοῦσα τὰ
κατὰ τὴν θάλασσαν καὶ ὁδοποιοῦ-
σα τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ, ὠνομάσθη.
ἐὰν οὖν λέγηται ὁ ἰορδάνης ἐπεστρά-
φη εἰς τὰ ὀπίσω, ὁμωνύμως τῷ ἰ-
ορδάνῃ ποταμῷ· ἡ δύναμις ἡ ἐγ-
κεχειρισμένη τὴν δύναμιν τοῦ
ποταμοῦ, ἰορδάνης ὀνομάζεται·
πολλάκις ἐζήτουν ἀναγινώσκων
τὸν ψαλμὸν, τὸν λέγοντα· ἀ-
νεῖ τε τὸν θῆ ἐν τοῖς ὀγγροῖς· ἀ-
νεῖ τε αὐτὸν ἐν τοῖς ὑψίστοις· ἀ-
νεῖ τε αὐτὸν πάντες οἱ ἄγγελοι

ἀν τοῦ· αἱ νεῖ τε ἀν τὸν πᾶσαι αἱ
δυνάμεις ἀν τοῦ· εἰ τ' ἐπιφέρει·
αἱ νεῖ τε τὸν κη ἐκ τῆς γῆς, δρά
κοντες καὶ πᾶσαι ἄβυσσοι· πῦρ·
χάλαζα· χιών· κρύσταλλος·
πνεῦμα καταιγίδος τὰ ποιοῦν
τα τὸν λόγον ἀν τοῦ· τὰ ὄρη καὶ
πάντες οἱ βουνοὶ· ξύλα καρποφό
ρα καὶ πᾶσαι κέδροι· ἀναγινώσ
κωνοῦν, ἐβήτουν τίνου ὑμεῖται ταῦ
τα· καὶ εὐχερῶς μὲν κατέφευγον ἐ
πὶ τὴν τροπολογίαν· κρέπων τὴν ἀ
πεμφασιν τῆς λέξεως· ὑπερον δέ
ποτε ἐκόπουν καὶ τ' ἐμαυτὸν· μεί
ποτε ὁμωνύμως τοῖς οἰκονομουμέ
νοις· αἱ οἰκονομοῦσαι δυνάμεις ὀνο
μάζονται· αἱ μὲν τεταγμέναι ἐπὶ
τῶν δρακόντων, δράκοντες· ὡ
σὰρ ἑκάστου εἴδους βοῦ ἐπιπατεῖ
τίς δύναμις ἡ διοικοῦσα· διοῦς οἱ
δεν ὁ θεὸς λόγος· ὅτι ἡ δεμὲν ἡ ξίω
ται οὐχὶ πιστευθῆναι τινὰ τῶν κρεῖτ
τόνων· ἀλλὰ δράκοντας οἰκονο
μεῖν· ἡ δὲ δέ τις δύναμις ἡ ξί

σεται· οἱ ὁμεῖ συγγενεῖς ἐλθὼν τοῖς
ἁμοῖς· ἢ μάταια ξύλα τοῦ ἀγροῦ οἱ κομώ
μενοι· ἢ μὲν καταπολεγόμενον ὑπὸ τοῦ
πονηροῦ πᾶν τὸ σαμοῦ· ἢ δὲ καὶ
τὰ τὸ μορφούμενον ὑπὸ τοῦ διοικοῦντος
τὰ τοιαῦτα ἀγγέλου, ἢ ἀγγέλων πολλῶν
μων· καὶ ὥσπερ τοσοῦτον καίει τὸ αἷμα
ται τὸν κεν ἐκ τῆς γῆς, δράκων τὰ
καὶ πᾶσαι αἰτίατοι· πῦρ· χάλαζα·
χλωρόν· κεράσαμος· ὧν ἅμα καται
γίδος τὰ τοιοῦτα τὸν λόγον αὐτοῦ,
δηλοῦται ὁ τεταγμένος ἐπὶ τοῦ πυ
ρός· ὁ τεταγμένος ἐπὶ τῆς χαλά
ζης· ὅπου δὲ καὶ ἡ θάλασσα ὡς
ζῶον ἐπιτιμᾶται ὑπὸ τοῦ σωτῆρος·
ἤτοι ὅτι αὐτὴ ζῶόν ἐστιν· ἢ ὅτι τεταγ
μένη δύναμις, δῆλον ἐκ τοῦ ἐπι
τίμησε δὲ τῇ θαλάσσῃ· ἐπετίμη
σε καὶ τοῖς ἀνέμοις ὁ Ἰησοῦς· οὐδ' ἄρα
δὲ ἐπιτιμᾷ ἀτύχως· ἀλλὰ δῆλον ὅ
τι ἐπετίμησε καὶ εἶπεν [illegible] ὅλης
τῆς κτίσεως· σιώπα πεφίμωσο·
καὶ ἐκόπασεν ἡ θάλασσα καὶ ἐγένε
το γαλήνη· ἐὰν γένωμαι καὶ [illegible] ἅμος

τμήσιος τοῦ θῦ, δύναμαι ἐν τῷ ἐν ἐ-
μοὶ μαμοῦν τι χῶ ἰῦ ἐστι τιμήσαι τῆ-
κτίσει· ἵνα τί πῶ τῷ ἡλίῳ τῆθεκα
τὰ τα κακώ· ἀμηθῶς γὰρ πέρμα
ἔν τιμον· ποῖον, πέρμα ἀνοῦ· ὅσον
δὲ ἔν τιμον τὸ πέρμα τοῦ ἀνοῦ· με-
γάμην δύναμιν μακὸν ἀπὸ τοῦ θῦ,
ἂν προσέχει θεός ἐστιν· τί δὲ μὴ,
τοσούτῳ ἀτιμόν ἐστι παραχρησάμε-
νον ἑαυτῷ· καὶ ἀπὸ γραφὲν τὸν θῦ·
ποικίμως οὖν ἐξήτασται, τὸ εἶδο-
σάν σε ὕδατα ὁ θῦ· εἶδοσάν
σε ὕδατα καὶ ἐφοκλίθησαν· πάν-
τα γὰρ φοκεῖται τὸν θῦ· ἐὰν μὴ ὁ θῦ
ἡμᾶς συνέχῃ· κἂν ἀρετὴν ἔχωμεν,
ἀπολλύμεθα· ἀπὸ τρέταντος
γάρ σου φησὶ τὸ πρόσωπον, τα-
ραχθήσονται· διὰ τοῦτο οὐμόνον ὁ
τὰν ἁμαρτάνωμεν χρεῖαν ἔχομεν
κοηθοῦντος τοῦ θῦ· ἀμμέγω τομμῶ
καὶ μέγω, ὁ τὰν τελεῖω θῶμεν, πμεῖ-
ονος κοηθείας δεόμεθα· διατί;
τελειωθέντες γὰρ, ὑπὸ πμεῖόν
ἀντικειμένων ἐν ἐργειῶν ἐστι κο-

μεύομεθα· πλειόνων οὖν οὐσῶν δυ
νάμεων· πλείονος ἡμῖν συμμαχίας
δεῖ· μήποτε κατὰ πεσώμεν διὰ τὴν
τελειότητα· καὶ γένηται ἡμῖν, τὸ
πῶς ἐξέπεσεν ἐκ τοῦ οὐνοῦ ὁ ἔσος φό
ρος ὁ πρωϊ ἀνατέλλων· πολλὰ ἀ
στατεπέπωκε· τὰ γὰρ μιμήρια τῶν
γραφῶν· τοιαῦτα δηλοῖ· οἷον πε
ρι ἐπάτησας, ἄμωμος ἐν πάσαις
ταῖς ὁδοῖς· ἔσος οὐ ἐρέθη ἀδικία
ἐν σοί· πάντες οὖν φοκώμεθα τὸν θν·
καὶ οἱ ἀτελεῖς, καὶ οἱ τετελειώμε
νοι· ἀλλὰ ἐρεῖ τίς τῶν ἀκούντων·
ἢ τελεῖα γαστὴρ ἔξω κάλλει τὸν φό
κον· ἐπὶ μὲν χαλεπὸν διηγήσα
σθαι τὰ κατὰ τὸν φόκον· καὶ μά
λι παρθάσαντος τοῦ λόγου παρα
πῆσαι· ὅτι ἀνάγκαιον φοκεῖσθαι τῶν
θν· μήποτε γὰρ· κἂν ἔξω κάλλει
τὸν φόκον· οὐχὶ ὅλον αὐτὸν ἐκκάλλει
ἀλλὰ εἶδός τι αὐτοῦ· οἶδα γὰρ καὶ
τὸν φόκον, διαφόρως ὀνομαζό
μενον ἐν τῇ γραφῇ· ὁ φοκούμε
νος, οὐ τετελεῖσθαι· ἀλλὰ ἢ ὁ μω

μυμία μοι θεῖσα, ποιήσει ἡμᾶς
ὁρᾶν· ὡς καὶ ὁ φόκος γε ὁμωνύ-
μως λέγεται· ἔστι νοῦν φόκος, ὃν ἀεὶ
φοκεῖσθαι δεῖ· καὶ ἔστι φόκος, πε-
ρὶ οὗ λέγει ὁ ἰωάννης· ὁ φοκούμενος,
οὐ τετελείωται· οὗτος ὁ φόκος, κόλα-
σιν ἔχει· ὅν τινα δεῖ τὸν τετελειωμέ-
νον ὑπὸ τῆς ἀγάπης μηκέτι φοκεῖ-
σθαι· εἰδοσάν σε ὕδατα ὁ θῦς· εἰ-
δοσάν σε ὕδατα καὶ ἐφοκήθησαν·
ἐταράχθησαν ἀμιστοι πλῆθος ἤχους
ὑδάτων· πεμνὴ γὰρ καὶ τεθλιμμένη
ἡ ὁδὸς· ἡ ἐπαγουσα εἰς τὴν βωήν·
καὶ ὀλίγοι εἰσὶ νοῖ ἐρίσκον τεσαύ-
την· καὶ ὁμαὸς ὁ τοῦ θῦ, ὀλιγοστοί
εἰσι· παρὰ πάντα τὰ ἔθνη τὰ ἐπὶ
τῆς γῆς· καὶ ἐν τῆι κικωτῶι τοῦ νῶ-
ε· ὅσω ἀνωτέρω, τοσούτω πενοτέ-
ρα· καὶ ὀλιγότερα χωρεῖ τὰ ἀνωτέ-
ρω· ὅπου δὲ τὰ τεταραγμένα κα-
τὰ τὴν ἀμιστον πράγματα, ἐκεῖ τὸ
πλῆθος ὠνομάσθη· ἐταράχθησαν
ἀμιστοι πλῆθος ἤχους ὕδατος·
καὶ ἐπὶ μὲν τῶν ὁρώντων τὸν θν

ὑδάτων, ἦχος οὐκ ἔστιν· οὐδὲ ἄση
μος φωνή· ἀγγάτις ἐπάθεια καὶ
ἡσυχία· μόνον φοκουμένων τῶν θεο
ρούντων αὐτὸν ὑδάτων· ἐπὶ δὲ τῆς
ἀκύστου, ἐταράχθησαν ἄκυστοι πλῆ
θος ἦχοις ὕδατος· ὁρᾷς ὅτι ἦχος
ἐστὶν· ἐν τοῖς τεταραμένοις· οὐ τρα
νὴ οὐδὲ ἔσημος οὐδὲ διηρθρωμέ
νη φωνή; φωνὴν ἔδωκαν αἱ νεφέ
λαι· καὶ γὰρ τὰ κέλη σου δια πορεύον
ται· πάλιν ἐὰν τροπολογίαν θέ
λωμεν πολλάκις τρεῖ κάμεν· καὶ
μάλιστα διὰ τὸ ταῖς νεφέλαις ἐν
τελοῦμαι τοῦ μὴ κρέξαι ὑπὸν ἐ
πὰ αὐτόν· τίνα δὲ, ἢ τὸν ἀμπε
λῶνα τὸν οἶκον του ἰηλ· καὶ ἡ ἀλήθεια
δὲ τοῦ θυ, φθάνει ἕως τῶν νεφε
λῶν· καὶ οὐδήπου ἕως τῶν σωμα
τικῶν νεφελῶν· ἀλλ' εἰ σὶ τινὲς δί
καιοι ἐπαιρόμενοι ἀπὸ τῆς γῆς
σώμασι· καὶ γενόμενοι νεφέλαι·
τοιοῦτος ἦν μωϋσῆς λέγων· πρό
σεχε οὖν ἐ καὶ λαλήσω· καὶ ἄκου
ἐπὸ γῆ ῥήματα ἐκ πόματός μου·

προσδοκάσθω ὡς ὑπὸς τὸ ἀπο
φθεγμάμου· ἔτα ὥς περ ὑποῦ σω
ματικοῦ καὶ ἀτύχου ἦν ἐφέρει αὐτὴ
ἔλεγεν ἄν, προσδοκάσθω ὡς ὑπὸς
καὶ ὁ ἐμὸς λόγος· οὕτως ἐπεὶ μοῦ
σῆς λέγεται νεφέλη ἦν, ἔλεγε· προσ
δοκάσθω ὡς ὑπὸς τὸ ἀπόφθεγμά
μου, καὶ καταμήτω ὡς δρόσος τὰ
ῥήματάμου· καὶ ἐπεὶ νεφέλη ἦν, ἔ
λεγεν· ὡς εἰ ὀμμρος ἐπάγρωσιν.
καὶ ὡς εἰ νιφετὸς ἐπὶ χόρτον· ὅτι
ὁ νομαλῦ ἐκάλεσα· τοιοῦτοι ἦσαν
πάντες· οἱ ἐκλεκτοὶ προφῆται·
οἱ θαιμάσιοι ἀπόστολοι· καὶ ἐπεὶ πο
ταμοὶ τινες ἐκ κοιλίας αὐτῶν ἦσαν
ὕδατος ἐξιόντες εἰς βωὴν αἰώνι
ον· ποταμοὺς ἔχοντες ἐλάλουν καὶ
ἐσφραίνον τὴν πόλιν τοῦ θεοῦ· τοῦ
τὰρ ποταμοῦ τὰ ὁρμήματα, ἐσφραί
νουσι τὴν πόλιν τοῦ θεοῦ· ἐπεὶ οὖν ἐ
φάσκεν ἐν ταῦθα ὁλόγος, φωνὴν
ἐδωκαν αἱ νεφέλαι, οὐκ ἦν χα
λεπὸν τρο πολογῆσαι· ἀκολούθως
δεῖς βητήσει τοῖς ἀποδεδομένοις

ἐστὶ τὸ εἰδόσαν σε ὕδατα καὶ ἐφο
κήθησαν· καὶ τὰ ἐξῆς ἰδεῖν· μὴ
λαμθάνειν τι καὶ περὶ τὰς νεφέλας·
τάχα οὖν ὥς περ εἰσὶ δυνάμεις ἐ
πὶ θαλασσῶν, ἐπὶ ποταμῶν· ἐπὶ
τῆς· ἐπὶ φυτῶν· ἐπὶ ζώων γενέσε
ως· οὕτως εἰσὶ δυνάμεις καὶ ἐπὶ τῶν
νεφελῶν· ὥστε τάχθαι τινὰς καὶ
ἐπὶ τῶν κρουντῶν· ἐπὶ τῶν ἀπραπῶν·
ἐπὶ τῶν ὑπῶν· καὶ τοῦ θῦ προσαί
σοντος καὶ ἐν τελλομένου γίνεσθαι
ὑποὺς ἐπὶ τήνδε τὴν πόλιν· καὶ
μὴ γενέσθαι ἐφ' ἑτέραν πόλιν· καὶ
τὰ τὸ εἰρημένον ἐν τῷ προφήτῃ· ἢ
καὶ τὸ ῥητὸν· καὶ κρεξῶ ἐπὶ πόλιν
μίαν· ἐπὶ δὲ πόλιν μίαν οὐκ ἔξω·
φωνὴν οὖν ἔδωκαν αἱ νεφέλαι· αἱ κρον
ταὶ· οὐδὲν ἄλλο εἰσὶν· ἢ νεφελῶν φω
ναί· ὥστε πέρηται ἐν τοῖς χειμῶ
σιν· οὐδέποτε οὖν· αἰθρίου ὄντος τοῦ
ἀέρος· ἢ κουσέτι σκρουντῆς· οὐδὲ
ἑώρακεν ἀπραπήν· φωνὴν ἔδω
καν αἱ νεφέλαι· οἰκονομούντων τῶν
πεπιπτυμένων ταῦτα ἀγγέλων τὴν

διάκρισιν. Τάχα δὲ, ἐκ καὶ ἄρρητος
ἐπίτις ὠφέλεια γινομένη ἐν τοῖς
πράγμασιν διὰ τὴν φωνὴν τῆς κρον
τῆς τῶν νεφελῶν. αἰσθητὸν μὲν
οὖν ἐπιν ὅτι αἱ κρονταὶ γεννῶσι τινὰ
τοῖς ἀνοῖς τρόφιμα. ὥστε ὁ σάκις
ἐὰν τίνωνται κρονταὶ, τάδε τι
νὰ τὰ φυτὰ τίνεσθαι ἐπὶ τὴν τῶν
εὑρίσκεσθαι. αἰσθητὸν δὲ καὶ τὸ
πολλοὺς τῶν ἀνῶν εἰς εὐλάκειαν
τὴν περὶ τοῦ θείου ἔρχεσθαι ἐκ τῆς
φωνῆς τῶν κροντῶν. ἆρα οὖν δαί
μονες οὐκ ἐπιπρέφονται. οὐδὲ κω
λύονται ποτὲ τῆς ἐνεργείας τῆς
χείρονος. διὰ τὰς ἐπαλλήλους κρον
τάς; τί δὲ οἱ ἄγελοι τοῦ διακόλου.
οὐχὶ κωλύονται ποτὲ ἐπὸ τῶν κρον
τῶν. αὐτῆς τῆς φωνῆς τῆς κατὰ
τῶν κροντῶν ἐμπροδιβούσης ταῖς
ἐνεργείαις ταῖς πονηραῖς; οὐ τὴν
τε ἴσμεν οἱ ἀνοῖ τὰ τινόμενα. οὐδὲ
τίς ὁ λόγος ἑκάπου τῶν συμκαινόν
των. ἀλλ' ἐπὶ νῆσοφία τοῦ θῦ. ἀνεξε
ρεύνητος καὶ ἀνεξιχνίαστος. ἄμις

σον τὰρ· καὶ τὴν σοφίαν, τίς ἐξι
χνιάσει· διὰ τοῦτο παρακαλῶ ἐ
μαυτὸν, καὶ ὑμᾶς τοὺς ἀκούοντας·
μὴ ἐκ τοῦ μὴ νοεῖν, προπετεύεσθαι τοῖς
τὸς καὶ δαλίβεσθαι· ὁ τὰν μὴ κλέπη
τε αἰτίαν· διατίλοιμός· διατίλιμός·
διατίπόλεμος· διατίτῶν συμκαι
νόντων τίγίνεται· διατίθάνατοι
ἄωροι· διατίνόσοι καὶ πονηραὶ
συμφοραὶ ἐπὰρ χῆς βωῆς, μέχρι τῆς
τελευτῆς· ταῦτα τὰρ πάντα τὰ κρί
ματα τοῦ θεοῦ λέγουσι νοῖ ἅγιοι ἐν πᾶ
σι, κἀν μὴ νοῶσι τὸν λόγον τοῦ μὴ
δικαιοῦσθαι τὰ κρίματα τοῦ θῦ· φω
νὴ νοῦν ἔδω καὶ αἱ νεφέλαι· καὶ τὰρ
τὰ κέλη σου διαπορεύονται· ὅτι μὲν
ὁ χ̅ς̅ κέλος ἐπὶ τοῦ θῦ, αὐτὸς διδάσκει
ἡμᾶς ἐν τῷ προφήτη λέγων· ἔθηκε
με ὡς κέλος ἐκλεκτόν· καὶ ἐν τῇ φα
ρέτρᾳ αὐτοῦ ἔκρυψέμε, καὶ εἶπέμοι·
μέγασοί ἐπὶ τοῦτο, κλη θῆναί σε παῖ
δάμου καὶ τὰ ἑξῆς· ὅτι δὲ τὸ κόσ
ἐπὶν ἀνάλοτον τῶ τὸν χ̅ν̅ τῆναι κέλος
θῦ· ἐκλεκτὸν δὲ βέλος, εἶναι καὶ

ἄλλα μέρη, δῆλον· οὐδὲ τὰρ δύνα-
ται ἐκ λεκτὸν μέρος νοεῖσθαι· ἐὰν
μόνον ᾖ, ἐκ εἶνο μέρος· ἄλλ' ἔστιν ἐκ
λεκτὸν μέρος τοῦ θεοῦ ὁ χ̅ς̅· τῶ τ'
ναι ἄλλα μέρη, ἐκ λεκτὸν τοῦτό ἐστι
παρ' ἐκ τῆνα τὰ μέρη τὸ μέρος· τίνα
οὖν ἄλλα ἂν εἴη μέρη· τάχα μὲν ὑ
δυνάμεις ἄλλαι· ἄς τινας ὁ θεὸς ὡς
περεὶ ἀπὸ τόξου τοῦ παρ' αὐτῷ, κάλ-
λεις ἐπὶ τὴν γῆν· τάχα δὲ καὶ ἄνοι τι-
νὲς ἄλλοι, μέρη εἰσίν· οἷον οἱ προφῆται·
καὶ οἱ λόγοι δὲ τῶν δικαίων, τι τρώσ-
κοισι· καὶ οἷον εἰ καθεκνοῦνται τῶν
ἀκούοντων· τῶ καὶ αὐτοὺς ἔχειν τι-
νὰ δύναμιν μερῶν· τὰ μέρη τοίνυν
τοῦ θεοῦ διαπορεύονται· τὰ ὁμογε-
νῆ τῶ χ̅ῶ̅· θέλεις δὲ ἰδεῖν πῶς
καὶ ἐνίοτε χωρὶς τινὸς ἀνοῦ τι
τρώσκεταί τις· ἢ πῶς κῶ τινὶ μέρει,
ἐκ λεκτῶ μέρει· τῶ ἀπὸ τοῦ θῦ μέ-
ρει; ἴδε μοι τοὺς τῶ λόγου, προσῆ-
χο μένους κατηχουμένους· τίνα τρό-
πον ἐνίοτε μηδενὸς ἀνοῦ διδάσκον-
τος αὐτοὺς χριστιανίζειν· ὡς

περ ἐκεν τρισθέν τες τὴν τυχὴν,
καὶ τρωθέν τες τῶι ἡγεμονικῶι, κέ
λει τινὶ, ἐμφανίβουσι τὸ χριστιανί
βειν, καὶ προσεύχεσθαι· καὶ μαν
θάνειν τὰ περὶ τῶν λόγων· ταῦτα
γὰρ κέλη τοῦ θεοῦ διαπορεύεται· καὶ
εὐχόμεθα δὲ οὕτως τὰ κέλη διαπο
ρεύεσθαι· ἵνα πολλοὺς ἔχωμεν ἀδελ
φοὺς· καὶ αὔξη θῆ ἡ ἐκκλησία τοῦ θῦ·
οἶμαι δὲ, ὅτι ἐπὶ τινὰ καὶ ἀλλοιακέ
λη· καὶ ὥς περ χεὶρ τίσλεγεται· κα
τὰ τὸ ἀπόπειλον τὴν χεῖρ ἀσοῦ καὶ
ἄλλαι πάντων ὧν ἔχει· ἢ μὴν ἐσπρό
σω πόνσε ἐν λογήσει· καὶ ὑπὸ αὐτοῦ
τοῦ ἰώκ· χεὶρ γὰρ κῦ ἡ ἀλλαμένη
μου ἐπὶ· καὶ ὅπως ποτὲ ταῦ
τα ἔρηται αὐτῶν δύναται εἶναι καὶ
κέλη τινὰ αὐτοῦ· ἐπὶ τοὺς ἀναξίος
τῆς μακαριότητος, κόλασιν ἐμποι
οῦντα· καὶ ἀποδιδόντα κατὰ τὰ
ἁμαρτίας, τὰς ἐπαισμένας· ταῦ
τα δὲ δηλοῦσθαι ὑπολαμμάνω,
ἐν τῶ τὰ κέλη τοῦ δινατοῦ ἡ κονημέ
να, σὺν τοῖς ἄνθρωξι τοῖς ἔρημι

κοῖς· οὐκέτι γὰρ ἐκεῖ τὰ κέρη·
ἀλλότε ποιοῦνται· ἢ κολάζον τὰ τῆς
ἀξίους τῆς κολάσεως· καὶ ὅταν τε
εἰσέρθη ταῦτα τὰ κέρη ἐς τὴν ψυχὴν,
διϊκνεῖται ἐσθὸ τε καὶ μέχρι τοῦ σώ
ματος· ἐνίοτε δὲ αὐτὴν τὴν ψυχὴν
ταράσσει καὶ ἐξίστησι· πατάζω
γὰρ ἐστὶ ἡ ἀπὸ πληξίαι ἀορασίας·
ἐν ἐκστάσει διανοίας· καὶ ἔσθη ψη
λαφῶν μεσημερίας, ὥς ψηλαφή
σε ταίτις ἐν τοίχῳ· πολλὰ οὖν
κέρη τοῦ θεοῦ διαπορεύεται· ἀμὲν ἐ
πὶ τὸ κρεῖτον ἡμᾶς τι τρώσκοντα·
ὡς εἰ θεκαρὼ τρωθείην· ἵνα τί πω·
τετρωμένη ἀράπης ἐγώ· τὰ δὲ ἐπὶ
κόλασιν τι τρώσκοντα· διὰ τοῦτο πα
ρακαλῶμεν τὸν τῶν ὅλων θεόν· ἀ
ξιοι γενέσθαι τρωθῆναι κέλεσι θαυ
μασίοις αὐτοῦ καὶ ἐκλεκτοῖς
καὶ μάλιστα τῶι κῷ καὶ
σῷ ἡμῶν χῦ ἰῦ·

ὦ

ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰ
ῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν:-
ἐχέδιον οὗ ψαλμοῦ ὁμιλίς

ὀυ ψαλμ ὁμιλία λ

Ραθυμοῦσαν τὴν ἀνίνην φύσιν, ὁ θς
ποικίλως διαναπῆσαι κούφεται.
καὶ ὡς περ ἐξ ὕπνου ἐγεῖραι. ἵνα
διὰ μὲν τῶν ὀφθαλμῶν, ἴδη τὸν
κόσμον. καὶ ἰδοῦσα τὸν κόσμον. ὑ
τὴν διάταξιν τὴν ἐπὶ τῆς, θαυμά
σῃ ἐκ τῆς τάξεως τῶν ὅλων, τὸν
πεποιηκότα. διὰ δὲ τῆς ἀκοῆς,
ἔρατο τέχνην. πῶς καὶ δι' αὐτῆς
ἐγείρη πρὸς τὸν πεποιηκότα, τὸ
πεποιημένον. ποίαν ἔρατο καὶ
ἐποίησεν ὁ θς. κρον τὴν εἰργάσατο.
ἵνα διὰ τῆς κρον τῆς, κοιμωμένην
ἐγείρῃ, καὶ δι' ὑπνίσῃ τὴν ψυχήν,
ὡς τε ζητῆσαι τίς ὁ τὰς κρον τὰς
ποιήσας. καὶ ὁ τὰς τηλικαύτας,
ἐργαζόμενος ἐν τῷ, παντὶ φωνάς.
ἡμεῖς δὲ οἱ τάλαν ἐσκαταλιπόν
τες κλέπειν τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν
αὐτῷ, μᾶλλον περὶ τὰς τέχνας

τὰς ἀνθρωπίνας καταγινόμεθα.
ὅσα αἱ τέχναι πρὸς ἀπάτην ποι
οῦσι, ταῦτα ἡδίον κρέπον τὸν τοῦ κό
μου. καὶ ὅσα αἱ μοῦσι καὶ ἐκλύουσαι
τὴν ψυχὴν ἐρκοῦσι. καὶ εἰς εἰδωλολα
τρίαν φέρουσι, ταῦτα ἡμεῖς ἀποδεχό
μεθα. δέον ἐν ὄψει τὸ ἔργον τοῦ θῦ κα
ταν ὁ οὖν τας, θαυμάζειν τὸν πεποιη
κότα. καὶ διὰ τῆς ἀκοῆς ὑπομιμνήσ
κεσθαι. ἐπὰν ἀκούωμεν κρόντης, οὐ
ρανίου φωνῆς. καὶ τοῦ θεοῦ τοῦ ἄνω
θεν ἐκ τοῦ οὐ ὑπομιμνήσκοντο
ἡμᾶς. ἀκούειν φωνῆς κρείτγονος
καὶ μείζονος παρὰ πᾶσαν φωνὴν
τῶν ἐπὶ τῆς γῆς. ἐγὼ λέγω, ὅτι
καὶ διὰ τῶν ἄλλων αἰσθητῶν τῶν
ὑποδεεστέρων παρὰ τὴν ὅρασιν καὶ
τὴν ἀκοὴν, ἡ τέχνη τοῦ θῦ προτρέπει
ἡμᾶς ἐπὶ τὸ κρέπειν τὸν κτίσαν.
πεποίηκε γὰρ οἷον εἰ αὐτόθεν καὶ
αὐτόματα γεννᾶ, χωρὶς ἀνθρω
πίνης τέχνης. ἱνα πάλιν ἡ αἴσθησις
τούτοις προσκάλλουσα, ζητήσῃ, τοῦ
δεμὲν τοῦ φυτοῦ τὴν αὐτόθεν τλυκύ

τητα. τοῦ δεδὲ, τὴν πρυφνότητα.
τοῦ δεδὲ, τὴν τοιάνδε ποιότητα.
καὶ βητήσασα ἡ φύσις ἡ ἀνθρωπί
νη, θαυμάσῃ. τὸν εἰς ποικίλον καὶ
τοιοῦτον συμπόσιον ἐξαγαγόντα ἡμῶν.
ἤδη δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ὀσφρήσεως ἐπιν
ἰδεῖν, ὅτι φυσικὰς τινὰς πεποίη
κεν ὁ θεὸς, αὐτομάτως προσάγοντα
τὴν ὄσφρησιν. ὅπερ ἐπιν θεωρή
σαι ἐν τοῖς φυτοῖς, καὶ τοῖς ἄνθεσι.
καὶ διὰ τῆς ἁφῆς δὲ, διανίστησιν ἡ
μᾶς. ἄλλοτε μὲν θερμὸν ἀέρα. ἄλ
λοτε δὲ, ψυχρὸν ποιῶν. ὀφείλο
μεν οὖν, ἐξ ἐν ταῖς αἰσθήσεσι τὰς αὐ
τὰς τέχνας ὁ θεὸς ἔρηται. ἵνα ἡμῶν
προτρέπει, ἐπὶ τὴν εὐσέβειαν βητ
ῆ μείποτε ἐν τῷ κρείτγονι λέγω τῷ δι
αφέρον τι τῶν αἰσθήσεων, ἐποίησε
δύναμιν. ἵνα τὰ τῶν αἰσθήσεων κρί
νη. καὶ τὰ αἰσθητὰ καταναοῦσα,
καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ κόσμου, ἐπὶ τὸν πε
ποιηκότα τὸν κόσμον. θῶν γὰρ εἶδεν
οὐδεὶς ἀνῶν, οὐδὲ ἰδεῖν δύναται.
ὅμως ὁ ἐν ἡμῖν ὑπερ ἄνον. οὗτος

δὲ ἐστιν ὄνοῦ, κλέπει τὸν θν̄ ἂν ἦ κα
θαρός· μακάριοι γὰρ οἱ καθαροὶ τῆ
καρδίαι, ὅτι αὐτοὶ τὸν θεὸν ὄψονται·
καὶ διὰ τοῦτο οἱ πολλοὶ τῶν ἀνῶν οὐ
νοοῦσι τὸν θεόν. ἐπεί περ ἀκάθαρ
τον ἔχουσι τὸν τῆς ψυχῆς ὀφθαλμόν·
καὶ ἡμῶν δὲ οἱ πολλοὶ ὅσω καθαί
ρομεν τὸν ὀφθαλμὸν τῆς ψυχῆς τὸν
νοῦν, καὶ τὰ πάθη ἀφιστάντες αὐ
τοῦ, τοσοῦτο μᾶλλο τραν ὁ τερον νοοῦ
μεν τὸν θεόν· ὅσω δὲ ἐμποδίζεται
ἡμῶν ὄνοῦ ὑπὸ τῆς κακίας. ὑπὸ
τῆς ἀγάπης τοῦ κίου· ὑπὸ τῶν μερι
μνῶν καὶ φροντίδων· καὶ κατα
κεντεῖται ὁ ὀφθαλμὸς ὑπὸ τῶν βι
ωτικῶν κακῶν, τοσοῦτο μᾶλλον ἐμ
ποδίζεται πρὸς τὸ καθαρῶς νο
εῖν θεόν· καὶ οὕτως δὲ ἠλάπησε
διὰ τὴν αὐτοῦ φιλανίαν ὁ θσ̄· τῶν μη
νοοῦντι τὰ πράγματα χαρίσας
θαι ἐκ τοῦ πιστεύειν σώζεσθαι· ταῦ
τα· εἰ καὶ μετὰ παρεκκάσεως πλεῖ
ονά ἐστιν, ἀλλὰ τὴν ἀρχὴν ἔσχεν ὁμοίω·
διὰ τὸ φωνὴ τῆς κροντῆσου, ἐν τῷ

τροχῶ. ἔδει γὰρ ὀλίγα πρῶτον
ἐξ πεῖν. καὶ περὶ τῆς αἰσθητῆς κρον
τῆς. ἀλλὰ πῶς ἐν τῷ τροχῷ τὴν
αἰσθητὴν κρον τὴν ἀποδώσομεν γί
νεσθαι. ἐρεῖ μέντις, ὅτι ἀδύνατον
ἐστι καὶ οὐχ οἷόν τε παραπῆναι τῆ
λέξει τῆ λεγούσῃ, φωνὴ τῆς κρο τῆς
σου, ἐν τῷ τροχῷ. κατὰ τὸ δυνατὸν
δὲ ὅπου ἐγχωρεῖ, κοψόμενοι καὶ τῆ
λέξει παρίστασθαι πρὸ τῆς ἀναγωγῆς,
τοιαῦτα τιν ἀνοοῦμεν ἐς τὸν τόπον.
Ἐὰν κατανοήσωμεν τὴν φύσιν τῆς
κρον τῆς τίνα τρόπον γίνεται. ἐπαλ
λήλος γὰρ ἦχός τις γίνεται τῆ φορᾶ,
τῶν νεφελῶν συγκρουσῶν πρὸς
ἀλλήλας. ἐρούμεν τὴν ἐξ κόνα. εἰ λῆ
φθαι οὐκ ἀτόπως τοῦ φωνὴ τῆς κρο
τῆς σου ἐν τῷ τροχῷ. ζητήσωμεν
δὲ διὰ τὴν κρον τὴν, τροχὸν. ὅσον ἐ
πὶ τῷ αἰσθητῷ, μὴ σωματικόν.
μὴ δὲ κατὰ τὸ σχῆμα. ἀλλὰ κατὰ
τὸ πρᾶγμα οἷον εἰ τροχασμὸν τινὰ
νοοῦντες, καὶ κατὰ τὴν κρον τὴν φω
νῆς γινόμενον ἐν τῷ καιρῷ τῆς κρον τῆς.

ἐστὶ δὲ καὶ ἑτέρως κοίλη περὶ ἀναπ
ὲ ἐπὶ τὰ νοητὰ τὸ αἰσθητὸν καταλαμ
ἀνελθέμοι ἐπὶ τὸν ἰεζεκιὴλ· καὶ ἴδε
ἐκεῖ τὸν θν τῶν ὅλων, ἡνιοχοῦντα καὶ
καθεζόμενον ἐπὶ τῶν καλουμένων
χερουμίμ· ἅπερ ἐστὶ τετραπρόσω
πα· λέοντος μορφή· καὶ μόσχου
καὶ ἀετοῦ· καὶ ἀνοῦ· ἐπὶ ἐν τοῖς χερο
υμίμ· καὶ ἐπέρωται τὰ χερουμίμ·
καὶ δι' ὅλων καὶ ὅλων ὀμμάτωται·
ἔσωθεν τὰρ καὶ ἔξωθεν, γέμουσιν ὀ
φθαλμῶν· καὶ περὶ μὲν τῶν χερου
μίμ, ἔσται καιρὸς· ἐὰν διδῶ θεὸς
διηγήσασθαι, ἐν τῇ ἐπαγγελίᾳ τῇ
περὶ τῶν χερουμίμ· καὶ περὶ τρο
χῶν τίλεγεται, ὅτε καὶ τροχός ἐπὶ
ἐν τροχῷ· καὶ ἦν ὡς περὶ ἅρμα
ἐλαίνων ὁ θς ἐν τοῖς χερουμίμ· ἐν ὧ
ἅρματι καὶ βῶα ἐστὶ καὶ τροχοί· βη
τῶ οὖν ἐκείνους τοὺς τροχούς· ὡ
μάλιστα ἐπεὶ εἰσὶ τροχοὶ κατὰ τὸ γε
γραμμένον· ὡς ἂν τροχὸς ἐν τρο
χῷ, βητῶν εὑρίσκω· ὅτι ἡ φορὰ τοῦ
παντὸς κυκλοειδῶς φέρεται· ὡς

καὶ σαρομῶν ἐν τῷ ἐκκλησιαστῇ.
κυκροῖ κυκρῶν πορεύεται τὸ πνᾶ· ὃ
ἐπὶ κύκλους αὐτοῦ ἐπιστρέφει τὸ πνᾶ.
ἢ οὖν φορὰ τοῦ παντὸς, κυκροειδῶς φέ-
ρεται· ὡς δῆλον τοῖς τηροῦσι τὰ φαινό-
μενα· ἔτι δὲ ἐν τῷ παντὶ, διτγὴ γενι-
κὴ κίνησις· ἡ μέντις, ἀπὸ ἀνατολῶν ἐ-
πὶ δυσμάς· ἡ δὲ, ἀπὸ δυσμῶν ἐπὶ ἀ-
νατολάς· καὶ ἔτιν· ἡ μὲν ἀπὸ ἀνατο-
λῶν ἐπὶ δυσμάς, ἡ τοῦ παντός· ἡ
δὲ ἀπὸ δυσμῶν ἐπὶ ἀνατολάς, ἐν
ἑκάστου τῶν λεγομένων ἐπὰ πλανη-
τῶν· ἐν οἷς εἰσὶν· ἥλιος, καὶ σελήνη· καὶ
κατὰ τοῦτο ἀν λέγοιτο ἐν τῷ ἰεβεκιὴλ·
τροχὸς εἶναι ἐν τῷ τροχῷ· τῷ περι-
έχοντι κατὰ τὴν νοουμένην σφαῖραν
ἔσωθεν· ἢ τροχὸς ὁ δεύτερος κατὰ
τὴν κίνησιν τῶν πλανωμένων λεγομέ-
νων, οὕτως παρ' ἔλλησι σφαιρῶν· φω-
νὴ οὖν τῆς κρόντης ἐν τῷ τροχῷ· κα-
τὰ γὰρ τὴν περιφορὰν τοῦ παντὸς, ὃ
τὴν κίνησιν τοῦ κόσμου. Ὃ τὰν ὁ ἥλιος
ἔλεκε ἐν τοῖσδε τοῖσδε δὲ κατημορί-
οις· καὶ συμπάθεται σχῆ· πρόστιν

τῶν ἀπέρων καὶ τοὺς ὀκνοῦς, ποιεῖτ
κρον τὴν ἀπὸ τῆς γῆς· ὥσπερ καὶ προλέ
γεται ἐκλείψις ἡλίου καὶ ἐκλείψις σελή
νης· ὥσ καὶ ὑποῖ καὶ ἐπισημασίαι, ἐξ
κρονται· καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια·
γίνεται τοίνυν φωνὴ τῆς αἰσθητῆς κρο
τῆς ἐν τῷ τροχῷ, ὥσ λέγει ἱερεμήλ
κατὰ τὴν κίνησιν καὶ τὴν φορὰν τοῦ παν
τός· ἀλλὰ γὰρ μὴ πῶμεν ἐν ταῦθα·
ἀλλὰ ἀναμῶμεν τῷ λόγῳ, καὶ ἐπὶ ἀλ
λην κρον τήν· οἶδα δὴ μὴ αἰσθητῆς κρον
τῆς εἶναι ὑπὸ ἰωάννην τὸν ἀπόπολον· καὶ
τὸν τούτου ἀδελφὸν ἰάκωκον· ἀλλὰ
τινὸς νοητῆς· ἣν εἰ δὲ κρον τὴν ὁ θε
μενος αὐτοῖς ὄνομα, ἐκάλεσεν αὐτὴ
κοανεργές· ὅ ἐπιν υἱοὶ κρον τῆς· ὅθεν
ἐπεὶ υἱὸς κρον τῆς ἦν ὁ ἰωάννης, ἔγρα
ψεν ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἀποκαλύψει, ἀκηκο
έναι ἐπὰ κρον τῶν κρον τῆς μιᾶς· ἐξ
ἐξ ἑτέρων τῶν ἀδελφῶν τῆς ἑαυτοῦ
μρ̄ς· καὶ ὅσα φησὶν ἐμάλησαν αἱ ἐπὰ
κρον ταὶ, ἔμελλον γράφειν· καὶ ἦλθε
μοι φωνὴ μὴ αὐτὰ γράψης· οὐκοῦν εἰσὶ
δυνάμεις τινές, αἵτινες διδάσκουσι

τοὺς ἄγγους τὴν μεγαλοφωνίαν τοῦ θεοῦ.
καὶ τάχα· ἐὰν ἐπιμελῶς τίς ἐξε-
τάζη τὰς ἑπτὰ ἐκείνας κρουτὰς ὧν
ἤκουσεν ὁ Ἰωάννης, οὐ παραλιμδυνεύ-
σειν ἐγών· ὅτι αἱ ἑπτὰ κρουταὶ ὧν ἤκου-
σε, σοφία ἦν, καὶ σύνεσις· κοινὴ καὶ
ἰσχὺς· γνῶσις καὶ εὐσέβεια· αὗται
γὰρ ἦσαν αἱ ἑπτὰ κρουταὶ, ὧν ἤκουσεν
ὁ μακάριος Ἰωάννης· εἰ τοίνυν αὗται
εἰσὶν αἱ κρουταὶ, ἐὰν λέγηται φωνὴ κρο-
τῆς εἶναι ἐν τροχῷ· εἰ ἡ ἂν φωνὴ κρου-
τῆς, ἡ φωνὴ τῆς σοφίας· μία γὰρ τῶν
κρουτῶν αὕτη ἐστί· πῶς οὖν ἐν τῷ
τροχῷ ἐστιν, ἄκουε· ὁ ἄγγος οὐ γεγωνί-
ωται· οὐδὲ ἔχει τινὰ σκολιότητα
ἐν αὐτῷ· ἀλλὰ μεμίμηται τὸν οὐνόν,
ἅτε ἔχων τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουνίου· καὶ
ὡς περ οὐνὸς οὐ γεγωνίωται· ἀλλ' ἔ-
τι περιφερὴς, καὶ σφαιροειδὴς· καὶ
τὸ πνεῦμα δὲ οὐ γεγωνίωται· κυκλοῖ γὰρ
κυκλῶν πορεύεται τὸ πνεῦμα· καὶ ἐπὶ
κύκλου αὐτοῦ ἐπιπρέφει τὸ πνεῦμα· τὸν
αὐτὸν τρόπον· καὶ ὁ ἄγγος μιμούμενος
τὸ πνεῦμα· τὸ κύκλου κύκλων πορεύ-

μενον· μιμούμενος δὲ καὶ τὸν ὄμνον·
ἅπερ ἔχων τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπωνίου ἐν αὐτῷ·
οὐ γεγωνίωται· ἀλλὰ τροχός ἐστι· καὶ
ἡ φωνὴ ἐν τῷ τοιούτῳ μηδὲν ἔχοντι καμ-
πύλον ἐν αὐτῷ· ἀλλὰ μιμουμένω τὸν
ὄμνον, γίνεται τῆς σοφίας· ὡς κατὰ
τοῦτο λέγεσθαι· φωνὴ τῆς κρόντης σου
ἐν τῷ τροχῷ· εἰ δὲ τὸ παραπῆσαι
ἐπὶ μᾶλλον ὁ ἅγιος οὐ γεγωνίωται· χρή-
σομαι καὶ τῷ ῥητῷ τοῦ εὐαγγελίου· ἔν-
θα ὁ σηρ κοψόμενος διακαλεῖν τὴν τι-
νῶν εὐχὴν, εἶπεν· ἐπήκασιν ἐν ταῖς
γωνίαις τῶν πλατειῶν προσευχό-
μενοι· πᾶς γὰρ ἁμαρτωλὸς ἀνεύχη-
ται, ἐν ταῖς γωνίαις εὔχεται· κατα-
κεκλημένας εὐθείας· καὶ οὐ τὴν ἐ-
πεὐθείας φέρουσαν ὁδὸν τῆς ψυχῆς
ἑαυτοῦ· ὁ δὲ ἅγιος οὗτοι οὗτος· ἀλ-
λὰ εὐχὴν ἔχει φερομένην ὡς τὸν ὄμνον
ἀνατέλλουσαν· καὶ ἀεὶ κινουμένην κυ-
κλοφορητικῶς, ὡς ὁ ὄμνος κινεῖ-
ται· ταῦτά μοι εἴρηται διὰ τὸ φωνὴ τῆς
κρόντης σου ἐν τῷ τροχῷ· εἰ δὲ πίσδυ-
ναται· ἰσχυρότερα τούτων ἰδεῖν·

τοῦ πνος τοῦ ἁγίου πρωτοίου ὄντος πρ
τὸ ἀποκαρύπτειν καθέα καὶ μετάρα
καὶ ἀνεξιχνίαστα, ἐκεῖν ου μᾶρρον ἢ τύ
των· ἐὰν ἐκεῖνα τούτων διαφέρον τα ἐυ
ρεθῆι, ἀκουτέον· ἔτι δὲ προσθήσω· ὅτι ὁ
θσ. καὶ ὁ τῶν ὅλων πηρ· ἡνίκα ἐμαρτύ
ρει τῶ κῶ χῶ ἰῦ καὶ ἔλεγε· καὶ ἐδόξασα
καὶ πάλιν δοξάσω· οἱ ἐπῶτες διαφό
ρως ἤκουον τῆς φωνῆς· οἱ μὲν, ὡς κρο
τῆς· οἱ δὲ, ὡς ἀγελουραμοῦντος· Οἱ
μὲν γὰρ, ἔλεγον· κρον τὴν γεγονέναι·
οἱ δὲ, ἄγελος αὐτῶ ἐλάλησεν· οὐκοῦν
ἡ τοῦ θεοῦ φωνὴ, τινὶ μὲν ἀκούεται ὡς
κρον τή· τινὶ δὲ ἀκούεται· οὐχ ὡς θῦ φω
νὴ· ἀλλὰ ὡς ἀγέλου· ὑπὸ δὲ καὶ ἐφα
ναν αἱ ἀπραπαίσου τῆι οἰκουμένη· καὶ
αἱ αἴσθη ταὶ ἀπραπαὶ, ἐπιπρεφέτω
σαν ἡμᾶς πρὸς τὸν κρον τῶν τα καὶ
ἀπράπον τα θεόν· καὶ γὰρ αὗται, ἐ
χουσί τι θαυμαπόν· τὸ τὰς αὐγὰς αὐτ
ἀρρ ὡς φαινομένας, φαίνειν τῆι
οἰκουμένηι· ὡς τε νυκτὸς λύεσθαι τὸ
σκότος· οὐμόνον γὰρ ἥλιος λύει τὸ σκό
τος, ἀλλὰ καὶ ἀπραπή· ἔτι δὲ δεῖ πά

λν ἀμαυρῶν τοῦ φότος, συμφόρως τοῖς
ἄρτι μέμοις περὶ ἡμῶν τῆς καὶ ἀστραπῆς,
φότον οὐκ ἐλλείπω φαίνει· ὅτι ὡς περὶ κα
τάπι παραδείγματος τρεχοῖ ὁ τοῦ δέχο
ται τὴν φωνὴν τῆς ἡμῶν τῆς οἰκουμένης
οἱ καὶ μεγαλόφωνοι ἀποστόλοι· καὶ δι
δασκάλοι τοῦ κατὰ τὸ εὐαγγέλιον λόγου,
γίνω καὶ ἀστράπτουσι· καὶ μαρτυρεῖ αὐτῆς,
τὸ φῶς ἐκ τῆς ἀνωθεν τῶν ἀνῶν· καὶ ἐκ
ἰδεῖν ἀστραπτοῦσα τῶν μυκτήρων αὐτῶν·
καὶ ἀστραπτοῦσα, τῶν πεφάζε ων αὐτῶν·
τί δὲ θαυμαστὸν ἐφ' οἱ δίκαιοι· αὐτὸς ○
ὅπερ ἑαυτὸν ὁμοιοῦσιν ἀστραπῇ, ἐφ' ὧν ὁν·
☆ ○ ὡς γὰρ ἀστραπὴ ἐξ ἀνατολῶν ἀπὸ
☆ τῆς δυσμῶν, καὶ φαίνεται ἕως τῆς δυσμῶν μέχρι
☆ ἐφ, οὕτως ἔσται ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ
☆ τοῦ ἀνθρώπου· ἡμῖν δὲ ἔστω καὶ ὁ ἐφ θρόνου ἀν
☆ ἀστραπὴ, ὡς πρὸς ἡμῶν ἔστω ἐν σφόδρα·
καὶ ὅτι μὴ ἔστω σφόδρα σήμερον· δηλοῦται·
ἐκ τοῦ πῶς σε ἐξ ἔστω ἐκ τοῦ ὁμοιοῦ· ○
ἔστω σφόδρα ○ πρὸς ἡμᾶς ἀντιβάλλω· ὅτι
δὲ καὶ ἀστραπὴ, αὐτὸς ἡμᾶς ὁ ἰσ ἐδί
δαξεν ἐφ' ἡμῶν· ἐθεώρουν τὸν σατανᾶν
ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα· πρὸ

πωκενοῦν· ὧν ποτὲ καὶ αὐτὸς ἀ
πραπή· ταῦτα δὲ ὁμαν θάνων, ἐπὶ
πρέπει ἑαυτὸν, πρὸς τὸ ἑαυτῷ προ
σέχειν· ἱνα μὴ δέ ποτε πεσὴ ἐξ οὐκοῦ·
ἀλλὰ δυνηθῇ δραξάμενος ἐκείνων
τῶν τόπων· ἐκ τοῦ μετριάζειν· ἐκ
τοῦ ὑμνεῖν τὸν θν· ἐκ τοῦ αἰσθέσθαι ὅ
τι ἀεὶ χρείαν ἔχει τοῦ θεοῦ, καὶ μὲν
ἀεὶ ἐν θῷ· ὅταν γάρ τις φαντασθῇ,
ὅτι οὐ χρείαν ἔχει τοῦ θεοῦ· ὅ που πο
τὲ ἐὰν ἦι, εἴ γε δυνατὸν τοι οὕτω
γενέσθαι, δειχθήσεται αἰσὶ ἀπὸ τοῦ
θῦ ὅτι χρείαν ἔχει τοῦ θεοῦ· καὶ πα
θὼν, εἴσεται ὅτι οὐ παρ' ἑαυτὸν εἴη·
ἐν οἷς ἐδόκει εἶναι καλοῖς τοσοῦτον,
ὅσον παρ' αὐτὸν θεὸν τὸν κοηθοῦντα
αὐτῷ· ἐσαλεύθη καὶ ἐν τρόμος ἐ
γενήθη ἡ γῆ· γῆ ἐσαλεύθη· γῆ ἐν
τρόμος ἐγενήθη· οὐ γὰρ ἀλλοισαλεύο
μένου ἐν τρόμος ἐγενήθη ἡ γῆ· ἀλλὰ
γινομένης κρόνης ἐν τῷ τροχῷ· φαι
νοισῶν τῶν ἀπραπῶν τῇ οἰκουμένῃ,
σαλεύεται καὶ ἐν τρόμος ἡ γῆ γίνεται·
γέγονε μὲν οὖν τοῦτο, καὶ κατὰ τὴν

τοῦ σρ̃ο ἡμῶν παρουσίαν· καὶ γὰρ
διὰ τὴν φωνὴν τὴν παράδοξον αὐτοῦ,
καὶ διὰ τὴν ἀπραπὴν τῶν ἐργων αὐ
τοῦ, ἐσαλεύθη καὶ ἐν τρόμος ἐτεμήθη
ἡ γῆ· γίνεται δὲ καὶ ἀεί. ὁ σάλος ἐ
ὰν ἀπραπὴ τοῦ ἀληθινοῦ ἀπὸ τοῦ νο
ητοῦ γίνηται φωτός· καὶ γίνηται κρο
τὴ λόγων μεγαλοφωνίας, ἡ γῆ ἡμῶν σα
λεύεται· τουτέστι, τὰ γήϊνα καὶ τὰ
σωματικὰ, οἴχεται καὶ οἷον εἰ ἔρχε
ται ἐς κατάπασιν τινὰ θειοτέραν· ἵ
να σεισμοῦ γενομένου τῆς γῆς, ἐνὸς
ἑκάπου ἡμῶν ἐκρωθῆ τὰ μέλη τὰ
ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ τὴν ἐκρωσιν τοῦ
παιρῶ πάντοτε ἐν τῷ σώματι πε
ριφέρον τες, χωρῆσαι δυνηθῶμεν·
καὶ τὴν ζωὴν τοῦ ἰῦ· ἤδη ἐν τῷ σώ
ματι ἡμῶν φανερῶσθαι· ἐν τῆι θα
λάσσῃ ἡ ὁδός σου· τίς ἡ ὁδὸς τοῦ θεοῦ
ἐστιν ἐν τῆι θαλάσσῃ· ἐν τῆ θαλάσσῃ ἡ
ὁδὸς τοῦ θεοῦ ἐστιν. ὁ ἐξ πῶν ἐγώ ἐξ
μι ἡ ὁδός· ἡ ὁδὸς τοῦ θεοῦ ἐστιν, ὁ
λόγος τοῦ θεοῦ· τὸ παράδοξον ἂν
ὅτι αὐτῆι ἀνωτέρω μὲν εἴρηται ἐν

τῷ ἀλφα· ἐν τῷ ἀλφα γὰρ ἡ ὁδός· ἐν
θάδε δὲ δεῖ εἶναι ἐν τῇ θαράσσῃ· καὶ
ἐν τῷ ἀλφα δὲ, καὶ ἐν τῇ θαράσσῃ· ἐπὶ
ἄλοσ ἡ σ, ἐν σοί ἐστι χῦ· ἐν σοί ἐστιν ἡ ὁδός·
καὶ ἐπεὶ ἐν ὃ ἐὰν μὴ ἐν τῷ λόγῳ μου ἡ
τυγχάνῃ· τῇ μεγάλῃ θαράσσῃ τῇ ἀ
ρυχόρῳ· οὐ βοῶ σε μὴ μεταβαίνειν
ἐστίν· οὐ δράμωμεν ὅμ ἐπιστρεψαι
βεῖν αὐτῷ· καὶ ἐν ταύτῃ τῇ θαράσσῃ
ἐστὶν ὁδὸς, υἱὸς τοῦ θεοῦ· ἡ γὰρ μὴ
ἡ ὁδὸς τοῦ θεοῦ ἐν τῇ θαράσσῃ· οὐ
καὶ σὺ ἐὰν ἀπὸ καθίζειν καὶ σοῦ
βεῖθαι· ὁ δρόμος δὲ χαρθεοῦ λόγου, τῆς σ
ἀμ θιμῆς ὁδοῦ· οὐτὰν ὁ πατέρας μακά
ριος τί ποιῶμεν τὸν ἔστι καὶ μόνον τὴν
κεφαλὴν τῆς πατρῴας μὴ μὴν θαράσ
σης, ἵ σχυσὴν ἔστι μᾶς τῆς θαράσσης
πατρὶ πατήσαι· ἐπεὶ δὲ ἐστὶν ἐν τῇ
θαράσσῃ (+) ὁδὸς, καὶ ἡμῖν χῦ ὁ ὁδὸς ἐν τῇ
θαράσσῃ, διὰ τοῦτο καὶ πέτρα γέγρα
πται τῇ ὁδῷ τῇ ὄντι ἐν τῇ θαράσσῃ·
ἐν τῇ θαράσσῃ οὖν ἡ ὁδός, μακαρί
ριος οὖν ἐν τῇ θαράσσῃ ἐστὶν ὁ ἐν τῇ, τὴν
ὁδὸν βεβηκῆσαι· καὶ αἱ τρίβοι σου, ἐν

ὕδασι πολλοῖς· κἀν κατακλύσει τὰ
ὕδατα τὰ πολλὰ, οὐ συγχεόνται αἱ
τρίκοι τῆς θεοσεκείας· ὕδωρ γὰρ
πολὺ, οὐ δυνήσεται σκεῦσαι τὴν ἀγάπην·
καὶ ποταμοὶ οὐ συγκλύσουσιν αὐτήν·
εἰ δὲ θέλεις καὶ ἀπορρήτως παρα
πήσομεν ἀμφότερα· τό, τε ἐν τῆι
θαλάσσηι, ἢ ὁδόσσου· καὶ τὸ αἱ τρίκοι
σου ἐν ὕδασι πολλοῖς, φέρε χρησό
μεθα· πρότερον μὲν τῆι ἱστορίαι τῆι
κατὰ τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν· ὅτι γέγο
νεν ὁ δὸς τῶλαω τοῦ θεοῦ ἐν τῆ θαλάσ
σηι· ἄκουε γὰρ καὶ τοῦτο ὅτι ἔδωκας
καὶ ἐν τῆ θαλάσσηι ὁδὸν, καὶ ἐν κύμα
σι τρίκον· δεύτερον δὲ ἴδωμεν καὶ τὸν
ἰορδάνην ποταμὸν, τίνα τρόπον καὶ
οὗτος ὑπὸ τοῦ λαοῦ διὰ ἰῦ. ὁ δεύεται δὲ
καὶ ὑπὸ ἡλιοῦ καὶ ὑπὸ ἐλισσαίου· αἱ
γὰρ τρίκοι τοῦ θεοῦ εἰσὶ καὶ ἐν τοῖς πολ
λοῖς ὕδασιν· εἰ δὲ θέλεις καὶ ἄλλως ἰ
δεῖν πῶς αἱ τρίκοι τοῦ θεοῦ ἐν τοῖς
ὕδασιν εἰσὶ τοῖς πολλοῖς, ἴδεμοι τὸν
δίκαιον· οὗ ποταμοὶ εἰς τῆς κοιλίας
ῥεύσουσιν ὕδατος ἀλλομένου εἰς ζω

ἢν αἰώνιον, καὶ ὀφείει ἐν τοῖς ὕδασι
ἐκείνοις τοῖς πολλοῖς· καὶ τῇ πηγῇ
καὶ τῷ ποταμῷ, τρίκον σριάς τοῦ
θῦ· οἷον εἰ τρίκον ἔχοντες, ἐν τοῖς
λεγομένοις· αἱ τρίκοι γὰρ αὐτοῦ, ἐν
ὕδασι πολλοῖς· ἀλλὰ ἐπὶ τούτοις
πᾶσι· τὰ ἴχνη σουφησὶν οὐ γνωσ-
θήσεται· ἐν τεῦθεν οἶμαι τὸν ἀπόστο-
λον εἰληφότα, εἰρηκέναι· τὸ ὡσ ἀνε-
ξερεύνητα τὰ κρίματα αὐτοῦ· καὶ
ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ· ὁ γὰρ
γὰρ ἐὰν κούληται ἀνοσ ἐρεῖν ὑπὲρ
τοῦ τὰ ἴχνη καταλαμεῖν τὰ θεοῦ,
οὐδυνήσεται πάντα ἐξιχνιάσαι· οἷ-
ον, τί κούλεται ὁ θσ εἰς τὸν ἀπειρον
αἰῶνα· ἢ τί ἐκοιλεύσατο ἐκ τοῦ ἀπεί-
ρου αἰῶνος, κέκρυπται ὑπὸ τῶν
σεραφίμ· ἢ μὲν κεφαλεῖ, ἢ ἀρχεῖ τῶν
οἰκονομιῶν τοῦ θεοῦ· (ι) δὲ πόδες
τὰ τέλη τῶν ἐσομένων· καθὼς γὰρ
ἐγένετό τις ἀπαγγελία αὐτῷ· καὶ τί-
να τὰ πρότερα φησὶν, εἴ πατε καὶ
γνωσόμεθα (τι) θεοὶ ἐστὲ· ἀπαγγέλλα-
τε τὰ ἔσχατα, καὶ γνωσόμεθα πό-

θεν ἐπέ· οὐκ οἶδα μὲν οὖν πότε τὰ
ἔσχατα· πότε τὰ πρότερα· ἀλλὰ
προπετεῖς ὄντες, κοιλόμεθα τὰ ἀ
νεξιχνίαστα ἐξιχνιάζειν· καὶ κατα
λαμκάνειν τὰ ἀρχαῖα· καταλαμκά
νειν τὰ τελευταῖα· τοῦτο οἶδα μόνον·
ὁ τλάνος ὢν· ἐλπίδα ἔχω μακαρί
ζωῆς· ὡς περ οἱ πρὸ ἐμοῦ δίκαιοι·
καὶ τοῦτο μαθεῖν, ἐὰν δίνω μαιάκου
ἐν τῆς ζαφῆς ἀπὸ τῶν ἱερῶν γραμμά
των· πλὴν τὰ ἴχνη τοῦ θεοῦ οὐ γνωσ
θήσεται· ἐξ καὶ μὴ γινώσκεται δὲ τὰ
ἴχνη τοῦ θῦ, οὐδὲν ἦτ γον ὁ θὸς δεί
κνυσιν οὐ γινωσκομένων τῶν ἰχνῶν
αὐτοῦ, τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ· καὶ αὐτὸς
ὁ δηγῶν διὰ τῶν μὴ γινωσκομένων
ἰχνῶν τοὺς ἀγλοὺς αὐτοῦ καθὸ γέγρα
ται· ὡδήγησας ὡς πρόκατα
τὸν λαόν σου ἐν χειρὶ μωυσεῖ καὶ ἀα
ρών· τότε μὲν οὖν ὡδήγησεν ὡς
πρόκατα τὸν λαὸν αὐτοῦ· μὴ ἐχούσης
ἴχνη κατὰ ὁδοῦ ἀμάτου ὡς γέγεσθαι·
διώδευσας τὴν ἔρημον τὴν πολλὴν
καὶ τὴν μεγάλην καὶ τὴν φοινῆ ἐ

κείνην· νῦν δὲ ὁ δηγεῖ ἡμᾶς, οὐ διὰ
μωυσέως ὁ θεὸς· οὐδὲ διὰ ἀαρών· ἀλ-
λὰ διὰ ὁ δοῦ κρείτγονος, παρ' ἣν ὧδε
σεν ὁ λαὸς τότε· κρείτγον τὰρ μωυσέ-
ως ὁ κ̅ς̅ ἡμῶν· καὶ διαφέρων ἐπὶ καὶ
τοῦ ἀαρὼν, ὅσω κρείτγόν ἐπιν ὁ υἱὸς
τοῦ θεράπωντος· ὅσω κρείτγον ὁ
ἀληθινὸς ἀρχιερεὺς, τοῦ τυπικοῦ
ἀρχιέρεως· εἰ θέλομεν οὖν καὶ
ἡμεῖς· ὁ δεύοντες ἐπὶ θν̅· ἢ τὸ πῶς
ἀνακοῆσαι τὰς ἑαυτοῦ ὁ δοὺς κατὰ
λαμᾶν τὴν ὁ δὸν καὶ ὁ δεῦσαι πρὸς
θεὸν, παρακαλῶμεν τὸν τῶν ὁλ-
θεὸν· πεμψαι ἡμῖν τὸν αὐτιον αὐ-
τοῦ λόγον, ὁ δηγήσοντα ἡμᾶς
ἐπὶ τὴν παρ' αὐτῷ
τελειότητα.

ἔστιν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων
ἀ
μ
ην:-

εἰς τὸν οὖς ψαλμὸν, ὁμιλία ᾱ

εἰς τὸν ὁ̄ ψαλμὸν ὁμιλία ᾱ

Πολλάκις λεγόμεν ὅτι οἱ ἐπιγεγραμ
μένοι συνέσεως ψαλμοί, διὰ τῆς ἐπι
γραφῆς, ἐπιπρέφουσι τὸν ἀκούοντα
ζητεῖν τὰ ἐν τῷ ψαλμῷ λεγόμενα.
ὡς δεόμενα ἑρμηνείας καὶ διηγήσε
ως· τῶς κοτεινοὺς λόγους καὶ αἰνίγ
ματα καὶ παραβολὰς ἐμπεριέχε
σθαι πάντι ψαλμῷ· ὅπου γέγραπται
τὸ συνέσεως· τοῦτο δὴ καὶ ἐν θάδε
γεγένηται· ἐπιγέγραπται γὰρ συνέ
σεως τῷ ἀσαφ· καὶ εὐθέως λέγεται
ἐν αὐτῷ· τὸ ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς
τὸ πόμαμου, φθέγξομαι προβλήμα
τα ἀπ' ἀρχῆς· καὶ τοῦτο χρὴ εἰδέναι
ὅτι τοῦ μὲν ῥητοῦ, ἐμνήσθη ὁ μαθ
θαῖος· περὶ γὰρ τοῦ σρ̄σ γράφων ὅ
τι ἐν παραβολαῖς ἐλάλησεν, εἶπεν·
ἵνα πληρωθῇ τὸ ἀνοίξω ἐν παρα
βολαῖς τὸ πόμαμου· φθέγξομαι προ
βλήματα ἀπ' ἀρχῆς ἤτοι ἀπὸ κατα

κολῆσκόσμου· παραφράσαντες
τὸ ῥητὸν τοιαύταις λέξεσιν οὕτως·
ἐν θάδε εἰρημένον τοῦ ματθαίου·
τέγονε δὲ περὶ τὰ ἀντίγραφα τοῦ
εὐαγγελίου· σφάλμα γραφικόν· ἵνα γάρ
φησι πληρωθῆ τὸ εἰρημένον ὑπὸ ἡ
σαΐου· ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ
στόμαμου· ἐκὸς γὰρ ἐνατινὰ τῶν ἀρ
χεῖθεν γραφόντων μὴ ἐπιπήσαντα μὲν
ὅτι ἐπὶ ὁ ἀσαφ προφήτης· ἀρόντα
δὲ τὸ ἵνα πληρωθῆ τὸ εἰρημένον ὑ
πὸ ἀσαφ, ὑπεληφέναι ὅτι ἁμάρτη
μά ἐπι· καὶ τετολμηκέναι διὰ τὸν ζε
νισμὸν τοῦ ὀνόματος τοῦ προφήτου,
ποιῆσαι ἀντὶ τοῦ ἀσαφ ἡσαΐου· καὶ
καθόλου δὲ λεκτέον, ὅτι ζῶσιν ἐ
πικοψεύει ὁ διάβολος· καὶ τὰς ἐκ
κλησίας κοψεται διασκορπίζειν·
ἐπινοεῖν δὲ καθ' ἑκάτην ἡμέραν αἱ
ρεσεις καὶ σχίσματα· ἐπιδὲ καὶ σκόν
δαλαμυρία γεννᾶν ἐν τοῖς ἀνοῖς,
οὐ θαυμαστὸν ἐ καὶ ταῖς γραφαῖς
ἐπικοψεύει· ἐπεὶ γὰρ ἡ σρία ἡμῶν
δι' αὐτῶν ἐπιν, ἐπινοεῖ διαφωνίαν

γενέσθαι ἐν ταῖς γραφαῖς· ἵνα διὰ τ
διαφωνίας, γένηται σκάνδαλον τοῖς
ἀναγινώσκουσι· τίνι προσεκτέον, τῷ
δε, ἢ τῷ δε· καὶ ὅσα μὲν διὰ τὸν θε
ὸν καὶ τὴν χάριν αὐτοῦ· ἐκάμομεν συ
νεζετάζοντες καὶ τὰ ἐκραϊκὰ, καὶ
τὰς ἐκδόσεις ὑπὲρ τοῦ ἰδεῖν τὴν διόρ
θωσιν τῶν σφαλμάτων, οἷ δεν· ὅσα
δὲ θέλομεν καὶ περὶ τὰ λείπον τα
ποιῆσαι· αὐτὸς ἐκδώσει· τοῦτο μέν
τοι χρὴ εἰδέναι· ἐάν ποτε προτείνη
ται ὡσεὶ ἀντίωμα ἀπὸ τῆς γραφῆς·
μὴ νομίζωμεν ἐναντιώματα εἶναι·
εἰδότες ὅτι ἤτοι ἡμεῖς οὐνοοῦμεν, ἢ
ἁμάρτημα γέγονε γραφικόν· οἷον ἐπὶ
παραδείγματος· ἀντικρυσέρομεν
διαφωνίαν τῆς τρίτης τῶν κασιλειῶν·
γέγραπται γὰρ ἐκεῖ· ὅτι ἔρκοα ἐκ
καὶ δεκαέτων, ἐκασίλευσε· καὶ δὲ
δεκαέτη ἐκασίλευσεν ἐπὶ ἰλήμ· καὶ πά
λιν, τεσσαρακοντα ἐνὸς ἐτῶν ἐκασί
λευσε· καὶ τὰ ἑπτακαὶ δεκαέτη ἐκα
σίλευσεν ἐπὶ τὴν ἰλήμ· ἀμήχανον
δὲ τὸν αὐτὸν ἑπτακαὶ δεκαέτων

παρειληφέναι τὴν ἀρχήν· καὶ ἐπὶ ἑ
πτακαίδεκα κεκασιμεκέναι· καὶ
ἐμὴ πολλὴ ἐξέτασις ἐγένει, συ
νεξεταζόντων ἡμῶν ταῦτα τὰ ἀνα
γνώσματα ταῖς μοι παῖς ἐκδόσε
σιν, ἐμέλλομεν οἴεσθαι μάχην ἔναι τῶν
γεγραμμένων· ὡς εὑρόμεν ὅτι τὸ ἕτε
ρον αὐτῶν παραγέγραπται· ἐπικουμεύει
τοίνυν καὶ ταῖς γραφαῖς ὁ διάκομος·
ἀλλὰ οὐ διὰ τοῦτο ἡμᾶς χρὴ τολμᾶν·
καὶ προπηλῶς ἡκεῖν ἐπὶ τὴν διόρθω
σιν· τοιοῦτον γάρ τι παθὼν καὶ ὁ μαρ
κίων· καὶ ὑπολαμὼν ἡμαρτῆσθαι τῶν
γραφὰς· καὶ τοῦ διακόμου γεγονέναι πα
ρεγγραφὰς, ἐπέτρεψεν ἑαυτῷ, διορθῶ
τὴν γραφήν· καὶ ἐπιτρέψας, ἦρεν ἐκ
κάθρων τὰ ἀναγκαῖα τῶν εὐαγγελίων·
τὴν γένεσιν τοῦ σρ̅σ̅, καὶ ἄλλα μερία·
καὶ ὁ πασίας, καὶ προφητείας, καὶ
τὰ ἀναγκαῖα τοῦ ἀποστόλου· διὰ τοῦ
τὸ εὐμοτόν ἐπὶ τὴν πίστιν ἔχοντα· οὐ
τοσοῦτον διὰ τὰς γραφὰς· ὅσον δι
ὰ τὸν κόσμον καὶ τὴν τάξιν τὴν ἐν αὐ
τῷ· τὸν ποιήσαντα τὸν οὐνον καὶ

τὴν γνῶν καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς, καὶ πιστεύ
ον τὰ εἰς χν ἰν· οὐτοσοῦτον ἀπὸ τῶν
ἀναγνωσμάτων, ὅσον ἀπὸ τῆς ἐ
ναργείας ἐκ τῆς δυνάμεως τῶν ἐκ
κλησιῶν· ἐκ τοῦ πλήθους τῆς ἰσχύος
αὐτοῦ κεκρατηκότος τῆς οἰκουμένης,
ἔπειτα ἥκειν ἐπὶ τὰ γράμματα· με
τὰ τοῦτο, πάλιν αἰτεῖν ἀπὸ τοῦ θεοῦ
χάριν· ἵνα μὴ παρεκδεξώμεθα
τὰ γεγραμμένα· πολὺς γὰρ θάνατο
ἐπεισῆλθε τυχαῖς προφάσει τῶν
γραμμάτων· πᾶσα αἵρεσις ἀπὸ τῶν
γραμμάτων φέρεται· τὰ ἀσεκλῆνο
ήματα, ἀπ' αὐτῶν· καὶ οἷον ταῖ αὐ
τὰ κατασκεύαζειν, ἀπὸ εὐαγγελίων· ἀ
πὸ ἀποπόλων· τινὲς δὲ αἱρέσεις,
ἀπὸ νόμου· ἀπὸ προφητῶν· οὐ ταῦ
τα μέγω κατηγορῶν τῶν γραφῶν· ἀμ
μὰ κοινόμενος τὴν προηγουμένην πί
πιν γενέσθαι· οὐτοσοῦτον ἐπὶ τὴν γρα
φὴν, ὅσον ἐπὶ τὴν τῆς γραφῆς ἐνάρ
γετέραν ἀπόδειξιν· ἐνάργετέρα δὲ
τῆς γραφῆς ἀπόδειξις, οὐκ ὀσ. γνῶ
καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, οἷς ἀπὸ μαρκίωνος

διαλεγόμενος, εἰρηκέναι δύο προ
κειμένων πιπεύειν τῆ γραφῆ, ὡς ὑ
μεῖς λέγετε πρὸς τὸν πρᾶ· ἢ πι
πεύειν τῶ κόσμω, καὶ τῆ τάξει πρὸ
τὸν δημιουργὸν, τί χρὴ μᾶλλον ποιεῖν·
εἰ γὰρ καὶ ἡ γραφὴ ταῦτα περιεῖχεν,
εὔλογον ἦν ἐπὶ τὸν κόσμον ἐλθόντα· ὑ
ἰδόντα τὴν τάξιν, πεπιπεύκεναι τῶ
δημιουργῶ· ἢ τοιαύτας ὑπολήψεις
ἔχειν περὶ θεοῦ, ὁποίας ὑμεῖς ὑ
πειλήφατε· καὶ ἐπιναλήθως τὸ λε
γόμενον ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, οἷόν τε
πλῆξαι τὸν ξητοῦντα ἀπόδειξ
ἐναργετέραν παρὰ ὑποδεετέραν·
ἐναργετέρα ἀπόδειξις, κλέπτει
ὀνῶν· ἄπρα· ἥλιον· σελήνην· ἀ
πέρας· γῆν· καὶ τὰ ἐπὶ γῆς
ζῶα· αὐτῶν κασιλέα, τὸν ἄνον
τὸν ἐπὶ γῆς· τοσαύταις τέχναις
κεκοσμημένον, θαυμάζειν τὸν
ταῦτα πεποιηκότα· καὶ ἀποδέ
χεσθαι τὸν κήρυκα τῆς διδασκαλί
ας, τῆς τοιαύτης· ἰν χν τὸν σρᾶ ἡμ·
κὲ τοῦτο εἰς ὑπολογίαν, διὰ τὸ γε

τῶν κατὰ ματθαῖον γεγράφθαι· ἵνα
πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ ἡσαΐου τοῦ
προφήτου· ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς
τὸ πόμαμον· φθέγξομαι προκλήμα
τα ἀπ' ἀρχῆς· ὡς ἔθος ἡμῖν ἐστὶ τῶν
ταλμῶν καὶ τῶν προφητειῶν ζητ
τί τὸ πρόσωπον τὸ λέγον, οὕτως δὲ
ἐν θάδε ζητητέον τίς ὁ λέγων· εἰ
μὲν οὖν μὴ ἥκει ὁ λέγων τὸ ἐν τῶ κατὰ
ματθαῖον, ἵνα πληρωθῇ ἡ προφητεί
α ἡ λέγουσα· ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς
τὸ πόμαμον, ἐμέλλον ἀμφικάλλειν πό
τερον ἐστὶ τοῦ σρ̄ς λαμεῖν μεχρὴ τὸ ἀ
νοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ πόμαμον, φθέγ
ξομαι προκλήματα ἀπ' ἀρχῆς· δι
ὰ δὲ τὰ ἑξῆς, ὡς κνησαὰν ἐστὶ τὸν
σρ̄ά ἀναγαγεῖν ἐστι γεγράφθαι· ὅσα
ἠκούσαμεν καὶ ἔγνωμεν αὐτὰ καὶ οἱ
πρ̄ες ἡμῶν ἀνήγγειλαν ἡμῖν· οὐκ ἐ
κρύκη ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῶν εἰς γε
νεὰν ἑτέραν· ἀπαγγέλλοντες τὰς αἰ
νέσεις τοῦ κν̄, καὶ τὰ ἑξῆς· δοκεῖ
γὰρ ταῦτα, οὐκ ἀπὸ τὸ ἀξίωμα εἶναι
τοῦ σρ̄ς· φθέγξομαι προκλήματα

ἀπὸ ἀρχῆς· καὶ τὸ ὅσα ἡκούσαμεν καὶ
ἑγνωμεν αὐτά· ὁ γὰρ σηρ· οὐκ ἐκ τοῦ
ἀκούειν ἔγνω· οὐδὲ ἀπὸ τῶν πρῶν
μεμάθηκεν· οὐδεὶς γὰρ γεννητῶν
διδάσκαλος τοῦ ἁπάντων διδασκά
λου, περὶ οὗ γέγραπται· μὴ καλέσῃ
τε καθηγητὴν ἐπὶ τῆς γῆς· ὅτι εἷς
καθηγητὴς, ὁ χς ἐστιν· εἰ διδασκάλω
χρῆται ὁ σηρ ὡς περ χρῆται· οὐ χρή
σεται οὔτε ἀνοῖς, οὔτε ἀγέλοις· οὔτε
ἀρχαγέλοις· οὐδὲ αὐτῷ τῷ ἁγίῳ πνί·
ἔχει γὰρ διδάσκαλον, τὸν πάντων δι
αφέρον τα· αὐτὸν τὸν πρᾶ· περὶ οὗ
λέγει· καθὼς ἀκούω κρίνω· καὶ ἡ
κρίσις οὐκ ἔστιν ἐμὴ· ἀλλὰ τοῦ πέμψαν
τός με πρς· ἔχει οὖν διδάσκαλον ὁ
σηρ καὶ κς ἡμῶν, τὸν πρᾶ καὶ θν τῶν
ὅλων· οὐκ ἂν οὖν ἐγὼ ἐτόλμησα· εἰ μὴ
ὁ μαθαῖος εἶπεν· ὅτι ἐκ προσώπου
τοῦ σρς ἐστὶν ὁ ψαλμὸς, ἐπὶ τὸν σρᾶ,
ἀνάγεται ἐπιγεγραμμένα, διὰ τὸ ὅ
σα ἡκούσαμεν καὶ ἑγνωμεν αὐτὰ, καὶ
ὁ πρὸς ἡμῶν ἀνήγγειλαν ἡμῖν· τοῦ μέν
τοι μαθαῖου λέγοντος ταῦτα, τί ποι

ήσω· ὅλον τὸν ψαλμὸν εἴπω τοῦ σρ̅ς̅
εἶναι πρόσωπον; ἢ ταῦτα μὲν τοῦ
σρ̅ς̅· ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς, μεταμορφὴ γέ
γονε προσώπου· καὶ γὰρ πολλαχοῦ
ἐν τῇ ψαλμῷ, πλείονα πρόσωπα
λέγεται· καὶ παραδείγματος ἕνεκεν,
ἀρκεῖ ἐπὶ τοῦ σρ̅ς̅ ψαλεῖν, τὸν τριακο
- στὸν πρῶτον ψαλμόν· μακάριοι ὧν
- ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι· καὶ ὧν ἐπε
- καλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι· μακάριος
- ἀνὴρ· οὗ οὐ μὴ λογίσηται κ̅ς̅ ἁμαρτίαν·
- οὐδὲ ἔστιν ἐν τῷ πόματι αὐτοῦ δόλος·
καὶ τοῦτο μὲν τὸ πρόσωπον, διδασκα
λικώτερον τὸ λέγον· μακάριοι, ὧν ἀφέ
θησαν αἱ ἀνομίαι. καὶ δύναται ἐκ
προσώπου λέγεσθαι τοῦ προφήτου· ἢ
ὑπὸ τοῦ ἁγίου πν̅ς̅· ἢ ὑπὸ τοῦ χ̅υ̅·
ἴδωμεν δὲ ἐν τοῖς ἑξῆς, ὁμολογουμέ
νως μεταμάλλον τὸ πρόσωπον· τὴν
ἁμαρτίαν μου ἐγνώρισα· καὶ τὴν ἀνο
μίαν μου οὐκ ἐκάλυψα· εἶπα ἐξαγο
ρεύσω κατ' ἐμοῦ τὴν ἀνομίαν μου τῷ
κ̅ῷ̅· ὑπὲρ ταύτης προσεύξεται πᾶς
ὅσιος ἐν καιρῷ εὐθέτῳ· πλὴν ἐγκα

ταλλυσμῶ ὑδάτων πολλῶν πρὸς
αὐτὸν οὐκ ἐγγιοῦσι· σύμου τῆς καταφυ
γῆς ἐπὸ θλίψεως τῆς περιεχούσης
με· τὸ ἀγαλλίαμά μου λύτρωσαί με ἀ
πὸ τῶν κυκλωσάντων με· συνεπιῶσε
καὶ συμπικῶσε ἐν ὁδῷ ταύτη ἦ πορεύ
σῃ· ἀλλὰ ἄν τι κρυσ ὁ μὲν λέγων συνε
πιῶσε καὶ συμπικῶσε ἐν ὁδῷ ταύ
τη ἦ πορεύσῃ· ὁ θεῦ ἐστιν· ὁ δὲ λέγων τὴν
ἀνομίαν μου ἐγνώρισα καὶ τὴν ἁμαρ
τίαν μου οὐκ ἐκάλυψα· ἀν ος ἐστιν
ἐξομολογούμενος τὰ ἴδια παραπτώ
ματα· τήρει δὲ καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ ὁ
πουλέγεται· ἐγὼ ἐστερέωσα τοὺς σύ
λους αὐτῆς· τίνα τρόπον ὅλος ὁ ψαλ
μὸς, οὐδύναται τῆναι ἐκ προσώπου
τοῦ θεοῦ· οὐδὲ ἐκ προσώπου τοῦ
χυ· τοῦτο οὖν ἔθος ἐν ἑνὶ ψαλμῷ·
ἐσθότε οὐχ ἐν τῆναι τὸ πρόσωπον τὸ
λέγον· ἀλλὰ πλέτονα· εἰ δὲ τοῦτο ἐν
τισι ψαλμοῖς γίνεται, βητητέον· τῆ
καὶ ἐν θάδε τὸ παραπλήσιόν ἐστι·
μοητέον· προσέχετε λαόσμου τῶν
νόμου μου· ἐν ἐξουσίᾳ τοῦ λέτον τοῦ

δεῖ λαός μου. καὶ οὐδὲ ἀπὸ περὶ φή-
της εἰ τοῦ περὶ σὲ χεῖρ λαός μου τὸν
νόμον μου. κυ φωνὴ δεῖ λέγον τος, τὸν
νόμον μου. καὶ μὴ ἀπὸ τοῦ οὗ ἡμῶν
εἰς τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου.
ἀρὸ ἰδὲ τὸν παρ ἀποφαῖς τὸ στόμα μου.
φθέγξομαι περὶ ῥήματα ἀπὸ ἀρχῆς.
ταῦτα τὰ σοφὰ τὰ ἀρχαῖα ὅτι πολλὰ
μοι. τὸ γὰρ ἀρὸ ἰδὲ. καὶ τὸ στόμα μου
καὶ τὸν νόμον μου καὶ τὸ φθέγξομαι.
καὶ τὸν νόμον μου καὶ τὸ δεῖξε. οὐκέ
ἀπὸ τὸν ὁ σφάγται. τὰ δὲ δεῖξε. οὐκέ
τι ἀπὸ τὸν ὁ σφάγται. ἀμφὶ ἀπὸ πολ-
λὰ ὁμοῦ, μετέλαβον ἄρα τὸ περὶ σε
πον. ὅσα ἠκούσαμεν καὶ ἔγνω
μεν αὐτά. καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν ἀνή-
γγειλαν ἡμῖν, οὐκ ἐκρύβη ἀπὸ τῶν τέ-
κνων αὐτῶν ἐν γενεᾷ ἑτέρᾳ. φω-
νεῖν τὰς μετὰ ἡρῶν ποιεῖς φράζειν. δεῖξε
δὲ τὰ ἐπαίνεσι εἰς ἀλλὰ πολλὰ ὁμοῦ ἔσται οἱ
λέγον τος. σοφὸς ουοῦν καὶ ὁ τὸ ὅσον
ὁρᾶν ἀπὸ, ὡς ὁ μαρτυρεῖ ὁ σ ἁμάρτα
λε. καὶ ὁ τὸ ὁ δὲ ὁρῶν τοῦ τὰ μοῦ μᾶλ
ὅσον. ἀμφὶ τὴν ἀλλὰ τὸ περὶ σε πον
τὸ περὶ φήτιον περὶ αὐτοῦ καὶ ὅσ

ἀπὸ τοῦ λαοῦ· ἢ ἀπλῶς πλῆθος καὶ
ἐκκλησίαν λέγει τὰ ἑξῆς· ταῦτα μὲν ἐστι
τὸ καθᾶραι τὸ λέγον πρόσωπον· καὶ τὰ
λεξίν δὲ ἀκούσωμεν· προσέχετε λαός
μου τὸν νόμον μου· κατάστησον νομοθέ
την αὐτοῖς· σκώτω σαν ἔθνη ὅτι ἄνοι
εἰσίν· οὐκ οἶν ἔχεται τὸ ἐν τῷ προφήτῃ
πλαῦ· νόμου ὄντος τοῦ κατὰ μωυσέα
ὅπως ἀνατήσει τοῖς ἔθνεσι νομοθέτη·
οὐ γὰρ ἔμελλεν ὁ σῆρ ἡμῶν ἐπιδημήσων,
ἐπιτάσσειν ἡμᾶς τῶν νόμων τοῦ θερά
πόντος· εἰ γὰρ ἔσω ζεν ὁ νόμος τοῦ θε
ράπόντος καὶ αὐτάρκης ἦν, ἐκεῖνος
περὶ οὗ γέγραπται· μνήσθητε νόμον
μωϋσῆ τοῦ δούλου μου, τί ἔτι χρὴ τῆς
χῦ ἐπιδημίας· ἐχω νομοθεσίαν, πολ
τεύομαι κατ' αὐτήν· οὐ χρεῖαν ἔχω ἄλλης
νομοθεσίας· νυνὶ δὲ ὁ ῥῶν· ὁ τῶν ὅλων
θσ καὶ πηρ καὶ ῥῶν ἐπιτηδειότητας,
ἀπαιτούντων καταμολὰς νομοθεσι
ῶν καὶ πραγμάτων, ἤρξατο μὲν τῆς
διὰ μωϋσέως νομοθεσίας, ἐπὶ μω
ϋσέως· ἐδείξε δὲ ἐπὶ τῆς χῦ ἐπιδη
μίας· καὶ ἄλλους νόμους χρησιμωτέ

ρους· ἔθηκε τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν· τοῦ
τοκαὶ πρότερον ποιήσας· ἐσώθη
σαν γὰρ καὶ οἱ πρὸ μωϋσέως· οὐ τὸν
νόμον ἀναγινώσκοντες μωϋσέως· οὐ
δὲ γὰρ περιετέμνοντο τῇ ὀγδόῃ ἡμέ
ρᾳ, κἂν ἰουδαῖοι κιάζωνται· οὐδὲ
ἐποίει τὰ τοῦ νόμου γράμματα· καὶ
ὅσα ἐπὶ ἀναγεγραμμένα ἐν μεϊτικῷ·
ἐν ὠχ καὶ ἄκεμ· ἀλλὰ ἦν καθ' ἑκάστην
γενεὰν, τὰ ἁρμόβοντα τοῖς καιροῖς·
καὶ σώβοντα τοὺς κοψομένους σώβε
σθαι· ὃ κεπεῖρ ἐπεν οὖν τοῖς ἀπὸ
τῶν ἐθνῶν δοθῆναι νόμον· τὸν δοθέν
τα, τοῖς κατ' αὐτοῦ πολ/τευομένοις υἱ
οῖς ἰηλ· εἴτε γὰρ καὶ κοψόνται πολ/
τεύεσθαι κατὰ τὸν μωϋσέως νόμον
υἱοὶ ἰηλ, ὅσα ἐὰν ποιήσωνται οὐδύ
ναν ται· τὸ πάσχα ποιεῖτωσαν εἰς
τὸν τόπον ὃν ἐξελέξατο κς· ἀλλ' οὐκ ἐ
ξεπιν αὐτοῖς· τὸν μοιχεύοντα λιθοκο
λείτωσαν· ἀλλὰ ὑπὸ τὴν λιθοκολίαν εἰ
σὶ τῶν κασιμεύοντων· ἀλλὰ καὶ ἀλλὰ
γέγραπται περὶ καθαρ/σμῶν· εἴγε κα
θαρίβει ἐκεῖνα· οὐ γίνεται δέ· οὐκ ἀ

θαρίζονται οἱ ὑπὸ τὸν μωυσέως
νόμον· ἀλλ' εἰσὶν ὑπὸ κατάραν· φα-
νερὸν τοίνυν, ὅτι κατὰ τὰ εἰρημένα
ὑπὸ τῶν προφητῶν, ἦλθε μου ὁ κς
νομοθέτης τοῖς ἔθνεσι, κατὰ τὰ εἰρημέ-
να καὶ ὑπὸ ἱερεμίου λέγοντος· ἰδοὺ
ἡμέραι ἔρχονται λέγει κς· καὶ συντε-
λέσω ἐπὶ τὸν οἶκον ἰηλ· καὶ ἐπὶ τὸν οἶ-
κον ἰούδα διαθήκην καινήν· οὐ κατὰ
τὴν διαθήκην ἣν διεθέμην, τοῖς πα-
τράσιν αὐτῶν· καὶ ἀλλαχόσε λέγεται·
δώσω αὐτοῖς καρδίαν ἑτέραν τοῦ φο-
βεῖσθαί με· καὶ ὁδὸν ἑτέραν· ἆρα
ἔδωκεν ὁδὸν ἑτέραν καὶ καρδίαν ἑ-
τέραν οὐκ ἔδωκεν; ἀλλ' ἔρωτι μοτοῦν
τες ἰουδαίοι, λέγουσι ταῦτα εἰς τὸν μέλ-
λοντα αἰῶνα λέγεσθαι· ἀλλὰ φήσομεν,
πρὸς αὐτοὺς τοῦ φοκεῖσθαί με· εἰ γὰρ
μέλλομεν καὶ εἰς τὸν μέλλοντα αἰῶ-
να λέγεσθαι ὅτι φοκεῖσθαι· νῦν ἐὰν τελεῖ-
σθῶμεν μὴ φοκούμενοι· ἡ γὰρ τελεῖ-
α ἀγάπη ἔξω κάλλει τὸν φόκον· εἰ ὁ φο-
κούμενος κόλασιν ἔχει, μέλλομεν κἀκεῖ
φοκεῖσθαι· δυνατὸν γὰρ ἡμᾶς μετὰ τὴν

μακαριότητα καὶ κομάσει περιπε
σεῖν· οὐ δύναται οὖν ἐκεῖ φόκος εἶναι
παιδαγωγός· οὐδὲ χρήσιμος· πάν
τοτε ἀγάπη ἐστίν· ὅτι δὲ οὐ δύναται
χρήσιμος εἶναι τότε ὁ φόκος, ἀκούε
παύλου λέγοντος· ἀπόδοτε πᾶσι τὰς
ὀφειλάς· τῷ τὸν φόρον, τὸν φόρον·
τῷ τὸν φόκον, τὸν φόκον· τῷ τὸ τέλος,
τὸ τέλος· τῷ τὴν τιμήν, τὴν τιμήν·
ὁ δὲ οὐ δεόν ἐστιν ἀποδοῦναι, τοῦτο κε
λεύει ἡμῖν ὀφείλειν λέγων· μηδενὶ
μηδὲν ὀφείλετε, εἰ μὴ τὸ ἀλλήλους ἀ
γαπᾶν· ἀλλὰ μέμνημαι ὅτι ταῦτα
χριστιανοῖς λέγεται· πρὸς ἐκείνους δὲ,
τὰ πρότερον εἴρηται· οὐ γὰρ μεμνήμα
μεν· ἵνα τί προσφέρωμεν αὐτοῖς εἰς
δυσώπησιν τὰς παύλου ἐπιστολάς·
Ἐὰν οὖν λέγῃ μου ὁ σῆρ· προσέχετε μα
ὸς μου τὸν νόμον μου, χριστιανοῖς λα
λεῖ· χριστιανοὶ γὰρ λαός εἰσι, χῦ· καὶ
λέγει· προσέχετε τῷ ἐμῷ νόμῳ· μὴ
κατὰ τῷ μωυσέως· μὴ κατὰ περιτέμνε
σθε· μὴ κατὰ σαμματίζετε· μὴ κατὰ
κατὰ τὰ πρῶτα καὶ κατὰ τὰ παλαιὰ

πορεύεσθε· ἰδοὺ γέγονε καινά· τὰ ἀρ
χαῖα παρῆλθεν· ἀλλὰ ἀκούετε καὶ
τὰ τῶν αἱ κάρια τὰ σεσωρευμένα ἁμαρ
τίαις ποικίλαις· καὶ ἴδετε τίνα τρό
πον λέγει ὁ σῆρ προσέχετε λαός μου τ
νόμον μου· ἐὰν γὰρ προσέχετε τῶν νό
μων ὡς λαὸς τοῦ χυ, μὴ πάλιν ἄζυμα
ποιήσητε· καὶ ὅτ' ἂν μὲν ἐν πῶσιν
αἱ ἡμέραι τῶν ἀζύμων, ἀλλὰ ἄζυμα
ποιήσατε· ἐν λικρινείας· ἄζυμα ποι
ήσατε ἀληθείας· ἐὰν προσέχετε τῶν
νόμων, οὐ πάλιν τὴν ἰουδαϊκὴν νηστείαν
ποιήσετε· διὰ ἧς καλῶς ἐκκάλλονται
ἀπὸ τῆς χυ ἐκκλησίας· οἱ μὴ νοήσαν
τες τὴν ἡμέραν τοῦ ἰλασμοῦ· ἡμέρα
γὰρ ἰλασμοῦ, πάλαι ὅτε ἐν ἤσεον· Ἡ
τυπικὴ δὲ ἡμέρα τοῦ ἰλασμοῦ ἡ ἀλη
θινὴ, ὅτε ὁ κς μου χς ἰσ, ὑπὲρ τοῦ κό
μου ἐσταύρωται· ἀμνὸς τοῦ θεοῦ, ἡ
αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου· γέγο
νεν οὖν καὶ ἐν ἐμοὶ ἡ ἡμέρα τοῦ ἰλασμ.
οὐκέτι χρείαν ἔχω νηστείας· οὐδύνανται
οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος ὅσον μετ' αὐτῶν ἐστ
ὁ νυμφίος, νηστεύειν· ἐν θέλεις νηστεύειν

ἰουδαϊκῶς, ἦρ ταῖ σου ὀνυμφίος κα
τὰ τὰ εἰρημένα· ὅταν ἀρθῇ, ἀπ' αὐτῶν
ὀνυμφίος, τότε νηστεύουσιν ἐν ἐκείναις
ταῖς ἡμέραις· ἐξ θέλεις νηστεύειν, νη
στεύε νηστείαν χρηστιανήν· ἐδίδαξεν ὁ
νομοθέτης τῶν ἐθνῶν ἐξ πόν· ὅταν
νηστεύῃς, ἀλλ' ἐξ ταίσου τὴν κεφαλήν· καὶ
τὸ πρόσω πόν σου νίψαι, καὶ πρόσω
ξαι τῶ πρίσου τῶ ἐν κρυπτῶ· ἵνα μὴ
φανῇς νηστεύων τοῖς ἀνοῖς· ἐπὶ νοῦν νο
μοθεσίαν χῦ, περὶ ἧς λέγει χσ· προσέχε
τε λαός μου τὸν νόμον μου· τὸν κατὰ τὸ
εὐαγγέλιον· ταῦτα ἐπιπάμενος· καὶ
διαφορὰν εἰδὼς νομίμων παλαιῶν ὑ
καινῶν ὁ ἱερὸς ἀπόστολος χῦ ἰῦ, φησί·
γέγονα τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος· μὴ
ὢν ἄνομος θεοῦ· ἀλλ' ἔννομος χῦ, ἵνα
κερδήσω τοὺς ἀνόμους· οὐ γὰρ ἐάν
τις γένηται ἔννομος χῦ· ἄνομος γίνε
ται θεοῦ· ἀλλ' ἔννομος χῦ· ἐπεὶ θεὸς
κατέστησε τοῦτον· νομοθέτης ἔννομος
ἐστι θεοῦ· ὡς γὰρ ὁ ἐννόμου μωϋσέως
πρὶν ἐλθῇ ἡ χῦ ἐπιδημία ἐκ ἦν ἄνο
μος θεοῦ· ἐξ καὶ τῶ μωϋσέως νόμου

πεί θεσθαι ἐδόκει· ἦν τὰρ νόμος ὁ
μοῦ ὑσέωσθῦ νόμος, οὕτω τοίνυν ὁ ἐν
νόμος χῦ διατεταγμένος ὑπὸ τοῦ πρὸς
δέδοται τοῖς ἔθνεσι. πολυμερῶς
οὖν καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ θῦ
λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς προ
φήταις, ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν τύ
των ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ· ἐξῆς τὸ προ
σέχετε λαός μου τὸν νόμον μου λέγεται·
τὸ κλίνατε τὸ οὖς ὑμῶν εἰς τὰ ῥήμα
τα τοῦ πόματός μου. ἀλλὰ καὶ ἁπλῦ
τερον καταμοητέον τὴν διαφορὰν ἐ
πάντου· τὸ ἐὰν κατὰ τὰς ἐχὰς ὑμῶν
δυνηθῶμεν λαμεῖν. ἐρούμεν ἐπὶ
τὸ σαφέτερον καὶ τραπότερον τὴν γρα
φὴν διηγούμενοι. Ὁ τέλειος καὶ
νόμος καὶ λόγος, προσέχει· οὔτε γὰρ
ἐν νόμῳ τίς τελειοῦται μόνῳ, μὴ
προς παραλαμὼν καὶ λόγον σοφί
ας καὶ γνώσεως, οὔτε λόγος σοφί
ας οἷός τε ἐστιν ἐν γενέσθαι τινὶ, μὴ
προκατορθώσαντι τὸν νόμον· διὰ
τοῦτο καὶ ἐν τῷ ἡσαΐᾳ, πρῶτον ἐκ
σιὼν ἐξελεύσεται νόμος. δεύτερον,

καὶ λόγος κυ ἐξ ἱερουσαλήμ· καὶ ἐν
τινι δὲ τῶν δώδεκα, προπασσόμε
θα ὑπὲρ τοῦ τελειωθῆναι, ἀμφότε
ρα ποιεῖν· καὶ μιουῦ καλῶς· καὶ ζη
τεῖν τὸν λόγον· ἔχει δὲ οὕτως ἡ ἐξις·
ἐπείρατε ἑαυτοῖς εἰς δικαιοσύνην·
τρυγήσατε ἐς καρπὸν ζωῆς· ἐξῆς
τούτοις· φωτίσατε ἑαυτοῖς φῶς
γνώσεως· οὕτω δὴ καὶ ὁ σῆρ καὶ κσ
ἡμῶν τὰς διδασκαλίας ποιούμενος
τὴν τάξιν· οὐκ ἤρξατο ἀπὸ παρα
νομῶν· οὐδὲ ἀπὸ μυπηρίων· ἀλλοιο
νεὶ ἀπὸ νομοθεσίας καὶ διδασκαλί
ας· εἰς τὸ ὅρος ἀνοίξας τὸ πόμα ἐ
δίδασκεν αὐτοὺς λέγων· μακάριοι
οἱ πτωχοὶ τῷ πνι· ὅτι αὐτῶν ἐστιν
ἡ βασιλεία τῶν οὐ ὤν· καὶ τὰ ἑξῆς·
καὶ ὅλα ἐκεῖνα, οὐ παρανομή· ἀλλὰ
λόγος· ἢ ἐκ κὸς ἐφοῖς λέγοι τοὰν· προ
σέχετε λαόσμου τὸν νόμον μου· μετὰ
δὲ ἐκεῖνα, ὀλίγα διαλιπὼν ὁ ματ
θαῖος· ἀνέγραψε τὰς παρανομάς· ἵ
να πληρωθῇ τὸ μὲν προσέχετε λα
όσμου τὸν νόμον μου· ἀναφερόμενον

εἰς τὴν νομοθεσίαν τοῦ ἠθικοῦ
τόπου· τὸ δὲ κλίνατε τὸ οὖς ὑμῶν
εἰς τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου, ἐ-
πὶ τὴν διδασκαλίαν αὐτῶν τὴν δι-
ὰ τῶν παρακολῶν· ἤν τινα σαφέστε-
ρον διηγούμενος, φησίν· ἀνοίξω ἐν
παρακολῇ, τὸ στόμα μου· φθέγξομαι
προκλήματα ἀπ' ἀρχῆς· καὶ τὴν
τάξιν οὖν θαύμαζε· ὅτι οὐκ εἶπεν
πρῶτον, κλίνατε τὸ οὖς ὑμῶν εἰς
τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου· πρῶ-
τον γὰρ μάθημα ἐστι, τὸ νόμον μαθεῖν
χυ ἰυ· ἴδωμεν πῶς πολιτευτέον
κατ' αὐτόν· δεύτερον μάθημα, ἐὰν
ἔχῃς τὸν νόμον· ἐὰν πολιτεύῃ κα-
τ' αὐτόν· ἐὰν βητῶν λόγον καὶ σοφί-
αν προκόπῃς ἐν αὐτοῖς· καὶ ἀλλα-
χοῦ θαυμασίως γέγραπται· ἐπιθυ-
μήσας σοφίαν, διατήρησον ἐν τομάς·
καὶ κσ χορτιγήσει σοι αὐτήν· ἐὰν οὖν
περὶ τηρῆσαι τὰς ἐν τομὰς ἐπὶ τῆ-
τήρησιν ἐρχώμεθα τῶν μυστικῶν
ὁδῶ μὴ ὁδεύοντες, ἀναγκαίως πλα-
νώμεθα· τοῦτο γέγον ἐν αἴτιον τοῦ

τὰς αἱρέσεις ὑποστῆναι· ἐβήτη-
σαν γὰρ, καὶ μαρτυρῶ αὐτοῖς· ὅτι κεκ-
μηκασι βητοῦντες· ἀλλ' οὐχ ὁδῷ ἐβή-
τησαν· οὐδὲ καθαρῶς ἐβήτησαν· ἢ
ὀρθῶς ἐβήτησαν, πρῶτον τὰ ἤθη
κατώρθωσαν ἄν· πρῶτον τὴν πί-
στιν ἐκεκαιώσαν· εἶτα μετὰ τὴν κατόρ-
θωσιν τῶν ἠθῶν· οὕτω προκόπτοντες,
ἐλελύθεισαν ἐπὶ τὴν θεολογίαν καὶ τὴν
βήτησιν τῶν καθυτέρων καὶ μυστικω-
τέρων· νῦν δὲ μὴ θεμελιώσαντες
τὴν πολιτείαν· ἐλθόντες ἐπὶ τὴν
βήτησιν τὴν καθυτέραν, τόπον δὲ
δώκασι τῷ πονηρῷ, πεῖραι ἐν ταῖς
ψυχαῖς αὐτῶν λόγους τεῦδεῖς· μὴ πα-
ρέλθωμεν καὶ τὸ κλίνατε τὸ οὖς ὑμῶν
εἰς τὰ ῥήματα τοῦ πόματός μου· τοῦτο
τὸ οὖς, κλίνειν οὐδυνάμεθα ἐς τὰ ῥή-
ματα τοῦ πόματος τοῦ χυ· οὐδὲ γὰρ
αἰσθητῶς πάρεστι χς· ἤρεμα λαλῶν,
ἵνα κλίναντες τοῦτο τὸ οὖς, πληρώσω-
μεν τὴν λέγουσαν ἐν ταῦθα ἐν τολὴν,
κλίνατε τὸ οὖς ὑμῶν εἰς τὰ ῥήμα-
τα τοῦ πόματός μου, ἀλλ' ἔστιν ἀλλότι ἐν

ἡμῖν οὖς· περὶ οὗ ὁ σῆρ· ὁ ἔχων
ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω, φέρει· ἐκεῖνο
τὸ οὖς δεῖ μὴ πόρρω ποιεῖν χῦ· ἀφφὰ
κρίνειν αὐτῶ, καὶ φέρειν ἐκεῖνο τὸ οὖς
ἐπὶ τὸν λόγον· ἐκεῖνο τὸ οὖς ἐπὶν ὃ ἐ
κλιναν εἰς τὰ ῥήματα τοῦ πόματος
τοῦ χῦ οἱ ἀπόπολοι· διὸ εἶπεν αὐτοῖς·
ὃ ἠκούσατε εἰς τὸ οὖς, κηρύξατε ἐπὶ
τῶν δωμάτων· ἔτι καὶ τοῦτο μὴ παρ-
θώμεν· προσέχετε λαός μου τὸν νόμο-
μου· οὐκ εἶπεν τοὺς νόμους· ἀφφὰ τὸν
νόμον μου· ἵνα γραφήσει· ὅτι πάντα
μία ἐπὶ νομοθεσία· καὶ πάντα εἷς
νόμος ἐπί· καὶ ὅτι οὐχοῖόν τε ἐπὶ χω-
ρίσαι τὸν νόμον ἀπὸ νόμου· οὐδὲ γὰρ
πολλοί εἰσιν· ἀφφὰ εἷς ἐπὶ νόμος ὁ πο-
λιτευόμενος· ὡς περ ἔνα τὸν νόμον
τὸν τοῦ χῦ πολιτεύεται· ἀνοίξω ἐν πα-
ραμοφαῖς τὸ πόμα μου· ἀνοίξας τὸ
πόμα, ἐδίδασκεν αὐτοὺς λέγων· ἐ-
κεῖ πρὸ παραμοφῆς, τὰ ἠθικὰ ἦν ἃ
ἐδίδασκεν· ἵνα πληρωθῇ τὸ προσέ-
χετε λαός μου τὸν νόμον μου· ἐν θάδε
δὲ ὕπερον· ἵνα πληρωθῇ τὸ ἀνοίξω

ἐν παρακολῇ, τὸ πόμαμου. τὸ εἰρημε
νον ἡμῖν περὶ τοῦ νόμου, ἁρμόσει καὶ
ἐπὶ τῆς παρακολῆς οὐκ εἴρηται. ἀ
νοίξω ἐν παρακολαῖς τὸ πόμαμου.
ὡς τινὰ τῶν ἀντιγράφων τοῦ κατὰ
ματθαῖον ἔχει. ἀλλὰ ἀνοίξω ἐν πα
ρακολῇ τὸ πόμαμου. πάντα γὰρ συν
νεύοντα ἐστὶν. μία ἐπὶ παρακολῇ,
ὡς πάντα ἐστὶ νόμος. φθέγξομαι
προκλήματα ἀπ' ἀρχῆς. ὡς περ
παρὰ τοῖς φιλοσοφοῦσι τὰ ἑλλήνων
ἐπὶ τινὰ προκλήματα. ἀπροτιθέ
ασι τοῖς μέλλουσι μελετᾶν, ἵνα ἅμα
πολῶσιν ἐκεῖνοι. ἢ οἱ διδάσκοντες.
ἢ οἱ πεγραμμάνοντες τῶν ἐπιδε
κνυμένων ἐκεῖνα τὰ μαθήματα, οὕ
τως ἐπί τινα καὶ τῆς γραφῆς προκλή
ματα. τίνα ταῦτα; πῶς γεγόνα
σι τρεῖς ἡμέραι ἡλίου μελίκτισθέν
τος, μελὶ δὲ σελήνης. μελὶ δὲ ἀπέρω.
τῇ γὰρ τετάρτῃ ἡμέρᾳ ἀναγέγραπται ὑ
πὸ μωϋσέως, γεγενῆσθαι τοὺς φω
τῆρας. καὶ τοὺς ἀπέρας τοῦ προ
κλήματος τῶν ἀπ' ἀρχῆς —

πάλιν· πῶς σκότος μὲν ἦν ἐπά
νω τῆς ἀμύσσου, πνᾶ δὲ θεοῦ ἐπάνω
τοῦ ὕδατος· καὶ διὰ τί οὐχὶ πνᾶ θεοῦ
ἐπάνω τῆς ἀμύσσου· τὸ δὲ σκότος
ἐπάνω τοῦ ὕδατος· καὶ τοῦτο προ
κλημά ἐστι τῶν ἀπάρχης· καὶ ἐ
άν τις εἰδῆ σοφῶς ἐπερωτᾶν τὰ ἀ
πὸ τῆς γραφῆς, εὑρήσει τὰ προκλή
ματα τὰ ἀπάρχης· ἐπὰν οὖν λέγει
ὁ σὴρ φθέγξομαι προκλήματα ἀπάρ
χης, ἄκουε αὐτοῦ λέγοντος· ὅτι τὰ
προκλήματα τὰ ἀπάρχης, σαφηνι
ῶ· κατὶ δίαν γὰρ τοῖς ἰδίοις μαθη
ταῖς αὐτοῦ, ἐπέλυε πάντα τὰ προ
κλήματα, καὶ ἐγάγει αὐτοῖς τὸν λόγον
τὸν περὶ τοῦ θεοῦ· ἐκεῖνα ἦν τὰ προ
κλήματα περὶ ὧν ἐδίδασκε σαφη
νίζων αὐτὰ τοῖς μαθηταῖς· ἃ αἰνις
σόμενος ὁ ἰωάννης φησίν· οὐδὲ αὐ
τὸν οἶμαι τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ
γραφόμενα μικρία· φέρε γὰρ καθὺ
πόθεσιν ὅσα ἐλάγει περὶ θυ ὁ σὴρ
τοῖς μαθηταῖς εἰς ἀναγραφὴν ἔρχε
σθαι· οὐκ ἤνεγκεν ἂν ὁ κόσμος· ἀγγὰ

σεισμὸν ἀντιναπεπόνθει καὶ τα
ραχήν· λέγεται γὰρ ἀπὸ τῶν θείω
λόγων, σείεσθαι τὴν γῆν, καὶ τὸν οὐνὸ
ζενίζεσθαι· καὶ ἐχρὴ τὴν αἰτίαν,
ἐπεῖν τοῦ σεισμοῦ· τοῦ γενομένου ἐκ
τῶ πάθει τοῦ σρ̄ς· καὶ τῆς ἐκλεί
θεως τῆς ἡλιακῆς, ἐρούμεν· ὅτι
ἐπεὶ τὸ μέγεθος τῆς πρὸς τὸν πρᾶ
ἐχῆς παράδοξον ἦν, ἐκίνησε καὶ
τὰ ποιχεῖα καὶ τὸν κόσμον· ἦν ἀλη
θῶς τὰ ποιαῦτα λεγόμενα ὑπὸ τοῦ
σρ̄ς· ἂν διὰ τὸ ταράσσεσθαι τὸν κόσμον
ἐπ' αὐτοῖς, ἀλάλητα πολλάκις ἐ
μενε· καὶ πεναγμοῖς τοὺν οἱ ἄλλοι ἀ
λαλήτοις ὑπερ ἐν τυγχάνουσι τῶ
θεῶ· τάχα διὰ τοῦτο ἀλαλήτοις·
ἵνα μὴ κινήσωσι τὸν κόσμον· καὶ παῦ
λος γὰρ μέλλων ἀκούειν ἄρρητα ῥεί
ματα· οὐκ ἤκουσεν αὐτὰ ἐπὶ γῆς
ἤμελλε γὰρ ἡ γῆ τρέμειν καὶ σαλεύε
σθαι· ἐγὼ δὲ τολμηρότερον ἐρῶ· οὐ
κ ἤκουσεν αὐτὰ· οὐδὲ ἐν τῶ ἀέρι·
οὐκ ἤκουσεν αὐτὰ ἐν τῶ πρώτω οὐνῶ·
οὐκ ἤκουσεν αὐτὰ οὐδὲ ἐν τῶ δευτέρ

οὐνῶ. ἐσαλεύθη γὰρ ἂν πάντα
ταῦτα τὰ κτίσματα, ἅτε πόρ εἰρεῖτο
αὐτῶ, τὰ ἄρρητα ῥήματα· ὅν τι ἐν
τούτοις τοῖς κτίσμασι. διὰ τοῦτο ἀ
κούειν μέλλων τῶν ἱερῶν μαθημά
των καὶ ἀρρήτων, ἡρπάσθη ἐσωτρί
του οὐνοῦ. ταῦτα, διὰ τὸ φθέγξομαι,
προκλήματα ἀπ' ἀρχῆς· ὅτι ἐφθέγ
ξατο μὲν τὰ προκλήματα. καὶ ἐλυ
σεν αὐτὰ τοῖς μαθηταῖς· οὐκ ἀναγέγρα
παι δὲ· οὐ γὰρ συνέφερε τῶ κόσμω
ἡ γραφὴ αὐτῶν. καὶ ταῦτα μὲν τὰ ὑ
πὸ τοῦ σρ̄ς εἰρημένα. ἀποκρίνον
ται οἱ ἀπόστολοι πρὸς αὐτόν· καὶ οἱ
μαθηταὶ πάντες αὐτοῦ· καὶ ἐκ προ
σώπου αὐτῶν ταῦτα λέγεται· ὅσα
ἠκούσαμεν, καὶ ἐγνώμεν αὐτά· του
τέστιν οἱ δαμεν ἄλλα μαθήματα· ὅ
σα ἠκούσαμεν αὐτά· ὡς ἠκούσαμεν,
ἐγνώκαμεν· αὐτὰ ἡμῖν διηγήσαντο
οἱ πρ̄ες ἡμῶν· πρὶν σὺ ἔλθης, καὶ
ταῦτα ἡμῖν ἀπηγγέλη· καὶ οἱ πρ̄ες
ἡμῶν διηγήσαντο ἡμῖν· ὃ κ ἐκρύ
βη ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῶν εἰς γενε

ἀνὲ τέραν· ἐδίδαξαν γὰρ τοὺς με
τ' αὐτοὺς, ἐκεῖνοι· καὶ ἦσαν ἀπαγγέλ
λοντες, αἰνέσεις κυ· τὸ ἑξῆς ἐστι τοι
οὗτον· καὶ οἱ πρὸς ἡμῶν διηγήσαντο,
ἡμῖν. ἀπαγγέλλοντες τὰς αἰνέσεις κυ·
καὶ τὰς δυναπείας αὐτοῦ· καὶ τὰ θαυ
μάσια αὐτοῦ ἃ ἐποίησε· κἀκεῖνοι ἀ
πήγγειλαν ἡμῖν τὰς αἰνέσεις τοῦ κυ· κἀ
κεῖνοι ἀπήγγειλαν τὰς δυναπείας αὐτοῦ
καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ, ἃ ἐποίησεν·
ἡνίκα ἀνέστησε μαρτύριον ἐν Ἰακὼ κ
ὀ θσ· καὶ νόμον ἔθετο, πρὸ τοῦ ἔλθη ὁ
σὸς νόμος· ὁ μὲν γὰρ, λέγει· προσέ
χετε λαός μου τὸν νόμον μου· ἡμεῖς
δὲ ἀκούομεν προτέρου νόμου· καὶ
νόμον ἔθετο ἐν Ἰηλ· ὃν ἐνετείλατο τοῖς
πατράσιν ἡμῶν· εἴπερ δὲ ἐκείνοις
νόμον ἐνετείλατο· σὺ δὲ λέγεις προ
σέχετε λαός μου τὸν νόμον μου· ἀπαγ
γέλλομεν ὅτι περὶ δύο νόμων διαλαμ
κάνομεν· τοῦ γνωρίσαι αὐτὰ τοῖς υἱ
οῖς αὐτῶν· ἔστι τοῦτο γὰρ ἐνετείλατο·
τοῖς πατράσιν, ἵνα γνωρίσωσι τοῦ
υἱοῖς αὐτῶν· ὅπως ἀντιλεῶ γενεὰ

ἑτέρα ἡ οἱ τεχθησόμενοι· οὗτοι τῶλα
ὠ, τῶ τεχθησομένω, ὃν ἐποίησε κ̅ς̅, ἀ
παγγέλλει χ̅ς̅ τὰ μεγαλεῖα τοῦ πρ̅ς̅· καὶ
ἀναπήσονται καὶ ἀπαγγελοῦσι τοῖς ἡ
οῖς αὐτῶν ἡ οἱ τεχθησόμενοι, ὁ μὰρ ὁ
τεχθησόμενος ἀνίπαται ἐκ νεκρῶν φ̅η̅·
συνεταφήμεν τῶ χ̅ῶ̅ διὰ τοῦ καπίσμα
τος καὶ συνανέπημεν αὐτῶ· καὶ ἀναπὰς
οὗτος οὐ περὶ πατεῖ· ἀπαγγέλλει οὖν
τοῖς ἡ οἷς ἑκατ̅· ἱνα θῶνται ἐπὶ τὸν
θεὸν τὴν ἐλπίδα αὐτῶν· καὶ μὴ ἐπιλά
θονται τῶν ἐργῶν τοῦ θεοῦ· τῶν τε πά
λαι καὶ τῶν κατὰ τὴν χ̅ῦ̅ ἐπιδημίαν· καὶ
τὰς ἐν τολὰς αὐτοῦ ἐκζητήσωσιν· ἐκ
ζητεῖν ἐπὶ τὴν ἐν τολὴν, καὶ τῶν ὁ τὴν αὐ
τὴν· καὶ τοῦ ποιεῖν αὐτήν· ἱνα μὴ γε
νῶνται καθὼς οἱ πρ̅ς̅ αὐτῶν· ἐ
κεῖνοι τὰρ οἱ πρ̅ς̅ οἱ πρὸ ἡμῶν· οὐκ ἐ
πιπόθησαν οἱ πρ̅ς̅ ἡμῶν· πάντες
τὰρ ὑπὸ τὴν νεφέλην ἦσαν· καὶ πάν
τες εἰς τὸν μωυσῆν ἐκαπίσαντο·
ἀλλὰ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν, εὐδό
κησεν ὁ θ̅ς̅· θέλω μενοῦν μανθάνειν· ἱ
να μὴ γενώμεθα καθὼς οἱ πρ̅ς̅ ἡμ̅·

ἐκείνη ἡ σκολιὰ γενεά· μάλιστα.
διὰ τὴν ἐπικουλὴν τὴν τοῦ σρ̄ο̄· καὶ
παραπικραίνουσα· καὶ ἔχουσα
τὰ σημεῖα τοῦ παραπεπικρανκέ-
ναι· γενεὰ ἥτις οὐκ ἀτεύθυνε τὴν καρ-
δίαν αὐτῆς· μαρθάνωμεν τὰ περὶ ἐ-
κείνων καὶ τοὺς τόπους αὐτῶν· ἵν'
ἐκ τοῦ μαρθάνειν, καὶ ἡμεῖς κατευ-
θύνωμεν τὴν καρδίαν ἡμῶν· καὶ μὴ
γενώμεθα ὡς ἐκεῖνοι περὶ ὧν γε-
γράπται· οὐκ ἐπιστώθημε τὰ τοῦ θῦ
τὸ πνᾶ αὐτῆς· τὸ γὰρ πνᾶ ἐκεί-
νης τῆς γενεᾶς, οὐκ ἐπιστώθημε
τὰ τοῦ θεοῦ· οὐκ ἐτήρησε τὴν συν-
θήκην τὴν πρὸς τὸν θῦ·
ἡμεῖς δὲ εὐχώμεθα·
τὸ πνᾶ τῆς
εἰρήνης
ἀνα
μαμόν τες, πιστωθῆναι μετὰ τοῦ
θεοῦ· ἐν χῷ ἰῦ ὦ ἐστιν ἡ δόξα
καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰ-
ῶν· ἀμήν·:-

εἰς τὸν ὄζ ψαλμὸν ὁμιλία ἅ

Ἄξιον ἐπιστῆσαι τί δήποτε τὸν κα-
τάλογον ποιεῖται τῶν ἁμαρτημά-
των νῦν ἡ γραφὴ· ἀνασπεύποισα
τὸ ἡμαρτηκέναι, οὐκ ἐπὶ ὅλον τὸν λα-
ὸν, ἀλλ' ἐπὶ μόνους τοὺς υἱοὺς ἐφραίμ·
φησὶ γὰρ υἱοὶ ἐφραὶμ ἐντείνοντες
τόξοις· ἐπράφλησαν ἐν ἡμέρᾳ πολέμου·
οὐκ ἐφύλαξαν τὴν διαθήκην τοῦ θεοῦ
τὴν πρὸς τὸν δαδ'.

(ρ) ῥοκοὰμ
υἱοὺς σαλομῶν, σκληρότερον ἦρχεν
αὐτῶν· ὥστε τοὺς υἱοὺς ἰηλ' πέμψαι
πρὸς αὐτὸν αἰτοῦντας ἄνεσιν· ἐκεῖ-
νον δὲ ὑπερθέμενον τὴν ἀπόκρισιν,
πρότερον μὲν συμκούλους ἀπειληφέ-
ναι τοὺς πρεσκυτέρους καὶ τοὺς συν-
τραφέντας αὐτῷ· καὶ οἱ μὲν πρεσκυ-
τεροι συνεκούλευσαν, ἀνιέναι τὴν σκλη-
ρότητα τὴν πρὸς τὸν λαόν· ἱνα μεί-
νωσιν ἑκόντες κασιλευόμενοι ὑπὸ τοῦ
ῥοκοάμ· οἱ δὲν ἑώτεροι τὰ μεχαρισ

μέν παραβάν τὸν τῆς πόλεως, τὰ δόμα
τίαν σφίσι μὲν ὑβρίσαν· ὅν τῆς σφετέρας
ἠχρήσαν μέν μος· ἀποστερήματα τοῖς
ἐκ τῶν θεῶν θέσιν οὕτως· ἡ μὲν ἱερότης σε,
ἐκ τῶν ἀρχιτέρας τῆς ὁσφύος τοῦ πρεσβυ-
τέρου· ὃ πέρ μου ἐ παίδας ἐν μέσῳ ἐμέ πα-
ρέχειν· ἐγὼ δὲ ἐν ἀδόξῳ μέσῳ ἐμ σέρ
τοῖς· καὶ ἐν τοῖς ταύτῃ τῇ σε ἡμερότητι,
λ πάσασαν δὲ κε αἰφνίδιον· ἠτήσαμέ
μου αὐτὸν ἱερεῖα ἐν ἀλλοφύλοις· ὃς
ἐξήμαρτε τὸν ἱλ· καὶ ἐν παρανόμῳ ἐφίσα-
μεν· οὐκ ἐκαίμη μὴ μὲν μετὰ σ ἐν δαβ· οὐ
δὲ κε ἡμερομοίαν ἐν ἀδοξίᾳ σαι· καὶ κε
μὲν οὐ ἐν ἐνοίησαν οἱ τὴν ἐν ἀδοσιν τοῦ λαοῦ
τὸ ὁσον ἐφ' ἑαυτοῖς δὲ ἀλεόταν τοῦ· καὶ
ἐν σχίσματι γεγενημένοι· καὶ ἀνόσασαν
τοῦ ἱλ· τοῦ δὲ κε ἀλεῶ τούτῳ· αὐτὸς
γὰρ ἐρωμένῳ· καὶ κε ὡς ἄρξαν τοῦ
λαοῦ· καὶ κε ἀρίσσ δὲ ἐνοίησαν οἱ καὶ
οὕτω ὁμοίως σε ἡμερῶν τοῦ ἐρωμένου, ἀν
μασχόμενοι καὶ μείναν τὸ διαθήκῃ
πρὸς τὸν δαβ· τοῦ θῦ διαθήκην· οὐ γὰρ
εἰσὶν καὶ αὐτοί· οὐκ ἐκαίμη μὴ μὲν μετὰ σ ἐν
δαβ· οὐ δὲ κε ἡμερομοίαν ἐν ἀδοξίᾳ·

διὸ καὶ τὸν ναὸν αὐτοὶ ἔσχον καὶ τὸ
θυσιαστήριον· ἀλλὰ καὶ οἱ λεῦται οἱ
ἐν ταῖσλοι παῖσφυλαῖς τοῦ ἰηλ δι
ἐσπαρμένοι· μελλμένον τοῦ ἐπὶ τῶ
σχήματι, ἦλθον ἐπὶ τὰς δύο κα
ταλειφθείσασφυλάς, ἐν ὁμονοίᾳ, τῇ
πρὸς τὸν σκληρὸν ῥοβοάμ· αἱ ἱστο
ρίαι δὲ αὗται καὶ οἱ λόγοι οὗτοι· οἱ κα
τὰ τὰ ἀναγνώσματα, καὶ τὸ ἦθος
μὲν ἡμῶν ὠφελῆσαι δύνανται· ἐὰν
δὲ δυνώμεθα ἀνακαίνειν, οἷοί τε ἔσον
ται καὶ διδάσκειν ἡμᾶς θεῖα μιστή
ρια· πρὸς τὸν οὖν πῶς τὸ ἦθος ὠ
φελεῖ αὐτὴν ἡ ἱστορία, ἴδωμεν· ἄνω
ἐπιν ἐπίσκοπον τινὰ εἶναι σκληρότε
ρον· ὡς περ πάλαι ἀλλαχοῦ πατέ
ρα τῶν ὑποτεταγμένων· ἐάν ποτε
οὖν τύχει τοιοῦτον εἶναι· οἱ μὲν στασιώ
δεις, μιμοῦνται τὰς δέκα φυλάς· ὡς
αἱ ῥοῦνται τὸν ἱεροβοὰμ υἱὸν ναβὰτ
ὃς ἐξήμαρτε τὸν ἰηλ· οἱ δὲ ἐρημικοὶ,
ἀνέχονται καὶ φέρουσι τὴν χαλεπό
τητα τοῦ ῥοβοὰμ· διὰ τὸν δαδ· διὰ
τὸ γένος· διὰ τὴν διαδοχήν· περι

μένοντες, ἕως ἡ θεία πρόνοια· ἡ τὸ
τον θεραπεύσει, ἢ ὀνυμέται οἰκονο
μήσει· ὁρᾶτε οὖν ὅτι ἡ ἱστορία· ὠ
φελεῖ κατὰ τὸ ῥητόν· καὶ εἴποτε ἐν
ἐκκλησίαις γεγόνε σχίσματα, πάν
τως τὴν προφάσει τῶν ἁμαρτιῶν
ῥουσαὴν τινὲς γεγέννηνται· φαντα
σθέντες γὰρ τὴν σκληρότητα, ἔσχι
σαν οἰσχίσαντες· φαντασθέντες
γὰρ τὴν χαλεπότητα, ἔσχισαν
οἰσχίσαντες· καὶ οἱ ἀποστήσαντες
δὲ τῆς ἐκκλησίας οὐς ἀπέστησαν,
τὸν ἱερουσαὴν ἐκεῖνον ἐμιμήσαντο·
ἀρχὴ δὲ οὐμόνον σχισμάτων, ἀλλὰ
καὶ αἱρεσέων γεγένηται τὰ τοιαῦτα
ἁμαρτήματα· ἀλλὴ μεῖς ὡς ἡ φυ
λὴ ἰοῦδα· ὡς ἡ φυλὴ κεινιαμὶν· μὴ
ἀποστῶμεν τῆς ἐκκλησίας· μὴ ἐ
ξωγινώμεθα τοῦ ναοῦ· ἀλλὰ δεικνύ
ωμεν αὐτῶν τὴν μακροθυμίαν· εἰ
δότες ὅτι ἐὰν ὀλιγοτυχότερον ἀνα
πραφῶμεν, δυνάμει γεγόμεν τὸ εἰρη
μένον τότε ὑπὲ ἐκείνων· οὐκ ἔστιν ἡμῖν
μερὶς ἐν δᾶδ· οὐδὲ κληρονομία ἐν

υἱῶ ἰσσαί· ὁ τὰρ μέγων οὐκ ἔστιν ἡμῖν
μερὶς ἐν δᾶδ· ποτὲ μὲν περὶ τοῦ δᾶδ
ἐδόκει μέγειν περὶ τοῦ υἱοῦ ἰσσαί, κεῖν·
νῦν δὲ περὶ χῦ μέγει· περὶ οὗ τέτραπται·
ἀναπήσω αὐτοῖς δᾶδ τὸν δοῦλόν μου ὃς
ποιμαν εἰ αὐτούς· καὶ περὶ οὗ τέτραπται·
περὶ οὗ ἡ προφητεία φησίν· ἐξελεύσε
ται ῥάμδος ἐκ τῆς ῥίζης ἰσσαὶ καὶ ἄν
θος ἐκ τῆς ῥίζης ἀναμήσεται· καὶ
ἐπαναπαύεται ἐπ' αὐτὸν πνᾶ τοῦ
θῦ· πνᾶ σοφίας καὶ συνέσεως, καὶ
τὰ ἐξῆς· καὶ ὡς περδιδασκόμε
θα μὴ πορνεύειν καὶ μεῖμοι χεύειν·
καὶ μὴ κλέπτειν· καὶ ὅσα ἄλλα ἀεὶ μὰν
θάνομεν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ὑπὲρ
τοῦ ἀποστῆσαι τὰς ἁμαρτίας, οὕτως
μαν θάνομεν μηδέποτε λέγειν· οὐ
κ ἔστιν ἡμῖν μερὶς ἐν δᾶδ· μαν θάνομ
μηδέποτε ἐν σχίσματι γενέσθαι· δύ
ο τὰρ προκειμένων· ἁμαρτωλοτέρου
δοκοῦντος τοῦ μὴ τὸ σχίσμα ἔχοντο·
καὶ οὐχ ἁμαρτωλοῦ τοῦ ποιοῦντος
τὸ σχίσμα, πολλῶ αἱ ῥεπώτερόν ἐστι με
τὰ τοῦ ἁμαρτωλοτέρου, ἢ μετὰ τοῦ

φαντασίαν δι' καὶ ὁ σύνης ὀξ ἀποστελ
λόντος καὶ σχίζοντος τὸν λαὸν τοῦ
θυ. ὁρᾶς τοὺς ὅτι ὅλα τὰ ἁμαρτή
ματα τοῦ λαοῦ. ἐπὶ τοὺς ὑλοὺς ἐφραὶμ
διὰ τὸν ἱερουσαλὴ ἀνήνεγκεν ἡ γραφή.
καὶ πάντας τούτους τοὺς ἁμαρτά
νοντας, ὑλοὺς εἶπεν ἐφραὶμ διὰ τὸν
ἱερουσαλὴ; καὶ ὥπερ τοὺς κατορ
θώσαντας ὑλοὺς λέγομεν τοῦ ἀμραὶ
αὴ. ὁ σὴρ γὰρ τοῦτο ἐδίδαξεν, οὕτως
τοὺς ἐν σχίσμασι. τοὺς ἁμαρτάνον
τας. τοὺς ἐπιλανθανομένους τῶν
ἐν τολῶν τοῦ θεοῦ καὶ τῶν μεγαλείων
αὐτοῦ. ἐροῦμεν πάντας εἶναι ἱερο
υσαλὴ, καὶ τοὺς ὑλοὺς ἐφραίμ. πολ
λαχοῦ μὲν οὖν ἔροιμεν ἂν ἐν ταῖς προ
φητείαις λεγόμενον τὸ περὶ τοῦ ἐ
φραὶμ. μάλιστα δὲ ἐν τῷ ὠσηὲ τῷ
προφήτη, οὗ ἐπὶ τοῖς λοιποῖς ὡς
δυσλήποις καὶ οὐ πᾶσιν εὐλήποις.
ξ λέγεται, τίς σοφὸς καὶ συνήσει ταῦ
ξ τα. ἢ συνετὸς, καὶ ἐπιγνώσεται αὐτά.
καὶ οὐχ εἷρον ὀλίγων ὑπομνησθῆναι
ὑπὸ τοῦ ὠσηὲ προφητείων ὀνο

μαζουσῶν τὴν ἐφραίμ· ἵν' ἴδωμεν
ἐκεῖ μάρτυρα· ἐπὶ τίνος γαμμάνεται
τὸ ὄνομα τοῦ ἐφραίμ· λέγει οὖν ἐκεῖ
ὁ κσ· ἐν τῷ ἐπιτρέφειν με τὴν αἰχμα-
λωσίαν τοῦ λαοῦμου· ἐν τῷ ἰᾶσθαί με
τὸν ἰηλ· καὶ ἀποκαλυφθήσεται ἡ ἀδι-
κία ἐφραίμ· καὶ ἡ κακία σαμαρίτ-
ας· ὅτι εἰργάσαντο ψευδῆ· καὶ κλέ-
πτης πρὸς αὐτὸν εἰσελεύσεται· ἐκδι-
δύσκων λη, τὴς ἐν τῇ ὁδῷ αὐτοῦ· ὁ
πρὸς συνάδοισιν ὡς ᾄδοντες ἐν
ταῖς καρδίαις αὐτῶν· τί οὖν κούρε-
ται ταῦτα περὶ τοῦ ἐφραίμ ἐν ὠ-
ώσηε· ἵνα νοήσωμεν ὑπηρότερον
παρὰ τὰ εἰρημένα· τὸ υἱοὶ ἐφραίμ
ἐν τείνοντες καὶ κάλλοντες τόξοις·
ἀπὸ τῆς φυλῆς ἐφραίμ ἀποπήσαν-
τες τὰς δεκαφυλὰς τοῦ ῥοκοάμ·
οὐκ ἠρκέσθη τῷ, τὴν ἀποστασίαν πε-
ποιηκέναι· ἀλλὰ ἐν γαμμαθεὶς μλή-
πως ἐπὰν ἔρθωσι προφάσει τοῦ
ναοῦ καὶ τῆς φατρίας πρὸς τὸν
ῥοκοάμ, ἀνέπρασεν ἐορτὰς ἀπὸ
τῆς καρδίας αὐτοῦ· ἑτέρας πα-

ρὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ θεοῦ ἐποίησε
τε καὶ δ̅ ὁ δαμάλεις χρυσᾶς· καὶ
ἔθηκεν αὐτὰς ἐν τῇ κληρονομίᾳ, τῇ
δέκα φυλῶν· τί οὖν κούμεται ἐν τούτῃ
ἡ γραφή· ὅτι ὡς ἐπί πᾶν οἱ τὰ
σχίσματα ποιοῦντες, ἀποφι
μαρχίας τοῦτο πάσχουσι· καὶ οὐ
κἀρκούμενοι τὸ ἐσχικέναι, κού
μον ταίτινα καὶ νοτομίαν δίδας
καμίας εἰσάγειν· ἵνα διὰ τῆς καὶ
νοτομίας καθαιροῦντες τὰ ἐκ
κλησιαστικὰ· φαντασία ἀμηθείας,
κρατῶσι τοὺς ἠπατημένους· συμ
κόμον οὖν τῆς καινοτομίας, ἡ πρᾶς
σομένη ἑορτὴ ἀπὸ τῆς καρδίας
τοῦ ἱερουσαμ· οἷον εἰ γὰρ ἐκφρο
σύνας ἑαυτοῖς ἀναπλάτγουσι· οὐ
ἑορτὰς, οἱ καινοτομοῦντες· καὶ ἀμ
μηνδίδας καλίαν παρὰ τὴν ἐκκλη
σιαστικὴν ἐσάγοντες· καὶ ὡς πε
ρεὶ χρυσᾶς δαμάλεις ποιοῦσι, ζῶ
ον ἐπωργικὸν, περὶ τὴν γῆν ἀσχο
λούμενον χρυσοῦν· τοῦ χρυσοῦ,
συμκόμου ὄντος νοῦ· ἀπὸ γὰρ τοῦ

ἑαυτῶν μοῦ ἀναπαράτγουσι· μύ-
θους· αἰῶνας καὶ συζυγίας· ἠ-
θεοὺς διαφόρους· καὶ ἄλλον μὲν τὸν
τοῦ νόμου· ἄλλον δὲ τὸν τοῦ εὐαγγελί-
ου· καὶ ἐκτρώματα· καὶ μεθεμ-
ψυχώσεις· καὶ ἀρνήσεις διαφόρους·
καὶ ἔτι ἄλλο ἀναπράσσουσι· συμ-
κολον οὖν εἰσιν οἱ ἀποπάντες τότε
τοῦ λαοῦ· καὶ προσέχοντες ἑορταῖς
ἀναπεπλασμέναις ὑπὸ τοῦ ἱε-
ροκοάμ, τῶν ἐν ταῖς αἱρέσεσιν ἀ-
φιπαμένων τῆς ἐκκλησίας· πρό-
σχες τὰρ τῷ ἐπιτῷ, ὅτι ἐπὶ τοὺς
τοιούτους ἀναφέρεται ἡ προφητεί-
α· ἐν τῷ ἐπιπρέφειν με τὴν
αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦμου· ἐν ὧ ἰά-
σασθαί με τὸν ἰηλ, καὶ ἀποκαλυ-
φθήσεται ἡ ἀδικία ἐφραίμ· λέγω
δὲ, τῶν αἱρέσεων· εἰσαγόντ
καὶ κρυπόντων αὐτῶν τὴν δι-
δασκαλίαν φαντασίαν ἀποκρύ-
φων· μαθάνει δὲ ὅσον οὐκ ἐπέ-
πραπται ὁ ἀληθινὸς ἰηλ· ὅσον
οὐκ ἰάθησαν αἱ ψυχαὶ τῶν λεγόν

τῶν· ἀκουόντων· ὅταν δὲ ἰαθῶ
σι καὶ μάθωσι τὰ ἀμυθιμὰ, τότε
φανεροῦται τὰ τῶν αἱρεσέων ἀπόκρυ
φα, ὡς πλάσματα καὶ ἀμότρια
σρίας τυγχάνοντα· καὶ τοῦτο, τῇ πρί
ρα, ἴσμεν· ἐν γὰρ τῇ πρώτῃ ἡμῶν
ἡλικίᾳ, πάνυ ἦν θοῦν αἱ αἱρέσεις· καὶ
ἐδόκουν πολλοὶ εἶναι οἱ ἐν αὐταῖς συ
ναγόμενοι· ὅσοι γὰρ ἦσαν λίχνοι
περὶ τὰ μαθήματα τοῦ χῦ· μὴ ἐπο
ροῦντες ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ διδασκάλῳ
ἱκανῶν· διὰ λιμὸν, μιμούμενοι τὰ
ἐν λιμῷ ἐσθίοντας κρέα ἀνθρώπινα·
ἀφιπάμενοι τοῦ ὑγιοῦς λόγου, προσέ
χον λόγοις ὁ ποίοις δήποτε καὶ ἦν
συγκροτούμενα αὐτῶν τὰ διδασκα
λεῖα· ὅτε δὲ ἡ χάρις τοῦ θεοῦ ἐπέ
λαμψε διδασκαλίαν πλείονα, ὁ σκο
τὸς αἱ αἱρέσεις κατελύοντο· καὶ
τὰ δοκοῦντα αὐτῶν ἀπόρρητα, πα
ραδειγματίζεται· καὶ δείκνυται·
κλασφημίαόντα, καὶ λόγοι ἀσεβεῖς
καὶ ἄθεοι· διὸ λέγεται ἐν τῇ προ
φητείᾳ· ἐν τῷ ἐπιπρέφειν με τὴν

αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦμου· ἐν τῷ
ἰάσασθαί με τὸν ἰηλ· καὶ ἀπολα-
λυφθήσεται ἡ ἀδικία ἐφραίμ· καὶ ἡ
ἀδικία σαμαρείας· Σαμάρεια
τροπικῶς, ἡ μετρόπολις ἦν τῶν
αἱρέσεων· ἡ μετρόπολις ἐν θαῶ-
κει ἱερουσαλὴ υἱὸς ναὰ τ̄· ὃς ἐξή-
μαρτε τὸν ἰηλ· Ὅτι δὲ περὶ αἱρέ-
σεων ὁ λόγος, πρόσεχε τῷ ὅτι εἰρ-
γάσαν τὸ ψευδῆ· ἀλλὰ καὶ τὸ ἐξῆς ἐπι-
μᾶλλον, σαφεστερόν ἐστιν· ὅτι εἰς αἱρέ-
σεις ἀναφέρεται τὰ λεγόμενα· καὶ
κλέπτης πρὸς αὐτὸν εἰσελεύσεται· ἔ-
χεις δὲ παρὰ τῷ ἰωάννῃ ἐν τῷ εὐα-
γελίῳ· ὅτι οἱ λαμμάνοντες τὰ θεῖα
λόγια, οὐνομίμως ἀλλὰ συγχρώμε-
νοι αὐτοῖς κακῶς, κλέπται εἰσὶ καὶ
λῃσταί· πάντες γάρ φησιν ὅσοι ἦλθ
πρὸ ἐμοῦ· κλέπται εἰσὶ καὶ λῃσταί· ὃ
οὐκ ἤκουσεν αὐτῶν τὰ πρόματα· ὃ
κλέπτης οὖν πρὸς αὐτὸν εἰσελεύσεται·
ἐὰν ἀκούσῃς ἐν ταῖς αἱρέσεσιν, ὁ
ἀπόπολος εἴρηκε· τὸ εὐαγγέλιον εἴ-
ρηκεν· ἴσθι ὅτι τὰ ῥητὰ παρέκει

νοις. ὡς παρὰ κλέπταις τοῖς· ὡς
ὡς περὶ ἐὰν ἐπιστρῶς τὰ σὰ παρὰ
κλέπτη. οἶδας ὅτι κλέπτης ἔχει τὰ
σὰ· σὺ γὰρ αὐτὰ εἶχες κατὰ νόμον.
οὕτως ἐὰν ἴδης παρὰ τοῖς αἱρετικοῖς,
συγκρίσει τῶν λόγεων· ἄκουε αὐτῶν·
ὡς οὐ σῶν παρὰ τοῖς κλέπταις· εἰσέρ-
χεται οὖν πρὸς τὸν ἐφραὶμ κλέπτης
κατὰ τὸ εἰρημένον· κλέπτης πρὸς αὐ-
τὸν εἰσερεύσεται· καὶ ἐκδιδύσκων
ληιστὴς οὐκ εἰσέρχεται· ἀλλὰ ἀληθῶς
πρὸς τὰς αἱρέσεις ἐκδιδύσκων λη-
στὴς εἰσέρχεται· ἐν δὲ δῆσαι τὸν
κν ἰν χν; ὑπὸ τούτου ἐκδύνει αὐτόν·
φαντασίαν μὲν χν· οὐ χν δὲ ἀληθῶς·
ἀντίχριστον γάρ σοι δίδωσιν· ἐκδύ-
σασθε τὸν χν· ἢ οὐκέτιν ἀντίχριστο
ὀνομαζόμενος χς· οὐ μετὰ τῆς περὶ
χν· ἀλήθεια δὲ περὶ χν γεγέννηται
ἐκ παρθένου· ἀντίχριστος οὐ γεγέννη-
ται ὅλως· ἀλήθεια περὶ χν· σῶμα
εἶχε παρὰ πλήστον τῶν ἡμετέρων·
ἵνα ἡμᾶς σώσῃ· ἀντίχριστος πνευ-
ματικὸν ἦν αὐτοῦ τὸ σῶμα· χς προ

φητεύεται ἀπὸ τῶν προφητῶν· ἀν-
τίχριστος οὐκέτι· ὁ κ̅ς̅ ἡμῶν ἰ̅ς̅ ὑπὸ
τῶν προφητῶν προκηρυχθεὶς· πά-
λιν χ̅ς̅ ἰ̅ς̅ τοῦ κτίσαντος τὸν οὐ̅ν̅ο̅ν̅ ὑ-
τὴν τῆν· ἀμμοῦτινος ἀμωτέρου καὶ ἀ-
γαθοῦ θεοῦ· κρέπτησ οὖν πρὸς αὐτὸν
εἰσερεύσεται ἐκδιδύσκων λη,πής· διὰ
τοῦτο πρόσεχε· μὴ ποτε ὁ μη,πής σε
ἐκδύσῃ· εἰ δεθέλεις μὴ ἐκδυθῆναι
ἀπὸ τοῦ λη,ποῦ· μὴ κατάκαινε ἀπὸ
ἱερουσαλὴμ εἰς ἱεριχώ· ἐὰν γὰρ ἀ-
πὸ τῆς ἱερουσαλὴμ ἐξελθὼν κατα-
καίνῃς εἰς ἱεριχὼ, εὑρίσκει σε μη,πὴς
καὶ ἐκδιδύσκει σε· κρέπτησ οὖν πρὸς
αὐτὸν εἰσερεύσεται· καὶ ἐκδιδύσκων
μη,πὴς ἐν τῇ ὁδῷ αὐτοῦ· μὴ γίνου ἐν
τῇ ὁδῷ τοῦ λη,ποῦ· ἐν γὰρ τῇ σῇ ὁδῷ
μη,πὴς οὐκ ἐν|· ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ
ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή· τοῦτον ὁδεύ-
καὶ μη,πήσου οὐχ ἅπεται· τρία γὰρ
ἀδύνατά μοι νοῆσαι· ὁδοὺς ὄφεως
ἐπὶ πέτραν· ὁδὸν γὰρ ὄφεως ἐπὶ
πέτραν ἀδύνατον νοηθῆναι· ὁδὸς
ὄφεως τοῦ ἀντικειμένου ἐπὶ πέτρ

τὸν χν̄. ἡ πέτρα δὲ ἦν ὁ χ̄ς̄. ἀδύ-
νατον οὖν ὁ δὸν ὁ φέσως ἐπὶ πέτρον
νοηθῆναι. ἐκ διδύκων οὖν λήπτης ἐκ
τῆ, ὁ δῶ, αὐτοῦ. ὅπως συνάδω, σιν
ὡς συνάδοντες ἐν τῆ καρδίᾳ αὐ-
τῶν. πῶς ἀδιανόητα ἐπιν πρὶν
εὑρεθῆναι. εὐχεσθεδὲ, ἱνανοήσω-
μεν ταῦτα. διὰ τοῦτο ἐκ διδύκων.
διὰ τοῦτο καὶ κρέπτης ἐσέρχεται
πρὸς αὐτὸν, ὅπως συνάδω, σιν
ὡς ἄδοντες. οὐχ ἵνα γὰρ ἄδω, σιν.
ἀρρίνα μιμῶνται τοὺς ἄδοντας.
μιμοῦνται γὰρ τοὺς ὑμνοῦντας
τὸν θεὸν. οὐχ ὑμνοῦντες αὐτόν. ἀρ-
ρὰ ἀδικίαν εἰς ὕψος ῥαρωῦντες. ἀρ-
ρέπω ἡμᾶς ὡς ὑπονοῆσαι ἄντις
ἀκούων τῶν τοιούτων διηγήσεων,
κεκτάσθαι τὸ ῥητὸν τοῦτο. ἀναφέ-
ρον τας καὶ ἐξομαλίζοντας αὐτὸ,
ἐπὶ τοὺς ἐπὸ τῶν αἱρέσεων. δέξαι
καὶ δεύτερον. ἐν ταῖς καρδίαις
αὐτῶν ἠυφρανανκασιλεῖς, καὶ ἐν
τοῖς ψεύδεσιν αὐτῶν ἄρχοντας.
ὑ οἱ φ ἐφραὶμ ἐν ταῖς καρδίαις

αὐτῶν ἐσφραναν κασιλεῖς. ποί
ους. ἢ περὶ ὧν γέγραπται. πα
ρέπησαν οἱ κασιλεῖς τῆς γῆς. ὡ
οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ
αὐτό. κατὰ τοῦ κυ καὶ κατὰ τοῦ χυ
αὐτοῦ. καὶ ἐν τοῖς ψεύδεσιν αὐτῶν
ἄρχοντας. ἐν τῷ προτέρῳ ῥη
τῷ εἰργάσαντο ψευδῆ. ἐν θαδεδὲ
καὶ ἐν τοῖς ψεύδεσιν αὐτῶν ἄρχον
τας ἠφραναν. τοὺς γὰρ ἄρχοντ
τοῦ αἰῶνος τούτου. ὧν ἐπιμήσοφι
α ἡ καταρτουμένη. ἐσφραίνουσιν ἐν
τοῖς ψεύδεσι. καὶ ὡς περ ἀντὴν αὐ
μήθειαν πρεσκεύωμεν λυποῦμεν
τοὺς ἄρχοντας τοῦ αἰῶνος τούτου.
οὕτως ἐὰν ψευδώμεθα ἐν ταῖς καρ
δίαις ἡμῶν, ἐσφραίνομεν τοὺς κασι
λεῖς. καὶ ἐν τοῖς ψεύδεσιν ἐ αὐτῶν
τοὺς ἄρχοντας. ἐπῳδὲ καὶ τὸ
δεύτερον ῥητὸν ἐκλασάμεθα ἀναφέ
ρον τὸ ἐπὶ τοὺς ἀπὸ τῶν αἱρέσεων.
τί καὶ τὸ τρίτον. ἀκούωμεν αὐτοῦ.
ἐφραὶμ ἐγένετο ἐγκρυφίας οὐ μετα
πρεφόμενος. ἀκοὺς τῶν αἱρετικῶ

οἱ ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας παιδίαφοι,
καὶ μωροὶ φοὶ καὶ ἀσενῆς· οὗτοι φ
σὶ πρὶν ἐν τῇ γραφαι· τάχα ἡμᾶς
πρόσεστι οὐ κρῶμεν· παρ' ἡμῖν δὲ
τὰ ἀπόρρητα· καὶ τὰ ἀπόκρυφα
τοῦ θεοῦ· ὅσα δὲ διδάσκει τοὺς
μαθητὰς καὶ διὰ τοῦτο ἐν τῷ ἰσ· διὰ τοῦτο
οὐκ λέγεται ἐφρεμὲ ἀρτος ἀγκρυφίας
ὑφ ἡμῶν ἐφρεμὲ ἀρτος· ἵνα μὴ ὁ ἄγκρυ
φος ἐφρεμὲ ἀρτος· τὴν ἐπαγγελίαν τῶν
φίας ἐπιφαίνει, τὴν ἐπαγγελίαν τῶν
ἀπόκρυφον τῶν παρ' αὐτοῖς· οὐ
μεταφρεμὲ ἀρτος δὲ, ἀντὶ τοῦ οὐ
μεταμορφόμενος δὲ, ἀντὶ τοῦ οὐ
μεταμορφῶν· καὶ ἐφαγον ἄμμο τρεῖς
τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ· αὐτὸς δὲ ὁ μεγάλος·
οὐδεὶς ἄμμο τρεῖς ἐφρεμὲ ἀρτος·
ἄμμα οἱ ἄμμο τρεῖς τῆς ἀμμθείας· ἐ
κεῖμα, τὰ ἄρτα, χρόμενοι· ἡμεῖς
δὲ ἐχόμεθα ἀλλοῦν τὸν τοῦ μάγον
τος· ἐγὼ φμὲ ὁ ἄρτος ὁ βῶν ὁ ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· ὁ φαγὼν τοῦ
τον τὸν ἄρτον, βήσεται εἰς τὸν αἰ
ῶνα· καὶ ἐφεῖ εἰν ἄμμον ἄρτον· ἡ τοῦ
ἐκκλησιαστικοῦ τῆς ἀμμθείας· ὁ μὲ
δωκεν ὁ θεὸς τοῖς ἄλλοις· ἐφ' οἷς δὲ

ἐ πεῖν ὁ θεοσόμου ὁ τρέφων με ἐκ
νεότητός μου· καὶ ἐχόμεν οἱ γελέ
τωμεν· ἐὰν ἦι ὁ κ̅ς̅ ὁ θεὸς μετ' ἐμοῦ·
καὶ δῶ μοι τὸν ἄρτον φαγεῖν· οὐδὲ
τὰρ ἰακὼν ἔλεγε· δός μοι ἄρτον
φαγεῖν· ὃν πάντες ἄνοι ἐσθίουσιν·
ἀλλὸν ὁ θ̅ς̅ δίδωσι· τὸν χ̅ν̅ τὰρ δί
δωσιν ὁ θ̅ς̅· ὄν τα ἄρτον, τροφὴν,
τοῖς ἀξίοις· ὥς περ καὶ τῶ ἰακὼν
ἐκείνω· ἴδωμεν καὶ ἀλλόρητον πε
ρὶ τοῦ ἐφραίμ· καὶ ἦν ἐφραίμ πε
ριτερᾶ ἄνους, οὐκ ἔχουσα καρδί
αν· αἴτυπον ἐπεκαλεῖτο· καὶ ἐς
ἀσυρίους ἐπορεύοντο· τὸ μὲν ἄτι
ον πν̅α̅ περιτερᾶ ἐστιν ἔχουσα νοῦν·
τὸ δὲ ἀνάλοτον τῶ ἀντιχρίτω πν̅α̅,
οὐχ ἄλλον· ἐπαγγελλόμενον δὲ εἶναι ἄλ
λον, περιτερᾶ ἄνους ἐστὶν· οὐκ ἔχου
σα καρδίαν· καὶ ὥς περ λέγει τὸ
ὄνομα τοῦ χ̅ν̅ ὁ ἀντίχριτος, οὐ χ̅ν̅ ἔ
χων, οὕτως λέγει τὰ δελέγει κ̅ς̅·
ἐν πν̅ι̅ πονηρῶ· ὁ μὴ ἔχων πν̅α̅
τὸ ἄλλον· λέγει ὧν περὶ τοῦ ἐν ἐκεί
νοις πν̅ς̅· καὶ ἦν ἐφραίμ περιτε

ρὰ ἄνους, οὐκ ἔχουσα καρδίαν· τί δὲ
ἐπικαλεῖται· ἐπικαλεῖται ἡ μὲν
περιπερὰν, τὴν ἱερουσαλήμ· ἡ δὲ
περιπερὰ ἡ ἄνους, ὁ ἐφραίμ, αἰ-
τυπον ἐπεκαλεῖτο· τὰ πολλὰ ἐ-
θνη τῶν λαῶν τοῦ θεοῦ· ἀλλὰ ἀπει-
λεῖ αὐτοῖς ὁ θσ̄· καθὼς γὰρ ἀν πο-
ρεύωνται· ἐπικαλῶ ἐπ' αὐτοὺς τὸ
δίκτυόν μου· καὶ ὡς τὰ πετεινὰ τοῦ
οὐ νοῦ κατάξω αὐτοὺς· κἀν αὐτοὶ με-
τεωρο-πορῶσι καὶ λέγουσι πέτασε·
τί δέ ναι δὲ χρὴ· ὅτι ὡς περ κατὰ
τὸν μωϋσέως νόμον ἐπιν τινὰ πετει-
νὰ καθαρὰ· καὶ ἄλλα ἀκάθαρτα,
οὕτως κατὰ τὸν μυτικὸν μὲν λόγον·
πετεινὰ μὲν καθαρὰ, ἡ περιπερὰ,
τῆς ἐκκλησίας· καὶ πετεινὰ καθαρὰ·
καὶ τί ἄλλο ἐπὶν ἐκκλησιαστικὸν μετε-
ωρο-πόρον· ἀκάθαρτα δὲ πετεινὰ,
τύπτει νεκρουόροι· καὶ τί τὶ τούτοις
παραπλήσιον· τὰ ὑπώματα τὰ ἐ-
παιρόμενα κατὰ τῆς γλώσεως τοῦ
θῡ· τὰ ἀκάθαρτα τοὺς πετεινὰ· κα-
τάγει ὁ θσ̄· καθὼς γὰρ τὰ πετεινὰ

τοῦ οὐν οὗ, κατάβω αὐτοὺς. καὶ
δεύσω αὐτοὺς, ἐν τῇ ἀκοῇ τῆς θλίψε-
ως αὐτῶν. φιλάνος ἐστὶν ὁ θεὸς, καὶ
τοὺς ἀπὸ τῶν αἱρέσεων καθαίρειν
καὶ καὶ δεύσεν κούρεται. πόσους ἐχο-
μεν ἀπὸ τῶν αἱρέσεων καταχθέντ
ὑπὸ τὰ χῦ δίκτυα ληφθέντας. ἐ-
πιμαρῶ γὰρ ἐπ' αὐτοὺς, τὸ δίκτυόν.
καθὼς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐν οὗ κατά-
βω αὐτοὺς. καὶ δεύσω αὐτοὺς ἐν τῇ
ἀκοῇ τῆς θλίψεως αὐτῶν. εἶτα τ
καὶ δεύομένοις ἀπειλῇ ὁ λόγος. οὐ-
αὶ αὐτοῖς ὅτι ἀπεπήδησαν ἀπ' ἐμοῦ.
ἀπὸ γὰρ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς ἀλη-
θείας ἀπεπήδησαν. δ' γραιοί γεσιν,
ὅτι ἠσέκησαν γὰρ ἐμέ. ἐγὼ δὲ ἐλυ-
τρωσάμην αὐτοὺς. αὐτοὶ δὲ κατε-
λάλησαν κατ' ἐμοῦ ψευδῆ. ἐπιδιαάβεις
γὰρ τοὺς ἑτεροδόξους υἱοὺς λέγει ἐφραίμ.
κατελάλησαν κατ' ἐμοῦ ψευδῆ. ὅρα
τοὺν ἀλλέγουσιν. ὁ δημιουργὸς, ἀγρι-
ός ἐστιν. ὁ δημιουργὸς, ἀπάνθρωπός
ἐστιν. ἐπιδέτις ἕτερος ἀνωτέρω ἀγα-
θὸς θεός. δυσφημοῦσιν οὖν ὅσα καὶ

μάγοι σιμυρία. αὐτοὶ δὲ καὶ τὰ μάρ-
σαμ καὶ τὴν μοῦ, τὴν δὴ. ἔτι ἀλλοῦσαι τὸ
περὶ τῶν ἄ ὧν ὄφρα ἐμὲ ἀπὸ τοῦ ὦ
σκε. ἢ σ ὅμε ὅμο γὴ σαμ τὸ πόμ ἡ μέρα.
ὅσσαρ ἄρ ἡ σαμ ἢ σ οὐδὲ μ. καὶ τὸ λιπ
τὰ ὄν τα. καὶ ἀπὸ ἦλθον ὅσοι τὰ ἡ δὲ μ.
μὴ δὲ μὴ τάρ ἄει, θῶ ὅπερ τὸν ἄλλη με
ον ἐ τόν. μὴ δὲ μὴ ἄει. χῶ μὴ πέρ φη
τάνθεις ὅπερ τῶν πέρ φη τῶν. μὴ θὲ
δὲ μὴ ἄει. χῶ μὴ τε γὲ μμ ἡ μὲ νος ὅκ πὲρ
μὴ τὴ εἶσ τὸν μὲ ὄν τοῦ τον ὅσοι δὴ μὲ ω.
τοῦ τὸ ὅσσαρ ἄρ ἡ σαμ ἢ σ οὐδὲ μ. ἢ τα
τοῖσ ὅσοισ λέ πεσι σ αὐτῶν. ὃ ρα οἱ α
ὅσσ ἢ λεῖ. καὶ αὐτοῖσ τοῖσ ἀμ ἀπορέ
σασι τὰ ἀ ρετεῖς. καὶ πρόφ ῆται
ἐμ ἔρ μ ἢ φαί ω, οἱ ἄρ χον τὸ αὐτῶν. οἱ
ἀπόφαι δ ὅσοι ἀμ φὶ σκε αὐτῶν. ὥστε
σοῦ ται ἐμ ἔρ μ ἢ φαί ω. πόσοι ἐ ρ μ ἢ φαί.
βῶν τὰρ ὁ ρόσσ τοῦ θεοῦ καὶ ἐμ ὄρε.
καὶ τὸ μὲ πέρσ ὅπερ πόσ ἀσαμ μέ
χα ρα μὲ ὁ ἀ ομεν. περὶ τῶν αὐτῶν
ἡ μ ἢ μάγ ἢ. καὶ ἀ γὲ μὴ θη σαμ ὡς ἀπὸ
ὡ ὁ ἱ κὲ μ ἢ ύ. ὡς περ οἱ ἄρ πρὸ τὸ ἐ
πρὸ χον τὰ τοῖς πρὸ ἡ μὴ ίοις ἀ θεοί.

ἵνα ἐρίφια ἀρπάσωσιν ἢ ἀρνία.
τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπὶ τὸν οἶκον κυ-
τὴν ἐκκλησίαν, ἐπέρχονται οἱ ἀπὸ
τῶν αἱρέσεων· οἷον ἀετοὶ, κοιλόμενοι
τινὰ ἀρπάσαι· περὶ αὐτῶν οὖν λέγει·
καὶ παρέκησαν τὴν διαθήκην μου·
καὶ κατὰ τοῦ νόμου μου ἠσέκησαν·
πάντας εὑρήσεις σχεδὸν τοὺς αἱρε-
τικοὺς ὁμονοοῦντας ἐν τῷ ἀσεκεῖν
εἰς τὸν μωϋσέως νόμον καὶ εἰς τὸν
θν τὸν δεδωκότα τὸν νόμον· ἔχομεν
δὲ καὶ ἄλλα παραθέσθαι· ἀλλ' ἐξῶν ἐ-
λάκετε, ἀναγνόντες τὸν ὦσηε, εὑρή-
σετε μυρία περὶ τοῦ ἐφραίμ· πλὴν
καὶ ταῦτα αὐτάρκως ἐλήφθη· διὰ
τὸ υἱοὶ ἐφραὶμ ἐν τείνοντες καὶ κάλ-
λοντες τόξοις, ἐπράφησαν ἐν ἡμέ-
ρᾳ πολέμου· ἡ ἱπορία οὐ περιέχει·
ὅτι οἱ υἱοὶ ἐφραὶμ ἐκεῖνοι οἱ κατὰ τὴν
ἱεροκοάμ, ἐν τείνοντες γεγόνασι καὶ
κάλλοντες τόξοις· ἀλλ' ἐὰν ἴδῃς τίνα
τρόπον κολὶς τι τρώσκουσα ἐπὶ τὰ
ῥήματα αὐτῶν τῶν ἑτεροδόξων· νο-
ήσεις δὲ καὶ τὸ ἐν ψαλμοῖς εἰρημένον,

ὅτι ὅτι ἢ οἱ ἐφραὶμ ἐν τείνοντες
καὶ κάμοντες τόξοις γεγόνασιν· ἰ
δοὺ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἐν ἐτείναν τόξον· ὃ
ἡ τοίμασαν κέλη εἰσφαρέτραν, τοῦ
κατατοξεῦσαι ἐν σκοτομήνῃ· ἐν φω
τὶ γὰρ οὐδύναν ται τοξεῦσαι τοὺς εὐ
θεὶς τῇ καρδίᾳ· αὐτοὶ δὲ ἐτράφη
σαν· πότε; ἐν ἡμέρᾳ πολέμου·
ἐπὶ μὲν οὖν ἐν ἡμέρᾳ πολέμου, ὅλη
ἡ ἡμέρα τοῦ αἰῶνος τούτου· πόλεμο
γάρ ἐστιν· οὐχ ὁ τυχὼν ἐν ὠκίῳ· μάλι
τα δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ πολέμου τὰ
τῆς εἰρήνης παύσεται ἐν ταῖς τυχαῖς
αὐτῶν· τότε γὰρ τρέφονται καὶ
ἐν τείνουσι καὶ κάμουσι τόξα· καὶ
οὐκ ἐφύλαξαν τὴν διαθήκην τοῦ θεοῦ·
οὗτοι ἢ οἱ ἐφραὶμ μόνοι· πάντες γὰρ
ἢ οἱ ἐφραὶμ ἐστοῖ, ὅσοι προσέχουσι
τοῖς ἔξω τῆς ἐκκλησίας λότοις· καὶ
οὗτοι οὐκ ἐφύλαξαν τὴν διαθήκην αὐτοῦ·
ἀλλ' ἔξω καίνουσι τῆς διαθήκης τῆς πα
λαιᾶς· ἀφ' ἧς ὁ κ̅ς̅ ἡμῶν ἰ̅σ̅ χ̅ς̅ προ
φητεύεται· ὡς αὐτὸς διδάσκει λέγων·
εἰ ἐπιπεύετε μοῦ σεῖ· ἐπιπεύετε ἂν ἐμοί·

περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν· αὐτὸ
διδάσκει λέγων ἐν τῇ παραμυθίᾳ τοῦ
εὐαγγελίου· ἔχουσι μωϋσέα καὶ τοὺς προ-
φήτας, ἀκουσάτωσαν αὐτῶν· καὶ τέ-
γονε τὸ εὐαγγέλιον, κατὰ τὰ εἰρημέ-
να· ἐκ στόματος τῶν ἁγίων ἀπαιῶ-
νος τοῦ θεοῦ προφητῶν· οὐκ ἐφύλα-
ξαν οὖν οἱ υἱοὶ ἐφραίμ· οἱ ἐν σχίσμα-
σιν· οἱ ἐν αἱρέσεσι, τὴν διαθήκην τοῦ
θεοῦ· καὶ ἐν τῶν ὁμῶ αὐτοῦ οὐκ ἠνου-
λήθησαν πορευθῆναι· ἡμεῖς ἐν τῶν
νόμῳ τοῦ θεοῦ πορευόμεθα· ἐν τῶν
ἀληθινῶ· οὐκ ἐν τῶ τυπικῶν· ἐχέ-
τωσαν οὖν οἱ ἰουδαῖοι τὸν τυπικὸν νό-
μον· καίτοι γε· οὐδὲ αὐτὸν δύνανται
τηρεῖν· ποῦ ἡ λατρεία· ἡμεῖς δὲ ἔχομεν·
οἴδαμεν ὅτι ὁ νόμος τοῦ θεοῦ πνευμα-
τικός ἐστι καὶ ἐν τῶν ὁμῶ τοῦ θεοῦ πο-
ρευόμεθα· οὐ γὰρ ὁ ἐν τῶ φανερῷ ἰου-
δαῖος ἐστί· καὶ περιτομὴ καρδίας,
ἐν πνεύματι· οὐ γράμματι· οὗ ὁ ἔπαι-
νος, οὐκ ἐστὶν ἐξ ἀνθρώπων· ἀλλ' ἐκ τοῦ θεοῦ·
καὶ ἐπελάθοντο τῶν εὐεργεσιῶν αὐτοῦ·
ἰδὲ τοὺς αἱρετικοὺς ἐμπλακρικῶς

ἁρμόζει αὐτοῖς τὸ ἐπελάθοντο τῶν
ἐξεργεσιῶν αὐτοῦ· ἵνα ἄνοι ἐν κόσμῳ,
ὄντες· ἀπορεύοντες οὐνοῦ καὶ γῆς·
κρείσσοντες τὰ τηλικαῦτα θεάμα
τα, κακῶς ῥέγωμεν τὸν δημιουργὸν
καὶ τὸν κόσμον· καὶ ἐπιπρέφωμεν
εἰς οὐδὲν, κατὰ τὰ εἰρημένα ἐν τῷ
προφήτῃ, πρὸς ἐκείνους· δεῖ ὁ
πὸ κτίσεως κόσμου τὰ τοῖς ποιήμα
σιν ὁ οὐμένα καθορώμενα κρείσσοντ',
ἀπὸ τούτων ἀναμαίνειν καὶ ῥέγειν· εἰ
ταῦτα ἐν τῷ προσκαίρῳ καὶ ὀλιγο
χρονίῳ, πηλίκα δεῖ εἶναι ἂν ἡ τοί
μασεν ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν,
τὰ αἰώνια· ἐπελάθοντο οὖν τῶν
ἐξεργεσιῶν αὐτοῦ καὶ τῶν θαυμασί
ων αὐτοῦ, ὧν ἐδείξεν αὐτοῖς· τὰ
θαυμάσια τοῦ θεοῦ· οὐ μόνα τὰ ἐν
ταῖς γραφαῖς ἐστιν· ἀρρὰ καὶ ταῦ
τα· ἡμεῖς δὲ διὰ τὴν οἰνήθειαν οὐ
κέτι θαυμάζομεν· ἐπεὶ πάντα τὰ
θαυμάσια ἐστὶ τῷ λόγῳ, τῷ νοιρέομε
νῳ, αὐτὰ θεωρεῖν· ἢ οὐκ ἔστιν θαυμα
τὸν καθ' ἑκάστην ἡμέραν τὸν ἥλιον ἀ

ματέλλειν ἀπὸ τῶν τόπων τῶν ἀ
ναπολικῶν· καὶ δώδεκα ὥρμισ τ
ῆ τηλικοῦτον οὐνὸν ἐκ περιπολοῦντα
ἔρχεσθαι ἐσδυσμάς; τί δὲ οὐκ ἔστιν θαυ
μαπὸν τὴν σεμήνην τὴν τρέχουσαν. Ὅτε
μὲν ἀποφέγειν τὸν ἥλιον. ὅτε δὲ προ
τρέχειν τῶν ἡλίων. καὶ εἶναι αὐτῆ τέ
λος. ἐν τῷ κοινωνῆσαι τῶν ἡλίων.
ἀρχὴν δὲ τῷ ἀποπῆναι τῶν ἡλίων. ἵ
νατὰ δύο φῶτα χωριζόμενα καὶ
ἐνούμενα, διοικῆ τὰ φυτὰ καὶ τὰ
βοῦ ἀεὶ τῆς γῆς; τί δὲ οὐκ ἔστιν
θαυμαπὸν τὸ τὸν ἥλιον τηρεῖν μεγέθη
ἡμερῶν καὶ νυκτῶν. καὶ ὅτε μὲν
μείζονας ποιεῖν τὰς ἡμέρας. Ὅ
τε δὲ μικροτέρας. μικροτέρας μὲν.
παρὰ τὸν καιρὸν τοῦ δεῖσθαι ἡμᾶς
πλείονος νυκτερινῆς θεραπείας.
μείζονας δὲ, παρὰ τὸν καιρὸν τοῦ
ἡμᾶς ἀπομαίνειν δύνασθαι πλείονος
φωτός. πλεῖον γὰρ τὸ φῶς τῆς
παρὰ τὸν καιρὸν τοῦ θέρους ἡμέ
ρας; Ὅ πωμέγω ὅσα τὰ περὶ τῆς
ἄρκτου· ἡ ἔτη σεμὲν οὐνῶν, ἵνα

οἱ κυκερνῆται περὶ πατῶσι διὰ
τῆς θαλάσσης τῆς μὴ ἐχούσης τρίκον·
τῆς μὴ ἐχούσης ἴχνη μὴ δὲ ὁδόν· κλέ
πουσιν ὀνυόν· καὶ τοὺς ἀπέρασκα
τὰ νοοῦντες· ὁρῶσι ποῦ αὐτοὺς
πόθεν ποῦ πορεύεσθαι· καὶ πῶς
ἵν' ἀεὶ δείκνυσι τὰ ἄπρα· καὶ τὰ
πλείονα δὲ τῶν θέσεων τῶν ἀ
πέρων οἱ περὶ ταῦτα δεινοὶ καλῶς
πραγματευσάμενοι, δύναν ται θε
ωρεῖν τε κλέπειν· ὅτι θαυμάσια
τὰ τοῦ θεοῦ πάντα ἐπίν· οὕτω
κατέκην τῶν λόγων ἐπὶ τὴν τὴν· ἵνα
καὶ τὰ ἐν θάδε θαυμάσια ἐξετάσω·
κόκκος σίτου πείρεται· καὶ πάχυς
ἀνίπαται ἐν τὸς μηνῶν τόσων· ὁ
τοῦ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων σπερμάτων·
ἢ οὐκ ἔπιν τοῦτο θαυμάσιον; ἐστὸν
μηδέποτε αὐτὸ ἐθεωρεῖμεν· ἐλε
τε δεῖς ἡμῖν δείκνυσι κόκκον σίτου·
ὅρα τοῦτον· οὗτος μέλλει ποτὲ ἀ
νίπασθαι καὶ γίνεσθαι ἑκατὸν τάχη·
γίνεσθαι ἑξήκον τάχους· ἢ τριακὸν
τάχους· οὐκ ἂν ἐπιπεύσαμεν ἐξ δύ

ναται οὗτος ὁ τῆς κόκκος τοσούτης
ποιῆσαι πυρρίς· ἀλλόμως ἀεὶ ὁ
θεὸς τὰ θαυμάσια αὐτοῦ δείκνυσιν·
ἵνα πιστεύσωμεν καὶ περὶ τῆς ἀ
νατάσεως· καὶ μὴ νομίζωμεν ἀ
δυνάτοις πιστεύειν πράγμασιν·
ἐὰν λέγῃ τις πῶς ἐγείρονται οἱ
νεκροί· ποίῳ δὲ σώματι ἔρχον
ται, ἀποκρίνεται ὁ ἀπόστολος πρὸς
αὐτὸν καὶ ἐρεῖ· ἄφρον· σὺ ὃ σπείρ
εις οὐ ζωοποιηθήσεται ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ·
καὶ ὃ σπείρεις οὐ τὸ σῶμα τὸ γενησό
μενον σπείρεις· ἀλλὰ τὸ μνὸν κόκ
κον εἰ τύχοι σίτου, ἢ τινὸς τῶν λοι
πῶν· ὁ δὲ θεὸς δίδωσιν αὐτῷ σῶμα,
καθὼς ἠθέλησε· καὶ ἑκάστῳ τῶν
σπερμάτων ἴδιον σῶμα· ἀλλὰ ἐ
νώπιον τῶν πρόσω αὐτῶν· ἃ ἐ
ποίησε θαυμάσια· οὐκ ἐφυλάξαντο
οἱ υἱοὶ ἐφραιμ· ἐρήσεις γὰρ αὐτοὺς
λέγοντας τὸν νόμον καὶ τὴν διαθή
κην· τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν· ἰδοὺ
γέγονε καινά· τί ἐμοὶ ἔτι καὶ μω
ϋσεῖ· καὶ οἶδα ἐγὼ ποτὲ ἀκούσαν

τιμὰς δ' ἀντεφρόμεν οὐ ἀμαυρίμοσθε μέ
μου τὴν ἐκκλησίαν· καὶ φόντα·
τοῦτο σφαγῶν ἰουδαίων ἀπ· ἀφ'
τιμόσθε· ὡς μὴν ὁμοῦ ἀγγελίων·
οὐχ ὁ τῶν ῥαδὲ ἐκεῖνος· ὅτι ὁ σὴρ καὶ
κε μεγάλη μοῦ ἀπὸ μ, ὡς ἐνίκε τῶν
δ' ἀντεφρόμεν· ὅτι τοῦ ὡς ἀφαίρει ἐπὲρ
τὸ μὲ ἀμόρφ· ἀπὸ τοῦ δ' ἀντεφρόμε
ὑ ὑ ταῦτα φ· ὡς· τὸ γὰρ κῦ τὸν θῦ
ὑ σου· ἀφροσκυνήσεις· καὶ αὐτῷ μόνῳ·
ὑ λατρεύσεις· καὶ τὸ οὐ κ ἀφαιρεθήσε
ὑ ται ὁ ἄρος· ἀμὴν ὡς τὴ ἐλε
ὑ ημοσύνη ἐκ ὡς ρ δομεύνω δὲ ἀὸ μαστος
ὑ θεοῦ βήσεται ὁ ἄρος· καὶ τὸ οὐ κ ἐκ
ὑ ωτειρεύσεις κῦ τὸν θῦ σου· ἐκ τοῦ δ' ἀν
τεφρόμεν οὐ εἴληφεν· τοῦ σεφ· οὖν σφι
ταύμοσ τὸ ὡς ἀφαιρεῖ ἀ ὡς ρεύγματα·
ὑ καὶ τοῦ ἀπὸ ὡς ἀόρου δὲ δ' ἀόλιον τος· ἵ μ
ὑ ὡς ἐ ἀ ῥεθῆ· τὸ κάρμα καὶ ἀμ ἀγῶ
ὑ αὐτὸ ἀμ ἀλλιεφμεμένω· ὡς ρ σὸ· ποι·
κεῖμ ὁ ἀγὸ ἀνθ' τεῖν τὸ ὡς ἀφαιρεῖ· ἀ· ἀγὼ
ὑ οὖν κεκέμηκα ἀ ἐκ ὁ ὡ ὁ ὁ τῶν πεῖν
ὑ ὑ ὡ ἡ σεθαμάσιν ἐκ τῆ ἀ γ ὑ ὡ·
ὑ ὑ ὡ δ' ὁ τὸ ὑ ὡ· ἐ βὴ τὸ τὴν ἀ

τύπον νοῆσαι· ἵνα τὰ ἀστοσημεῖα
ἐν αἰτύπῳ γινόμενα μέσω· πό-
τε γὰρ ὁ θ̅ς̅ οὐρύεται τὸν λαὸν ἐκ γῆς
αἰτύπου· πότε οὐ λέγει· ἐγώ εἰμι
ὅστις ἐξήγαγόν σε ἐκ τῆς αἰγύπου ἐ-
ξοικουδολείας· πότε οὐρύεται τυ-
χὰς ἐκ τῆς καμίνου τῆς σιδηρᾶς, τ̅ς̅
κατὰ τὴν ἁμαρτίαν· ἵνα εἰσαγάγῃ δι-
ὰ πολλῶν γυμνασίων· διὰ πολλῶν
θαυμασίων· διὰ ἄρτου ἐπουρανίου· δι-
ὕδατος ἀπὸ τῆς πέτρας· ἡ πέτρα
δὲ, ὁ χ̅ς̅· ἐπὶ τὴν ἁγίαν ἐπαγγελίαν·
ἐν χ̅ῳ̅ ἰ̅ῡ̅· ᾧ ἐστιν ἡ δόξα καὶ τὸ κρά-
τος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν:-

εἰς τ̅ ο̅ζ̅ ὁμιλία τ̅

Οἱ ἀκέραιοι τούτων ἀκούοντες· καὶ
μαθόντες περὶ τοῦ πάλαι λαοῦ·
ὡς διαρρήξας ὁ θ̅ς̅ θάλασσαν διή-
γαγεν αὐτὸν· καὶ ὡς περ διέστησεν
ὕδατα ὡς εἰς ἀσκὸν, καὶ ὅτι ὡ-
δήγησεν αὐτὸν ἐν νεφέλῃ ἡμέρας· καὶ
ὅλην τὴν νύκταν ἐν φωτισμῷ πυρὸς·

μακαρίζουσι μὲν ἐκείνους, τοιαῦ-
τα σημεῖα καὶ τέρατα τεθεωρηκό-
τας. οἷον ταῦτα δὲ αὐτοὶ ἔφαγον ἐ-
κείνων ἀποφέρεσθαι. τῶν μὴ τοιαῦ-
τα κατανενοηκέναι. διδασκόμεθα
δὲ πάντες, ὅτι σημείων καὶ τε-
ράτων ἐστὶ διαφοραί. τὰ μὲν, γὰρ
ἐστι σημεῖα καὶ τέρατα σωματικά.
τὰ δὲ ἐστι σημεῖα καὶ τέρατα πνευ-
ματικά. καὶ ὁ σῶ διαφέρει τὸ πνα-
τοῦ σώματος, οὕτως ἀνυσιμώτερα
καὶ ὠφελιμώτερα τὰ σημεῖα τὰ
πνικὰ τῶν σωματικῶν σημείων
ἐστίν. διὸ ἐὰν καθὑπόθεσιν αὐτὸς
ὁ θσ̄ χρηματίσῃ. καὶ δῶ τὴν ἐκφο-
τὴν ἔφεσθαι ὅπερ τις κοίφεται. ὡς
ἔδωκε ποτὲ τῶι δᾶδ. καὶ χρημα-
τίσας ἡμῖν ἔστω, τὸ ἕτερον ἀμφο-
τέρων χαριοῦμαί σοι. ἢ τὰ πνευμα-
τικὰ τὰ κατὰ τὸν τόπον σημεῖα, ἢ
τὰ σωματικά. ὁ μὲν ἀκέραιος καὶ
ἀπιστος. καὶ ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέ-
ρατα ἰδημηπιστεύων, ἐλεῖται τὰ
σωματικά. ὁ δὲ διακεκηλικὼς

καὶ οὐ κἀπὸ τούτων πρεσέων τῶ
θεῶ. οὐδὲ ἀμφικαίρων ἐλεύθαι τὰ
πνευματικὰ σημεῖα, ἐπὶ τοῦ παρόν
τος. Δ ἐρρῆξε φῆ θάρασσαν καὶ διή
γαγεν αὐτούς. τίμεγ' ἀστὶν ἵνα διαρρή
ξη ὁ θεὸς σωματικὴν θάρασσαν, καὶ
διαγάγημε ὁ δεύοντα. ἐὰν δὲ νοή
σας τὴν θάρασσαν τοῦ βίου. Καὶ τὰ
κύματα τὰ ἐν τῷ κίῳ, καὶ τὸ πικρὸν
καὶ τὸ ἁρμυρὸν τῶν βιωτικῶν πρᾶγ
μάτων. δυνηθῶ ἐνεργεῖν θεὶς ὑπὸ τοῦ
θεοῦ νοῆσαι τίνα τρόπον διώκειμε
οὐ σωματικός τις φαραὼ, οὐδὲ σω
ματικοὶ αἰσύπτιοι. καὶ νοήσας ταῦ
τα δυνηθῶ φυγεῖν τὸν φαραὼ, τίαν
ἀρρόεὐχοίμην. ἢ ἵνα διαρρήξη τὴν θά
λασσαν τῶν τοῦ κίου πρᾶγμάτων ὁ
θεός. καὶ πήσῃ ταῦτα τὰ κύματα ὡς
ἀσκὸν, καὶ πάντα διακῶ. γνομέ
νων μοι τειχῶν ἐκδεξιῶν καὶ ἐξ ἐνω
νύμων. καὶ κοιροίμην ἰδεῖν τοὺς
διώκοντας με αἰσυπτίους. τοὺς
πνευματικοὺς αἰσυπτίους, κατὰ πρῶ
τις θέντας. ἵνα διεφθὼν τὴν ἐρυθρὰ

θάλασσαν. τοῦ θεοῦ διὰ μοίγον τὸς
μοιαύτην, δίνη θῶ εἰ πεῖν. τὸ ἀ
σώμεν τῶ κῶ, ἐν δόξῃ ἐν δεδόξα
ται. ἵππον καὶ ἀναιλάτην. οὐ τὰ σω
ματικά. ἀλλὰ τὰ πνευματικὰ τῆς
πονηρίας, ἔρριψεν εἰς θάλασσαν. ἵ
να δίνη θῶ εἰ πεῖν. βοηθὸς καὶ
σκεπαστὴς ἐγένετο μοι εἰς σωτίαν. ἐ
ὰν ποτὲ οὖν ἀναγινώσκης σημεῖα
καὶ τέρατα. εἴτε ἐν τοῖς κατὰ
τὴν παλαιὰν διαθήκην. εἴτε ἐν τοῖς
κατὰ τὴν παροιπίαν χῦ, ὅραμε
γένη ὡς ὁσκληρὸς κάρδιος ἐκεῖνος
καὶ σωματικὸς λαός. ζητῶν ση
μεῖα καὶ τέρατα προκρίνειν τὰ
ὑλικὰ καὶ σωματικὰ, τῶν μετ
ζόνων καὶ πνευματικῶν. οὐδὲν
ἐπὶ τὰ σωματικὰ σημεῖα, ὡς
πρὸς ἐκεῖνα. ταῦτα μὲν γὰρ, ἀ
πιστὸν πιστοποιήσει. ἐκεῖνα δὲ
τὸν πιστὸν καὶ διακεκηκότα. μέγι
στα οἷά τε ἐστὶν ὠφελῆσαι. εὐχώμε
θα τοίνυν καὶ ἡμεῖς. ἐὰν ποτὲ
ἴδωμεν ἑαυτοὺς παρὰ τῆς θαλάσσης.

ἐν διωγμοῖς· ἐν θλίψεσιν· ἐν κιν
δύνοις· ἐν πενοχωρίαις· ἵνα ὁ θεὸς
διαῤῥήξῃ τὴν τῶν τοιούτων πρα
γμάτων θάλασσαν· καὶ διαγάγῃ ἡμᾶς·
μὴ δὲν παθόντας· καὶ παραπή
σῃ ταῦτα τὰ ὕδατα, ὡς τὰ ἀσκὸν
κεκραπημένα· καὶ ὁδηγήσῃ ἡμᾶς
ἐν νεφέλῃ ἡμέρας· καὶ ὀλίγῃ τὴν
νύκτα ἐν φωτισμῷ πρός· ἀλ
τῶς γὰρ εἰπεῖν καὶ περὶ τούτων τί
πεν· σωματικῶς μὲν ὁδηγηθῆ
ναι ἐν νεφέλῃ σωματικῇ ἡμέρας·
ἀλλὴ τυχὴ οὐκ ὠφελεῖται· οὐ γὰρ
εἰ δὲν ἀληθινὸν φῶς· ἐὰν δὲ νοήσῃς
νεφέλην πνευματικὴν· καὶ κρέτ
τονα τὴν κούφην· ἐφ' ἧς καθεζό
μενος ὁ σῆρ προφητεύεται ἐπιδη
μεῖν τῇ αἰτύπῳ· ὅ τι ὅτι τοιαύτην
νεφέλην πεμπεσθαι ἀπὸ τοῦ θεοῦ
ὁδηγοῦσαν ἡμᾶς· μέγα ὄφελος ἡ
μᾶς περιποιεῖ καὶ σρίον· καὶ
νῦν πάρεσιν ἡ νεφέλη καὶ ὁδηγεῖ ἡ
μᾶς· τί γε ἐσμὲν ἐν τῷ φωτὶ τῷ
τῆς ἡμέρας· καὶ σκέπει ἡμᾶς αὕτη

ἡμεφέρει· ἵνα γένηται ἐφ' ἡμᾶς ἡ
μέγουσα εὐλογία· ἡμέρας ὁ ἥλιος οὐ
συγκαίσεσε· οὐδὲ ἡ σελήνη τὴν νύκ
τα· ὁ δὴ τῇδε ἡμᾶς· καὶ ἐὰν ποτὲ
σκοτεινὰ καὶ δύσκολα ἡμᾶς κατα
λάμη ἐν φωτισμῷ πυρός· πῦρ γὰρ
νοητὸν ἐπιφαίνεται· περὶ οὗ ἔλεγε
Ὁ σῆρ· πῦρ ἦλθον καλεῖν ἐπὶ τὴν
τῆν· καὶ τί θε ἤθη ἐκάη· καὶ τοῦ
τοῦ φανέντος τοῦ πυρός· ὁ δὴ γύ
μεθα οὐκ ἐν σκότῳ ὄντες· ἀλλὰ
τὰ μὲν περὶ ἐπικότατοι ἄλλοις·
σκότος ἐπίν· ἡμεῖς δὲ κλέπομεν
ἡμέρας· διὰ τοῦτο τὸν νοητὸν πῦρ
ὅ περ ἦν καὶ ἐν αἰγύπτῳ, τοῦτο γίνε
ται καὶ ὁ δεύοντι τῷ λαῷ, τοῦ θεοῦ·
τί δὲ ἦν ἐν αἰγύπτῳ· τὴν λαφητὸν
σκότος· ἐκράτει πάντων τῶν αἰ
γυπτίων· καὶ οὐδεὶς ἐκλέπεν οὐδὲ
τὸν πλησίον· μόνοις δὲ ἐκ τίνοις
φῶς ἦν ἐν πᾶσιν, οἷς κατεγίνοντο·
τοιοῦτόν τι οὖν ἐὰν καὶ ὁ δεύω μὲν
ἐσκότωται μὲν ὁ κόσμος· καὶ πάν
τα ἀγνοίας πεπλήρωται· ἡμεῖς

δὲ μόνοι πρὸς τὰ πνεύματικὰ
τῆς πονηρίας παραίοντες. καὶ
τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ
του, οὐκ ἐσμὲν ἐν τούτῳ τῷ σκότει. ἀλλ'
ἐν φωτί. Δ| ἀτὸ ἀληθινὸν φῶς χ̄ν̄
ἰ̄ν̄ καὶ κ̄ν̄ ἡμῶν. οὕτω σδὲ καὶ ὥσδι ἐρρη
ξε πέτραν ἐν ἐρήμῳ καὶ ἐπότισεν αὐ
τοὺς, ὡς ἐν ἀμύσσω πολλῇ, διὰ ῥήτνυ
σι καὶ νῦν πέτρας ὁ θ̄ς̄ ἐν τῇ τοῦ κό σ
μου ἐρήμῳ. καὶ ἐν ἀνυδρίᾳ, δίδωσι
ἡμῖν ὕδατα. τίς γὰρ ἀναγνοὺς ταύ
τας τὰς γραφὰς. καὶ μάλιστα τοὺς ἀ
πορῳ τέρους τόπους, οὐκ ἐρεῖ ὅτι
ξηρά ἐστι ταῦτα, ἄπορα ὕδατος. ἀπο
ρὰ ποτισμοῦ πρόγματος. ἀλλ' ὅμως
ἐὰν ὁ θ̄ς̄ διδῷ, τύπεται ἡ πέτρα.
τὸ ξηρὸν τῶν γραφῶν. καὶ ἐξ ἔρχεται
ὕδατα. καὶ χείμαρροι κατακλύσθω.
Δ| ἐρρηξε γὰρ πέτραν ἐν ἐρήμῳ, ὁ
θ̄ς̄ καὶ ἐπότισεν ἡμᾶς, ὡς ἐν ἀμύσ
σω πολλῇ. καὶ ἐξήγαγεν ὕδωρ ἐκ πέ
τρας. τίς ἰδὼν χ̄ν̄ ἰ̄ν̄ περὶ οὗ γέγρα
πται. ἰδόμεν αὐτὸν καὶ οὐκ εἶχεν εἶδος
οὐδὲ κάλλος. ἀλλὰ τὸ εἶδος αὐτοῦ ἄτι

μον ἐκλεῖπον παρὰ τοὺς υἱοὺς τῶν
ἀνῶν· ἄνος ἐν πρηγῆ ὢν καὶ ἐν πό
νῳ· καὶ ἐξ δὼς φέρειν μαρακίαν, οὐ
κέρει τοῦτο πέτρα ἐστίν· τί δύναται
τοῦτο ποιῆσαι· ἀρρόμως ἀπέκειν,
ὅρα ἡλίκοι ποταμοὶ ἐξῆλθον καὶ κα
τέκρυσαν πᾶσαν τὴν οἰκουμένην· οἷ
ον ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ποτίζοντ
ἐν ἀναμνήσει τῆς ἀναπάσεως χυ ἰυ
ἐκκρησίαι αἱ ὑπὸ τὸν οὐνὸν, ἀπὸ τοῦ
ὕδατος τοῦ ἐξελθόντος ἀπέκειμης
τῆς πέτρας· περὶ ἧς ἐλεγόντινες·
ἴδωμεν αὐτὸν, καὶ οὐκ ἐξ χεν ἐξ δος οὐ
δεκάρος· καὶ αὐτὸς οὖν ἐστι πέτρα
ὡσφησὶν· ἡ πέτρα δὲ ἦν ὁ χς· κα
τήγαγεν ὡς ποταμοὺς ὕδατα (+)
θς· ἐὰν οὖν κούλη ται καὶ νῦν κα
ταγαγεῖν ἄνωθεν ἀπὸ τῶν οὐνῶν ὡς
ποταμοὺς ὕδατα, κατάγει· τὰ ἀ
πὸ τούτων πάντων γινομένων, οὐδὲν
ἦτρον πάλιν ἡμεῖς ἁμαρτωροί· καὶ
ταῦτα ἰδιαστράφεται· οὐχ ἵνα τὰρ τ
ρὰον ἴδωμεν ὅτι ἡμάρτεν, ἀλλ ἵνα
κρέπωμεν μετ' ποτε καὶ ἡμεῖς ἐγε

τούτοις ἐσμέν; τέγραπται· καὶ
προσέθεν τὸ ἔτι τοῦ ἁμαρτάνειν αὐ
τοῦ· παρεσπίκραναν τὸν ὕψιστον
ἐν ἀνύδρῳ· ἐὰν μετὰ τὴν συνεγω
τὴν ταύτην· μετὰ τὴν διδασκαλίαν·
μετὰ τὴν προτροπήν· μετὰ τοὺς λό
γους τοὺς ἀγεστερτικοὺς· πάλιν ἁμ
αρτάνωμεν ἐξελθόντες, ἐπιλαθό
μενοι τῶν λόγων τῶν θρεψάντων ἡ
μᾶς· καὶ τοῦ ὕδατος τοῦ ἀπὸ τῆς
πέτρας, οὐχὶ καὶ ἡμεῖς παραπικρα
νόμεν τὸν ὕψιστον ἐν ἀνύδρῳ· καὶ
ἐκπειράζομεν τὸν θν ἐν ταῖς καρ
δίαις ἡμῶν· καὶ ταῦτα λέγομεν, ὁ
ποῖα κἀκεῖνοι ἀνεγράφησαν τότε ἐ
ρεικέναι; τοῦ αἰτῆσαι κρώματα ταῖς
ψυχαῖς αὐτῶν· πολλάκις γὰρ ἀπε
ποιμένει ὁ θς ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ δί
δωσιν ἡμῖν κρώματα· καὶ ἐπορεύ
τες καὶ ἐπογινώσκοντες τὴν τρο
φὴν· ὧν οὐκ λέπομεν αὐτὴν αἰσθη
τὴν οὖσαν, καταλαλοῦμεν τοῦ θυ.
καὶ λέγομεν· μὴ δυνήσεται ὁ θς
ἑτοιμάσαι τράπεζαν ἐν τῇ ἐρήμῳ,

ἐπεὶ ἐπάταξε πέτραν καὶ ἐρρύη
σαν ὕδατα. καὶ χείμαρροι κατεκλύσ
θησαν: ἢ καὶ ἐποτίσθημεν, ἀραδυ
νάμεθα καὶ τροφὴν μεταλαμεῖν; μὴ,
καὶ ἄρτον δύναται δοῦναι, ἢ ἑτοιμάσαι
τράπεζαν τῷ λαῷ αὐτοῦ; ἀλλὰ ἀκούε.
Ὅτι καὶ ἡμεῖς μὲν ἀποδιν ὡσκόμεν ἢ
δύναται τράπεζαν ἐν ἐρήμῳ ἑτοι
μάσαι. ὁ δὲ, οὐ προσφιλονεικεῖ ταῖς
ἁμαρτίαις ἡμῶν. ἀλλὰ πλήρη ποι
ήσας τράπεζαν πνευματικῶν κρω
μάτων. παρατίθησιν ἡμῖν. περὶ ἧς
μεμαθήκαμεν τοι αὐτά. Ἐὰν καθίσ
δει πνεῖν ἐπὶ τραπέζης δυναπῶν,
νοητῶς νόει τὰ παρατιθέμενάσοι.
καὶ ἐπίκαλλε τὴν χεῖρά σου. ἢ δῶς
Ὅτι τοι αὐτάσε δεῖ παρασκευάσαι.
λέγομεν οὖν. ἢ ἑτοιμάσαι δύναται τρά
πεζαν τῷ λαῷ αὐτοῦ; καὶ ἐπιλέγο
μεν. Διὰ τοῦτο ἠκούσεκε καὶ ἀνε
κάλεσε. καὶ πῦρ ἀνήφθη ἐν Ἰακώκ.
Ὅπου ἐὰν ἢ ἀπιστία, ἐκεῖ πῦρ. τὰ
γὰρ πεπιζωμένα κέλη τοῦ πονηροῦ,
τοῖς ἀπίστοις γίνεται. Καὶ ἢ πῦρ ἀνή

θη τότε βασιλεύσω πολλῶν πολ-
λῶν· καὶ ἁμαρτάνομεν πρὸς ἀφθα-
σίαν· καὶ ἐκείνομεν τὸ πρὸς αἰσθητὸν
ἡμῶν· οὐκ ἐκφεύγομεν τὴν ψυχήν· μὴ δὲ
πρὸς ἐφ' ἁμαρτῶν θάνατον ἡμῶν πρὸς
σιεῖ· οὐχοῖον ἐκείνοι ἐκεῖνοι τεθνήκα-
σιν καὶ τὰ τοῦ γενόμενον αὐτοῖς σύμφορον
ἀμφὶ θάνατον, ἀφόριον· διὰ τοῦτο·
μὴ ἄρα τοῦ μὲν τοῦ θεοῦ· μή ποτε
πρὸς ἁμαρτῶν καὶ ἐν ἡμῖν· καὶ ὀρθῶς ἁ-
μαρτῶν ἐστὶ τοῦ ἡλίου· μὴ ἁμαρτάνει ἐκεῖνος ὁ
ὀρθῶς, ἐφ' ἡμᾶς· ἁμαρτάνει τὸ ὅλον
πρῶτον· ἐὰν γὰρ ἄρκῃ ἡμᾶς ταῦτα ἐν ὅτε
ρον ἢ ὀρθῶς, ἁμαρτάνει ἐφ' ἡμᾶς· ὁ
δὲ ἀφαιρῶν διὰ τί ἁμαρτάνει ἢ ὀρθῶς·
ἐὰν πρὸς ἁμάρτῃ τοῦ· διὰ τί δὲ ἁμα-
ρτάνει πρὸς καταμόνον τόν· Ὅτι φθο-
νεῖν οὐκ ἐστὶν ἐὰν τοῦ θεοῦ, οὐδὲ
ἥλιος ἐστὶν ἐστὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ· καὶ ὁ μὲν
τὸ πλάσμα ὁμοιόμορφον τοῦ θεοῦ, ἀμφὶ
τοῦ θεοῦ· οἱ δὲ αὐτὰ διαφέρουν τοῦ
πλάσμα θεοῦ, καὶ τοῦ πλάσμα τοῦ θεοῦ·
ἐστὶ πλάσμα ἀμφὶ τῶν θεῶν· καὶ ἐρω-
τήσθη αὐτοῦ φύσει καὶ οὐσίαν· οὗτοι δὲ·

ὅτι μεταφέρεται ὁ λόγος. φησὶν οὐκέτι
ἀδιαφόρως τῷ θεῷ· τοσοῦτον ὁμολογοῦμεν·
καὶ τῷ θεῷ τὸ ἀδιάφορον· καὶ τὸ ἀδιάφορον
ἐν αὐτῷ· μεταμφιεσμένη ἡ τοῦ ἀγγελικοῦ
ὀδυνηθεῖσα μνήμη· χρησίμου μου γενομένου
μετὰ τοῦ εἶναι διαφορᾶν τὸ
τὸ ἀδιάφορον τῷ θεῷ· καὶ τὸ ἀδιάφορον ἐν θεῷ·
τὸ δὲ ἑξῆς, οὕτως ἔχει· ὃς ἐὰν ὁ
μολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἐνώπιον τῶν
ἀνθρώπων, καὶ ἐγὼ ὁμολογήσω ἐν αὐτῷ
ἐνώπιον τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς·
ὃς δ' ἂν ἀρνήσῃ τάς με, οὐκ εἰμὶ τῶν
ἐν ἐμοί· οὐ γὰρ ἀρνούμενος, οὐκ εἰμὶ μὴ
χρῶ· ἀλλὰ ὅς ἐὰν ἀρνήσῃ τάς με, καὶ
τὸν ἀρνήσομαι· οὐκ εἰμὶ τῶν ἐν αὐτῷ·
ἀλλὰ ἀρνήσομαι αὐτόν· ἐν τῷ λόγῳ
οὐδὲν ἄμεμπτον ὁμολογίαν γίνεται ἐν τῷ σῷ·
καὶ ὃ σὺ ὁμολογεῖ ἐν τῷ, ὁμολογή
σαντι· ἡ δὲ ἀρνήσις γίνεται· οὐκ ἐν
τῷ σῷ· ἀλλὰ ἀρνούμενος οὐκ ἐν αὐ
τῷ· ἀν ἀρνεῖται αὐτόν· καὶ ὃ σὺ,
οὐκ ἐν ἐν τῷ· ἀρνουμένῳ· ἀρνεῖται
αὐτόν· τοῦτο οὖν τὸ λόγῳ· κεφαλαιῶ
δεῖ τὸ τὸ ἀδιάφορον ἐν τῷ· θεῷ· τοῦ τὸ ἀδι

σαι τῶ θῶ· ἀρχὴ δὲ προκοπῆς,
τὸ πιστεύειν θῶ· ἵνα μετὰ τοῦτο γε-
νόμενοι ἐν τῶ θῶ· καὶ πάντες, πιστεύ-
σωμεν αὐτῶ τῶ θῶ διὰ ἰυχῦ τοῦ σρ̄ς
ἡμῶν· ὦ ἐστιν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος·
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν:-

εἰς τὸν ὁξ ψαλμὸν ὁμιλία λ̄

Μεγὰ ἀν̄ος· καὶ τίμιον ἀρετὴρ ἐλεήμων·
καὶ τοῦ μεγέθους τῆς ἀν̄ίνης ψυχῆς.
πολλὰ μὲν ἐστι σημεῖα ἐρεῖν καὶ σύμ-
κολα· τάχα δὲ τούτων μείζονα·
λέγω δὲ τῶν ἐν αὐτῶ, τῶ, ἀν̄ῶ, ἐρις-
κομένων, τὰ ἀπὸ τοῦ θεοῦ· διὰ
τὸν ἀν̄ον γινόμενα· μεγάλην τὰρ αὐτ̄
πρόνοιαν ποιούμενος ὁ θ̄ς· καὶ
οὐν̄ὸν αὐτῶ ἀνοίγει· καὶ τροφὴν αὐ-
τῶ δίδωσιν, οὐν̄ιον· καὶ χειραγωγεῖ
αὐτὸν, αὐτὸς γινόμενος τοῖς ὁδεύου-
σι φῶς· καὶ ἀγὼν ἐπὶ ὁδοὺς, ἀσκα-
θ' αὐτὴν ἀνθρωπίνη φύσις οὐκ ἐπί-
πατα· πᾶσαν μὲν οὖν τραφὴ ὡσθεό-
πνευστος, καὶ ὠφέλιμος, διδάσκει

ς· καὶ οἱ

ἀλμοὶ ἀνεγινώσκοντο:

τὸν ἀκούσιν αὐτῆς δυνάμενον ὁ ποῖ
ον ἐπὶ τὸ τῆς ἀνίνης τυχῆς μέγεθος·
καὶ ὁ ποίαν αὐτῆς πρόνοιαν ποιεῖ
ται ὁ θς· ἐπεὶ δὲ νῦν πρόκειται
τὰ ἀναγνωσθέντα· ἐὰν ὁ θς δῷ,
διηγήσασθαι· ἐφέρ' ἴδωμεν ἡλίκα
τινὰ διὰ τὸν ἄνον ὁ θς πεποίηκεν·
ἐν ἐπείρατο τὰρ νεφέλαις ὑπὲρ ἀ
νωθεν· καὶ θύρας οὐνοῦ ἀνέωξεν·
καὶ ἐκρέξεν αὐτοῖς μάνναφαγεῖν· καὶ
ναὶ αὗται αἱ νεφέλαι, αἷς ἐν τέλλε
ται ὁ θς μάννα ὑεῖν· καὶ ναὶ, παρὰ
τὰς ἐν τῷ ἡσαΐᾳ· περὶ ὧν τέγρα
ται· ταῖς νεφέλαις ἐν τελοῦμαι τοῦ
μηκρέξαι εἰς αὐτὸν ὑετόν· καὶ τάχα·
ὡς περ τῶν αἰσθητῶν νεφελῶν· αἱ
μέν τινες ἄνωτέρω καὶ μετεωρότε
ραι· αἱ δὲ, κατωτέρω· οὕτως καὶ
ἐπὶ τῶν πνευματικῶν νεφελῶν
ὑοῦσιν· ἤτοι τὸν ὑετὸν τῶν ἀνωτε
λῶν· ἤτοι μάννα τῶν λαῶ τοῦ θεοῦ,
διαφορὰ εἰσὶν ὡς εἰπεῖν· τὰς μὲν·
εἶναι ἄνωτέρω· τὰς τὸ μάννα ὑ
ούσας· τὰς δὲ, κατωτέρας· ὑ

ἡμιστέρας μὲν πολλῶν οὔσας· ὑ-
ποκάτω δὲ τῶν ὑοισῶν τὸ μάννα·
καὶ ἐρουμένες· τὰς μὲν ὑποδὲ ἐσ-
τέρας· εἶναι τοὺς προφήτας· ταύτ'
γὰρ ταῖς νεφέλαις ἐνεπείλατο τοῦ μὴ
κρέξαι ἔτι ὑετόν· μᾶον ἐκεῖνον ὑετόν·
διὸ οὐκ ἔτιν ἔτι προφήτης· καὶ φα-
σὶν τὰ σημεῖα ἡμῶν οὐκ ἴδομεν· τὰ
δὲ μείζοις καὶ διαφερούσας νεφέ-
λας, τοὺς ἀγέλους εἶναι τοῦ θεοῦ;
τὰς ὑψηλοτέρας νεφέλας· αἱ τι-
νὲς διακονοῦνται τὸν ἄρτον τὸν οὐνι-
ον· τότε μὲν συμκολικῶς· ἀεὶ δὲ ἀ-
ληθινῶς· κατέμε γὰρ· καὶ τοὺς ἐ-
μοῦ κρείτγονας· ἀεὶ ἀνοίγονται οἱ ὀ-
ρανοί· καὶ αἱ θύραι αὐτῶν ἀναπετάν-
νυνται· καὶ αἱ λακοῦσαι νεφέλαι, ὑ-
οῦσι τοῖς ὁδεύουσι· καὶ ἐξελθοῦσιν ἐκ-
γῆς αἰγύπου· καὶ ἀποιοῦσιν ἐπὶ
τὴν ἁγίαν γῆν· καὶ ἄρτον οὐρα-
νοῦ ἔδωκεν ἀντοῖς· ἄρτον ἀγγέ-
λων ἔφαγεν ἄνος· καὶ οὐκ οἶμαι
ὅτι δύνανται οὕτως διακονήσασθαι
ἀνοῖς ἄρτον ἀγέλων φαγεῖν· ὡς ἀγ-

γεροι μεταδοῦναι· διὰ τὸ κοινωνικὸν ἐ
αυτῶν τοῦ ἄρτου οὗ ἐσθίουσι, τῆς τῶν
ἀνθρώπων φύσει· ὡς γὰρ οἱ πρωτοτόκοι
τοῖς πένησι μεταδιδόασι τῶν ἐ
αυτῶν ἄρτων, οὕτως οἱ ἡμῶν τῶν
ἀνθρώπων ὄντων πτωχῶν· διὰ τὸ σῶμα
τῆς ταπεινώσεως, ὑπερότεροι καὶ
μείζονες ἄγγελοι· ἅτε ὄντες ἡμῶν
πρωτοτόκοι, μεταδιδόασιν ἡμῖν τῆς
ἐαυτῶν τροφῆς· καὶ οἱ ῥόγοι οὐ ἐσθί
ομεν ὁ ἄρτος ὁ ζῶν· ὁ ἐκ τοῦ οὐ ὄνου
καταμάς, δίδοται· ποτὲ μὲν, ἀ
πὸ τοῦ θεοῦ· ποτὲ δὲ, ἀπὸ τῶν ἀγέ
λων· ὅτι δὲ ποτὲ μὲν ἀπὸ τοῦ θεοῦ
δίδοται ὁ ἄρτος οὗτος, ἔστιν ἀκοῦσαι ἀν
τοῦ τοῦ σῶτος λέγοντος· ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος
ὁ ζῶν· ὁ ἐκ τοῦ οὐ ὄνου καταμάς· ὃν ὁ
πηρ φησὶν ἔδωκε τῷ κόσμῳ· ποτὲ
δὲ καὶ ἀπὸ ἀγέλων ἄροις ἀν· καὶ ἀγέ
λους τοὺς λαμοῦντας ἐν τοῖς προφή
ταις· οὗτοι πάντες μεταδιδόασιν ἡ
μῖν ἀπὸ τοῦ ἄρτου τῆς περισυείας
αὐτῶν· χωροῦσιν ἡμῖν ἐλάχιστα· οὐ
γὰρ δυνάμεθα ἕξιν ἔχειν ἀγελικὴν, καὶ

χωρεῖν, ὅσα χωροῦσιν ἀγέλοιμα
θήματα· ἀλλ' εἰ δεῖ οὕτως ὀνομάσαι,
τὸ ἔγκατον τῆς ψυχῆς ἡμῶν· ὀλίγα
χωρεῖ· καὶ κραχέα δέχεται· κἀν γὰρ
παῦλον ἔγκτης· κἀν μωσέα ὀνομάσ.
ὡς πρὸς ἀγέλου τροφὴν· ὀλίγον ἐσ
θίει· ἄνοσ γὰρ ἕκαστος τούτων ἦν, ἔγ
καὶ ὁμὲν ἄνοσ ἦν θεοῦ· ὁδε, ἄνοσ
ἐν χω· ἀλλὰ δυσωπηθῶμεν τούτων
ἀκούοντες καὶ ἴδωμεν ὅσην πουδὴν
περὶ τὸ σῶμα ποιούμεθα· ἐν γα
κούμενοι λιμῶξαι, καὶ πολλάκις
ἔχοντες τὸν ἄρτον· θέλομεν πλείο
να ἔχειν· καὶ καθαρώτερον αὐτοῦ με
ταλαμεῖν· καὶ οὐμόνα τὰ πρὸς ἀνά
γκην ἔχειν, ἀλλὰ καὶ τὰ πρὸς τρυφὴν
καὶ ἡδονήν· ἐγδε οἱ πλέγοις ἡμῶν τῷ
οὗτοι ἐγσὶν, ἔγποι μὰν πρὸς ἐμαυτὸν,
καὶ πρὸς τοὺς τοῦτο πεπονθότ.
ὅτι οὐ καὶ δούμεθα τοσαύτην μὲν
πρόνοιαν περὶ τοῦ σωματικοῦ ἄρ
του ποιούμενοι· καὶ θέλοντες συγ
κρίσει αὐτοῦ· τὸν καθαρώτερον ἐσ
θίειν· ἐν καιρῷ ἐσθίειν τὸν ὑγεινότερ·

ὃ δὲ μίαν δεῖ φρονεῖ τί δὲ ποιούμεθα,
ἵνα ἡ ταλαίπωρος ἡμῶν τραφῇ ψυχή.
ἀλλὰ λιμῷ ἀπόλλυται, καὶ οὐ πεῖ φρον-
τίκαμεν; ἢ οὐχὶ λιμῷ ἀπόλλυται ἡ
ψυχὴ, διὰ ἀπορίαν ἀρτοῦ βοῶντος,
ἐμπίπτουσα εἰς ἁμαρτήματα; καὶ
ὡς περὶ ἐὰν παύσηται ἐσθίων τὴν
ἀθλητικὴν τροφὴν ὁ ἀθλητὴς, ἀσ-
θενέστερος γίνεται. καὶ γενόμενος
ἀσθενέστερος, πίπτει νικώμενος
ὑπὸ τοῦ ἀντιγωνιστοῦ, τὸν αὐτὸν
τρόπον καὶ ἡ ἀνθρώπη ψυχὴ. ὅτ' ἂν
ἐκλείπῃ ἐσθίουσα τὰς τροφὰς τὰς
οἰκείας τῇ, κατασκευῇ. καὶ ἰσχρο-
ποιούσας αὐτὴν, ἀνάγκαση γενέσθαι
ἀσθενέστεραν. καὶ γενομένην ἀσθε-
νέστεραν. ἐν τῇ πάλῃ ἡ τρῶσθαι. ἐ-
πιλέλησαι ὅτι οὐ κέστιν σοι ἡ πά-
λη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα. ἀλλὰ πρὸ
οἴους, καὶ πηλίκους καὶ ὅσους; πρὸς
τὰς τὰς ἀρχὰς. οὐ πρὸς τινὰ ὑπο-
τεταγμένα. ἀλλὰ πρὸς τοὺς ἄρχοντας.
πρὸς τὰς ἐξουσίας. οὐ πρὸς τινὰ
ἐπεμῇ. ἀλλ' ἐξουσιάζοντα. πρὸς τοὺς

κοσμοκράτορας· οὐ μεθρῶν κόσμ,
ἀλλὰ κόσμου κρατούντων· τοὺς κοσ
μοκράτορας τοὺς κόσμους τούτου·
ἔτι μᾶλλον ἐκλαμπρύνθη τῇ ἀκούσῃ· ἵνα
μάθῃς τρέφεσθαι ἀθλητικαῖς τρο
φαῖς· ὅτι καὶ πρὸς τὰ πνιτκὰ τῆς
πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουνίοις ἐπίνσοι ἡ
πάλη· ἀγώνησαι τοι γαροῦν· οὐδεὶς
γὰρ πεφανοῦται, ἐὰν μηνομίμως ἀ
θλήσῃ· μέρος δὲ τῆς νομίμου ἀθλί
σεως, μετὰ τῶν γυμνασίων παραλαμ
καν ἐσθῶ καὶ ἡ ἀθλητικὴ τροφή· μὴ
οὐχ ὁρᾶις τί ἱπορεῖται περὶ τῶν γώ
νων τούτων· τῶν ὀνομαζομένων με
γάλων γυμνικῶν· οἳ πάρεισι πεμπό
μενοι ὑπὸ τῶν ἑλληνοδίκων· οἳ ἐ
πιτηροῦντες τὸν ἀθλητὴν πῶς
ἐσθίει· καὶ ὡς περ τοῖς γυμνασίοις
παρατυγχάνουσι καὶ ἐπιτηροῦσιν
εἰ κατὰ νόμον γίνεται· καὶ κατὰ
λόγον τὰ γυμνάσια· οὕτω παρατυγ
χάνουσι τοῖς ἀθλητᾶις καὶ τρεφομέ
νοις· καὶ ὑποφωνοῦσι τρεφομένοις,
ὡς ἀγωνιζομένοις· καὶ παρ' αὐτὸ

τὸν καιρὸν τοῦ τρέφεσθαι φασὶν,
καλῶς ἐσθίεις· γενναίως ἐσθίεις·
ἐλπίδας ἔχεις ἀγαθάς· καὶ ὑπο-
φωνοῦσιν ἐπ' αὐτῇ τῇ τροφῇ· Εἶτα
ἐκεῖνοι μὲν ἱναφθαρτὸν πέφανον λά-
κωσιν, ἀναδέχονται κάματον· ἐν
τὸν ἐν ταῖς τροφαῖς, καὶ τὸν ἐν τοῖς
γυμνασίοις, καὶ τὸν ἐν ταῖς ἀποδη-
μίαις ταῖς ποικίλαις· καὶ τὸν ἐν
ταῖς ὁδοιπορίαις· καὶ πολλάκις
δὲ αὐτῶν ἄνοι γένεια κατιέντες,
τύπτονται· καὶ ἀνέχονται τυπόμε-
νοι ὑπὸ τῶν ἐπιπατούντων· καὶ
λαμμάνοντες κατὰ τοὐνώτου καὶ
κατὰ τῆς κοιλίας τὰς πληγάς·
σὺ δὲ ἀθλῶν, οὐθέλεις ὑπομεῖναι
τὰς πληγάς, ἃς προσαγεῖσοι ⊙
ἀθλητὴν ἐθέλων ποιῆσαι διὰ τῶν
μαστίγων θσ̄; οὐθέλεις σαυτὸν ὑπ-
δοῦναι τῇ τροφῇ τῇ ἀθλητικῇ· ἀλ-
λὰ πολλάκις παρέρχεται ἡμέρα-
μία ἀτρόφοι σοῦ ὄντος τῇ τυχῇ; ἐν
τίλ ἐγώμια· ἀλλὰ γὰρ καὶ δευτέρα·
καὶ τρίτη· καὶ τετάρτη· καὶ οὐκ ἀρκεῖ·

ἀλλὰ πολλάκις παρέρχονται σοι
ἡμέραι ἓξ καὶ ἑπτὰ· ἵνα μίαν τρα-
φῆς· ἐὰν ἄρα δυνηθῆς ἐλθὼν εἰς
κυριακὸν· λαμών σου τὴν τροφὴν τὴν
πνικὴν καὶ προτραπῆναι εἰς σρί-
αν· ἀλλὰ οὐδὲ διὰ ἑπτὰ ἡμερῶν·
ἀλλὰ διὰ πλειόνων κυριακῶν; ἡ-
δη μέντινες καταφρονοῦσι, καὶ ὅλω
τῷ ἐνιαυτῷ ἀτροφοι μένουσιν· ἔρ-
χονται δὲ ἐπὸ λίτας τὰς τοῦ πάσ-
χα λεγομένας, ἐν αὐταῖς τραφησό-
μενοι· οἴεσθε ὅτι ἐκεῖνοι δύνανται
ἀθλῆσαι; δύνανται ἀγωνίσασθαι
πρὸς τὰ πνεύματι κατὰ τῆς πονηρί-
ας οὕτως ἀμελοῦντες τῶν ἑαυτῶν
τροφῶν; οὐ δύνανται ἰσχὺν ἔχειν τὰς
ἰσχερο ποιούσας μὴ λαμμάνοντες
τροφάς· ταῦτα, διὰ τὸ μάννα τὸ
ἐπουνίον· ἵνα μὴ μακαρίζης τοὺς
τότε, ἀναζωτραφῶν σεαυτῷ μάν-
να τροφὴν ἀγέλων· μασω μένων τρο-
φὴν· εἰς τὸ πόμα τῶν ἀνών εἰσιόν·
ταῦτα εἰ καὶ γέγον ἔπεσε κατὰ
τὴν οἰκονομίαν τὴν τότε, ἀλλὰ τέ

γονεδιήμας· ἐξ οἷς τὰ τέλεια τῶν
αἰώνων κατήντηκεν· ἵνα δὲ καὶ
γενόμενον ἦ, τὸ μάννα κατὰ τὴν ἱ
πορίαν· ἀρατολμήσεις λέγειν ἐν
τῷ ἐξηγεῖσθαι τὸ ἄρτον ἀγγέλων ἐ
φαγεν ἄνος· ὅτι ἐκεῖνο ὁ ἤσθιον οἱ
ἄνοι μασώμενοι διὰ τῶν ὁδόντων·
τοῦτο οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ οἱ ἐν τοῖς
οὐνοῖς ἤσθιον· καὶ εἶχον καὶ αὐ
τοὶ ὡς περὶ θυσίαν τοῖς ἱσρα
ηλίταις ὁμοίως, ἵνα τρίκωσι τὸ
μάννα· καὶ χύτραν· ἵνα ἐξῶσιν
τὸ μάννα· καὶ ἡ ποιότης τοῦ μάν
να καὶ παρὰ τοῖς ἀγγέλοις ἦν ὡς
ἀκρὶς ἐν μέλιτι· καὶ ἡ ὄψις τοῦ
μάννα καὶ παρὰ ταῖς ἐπουνίαις
δυνάμεσιν ὡς εἰ σπέρμα κορίου λε
πὸν ἦν αὐτοῖς ὡς εἰ πάγος· καὶ
λεκὸν ἦν ἐπὶ τῆς γῆς; ἢ οὐκ οἶδας
ὅτι ἀνέμιβε τὸ ἄτιον πνᾶ τῇ ἱ
πορίᾳ, τροπολογίαν γυμνὴν, ἵνα
διαγείρῃ τὸν ἀκροατὴν, μέλλοντα
κατασπίπτειν ὅλον ἐπὶ τὰ σωμα
τικὰ, καὶ ὅλον ἐπὶ τὰ αἰσθητά·

ἵνα δι' ἀγγέρη αὐτὸν ἐπὶ τὰ πνευμα-
τικὰ καὶ τὰ κρείτγονα· καὶ ἄγγε-
λοι οὖν τρέφονται πνευματικῶς·
καὶ θρόνοι· καὶ κυριότητες· καὶ ἀρ-
χαὶ καὶ ἐξουσίαι; καὶ οὐδὲν ἀπροφό-
μενοι· τί λέγω ἄγγελοι· θρόνοι· κυρι-
ότητες· ἀρχαί· ἐξουσίαι· καὶ αὐ-
τόσμου ὁ κ̅ς̅ ἰ̅σ̅ χ̅σ̅, τρέφεται· ὁμο-
λογεῖ γὰρ οὖν καὶ διδάσκει λέγων· ἐμὸν
κρῶμα ἐστὶν, ἵνα ποιήσω τὸ θέλημα
τοῦ πέμψαντός με πρ̅ς̅· καὶ τολ-
μᾶτε ὁ λόγος διὰ τὰς τροφὰς εἰπεῖν·
ἄγε ἐκ αἱρέως τολμήσει ἐπὶ τοῦ τοι-
οὗτον ἀκροατηρίου τοιαῦτα ἐπεῖν·
τολμησάτω δὲ, καὶ μὴ τολμησάτω·
καὶ λεγέτω, καὶ κρινέτω· οἱ δὲν τοίνυν
ὁ λόγος τοῦ θεοῦ τὸ τρεφόμενον, ἐ-
πισκευαπὴν ἔχειν τὴν βοῶν· ὡς
εἰκαθ' ὑπόθεσιν μὴ τρέφοιτο, πε-
ρηθείη ἀν τῆς βοῆς· ἀν ὅς μὲν οὖν
κατὰ τὸ σωματικὸν ὁμολογεῖται·
ὅτι καὶ ἐκ τῆς τροφῆς ἐπισκευά-
ζει τὴν βοῶν· καὶ ἐὰν ἀμελήσῃ τῆς
τροφῆς· καὶ μὴ ἐπισκευάσῃ, πάντη

αὐτὴν, λιμοκτονεῖται· ταύτη
μὲν τὴν λιμοκτόνησιν οἱ μὲν ἀκέ
ραιοι, ὑπὸ γραμμαν ἔτω σαν μηδεί
νεσθαι ἐπὶ τὸν δίκαιον· ἐπεὶ τέγρα
πται· οὐ λιμοκτονήσει κ̄σ̄ τυχὴν δι
καίαν· ὁ δὲ νοήμων τὰ θεῖα, οἱ δὲ
ὅτι ἐστὶν ἄγγη τροφὴ τυχῆς· καὶ ἐστὶν
τυχὴ τῶ, ἰδίω λόγω ἄγγω θανάτω
θνητὴ, οὐτούτω· ὦ παρεκδεξάμε
νοί τινες ὠήθησαν διὰ τὸ ἡ τυχὴ ἡ ἁ
μαρτάνουσα, αὕτη ἀπόθανεῖται·
πάντες γὰρ ὀφθείρεσθαι εἰς τὸ μὴ
ὄν, τὴν τοῦ ἀνοῦ τυχὴν· οὐσιν ἐν τ̄·
ὅτι τὴν κοινὴν ἑαυτῆς βοὴν πᾶσα
τυχὴ· ἔτε κούρεται· ἔτε μηκούλε
ται, οὖσα μογικὴ ἀεὶ βῆ· τὴν μέντοι
γε ἑτέραν βοὴν καθὴν πᾶσα βοὴ
ν· πολλαὶ γὰρ τυχαὶ τεθνήκασι·
τυχὴ γὰρ ἡ ἁμαρτάνουσα, αὕτη ἀπό
θανεῖται· ἡ τυχὴ τοίνυν ὡς εἶπο
λόγω, οὖσα θνητὴ, ὑπὲρ τοῦ μὴ ἀ //
πόθανεῖν· τροφὴν γαμμάνει· κω
λυούσης τῆς τροφῆς τὸν ἐχθρὸν
τῆς βοῆς θάνατον κρατῆσαι τῆς τυχ.

καὶ ὅσον γε τρέφῃ, οὐ δύναται θά-
νατος κρατῆσαί σου. ὅτ' ἂν δὲ ἀ-
τροφήσῃς, τότε ἀποθανῇ. ἀτρο-
φῶν γὰρ, ἁμαρτάνεις. ἁμαρτάνῳ
δὲ, ἀποθνήσκεις κατὰ τὸ εἰρημένον.
ὅτι ψυχὴ ἡ ἁμαρτάνουσα, αὕτη ἀπο-
θανεῖται. ἐρεῖ τις οὖν τῶν ἀκουόντ-
ων τούτων τῶν λόγων. ἆρα καὶ οἱ ἄγγελοι
ἐπεὶ τρέφονται, ἐπισκευαπὴν ἔχου-
σι τὴν τροφήν; ὡς εἰ μὴ τρέφοιντο,
τεθνηξόμενοι; ἀποφαινέσθω ὁ λό-
γος καὶ ἀποδεικνύτω. καὶ λεγέτω.
ὅτι εἰ πεπρεγγέλους τοὺς μητηρεύσαν-
τας τὴν ἑαυτῶν ἀρχὴν, ἀλλὰ ἀπο-
λιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητήριον, εἰς
κρίσιν μεγάλης ἡμέρας δεσμοῖς ἀϊ-
δίοις ὑπὸ βόφον τετήρηκεν ὁ θεὸς, δῆ-
λον ὅτι κἀκεῖνοι ἐπιδέχονται ἐκ τοῦ
ἁμαρτάνειν, τὸ ἀποθνήσκειν. ἐπὶ
δὲ τὸ ἁμαρτάνειν ἐὰν ἀμελήσωσι
τῆς τροφῆς, κἀκείνων γὰρ τροφή ἐστι
ὁ λόγος ὁ βῶν ὁ εἰπών. ἐγώ εἰμι
ὁ ἄρτος ὁ βῶν ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατα-
κάς. καὶ οὕτως γε λέγε πᾶσαν δύ-

ναμιν, ἐπισκεπτὴν ἔχειν τὴν βω
ήν· ἀρκεῖ μοι μέχρι τούτων φθάσαν
τι, καταλιπεῖν τῷ ἀκροατῇ, ἐὰν ἦ
συνετός· λόγον σοφὸν ἀκούσαντι αὐ
τὸν καὶ ἐπαινέσαντι αὐτὸν· προσθεῖ
ναι ἐπ' αὐτόν· λέγων γοῦν τὸ τοιοῦτον
φησί που ἀπόστολος· καὶ θαυμα
πῶς ἀεὶ λέγων· περὶ τοῦ θῦ· ὁ μό
νος ἔχων ἀθανασίαν· τοῦτο δηλῶν·
ὅτι μόνου τοῦ θῦ τῶν ὅλων ἡ βωὴ·
οὐκ ἔστιν ἐπισκεπτή· οὐδὲ γίνεται
περὶ τὴν βωὴν τοῦ θεοῦ τοιοῦτον·
ὁ ποῖον γίνεται περὶ τὴν βωὴν τῶν
ἐπισκεπτόντων αὐτήν· εἰ τοίνυν μό
νος ὁ θῦ ἔχει ἀθανασίαν· πάντα
προνοείτω ἐπισκεπάζειν ἑαυτῶν
τὴν βωήν· πεπεισμένα· ὅτι ἐὰν ἀ
μελήσῃ τῆς τρυφῆς, ἀμελήσει καὶ
τῆς βωῆς, καὶ τεθνήξεται· καὶ τοι
οὗτόν ἐστι τὸν ἑωτέρος ἐγενόμην καὶ
γὰρ ἐγήρασα· καὶ οὐκ εἶδον δίκαιον
ἐγκαταλελειμμένον; οὐδὲ τὸ πεῤ
μα αὐτοῦ βητοῦν ἄρτους· ὅλην τὴν
ἡμέραν ἐλεῶ καὶ δανείζει· καὶ τὸ πρῶ

μα αὐτοῦ εἰς εὐροτίαν ἔσται· τούτ
ἔχεται, καὶ τὸ οὐλιμοκτονήσει κ̅ς̅
τυχὴν δικαίαν· καὶ τὸ δίκαιος
ἐσθίων, ἐμπίπρησι τυχήν· τυ
χαὶ δὲ ἀσεκῶν ἐν δεῖς· ὁ οὖν
δίκαιος, ἀεὶ ἐσθίει· καὶ οὐκ ἐπιν ὅτε
ἀμελεῖ τρυφῆς· τηρεῖ γὰρ καὶ τὴν
λεγόυσαν ἐν τολὴν, κατατρύφησον τοῦ
κ̅υ̅· καὶ ἐσθίειν, πρὸς τρυφήν· ὁ
γὰρ γεσάμενος πνευματικῆς τρο
φῆς, οἱ δὲν τίς ἡ τρυφὴ ἢ τῆς τυχῆς·
ἱ δὲ μοι διήτησιν νομικήν· κατανόη
σον σαφήνειαν προφητικήν· ἱ δὲ εὐ
γελικὴν ἀναπτυσόμενον λόγον·
κατανόησον ἐπιστόμενον φωτίζον τά
σε τῆς σαφηνείας, τῆς γραφῆς· εἰ
μὴ αἰσθάνῃ· ὅτι ἐν ἀντίᾳ τρυφῆ
τῆς τοῦ σώματος τρυφῆς· ἡ τρυ
φὴ ἐπιν ἡ τοι αὐτὴ· ἣν ὁ θ̅ς̅ κούρεται
ἡμᾶς τρυφᾶν· διὸ καὶ κτίσας τὸν
ἄν̅ο̅ν̅· ἔθετο αὐτὸν ἐν τῷ παραδείσω
τῆς τρυφῆς· ὁ μὲν οὖν ἁμαρτήσας
ἄν̅ο̅ς̅· οὐκ ἀπόῦν οὐ ἐσθίει· ἀρρ ἀπο
γῆς τροφήν· γέγραπται γὰρ ἐπι

κατάρατος ἡ γῆ ἐν τοῖς ἔργοισσου·
ἐν λύπαις, φαγῇ, αὐτὴν, πάσας τὰς
ἡμέρας τῆς βοῆσσου· ἀκάνθας καὶ
τρικόλους ἀνατελεῖσοι· καὶ φαγῇ
τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ· ἐν ἱδρῶτι τοῦ
προσώπουσου. φαγῇ τὸν ἄρτον σοῦ·
ἕως ἀποστρέψαισε εἰς γῆν ἐξῆς ἐ
λήφθης· ὁ δεμὴ ἁμαρτάνων κα
τὰ τὴν ἔρημον, αἴτυπον καταλι
πὼν, οὐκέτι ἐσθίει ἄρτον γῆς· οὐκέτι
λαμκάνει τροφὴν, ἀπὸ τῆς ἐπικα
τάρατου γῆς· ἀλλὸ ῥαπόθεν τρέ
φεται· ἐν ἐτείλατο τάρφησιν νε
φέλαις ὑπὲρ ἄνωθεν· ἐὰν γὰρ
καλῶς κιώσης· ἀνοίξαι σοι φησὶ
κ̄σ̄ τὸν θησαυρὸν τὸν ἀγαθὸν τὸν ἐ
πόκυιον· οἱ τούτων ἀκούοντες τῶν
λόγων· πτερούσθωσαν· ἐπαιρέσ
θωσαν· μὴ κέτι ἔτωσαν ἐν σαρκί·
γενέσθωσαν ἐν πνεύματι· οἱ τὰρ ἐν
σαρκὶ ὄντες, θεῷ ἀρέσαι οὐδύναν
ται· τοι αὐτὰ πρατγέτωσαν· ἵνα
λέγηται πρὸς αὐτοὺς ὑπὸ τοῦ πν̄ς·
ὑμεῖς δὲ, οὐκέτε ἐν σαρκὶ· ἀλλ' ἐν πνι·

ἡ πορνεία τοῦ θεοῦ οἰκεῖ ἐν ἡμῖν. καὶ
θέρας ὀμωνοῦ ἀμέσως ἐστί. ἐγὼ πολλοὶ σ
καὶ ὁ πλανᾶται τὸν ἥλιον, οὐδὲ ἀπόμενοι.
οὐ γὰρ κτίζομεν ὁ θεὸς τὸν ὀμωνόν τοῦτον,
θέρας αὐτῷ ἐποίησεν· ἵνα αὐτὸ τὸ μέρος ἀ
μοίζηται ὁ ὀμωνός· ὅτι δὲ λέγεται
καὶ τὰ δὲ τὴν τερπνοτέραν, τοῦτο ἀρ
θόνιον. ἐν τῷ θέρας ὀμωνοῦ. ἐρίσ
κει τίνι οὐ θέρας τοῦ ὀμωνοῦ. τὴν μὲν
ὀμωνέαν, ἐχε τὸν ἡ πόμτα. ἐγὼ ἡμε
ἡ θέρα. τὴν δὲ ἡ τερπνέαν. ἐρίσκεται πα
ρελεῖ μέγιστος. (τι) ἡ ἄρρη θέρα, τὸ πορνά
τὸ ἀλόνιον. αὗται ὀμῶν ἀν οἴγονται
ἀεθέρα τοῦ ὀμωνοῦ. καὶ ἄρρεν δὲ δύ
νασαι ἰδεῖν θέρας ὀμωνοῦ. αἱ γὰρ ἀ
ρεταὶ, θέρα εἰσὶν ὀμωνοῦ. αἱ δὲ κακίαι
αἱ, θέρα θανάτου ἡ σιν. (ι) ὑπὸ μὲ
φησὶν ἐκ τῶν πορνῶν τοῦ θανάτου.
(ι) πῶς ἀν ἐξελθεῖν πάσας τὰς αἱ
μόσσους· ἐν ταῖς πόρναις τὴν σθυ,
γατέρας σιωπῶ· οὐδὲ ἄρασαι ἐν ταῖς πόρ
ναις τὴν σθυγατέρας σιωπῶ ἐν ἐκβῆναι. ἐ
ρῶ ἀν ἐξελθεῖν πάσας τὰς αἱμόσεις τοῦ θῦ,
ἐξελθεῖν πάσας τὰς ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἀπὸ
ἐν μέλι ὑπὸ θῆς λόγου τοῦ θεοῦ ἀπὸ

τῶν τοῦ θανάτου πυλῶν· τίνες
οὖν αἱ τοῦ θανάτου πύλαι πρότε
ρον· καὶ θύραι παραταῖς πύλαις·
πορνεία· εἰδωλολατρία· ἀπιστί
α· φιλαργυρία· καὶ νοδοξία· καὶ
ἔσπαξ· τὰ ἔργα τῆς σαρκός· περὶ
ὧν ὁ ἀπόπολος φησίν· πορνεία·
ἀκαθαρσία· ἀσέλγεια· εἰδολολα
τρία· φαρμακεία· ἔχθραι· ἔρις·
ζῆλος· θυμοί· ἐρίθειαι· διχοστασίαι·
αἱρέσεις· φθόνοι· μέθαι· κῶμοι·
αὗται πᾶσαι, αἱ πύλαι καὶ θύ
ραι τοῦ θανάτου· αἱ δ' αὗται εἰσὶ
καὶ πύλαι τοῦ ἅδου· αἵτινες οὐκα
τισχύουσι πέτρου καὶ τῶν παραπλη
σίων· κατὰ τὸ εἰρημένον· σὺ εἶ πέτρο·
καὶ ἐπιταύτῃ τῇ πέτρᾳ· οἰκοδομῆ
σω μου τὴν ἐκκλησίαν· καὶ πύλαι
ἅδου οὐκατισχύουσιν αὐτῆς· ἐμψυ
χοιδὲ εἰσιν αὗται αἱ πύλαι· αἱ γὰρ
δυνάμεις αἱ ἀντικείμεναι, κατισ
χύουσι τινῶν· πέτρου δὲ, οὐκατισ
χύουσιν· εἰ περὶ ὁρᾶκας τὰς τοῦ
θανάτου πύλας καὶ θύρας· καὶ τοῦ

ἄδου· τοῦ λόγου παραπήσαντ,
ἄνελθε ἐπὶ τὰ τούτοις ἐναντία·
καὶ ὄψει αὐτὰς τὰς ἀρετὰς· θύ
ρας οὐ ὑνοῦ· πύλας θυγατρὸς σι
ὼν· θύρας ζωῆς· θύρας δικαιο
σύνης· ὡσφησίν· ἀνοίξατέ μοι
πύλας· δικαιοσύνης· ἐξ σελθὼν,
ἐν αὐταῖς ἐξομολογήσομαι τῷ κῷ·
εἴ τε δὲ κατὰ τὴν προτέραν· εἴ τε
κατὰ τὴν δευτέραν ἑρμηνείαν· εἴ τε
κατά τινα ἑτέραν καθυτέραν, λεχ
θῆναι δύναται· καὶ τὸ ἐκ ὦ ψαλμῶ·
ἄρατε πύλας οἱ ἄρχοντες ὑμῶ·
καὶ ἐπάρθητε πύλαι αἰώνιοι· καὶ
εἰσελεύσεται ὁ κασιλεὺς τῆς δόξης·
ταῦτα, διὰ τὸ θύρας οὐ ὑνοῦ ἀνέῳξε·
καὶ ἔκρεξεν αὐτοῖς μάννα φαγεῖν·
μὴ παρέλθω μὲν δὲ καὶ τὸ ἐνικὸν
τὸ οὐ ὑνοῦ· ἀνεξέτατον ὄνομα· τοῖς
ἐξελθοῦσιν ἐκ τῆς αἰτύπου· θύρας
οὐ ὑνοῦ ἀνέῳξεν ὁ θσ̄· ὅτε ἐκ μέρους
ἐγίνωσκον, καὶ ἐκ μέρους ἐπροεφή
τευον· αἱ δὲ ἄλλαι θύραι τῶν λοιπῶν
ὀ ὑνῶν· οὔπω αὐτοῖς ἠνοίχθησαν·

ἀμφαὶ δὲ κ σε ἐ τὸν ἀμ βλθόν τα δι αὐτὸν
θερῶν τοῦ πρὸ τοῦ ὁ ὢ ὢ οὐ· καὶ βμπαι
δ βυθῆ ται τῷ πρὸ τῶ ὁ ὢ ὢ ῶ· ἀμ βλθεῖν
καὶ βοι ται ἀμ φοτέρω τοῦ ὁ ὢ ὢ οὐ τοῦ
βας· καὶ οὕτως ἀλε μ βυθῶ ταυτῶ
ἰῦ· ὃ σ δι βλήλυθε τῶ αὐ ται τοῦ σ οὐ
ρα νοῦ, γεν βῆ θαι παρ αὐτῶ θῶ καὶ
περὶ τῶν ὅ λων, ὡς πρὸ φλε βῆ τι ς
γεν βῆ θαι παρ αὐτῶ, θῶ· βκ τοῦ ἀλε βρ
θεῖν τῶ χῦ· ὅν ρ ε ἐ βν βῶ αὐ τοῖς κ ἀμ
φαγεῖν· ἕτοι μεν ἄρ τον φ ὢ ὢ οὐ· ἐ
δ φλε βν ὁ θῶ τῶ βας αὐ τοῦ· ἀλε πι
ἄ τως περ ς πᾶ σαν ἡ δο νὴν ἰ σχύ ον
τα· καὶ περὶ πᾶ σαν ἀρ μό νι ον γε
νν· περὶ σ ὅ τι γὰρ τι ς βυ ε ύ βετο, κατ
κί ρ ν ατο· τοι αὐ τὴ δ τοῦ τρε φο μέ
τὴν τυ χὴν μό νου, φύ σις· περὶ ς τὴν δύ
ν αμ ν τοῦ τρε φο μέ νου κατ ἀμ φο τε ρα·
ἐὰν μὲ ν πλο ν τρε φη ὁ μό νος· τάρ ατ ίν βται·
ἐὰν τυ χὴ ἀσθε νοῦ σα τρε φη ται· ὑπὸ
ὁ ἀσθε νῶν μ μάχα ν βοθί ᾳ· ὁ μό νος
λάχα ν ατ ίν βται· ἐὰν τε λε ι ο σ ἡ τῶ τε
ρὶ ῶν τάξ ε ω ν· τελ ᾳ ῶν δ ὑ βν μ ι-
κρε ρὰ τερ φὴ· ὁ μό νος τερ ρὰ τερ φὴ ν τίν

πάντα οὖν ἐπὶ τοῦτο τὸ μάννα ὃ
ἐκρεβεν ὁ θσ̄. οὐ καθεζομένοις δὲ
ἡμῖν ἔρχεται τὸ μάννα. ἀλλὰ ἐρχομέ-
νοις ἔξω τῆς παρεμκολῆς. ἵνα ἔξω
θεν γενόμενοι, τότε συλλέξωμεν
τὸ μάννα. τί οὖν κούλεται ταῦτα, ἰ-
δωμεν. τί δὲ ἡ παρεμκολὴ τὸ σῶ-
μα ἡμῶν, ἐν ὧ, ἐν τέρκεται ἡ τυχὴ, δεῖ
τὴν τυχὴν μηκέτι εἶναι ἐν σαρκί. ἀλ-
λ ἐν πνι. καὶ ἔξω γενέσθαι τῆς πα-
ρεμκολῆς. λέγω δὲ, τοῦ σώματος
τῆς παρεμκολῆς, ζητήσει καὶ ἐ-
ρήσει μάννα ἐλθὸν ἔξω τοῦ οὐνοῦ.
ἐκρεβε γὰρ ἐπαυτοὺς μάννα φαγεῖν.
ὅπερ ἐὰν καὶ οὐ εἴρησ, θαιμασι-
κῶς ἐρεῖς. μᾶν. τί ἐπὶ τοῦτο δι'
ὃ καλεῖται τὸ ὄνομα μάννα. του-
τέστιν, τί. ὃ ἐν τὸ φθέγμα ὃ τέρκεκας.
θαιμάσας καὶ ἐπαπορήσας ἐπὶ
τῶ παραδόξω. τοῦ ἐρέματος τὸ
κατὰ τὸν ἄρτον. τοῦτο τὸ ὄνομα
τῶ ἄρτω γίνεται. καλεῖται μάννα.
καὶ ἄρτον οὐνοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς. ὃ
ὢν ἐκ τῆς γῆς, ἐκ τῆς γῆς ἐστιν, ὑ

ἐκ τῆς ἱστραμένης· ὡς ἐκ τῆς γῆς φαί-
νεται· ὁ δὲ ἐκ τοῦ οὐνοῦ ἐρχόμενος,
οὗτος φέρει τὸν ἐξ οὐνοῦ ἄρτον· καὶ
περιτίθησιν ἐκ κόνατοῦ ἐπουνίου,
τοῖς μέρρουσιν ἐσθίειν ἄρτον ἀγέρων·
οὐδεὶς δὲ φορὼν τὴν ἐκ κόνατοῦ χοϊκοῦ,
δύναται ἄρτον οὐνοῦ φαγεῖν· διὰ τοῦ
τοξυχικὸς ἄνος, οὐδέχεται τὰ τοῦ
πνός τοῦ θεοῦ· μωρία γὰρ αὐτῷ ἐστιν·
μεινομίσης οὖν ὅτι δύναται ἄρτον
οὐνίου φαγεῖν, ἐπὶ φορὼν τὴν εἰκόνα
τοῦ χοϊκοῦ· ἄρτον οὐνοῦ ἔδωκε
αὐτοῖς· ἄρτον ἀγέρων ἐφαγεν ἄνος·
οἱ ἔσθε ὅτι μακάριοι εἰσὶν οἱ ἀγέροι·
ἔχοντες τὴν βοσκὴν· τὸν εἰπόντα
ὅ· ἐγώ εἰμι ἡ βοσκή· μακάριοι εἰ-
σὶν οἱ ἀγέροι· ἐπεὶ τρέφονται τροφῆς
οὐ τῆς σαρκικῆς· οὐ τῆς εἰς ἀφεδρῶνα
καρρομένης· οὐδὲ τῆς ἀποκρινομέ-
νης τροφῆς ἀπὸ τοῦ σώματος· ἀλλὰ
τρέφονται τροφῆς τῆς οὐνίου· ἀναδι-
δομένης εἰς τὴν σύστασιν τῆς οὐσίας
αὐτῶν· περὶ ἧς τροφῆς, καὶ σὺ
ἐδιδάχθης ἔχεσθαι· ἐὰν νοήσης

πείθεσθαι τῷ ἰυλέγοντι. τὸν ἄρτον
τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον.
ἵνα τὸ ἐπιούσιον τοιοῦτον ἄρτον. τὴν
μὴ ἐκχωροῦντα. τὸν μὴ ἐπιοκρι-
νόμενον. τὸν ἀναδιδόμενον εἰς τὴν
οὐσίαν τῆς τυχῆς, τοῦτον ἡμῖν δός.
μακάριοι οἱ ἄγγεμοι, οἱ ἐσθίον τεστῦ-
τον τὸν ἄρτον. τὸν οὐ καταμάντα
ἐξ οὐνοῦ. ἀμμαμένοντα παρ' αὐτοῖς.
ἡμεῖς μὲν. κἀν ἐσθίομεν, καταμάν-
τα ἐσθίομεν. γέγραπται γὰρ. ἐγώ
εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ οὐνοῦ
καταμάς. πρὸς ἐκείνους δὲ οὐ
καταμαίνει. εἰμὴ ἀραμαθύτερος καὶ
μιτικώτερος λόγος ἐπιδείξει, ὅτι
καὶ πρὸς ἐκείνους καταμαίνει ὁ
ἄρτος ὁ ζῶν. καὶ καταμαίνει, ἐπὶ
τοῦ πρός. ἐὰν γὰρ νοήσῃς μέγεθος
καὶ ὕψος πρός. καὶ νοήσῃς τὸ τοῦ
μεγέθους ὁ ὑψίστος. ὁ ἐν ὑψηλοῖς κα-
τοικῶν ἄγιος ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος.
πῶς εἴρηται. ὅτι εἰ ὅτι πάντα
ὡς πρὸς θεῶν, κάτω ἐστίν. καὶ οἱ ἄγγε-
λοι γὰρ, κάτω εἰσίν, ὡς πρὸς

τὸ ὑπὸς τοῦ θεοῦ· καὶ θρόνοι· καὶ κυ
ριότητες· καὶ ἀρχαί· καὶ ἐξουσίαι·
ἐγὼ καὶ περὶ τοῦ σρ̄ς λέγοντος· ὁ
πῆρ ὁ πέμψας με μείζων μου ἐστίν,
ἔτι ποιμιὰν ὁ τλῶς πρὸς τὸν πρᾶ,
κάτω ἐστίν· ἐστιν γὰρ καὶ ἄνω πρὸς
τὸν πρᾶ· ὡσεὶ ἐν ἀρχῇ, ἦν ὁ λόγος·
καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θν· καὶ
θσ̄ ἦν ὁ λόγος· ἀλλὰ ἐὰν μείνῃ ὁ λόγος
ἐν ἀρχῇ, πρὸς τὸν θν, οὐκ ἐνεργεῖται
ὁ κάτω· καταμαινέτω οὖν ὁ ἄρτος
μόνος πρὸς πάντας τοὺς κάτω·
πᾶσα δὲ ἡ γενητὴ φύσις κάτω
τέρα θυ· καὶ καταμαίνων ὁ ἄρτος
πάντα τρεφέτω· οὗτος δὲ ὁ ἄρτος
καταμαίνων, ὁ ἐμέχρι τοῦ κα
ταμαίνει· οὐ μέχρι γῆς μόνης,
ἀλλὰ καὶ μέχρι τῶν κάτω τάτω
τῆς γῆς· ὁ καταμὰς γὰρ, αὐτός
ἐστιν καὶ ὁ ἀναμὰς ὑπερ ἄνω
τῶν ὀυ ῶν· οὗτος ὁ ἄρτος τοίνυν
πρὸς πάντας τοὺς κάτω κατα
μαίνει· καὶ ἐν τοῖς κάτω οὔσης δι
αφρᾶς τινῶν ἐν αὐτοῖς· ὁ ὁ

μὲν πρὸς θν̄. κάτω ὄντων. ὡς
δὲ πρὸς ἑτέρους, ἄνω. οἷον οἱ ἄγ
οι ἄγελοι. ὡς πρὸς τὸν θν̄, κάτω.
πρὸς ἑτέρους, ἄνω. οἷον ἡμᾶς ἄνω.
ἀλλὰ καὶ ἡμῶν αὐτῶν τῶν ἀνω̄ν. μω
ϋσῆς ὡς πρὸς ἡμᾶς, ἄνω. πρὸς
ἰν̄ δὲ τὸν χν̄, κάτω. τάχα δὲ καὶ
ἐφ' ἑκάτου τῶν ἀνω̄ν τῶν κάτω ἄ
ρριτίς ἂν, τὸν ἐπικάτω τέρω. ὁ γὰρ
πάντων κάτω τέρω, τίς ἂν ἔτη. ὁ
ἄνος τῆς ἁμαρτίας. ὁ υἱὸς τῆς ἀ
πωλείας. ὁ ἀντικείμενος καὶ ἐ
παιρόμενος, ἐπὶ πάντα λεγόμε
νον θν̄ ἡ σέκασμα. ἐπεὶ οὖν κάτω
ἐσμὲν μᾶλλον οἱ ἄνοι, διὰ τοῦτο ὁ λόγος
προτρέπει ἡμᾶς ἀνακαίνειν. καὶ
φησίν. ἐπ' ὄρους ὑψηλὸν ἀνάκλιθι ὁ
εὐαγγελιζόμενος σιων. ἄρτον οὖν ἀγ
γέλων ἐφαγεν ἄνος. μακάριοι οἱ
ἄγελοι. περὶ ἀληθείας διαλαμπά
νοντες καὶ τρεφόμενοι τῇ σοφίᾳ
τοῦ θῡ. καὶ τὸ λόγον, διοῦ πάντα
ἐγένετο. ἡ γὰρ διαγωγὴ τῶν ἀγέλων,
ἡ πρόηγουμένη θεωρία ἐστίν. ἡ

δεσπερίπατικὴ διὴ μᾶς. πρακτι
κή ἐστιν. Ὅταν γὰρ ἀποπέλλωνται
λειτουργικὰ ὄντες πνεύματα.
διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν
σοφίαν. καὶ συμπορεύονται πα
ρεμκάλλοντες κύκλῳ τῶν φοκου
μένων τὸν θν. πρακτικὸν ποι
οῦσι καὶ περιπατικόν. τὸ γὰρ προ
ηγούμενον ἔργον αὐτῶν ἐστιν, θεω
ρεῖν τὰ πράγματα. καὶ ἀπολαύει
τῆς σοφίας τοῦ θεοῦ. καὶ κλέπειν
τὸν λόγον τῆς τῶν ὅλων διατάξε
ως. ἄρτον ἀγέλων. ὡς τρέφον
ται ἄγελοι, ἐλαμε καὶ ἄνοσ. Ὅταν
γὰρ διαλαμκάνω περὶ θεοῦ. πε
ρὶ κόσμου, περὶ χυ. περὶ τῆς θε
ότητος αὐτοῦ. καὶ περὶ τῆς ἐμοι
κήσεως αὐτοῦ, ἀνθρωπίνω σώμα
τι καὶ ψυχῆι, ἄρτον ἀγέλων ἐσθίω.
ἐὰν ἐξετάζω τοὺς λόγους τοῦ ἀγίου
πνσ, ἄρτον ἀγέλων ἐσθίω. ἄρτον
γὰρ ἀγέλων ἔφαγεν ἄνοσ. ἐπὶ σιτισ
μὸν ἀπέστειλεν αὐτοῖς εἰς πλησμο
νήν. εὐχεσθε ἵνα ἡμῖν ὁ θσ ἐπισι

τισμὸν ἀποστείλη ἐς πλησμονήν.
οὐχὼς γε γένεσθαι μόνον, ἀλλὰ καὶ
πληρωθῆναι τῶν λότων τῆς ζωῆς,
καὶ ἰσχυροποιηθῆναι ἐν αὐτοῖς. πλὴ
ἡ πρόη γοιμένη τροφὴ αὕτη ἐστίν.
μετὰ ταῦτα ἐστὶν. ἀπῆρεν νότον ἐ
ξοῦνοῦ. καὶ ἐπήγαγεν ἐν τῇ δυνάμει
αὐτοῦ, λίκα. καὶ ἔκρυβεν ἐπαὐ
τοὺς ὡς εἰ χνοῦν. σάρκας. καὶ
ὡς εἰ ἄμμον θαλασσῶν, πετεινὰ
πτερωτά. καὶ ἐπέπεσαν ἐν μέ
σῳ τῆς παρεμβολῆς, κύκλῳ τῶν
σκηνωμάτων αὐτῶν. καὶ ἔφαγον
καὶ ἐν ἐπλήσθησαν σφόδρα. καὶ
τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν ἤνεγκεν αὐ
τοῖς. οὐκ ἐστερήθησαν ἀπὸ τῆς
ἐπιθυμίας αὐτῶν. ἐσθίοντες πο
τὲ τὸ μάννα οἱ ὑποιζῆλ, ἔλεγον. ὅ
τι οὐδέν. πλὴν ἐς τὸ μάννα οἱ ὀ
φθαλμοὶ ἡμῶν. ἐμνήσθημεν γὰρ ὁ
τὰν ἐκαθίσαμεν ἐπὶ τῶν λεκήτω
τῶν κρεῶν ἐν αἰγύπτω. καὶ ἡμ
ταῦτα ἀκούοντες, φαμέν. ὅτι

ταλαίπωροι, οἵτινες ἐσθίοντες τοῦ
ἄρτου τοῦ οὐ ὑπνίου, ἐπεθύμησαν κρομύ-
ων καὶ σκορόδων καὶ πράσων, καὶ
σικύων καὶ πεπόνων. καὶ συνε-
κρινονόλως ταύτην τὴν τροφὴν, ἐκεί-
νη: καὶ ταῦτα λέγομεν, ἀναλνώσκο-
τες. καὶ ταλαιπόμεν ἐκείνους ὡς
τότε ἡμαρτηκότας. οὐχ ὁρῶντες,
ὅτι καὶ ἐν ἡμῖν ταῦτα τὰ ἁμαρτή-
ματα γίνεται. ἢ ὅτ' ἂν παρούσης
πνευματικῆς τροφῆς. καὶ θείας
τροφῆς, καταφρονοῦντες, πλοῦ-
τον συνάγωμεν. ἢ τρυφὰν θέλωμεν.
οὐχὶ τὰ πράσα τὰ δυσώδη καὶ τὰ
κρόμυα, τοὺς κλάπτοντας τοὺς ὀ-
φθαλμοὺς τῆς τῆς ψυχῆς. καὶ
τὰ πληροῦντα δύσω δίας ἁμαρ-
τήματα, σκόροδα ἐπιθοῦμεν φα-
γεῖν. καὶ ἐμφορηθῆναι ἡδονῶν δυ-
σωδίας; οὕτως δὲ τὴν ἔκλυτον
τοῦ κόσμου καὶ τῶν σωματικῶν
φύσιν ἐπιθυμοῦντες, πεπόνων,
ἐπιθυμοῦμεν. καὶ τὸ μὴ ἀναδιδό-
μενον τῆς ψυχῆς ἐς τὴν τῆς ψυχῆς

οὐσίαν ἀνέρον τες, σικυῶν θέ-
ρομεν μεταραμκάνειν· ἐὰν οὖν ποτὲ,
τοιαῦτα ἡμεῖς ποιῶμεν· καὶ ἔχον-
τες τὸν χορηγοῦντα ἐπισιτισμὸν
εἰς πλησμονὴν, καὶ ἄρτον οὖν οὐδί-
δοντα· κοσμικὰ θέρομεν· καὶ τὰ
τοῦ κόσμου ἐπιθυμῶμεν. ἐξαποστέλ-
λει ἡμῖν Ὁ θσ̄ κρέας, ὡς εἰχοῦν· οὐ
γὰρ θέρομεν τὸν ἄρτον τοῦ οὐν οὐ· καὶ
ἐξαποστείλας τοιαῦτα κρέα. ἐπὶ το-
σοῦτον δίδωσιν, ἕως ἐξέλθη ἐκ τῶν
μυκτήρων ἡμῶν· καὶ ἕως πληρώ-
σῃ ἡμᾶς νόσου καὶ μαρακίας· ἵον
γὰρ ἐρεῖ τις πρὸς ἡμᾶς, τοιοῦτον
ἐγώσε ἐκοιρόμην πνευματικὸν,
πρόυτον/ζητεῖν· καὶ δόξαν τὴν ἐπου-
ράνιον· τὴν παρ' ἐμοῦ τοῦ μόνου, καὶ
τὰ ἀΐδια ἐπιθυμεῖν· ἐπεὶ δὲ οὐθέ-
λεις γενέσθαι καὶ ἀναπαύεσθαι ἔχειν,
νοσεῖς· ταῦτα γὰρ κούλει ἔχειν
τὰ τοῦ κόσμου τραύματα· καὶ κρέ-
πεσπάντας τοὺς ἐπορεύοντας
τῶν κοσμικῶν πραγμάτων· καὶ νο-
σοῦντας τὴν ψυχὴν διὰ ταῦτα.

Ὅτι ἐν χολῇ, καὶ νόσῳ ἐστὶ, καὶ
πᾶσι κακοῖς· Διὰ τὴν δι-ψυχίαν αὐτῶν·
διὰ τοῦτο ταῦτα νοήσας καὶ τὴν συγ-
κρισιν καταλαμὼν τῶν τραφῶν, ἀρ-
κοῦ τῶ ἐπουνίω μάννα, τῶ τῶν
ἀγέλων ἄρτω· ἵνα μὴ γένηται σοι
τὰ τοῦ χοῦ ἄρτου ἐπιπόμενα
κρώματα· καὶ γένηται τὸ ἐπὶ τῆς
κρώσεως αὐτῶν οὔσης ἐν τῶ πό-
ματι αὐτῶν· καὶ ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ
ἀνέκλη ἐπ' αὐτοὺς· καὶ ἀπέκτει-
νεν ἐν τοῖς πίσσιν αὐτῶν· τοῖς
γενομένοις ἐν τραφείν· ὧν ἦσαν
ὡς σάρκες ὁμῶν αἱ σάρκες αὐτῶν·
ἀπὸ τῆς τροφῆς τῆς σαρκώδους ἐν
ψώδους· παρ' ἧς γένοιτο ἡμᾶς
ἀπεχομένους, νηπεύειν νηπείαν δεκ-
τὴν, ἣν παραδέχεται κ̅σ̅· Ὅτε γὰρ
τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς οὐ τρέφομεν,
νηπείαν ἀγαθὴν νηπεύομεν· ἐφ' ἣ, νηστεί-
α, ἄξιον ἀλείψασθαι τὴν κεφαλὴν,
ἐλαίω, μὴ ἀπὸ ἁμαρτωλοῦ· ἐπι-
τάρτι καὶ ἔλαιον ἁμαρτωλοῦ, πε-
ρὶ οὗ λέγει ὁ δίκαιος· ἔλαιον δὲ ἀ

μαρτωρουμὴ λιπαμάτων τὴν κε-
φαλήν μου· ἐπὶ ταύτῃ οὖν τῇ νηπείᾳ·
ὅτ' ἂν ἀπεχθωμαι ὑμικῶν καὶ σωμα-
τικῶν· τῶν τρεφόντων τὸ φρόνημα
τῆς σαρκοτροφῶν, νίπτομαί μου τὸ
πρόσωπον· καὶ οὐχὶ σκυθρωπάζω·
ἀλλ' εἰμὶ ἱλαρός· αὕτη γὰρ ἡ νηπεία,
πρόφασίς μοι γέγονεν πνευματικῶν
καὶ ἀγίων· τῶν ἐν χῷ ἰῦ· ᾧ ἐπὶ νῆ
δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶ ἀμήν·

εἰς τὸν ὀζ δ

εἰς τὸν ὀζ ὁμιλία ε

Τότε ἐπεθύμησεν ὁ λαὸς ἐπιθυμίαν ἡ-
τῇ ἐρήμῳ· καὶ τὸν μὲν ἄρτον θῦ τὴν
ἐπόψιον, εἴπουν κακῶς· ἐπήνουν δὲ
τὰ αἰσυπτίων κρώματα· καὶ ἐλεγῶ
περὶ τοῦ μάννα· ὅτι διάκενος ἄρτο
ἦν· ἔπεμψεν αὐτοῖς ὀρτυγομήτραν,
ἀπειλήσας· οὐμίαν οὐδὲ δύο· οὐδὲ
πέντε ἡμέρας αὐτοὺς φαγεῖν· ἀλλὲ
πὶ τοσοῦτον, ἕως ἂν κορεσθῶσι· καὶ
ἐξ ἐλθηδιὰ τῶν μυκτήρων αὐτῶν ἡ

κρεσωφαγία· ἐκούμετο γὰρ αὐτῶν
ὁ φιλάνοσθος καθάραι τὴν τυχὴν ἀ
πὸ τῆς ἐπιθυμίας· ἐπιθυμία δὲ
καθαίρεται καὶ ἐκκάμμεται· οὐχ ὅ
τ' ἂν ἐνδεής τις ἦ, τοῦ ἐπιθυμουμένου·
ἀμμὰ ὅ τ' ἂν μεταμάκη, τοῦ ἐπιθυμου
μένου, ἀποτίθεται τὴν ἐπιθυμίαν·
τοιαῦτά τινα καὶ ἐπὶ ἡμῶν συμκαί
νει· ἐπιγὰρ ὄντες φαῦμοι· ἐπιθυμοῦ
μεν τινῶν τροφῶν· ὡς ἡ δεῖ ὧν·
ὡς πολυτελεστέρων· εἰ τ' ἐπὰν πλέ
ονας ἡμέρας χρησώμεθα ταῖς τρο
φαῖς ταύταις· ὧν ἐπεθυμήσαμεν·
τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν ἀποτιθέμε
θα· πάντων γὰρ κόρος ἐστίν· οὐχ ὑ
πνουμόνων· ἀμμὰ καὶ κρωμάτων κό
ρος ἐστίν· ὁ ῥαοὺν τὴν τοῦ θεοῦ οἰκο
νομίαν· ὁ ῥῶν μὰν ἐπιθυμητὴν· κα
θάραι ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας κοιμόμε
νος αὐτὸν· ἐσώρα ὅτι μόνος διδασκα
λικῶν οὐ καθαίρεται· ἀμμὰ τὴν τῆς ἐπι
θυμίας γινομένη, προσκορεῖ καθαί
ρεται· ἐπεμνεν τὸ ἐπιθυμούμενον· ἡ δε
ὅτι μιᾶς ἡμέρας τυχόντες τοῦ ἐπιθυ

μουμένου, ἔτι ἐπιθυμήσουσιν· ἀλλὰ
καὶ δύο ἡμερῶν, πάλιν ἐπορέγον
ται· καὶ ἐπὶ πλείονας δὲ ἡμέ
ρας μεταλαύκωσι τοῦ ἐπιθυμουμένου·
ὥστε ἀποστραφῆναι αὐτοὺς τὸ ἐπιθυ
μούμενον· ἐπεχόντι τὴν ἐπιθυμίαν·
ἔδωκεν αὐτοῖς ἐπὶ τριάκοντα ἡμέ
ρας πολλὰ τὰ ἐπιθυμούμενα· ἔφα
γον ἐπιθυμοῦντες· ἐκορέσθησαν· ἐπὶ
τοσοῦτον γὰρ ἔφαγον, διὰ τὸ ἀπλήστον
τῆς ἐπιθυμίας· ὥστε γενέσθαι
αὐτοῖς εἰς χολέραν· ὅτε γέγονεν
αὐτοῖς τοῦτο, ἐτελεύτησαν· καὶ ἐξῆλ
θεν αὐτῶν ἡ ψυχὴ καθαρὰ ἀπὸ τῆς
ἐπιθυμίας· τοῦτο πραγματευομέ
νου τοῦ θεοῦ· διὰ τοῦ δυνατοῦ τρόπου
τῆς καθάρσεως, καθάραι αὐτούς·
ἀλλὰ γενόμενος κατὰ τὸν τόπον, ὡ
συγκρίνων πνευματικὰ πνευματι
κοῖς, εὕρισκον τὸν λαὸν, δὶς φα
γόντα ὀρτυγομήτραν· ἐπαξμὲ,
ἡνίκα εὐθέως ἐξῆλθεν ἐκ γῆς αἰγύ
πτου· τὸ δεύτερον, ὡς ἐν τοῖς ἀρ|θ
μοῖς ἀναγέγραπται· ἡνίκα κακῶς ἐ

πον τὸν ἄρτον τοῦ θεοῦ· καὶ διὰ
κενὸν αὐτὸν ὠνόμασαν· τί δὴ ποτε
οὖν· ἐπὶ μὲν τῶν πρότερον φαγεῖν αὐ
τοὺς τῆς ὀρτυγομήτρας· οὐδὲ μὲν
αὐ ὀργὴ ἀνεκὴ ἐπ' αὐτοὺς· ἐπὶ δὲ τῶν
δευτέρων, τὸ τοιοῦτο γεγένηται· ἐπὶ
τῶν τὴν κατέμαυτον, καὶ θέλων ἀ
πὸ τοῦ θεοῦ ἄρειν καὶ μανεῖν, τοιαῦ
τά τινα ἐνενόουν· πᾶς ἄνος χρῆ
ται τισὶ σωματικοῖς· ὅτε μὲν ἀ
ναγκαίως· ὅτε δὲ οὐκ ἀναγκαίως·
καὶ ἀναγκαίως μὲν, ὅτε πρὸς τοῖς
κρείτγοσιν ἐστίν· οὐκ ἀναγκαίως δὲ,
ὅτε ἀπέστραται τὰ κρείττονα, ὡ
ὅμος γίνεται τῶν σωματικῶν· ἔοι
κεν οὖν ταῦτα δηλοῦσθαι δι' ἀμφοτέ
ρων τῶν τόπων· τῶν περὶ τῆς
διηγήσεως τῆς ὀρτυγομήτρας·
τὸ πρότερον γὰρ ἔφαγον ὀρτυγομή
τραν· οὐκ ἀκοῦσι τὸν ἄρτ
τοῦ θεοῦ· ἀμέφαγον ὀρτυγομή
τραν, μετὰ τοῦ ἔχειν τὸ μάννα· καὶ
οὐκ ἐξ οὐδ ἐνοῦν αὐτὸ, ἵνα φάγωσι τῶν
σαρκῶν· τοῦτον οὖν τι πάσχο

μεν καὶ ἡμεῖς ἐν τοῖς σωματικοῖς.
μετὰ τοῦ πνευματικὰ ποιεῖν· οἷον
γὰρ μάννα ἐσθίομεν· καὶ κατὰ ἀνά-
κην τὴν διδομένην ἀπὸ τοῦ θεοῦ ὀρ-
τυγομήτραν· καὶ ὄκ ἐξ ἐπιθυμιῶν· ὅ-
τ' ἂν γὰρ τὰ πνευματικὰ μὴ ποιῶ-
μεν· ὁμοιόντες τῆς ἐπιθυμίας τῶν
κακῶν, κακῶς λέγοντες τὸ μάννα
καὶ ἀπεπραμμένοι τὰ θεῖα, τότε
γίνεται ἡμῖν ἡ ἐπιθυμία. Διὸ οὐκέ-
πι τοῖς πρότερον· ἀλλ' ἐπὶ τοῖς δεύ-
τερον γεγενημένοις· γέγραπται· τὸ ἐπι-
τῆς κρώσεως οὔσης ἐν τῷ πόματι αὐ-
τῶν· καὶ ἡ ὀργὴ τοῦ θῦ ἀνέκλη ἐπ' αὐ-
τούς· ἅμα δὲ ζητῶ, καὶ τὸ ὀργὴ
τοῦ θεοῦ ἀνέκλη ἐπ' αὐτούς· μὴ ποτε
γὰρ τὸ δηλούμενον ἐπιμυπικόν· ὅσον
μὲν οὐχ ἁμαρτάνει ἀνῶς ἐχόμενος εἶ-
ναι θεοῦ ἀνῶς· ἡ ὀργὴ κάτω ἐπὶ κει-
μένη· ἐὰν δὲ ἁμαρτήσῃ, αὐτὸς μὲν
κάτω γίνεται· ἡ δὲ ὀργὴ ἐπαναμαίνει
αὐτῶι· καὶ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἀνέκλη ἐ-
πὶ αὐτούς· ἀνέκλη, ὡς κάτω που οὖ-
σα· περὶ ὀργῆς θεοῦ, τὰ ἐν τῇ πρώ-

τὴν τοῦν παραυξῆ τοῦ μέμου τάξαν
μέρα. καὶ τὰ ἐν τῇ, δ ἀντέρα τοῦν
ὑπολείοῦν, ὃ δ φάμεν ὅσον σὺν ἐξεταζέ
τω. ἴν ἄρα τί σ' ἔστιν ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ.
ἢ μὲ καὶ ἐν τῇ ὁδῷ, ἅμα τάξαν καὶ ἐξα
τοῦ αὐτῆς μὸ θσ. ὁ ὑδεὶς γὰρ τοῦ ἄθοι
τὸ ἐν τῇ. τυλῇ ἑ αὐτοῦ ἐξ αὐτοῦ αὐτῆς. ἡ
δὲ ἐξ αὐτοῦ αὐτῆς καὶ ὀργὴ, ἀμφότι, καὶ
οὐ τοῦ ἄθοσ ἀλ θεοῦ. ἀμφὸ δ φάμεν ὅν
ὁ ἐξ ἀτοῦ ἀμφῆμαι. καὶ ἐν τῇ σῷ σ τί σ
αὐτὴ ἡ ἐξ αὐτοῦ αὐτῆς μὴ ἡ ὀργὴ. τοῦ τὲ
ἢ σὲ καὶ παρ' αὐτὸ ἀτοῦ τὸ μορφάζεται τοῖς
δ φαμὴ ὁ ἐ μοῖν. ὅ τι ἢ μὴ θα ἐφύσει
τὲ μὲ ἀ ὀργῆς, ὡ σὲ καὶ οἰ μοι τοῦ. αὐτὴ
τοῖ μὲ ἀμ ἀ μὲ ἀσα τὸ ἀν τοῖς ἡ ὀργὴ,
ἀτοβίς τειμ ἐν ἐν τοῖς τοῖ ὁ σὲ μ αὐτῶν.
ὁ λέ φη κεν ὅ τι ἀτοβίς τειμ ἐ τὸ μ φαν.
ἢ ἀτοβίς τειμ ἐ τοῦ φ ὁ ν ἀτὸ τοῦ φαν.
ὡσ ὁ ἴ ὁ μ ταί τ φ μ ἐ τὸν μὴ μὸ κ ὁ σ αὐ τ
τὸ τοῖ ὁ σὲ μ. καὶ τοῦ τοῖ ἢ κ ἀ σὲ μ. ἀ
τοβίς τειμ ἐν ἐν τοῖ σ τοῖ φ ὁ σὲ μ αὐτῶν.
ἀλλὰ ἀτοβίς τειμ ἐν ἐν τοῖς τοῖ ὁ σὲ μ
αὐτῶν. τοῦ φὸ τὸ μὸ ἐ θέ φ ὁ μὲν
τοῖ σ α τὸν ἀλε ρ ὁ α τὴν. ὅ τι ἡ μὰ ρ τὴ

ται τὸ μέγον ἀντίγραφον. ἐπεκτεί
νεν ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν. πρῶ
τον μὲν γὰρ, οὐκ ἔχουσιν αἱ λοιπαὶ ἐκ
δόσεις, τὸ ἀνάμετον τοῖς πλείοσιν.
ἀμμὲν τοῖς λιπαρωτέροις αὐτῶν.
καὶ αὐτὸ δὲ τὸ ἐκραϊκὸν, οὕτως ἔχει.
Ἐὰν δὲ ἦ, γεγραμμένον ἐν τοῖς πλεί
οσιν, οὐδὲν δίνασαι κοινθῆσαι τῶν ῥη
τῶν. ἑξακόσιαι χιλιάδες ἐξῆλ
θον ἐκ τῆς αἰγύπου, καὶ τρισχίλι
οι πεντακόσιοι. εἰ οὖν ἀπεκτεῖν
ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν, δῆλον ὅτι ἐ
λάτγονες κατελείφθησαν. οὐκ ἄρα
ἐπὶν ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν. ἀμμὲν
τοῖς πίοσιν αὐτῶν. καὶ ἀνεκαίως
προσέθηκε, τὸ ἐν τοῖς πίοσιν αὐτῶν.
τάχαδε οὐχ ὁμαὸς ἡμαρτε τὴν ἁ
μαρτίαν ἐκείνην. ἐπεθύμησαν ἐ
πιθυμίαν ἐν τῇ ἐρήμῳ. ἀμμὰ τινες
ἢ πλεῖον, ἢ ἔλαγον ἥμαρτον. τά
χαδε καὶ τινες οὐχ ἥμαρτον. ὅσοι
οὖν ἥμαρτον, ἐγένον τὸ πίονες ἐπὸ
τῶν σαρκῶν, ἀπεκάκον τὴν ἁμαρ
τίαν. διὸ γέγραπται. ἀπεκτεῖνεν

οὐκ ἐν τοῖς ἰσχνοῖς αὐτῶν· οὐδὲ
ἐν τοῖς μεποῖς αὐτῶν· ἀμμὲν τοῖς πί
οσιν αὐτῶν· τοῖς τὰ ἰχνη ἔχουσιν ἐν
ταῖς σαρκὶ τοῦ ἐπιθυμουμένου· ἐν
μὲν οὖν τοῖς πίοσιν ἀπεκτεί
νε· τοὺς δὲ ἐκμεκτοὺς τοῦ ἰηλοῦ
κ ἀπεκτείνεν· ἀμμὰ συνεπόδισεν
αὐτούς· οἷον ἐπέτρεψεν· καὶ τὴν πο
ρείαν αὐτῶν τὴν ἐπὶ τὴν κακίαν,
ἐκώμασεν· ἐν πᾶσι τούτοις, ἡμαρ
τον ἔτι· καὶ οὐκ ἐπίστευσαν ἐν τοῖς
θαυμασίοις αὐτοῦ· καὶ ἐξέλιπον
ἐν ματαιότητι αἱ ἡμέραι αὐτῶν· ἐν
τὰ ἔτη αὐτῶν μετὰ πουδῆς· τὰ
ἁμαρτήματα τῶν ὁδεόντων· τό
τε ἁμαρτήματά ἐστιν· ἀεὶ ὁδεόντ·
ὡς γὰρ ἐκεῖνοι ὁδεόντες μετὰ τὸ
ἐξεμοῦν ἐκ τῆς αἰγύπου· ἐπὶ τὴν
ἀτίαν γλῶ γεγόνασιν ἐν ἁμαρτή
μασιν, οὕτως οἱ πλείοις ἡμῶν ἐξεμ
θόντες τὰ σωματικὰ· καὶ λόγῳ
ἐπαγγεμμόμενοι ἀκομουθεῖν θῶ·
ὁδεόντες ὡς ἐπὶ τὰς ἐπαγγελίας,
ἐν τοῖς μεταξὺ ἁμαρτίας ποιοῦμεν·

καὶ ἐν πᾶσι τούτοις, ἥμαρτον ἔτι.
καὶ οὐ κεπίστευσαν ἐν τοῖς θαυμασί
οις αὐτοῦ. καὶ περὶ ἡμᾶς τοῦτο γίνε
ται, καὶ ἁμαρτάνομεν ἔτι. μετὰ γὰρ
τὸ ἐξελθεῖν ἐκ γῆς αἰγύπτου. μετὰ τὸ
κοπηθῆναι ὑπὸ τοῦ θεοῦ, πολλά
κις οὐ πιστεύομεν ἐν τοῖς θαυμασίοις.
οἷον, ἕκαστος ἡμῶν ἐν συνεδήσει αὐτὸ
τὴν τνώμην ἐξετασάτω. εἰ οὐδέπο
τε αὐτὸν ἀπιστία ἐπεισῆλθεν. εἰ οὐ
δέποτε ἀμφικολία περὶ τῶν δοτῆ.
ἀλλὰ εἰ μένει πιστὸς, συγκατατιθέ
μενος χωρὶς διαλογισμῶν τῷ λόγῳ
τοῦ θεοῦ. εἰ οὖν ποτὲ καὶ ἀπιστία
γίνεται, τοῦτό ἐστι τὸ ἀνατετραμμέ
νον, ἐν τῷ καὶ οὐ κεπίστευσαν ἐν τοῖς
θαυμασίοις αὐτοῦ. τί δὲ ἀκριῶ
εἰ ἔλεται. οὐ γὰρ εἰ ἔλεκεν οὐ κεπίστευσαν
ἐν πᾶσι τοῖς θαυμασίοις αὐτοῦ. ἀλλ' οὐ
κεπίστευσαν ἐν τοῖς θαυμασίοις αὐτοῦ.
ὅ τ' ἂν γὰρ εἴπῃς τινὰ ὅτι πιστὸς,
ἐρήσεις, ὅτι τοῖς δὲ πιστεύων,
ἄλλοις οὐ πιστεύει. καὶ οὐ κεπίστευ
σαν δὲ, ἐν πᾶσι τοῖς θαυμασίοις

αὐτοῦ· καὶ ὁ ἐξελίσσων ἐν ματαιό-
τητι αἱ ἡμέραι αὐτῶν· φέρεκα-
τανοήσωμεν· ἀνίσταται ἀνὸς ἔ-
ωθεν· μετὰ τὸ θεραπεῦσαι τὸ σω-
μάτιον ὕπνος· καὶ ὅλην τὴν ἡμέ-
ραν, εἴτε ἐν θεϊκοῖς ἔργοις καὶ λό-
γοις καὶ νοήμασιν, ἢ ἐν βιωτικοῖς·
καὶ σωματικοῖς καταναλίσκει·
εὐρήσεις τοὺς πλείονας, ἐν σω-
ματικοῖς καὶ οὐ πνευματικοῖς ἐν
βιωτικοῖς πράγμασι, καταναλίς-
κοντας, τὴν ὅλην ἡμέραν· ὅτε οὖν
ἐν σωματικοῖς πράγμασι καταναλ-
ίσκει τίς τὴν ἡμέραν, ἐν ματαιότη-
τι καταναλίσκει· ὅτε δὲ ἐκλαλεῖν
μάτων, οὐ μόνον ἐν ματαιότητι, ἀλλὰ
καὶ ἐν τινι ἀγαθῷ· καὶ γένοι τοιοῦ-
τοι πλείονας ἡμῶν· μὴ ὅλην τὴν ἡμέραν
ἐν ματαιότητι διεξελθεῖν, ἀλλὰ μέ-
ρος μὲν ἐν ματαιότητι τὸ ἔλαττον·
μέρος δὲ οὐκ ἐν ματαιότητι τὸ πλεῖ-
ον· οὐ γὰρ ἐν ματαιότητι ὧραι τῆς
συνάξεως· οὐκ ἐν ματαιότητι ὧραι
τῆς εὐχῆς· οὐκ ἐν ματαιότητι ὧραι

τῆς ἑωι σκέψεως τῆς πρὸς τὸν
πλησίον· οὐκ ἔνμαται ὁ τη τι. Ὅ
τε τῆ πονοῦδη, οὐκ ὄντες ὀκνηροὶ,
πονοδάζομεν περὶ τὸν πλησίον· ἔν
μαται ὁ τη τι δὲ. Ὅτε καθελῶ μου τ
ἀποθήκας καὶ μείζονας οἰκοδομή
σω· καὶ ἐρῶ τῆ ψυχῆ μου· ψυχὴ ἔ
χεις ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλά· ἀ
ναπαύου· φάγε· πίε· εὐφραίνου·
ἔνμαται ὁ τη τι. Ὅτε ἐν μερίμναις·
καὶ φροντίσιν ποτικαὶ σκινεῖται·
ὡς ἐν ἀκάνθαις ἡ ψυχὴ ἡμῶν, καὶ τι
τρώσκεται· ὡς λέγει ὁ ἀπόπολος ἐν
τινι τῶν ἑωιπολῶν περὶ τῶν τοιού
των· τοῦτον τὸν τρόπον· ἔνμαται
ὁ τη τι τοῦ νοὸς. ἐσκοτισμένοι τῆ δι
ανοίᾳ ὄντες· ἐπινοῦν, οὐ καὶ ἔνμα
ται ὁ τη τι ἔνται τοῦ νοός· Ὅτ' ἀν τὰρ
ὁ νοῦς ἐπὶ τῶν ὀεῖν θν. νοεῖν τὰ τοῦ
θεοῦ παρασκευασάμενος· καὶ ἐν
τρεχείαν ζητήσας περὶ τὸ νοεῖν· ζη
τήσει τὰ πρὸς σρίαν συντείνοντα·
ἄλλος πῶς ἐν τρεχεύερον πρᾶγμα
τεύεται περὶ τοῦ ἀξῆσαι τὸν πλοῦ

τον· καὶ πῶς πλείονα ποιήσει
τὰ ἀπάρχοντας ματαιότης ἐστὶ
τοῦ νοὸς, ὅτε διαμοτίζεταί τις, οὐ
πῶς νοήσει τραφήν· οὐ πῶς ἔρ
γον ποιήσει ἀγαθόν· οὐ πῶς ἐπα
πορουμένην λέξιν ἀπὸ τῶν θείων
γραφῶν εὕρη, ἐν ματαιότητι τὰ τοι
αὐτὰ ποιεῖ· μαθόντες οὖν ὅτι ἐν
ματαιότητι ἐξέλιπον αἱ ἡμέραι
αὐτῶν· φθάνον, οὐκ ἐπὶ τοῖς τότε
μόνον· ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῖς ἀεὶ ἐν μα
ταιότητι ἐκλείποντας τὰς ἡμέ
ρας καὶ ἀναλίσκοντας τοὺς χρόνους
οὐδὲ ὄντως, πειραθῶμεν μη
κέτι τὰς ἡμέρας ποιεῖν ἡμῖν ἐν μα
ταιότητι· ἀλλὰ ποιεῖν τὰς ἡμέρας
παρέρχεσθαι· πεπληρωμένας ἐρ
γων ἀγαθῶν· λόγων θείων· νοημά
των σωτηρίων· οὕτως γὰρ, καὶ
οὐκ ἔσται ἡμῖν τὸ ἑξῆς· τὸ καὶ τὰ ἔ
τη αὐτῶν μετὰ πουδῆς ἐξέλιπεν·
ἐπὶ πουδάζεται τὰ ἔτη τοῦ ἁμαρτωλοῦ·
τὰ δὲ ἔτη τοῦ δικαίου, οὐκ ἐπὶ που
δάζεται· οὐδὲ καταδιώκεται· ἀγεμ

Γὰρ κῦ. καταδιώκων αὐτοὺς, τοὺς ἁ-
μαρτωλοὺς ἀναγέγραπται εἶναι· οὐκέ-
πι πουδάζεται οὖν ὁ δίκαιος οἷον οὐ-
κέπι κεῖται ἀγελος κακίας καταδι-
ώκων καὶ ἐπι πουδάζων αὐτόν· ἵνα
δὲ νοήσεις ἀκριβέστερον τὸ καὶ τὰ ἔ-
τη αὐτῶν μετὰ πουδῆς, ἴδε μοι τοὺς
ἐν αἰτύπῳ ἐργοδιώκτας· τίνα τρό-
πον ἀναγκάζουσι πουδάζειν καὶ δι-
έρχεσθαι τὴν ἡμέραν ἐν τῷ πηλῷ·
ἐν τῇ πλινθείᾳ· ἐν τοῖς ἀχύροις·
Διέρχεται γὰρ αὐτῶν τὰ ἔτη μετὰ
πουδῆς, τῆς περὶ τὰ ἔργα τοῦ φα-
ραῶ· τοιοῦτον οὖν τι καὶ ἡμεῖς πάσ-
χομεν, ὅτ' ἂν ἐν ματαιότητι ἐκλέ-
πωσιν αἱ ἡμέραι· ἐπεὶ δὴ γὰρ ὁ ἐνιαυ-
τὸς ἐξ ἡμερῶν ἐστιν, ἐκλείπει καὶ
τὰ ἔτη ἡμῶν τῶν ἡμερῶν τῶν ἐν
ματαιότητι παρερχομένων μετὰ
πουδῆς· ὅλος γὰρ ὁ ἐνιαυτὸς μετὰ
πουδῆς ἡμερῶν ἐργῶν ματαιότητο,
ἡμῖν διέρχεται· εἶτ' ὁ ὁποῖα συμ-
καίνει τοῖς ὁδεύουσιν· οὐτό τε, ἀλ-
λὰ καὶ νῦν· τε μὲν ἁμαρτάνομεν·

τε δὲ. ἀκούοντες θείων λόγων πα
λιμδρομοῦμεν ἐπὶ τὴν δικαιοσύνην.
τοι οὐ τόν τι ἀναγέγραπται γενόμενον ἐναι
μετὰ τὴν ἁμαρτίαν τῶν λαῶν. μετὰ δὲ
τὸ ἐν πᾶσι τούτοις ἥμαρτον ἔτι. καὶ
οὐκ ἐπίστευσαν ἐν τοῖς θαυμασίοις
αὐτοῦ. καὶ ἐξέλιπον ἐν ματαιότητι
αἱ ἡμέραι αὐτῶν καὶ τὰ ἔτη αὐτῶν
μετὰ σπουδῆς. γέγραπται. ὅτ' ἂν ἀπέ
κτεν ἐν αὐτοῖς, τότε ἐξεβήτουν
αὐτόν. καὶ ἐπέστρεφον καὶ ὠρθρί
ζον πρὸς τὸν θν̄. καὶ ἐμνήσθη
σαν ὅτι ὁ θσ̄ κοηθὸς αὐτῶν ἐστι, καὶ
ὁ θσ̄ ὁ ὑψιστὸς λυτρωτὴς τῶν τυ
χῶν αὐτῶν ἐστιν. τί οὖν ἐστι τὸ λε
γόμενον, συμπαρρόμενον ἡμῖν ἐστὶ
πιστροφὴν, κατανοητέον. ὅτ' ἂν οὖν
φησιν ἀπέκτεν ἐν αὐτοῖς, τότε.
ἐξεβήτουν αὐτόν. ὁ γὰρ ἀναιρούμενος,
ἐκβητεῖ τὸν θν̄. ἐγὼ γὰρ φη ἀπο
κτενῶ καὶ ζῆν ποιήσω. τοῦ θεοῦ
ἔργον ἐστὶν, ἀποκτεῖναί με καθὸ ἁ
μαρτωλός ἐστι. ἵνα ὅτ' ἂν ἀποκτεί
νη με καθὸ ἁμαρτωλὸς ἐστι. ζωο

ποιήσημεν· καὶ ζητήσω τὸν θν̄
μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τῇ ἁμαρτίᾳ·
διὸ γέγραπται· ὃ τὰν ἀποκτεῖνε ἐν
αὐτοῖς, τότε ἐξεβήτουν αὐτόν· οἷον
ὁ θὲ ἐὰν ἀποκτείνῃ ἕκαστον· καθὸ
μοιχὸς· καθὸ πόρνος· καθὸ ἐ
δωλολάτρης· καθὸ ἀπιστός ἐστι·
τότε τοῦ θανάτου γενομένου τῆς
ἁμαρτίας, δύναται βητῆσαι τὸν
θν̄· ὅσον δὲ οὐκ ἀναιρεῖται· ἀλλὰ
βῆ, τῆ, ἁμαρτίᾳ, οὐδύναται καὶ βῆ
τῆ, ἁμαρτίᾳ· καὶ βητῆσαι τῶ θεῶ·
διὰ τοῦτο ἐξ ὁμέθα ἵνα ὁ κ̄σ̄ ἐν ἡμᾶς
ἀποκτείνῃ· καὶ ἐ ποιήσωμεν, ἐ σύνα
πεθάνομεν, καὶ συβήσομεν· ἡμεῖς
ταῦτα ἐσεκῶσμο οὖμεν περὶ τῶν
ἱερῶν γραμμάτων, οἱ ἐχόμενοι ἐ
ναι ἐκκλησιαστικοί· καὶ οὐδὲν πι
κρὸν λέγομεν οὐδὲ κατηγορούμεν τοῦ
θεοῦ, ἐν τῷ ἐγὼ ἀποκτενῶ καὶ βῆν
ποιήσω· πατάξω κἀγὼ ἰάσομαι·
ἀλλὰ λέγομεν περὶ τοῦ θεοῦ· ὅτι ὡς
ἀγαθὸς ἀποκτείνει, τῆ, ἁμαρτίᾳ, ἐ
βοσποιεῖ, τῆ ἀρετῆ· ὃν γὰρ ἀγα

πᾶ κ̅σ̅ παιδεύει· μαρτιοῖ δὲ,
πάντα ὑπὸ ὃν ὃν παραδέχεται· ⓘ
δὲ ἀπὸ τῶν αἱρέσεων οἱ περιβητῶ
τες καὶ κατήγοροι εἶναι τοῦ θεοῦ· ὡ
μετὰ τοῦ διαμόρου θέρον τες σχεῖν
τὴν μερίδα· τοῦ καὶ τὸν θν̅ θέρον τ
διαμάρρειν, ἀκούουσι μὲν τοῦ ἀπο
κτενῶ· οὐκέτι δὲ, ὡς τοῦ ζῆν ποιήσω·
ἀκούουσι, τοῦ πατάξω· οὐκέτι δὲ,
καὶ τοῦ ἰάσομαι· καὶ συναρπάζου
σι τυχὰς ἀκεραίους ἐπὶ τὰς αἱρε
τικὰς ἀθεότητας· οὕτως γὰρ μαρ
κίωνες, οὕτως οὐαλεντῖνοι· οὕτως
κασιλεῖδαι· καὶ ὅσοι ἄρρον εἰσάγου
σι θν̅ παρὰ τὸν τοῦ νόμου παρεκδε
χόμενοι, ἀπατῶσι τὰς καρδίας
τῶν ἀκάκων· ἀρρημεῖς ὡς θέρει
ὅρο ὡς ἀκούσωμεν τοῦ ἀποκτενῶ
καὶ ζῆν ποιήσω· τίνα τὰρ ζῆν
ποιήσω· ἢ ὃν ἂν ἀποκτενῶ· ἢ τίνα
ἰάσομαι· ἢ ὃν ἂν πατάξω· αὐτὸς
τὰρ ἀρτεῖν ποιεῖ· καὶ πάλιν ἀπο
καθίστησιν· ἔπαισεν, καὶ αἱ χεῖρες
αὐτοῦ ἰάσαντο· ὅ τ' ἂν γὰρ ἀπέ

κτε μεν αὐτοὺς τότε ἐξεζήτουν
αὐτόν· ὡς ἀγαθὸς ὁ θς̄· ἀποκτε
νάτω με· ἵνα αὐτὸν ἐκζητήσω·
καὶ ἐπεστρέφον καὶ ὤρθριζον πρὸ
τὸν θν̄· οὐδὲ ἀνεκάλλον τὸ εἰς τὸ
γενέσθαι πρὸς τὸν θν̄· ἀλλ' ὤρθρι
ζον· ἵνα μέγωσιν ἐκνυκτὸς ὀρθρί
ζει τὸ πνᾶμου πρὸς τὲ ὁ θς̄· ἅμα
τὰρ τῶ ἀνατεῖλαί μοι τὸν τῆς δίκαι
οσύνης ἥλιον· καὶ γενέσθαι μοι αὐτὸ
πνεματικὸν, ὀρθρίζω πρὸς τ
ν̄· καὶ τοιαῦτα δὲ πολλὰ εὑρήσ
εν τοῖς προφήταις· οἷον, ἀπέστε
λον τοὺς προφήτασμου ὄρθρου·
τὸ τὰρ ὄρθρου, οὐ μάτην ἐκεῖ πρός
κεται· ἀλλὸ τι ἅμα τῶ, ἀνατεῖ
λαι ἐν ταῖς τυχαῖς αὐτῶν τὸν μότ
τοῦ θεοῦ· ἢ τὴν ἐπισκοπὴν τοῦ
θεοῦ, ἐπὶ τὸν μαὸν ἐξαποστέλλον
ται οἱ προφῆται· κηρύσσον τες
τὸν τοῦ φωτὸς τῆς ἀληθείας μότον, καὶ
ὤρθριζον πρὸς τὸν θν̄· καὶ ἵνα
τε ὀρθρίσης καὶ σὺ πρὸς τὸν θν̄,
ἄκου ἐτοῦ ἀποστόλου διδάσκοντος

σε καὶ λέτοντος· ἡ νὺξ προέκο
ψεν· ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν· ὡς ἐν
ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατήσω
μεν· μὴ κώμοις καὶ μέθαις· μὴ
κοίταις καὶ ἀσελγείαις· καὶ πά
λιν· οὐκ ἐσμὲν νυκτὸς οὐδὲ σκό
τους· ἀλλ' ἐσμὲν υἱοὶ ἡμέρας καὶ
υἱοὶ φωτός· καὶ ἡμεῖς οὖν εὐξώ
μεθα ἀνατεῖλαι ἡμῖν τὸ φῶς· ἵ
να ὀρθρίσωμεν πρὸς τὸν θεόν·
καὶ ἐμνήσθησαν, ὅτι ὁ θ̄ς̄ βοηθὸς
ἀντῶν ἐστιν· ἐσπιλαθόμενοι
διὰ τὴν ἁμαρτίαν τοῦ θεοῦ· ὅτι βο
ηθὸς ἦν αὐτῶν, ὕστερον ἀνεμνήσ
θησαν· καὶ ὅτι ὁ θ̄ς̄ ὁ ὑψίστος, λυ
τρωτὴς αὐτῶν ἐστι· λυτρωσάμε
νος αὐτοὺς ἐν τῷ ἀποκτεῖναι αὐ
τοὺς, μετὰ ταῦτα ἐζωοποίησε·
καὶ ἠγάπησαν αὐτὸν ἐν τῷ στό
ματι αὐτῶν· ὁρᾷ τὴν διαδοχὴν
τῶν μήτε πάντη ἁμαρτανόντων,
μήτε πάντη κατορθούντων;
ἀλλ' ὅτε μὲν ἁμαρτανόντων· ὅτε
δὲ ἐσπαρεφόντων· ἔτα καὶ πά

λιν εἰς ἁμαρτίας εἰσερχομένη.
ἄκουε γὰρ πῶς εἶπε τὰ τῆς
ἁμαρτίας. εἶπε τὰ τῆς ἐπιστρο
φῆς. πάλιν λέγει τὰ τῆς ἁμαρτί
ας. τὸν κίον ἡμῶν διαγράφει
τὸν ἀνώμαλον. μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸ
καὶ ἐπεστρέφον καὶ ὤρθριζον πρὸς
τὸν θν̄. καὶ ἐμνήσθησαν ὅτι ὁ θς̄
κοηθὸς αὐτῶν ἐστι. καὶ ὁ θς̄ ὁ ὑψι
στος λυτρωτὴς αὐτῶν ἐστι. πάλιν
αὐτῶν κατηγορεῖ καὶ λέγει. ἠγά
πησαν αὐτὸν ἐν τῷ στόματι αὐτῶν.
καὶ τῇ γλώσσῃ αὐτῶν ἐψεύσαντο
αὐτῷ. ἡ δὲ καρδία αὐτῶν, οὐκ εὐ
θεῖα μετ' αὐτοῦ. οὐδὲ ἐπιστώθη
σαν ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ. καὶ
ταῦτα ἡμῖν λέγεται. ἵνα παιδευθῶ
μεν πρὸς τὸ ἀγαπᾶν τὸν θν̄. μὴ
χείλεσι. μὴ γλώσσῃ. ἀλλὰ τῇ καρ
δίᾳ. ὡς γέγραπται. οὐ γὰρ γέγρα
πται ἀγαπήσεις κν̄ τὸν θν̄ ἐξ ὅλου
τοῦ στόματός σου, καὶ ἐξ ὅλων τῶν
χειλέων σου. ἀλλὰ ἀγαπήσεις κν̄
τὸν θν̄ σου, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας

σου. ὁρᾶ γὰρ ὅτι τὸ κάθος τῆς
ἀγάπης καὶ τὴν ῥίζαν θέλει εἶναι
ἐν καρδίᾳ. ἀλλὰ καὶ ἐξ ὅλης φησὶ
τῆς ψυχῆς σου. καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυ
νάμεώς σου. ἐπιπόλαιον γὰρ οὐ
κούλεται ἔχειν τὴν ἀγάπην ἡμᾶς.
ὡς ἐπὶ ἐπιπόλαιος ἡ ἀγάπη τῶν
φαύλων. περὶ ὧν γέγραπται.
ἡ γάπησαν αὐτὸν ἐν τῷ στόματι
αὐτῶν. καὶ τῇ γλώσσῃ αὐτῶν ἐψεύ
σαν τὸ αὐτῷ. ἀκολουθεῖ γὰρ τῇ
ἀγάπῃ τῇ κατὰ τὸ στόμα. ἡ γλῶσ
σα ψεύεσθαι αὐτῷ τῷ θῷ. ἡ
δὲ καρδία ἀν τῶν, οὐκ ἐν θεῖα
μετ' ἀν τοῦ. δεῖ ὃν ἐν θεῖαν εἶναι τῆ
καρδίαν καὶ μὴ σκολιάν. σκολι
ὰν δὲ, τίς ποιεῖ τὴν καρδίαν, ἢ
ἡ κακία. ὁ δράκων ὁ ὄφις. ὁ φυ
γὰς τοῦ θεοῦ. περὶ οὗ γέγραπται.
ἐπάζει τὴν μάχαιραν τὴν ἁγίαν,
ἐπὶ τὸν δράκοντα. ὄφιν σκολιόν.
ὁ μὲν οὖν θσ̄ ἐνθύνει τὴν καρδίαν.
καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ πρὸς τὸν πρῶ,
ἐν θεῖαν ἡμῶν ποιεῖ τὴν ψυχήν.

ἡ δὲ ἀντικειμένη δύναμις,
σκολιὰν ποιεῖ τὴν καρδίαν. καὶ
ἐκτρέπει ἡμᾶς ἀπὸ τῆς εὐθύτητος.
διὰ τοῦτο ἐὰν ἁμαρτάνωμεν, οὐ πι-
στούμεθα ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ. ὡς
πέρ πάλιν ἐὰν ἦ ἡ καρδία ἡμῶν
εὐθεῖα, πιστούμεθα ἐν τῇ διαθήκῃ
τοῦ θεοῦ. καὶ ἐπιτυγχάνομεν τῶν
ἐν τῇ διαθήκῃ πνευματικῶν εὐλο-
γιῶν ἐπουρανίων, ἐν χῷ ἰῦ. ὧ ἐστὶ
ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν:
εἰς τὸν ὀζε τόμος. τόμος α

τόμος β εἰς τὸν ὀζ ὁμιλία ζ:
Τοῖς ἔργοις μάθον, ἤτοις λόγοις
φαίνεται ὅτι ὁ θσ ἐστὶν ὁ οἰκτίρμ.
τίς γὰρ κατανοῶν τὸν κόσμον ζ
μάλιστα τὰ ἐπὶ γῆς πράγμα-
τα. καὶ τὰς ἐν ἀνοίς τοσαύτας
ἁμαρτίας, οὐ θαυμάζει τὴν τοῦ
θεοῦ μακροθυμίαν καὶ χρηστότητ.
ἀνχομένου τῶν τοσούτων καὶ τη

λικούτων παισμάτων. καὶ μὴ χρω
μένου τῇ ἐξουσίᾳ, κατὰ τῶν ἀνῶν.
κρίνων γὰρ κατὰ κραχὺ, τόπον δί
δωσι μετανοίας. τίς δὲ κατανοῶν.
τὰ καθ' ἑκάστην γενεὰν οἰκονομη
θέντα. οὐκ ἐπεὶ τοὺς οἰκτιρμοὺς
τοῦ θεοῦ. ἢ νίκα ἐπεμπε τοὺς
προφήτας πρὸς τοὺς ἁμαρτά
νοντας. καὶ πεμπων αὐτοὺς,
ἐπεστρεφε τοὺς παίοντας. τίς
δὲ κρέπων ὅτι καὶ ἐν τοῖς καὶ
ροῖς τῇ ὀνομιζομένης ὀργῆς ἐν
κοφάσεως, παρακαλεῖ ἐπὶ μετά
νοιαν. οὐ θαυμάζει τὸν οἰκτιρμὸν
τοῦ θεοῦ. οὐδέποτε γὰρ ἀκρά
τω, τῇ ὀργῇ κατὰ τῶν ἀνῶν ἐχρή
σατο. οἷον κατακρισμὸν ἐκοψεύ
σατο ποιῆσαι, ἐπεὶ κατέφθαρε
πᾶσα σαρξ τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ ἐ
πὶ τῆς γῆς. ἀλλὰ κοψηθεὶς ποι
ῆσαι τὸν κατακρισμὸν, πεντα
κοστοπῶ ἔτει ἤρξατο κηρύσσειν ὅ
τι ἔσται ὁ κατακρισμός. καὶ ἐδί
δαξε τὸν νοῦν. καὶ ἐποίησεν αὐ

τὸν κατασκευάζειν τὴν κιμωτ̄,
ἔτεσιν ἑκατόν· τί οὖν εὐνούμεθοδι
ἀτῶν ἑκατὸν ἐτῶν τῆς κατασκεῡ
τῆς κιμωτοῦ· ἢ ἐπιτρέψαι τοὺς ἀν
θρώπους, ἵνα μὴ χρεία γένηται
τῆς κιμωτοῦ· ἀλλὰ καὶ ἡνίκα σό
δομα καὶ γόμορρα τὰς ἀσεκεστά
τας πόλεις κατατρέφειν ἔμελλ̄,
ἀγέλους ἔπεμψε πρὸς τὸν λωτ̄.
οἵτινες ἔλεγον· ἔτινες σοι ἐσὶν γυ
θάδε υἱοί· ἢ γαμεροὶ ἢ θυγατε
ρες, ἵνα αὐτοὺς παραλάκης· καὶ
τὸ φιλάνον διὰ τῶν ἀγέλων ἐλεχθη·
ἵνα πάλιν σώζωνται ἀνοῖ· ἢ θέλη
σε δὲ καὶ πάντας σῶσαι τελέ
ως τοὺς ἐξελθόντας ἐκ σοδόμων·
διὸ ἔτι πε· μὴ περικλέψῃ, ἔτι τὸ ὀ
πίσω· μὴ δὲ τῆς ἐν τῇ περιχώ
ρῳ· ἔτι τὸ ὄρος σώζου· μήποτε
συμπαραληφθῆς· καὶ ἔτινες οὐ
κ ἐπιτέτεσαν τῷ λωτ κηρύσσοντι,
παρ' ἑαυτοὺς ἀπώλοντο· ἐξ ἡγμὴ
ἐπράφθη εἰς τὰ ὀπίσω παρακᾶ
σα τὴν ἐν τολλῶν, αὕτη τοῦτο πεποί

ἡ κεν· ἡ θέλησε ποτε καὶ λάον κ
τῆς αἰτύπου ἐξαγαγεῖν· κολαζό
μενον ὑπὸ τῶν αἰτυπίων· καὶ
ὁ φιλάνος θ̅ς̅ ἐπεὶ ἐπὶ νοικτίρμων,
καὶ αἰτυπίων ἐφείδετο· οὐ γὰρ ἡ
πόρει ἡ παντοδύναμος αὐτοῦ
χεὶρ· καὶ κτίσας ἀτὸν κόσμον ἐξαι
μόρφου ὕλης, ἐπιπεύθαι πλῆθος
ἄρκων· ἢ θρασεῖς λέοντας· ἢ νεο
κτίστους θυμοῦ πλήρεις θῆρας
ἀγνώστους· ἢ πυρπνόον φυσῶν
τας ἄσθμα· ἢ κρόμον λικμωμέ
νου κατὰ πνοῦ· ἀλλὰ κρίνων κατὰ
κραχὺ, ἐδίδου τόπον μετανοίας·
καὶ ἀκρίσι, καὶ μύαις· καὶ σκνιπί·
καὶ θανάτω πηνῶν, ἐκόλαζε τοὺς
αἰτυπίους· ὃν δὲν ἀλλὰ κοιλόμενος,
ἢ ἐπιστρέψαι αὐτοὺς· καὶ συνελθεῖν
τῶν λαῶν· ὅρα τοὺν ὅτι ὅτε ἐπέμεινον
τῆς ἁμαρτίας, τὸν θάνατον τῶν πρ̅
τοτόκων· τὴν τελευταίαν ἐποίησε
μάστιγα· ἀλλὰ καὶ ἡνίκα ἐδίωξαν
οἱ αἰτύπτιοι τὸν λαὸν· καὶ ἔδωκε
ὦ λαῶν, ὁδεύειν διὰ τῆς ἐρυθρᾶς θ̅ο̅

λάσσης. Τί ἄρρο ἐκούρετο· ἤτοι σὰ
συπτίοις σῶσαι· μὴ ἐπιδιώκον
τας· ἀρρὰ συμφυγόντας καὶ συνε
ξερχομένους· ἐπεὶ δὲ οὐκ ἐκου
λήθησαν· ἀρρὰ διῶξαι μετὰ ταῦτα
πάντα ἠθέλησαν, παρ' ἑαυτοὺς ἀ
πώροντο· καὶ τί μεδεῖ μέγειν τὰ
καθ' ἑκάστην γενεὰν· πολὺς γὰρ
ἔτη ὁ χρόνος τῶ μέρρον τι διεξοδεύ,
πῶς ἀεὶ ὁ θ σ̄ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ φι
ρανίαν οἰκτίρμων ὤν, ἐποίησεν ἀ
ἐποίησεν μετὰ τῆς χρηστότητος· ἐ
τι δὲ ἐν παραθήσομαι· λιμὸν ἐκρι
νε τοῖς αἰσυπτίοις ποιῆσαι· ποί
ησον ὦθε ἐτὸν λιμόν· ἄξιοι γὰρ αἰ
σύπτιοι λιμῶ, διαφθαρῆναι· ἀρρὸ ὑ
κούρομαί φησι πάντες ὡς αὐτὸς
κοράσαι· τί σὺν ποιῶ· οἰκονομῶ
τὸν ἰωσὴφ κατακῆναι ἐπὸ τῆς ἀγ
ασγῆς· καὶ συγχρῶμαι τῇ ἁμαρτίᾳ
τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ· καὶ προφάσει
ἐν ἑρῶν, ποιῶ αὐτὸν ἐν τῇ φυλακεῖ
γνωσθῆναι· δέκνυμι τῶ φαραῶ τῶν
αἰσυπτίων κασιλεῖ, τί μέλλει γενεσέ.

ἐπεὶ δὲ ἀμέλει γίνεσθαι μεχθέντα
μὲν, μὴ νοηθέντα δὲ. ἢ καὶ νοηθέν
τα. ὑπὸ σοφοῦ δὲ καὶ ἁγίου μὴ νοη
θέντα. οὐδὲν ἐμέλλεν ὠφελήσειν τὴν
αἴτυπον, τί ποιῶ· τὸν ἰωσὴφ οἰκο
νομῶ κρῖναι τὰ ὀνείρατα· πιασθῆ
τὸν σῖτον· συναγαγεῖν τὸν σῖτον τῆς
εὐθηνίας, ἵνα μὴ πάντελῶς αἴτυπ
ὑπὸ λιμοῦ διαφθαρῇ· καὶ τί γὰρ, ἀλλ' ἢ
πάντες ἐξέκλιναν· ἢ χρεώθησαν·
καὶ πάντες ὑπερῶντο τῆς δόξης τοῦ
θεοῦ, καὶ κατὰ τοὺς χρόνους τῆς πα
ρουσίας τοῦ σρ̄σ̄· ἀλλοὺ δ' οὕτως ἐγ
κατέλιπεν ὁ οἰκτίρμων θ̄ς τὸ τῶν
ἀνῶν γένος· τί δὲ πεποίηκεν· ἐ
ξ ὀνῶν ἐπεμψε τὸν ἅγιον αὐτοῦ
παῖδα· καὶ τί πεισόμενον· οὐχὶ
περὶ δικαίων ἀποθανούμενον· μόγις
γὰρ ἐν ἡμῖν ὑπὲρ δικαίου τίς ἀπο
θανεῖται. ἀλλὰ ὑπὲρ ἁμαρτωλῶν·
ὑπὲρ κόσμου ἀποθανούμενον· ἵνα
ἀρῃ τὴν τοῦ κόσμου ἁμαρτίαν· ἵδε
πηλίκος ὁ οἰκτιρμὸς τοῦ θεοῦ· μᾶλλον
δὲ τὰ πλήθη τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ θ̄ῦ·

ἵνα τοῦ μονογενοῦς οὐ μόνου εἴχεν
υἱοῦ· τῆς εἰκόνος αὐτοῦ, μὴ φθά
σηται· ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν πάντων
παραδῶ αὐτόν· καὶ παραδῶ αὐτὸν,
ἵνα οἱ ἀπὸ τῶν ἐθνῶν σωθῶσι καὶ κλη
θῶσιν· καὶ μετὰ ταῦτα δὲ πάντα,
πάλιν ἁμαρτάνομεν· καὶ ἔστιν ὁ θς
ὁ οἰκτίρμων· ἀλλὰ καὶ αἱρεσεῖς γεγό
νασι· καὶ κακολογοῦσι τὸν δημιουρ
γὸν, καὶ οὐδὲν ἦτον οἰκτίρμων
ἐστὶν ὁ θς· οὐχὶ τὴν δυσφημία κολά
ζει αὐτούς· λέγει γὰρ μετανοήσου
σιτινὲς ἐξ αὐτῶν· ἐκ τῆς τοῦ διακόλ
πυγίδος ἐξελεύσονται· ἐξωγρημέ
νοι ὑπ' αὐτοῦ, εἰς τὸ ἐκείνου θέλημα·
καὶ διὰ τὴν μετάνοιαν τῶν ἐπιστρε
φόντων ἀπὸ τῶν αἱρεσέων, ἀνέχεται
καὶ μακροθυμεῖ λοιδορούμενος ὁ θς
κακολογούμενος· ἡμεῖς δὲ ἀγανα
κτοῦμεν οἱ ταλαίπωροι, ἐὰν πο
τὲ λοιδορήσῃ, ἡμᾶς ἄνος· οὐχ ὁρῶν
τες ὅτι ὁ θς λοιδορούμενος οὐκολά
ζει· εἰ οὖν ἐκεῖνος λοιδορούμενος οὐ
κολάζει· καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν τὸν

μοι δ ὀρεῶν τα, καὶ ἀμπελοιδορᾶν.
καὶ καλολογεῖν καὶ ἀμύνεσθαι· ἃ
δὲ ἐν, οὐ γὰρ ὁ μέν θεὸς τοῦ κακοῦ θεμέ-
θεοῦ λόι· οἱ μὲν οἰκτιρμοὶ τοῦ θῦ
καὶ ἡ κακοθεμία. τὰ δέρας ἔχουσ·
καὶ τὸ λυπερόν τερον μὲν τὸ δέρα· ἀρνεῖ
δε· οὐ σφῴ δρεῖ τὸν οἰκτιρμὸν αὐτ
μεῖν αἰ ἔσοι τὸν αἰ ἄιον· ἐν δὲ τῷ μὴ
μὴ ἔσοι τὸν αἰ ἄιον ὁ οἰκτιρμὸς αὐτοῦ·
καὶ μὴ φθάρη τὸν κόσμον. καὶ ὅ ὅσω
καὶ ἡ ἐλπὶ μὴ παρελθῇ, κατὰ λεῖ αὐτὸ
ρεν ἀν οὐ κ ἐμφανίσεται· ἀν ἀλλὰ ἀν ὁ ὡ
φθαρῆ ἡ αὐτὸν κόσμον, ἵ ἡ αὐ οἱ δίκαι
οι ἀποφαίνοσι τὰς ἐπαγγελίας· ἐ
γὰρ ἀδόξοσ γε ἔρρω, ὅ τι καὶ αὐτὸν
οἰκτιρμὸν τοῦ θεοῦ, ἡ φθορὰ τοῦ κόσ
μου γίνε τα· καὶ αὐτὸν οἰκτιρμὸν
τοῦ θῦ· καὶ ἡ ὀργὴ αὐτοῦ ἔχε τα· ὃ
καὶ αὐτὸν οἰκτιρμὸν αὐτοῦ, καὶ θυμὸ
αὐτοῦ παραγίνε τα· ἃ γὰρ μὴ ἡ ἐχε
τὸ ἡ ὀργὴ, πῶσ ἂν ἔσται δ δόμ τὸ,
οἱ ὀργὴ πῶσ πᾶσ δόσησ δ δόμ μεν οι· ἃ
μὴ παρελθὴ ἡ ὁ θυμὸ, πῶσ ἂν ἡ λά
χομ τὸ οἱ θυμοῦ ἐλάχομ τῷ χρήζομ τῶ.

ἀπερμιτήριαν ὁήσας ὁ προφήτης.
ἔλεγεν· κε μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς με.
μὴ δὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσῃς με· καὶ
ἡ τοῦμαι ὡς περὶ ἀτρὸς οἰκτίρμων τέ
μνει, οἰκτίρμων ἐλλεκορίζει· οἰκτίρ
μων καυτηριάζει· τὸ γὰρ τέρος τοῦτ
φαίνεται· οὕτως ἡ ὀργή· οὕτως ὁ θυ
μός· οὕτως αἱ κολάσεις· πρέπου
σαι ἐστὶ θεῷ τῷ ταῦτα ποιοῦντι·
ἀλλ' ἐγὼ οὐδὲ αἴσθη τοῦ ἰατροῦ θέλω
χρήζειν τεμνόντος με· οὐδὲ ἀνοῦ
κούρομαι χρήζειν· καυτηριάζοντός
με· ἀλλὰ πάντα ποιῶ ἵνα μὴ δεηθῶ
καυτηριῶν καὶ τομῶν· μὴ δὲ χρή
ζω ἐλλεκόρου πρὸς θεραπείαν· ἐ
δὲ ἐπὶ τῶν σωματικῶν φαίνω σκυ
θρωποτέρας θεραπείας προσα
χθῆναι· καὶ ἐπὶ πονωτέρας τῶν σώ
ματίμου, τί ποιήσω περὶ τῆς
ὀργῆς τοῦ θεοῦ, καὶ τῶν θαυμαστῶν
αὐτοῦ· μὴ καταφρονῶμεν οὖν τῶν
οἰκτιρμῶν, μήποτε λεχθῇ καὶ πρὸς
ἡμᾶς· ἢ τοῦ πλούτου τῆς χρηστό
τητος αὐτοῦ· καὶ τῆς ἀνοχῆς

τῆς μακροθυμίας καταφρονεῖς· ἀ-
γνοῶν ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ θεοῦ, εἰς
μετάνοιάν σε ἄγει· κατὰ δὲ τὴν σκλη-
ρότητα σου καὶ ἀμετανόητον καρδί-
αν, θησαυρίζεις σεαυτῷ ὀργὴν, ἐν
ἡμέρᾳ ὀργῆς καὶ ἀποκαλύψεως
δικαιοκρισίας τοῦ θεοῦ. Θησαυ-
ρίζει γάρ τις ἑαυτῷ ὀργὴν, τὰ ἐρ-
γα τῆς ὀργῆς ποιῶν· θησαυρίζει
τίς ἑαυτῷ ξύλα, οἰκοδομῶν ἁμαρ-
τήματα ἐοικότα ξύλοις· θησαυρί-
ζει ἑαυτῷ χόρτον ἄλλος, καλάμην·
δι' ἀτῶν τοι οὕτω δια μαρτημά-
των· καὶ μελλεύειν τοῖς τοιαῦτα
θησαυρίσασιν, πορεύεσθε τῷ φωτὶ
τοῦ πυρὸς ὑμῶν· καὶ τῇ φλογὶ ἣ
ἐξεκάυσατε· ἐπεὶ οὖν αὐτός ἐστιν ὁ
οἰκτίρμων, ἱλάσεται ταῖς ἁμαρ-
τίαις αὐτῶν, καὶ οὐμὴ διαφθείρει·
πῶς ἱλάσεται ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῶν·
κτίζων τὰ ὄντα καὶ μέλλων ποιεῖ-
τα ὅλα· πρωτότοκον πάσης κτί-
σεως ἐποίησε τὸ ἱλαστήριον δι' ἀπί-
πεως ἐν τῷ ἑαυτοῦ αἵματι· ἐπὶ γὰρ

ὁ σῆρ ἡμῶν ὡς δικαιοσύνη· ὡς
ἀλήθεια· ὡς σοφία· ὡς ἁγιασ
μός· ὡς φῶς τοῦ κόσμου· ὡς φῶς
τῶν ἀνῶν· ὡς ἰατρὸς ψυχῶν· οὕ
τω καὶ ἱλαστήριον· ἱλάσεται οὖν ταῖς
ἁμαρτίαις ἡμῶν· Διὸ οὗτός ἐστι
ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ, ὡς ἱλαστήριον· αἴ
ρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου· ἀλλὰ
καὶ εἰ τις ἁμάρτη φῆ, παράκ
λητον ἔχομεν πρὸς τὸν πρὸς ἰν
χν δίκαιον· καὶ αὐτὸς ἱλασμός ἐστι
περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν· οὐ περ
ὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ
περὶ ὅλου τοῦ κόσμου· καὶ πλη
θυνῇ τοῦ ἀποστρέψαι τὸν θυμὸν αὐτοῦ·
τί πλη θυν εἰ εἰς τὸ ἀποστρέψαι
τὸν θυμόν· σεσιώπηκε γὰρ τὸ πλη
θυνόμενον· καὶ εἰ πεν ὅτι διὰ τοῦ
τὸ πλη θυν εἰ ὃ σεσιώπηκεν· ὑπὲρ
τοῦ ἀποστρέψαι τὸν θυμὸν αὐτοῦ· ὁ
τὰν γὰρ τὰ ἔργα ποιήσω τοῦ θυμὸν
τοῦ θεοῦ ἀπεμοῦ, δεῖμοι ἔργων
ἀποθούντων τὸν θυμὸν τοῦ θῦ ἀπε
μοῦ· δύναται δὲ ἀπῶσαι ἔργα

τὸν θυμὸν τοῦ θῦ, οὐκ ὀλίγα καὶ τὰ
τυχόντα· ἀλλὰ μεγάλα καὶ ἰσχυρά·
καὶ πλήθος ἔργων δεῖν μοι γενέσθαι·
ἵνα ἀπώσωμαι τὸν θυμὸν τοῦ θεοῦ
ἀπεμαυτοῦ, ἐγγίζον τάμοι διὰ τὴν ἁ
μαρτίαν· ἐστὶ δὲ τὸ ποιῆσαι τὰ ἔργα,
δέομαι τοῦ ἐν δυναμοῦν τόσμεθ θεοῦ
ἐν χῷ ἰῦ· ἵνα γένηται, καὶ τὸ πλη
θυν ἐν τοῦ ἀποπρέσθαι τὸν θυμὸν αὐτοῦ·
πλη θυνεῖ τάρμοι τὰ ἔργα τὰ ἀγαθά·
πλη θυνεῖ μοι τὴν πολιτείαν τὴν ἀρίστ·
πλη θυνεῖ μοι, τὸν βίον τὸν ἐρρωμένον·
τοῦ ἀποπρέσθαι τὸν θυμὸν αὐτοῦ· καὶ
ἐνὰ μὲν πρότερον πλη θυνεῖ μοι τὰ
ἀγαθὰ, ἀμήχανον ἐπιχωρὶς τοῦ πλη
θυν θῆναί μοι τὰ ἀγαθὰ, ἀποπρα
φῆναι τὸν θυμὸν ἀπεμοῦ αὐτοῦ· ἐν
ἀχὶ ἐκκαύσει πᾶσαν τὴν ὀργὴν
αὐτοῦ· ἀφῶν μὲν πλη θυνεῖ τοῦ ἀ
ποπρέσθαι τὸν θυμὸν αὐτοῦ· ἀφῶν δὲ
ἀποπήσει τὸ πᾶσαν ἐκκαυθῆναι
τὴν ὀργὴν αὐτοῦ· ἔπιν γὰρ πᾶσα
ἡ ὀργὴ, πολλὴ καὶ φοβερά· διὸ γέ
γραπται· οὐκ ἐκκαύσῃ πᾶσαν τὴν

ὀργὴν αὐτοῦ. ἐδύνατο γεγράφθαι,
οὐκ ἐκκαύσει τίς ὀργὴν αὐτοῦ. νῦν
δὲ γέγραπται. οὐκ ἐκκαύσει πᾶσαν
τὴν ὀργὴν αὐτοῦ. ἐκάπω γὰρ ἐκκέεται
ἡ ὀργὴ ἐπὶ τοσοῦτον, ὅσον χρήιζει ἐκ
καιομένης αὐτῶι ὕλης ἐχούσης τὰ ἡ
μαρτημένα ἑκάπω. καὶ ἐκκαίεται
ἡ ὀργὴ. Κατὰ τὴν ἀναγοτίαν τῶν ἐμῶ
ξύλων. Κατὰ τὴν ἀναγοτίαν τῶν ἐμῶ
χόρτων. τῆς ἐμῆς καγάμης. πλὴν
ἐφ' ἡμῶν μὲν. οὐχὶ ἐκκαύσει πᾶσαν τὴν
ὀργὴν αὐτοῦ. τάχα δὲ. ἐνὶ μόνω ἐν τοῖς
οἷσιν ἐκκαύσει πᾶσαν τὴν ὀργὴν αὐτοῦ.
τῶ γὰρ διαυόγω. ἐκκαύσει πᾶσαν τὴν
ὀργὴν αὐτοῦ. καὶ ἐμνήσθη ὅτι σαρξ
ἐσιν. πνάπορ ἐόμενον καὶ οὐκ ἐπι
πρέφον. σύνθετοι μὲν ἐσμὲν ἐκ πνός
καὶ ψυχῆς καὶ σώματος. σύνθετοι δὲ
ὄντες, δέον κρατεῖσθαι ἡμᾶς ὑπὸ
τοῦ κρείττονος πνός, οἱ δὲ, ὡς ἐ
πίπαν κρατούμεθα ὑπὸ τῆς σαρκός.
τῆς ψυχῆς σωζομένης μὲν, ἐὰν κρα
τῆται ὑπὸ τοῦ πνός. ἀπολλυμένης
δὲ, ἐὰν κρατῆται ὑπὸ τῆς σαρκός.

συνθέτων οὖν ὄντων ἡμῶν. καὶ
κρατουμένων ὑπὸ τῆς σαρκός·
μιμνήσκεται ὁ θ̄ς ὅτι σαρξ εἰσιν·
περὶ γὰρ ἐκείνων μιμνήσκεται,
ὅτι πνᾶ εἰσιν· πνευματικοὶ γάρ
εἰσιν· ἀνακρίνοντες τὰ πάντα.
αὐτοὶ δὲ ὑπ' οὐδενὸς ἀνακρινόμε-
νοι· τοιοῦτοι τοίνυν καὶ ἡμεῖς γινώ-
μεθα· ἵνα μὴ περὶ ἡμῶν μνησθῇ, ὅ-
τι σάρκες ἐσμέν· πολλάκις ἐμνήσ-
θην τοῦ, οὐ μὴ, καταμείνῃ τὸ πνᾶ μ̄ν
ἐν τοῖς ἀνοῖς τούτοις εἰς τὸν αἰῶνα.
Διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς σάρκας· ἐκεί-
νω τῶρ ἡ τῶ συγγενέσεται· τὸ καὶ ἐμνήσ-
θη ὅτι σαρξ εἰσιν· ὁ ἁμαρτωλὸς
ὅλος γίνεται σαρξ· ἡ τυχὴ γὰρ αὐτοῦ
γίνεται σαρξ· εἰ καὶ περὶ τοῦ πνᾶ
διαβάζων, οὐκ οἶδ' ὅτ' εἴπω· πλὴν
ὁ ἁμαρτωλὸς ὅλος γίνεται σαρξ· ὁ
δίκαιος ὅλος γίνεται πνᾶ· διὰ τοῦ-
το ἐὰν γίνηται ἡ ἀνάπαυσις ὧν γίνε-
ται, ἡ σαρξ αὐτοῦ, οὐκέτι σαρξ· μετα-
κάλλει γὰρ, καὶ γίνεται πνᾶ· διὸ σαρξ
καὶ αἷμα. κασιλείαν θεοῦ κληρονο

μῆσαι οὐ δύναν ται· ὅτε γὰρ κληρο
νομεῖ κασιλείαν θεοῦ ὁ ἅγιος, οὐκ ἔτι
ἐστὶ σάρξ· οὐκ ἔτι ἐστὶν αἷμα· ἐπὰ πατ
ρεται σῶμα ψυχικόν· ἐγείρεται σῶ
μα πνευματικόν· ἔλεγον ἐν τῷ λόγῳ,
ὅτι ὁ δίκαιος ὅρος ἐστὶν πνά· ὁ ἁμὸρ
τωρὸς, ὅρος γίνεται σαρξ· ἡ ψυχὴ
αὐτοῦ γίνεται σαρξ· κολλωμένη γὰρ
τῇ σαρκὶ καὶ καταλιποῦσα τὸ
πνά, γίνεται παραπλήσια τῇ σαρ
κὶ καὶ σαρξ· ἔλεγον τότε διαβῶ
ὅτι τί εἰ πω περὶ τοῦ πνσ οὐκ οἶδα·
ἐδίδαξεν με ὁ προφήτης τί δεῖ λέ
γειν περὶ τοῦ πνσ· ἐμνήσθη γὰρ
φη ὁ θς ὅτι σάρξ ἐστιν, καὶ ἵνα μὴ
νομίσης ὅτι καὶ τὸ πνα γίνεται σαρξ,
φησίν· πνά πορευόμενον καὶ οὐκ ἐ
πιστρέφον· καταλαμ πατ γὰρ τὴν
σάρκα καὶ τὴν ψυχὴν τὸ πνά· καὶ
ἐπιστρέφει πρὸς τὸν θν ὃς ἔδωκεν
αὐτό· ὡς ἐν τῷ ἐκκλησιαπῆ γέγρα
πται· διὰ τοῦτο ἐνὶ κολαζώμεθα,
τὸ πνά μεθ' ἡμῶν οὐκ ολάζεται· φο
ἀεῖσθε γὰρ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ

σῶμα καὶ ταλιπεῖν ψυχὴν ἀπο
λέσαι ἐν γεέννῃ· πνεῦμα οὖν οὐκ ἀπόλ
λυται· ἐὰν δὲ καὶ ἀναγινώσκων
τὸ ποσάκις παρεπίκρανα αὐτὸν
ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ παρώργισα αὐ
τὸν ἐν τῇ ἀνύδρῳ· ἀλλὰ καὶ σὺ ὁ
σάκις ἀνκαταλιπὼν τὸν θν ἐ
πὶ τὴν ἐρημίαν τοῦ θυ καὶ τὴν ἁμαρ
τίαν ἀπέλθῃς· ἐν τῇ ἐρήμῳ γενόμε
νος, παραπικραίνεις τὸν θν· ὁ
σάκις ἐὰν πηγῆς ὕδατος ἀλλομέ
νου εἰς βωὴν αἰώνιον παρούσης
σοι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ῥαθυμῶν πε
ρὶ τὰς συνάξεις· καὶ ἀμελῶν περὶ
τοῦ ποτισθῆναι, ἀπέλθῃς ἐπὶ τὴν
ἀνύδρον· καὶ σὺ παραπικραίνεις
ἐν τῇ ἐρήμῳ γινόμενος τὸν θν·
ἐπεὶ οὖν ἐν τῇ ἀνύδρῳ εἰσὶν οἱ πα
ραπικραίνοντες τὸν θν, ζήτη
σον πηγὴν· μὴ ποτε λεχθῇς
περὶ σοῦ· ἐμὲ ἐκατέλιπον πη
γὴν ὕδατος βῶντος· καὶ οἱ πα
ραπικραίνοντες τὸν θν ἐν τῇ ἐρή
μῳ καὶ παροργίζοντες αὐτὸν μὴ

τὴν ἀνύδρω, ἐπιπρέφουσι καὶ πει-
ράζουσι τὸν θν̄. ἐν ἁμαρτίᾳ γὰρ ὄντες
ὅτε ἦσαν ἐν αἰσύπῳ, ἐν σωματικοῖς
κακοῖς· πηλὸν ἐργαζόμενοι· καταλι-
πόντες τὴν αἴσυπον ἐξεληλύθασι.
καὶ πάλιν ἡμάρτον· ἀλλ' ὃ καλῶς λέ-
ξαι, τὸ ἐπέπρεψαν. ἐπέπρεψαν γὰρ,
ἐπὶ τὴν ἁμαρτίαν· ἣν καταλελοίπα-
σιν· οἷον ἐὰν ἴδῃς καὶ σήμερον τινὰ
ἀπὸ τῶν ἐθνῶν πιπτόντα· καὶ με-
τὰ τοῦ δοκοῦν πιπτέτω καὶ ἀκοῦσαι
λόγων θεοῦ, πάλιν ἐπιπρέψαν-
τα ἐπὶ τὸ ἴδιον ἁμάρτημα, τί ἄλλο
ἐρεῖς περὶ τούτου, ἢ ὅτι κύων ἐπ'
ἐπιπρέψας ἐπὶ τὸν ἴδιον ἔμετον· καὶ
ὑς λουσαμένη, ἐν κυλίσματι κορκό-
ρου· ἐπέπρεψαν οὖν καὶ οὗτοι, καὶ ἐ-
πείρασαν τὸν θν̄. καὶ τὸν ἀστ(ν)τοῦ
ἰηλ̄ παρώξυναν· καὶ ἀεὶ δὲ καὶ ἡμ̄ῶν
ἐὰν ἁμαρτάνωμεν, πειράζομεν
τὸν θν̄. οὐ γὰρ ἀρκούμεθα οἷς ἔδο-
μεν σημείοις εἰς ἐρίαν· οὐδὲ ἀρ-
κούμενοι τοῖς λόγοις τοῖς προῦπε-
ψαμένοις ἡμᾶς ἐπ' ἀρετὴν, πάλιν

πειράζειν τὸν θν καινὰ σημεῖα
ἰδεῖν θέλοντες· καὶ τὸν ἅγιον τοῦ ἰηλ
παρωξύνομεν· οὐ μεμνημένοι τῆς
χειρὸς αὐτοῦ τῆς ἡμᾶς ἐπισκοπη
κυίας· καὶ τῆς ἡμέρας ἐν ἧ ἐλυ
τρώσατο ἡμᾶς ἐκ χειρὸς θλίβοντος·
τίνος θλίβοντος· ἢ τότε μὲν τοῦ φα
ραῶ· νῦν δὲ τοῦ πνευματικοῦ φα
ραῶ, τοῦ διαβόλου· οὐ γὰρ ἀληθῶς
θλίβων ἡμᾶς, ἀντικείμενός ἐστιν ὁ
διάβολος· καὶ οὐ μεμνήμεθα ἃ ἐθέτο
ἐν αἰτύπῳ σημεῖα αὐτοῦ· τίνα δὲ
ἦν· καὶ ἐν ἡμῖν γὰρ, ταύτη τῇ αἰτύ
πῳ, σημεῖα πεποίηκεν· οἷον· ἐ
μοὶ ἕκαστον τῶν ἐσεργεσημάτων τοῦ
θεοῦ, σημεῖόν ἐστιν· εἴ ποτε νοήσας,
ἀπηλλάγην τῆς νόσου μακροθυμοῦν
τος τοῦ θεοῦ· ἵνα δυνηθῶ διαναστὰς,
ἀπὸ τῆς νόσου κιῶσαι καλῶς, ἐμοὶ
τοῦτο τὸ σημεῖον ἀπὸ τοῦ θεοῦ γεγένη
ται· εἴ ποτε ἐν κινδύνοις ὁ ποίοις
δή ποτε γενόμενος ἐρρύσθην, ση
μεῖον ἔλαβον ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ὁ πως
λέγω· εἴ ποτε ὁράματα ἑώρακα.

καὶ ἀληθῶς δὲ δεικτάμοι τὰ μέλ
λοντα· καὶ ἐκκέκηκεν κατὰ τὰ
ἑωραμένα. Ὅτι ἐμοὶ τοῦτο σημεῖ
ον· τοῦτο ἐμοὶ παραδεξόν ἐστιν· ἢ
ἐπεὶ οὐκ ἐπόμεν τὸν παρόντα, διὰ
τοῦτο λέγομεν εἶναι ἐν ἡμῖν σημεῖα·
πόσα κιζηυξάμεθα· καὶ ἅπερ ηὐ
ξάμεθα ἐλάκομεν· τοῦτο οὐκ ἔστιν ση
μεῖον, τὸ ἐπιτετυχηκέναι ἐν τῇ εὐχῇ;
ἀλλὰ ἀπιστοιόντες, οὐ μιμνησκόμεθα
ἐν αἰτύπτῳ, τῷ κόσμῳ, τὰ σημεῖα
αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς· Καὶ τὰ τέρατα αὐ
τοῦ ἐν πεδίῳ τῆς τάνεως· τάνις
λέγεται, καὶ ἐστιν πόλις τῆς αἰτύ
πτου· πόλις, ἐν θαιδὴ μάλιστα κδελύ
σονται τὴν κεφαλὴν καὶ ταύτην ἀπο
κάλλουσιν ἀπὸ τῶν σωμάτων· οἷον
ἐν αἰτύπτῳ ὄντες, τὴν κεφαλὴν κδε
λύσονται· κεφαλὴ δὲ χρ̄ς· τῶν ἀνῶν·
κεφαλὴ δὲ χρ̄ν, ὁ θς̄· τοιοῦτοι οὖν οἱ
αἰτύπτιοι· οἷον τῇ μητρόπολει τῆς
αἰτύπτου κδελυσόμενοι τὴν κεφα
λὴν· περὶ ὧν ἐποίησαν· ὅτι οὐ κρα
τοῦντες τὴν κεφαλὴν· ἐξ οὗ πᾶν

τὸ σῶμα ἁρμολογούμενον καὶ συμ-
βιβάζομενον, αὐξεῖ τὴν αὔξησιν τοῦ
χυ̅. διὰ τοῦτο ἡμεῖς περιεσώσαμεν
καὶ σέκωμεν τὴν τηλικαύτην κεφα-
λὴν. ὅτι πᾶν τὸ σάμδρος κεφαλή
ἐστιν ἰσ̅ χσ̅. ὦ ἐστιν ἡ δόξα καὶ τὸ
κράτος εἰς τοὺς ἀλ̅ῶ τῶν αἰῶν ἀμήν:-

οξ̅ ϛ̅

οξ̅. ϡ̅

Τὸν περὶ τῶν ἐν αἰτύπω μαπίσων
λόγον. ἐν δύο ἁλμοῖς δοκεῖ ἐπιτέ-
μνεσθαι ἡ ἐν ἐπῶσα γραφή. τῶτε
ἐκδομηκοπῶ ἐκδόμων. οὐ ἔτι ἐν χερ-
σὶν ἔχομεν τὰς λέξεις. καὶ τῶ ἑκα-
τοπῶ τετάρτω. τηρητέον δ' ὅτι οὐτ'
δὲ καμάπισις ὠνόμασεν. οὔτε ἐν
ταῦθα. οὔτε ἐκεῖ ἡ γραφή. ἀλλ' ἐν ταῦ-
θαμὲν, τὴν τρίτην καὶ τὴν ἕκτην
καὶ τὴν ἐνάτην ἀπεσιώπησεν. ἐκεῖ
δὲ, τὴν πεμπτὴν ἀπεσιώπησεν.
καὶ τοῦτο δὲ τηρητέον. ὅτι οὐκα

τὰ τὴν τάξιν τῶν μαπίγων, ἐ
ξέθετο τὸν κατάλοιπον αὐτῶν ὁ πρω
φήτης· οὐδὲ ἐν θάδε· ὃ δὲ ἐκεῖ·
καὶ μετέπρεψε γάρ φησι ἐς αἷμα
τοὺς ποταμοὺς αὐτῶν· ὁμολογου
μένως αὕτη πρώτη γέγονε κατ' αἰ
γυπτίων μάπιξ· εἶτα· καὶ τὰ ὀμ
κρήματα αὐτῶν ὅπως μηπίσω
σιν· ἐξαπέπειλεν αὐτοῖς κυνόμυ
αν καὶ κατέφαγεν αὐτούς· τετάρτη
δὲ μάπιξ ἐπὶν ἡ κυνόμυα· καὶ
κάτραχον, καὶ διέφθειρεν αὐτούς·
δευτέρα μάπιξ ἐπὶν ὁ κάτραχος·
τοὺς σκνίφας ἐσιώπησεν· καὶ ἔδω
κεν τῇ ἐρισίκῃ, τὸν καρπὸν αὐτῶν·
καὶ τοὺς πόνους αὐτῶν τῇ ἀκρίδι·
ὀγδόη μάπιξ ἐπὶν ἡ ἀκρίς· τὴν ἐ
νάτην ἐπεσιώπησεν· ἡ τις ἦν, τὸ
σκότος τὸ ψηλαφητόν· καὶ παρέ
δωκεν εἰς χάλαζαν τὰ κτήνη αὐ
τῶν, καὶ τὴν ὑπαρξιν αὐτῶν τῶι
πυρί· αὕτη ἐκδόμη μάπιξ· καὶ
τὰ κτήνη αὐτῶν εἰς θάνατον συνέ
κλεισεν· αὕτη πεμπτη μάπιξ·

ἡ τις ἦν ἕλκη καὶ φλυκτῖδες ὑπα
ζέουσαι· καὶ ἐπάταξεν πᾶν πρ
τότοκον ἐν τῇ αἰγύπτῳ· τὴν τελευ
ταίαν, τελευταίαν ὠνόμασεν· εἰδε
θέλεις τὴν παραθεσείτων ἐν ἀμφο
τέροις ἀκοῦσαι· πῶς ἐξέθετο ἐν
τε τούτῳ τῷ ψαλμῷ, τὰ τῶν μα
αίτων· καὶ πῶς ἐν ἑκατοστῷ τε
τάρτῳ ἄκουε· ἐπὶ μὲν τοῦ ὕ
δατος τοῦ γραφέντος εἰς αἷμα
γέγραπται ἐν ἑκατοστῷ τετάρτῳ·
μετέτρεψε τὰ ὕδατα αὐτῶν εἰς αἷ
μα, καὶ ἀπέκτεινε τοὺς ἰχθύας
αὐτῶν· ἐπὶ δὲ τῶν κατράχων,
ἐξεῖρψεν ἡ γῆ αὐτῶν κατράχους·
ἐν τοῖς ταμιείοις τῶν κασιλείων αὐ
τῶν· ἐπὶ δὲ τῶν σκνιπῶν, ἐν
ταῦθα ἐστιώπησεν ὁ λόγος· ἐκεῖ
γέγραπται· καὶ σκνίπες ἐν πᾶ
σι τοῖς ὁρίοις αὐτῶν· ἐπὶ δὲ τῆς
κυνομυίας, εἴπεν καὶ ἦλθε κυνό
μυια· οἷς ἐπήνεγκεν· καὶ σκνί
πες ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις αὐτῶν· ἐ
ἐπεὶ οἷς σκνίπες πρὸ τῶν κυνομυι

ὧν ἦσαν· σεσιώπηται δὲ ἐ
κεῖ ὁ θάνατος τῶν κτηνῶν, σε
σιώπηται δὲ καὶ ἐν ταῦθα καὶ
ἐκεῖ τὰ ἕλκη καὶ αἱ φλυκτῖδες
αἱ ἀναβέουσαι· καὶ ἡ μὲν χάλαβα
ἡ γενομένη ἐπὶ τὰ κτήνη ἐν τῷ ἐ
κατοπῶ τε τάρτω ψαλμῶι, τοῦ
τον εἴρηται τὸν τρόπον· ἔθετο
τὰς κροχὰς αὐτῶν χάλαβαν·
πῦρ καταφλέτον ἐν τῇ γῇ αὐτῶν·
καὶ ἐπάταξεν τὰς ἀμπέλους
αὐτῶν· καὶ τὰς συκαμίνους αὐτῶν·
καὶ συνέτριψεν πᾶν ξύλον ὁρίου
αὐτῶν· τὰ δὲ τῆς ἀκρίδος, οὕ
τως ἐν ἐκείνῳ λέλεκται· εἶπεν
καὶ ἦλθεν ἀκρίς· καὶ κροῦχος
οὗ οὐκ ἦν ἀριθμός· καὶ κατέφαγε
πάντα τὸν χόρτον ἐν τῇ γῇ αὐ
τῶν· καὶ κατέφαγε τὸν καρπὸν
τῆς γῆς αὐτῶν· τὸ δὲ σκότος
τὸ ψηλαφητὸν, ἐν ταῦθα μὲν σεσι
ώπηται· ἐκεῖ δὲ, τοῦτον τὸν
τρόπον λέλεκται· ἐξαπέστειλε
σκότος καὶ ἐσκότασεν· τὰ δὲ

περὶ τῶν πρωτοτόκων ἐκεῖ,
οὕτως εἴρηται· καὶ ἐπάταξε
πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ αὐτῶν·
ἀπαρχὴν τῶν πόνων αὐτῶν,
ἐν τοῖς σκηνώμασι χάμ· φέ-
ρεδε ἰδωμεν ἂν δῶι ὀθσ̄, καὶ
ἐξ αὐτὰς εἰπεῖν τὰς κατὰ τῶν
αἰτυπίων μάπιγας· καὶ πρω-
τόν τε τὴν ὀνομασθεῖσαν καὶ γε-
νομένην· μεπέπρε τὴν ἐξ αἷμα τῶν
ποταμοὺς αὐτῶν· καὶ τὰ ὀμμρή-
ματα αὐτῶν ὅπως μηπίωσιν·
μάπιγας αἰτυπίων, σύγκρινον
ἐκεργεσίαις ἐκραίων· καὶ συγκρί-
νων, θαίμαζε· ὅτι αἰτύπιοι
μὲν, παρὰ τὸ ποταμῶι διψῶσι·
ἐκραῖοι δὲ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐπορεύ-
σιν ὕδατος· ἐπινοῦν τὰρ ἐκπνεύ-
ματικῆς ἀκολουθούσης πέρας·
καὶ αἰτύπιοι μὲν κατεσθίονται ὑ-
πὸ κυνομυίας· καὶ διαφθείρονται
ὑπὸ κατράχων ζώων ἐντελεπά-
των· τοὺς δὲ υἱοὺς τοῦ θῡ, οὐδὲ
ἰουόμων δρακόντων ἐν ἱκλίσαν ὁδόν·

χρὴ γὰρ τί δέναι ὅτι οἱ ἀλλότρι
οι τοῦ θεοῦ, καὶ παρὰ τοῖς νομι
ζομένοις, ἀπόροι τί σίν· καὶ ὑ
πὸ τῶν τυχόντων διαφθείρον
ται· ἐὰν δέ τις ἢ ἅγιος, καὶ ἐκ
ἀπόροις ἐπόρεν· καὶ ὑπὸ τῶν
χαλεπωτάτων οὐ κλάπεται· ἀ
περ γὰρ εἶ πέν μοι ὁ ἰσ ἐν τῷ δίδω
μι ὑμῖν ἐξουσίαν· πατεῖν ἐπά
νω ὀφέων καὶ σκορπίων· καὶ ἐ
πὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθρ·
ταῦτα ἐπεὶ εἰς ἦν θε ἐναγελίου καὶ
νόμου, γεγένηται καὶ τότε· καὶ
δράκοντες ἐπαναπάντες τῷ λαῷ
τοῖς ἡμαρτηκόσιν. Ὅτε μετενό
ησαν οἱ ἡμαρτηκότες, οὐδὲν αὐτῆς
κλάται δεδίνηται· θέλομεν καὶ
ἀγαθότητα θῦ παραπῆσαι, ἐν τ
σκυθρωποῖς· καὶ ἐν ταῖς νομι
ζομέναις μάπιξιν ὅτι κἀν μαπι
γοῖ ὁ θε, ὡς ἀγαθὸς μαπιγοῖ· ἐ
μάλιπα ταῦτα χρήσιμα ἔπαι πρὸ
τὰς ἀθέους αἱρέσεις· οἵτινες
κούλονται τὸν ἐν ἀθν τῷ ἑαυτ

διακόται λόγων. καὶ τοῦ λόγου
ἀναγορεύοντος σχίσμα ποιεῖν
ἐκκλησίας. ἐκ τίνοι σχίσμα ποι-
οῦσιν αὐτοῦ τοῦ ἐνὸς θεοῦ. ἀνα-
γορεύει τοίνυν ὁ λόγος τοῖς υἱοῖς αὐτ-
ῶν πίνειν αἰγύπτιον ὕδωρ. καὶ πο-
ρεύεσθαι αἰγυπτίαν ὁδόν. ἢ ὅτε
γραπται ἐν τῷ ἱερεμίαι. τί σοι ἐς
τὴν ὁδῶν αἰγύπτου. τοῦ πιεῖν ὕδω-
ρ τηῶν. ἐπινοῦντις αἰγυπτίαν ὁδὸς,
ἢν οὐδεὶ ὁδεύειν. καὶ ἐπὶν αἰγύπτι-
ο ποταμὸς, οὐ οὐδεὶ πίνειν. ἡμῖν
γὰρ κ̅ς̅ ὁ θ̅ς̅ δίδωσιν ἐκ τοῦ ὑπὸ
τοῦ οὐ ὑπὸ ὕδωρ. τοῖς δὲ αἰγυπτί-
οις ἐπὶν ὕδωρ, οὐ κάνωθεν. ἀλλὰ
κάτωθεν. ἢ ὁ καὶ ποτίζει ὡς
κῆπος λαχανιάς, τὴν αἰγυπτίων
τὴν, ὁ αἰγύπτιος ποταμός. ἵνα δὲ
νοήσοις τί κούλεται ὁ περὶ τούτων
λόγος, παραθήσομαι πρότερον
τὰς ὀνομασίας τῶν κατὰ τὴν γρα-
φὴν ποταμῶν. δεικνὺς ὅτι καὶ
οἱ ἄλλοι, ἔχουσι ποταμούς. καὶ
χρὴ ἡμᾶς πίνειν μὲν, ἀπὸ τῶν

ποταμῶν τῶν ἁγίων· μὴ πίνειν
δὲ ἀπὸ τῶν ἐναντίων· ἀκουσοὺν
ἰοῦ ἐπαγγελλομένου τοῖς ἑαυτοῦ μαθη-
ταῖς καὶ λέγοντος· ποταμοὶ ἐκ
τῆς κοιλίας αὐτοῦ· τίνος δὲ αὐτοῦ·
ἢ τοῦ ἐμοῦ μαθητοῦ· ῥεύσουσιν πιγ-
ῶντος ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώ-
νιον· οὐ μόνον εἰς ποταμός· ἀλλὰ
καὶ πλείονες ποταμοί· καθ' ἑκα-
τον γὰρ θεώρημα, καὶ καθ' ἑκατον
δόγμα, ποταμὸς ἐξέρχεται· ἀλλὰ
καὶ ποταμὸς ἐξέρχεται, ἀπὸ παύ-
λου· ποταμὸς ἐξέρχεται ἀπὸ πέ-
τρου· ποταμὸς δὲ ἐκπορεύεται· ἐξ ἑ-
δεμ, τῆς ἐν παύλῳ· καὶ ἐξ ἑδεμ,
τῆς ἐν πέτρῳ, ποτίζειν τὸν πα-
ράδεισον· τὴν ἐκκλησίαν· κακεῖθεν
πορεύεται εἰς τεσσαρας ἀρχάς· πο-
λαὶ γὰρ ἀρχαὶ δογμάτων· ἀρχὴ, ἡ
περὶ τῆς· ἀρχὴ, ἡ περὶ υἱοῦ· ἡ πε-
ρὶ τοῦ ἁγίου πνς· ἡ περὶ τῆς ἐκκλη-
ἡ περὶ τῶν ἁγίων δυνάμεων· καὶ τί
μεδεῖ καταλεγεῖν τὰς ἀρχὰς, ἐξ ἃς
ἐξέρχεται ἡ μία πηγὴ ἐκπορευομέ-

μη ἐξ ἐδέμ, ὁ ἐστὶ ποταμός· ἀλλὰ
καὶ τοῦ ποταμοῦ τὰ ὁρμήματα, ἐκ
φραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ θεοῦ· καὶ
φανερὸν, ὅτι οὐ περὶ αἰσθητοῦ λέγειν
ποταμοῦ· γέγονε γὰρ ἐσμεν τῆς
πάλαι ἱερουσαλήμ· καὶ ἴσμεν ὅτι
ποταμὸν οὐκ ἔχει· τέτρα πταιδὲ τοῦ
ποταμοῦ τὰ ὁρμήματα, ἐκφραίνου
σι τὴν πόλιν τοῦ θεοῦ· ἀλλὰ ἐὰν ἴ
δης χρ̄ τὸν ἀληθινὸν ποταμὸν· καὶ
πόλιν τοῦ θεοῦ ἀληθινὴν τὴν ἐκκλη
σίαν τοῦ θεοῦ, ὅτι ἐπὶ πῶς τοῦ ποτα
μοῦ τὰ ὁρμήματα ἐκφραίνουσι τὴν
πόλιν τοῦ θεοῦ· ὁ ὁ περὶ οὖν τὴν
πόλιν χρ̄ ποταμὸς ἐκφραίνει· καὶ
ποταμοὶ ἀπὸ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ
ἐξερχόνται πηγῆς ὕδατος ἀλλομέ
νου εἰς βωὴν αἰώνιον, οὕτως ἐν ἀν
τίοι τῇ ἀληθείᾳ λόγοι· καὶ αὐτοὶ εἰσὶ
ποταμοί· ἀλλὰ ποταμοὶ, ἐχθροὶ τῶ
ποταμῶ τοῦ θεοῦ· καὶ εἰ ποιμιὰν τὰ
ἐκδῆ δόγματα· καὶ μάλιστα ἐὰν ἴδω
ρεόντα πολλῶ τῶ ῥεύματι τῶν λόγ
τὸν λέγοντα εἶναι ποταμὸν αἰσύπου·

καὶ τοῦτον εἶναι τὸν ἀπαγορεύομεν
ὑπὸ τοῦ προφήτου λέγοντος· τί
σοι καὶ τῇ ὁδῷ αἰγύπτου τοῦ πιεῖν
ὕδωρ γιλών· καὶ πάλιν ἐὰν ἴδω
ἄλλον ῥεόντα πολλῶ τῶ λόγω· ἔτι
δὲ ὁ λόγος ἐκεῖνος ψευδὴς, ἐρῶ αὐ
τὸν εἶναι ἄλλον αἰγύπτου ποταμόν·
ἡ γὰρ γραφὴ πολλοὺς λέγει αἰγύπτου
ποταμοὺς, παρὰ τὸ ἐν ἀρχῇ καὶ
τὸ αἰσθητόν· ἄλλος γὰρ τίνα τρόπο
φή· μετέτρεψεν εἰς αἷμα τοὺς ποτα
μοὺς αὐτῶν· ἀφ' ὧν πείσεις καὶ τοὺς
μὴ κοιλομένους τρόπολογεῖν· λέγω
ὅτι ποταμοὺς αἰγύπτοι οὐκ ἔχουσιν·
εἷς γάρ ἐστι ποταμὸς· ὁ ὑπὸ μὲν τῆς
γραφῆς καλούμενος γιλών· ὑπὸ δὲ
τίνων, αἴγυπτος· ὑπὸ δὲ τῶν
πολλῶν, νεῖλος· πῶς οὖν ἡ γραφὴ
λέγει μετέτρεψε τοὺς ποταμοὺς αὐτῶν
εἰς αἷμα· μὴ ποτε οὖν τρόπολο
γία ἐστίν· κατὰ τὸν τόπον πάντων
τῶν ῥεμάτων τῶν ἀλλοτρίων τῆς
σοφίας, ὄντων ποταμῶν αἰγύπτου·
οὐδὲ ὁ θεῖ· ὁ τὰν κούλη ταὶ ἐπιστρέ

ται. οὐ μόνον τὸν ἑαυτοῦ γλαὸν, ἀλλὰ
καὶ τοὺς αἰσυπτίους. ἵν' ἐξελθόντες
πίωσιν ἀπὸ πέτρας. ἡ πέτρα
δὲ ἦν ὁ χς̄. ποιεῖ πραφῆναι εἰς αἷ
μα. ὁ τὰν γὰρ καταγνῶ ἀλλοτρίου
ὕδατος, τοῦθ' ἑοῦμοι παραπλήσαν
τος ὅτι αἷμά ἐστιν. οὐκ ἔτι πίνω. ἵ
ναμη μετόχος γένωμαι αἵματο.
καὶ ἐκχώμεθαι ἐς. ἵνα ἐάν τις πο
ταμὸς περιπαῦ ἡμᾶς ὡς ποτα
μὸς, ὁ θς̄ ἐπιπρέψη, ἡ μὴν αὐτὸν εἰς
αἷμα, καὶ μητολμήσωμεν πίνειν
αὐτοῦ. ὁ τὰν γὰρ πραφὴ ἡ μὴν εἰς αἷ
μα, ἐσόμεθα ἀπὸ τῶν ἐξερχομέ
νων καὶ αὐτοὶ ἐκ γλῶ αἰσύπτου. ἐξ
γὰρ ἐπίμικτος πολὺς ἐξῆλθεν. ἐξ
ἐπεὶ οὐ πάντες οἱ ἑτερόδοξοι. ἱκα
νοί εἰσιν ἐν τοῖς ἑτεροδόξοις λόγοις,
ἀλλ' εἰσίτινες καὶ κραχέα μὲν λέγον
τες. ὀλέθρια δὲ, διὰ τοῦτο οὐ μόνον
τοὺς αἰσυπτίων ποταμοὺς ὁ θς̄ με
τέπρεψεν εἰς αἷμα, ἀλλὰ καὶ τὰ ὀμ
κρίματα αὐτῶν. ἅπερ ἐκ τοῦ ἐναν
τίου νοήσεις ἐπὶ τῶν ἁγίων. οἵτινες

μὲν ἔχουσι ποταμοὺς· οἱ ἐστὶν
ἐκφοροι περὶ τὸν τῆς ἀληθείας
λόγον· τινὲς δὲ ὀμυρίματα· ὅσοι
ὀλίγα μὲν, γλυκέα δὲ καὶ πότι
μα καὶ ἐπιτρέψαι δυνάμενα τὸν ἀ
κούοντα ἔχουσιν· οἷον ὀμύρημα ἦν
καὶ οὐ ποταμός· ὅτε λέγεται θέλω
ἐν ἐκκλησίᾳ πέντε λόγους λαλῆσαι
τῶν νοΐμου· ἵνα καὶ ἄλλους κατηχή
σω· ποταμὸς δὲ ἦν, ὅτε παῦ
λος διελέγετο ἀπὸ πρωϊ μέχρι μεσο
νυκτίου· καὶ αἰτίαν γε ἐπιφέρει
ὁ λόγος· Διατί ὁ θεὸς μετέτρεψεν εἰς
αἱματοὺς ποταμοὺς τῶν αἰγυπτί
ων, καὶ τὰ ὀμυρήματα αὐτῶν· Τίς
ἡ αἰτία· ἢ ὅ πως μὴ πίωσιν· τοῦ
τοῦ δὲ αὐτῶν προσέκειτο, μὴ ποιῆ
σαι αὐτοὺς πιεῖν ἀπὸ τοῦ αἰγυπτίου
ῥεύματος· ἴδω μεν τὴν ἄλλην δὲ
τέρα μὲν μάστιγα ἐν θάδε λεγομένη·
τετάρτην δὲ οὖσαν ὡς ἐν ἐξόδῳ
τέγραπται· ἐξαπέστειλεν δὲ εἰς αὐ
τοὺς κυνομυίαν καὶ κατέφαγεν αὐ
τούς· ἀναγινώσκων τὴν ἐπιγεγραμ

μένην σοφομῶν τοσ σοφίαν, ἐφι
αιμι πόθεν ἐλήφθη τῶ τράπεζαν
τῆ τὸ βικλίον ἐκεῖνο· τοὺς μὲν ἀκρί
δων καὶ μυιῶν ἀπέκτεινε δήγ
ματα· καὶ ἐξήτουν τί ἐκεῖ πρῶ
τον τέρηται· θῦ δὲ διδόντος τηρεῖν
καὶ προσέχειν τῆ ἀναγνώσει, εὗ
ρον ὅτι ἐν τεύθεν ἐλήφθη· ἐν μὲν γὰρ
τῆ ἐξόδω σαφὲς οὐκ ἔχομεν ὅτι ἀνη
ρέθησαν ὑπὸ τῶν κατράχων καὶ
ὑπὸ τῶν κυνομυιῶν καὶ τῶν σκνι
πῶν οἱ αἰτύπιοι· ἐν θάδε δὲ, σα
φῶς τέρηται· ὅτι ἐξαπέπειλεν τὰς
αὐτοὺς κυνόμυιαν, καὶ κατέφαγεν
αὐτούς· καὶ κάτραχον, καὶ διέφθει
ρεν αὐτούς· ὡς ἀποθνησκόντων
δακνομένων ὑπὸ τῆς κυνομυίας,
καὶ ὑπὸ τῶν κατράχων τῶν ἐντε
λῶν· τὰς τὸ ἀναιρεθῆναι αὐτοὺς, ἵνα
ἀπαλλαγῶσιν αἱ τυπιακῆς ζωῆς·
οὐ γὰρ χρεία πολλῶν πολεμίων· οὐ
δὲ μεγάλης δυνάμεως ἀναιρούσης
αὐτούς· ἀρκεῖ κυνόμυια· ἀρκεῖ σκνίψ·
ἀρκεῖ κάτραχος· ἐπελῆ τινὰ ἐὰν

γένηται. καὶ οἷον παίγνια ἐ
πιτιμῶντος αὐτοῦ. ἀρκεῖ πρὸς
ἀναίρεσιν αἰτυπίας βωῆς. οἱ δὲ
παιγνίοις ἐπιτιμήσεως μὴ νουθε
τηθέντες, ἀξίαν θεοῦ κρίσιν πειρά
σονται. οὐκοῦν ταῦτα καλῶς ὠνόμα
σεν ὁ λόγος ἐκεῖ παίγνια ἐπιτιμήσε
ως. οὐ γὰρ ἠπόρει φησὶν. ἢ πάντο
δύναμός σου χεὶρ καὶ κτίσασα τὸν
κόσμον. ἐξ ἀμόρφου ὕλης, ἐπιπέμ
ψαι αὐτοῖς πλῆθος ἄρκων. ἢ θρασεῖς
λέοντας. ἢ νεοκτίστους θυμοῦ πλή
ρεις θήρας ἀγνώστους. ἤτοι πυρπνό
ον φυσῶντα ἄσθμα. ἢ κρόμον λικ
μῶ μένου καπνοῦ. ὧν οὐ μόνον ἡ κλά
κη ἐδύνατο ἀπολέσαι αὐτοὺς, ἀλλὰ
καὶ ἡ ὅτις ἐκφοκλίσασα διολέσαι.
αὐτοὺς. τίς οὖν ἡ αἰτία τοιαύταις
μάτιξιν αἰτυπίους περιπεσεῖν.
ἄκους. κρίνων δὲ κατὰ κραχὺ, ἐδί
δου τόπον μετανοίας. τάχα δὲ τοὺς
αἰτυπίους ἐξευτελίβων ὁ λόγος,
οὐδὲ ἀνοῦς αὐτοὺς ἐκρίνεν εἶναι. δι'
ὃ οὐκ ἔπεμψεν αὐτοῖς μυίας ἀπλῶς.

ἀρρὰ ὡς κυσὶ, κυνόμυιαν· ἐξ ἀποστέ-
λει γὰρ εἰς αὐτοὺς κυνομύιαν· ἀφ' οὗ
ἐλήφθη τὸ ῥητὸν ἐν τῇ, γραφῇ, τῇ μυ-
ταικῇ· ὅτι μύια τις περὶ τοὺς κύνας
οὖσα ἐστίν· ἀποστείρει γὰρ εἰς αὐτοὺς
κυνόμυιαν· ἄρροι δὲ οὕτως διηγήσαν-
το· ἐπεὶ πάνυ ἀναιδὲς ἦν τὸ πεμφθὲν
βοῦιον τοῖς αἰγυπτίοις, δύο ἀναιδῆ
βοῦια γραμμῶν, ἔδειξε τοῦ ὀνόματι·
ἵνα παραστήσῃ τὴν ὑπερμάρρουσαν,
ἀναίδειαν αὐτῶν· μύια γὰρ ἀναιδεστὰ
τὸ ζῶιον ἐστίν· καὶ ἀποσοκούμενον,
ἐπέρχεται· κύνων δὲ, τί μέδει καὶ λέ-
γειν ὅτι ἐστὶν ἀναιδής· ἵν' οὖν παρα-
στήσῃ, φῇ ὁρόγω τὸ πάνυ ἀναιδὲς τῆς
μάτιγος τῆς κατὰ τὴν κυνόμυιαν, ὠ-
νόμασεν αὐτὴν κυνόμυιαν· καὶ πόν-
τοθεν πολεμοῦνται οἱ αἰγύπτιοι· πο-
λεμοῦνται, ἀπὸ ὕδατος μεταμάρρον τὸ
εἰς αἷμα· οἱ κονομοῦντος τοῦ θεοῦ
τὰ εἰρημένα· πολεμοῦνται ἀπὸ
ἀέρος· ἀέρος γὰρ βοῦον ἡ κυνόμυι-
α πεπομένη· πολεμοῦνται πάλιν,
ἀπὸ βοῦων τῶν ἐν ὕδασιν· ἀποστέ-

λε γὰρ κάτραχον διαφθεῖραι αὐ
τούς· ἔλεγε δέ τις τοῦτον τὸν κά
τραχον· τὸν καλούμενον εἶναι φρῦ
νον· ἡ γὰρ ἱστορία ἡ περὶ τοῦ βώου,
τοῦτο παραδίδωσιν· ὅτι ἀποχρο
σωθεὶς κάτραχος· καὶ ἐξ ὀυδάτο
γενόμενος, γίνεται δηλητήριον φάρ
μακον· ὥστε αὐτὸν ἐν δάκνοντα·
τὸ παραπλήσιον ποιῆσαι ἐχίδνη·
καὶ ἀσπίδι· καὶ τοῖς ἄλλοις βώ
οις· ἀπερ ἰοκόλα ἐστίν· ἀεροθεὶν
γὰρ τὸ βῶιον τῆς ὑγρᾶς βοῆς
καὶ τῆς ἐν νήξεως τῆς ἐν τῷ ὕ
δατι, ἰὸν ἀπὸ τῶν τροφῶν συνά
γει· καὶ ποιεῖ παραπλήσιον ὧν ἐ
κείνων τῇ δυνάμει τὸν ἰὸν κάτρα
χος· ὅθεν ἀσπίδων καὶ τῶν ἰοκό
λων τροφή ἐστιν κάτραχος· καὶ λαμ
κάνει τὸν ἰὸν τὰ βῶα, καὶ ἐκ τῆς
τοιαύτης τροφῆς· καὶ ἔδωκε τῇ
ἐρυσίκει τὸν καρπὸν αὐτῶν, καὶ
τοὺς πόνους αὐτῶν τῇ ἀκρίδι· ὁ
τῶν αἰγυπτίων καρπὸς, οὐκ ἐστιν
καλός· καὶ ὁ τῶν αἰγυπτίων ποτα

μὸς οὐκ ἔστιν ἀγαθός· πονοῦσι γὰρ
περὶ ἃ μὴ χρή· καὶ κάμνουσι πε-
ρὶ ἃ μὴ δεῖ· καὶ φανερὸν ὅτι οὐκ ἔ-
στιν καρπὸς καλὸς ὁ τῶν αἰσυπτί-
ων· ὁ γὰρ καρπὸς αὐτῶν· ἐργασαρ-
κός ἐστιν· καὶ ὁ καρπὸς αὐτῶν· ἁ-
μαρτίαι· ὡς λέγεται ἐν ταῖς παροι-
μίαις σολομῶν· καρποὶ δὲ ἀ-
σεκῶν ἁμαρτίαι· ἀγαθοῦ οὖν θεοῦ
ἔργον ἦν, διδόναι ἐρυσίκη, τὸν καρ-
πὸν τῶν αἰσυπτίων· ἵνα ἀπόλη-
ται ὁ τῶν αἰσυπτίων καρπός· οὐ-
κ ἂν δὲ τὸν καρπὸν τῶν ἐκραί-
ων δεόν ὁ θεὸς τῇ ἐρυσίκῃ; ἀλλ' ὅτι ἂν
ἁμάρτωσιν καὶ κακὸν ποιῶσι καρ-
πὸν, τὰ κατάλοιπα τῆς κάμπης
κατεσθίει ἡ ἀκρίς· καὶ τὰ κατάλοι-
πα τῆς ἀκρίδος, κατεσθίει ὁ κρῦχος·
καὶ τὰ κατάλοιπα τοῦ κρούχου· κα-
τέφαγεν ἡ ἐρυσίκη· ὁ δὲ καρπὸς
ὁ καλὸς· ὃ μὴ παραδιδόμενος ἐρυσί-
κῃ· ὃν εὐχώμεθα καὶ αὐτοὶ καρπο-
φορεῖν· ἄκουε οἷος ἐστίν· ὁ δὲ καρ-
πὸς τοῦ πνς, ἀγάπη· ἀγάπην

ἐρωτίκη, οὐ παραδίδωσιν ὁ θς̃.
χαρά· ἐρήνη· τὴν χαρὰν τὴν ἐ-
ρήνην· τῇ ἐρωτίκῃ οὐ παραδίδω-
σιν ὁ θς̃· ἀλλὰ τὸν αἰτύπτιον καρπο-
πορνείαν· ἀκαθαρσίαν· ἀσέλγει-
αν· εἰδωλολατρίαν· καὶ ὅσα ἐρ-
γάζει σαρκὸς, καὶ πράξεις αἰτύ-
πται· ἀλλ' ἐπόντες διαφόρους καρ-
πούς, προσθήσομεν τι ὀλίγον· ἵ-
να μᾶλλον σαφὲς γένηται τίς ὁ καλ-
ὸς καρπὸς, καὶ τίς ὁ ἐναντίος·
εἰ θ' οὕτως ἐροῦμεν· καὶ περὶ πόν-
διαφόρων· τί οὖν προστίθεμεν
τῶλόγω περὶ τῶν καρπῶν, ἄ-
κοις· πᾶν οὖν δένδρον· μὴ ποι-
οῦν καρπὸν καλὸν, ἐκκόπεται· ὃ
ἐς πῦρ κάλλεται· ὡς ὄντος δέν-
δρου τοῦ ποιοῦντος καρπὸν μὲν,
οὐ καλὸν δέ· οἶδα ἐν μὲν τοῖς
ἀντιγράφοις τῶν εὐαγγελίων κείμε-
νον· πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρ-
πὸν, ἐκκόπεται ὃ ἐς πῦρ κάλλε-
ται· ἔν τισι δὲ, πᾶν δένδρον μὴ
ποιοῦν καρπὸν καλὸν, ἐκκόπε-

ται· οὐκ ἐν ἀντιγράφοις δὲ· ἀλλ' ἐν
τοῖς διαφόροις ἐναγγελίοις τὰ διά-
φορα κεῖται· ἴδωμεν δὲ καὶ τὰ
περὶ τῶν πόνων· ὁ δίκαιος πο-
νεῖ περὶ τὸν πορισμὸν τῶν ἀγα-
θῶν· καὶ ἐπαγγελίαν ἔχει τοιαύ-
την· τοὺς πόνους τῶν καρπῶν
σου φάγεσαι· οὐ γὰρ ὥστινες ὑπο-
λαμμάνουσιν, τοὺς καρποὺς τῶν
πόνων σου φάγεσαι· ἀλλὰ ἡ ἀκρί-
κεια οὕτως ἔχει· τοὺς πόνους τῶν
καρπῶν σου φάγεσαι· ἕκαστος γὰρ
ἐν ἀνέσει γενόμενος, ἐσθίει τῶν
ἰδίων καρπῶν· καὶ χειρῶν τοὺς
πόνους· ἐπεὶ αἱ ἄλλαι ἐκδόσεις γ
ἔχουσι· τοὺς πόνους τῶν χειρῶν σ
φάγεσαι· οὐκοῦν οἱ μὲν δίκαιοι, πο-
νοῦσι περὶ τῶν πορισμὸν τῶν θει-
οτέρων ἔργων καὶ τῆς πράξεως
τῆς ἀγαθῆς· οἱ δὲ ἁμαρτωλοὶ πο-
νοῦσιν, ὥστε ἀξίους εἶναι τοὺς
πόνους αὐτῶν παραδοθῆναι τῇ
ἀκρίδι· οἷον ἐὰν ἴδης αἱρετικοὺς
κάμνοντας καὶ φιλοπονοῦντας

μύκτα καὶ μεθήμεραν. ἵν' ἐστιν ο
ἥσωσι τὰ κατασκευάσαι καὶ τῆς ἀ
θεοῦ διδασκαλίαν εὑρίσκειν καὶ
λέγειν. ὥστε τοῦ λέγειν περὶ αὐτῶν
καὶ τῶν ὁμοίων. ἐξέλιπον ἐξερευ
νῶν τοῦ ἐξερευνήσεις. καὶ κλέπτοις
τοὺς τοιούτους ὅτι πονοῦσι καὶ αὐ
τοὶ καὶ εἰσὶν ἐν πόνοις. ἀρρεν πό
νοις, ἀξίοις παραδοθῆναι τῇ ἀκρί
δι, μηόκνει περὶ αὐτῶν λέγειν, ἀπὸ
γέγραπται καὶ περὶ τῶν αἰγυπτίων.
καὶ τοὺς πόνους αὐτῶν τῇ ἀκρίδι.
ἡμεῖς μὲν ζῶα οὐκ οἴδαμεν τὰς
ἀμπέλους. ἡ δὲ γραφὴ ἐπεὶ περ ἄρ
ρως ἄμπελος προφητουμένως λέγει.
φησίν. ἀπέκτειν ἐν ἐν χαράζῃ, τὴν
ἄμπελον αὐτῶν. τὸ ἀποκτεννόμε
νον ζῶιον ἐστίν. ἢ ὃ φησὶν καὶ ἀπέ
κτειν ἐν ἐν χαράζῃ τὴν ἄμπελον αὐ
τῶν. οὐ μόνον δὲ ἡ ἄμπελος ἀποκτέν
νεται ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ καὶ ἡ συκά
μινος τῶν αἰγυπτίων. γέγραπται δὲ.
καὶ τὰς συκαμίνους αὐτῶν ἐν τῇ
πάχνῃ. πῶς οὖν ζῶα εἰσὶν αἱ

ἀμπελοι τῶν αἰσυπτίων. κατα
νοητέον. ἐκ τοῦ ἐναντίου θεώρη
σον τὸ λεγόμενον. ἀμπελῶν ἐγενή
θη τῷ ἠγαπημένῳ. ἐν κεράτι ἐν τό
πῳ πίονι. καὶ φραγμὸν περιέθηκα.
καὶ ἐχαράκωσα. καὶ ἐφήτεσα ἀμ
πελῶνα σωρηχ. καὶ ὁ ἀμπελὼν
τοῦ κυσαμαὼθ, οἶκος τοῦ ἰηλ ἐστιν. ὡς
ἕκαστός ἐστιν τῶν ἰσραηλιτῶν τῶν
ἀληθινῶν, ἀμπελος. τὸν αὐτὸν τρό
πον ἐστιν καὶ ἀμπελὼν αἰσύπτιος.
ἵνα δὲ νοήσεις τὸν αἰσύπτιον ἀμ
πελῶνα καὶ τὴν δι' καὶ ἀνηρίσιν
τοῦ θεοῦ, ἀναιρεῖν τῷ τὴν ἀμπε
λον τῶν αἰσυπτίων ἐν τῇ χαλαζῃ,
πρόσσχες τοῖς ἐρημένοις ἐν δε
τερονομίῳ. περὶ ἀλλῶν κατηραμέ
νων ἀμπελῶν. ἐκ τὰρ ἀμπελουσο
δόμων ἡ ἀμπελος αὐτῶν. καὶ ἡ κλη
ματὶς αὐτῶν ἐκ γομόρρας. ἡ σταφυ
λὴ αὐτῶν σταφυλὴ χολῆς. κότρις
πικρίας αὐτοῖς. θυμὸς δρακόν
των ὁ οἶνος αὐτῶν. καὶ ἰὸς ἀσπί
δων ἀνίατος. ῥ αὐτὸς δὲ ὁ σῆρ ἡ μῦ

Αἰκσ. ἀμπελός ἐστιν. ἀλλὰ ἀμ-
πελος, καλὴ καὶ ἀληθινή. καὶ οἱ μα-
θηταὶ εἰσὶ κλήματα. πρὸς πε-
φυκότα ταύτῃ τῇ ἀληθινῇ ἀμπέλῳ.
ὁ γεωργὸς ταῦτα δόγματα. ἀμπελῶν ἀγλ-
ίων μακαρίων καὶ τάγματα. ἀμπε-
λῶν, ἐναντίων. καὶ ὡς περοὶ θσ̄
γεωργός ἐστι τῆς ἀληθινῆς ἀμπέλου
κατὰ τὰ ἐρημένα ὑπὸ τοῦ σρ̄ός.
ἐγὼ ἐμὶ ἡ ἀμπελος ἡ ἀληθινὴ, ὑμ̄ῶν
τὰ κλήματα. ὁ πῆρμον ὁ γεωρ-
γός ἐστιν. οὕτως τῆς αἰγυπτίας
ἀμπέλου. τίς ἂν ἐστὶ ὁ γεωργὸς, ἐ-
μὴ ὁ Διάμολος αὐτός. οὗτύπος ἦν
καὶ ἐργαζόμενος τὴν γῆν. καὶ
πρὸς φέρων ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς
γῆς. καὶ ἐπιτυχάνων, τοῦ τὸν θν̄
μὴ παραδέχεσθαι ἀπὸ τῶν καρπ̄
τῆς γῆς ἣν ἐργάζετο. ἐστὶ νοῦν τίς
γεωργὸς αἰγύπτου. καὶ πρόκει τ̄α
τῶν θεῶν γεωργεῖν μὲν τὴν ἀληθι-
νὴν ἀμπελον καὶ τὰ κλήματα τὰ
ἐν αὐτῇ. ἀποκτεῖναι δὲ τὴν αἰγυ-
πτίαν. καὶ τὰ κλήματα αὐτῆς.

καὶ τοῦτο ποιεῖ, ὡς ἀγαθός·
ἐ γὰρ ἡ παφλὴ τῆς μοχθηρᾶς
ἀμπέλου, παφλὴ χολίς ἐστιν· καὶ
κότρις πικρίας αὐτοῖς· καὶ θυ
μὸς δρακόντων ὁ οἶνος αὐτῶν, ἐ
ἰὸς ἀσπίδων ἀνίατος, τί ἐρρῦμεν
περὶ τοῦ ἀποκτυννύντος τὴν ταῦ
ταφέρουσαν ἀμπέλον· ἢ, ὅτι ἀ
γαθός ἐστι καὶ φεδόμενος τῶν
μελλόντων ἐσθίειν παφλὴν χολῆς·
καὶ τῶν θερόντων πίνειν ἰὸν ἀσπί
δων ἀνίατον, ἀποκτέννη ἐν χαλά
βῃ τὴν ἄμπελον ἐκείνην· οὕτως
δὲ καὶ τὰς σκαμίνους αὐτῶν ἐκ
τῆς πάχνης· ἐστὶν σκάμινος ἀγαθή·
ἐστὶν σκάμινος ἐν ἀντίᾳ· σκάμι
νος ἡ σκομορραία ἐστίν· παρὰ τὴν
ὀνομασίαν γὰρ ἐστίν· τὸ δὲ ὑποκεί
μενον, τὸ αὐτό· ἐὰν οὖν ἀναμαίνῃ
ζακχαῖος ἐν τῷ ἐναγελίῳ, ἐπὶ τὴν
σκομορραίαν ὅτι μικρὸς ἦν· ἵνα
δυνηθῇ ἀναμᾶς ἰδεῖν μου τὸν κηΐν χν·
ἰδὲ ἐκεῖ σκάμινον μὴ ἀναιρουμένη·
ἐπὶ δέχεται τὸν ὁ τόμενον ἰν· ἐὰν

δὲ ἦ συκάμινος αἰγυπτίων, ζη
τήσεις καὶ τί ὑπὸ τοῦ προφήτου
λέγεται· αἰπόλος ἤμην συκάμινα
κνίζων· καὶ τὰς συκαμίνους αὐ
τῶν ἐν τῇ πάχνῃ ἀναιρεῖ ὁ θς· καὶ
παρέδωκεν εἰς χάλαζαν τὰ κτή
νη αὐτῶν· καὶ τὴν ὑπαρξιν αὐτῶν
τῷ πυρί· ἐπὶ τινὰ χῦ κτήνη· καὶ ἐπὶ
τινὰ κτήνη οὐχῦ· καὶ πεπλήρωνται
αἱ γραφαὶ τῶν παραδειγμάτων· ἐ
ὰν λέγει ὁ σῆρ· τὰ ἐμὰ πρόκατα,
τῆς ἐμῆς φωνῆς ἀκούουσιν· καὶ
διὰ τοῦτο ὑμεῖς ἀκαλούεται· ὅτι
οὐκ ἐπὲ ἐκ τῶν προκάτων τῶν ἐμῶν·
οἱ δὲν τινὰ κτήνη αὐτοῦ, καὶ οἱ δὲν τι
νὰ κτήνη ἀλλότρια αὐτοῦ· δύναται
μέν τοι τὰ ποτὲ ἀλλότρια, γενέσθαι
αὐτοῦ κτήματα· ὡς γὰρ τὰ λάκαν
πρόκατα γέγονε τοῦ ἰακώκ, οὕτω
δύναται καὶ τὰ τοῦ ἐχθροῦ, γενέσθαι
ὑπὸ τῶν χῶν· ὅτω μέν τε δύνα
ται καὶ τὰ χῦ πρόκατα, γενέσθαι
τοῦ ἐχθροῦ πρόκατα· τῶν γὰρ ὑπὸ προ
κάτων ὅσα ἀπεδοκίμασεν· ἐ

χαρίσατο τῶ ἡσαῦ· ὁ ῥαοὺν μὴ
ποτε ἐκ τῆς ποίμνης εὑρισκό
μενος ἰῦ, ὁ τὰν πεμπηται δῶ
ρα τῶ ἡσαῦ, ἐκλεχθῆς· καὶ ὡς ἀ
δόκιμος καὶ ἀνάξιος τοῦ πνευμα
τικοῦ ἰακὼν, ἐκπεμφθῆς πρὸς
τὸν ἡσαῦ· ταῦτα· ἢ σπαράπασ
τῶν αἰτυπτίων κτηνῶν· ἅπερ πα
ρέδωκεν ὁ θσ̃ εἰς χάρασαν· ἵνα
δὲ ἐτιμᾶν ἀννοήσης, κτήνη μὲν
χῦ ἢ ποιμιὰν, τοὺς τῶν πιπεύον
των ἁπλουπέρους καὶ ἀκεραιοτέ
ρους κτήνη σώζει ὁ θσ̃· ἐπεὶ γέγρα
πται· ἀνοῦς καὶ κτήνη σώσεις κε·
κτήνη δὲ οὐχῦ· ἐὰν εἰσελθὼν εἰς
αἱρετικοὺς σιναγωγὰς τῶ λόγοι·
ἀπείη τάρμε ἢ σελθεῖν οὕτως πρὸ
αὐτοὺς, ἢ μὴ ἄρα ἵνα αἰχμαλωτεύ
σω αἰχμαλωσίαν τῶ χῶ· ἐὰν οὖν
εἰσελθὼν ἴδω τυχὰς ἀκεραίους·
καὶ μηδὲν ἐπιπαμένας· ἀλλὰ πά

νυ ἀπλᾶς. κεκρατημένας ὑπὸ
τῆς ἀθεοῦ διδασκαλίας. καὶ ἀ
λόγως συγκατατιθεμένας ἐκεί
νη, εἴποιμι ἂν ὅτι ταῦτα κτήνη αἰ
γυπτίων ἐστί. καὶ πρόκατά ἐστι ταῦ
τα διὰ μαρκίωνος, τῆς αἰγύπτου.
ὁμοίως δὲ καὶ τὰ λοιπά. παρέδω
κεν οὖν ὁ θεὸς εἰς χάλαζαν τὰ κτή
νη τῶν αἰγυπτίων. καὶ τὴν ὑπάρ
ξιν αὐτῶν τῷ πυρί. ὅσα γὰρ ἔ
χουσιν αἰγύπτιοι, τῷ πυρὶ παρα
δίδοται. ὅσα δὲ ἐστιν ὑπάρχοντα
τῷ ἰῦ, τῷ πυρὶ οὐ παραδίδοται.
εἶχεν ὑπάρχοντα ὁ ἀκρασάν. ἔ
δωκε τὰ ὑπάρχοντα τῷ ἐξεπαγγε
λίας ἰσαὰκ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. οὐχ ὑ
πάρχοντα δέ. ἀλλὰ δόματα, ἔ
δωκε τοῖς υἱοῖς τῶν παλλακίδ
αὐτοῦ. ἐξαπέστελεν ἐστὶ αὐτοὺς ὀρ
τὴν θυμοῦ αὐτοῦ. θυμὸν καὶ ὀργὴν ὀ
θλίψιν. ἀποπομὴν δι' ἀγέλων πονη

ρῶν· πρὸς τοὺς οἰομένους ὅτι
ἡ λεγομένη ὀργὴ ἐν τῇ γραφῇ πά-
θος ἐστὶ τοῦ θεοῦ· καὶ διὰ τοῦτο κλασ-
φημοῦν τὰς εἰς τὸν θν τοῦ νόμου ἰς
τῶν προφητῶν· ἐστιν εἰ πεῖν· ὅτι
οὐ νοοῦσιν ἃ λέγουσιν· εἰ γὰρ πάθος
ἐστὶ, καὶ μένει ἐν τῇ ψυχῇ, πῶς δύ-
ναται ἐξαποταλῆναι· τὸ γὰρ ἐξα-
ποτερρόμενον εἰ περ ἑτερόν ἐστι τοῦ
ἐξαποτέρροντος, ἐξαποτέρρεται
δὲ καὶ ἡ ὀργὴ· ἑτέρα ἐστὶ, τοῦ οὗ ἐστι
ὀργή· μή ποτε οὖν ἡ ἐξαποτερρομέ-
νη ὀργὴ, ζῶιόν ἐστι καὶ ἀπείη ἀπὸ πόν-
των ἡμῶν· ἐστι γὰρ ὀργὴ, ἧς τέκνα
ἦμεν κατὰ τὸν ἀπόστολον· ἦμεν τέ-
κνα φύσει ὀργῆς, ὡς καὶ οἱ λοιποί·
καὶ ἔφθακεν ἐπ' αὐτοὺς ἡ ὀργὴ εἰς
τέλος· ἐκείνην οὖν τὴν ὀργὴν ἐξαπο-
τέλλει· καὶ θυμὸν καὶ ὀργὴν καὶ θλί-
ψιν καὶ ἀποστολὴν ἐξαποτέρρει.
διὰ τοὺς ἀξίους τῶν τοιούτων, δι

ἀγγέλων πονηρῶν· οἷον ἐξαπεστά-
λη ὀργὴ ἐπὶ τὸν πορνεύσαντα ἐν
κορίνθῳ· καὶ θέλεις ἰδεῖν ὅτι
ἀπεστάλη ὀργὴ, διὰ τὸν ἀποστεί-
λαντα ἀπόστολον ἀκούε· κέκρικα
συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ
πνσ· σὺν τῇ δυνάμει τοῦ κυίυ,
παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον· ὃ παρα-
δεδομένος τῷ σατανᾷ, παραδέ-
δοται τῇ ὀργῇ· ἐξαποστέλλεται
οὖν ἡ ὀργή· ἐπεὶ δὲ περὶ ἀγαθοῦ θῦ
τρήκαμεν, καὶ ἐκουλήθημεν ἐξο-
μαλίσαι· θέλομεν καὶ τὸ ἐξαπεστά-
λεν τῆς αὐτοῖς ὀργὴν θυμοῦ αὐτοῦ·
θυμὸν καὶ ὀργὴν καὶ θλίψιν ἀπο-
στολὴν διαγγέλων πονηρῶν, ἀκολού-
θως οἷς ἐπηγγεῖ λάμεθα δεῖξαι·
πολλάκις κλήσεις καὶ διαγγέλων
πονηρῶν γίνονται· πολλοὶ γὰρ
μὴ θέλοντες ἐπακοῦσαι τῶν λό-
γων· ὅτε ἦλθεν πονηρὰ πνάτα·

ὅτε ἦλθεν δαιμόνια ἀκάθαρ·
ἦν ἀγκάσθησαν ἐπιπρέψαι καὶ ἐ
πιζητῆσαι τὸν θν̄· ὡδοποίη
σε τρίκον τῆ ὀργῆ αὐτοῦ· οὐκ ἀ
νοδία ὀργῆς· ἐστὶ ἦν πάθος, ἀνοδία
ἦν· οὐτάξει ἦν· οἷον ἡμεῖς ἐὰν ὀρ
γιζώμεθα· οὐχ ὁδοποιοῦμεν τῆ
ὀργῆ· ἀνοδία τὰρ ὀργιζόμεθα·
ἐπεὶ δὲ ὁ χρώμενος τῆ κατὰ τῆ
ἁμαρτανόντων ὀργῆ· ὁδῶ καὶ
τάξει χρῆται αὐτῆ· καὶ οὐχ ὡς
ἔτυχεν οἰκονομεῖ τὰ τῆς ὀργῆς· τοῦ
το παραπῆσαι κουλόμενος ὁ προ
φήτης εἶπεν· ὡδοποίησε τρί
κον τῆ ὀργῆ αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἐφεί
σατο ἀπὸ θανάτου τῶν ψυχῶν αὐ
τῶν· μηφειδόμενος ἀπὸ θανάτου
ἁμαρτωλῶν ψυχῶν· ἀναιρεῖ τὰς
ἁμαρτωλοὺς ψυχάς· ἐστὶ πῶν ἐγὼ
ἀποκτενῶ· ἵνα ποιήσῃ καὶ τὸ
ἐγὼ ζῆν ποιήσω· καὶ τὰ κτήνη

αὐτῶν εἰσθάνατον συνέκλεισεν·
καὶ ἐπάταξε πᾶν πρωτότοκ
ἐν τῇ αἰγύπτῳ· τάχα ἐπὶν ὡς πρ
ἀνάρτων τῇ σωματικῇ γενέσει
πρωτότοκος· ὁ δὲ πρᾶ κληρονο
μῶν· καὶ πλείονα κληρονομῶν·
καὶ πλείονα τιμὴν ἔχων παρὰ
τοῖς γονεῦσιν, οὕτως ἐν ταῖς ψυ
χαῖς ἐπίτις πρωτότοκος τοῦ θῦ·
καὶ ἐπίτις πρωτότοκος τῆς αἰ
γύπτου· ὃ δὲ λέγω, τοι οὗτόν ἐπιν·
ἁγίασόν μοι πᾶν πρωτότοκον·
πρωτοτόκον ἐς διανοῖγον μήτραν·
ὁ λέγων θ̄ς ταῦτα· εἰ περὸ νόμος
σκιὰν ἔχει τῶν μελλόντων ἀγα
θῶν, περίτινων πρωτοτόκ ἐ
τέρων λέγει· οὐ σωματικῶν· καὶ
εἰ θέλεις ἀκρικῶς αὐτοὺς ἰδεῖν,
ἄκους παύρου λέγοντος· ἀλλὰ
προσελήλυθατε σιὼν ὄρει, καὶ
πόλει θεοῦ ζῶντος· ἰλημὴ ἔπου

ρανίων· καὶ μυριάσιν ἀγγέλων
παρηγύρει· καὶ ἐκκλησίαι πρω
τοτόκων ἀπογεγραμμένων ἐν οὐ
ρανῷ· ὡς περὶ οὖν οἱ πρωτότοκοι·
τὰ δὲ πλεῖ κληρονομοῦσι· καὶ πλεί
ονα μερίδα λαμκάνουσιν· ὡς ὁ
ὡσὴφ, ἐλαμε κληρονομίαν περὶ
τοῦ ἐφραίμ καὶ περὶ τοῦ μανασ
σῆ, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ οἱ τῶν
αἰσυπτίων πρωτότοκοι, διπλῆν
τὴν κόλασιν κληρονομοῦσιν· θ̅ς̅
δὲ δικαιτὴς ἂν ἔτη· τίς ἐστιν ὁ
πρωτότοκος παρὰ τῆ δυνάμει
τῆ ἀντικειμένη· τάχα δὲ θεοῦ
διδόντος ἐρίσκω εἰπεῖν· τίς
ἐστιν ὁ πρωτότοκος καὶ τῆς δυ
νάμεως τῆς ἀντικειμένης· ὁ
πρῶτος γεννηθεὶς ἐν δόγματι
ἀλλοτρίω σωτηρίας, πρωτό
τοκός ἐστι τοῦ δόγματος ἐκείνου
γενόμενος τῷ διαμόλῳ·

οἷον μαρκιωνισταὶ πάντες οὐ
κεἰσὶ πρωτότοκοι· μαρκίων
δὲ πρωτότοκος ἐκείνων· καὶ
οὐ αξεν τιμιανοὶ πάντες, οὐ πρω
τότοκοι τῶν οὐ αξεν τιμιανῶν·
οὐ αξεν τιμιανὸς δὲ, ὁ πηρ τῆς
γνώσεως ἐκείνης τῆς μοχθη
ρᾶς, πρωτότοκος ἦν· οὕτως
δὲ καθέκαστον πρῶτον γεγε
νημένον ἐν δόγματι· ὡς ἐγέννη
σεν ὁ πονηρὸς, ἐρεθέτη ἂν ὁ ἀνά
μους πρωτότοκος αἰγυπτίων·
ἐπάταξεν οὖν πᾶν πρωτότο
κον ἐν γῇ αἰγύπτω· ἀπαρχὴν
τῶν πόνων αὐτῶν, ἐν τοῖς σκη
νώμασι χαμ· ὡς ἀπαρχὴ
τῶν ἁλίων, οὕτως ἡ ἀπαρχὴ τῶν
αἰγυπτίων· καὶ ὡς περ ἡ ἀπαρ
χὴ τῶν ἁλίων ἀνάκεται τῶ θῶ,
οὕτως ἡ ἀπαρχὴ τῶν αἰγυπτίων
ἀνάκεται τῶι πατεγμῶι· ἵνα

κολασθῆ ἡ ἀπαρχή· καὶ μετὰ
τὸ τὴν ἀπαρχὴν κολασθῆναι, τό
τε κολασθῆ, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς ἀ
παρχῆς· ἀλλὰ ἡμᾶς εἰη τὰ δύο
πράγματα νοοῦντας, τὸν κλῆρ
τοῦ κυ· καὶ τὸν κλήρον τοῦ ἀπο
πομπαίου· ἀποπεμπειν μὲν
τὸν ἀποπομπαῖον ἐς τὴν ἔρη
μον ἀπὸ τῆς τυχῆς ἡμῶν· γενέ
θαι δὲ ἐν τῷ κλήρῳ, τοῦ παντο
κράτορος θυ· διὰ ἰυ χυ· ὦ ἐστι
ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰ
ῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν:-

εἰς οξ ϡ

εἰς οξ η:-

γραμμένου τοῦ ὅτε διεμέριζεν
ὁ ὑψιστος ἔθνη. ὡς διέπειρεν υἱ
οὺς ἀδαμ. ἔστησεν ὁρια ἐθνῶν
κατὰ ἀριθμὸν υἱῶν ϊηλ· ἢ ἀγγέλων

θεοῦ· καὶ ἐγενήθη μερὶς κῦ· λα
ὸς αὐτοῦ ἰακώω· σχοίνισμα
κληρονομίας αὐτοῦ ἰηλ, ἐξήτου
κατ' ἐμαυτὸν· πότε διεμέρι
ζεν ὁ ὑψίαος ἔθνη καὶ διέσπειρε
υἱοὺς ἀδαμ· πότε ἐγενήθη με
ρὶς κύλαος αὐτοῦ ἰακώω, καὶ
σχοίνισμα κληρονομίας αὐτοῦ
ἰηλ· καὶ πάλαι μὲν ὑπελάμμα
νον τοῦτο γεγονέναι, κατὰ τὴν ἐγ
χυσιν τὴν ἀναγεγραμμένην σιμμε
κηκέναι ἐπὶ τῆς τοῦ πύρου κα
τασκεῆς· σκοπῶν δὲ ὑπέρον,
ἔρισκον τὸ ἐγενήθη μερὶς κύλαος
αὐτοῦ ἰακώω, μηδύνασθαι πρὸ
τῆς γενέσεως τοῦ ἰακώω ἀναφέ
ρεσθαι ἐπὲ κῆνον τὸν χρόνον· καὶ
τὸ ἐγενήθη σχοίνισμα κληρονομί
ας αὐτοῦ ἰηλ· μηδέπω τοῦ ἰα
κώω μετονομασθέντος ἰηλ γεγο
νέναι· ἀνεξετάζων ᾖ ἐπιμελέτε

ρον, ἐτοιμάζω τὸ ὁ τέδιε μέρι
ζεν ὁ ὕτι ὡς ἔθνη γεγονέναι, ἡ
νίκα ὁ λαὸς ἐξῆλθεν ἐκ γῆς αἰτύ
πτου· τότε γὰρ πρῶτος ἐχρη
μάτι σε λαὸς θῦ ἰακώνου σχοί
νισμα κληρονομίας αὐτοῦ ἰηλ·
καὶ ἐγκὸς τότε γεγονέναι τὴν κλη
ροδοσίαν· καὶ τὰ ὅρια τῆς γῆς
ὠκοδομῆσθαι ἵνα ἑκάστος τῶν
ἀγέλων λάχῃ ὁρίοντι· τότε οὖν
ἀπῆρεν ὁ κ̅ς̅ ἐκ μέσου ὡς πρόκα
τα τὸν λαὸν αὐτοῦ· καὶ ἀνήγαγεν αὐ
τοὺς ὡς ποίμνιον ἐν ἐρήμῳ· καὶ
ὡδήγησεν αὐτοὺς ἐπέλπιδι
οὐκ ἐδειλίασαν· καὶ τοὺς ἐχθροὺς
αὐτῶν ἐκάλυψε ἡ θάλασσα· ἐ
πεθέμεθε δὲ καὶ εἰς τοῦτο ὁ προ
φητικὸς λόγος ἐν τῷ ἡσαΐᾳ λέγ·
ἔδωκα σου ἀντάλλαγμα, αἴγυπτον·
καὶ αἰθιοπίαν· καὶ συήνην· ὁ θ̅ς̅
ὑπὲρ τοῦ λαοῦ ἡνίκα ἐξαπέστειλ

εἰς αὐτοὺς κυνόμυιαν καὶ κα
τέφαγεν αὐτοὺς· καὶ κάτραχον
καὶ διέφθειρεν αὐτοὺς· καὶ ἔδω
κεν τῇ ἐρυσίκει τὸν καρπὸν αὐ
τῶν· καὶ τοὺς πόνους αὐτῶν τῇ
ἀκρίδι· ὅτε ἀπέκτειν ἐν ἐν χα
λάζῃ, τὴν ἀμπέλον αὐτῶν· καὶ
τὰς συκαμίνους αὐτῶν ἐν τῇ πά
χνῃ· ὅτε παρέδωκεν εἰς χά
λαζαν τὰ κτήνη αὐτῶν, καὶ τὴν
ὑπάρξιν αὐτῶν τοῦ πυρί· ὅ
τε ἐξαπέπειλεν εἰς αὐτοὺς ὀρτὴν
θυμοῦ αὐτοῦ· θυμὸν καὶ ὀργὴν καὶ
θλίψιν ἀγγέλων πονηρῶν· τε
ἐπάταξε πᾶν πρωτότοκον
ἐν γῇ αἰγύπτοι· ἀπαρχὴν τῶν
πόνων αὐτῶν ἐν τοῖς σκηνώ
μασι χάμ· ὅθεν ἐπὰ τὰ τῶν
αἰγυπτίων μάπιγας, λέγεται·
τὸ ἀπῆρεν ὡς πρόκατα τὸν
λαὸν αὐτοῦ· καὶ κατὰ τὸ δυνατοῦ

μοι ἐρεύνων τὴν γραφὴν· καὶ
θέλων πείθεσθαί μου τῶν κωι-
λέγοντι· ἐρευνᾶτε τὰς γραφὰς,
ἐβήτουν κατ' ἐμαυτὸν ἢ ὥσ' ἔ-
τυχε, πρότερον μὲν ὠνομάσ-
θη πρόκατα ἀπαιρόμενα ἀ-
πὸ τοῦ θεοῦ, ὁ λαὸς τοῦ θεοῦ· δεύ-
τερον δὲ· οὐχὶ πρόκατα· ἀλλ' ἤ-
δη ποίμνιον· καὶ ὅτε μὲν πρό-
κατα ὠνόμαται, ἀπῆρεν ὁ θεὸς
ὡς πρόκατα τὸν λαὸν αὐτοῦ· ὅ-
τε δὲ ποίμνιον· ἤγαγεν αὐτοὺς
ὡς ποίμνιον ἐν ἐρήμῳ· καὶ ζη-
τῶν, εὕρισκον ὅ τι ἀκολουθεῖ·
πρότερον μὲν, ἀπαίρεσθαι ὡς
πρόκατα τὸν λαὸν αὐτοῦ· ὕστερον
δὲ, ἀνάγεσθαι αὐτοὺς, ὡς ποίμνι-
ον ἐν ἐρήμῳ· οὕτως δὲ καὶ ὁ
δηγουμένους, ὁ δηγεῖσθαι ἐπέλ-
πίδι· καὶ διὰ τοῦτο μηδεὶ λιαῖν,
τῶ τοὺς τε ἐχθροὺς αὐτῶν κε

καλύφθαι ὑπὸ τῆς θαλάσσης.
ἐννόει τάρμοι τὸν λαὸν ἐν τῇ αἰ-
γύπτῳ πρότερον ὄντα, καὶ ὅ-
ρα ὅτι τότε ὅτε ἦσαν ἐν τῇ αἰ-
γύπτου διεσκεδασμένοι ἐν αὐτῇ
μάλιστα διὰ τὰ ἄχυρα. συνάγοντες
αὐτὰ, οὐδέπω ἦσαν ποίμνιον.
οὐδέπω ἦσαν ἀγέλη. ἀλλὰ διε-
σκεδασμένοι ἦσαν ἐν τῇ αἰγύπτῳ.
ὅτε οὖν συνάγει αὐτοὺς ὁ θς τῇ οἰκο-
νομίᾳ, τῇ ἑαυτοῦ, τότε ἀπαίρει
ἀπὸ τῶν αἰγυπτίων τὸν ἑαυτοῦ
λαὸν ὡς πρόκατα. ἔτα ἡνίκα
αὐτοὺς συνάγει καὶ ποιεῖ ἐν, οὐ-
κέτι μόνον πρόκατα. ἀλλὰ καὶ
ποίμνη λέγεται. ὡδήγησε γὰρ
αὐτοὺς ἑνώσας ὡς ποίμνιον
τὸν λαὸν αὐτοῦ. Διὸ δ' ἀνήγαγεν
αὐτοὺς ὡς ποίμνιον ἐν ἐρήμῳ.
πρῶτον δὲ ἀπαίρεται. ἔτα καὶ
δεύτερον ἀνάγεται. τῷ τὰρ ἄνω

φέρεσθαι· καὶ ἐπὶ τὰ ἄνω τρέπω ὁ
δεύειν· οὐχ οἷόν τε ἦν αὐτοὺς πα-
θεῖν, ἐπὶ ὄντας ἐν τῇ αἰσύπτῳ· ἀ-
ὅπερ πρῶτον αἴρονται ἐκ γῆς
αἰσύπτου· καὶ μετὰ ταῦτα ἀνάγονται,
καὶ μηνόμιζε ταῦτα γεγονέναι μὲν
ἐπὶ τὸν τότε λαόν· μηνάτι δὲ γί-
νεσθαι· ἀπαίρει γὰρ ὁ θ̅ς̅ ἐκ γῆς αἰ-
σύπτου· ἀπὸ παντὸς τοῦ κόσμου,
ὡς πρόκατα τὸν λαὸν αὐτοῦ· εἰ τὸ
ἀνάγει, διὰ τῆς πολιτείας τῆς
ἄνω φερούσης· διὰ τῆς γνώσεως
τῶν πραγμάτων τῆς ὑψηλῆς, τὴν
νοοῦντα καὶ μεταλαμμάνοντα
τὰ λεγόμενα· καὶ ἀπάρας καὶ ἀ-
νάγων ὁ θ̅ς̅, ποίμνιον ποιεῖ· ἵνα
γένηται ὡς εἷς ποιμὴν ποίμνη-
μιᾶ, πάντα τὰ πρόκατα τοῦ χ̅υ̅·
καὶ ὅσον τε ἐπὶ τὸ αὐτὸ συναγόμε-
θα· τηροῦμεν τὸ τῆς ποίμνης
μυτήριον· ὅτε δὲ ἀμελοῦμεν τῆς

σιμός ἐστιν, μιμούμεθα τὰ ἀπο
σκιρτῶντα καὶ ἀπαίροντα τοῦ
ποιμνίου πρόκατα. καὶ ὅρα ἡλί
κον ἀγαθόν ἐστι τὸ εἶναι ποίμνιον
ἐν τοῖς πεπιστευκότας καὶ μὴ ἐγ
καταλείποντας τὴν ἐπισυναγω
γὴν, καθὼς ἔθος τισὶν, ὥστε
ἐπιφέρεσθαι. καὶ ὡδήτησεν αὐ
τοὺς ἐν ἐλπίδι καὶ οὐκ ἐδειλίαν
σαν. ὃ τὰν ὦσι ποίμνιον οὐδει
λιῶσιν. ὃ τὰν ὦσι πρόκατα, ὃ
δη τοῦνται ὑπὸ τοῦ θῦ. ὃ τὰν δέ
τις τὸ ποίμνιον καταλιπὼν δι
ασκεδασθῇ, τότε οἱ ἐχθροὶ ἁρπά
ζουσι. τότε οἱ πολέμιοι λαμκά
νουσι. τότε τὰ θηρία τὰ ἐν ἐδρεύ
οντα, δύνατα κατὰ τῶν διασ
κεδασθέντων. διὰ τοῦτο κἀνκού
λη ταί τις ἡμᾶς προφάσει ὁ ποί
αποτοῦν ἀφιστᾶναι τοῦ ποιμνί
ου, ἡμεῖς ὡς τὸ αὐτὸ γινώμεθα.

ἀδελφὸς τὰρ ὑπὸ ἀδελφοῦ κο
ηθούμενος· ὡς πόλις ὀχυρὰ καὶ
ὑψηλή· καὶ ἰσχύει· ὡς περιμεμο
χλευμένον κασίλειον· καὶ ὡς πρὸ
οὗτοι οἱ λίθοι τῆς οἰκοδομῆς· ἐστι
τὸ αὐτὸ γινόμενοι· καὶ ἐπηκότες,
οἰκίαν ποιοῦσιν· ἐὰν δὲ διασκε
δασθῶσι, λίθοι εἰσὶ διεσκεδασμέ
νοι, τὸν αὐτὸν τρόπον· οἶκος ἐσ
μὲν θεοῦ, ὁμονοοῦντες καὶ ἐστι
τὸ αὐτὸ συνερχόμενοι· οἶκος πνευ
ματικὸς ἐσμὲν ἐστι τὸ αὐτό· ἱερά
τευμα ἅγιον πνευματικὰς θυσίας
εὐπροσδέκτους ἀναφέροντες τῷ
θῷ· κούφομαι καὶ ἀπὸ τῆς τραφῆς
ὑμᾶς πεῖσαι· ἡλίκον ἐπιν ἀγαθ
ὁμόνοια· ἡλίκον ἐπιποίμνιον ἡμῖν
εἶναι, καὶ μηδιασκεδάννυσθαι· ὅ
σον ἐκεῖνος ὁρᾷς εἰς ἦν καὶ οὐδιε
σκέδαστο, οὔτε ἀσσύριος αὐτὸν ἐλαμ
ψαμεν, οὔτε εἰς καμυλῶνα ἀπή

...λθ...

σαν αἰχμάλωτοι· διὸ κουλόμε
νος ὁ ἀντικείμενος διασκεδάσαι τὸν
λαόν· καὶ ποιῆσαι αὐτὸν ἄξιον τῆς
εἰς ἀσσυρίους αἰχμαλωσίας· καὶ ἄξι
ον τῆς εἰς κακουλῶνα ἀποικίας, πρῶ
τον ἐμηχανήσατο σχίσμα γενέσθαι,
καὶ πεποίηκεν· ἵνα τῆς ὁμονοίας
τοῦ λαοῦ διασκεδασθείσης, δυνη
θῶσιν οἱ πολεμίοι ῥαμεῖν αὐτοὺς ὑ
χ' ἡνωμένους· εἰ περ οὖν καὶ ἡμεῖς
κοιλόμεθα μὴ ἐπικοιλεύεσθαι ὑπὸ
τῶν ἀντικειμένων δυνάμεων, μὴ
ἐγκαταλίπωμεν τὴν συναγωγήν·
καὶ τούτων μέμνησθε μάλιστα,
οἱ παρὰ τὸν ἄρρον καὶ ῥὴμ μὴ συναγό
μενοι· ἀρρὰ καταλίπωντες τὴν
ποίμνην καὶ ἑαυτοὺς ἀφορίζον
τες ἀπὸ τοῦ ποιμνίου· ἔστιν ὅτε
ἢ δακρίοντας, καὶ καρῶσαι τε
κρίοντας τοὺς ἀφορίζομένους
κυριακὴν μίαν· ἐλλαλέ καὶ δύο

ἐπὶ πλεῖον λυπουμένοις· ὑμ
οἱ ἀμελοῦντες, ἑαυτοὺς ἀφορίσα
τε ἐπὶ ὅλον ἐνιαυτὸν, ἡλίκον ἁμαρ
τημα δεῖ γενέσθαι ἵνα ἀφορισθῇ
τίς ἐκκλησίας ὅλον ἐνιαυτόν· ἐπ
ὅσερ δὲ λέγεται ἐκ τοῦ πόματος οὐ
κρινῶσε ἀπιστεδοῦμε· νῦν γὰρ, λε
χθείη τοῖς ἀμελοῦσι τῶν συνάξεων,
ὅτως λεχθήσεται· ἐξοῦ πεποίηκε
κρινῶσε· σεαυτὸν ἀποσυνάγω ἐγὼν
τῆς ἐκκλησίας πεποίηκας· δι' ἐνι
τοῦ, μόλις προϊών· ἐπὸ ἀποσυνάγω
γε τῶν κρίματι τῶν σῶν· ἐν ᾧ γὰρ κρί
νεις τὸν ἕτερον, κρίνεις σεαυτὸν ἀνά
ξιον εἶναι τῆς ἐκκλησίας ῥαθυμῶν
καὶ ἀμελῶν· ἰουδαῖοι ὠκονομή
θησαν ὑπὸ τοῦ θῦ προφάσει τοῦ
σαμμάτου καὶ προφάσει τῆς ἀρ
γίας πάντως συνάγεσθαι· ἵνα ἀ
κούσοσι λόγον θεοῦ· ἵν' ὑπομι
μνήσκωνται, καὶ μετὰ προφασίζων

ται τὰ ἔργα· σοὶ δὲ ἐπὶ ζυγὸς
κάρου οὐκ ἐπεκέθη ἀλλ' αὐτεξούσιος
ἐάθης· διὰ τοῦτο κατεφρόνησας·
καὶ οὐχὶ καὶ σὺ συνέρχει ἐπὶ τὸ
αὐτὸ, τιμῶν τὴν τῆς ἀναπάσεως
τοῦ κυ ἡμῶν ἡμέραν· ἵνα συναχθῇ
ὁ πόνος χυ πρὸς ὁ πόνος· καὶ ἁρμο
νία πρὸς ἁρμονίαν· καὶ τὸ δέρμα
χυ καὶ αἱ φλέκαις· καὶ τὰν ἔρα·
ἢ δὴ δὲ καὶ αἱ τρίχες, ἢ οὐκ οἶδα
τε ὅτι σῶμα χυ ἐστέ; καὶ ἀναγκαῖ
όν ἐστι τοῦτο τὸ σῶμα χυ συνάγεσθαι· ἵνα
μελέτη περὶ ἡμῶν (κ)· διεσκορπίσ
θη πάντα τὰ ὀπάμου· τοῦτο γὰρ
ἔλεγεν· οὐ περὶ τῶν ὀπέων τῶν σωμα
τικῶν· οὐκ ἄρ διεσκορπίσθη· ἀλλὰ πε
ρὶ τῶν συνάξεων τῶν ἀμελουμένων·
(τι) διασκορπίζεται τὰ μέλη τοῦ χυ·
ταῦτα καὶ πρὸς τὸ προκείμενον ἀ
νάγνωσμα· καὶ διὰ τοῦ ἀμελεκέ
ρους· (τι) ἀνήγαγεν αὐτοὺς (ι) ποίμνι

ον ἐν ἐρήμῳ· καὶ ὡδήγησεν αὐ
τοὺς ἐν ἐλπίδι· ὁ τὰν γὰρ ποίμνι
ον γένηι, ὁδηγεῖσε ὁ θσ̄ ἐν ἐλπί
δι· οὐ γὰρ καθ' ἕνα ὁδηγεῖ ὁ θς̄· ἀλλ'
ἅμα τὸ ποίμνιον ὁδηγεῖ ὁ θσ̄· καὶ
ὡδήγησεν ὁ θς̄ αὐτοὺς ἐν ἐλπίδι,
καὶ οὐκ ἐδειλίασαν· οὐτοῦτο λέγω ὁ
τι οὐδέποτε καθ' ἕνα ὁδηγεῖ ὁ θς̄·
ὁ τὰν γὰρ ποτε· ὅλος μὲν ὁ λαὸς ἁ
μάρτη· εἰς δὲ καταλειφθῆ δίκαιος,
τοῦτον ἀντὶ ποιμνίου ἕνα ὄντα, ὁδη
γῆ ὁ θς̄· τοιοῦτος ἦν ἡ λίας ὁ λέγων·
ἐγκατέλιπόν σε οἱ υἱοὶ ἰηλ̄· τοὺς προ
φήτας σου ἀπέκτειναν· τὰ θυσιαστή
ρια σου κατέσκαψαν· κἀγὼ ὑπελεί
φθην μόνος· καὶ ἐπεὶ ὑπελείφθην
μόνος· καὶ ἐμείνεν ἐν τῇ θυσεκείᾳ,
διὰ τοῦτο ὁ ὁδηγῶν ὅλον τὸ ποίμνιον,
ὡδήγησε τὸν ἕνα· λογισάμενος αὐτὸν
εἶναι ποίμνιον· καὶ σὺ οὖν ἐὰν ἦς
ποίμνιον, οὐδειλιάσεις· ὡδήγη

σεν γὰρ αὐτοὺς ἐν ἐλπίδι καὶ οὐκ ε
δειλίασαν· οἱ λύκοι ὡσμαν θάνο
μεν ἀπὸ τῶν ποιμενικῶν· καὶ ταῦ
τα εἰδότων ἐάν ποτε ἐπιθῶνται
τῇ ποίμνῃ, οὐ δύναν ταὶ ἐπιτίθεσθαι
αὐτῇ συναχθείσῃ· ἀλλ' ἐπιτηροῦσι ποῦ
πρόκατον ἀπονεμεται· καὶ ποῦ ἐ
ξελήλυθεν ἀπὸ τῆς ποίμνης, κἀκεί
νῳ ἐπικουλεύουσιν· ὅθεν ὡς περὶ τὰ
φρονιμώτερα τῶν προκάτων, οὐ
κἀφεύκεν ἀλλήλων· ἀλλὰ τὰς σκέ
πας· καὶ τὴν οἰκονομίαν τῆς νομῆς·
μετ' ἀλλήλων ποιεῖται· ἵνα μὴ ἐπικου
λεύηται, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ σὺ
ἀεὶ γίνου μετὰ τῆς ἐκκλησίας, καὶ μὴ
ἀφίστασο τοῦ ποιμένος· ἵνα καὶ ὁ ποι
μὴν ἦ μετὰ σοῦ· ἵνα γένων ταί φρημί
α ποίμνη εἷς ποιμήν· καὶ ἐὰν τοι
οὗτος ἦς· καὶ τοῦ ποιμνίου μὴ ἀφι
στάμενος ἦς, τοὺς ἐχθρούσου κατα
καλύπτει ἢ θάλασσα· τοὺς μὲν γὰρ

τῶν τότε ἐχθρῶν σωματικῶν, θά-
λασσα σωματικὴ κατεκάλυψε. σοῦ
δὲ τοὺς ἀοράτους ἐχθροὺς, κατα-
καλύπτει ἡ θάλασσα. ἵνα μηδὲν δύνω-
ται κατὰ σοῦ πόνον τοῦ θέντες ἐν τῇ
θαλάσσῃ. καταδύσει γὰρ τὰς ἀνομί-
ας ἡμῶν τοῦ ἀληθινοῦ ἰακωὴ. καὶ κα-
τακολεῖ αὐτὰς ἐς τὰ κάθη τῆς θα-
λάσσεις. οἱ ἐχθροὶ οὖν ἐνεργήσαντες
τὴν αἰχμαλωσίαν, μετὰ τῶν ἁμαρτη-
μάτων κατακαλυφθήσονται. ὑπὸ
τῆς νοητῆς θαλάσσης. ἵνα μετὰ τοῦτο
λάμψι τὰς ἐπαγγελίας ταύτας. μεγού-
σης. καὶ εἰ σήγαγεν αὐτοὺς εἰσόρος ἁ-
γλάσματος αὐτοῦ. καὶ ἐκεῖνον μὲν τὴν
λαὸν τότε ἐς σόρος. ἐπεὶ τυπικὰ ἐ-
ποίουν τὰ πράγματα. εἰσόρος ἁ-
γλάσματος σωματικοῦ. σὲ δὲ ἐς
ὄρος ἁγλάσματος, περὶ οὗ μέγει ὁ
ἐπόπτος. ἀλλὰ προσελήλυθατε σι-
ὼν ὄρει. καὶ πόλει θεοῦ ζῶντος. ἰλῆμ

ἐπὸ νυίων· καὶ μυριάσιν ἀγγέλων πα-
νηγύρει· ἐκεῖνο τὸ ἄλη θῶς ὄρος τοῦ
ἁλλάσματος ἐστι τοῦ θεοῦ· ὄρος τοῦτο
ὃ ἐκτήσατο ἡ δεξιὰ αὐτοῦ· τὸ μὲν τοῦ-
το, σωματικῶς ἐκ κοῦ δεδεῖχθαι ὑπὸ
τοῦ προφήτου ἐν σιών· καὶ νῦν δὲ
τοῦτο τὸ ὄρος δείκνυται νῶν, τῶν κλέπο-
τι νοητὸν ὄρος· ὡς περὸ φθαλμοῖς
σώματος ἡ δεξιὰ σώματος γίνεται,
οὕτως ὀφθαλμοῖς τυχῆς, ἡ δεξιὰ νοητῆ
γίνεται· ὥστε τοῦτο μὲν ἐν κεινοπα-
θείᾳ λέγεσθαι· νῶν κλέπον τι οὐσίαν
ἐν ὑπόστασιν νοητοῦ· καὶ ἐξεκάλεν
ἀπὸ προσώπου αὐτῶν ἔθνη· καὶ ἐ-
κληροδότησεν αὐτοὺς, ἐν σχοινίῳ κλη-
ροδοσίας· τότε μὲν ἀπὸ προσώ-
που ἐκείνων ἐξεκάλεν ἔθνη· χαναναί-
ους· καὶ χετταίους· καὶ ἀμορραίους,
καὶ τοὺς λοιποὺς· νῦν δὲ ἀπὸ προσώ-
που ἐκκάλλεται ἔθνη· οὐ σωματικοὶ
χαναναῖοι· οὐδὲ ὑλικοί τινες καὶ κλε

πόμενοι χεταῖοι καὶ οἴμοι ποί· ἀμ
μέμνοεῖς τὰ πνευματικὰ τῆς πονη
ρίας ἐν τοῖς ἐπουνίοις· ταῦτα ἐκκάμ
μει ἀπὸ τῶν ἐπουνίων· ἵνα σὺ κμηρονο
μήσῃς κασιλείαν οὐνῶν· ἐκκμηθέν
των ἐκ προσώπου σου ἐκ τῶν ἐπουνί
ων ἐθνῶν ὄντων· καὶ σὺ κμηροδοτη
θῆς ἐν σχοινίῳ, ὁ ποίω πεποίηκεν
ὁ σηρ· ποιήσας γὰρ φραγέμμιον ἐν σχοι
νίων, πάντας ἐξέκαμεν ἐκ τοῦ ἱερου·
πμέκειδὲ τοῦτο ἐκ σχοινίων, φρα
γέμμιον· καὶ πρῶτον ἐκαθαίρει· ἐκ
κάμμων ἀπὸ σοῦ τὰ ποιοῦντα τὸν οἶ
κον τοῦ πρὸς οἶκον ἐν πορίου· τὰ ποι
οῦντα τὸν οἶκον τῆς προσευχῆς, ἀπή
μαιον λη πῶν· εἶτα μετὰ τοῦτο, τῶ σχοι
νίῳ τῆς κμηροδοσίας χρῆται· καὶ
ἕκαστος ἡμῶν κμηροδοτηθήσεται κα
τὰ τὴν ἀναμοτίαν· σύμπολον ἦν τὰ ἀ
νεγνωσθέντα ἐν ἰησοῦ τῶ τοῦ ναυῆ·
περὶ τῆς κμηροδοσίας τῶν φυμῶν·

καὶ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς σκηνώ-
μασι τῶν χαναναίων καὶ χετταί-
ων τὰς φυλὰς τοῦ ἰηλ. οὕτως ἐν τοῖς
σκηνώμασι τῶν ἐκκαλλομένων ἀπὸ
τῶν ἐπουνίων, κατασκηνοῖ τὰς φυ-
λὰς τοῦ ἀληθινοῦ καὶ ἐγενοῦς καὶ πνι-
κοῦ ὁ θς ἰηλ. ταῦτα δὲ ἡγεῖται τὰ
ἁμαρτήματα τῶν ἐσεργετουμένων. ὅ-
περ πολλάκις καὶ ἐν ἡμῖν γίνεται. ἐπεί-
ρασαν γὰρ καὶ παρεπίκραναν τὸν θν
τὸν ὕψιστον. καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ οὐ
κεφυλάξαντο. τίς ἡμῶν καθαρὸς ἀ-
πὸ τοῦ πειράζειν τὸν κν ἐστὶν, καὶ ἀ-
πὸ τοῦ φυλάσσεσθαι τὰ μαρτύρια αὐτοῦ.
καὶ ἀπεστράφησαν καὶ ἠσυνθέτησαν
καθὼς καὶ οἱ πρὸς αὐτῶν. καὶ μετε-
στράφησαν εἰς τόξον πρεσκλόν. ὃ τὸν
ἁμαρτάνομεν. ἀπεστράφημεν τὸν θν.
καὶ τὰς συνθήκας οὐ τηροῦμεν ἃς ἔθε-
το πρὸς ἡμᾶς. καὶ μιμούμεθα τοὺς
πρὸς ἡμῶν. ἐξ ἑνόμεθα καὶ ἡμεῖς ὡς

οἱ πρὸς ἡμῶν· καὶ μεταπράφη σαν
φησὶν ὡς εἰς τόξον πρεσυλόν· ὡς
περ τόξον, τὸ τῇ φύσει πρεσυλόν· οὐ
κέτι ἐπὶ τόξον εὐθὲς, τὸν αὐτὸν τρόπον
ἐὰν ἁμαρτάνωμεν· γινώμεθα πρε
συλοὶ, ὡς τόξον· ὃ τὰν δὲ γινώμε
θα πρεσυλοὶ ὡς τόξον, χρῆται ἡμῖν
ὁ διάκολος· καὶ τὰ κέλη δι' ἡμῶν ἀφί
ησιν· ὃ τὰν γὰρ ἴδης ἁμαρτωλὸν δι
άκονον γινόμενον τῷ ἄλλον ἁμαρτά
νειν, μηδὲν περὶ τούτου φαντάζου·
ἢ ὁ μεταπραφεὶς καὶ γενόμενος ὡς τό
ξον πρεσυλὸν, εἰς τὰς χεῖρας ἔρχεται
τοῦ ἀντικειμένου· καὶ δι' ἐκείνου τοῦ
πρεσυλοῦ τόξου, τοξεύει καὶ πυροῖ·
καὶ κάλλει καὶ τι τρώσκει· εἰς ἁμαρ
τίαν προκαλούμενος ὁ διάκολος,
οὐδὲ ἐὰν εὕρη τρῶσαι· νοήσει δὲ τὸ
λεγόμενον ἀπὸ παραδείγματος δι
ούτου· οἷον μαρκίων ἐπείρασε τὸν
θῆ τῶν ὑπίστων· τὰ μαρτύρια αὐτοῦ·

οὐ κεφυράζατο· ἀποστράφη ἀπὸ τοῦ
θεοῦ· τὰς συνθήκας ἠθέτησεν αὐτοῦ
μεταστράφη τοῖς τόξον πρεκλόν· εἶτα ὁ
διάκολος ἐχρήσατο αὐτῷ, ὡς τόξῳ,
ἑαυτοῦ· καὶ ἀπέλυσε τὰ μέλη διὰ τοῦ
πόματος αὐτοῦ· καὶ ἐκλαλεῖ πάντ
τοὺς παραδεξαμένους τὰ μέλη, καὶ
μὴ τῷ θυρεῷ τῆς ὀρθῆς πίστεως ἀπο
κρουσαμένους αὐτά· οὕτως ἄλλο τόξ
κασι λείδης· ἄλλο τόξον οὐ ἀλεντῖ
νος· καὶ μηνομίσης τὰ τόξα τὰ πρε
κλὰ ἐκείνους εἶναι τοὺς ἐκείνοις πα
ραπλησίους μόνους· ἀλλ' ἐὰν ἴδης τὴν
λεγόμενον εἰκλησιαστικὸν· σκάνδα
λον δὲ ὄντα τῶν ἀδελφῶν· ὥστε
δι' αὐτοῦ κλάπτεσθαι τυχάς· δι' αὐτοῦ
ἀποπίπτειν τῆς πίστεως, ἴσθι ὅτι ὁ
τοιοῦτος διάκολος εἶται τῷ διακόλῳ, ὡς
τόξον πρεκλόν· χρῆται γὰρ αὐτῷ ὡς
τόξῳ· καὶ νοητὴν νευρὰν αὐτοῦ ἐκτείνει·
τοῦτο τόξον· τὸ σκάνδαλον λέγω ἐκτεί

νας, καὶ ἀπολύει τὰ μέρη τὰ πε-
πυρωμένα· οὕτως καὶ ὀφθαρμὸς πόρ-
νης, παγὶς ἁμαρτωλοῦ ἐστιν· καὶ
τίνεται τόξον πρεσβυτὸν ἡ πόρνη, ὃ τὰν
μέρι ἀποπάβη, ἀπὸ χειρέων γιναι-
κὸς πόρνης· ἢ προσκαιρὸν λιπαί-
νει σὸν φάρυγγα· καὶ ἀπολύεται πυρῶν
μέρος διὰ ἐκείνου τοῦ πρεσβυτοῦ τῆς
πόρνης λέγω, τόξου· καὶ τιτρώσκεται
ὁ πορνεύων· κἂν ἄρρος μὲν ἐρεθίβη,
ἐπὶ θυμὸν, ἐκεῖνος τόξον ἐστὶ πρεσβυτοῦ
ὑπὸ τοῦ διαμόρου γινόμενον· ἵνα
τρώσῃ τῶ μέλει τοῦ θυμοῦ· κἂν ἄρρος
ἁμαρτάνη ἁμαρτίαν προσκαρουμένην
ἐπὶ τὸ λυπεῖσθαι, ἐκεῖνος ὁ διάκο-
νόσμοι τῆς λύπης, τόξον ἐστὶ πρεσβυτ.
οὐ γὰρ μάτην ἡ γραφὴ τοὺς ἁμαρτω-
λοὺς ὡμοίωσε τόξῳ πρεσβυτῷ· διὰ
τοῦτο προσέχωμεν ἑαυτοῖς μείπο-
τε ὁ διάμορος ἡμῖν χρήσηται, κοψό-
μενος ἄρρους τρῶσαι, ὡς τόξῳ πρε-

κρῶ, ἐπὶ τι δέ ἐστι, ἐς τὴν χεῖρα ἡ
κεῖν αὐτοῦ· ἰδοὺ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἐ
νέπειν ἀντόξον· ἡ τοίμασαν κέρμα ἐς
φαρέτραν· καὶ οἱ ἀνοῖ καὶ αἱ δυνάμ
αι ἀντικειμέναι· ἡ τοίμασαν κέρμα
εἰς φαρέτραν· καὶ οἱ μετὰ πρᾶφ ἐν
τῶ εἰς τόξον πρεκρὸν, παρώρῃ
σαν αὐτὸν ἐν τοῖς κοινοῖς αὐτῶν·
ἁρμόβει πάρειν τὰ ἐπὶ τῶν αἱρεσέ·
παρώρησαν γὰρ τὸν θν ἐν τοῖς κοι
νοῖς· οἷον, συναγγόντες τινὰ ὑπό
ματα καὶ φαντασίαν λόγων ὑπηρ.
ἐπαγγελλομένων μιπήρ λαθεοσεκέτας,
παρώρησαν τὸν ἀληθινὸν θν ἐν
τοῖς κοινοῖς· καὶ ἐν τοῖς γρυπτοῖς αὐ
τῶν παρεζήλωσαν αὐτόν· ἐπὶ νῶς
αἰσθητὰ γρυπτὰ, οὕτω καὶ νοητά·
ὁ τὰν γὰρ καθεβομένη ἡ διάνοια ἐπι
νοῆ, ἀναπλάσσουσα ἐξ δόλα, καὶ οἱ
ον εἰ φαντάσματα ἑαυτῆ, ποιοῦσα
περὶ τῶν μηόντων, τί ἀλλονομιπέ

ον, ἢ ὅτι ἐπικατάρατός ἐστιν ἤτοι
αὐτὴ τυχὴ, ποιοῦσα παρὰ τὸ γεγραμ-
μένον καὶ λέγον· ἐπικατάρατος ὅπις
ποιήσει τλυπτὸν· ἢ χωνευτὸν ἔργλ
χειρῶν τεχνίτου· καὶ θήσει αὐτὸ ἐν
ἀποκρύφῳ· καὶ ἐρεῖ πᾶς ὁ λαὸς γέ-
νοιτο· πάντες οὖν οἱ ἀνεπλάσσον-
τες τὰ μὴ ὄντα, καὶ οἷον τλύφοντες
ἑαυτοῖς τλύμματα ἀνωφελῆ· καὶ
χρώματα περιτιθέντες τοῖς ἀ-
ναπλάσσουσιν, ἐν τοῖς τλυπτοῖς αὐ-
τῶν παραζηλοῦσι τὸν θν̄· δύο γὰρ
πείθομαι ἐγὼ εἶναι γένη εἰδωλολα-
τριῶν· καὶ τὸ μέν τι εἶναι αἰσθητῶν
καὶ τοῦ κλεπομένου εἰδώλου· περὶ
οὗ νομίζω τινὰ πιπὸν χρήζειν ἐν
τολῆς, τῆς περὶ τοῦ μηδεῖν εἰδωλο-
λατρεῖν· ἅπαξ γὰρ ἀποπάντες τῶν
τοιούτων εἰδώλων, καὶ καταγνόν-
τες, οὐ μὴ περὶ πεσόωμεν αὐτοῖς, ὥς-
τε πάλιν νομίσαι ὅτι αὐτὰ θεοί ἐσοῖ·

ἀμμοδὲ γένος εἰδωλομαντρίας ἐστὶ,
ὅ τε εἰδωλοποιεῖ καὶ ἀναζωγρα
φεῖ ἡ τυχὴ τὰ οὐκόντα· καὶ ἀναζω
γραφήσασα, χρυσῶ οἷον εἰ καλλωπί
ζει· λόγω καλῶ, τὸν ἐνοημένον, ἐς
ἀρτύρω· ἔδωκα γὰρ αὐτοῖς φῆ ἀρ
τύρ ἰον καὶ χρυσίον· αὐτοὶ δὲ ἀρτυ
ρᾶ καὶ χρυσᾶ, ἐποίησαν τῇ κάαλ·
ἀλλοθεῖ ἡ κοινὲ καὶ ὑπερεῖδεν· ἐὰν
ἀκούσῃ ταῦτα τινόμενα, οὐκ ἐπισκο
πεῖ τὸν ποιοῦντα ταῦτα· ἀλλ' ὑπε
ρορᾶ· καὶ ἐξουδένωσε σφόδρα τὸν
ἰηλ· τὸν ταῦτα ποιοῦντα καὶ ἐκ
πεσόντα μετὰ τὸ κλῆθῆναι ἐπὶ τὴν
ἰσραηλιτικὴν ἐπίαν, ἐξουδένω
σεν· καὶ ἀπώσατο τὴν σκηνὴν σκη
λωμ· ἤτοι ἐν ἧ κατεσκήνωσεν ἐν
ἀνοῖς· πρότερον κατὰ τὸ σωματικὸν
σκηνὴ σηλόμ· ταύτην ἐπώσατο· ἢ
ὡς ὑστέρον ἀπώσατο τὴν ἰλημ· καὶ
νῦν δὲ ἐὰν τὴν σκηνὴν τὴν ἀληθιν

ἣν ἔπηξεν ὁ θ̅ς̅ οὐ κάνος· καταλι
πόντες, ἄρρην τινὰ σκηνὴν ποιή
σωμεν· καὶ οἱ ὀνεὶ ἀναπράσματα,
ἀπώσεται κ̅ς̅ τὴν σκηνὴν σηλώμ· σκή
νωμα οὖν κατεσκήνωσεν ἐν ἀνοίς· ὃς
παρέδωκεν εἰς αἰχμαλωσίαν τὴν
ἰσχὺν αὐτῶν· ἐὰν ἁμαρτάνωμεν,
τὴν ἰσχὺν ἡμῶν παραδίδωσιν εἰς
αἰχμαλωσίαν· καὶ γινώμεθα ὑπὸ τὸ
αἰχμαλωτεύουσιν· οὐ κ̅ἀ̅νοίς· εἰ δὲ ἀνοῖ
ἡμᾶς ἠχμαλώτευον, καὶ μηδυνάμεις
ἀντικείμεναι· τί μοι δύνανται ποι
ῆσαι ἀνοῖ αἰχμαλωτεύοντες· δου
λαγωτοῦσίμε· δύναμαι καὶ δοῦλος
ὤν, χρηστιανὸς εἶναι καὶ τηρεῖν τοὺς
νόμους τοῦ θεοῦ· ἐὰν δέμε ὁ διάκο
λος αἰχμάλωτον λάκεν· δουλαγωγεῖ
με δουλείαν φοκεράν· ποίαν δουλεί
αν· ἢ περὶ ἧς λέγει ὁ σῆρ· πᾶς ὁ ποιῶν
τὴν ἁμαρτίαν, δοῦλος ἐστὶ τῆς ἁμαρτί·

ἐκείνη ἡ δουλεία ἐπὶ νῆ φοκερά· 15
περὶ ἐκείνης τῆς δουλείας ἁρμόζει
λέγειν· οὐ γὰρ ἐρᾴκεπε πνᾶ δουλεί-
ας πάρην εἰς φόκον· ἀρρελάκεπε πνᾶ
υἱοθεσίας· ἐν ὧι κράζομεν ἀκκᾶ
ὁ πηρ· οὐκ ἄγνα ὧδε τὸ οὐ γὰρ ἐρά-
κεπε πνᾶ δουλείας, καὶ ἄρρην ἔχειν
διήγησιν· περὶ ἧς καὶ ἄρρο τε διηγη-
σάμεθα· παρέδωκεν οὖν ἐς αἰχμα-
ρωσίαν τὴν ἰσχὺν αὐτῶν· ἐθέλεις
μὴ γενέσθαι αἰχμάρωτ· μηδὲ τὴν
ἰσχύν σου παραδοθῆναι ἐς αἰχμα-
ρωσίαν, μὴ ἀφίπασο τῆς ἐκκρησί-
ας· ἀρρέπιτο αὐτὸ γίνου· ῥυθμίζων
σε αὐτὸν ταῖς ἐκχαῖς· καὶ τὴν καρονὴν
αὐτῶν εἰσχέρας ἐχθρῶν· μεγάκαρρος
ἔχει ἡ τοῦ ἀνοῦ τυχῆ· καὶ ἐθέρεις τὸ
κάλλος αὐτῆς ἰδεῖν· ἴδε τὴν ἀρχὴν
πῶς ἐκτίσθη· ποιήσω μὲν ἀνὸν
καὶ ἐξ κόνα ἡ μετέραν· ὁ ῥᾶς τὸ κάρρω·

κατ' εἰκόνα γεγόνεν ἡ ψυχὴ ἡ τοῦ ἀνοῦ
καὶ καθ' ὁμοίωσιν θεοῦ· ἐπὶ πίβειτα
τὴν ὁμοίωσιν ἀπολαμεῖν· τοῦτο τοῦ
κάλλους πολλοὶ τεγόνασιν ἐρασταί·
καὶ ὥσπερ κάλλους γιναικὸς πολλοὶ
γίνονται ἐρασταί· καὶ ἐρασῶν ὁν τῶν
ἡμεν σώφρων οὐκ ἐν δίδωσιν· ἡ δὲ πόρ
νη καὶ ἡ ἀκόλαστος ὑπὸ τῆς ἀκολα
σίας λαμμάνεται· ἡ ὑπότινος ἡδο
νῆς· ἡ ὑπότινος κέρδους· τὸν αὐτὸν
τρόπον· πᾶσαμεν ἀνοῦ ψυχὴ· τῶ
ἐν αὐτῆς λόγω· καὶ τῆ προηγουμένη
δημιουργίαι· καλόν ἐστι κτίσμα· ὃ
πᾶσα δὲ ὁμοίως χρῆται τῶ κάλ
λει· ἀλλ' ἐστί τις χρωμένη κακῶς· καὶ
οἶμαι τοῦτο λέγειν σαλομῶν τὰ ἐν ταῖς
παροιμίαις· ὃ τὰν φάσκη· ὡς
περ ἐν ὠτίον ἐν ῥινὶ ὑὸς· οὕτω γυναι
κὶ κακόφρονι κάλλος· γιναικὶ κακὸν
τὸ κάλλος τὸ τῆς ψυχῆς· ἐπιδίδω

σι γὰρ ἑαυτὴν· αὕτη ἡ τυχὴ ὁ πίσω
τῶν ἐρασθῶν αὐτῆς· καὶ πορεύεται
ὁ πίσω αὐτῶν· τίνες οἱ ἐρασταί·
τὰ πνευματικὰ τὰ ἀντικείμενα·
ἐρασταί εἰσιν ἀναγεγραμμένοι καὶ ἐν
τῷ ἰεζεκιήλ· καὶ αἱ ἀρχαί, ἐρασταί·
αἱ ἐξουσίαι· οἱ κοσμοκράτορες τοῦ
σκότους τούτου, ἐρασταί· τὰ πνευ̅ικὰ
τῆς πονηρίας, ἐρασταί· ὅτ' ἀνοῦν
ἐρασθῶσι· καὶ μὴ ἐπιτύχωσι τῆς ἐ
ρωμένης· τότε πολεμίοι τῆς ἐ
ρωμένης γίνται· καὶ ἀντὶ τοῦ αὐ
τοὺς θέλειν ἀπαταῖν, γίνονται πο
λεμίοι· καὶ λέγεται οὐ πρὸς πάντας
ἀνοῦς· ἀλλὰ πρὸς τοὺς δικαίους· ὃ
κ' ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ
σάρκα· ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς·
πρὸς τὰς ἐξουσίας· πρὸς τοὺς
κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τούτου·
ἐρήσεις δὲ ταῦτα αἰνιγματωδῶς

τὰ μυστήρια ἐν τοῖς προφήταις·
καὶ μάρτυρα ἐν τῷ ἱερῷ ἐκιηλκείμε-
να, ἢ πείλησε γὰρ ἐκεῖ ὁ θσ̄ ὁσ
ἐπὶ τὸ δοκεῖν· τὸ δοκεῖν· τὸ δὲ ἀ-
ληθὲς οἶμαι, ἐπαγγέλλεται· ὅτι οἱ ἐ-
ρασταί σου πρὸς πολεμήσουσίν σοι·
ταῦτα δὲ λέγεται πρὸς τὴν ἱερουσα-
λὴμ ἐκείνην· καὶ συνέκλεισεν ἐς
ῥομφαίαν τὸν λαὸν αὐτοῦ· καὶ τὴν
κληρονομίαν αὐτοῦ ὑπερεῖδεν· ὁ
τὰν ἁμαρτάνωμεν· συγκλείει ἐς
ῥομφαίαν· ποίαν ῥομφαίαν· τὴν
τοῦ πολεμοῦντος· ἔστιν γάρ τις ῥομ-
φαίαι, ἢ τραυματίαι γίνονται οἱ
ἁμαρτάνοντες· καὶ τὴν κληρονο-
μίαν αὐτοῦ ὑπερεῖδεν· τοὺς νε-
ανίσκους αὐτῶν κατέφαγεν πῦρ·
ἐὰν ἴδῃς πεπυρωμένην τυχὴν·
εἴτε νεανίσκου ἠοητῶς· εἴτε νε-
ανίσκου σωματικῶς· μὴ ὀκνεῖλε

γειν ὅτι τοὺς νεανίσκους τοῦ ἰηλ
κατέφαγεν πῦρ. ἐὰν δὲ ἴδης νε
ανίσκον ἐρῶν τα πόρνης. καὶ προ
κατειλημμένον ἐπιθυμίαι τῆς πρὸ
γιναῖκα, μὴ ὀκνειλέτειν περὶ τοῦ
τοιούτου. ὅτι οὗτοι εἰσὶν οἱ νεανίσ
κοι περὶ ὧν γέγει ἡ γραφὴ, τοὺς νε
ανίσκους αὐτῶν κατέφαγε πῦρ.
τοιοῦτον δέ ἐστι καὶ τὸ αἱ παρθένοι
αὐτῶν οὐκ ἐπηνέθησαν. οὕτως γὰρ
ἀναγνωσέον, ὡς καὶ ἐν ταῖσμοι πῆ
ἐκδόσεσιν ἔχει πάσαις. ὡς καὶ
ἐν τῷ ἑκραϊκῷ. καὶ ἐν ὀλίγοις
ἀντιγράφοις ἀσφαλέσιν. αἱ παρ
θένοι αὐτῶν οὐκ ἐπηνέθησαν. τό
γος μὲν γὰρ τῆς παρθένοι. ὅ τὰν
μὴ ἐπαινετὴ ἦι. παρθενία γὰρ
ὀφείλει ἐπαινετὸν πρᾶγμα εἶναι.
διὰ τὴν αἰδῶ. διὰ τὴν σεμνότητα.
διὰ τὸ κάλλος. οὐ τοῦ σώματος. ἀλ

μὰ τῆς ἐγώπης τυχῆς. οἱ ἱερεῖς
αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ, ἔπεσον. ὁ μό-
τος ἐστὶν πρὸς ἡμᾶς. ἐὰν μὲν νη-
φώμεν, λέγων. ἡμεῖς γὰρ οἱ πεπι-
σταμένοι τὴν ἱερωσύνην ἐὰν ἁμαρτά-
νωμεν. περὶ ἡμῶν δὲ λέγει ἡ γρα-
φὴ, οἱ ἱερεῖς αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ, ἔ-
πεσαν. εἶτα ἐὰν ἴδωμεν καὶ τὸ
χηρικὸν τῆς ἐκκλησίας μηκέτος
μεμένον καλῇ πολιτείᾳ. λεχθήσε-
ται καὶ περὶ τοῦτοι οὕτου. καὶ αἱ χῆ-
ραι αὐτῶν οὐκ λασθήσονται. διὸ
περ ἐπὶ τούτοις ἐξέτρεται ὁ δικα-
πὴς. ἵνα μηδενὸς πρόσωπον λαμ-
κάνων, πάντας τοὺς ἁμαρτάνον-
τας ἐπὸ παντὸς πράγματος
κολάσῃ, κατὰ τὴν ἀξίαν. τοῦτο
μέντοι γινώσκομεν. ὅτι οὐχ ὁμοί-
ως κολασθήσεται ἡ ἐγενετέρα καὶ
μέτζονα πεπιστεμένη τυχὴ, ὁ τὰν

ἁμαρτήσῃ, τῆς ἐλάττονος πεπεπεπε
μένης· θυγάτηρ ἱερέως πεπόρ
νεκεν· ἡ μὲν, λιθοκολεῖται· ἡ δὲ,
ὑπὸ πυρὸς κατακαίεται· ὅσω
γὰρ εὐγενεστέρα οὖσα ἥμαρτεν· ἐπεὶ
εἰς τὰ μείζονα ἥμαρτεν, μείζονα
ἔχει τὴν κόλασιν καὶ δαπιλεστέραν.
ταῦτα ἄλλως σιμκαίνει, ἢ ὥσεν τῶι
κόσμοι τούτοι γίνεται· τὰ αὐτὰ γὰρ
ἁμαρτήματα ἁμαρτάνει ὁ εὐγε
νὴς, καὶ ἀγενής· καὶ διὰ τὴν εὐγένει
αν, τιμᾶται· ἀπὸ τοῦ πρόσωπα
λαμκάνοντος νόμου κοσμικοῦ ὁ εὐγε
νής· ἐπεὶ τῆι ἁμαρτίαι, χεῖρον κο
λάζεται· ὁ δὲ μὴ πρόσωπον λαμ
κάνων τινὸς, δυνατοὺς δυνατῶς
ἐξετάζει· οἱ δὲν γὰρ ὅτι οἱ ἐλάχιστοι
συγγνωστοί εἰσιν ἐλεόνος· ἀλλὰ ἡμεῖς
παρακαλῶμεν ἐπὶ μεγάλην κλῆ
σιν καὶ ἱερὰν ταύτην ἐλθόντες, μὴ

καταπατῆσαι τὸν υ̅ν̅ τοῦ θεοῦ·
μηδὲ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης κοι
νὸν ἡγήσασθαι, ἐν ᾧ ἡγιάσθημ̅·
μηδὲ ἐν ὑβρίσαι τῷ τηλικούτῳ
μυπηρίῳ· ἀλλὰ μᾶλλον κοσμῆσαι
αὐτὸ, ἵνα γενώμεθα φῶς τοῦ κόσ
μου· ἀλλὰ καὶ τῆς γῆς, ἐν χ̅ῷ ἰ̅ῡ̅·
ᾧ ἐπὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν:-

ο ξ̅ Η̅

ο ξ̅ θ̅

Εἰς τὸ καὶ ἐξηγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν
κ̅ς̅, αἱ τοῦ μὲν ἀπὸ τοῦ θεοῦ λόγον
λαμεῖν ἐγρηγορότως, καὶ εἰς τὸ
ὡς δυνατὸς καὶ κεκραιπαληκὼς
ἐξ οἴνου, θέλομεν εἰπεῖν· ἂν δώη ἡ
μὶν ὁ θ̅ς̅, ὁ τοῖς ἀξίοις νήφων, ἐν
τηρῶν ἑαυτὸν ἐν τῷ ἀξιώματι

τῆς μεγαλειότητος αὐτοῦ τοῖς ἐ
πιτηδείοις· ἀρξόμεθα οὖν τοῦ λό
του ἐν τεύθεν· παῦλος ὅσον ἐπὶ τῆι
κατὰ θῆν αὐτοῦ προκοπῆι· καὶ τὸ
ἀπὸ ἀληθείας λέγειν· ὅσοι οὖν τοῦ
τό τέλει φρονῶμεν· ὡς τέλειος
δυνατὸς ἦν· καὶ οὕτως δυνατῶς ὡς
τελέγειν πάν ταὶ ἰσχύω, ἐν τῶ ἐν
δυναμοῦν τι μεχῶι ἰῦ τοῦ κῶμου·
δυνατὸς δὲ ὢν, ἐώρα ὁ τι οὐ δυνατ
αὐτοῦ χρήζουσιν οἱ ἀσθενεῖς· διὸ περ
ἐγένετο τοῖς ἀσθενεσίν ὡς ἀσθενὴς·
ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσῃ· ἀπὸ ἀγά
πης οὖν ὁ πάν ταὶ ἰσχύων παῦλος·
τοῖς ἀσθενεσίν ἀσθενὴς ἐγένετο· ἐπεὶ
χρησιμωτέρα ἦν ἡ ἀσθένεια αὐτοῦ τοῖς
ἀσθενεσί, τῆς δυνάμεως· ἦν ἐτετηρεί
κει τὸ ἀξίωμα· πεφυλάκει δ' αὐτὸ, ὃ
κἂν ὠνοῦντο οἱ ἀσθενεῖς· οὕτως δὲ
ἐώρα τινὰς παῦλος διὰ τὸ ἀνόμους
εἶναι, μηδυναμένους αὐτοῦ ἀκούειν

νομικοῦ· ἐχορεύειν τὴν διήστησιν τῆς
ρὶ τοῦ νόμου· σκιὰν περιέχοντος
τῶν μελλόντων ἀγαθῶν· καὶ ἐκλεπεν
ὅτι τοῖς τοιούτοις, οὐδεῖ τὰ ἐπουνιά
τῶν πάραδιδόναι· ἀλλ' ἐδεισιοσχη
ματιζόμενον αὐτοῖς μηδαμῶς ὄντα
ἀνόμονθεοῦ· ἀλλ' ἐν παντὶ τρόπῳ
ὄντα ἔννομον χῦ ἰῦ. ὑποκρίνασθαι
τὸν ἄνομον· ἡ γὰρ τῆς ἀνομίας ὑ
πόκρισις, σωτηρίαν ἐμποιεῖ τοῖς
ἀνόμοις· ἵνα μηκετί ὦσιν ἀληθῶς ἀ
νόμοι· ἀλλ' ὅπερ παῦλος ἐγένετο ἀ
νόμοις, οὐκ ἄνομος· ἀλλ' ὡς ἄνομος.
μελὼν ἀνομοσθεοῦ· ἀλλ' ὢν ἔννομος χῦ.
ἵνα κερδήσῃ τοὺς ἀνόμους· ἡ πίστα
τοι γὰρ παῦλος, ὅτι χσ αὐτὸν ἔξη γό
ρασεν ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου· γε
νόμενος ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ πάντων
τῶν πιστεύοντων κατάρα, ἵνα λύσῃ
τὴν πάντων τῶν ὑπὸ τὸν νόμον κα
τάραν· ταῦτα δὲ ἐπιπάμενος παῦ

ρος, ἐμιμεῖτο τοὺς ὑπὸ νόμον· ὁ κο
πὸν ἔχων τὸ τοὺς ὑπὸ νόμον ἐλευθε
ρῶσαι τοῦ νόμου, ἐκ τοῦ μιμεῖσθαι ἐ
κείνους· καὶ ὡς περ μου ὁ κ̅ς̅· χ̅ς̅
ἰ̅σ̅· ὅτε ἦλθε τὸ πλήρω μα τοῦ
χρόνου ἐξ ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ πρ̅ς̅
γενέσθαι ἐκ γυναικὸς, γενέσθαι ὑπὸ
νόμον· οὐχ ἵνα δουλεύη νόμῳ· κύριος
γὰρ ἐπὶ τοῦ σαμμάτου ὁ ὑ̅ς̅ τοῦ ἀν̅ου̅· ἀλ
λ' ἵνα ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τοῦ νόμου, οὕ
τως μιμητὴς χ̅ῦ̅ παῦλος· γέγονε τ̅ῦ̅
ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον· ἵνα τοὺς
ὑπὸ νόμον κερδήσῃ· ἀλλὰ ῥῶ καὶ ἀλ
λοὺς ἰουδαΐζοντας· καὶ ἀπεστραμ
μένους τὴν κοινότητα τοῦ κλ̅ου̅ τῶν
ἀν̅ῶν· καὶ θέλοντας ἰουδαΐζειν,
φαντασία τοῦ τηρεῖν τὸν ἰουδαϊσμ̅·
καὶ τοῖς τοιούτοις οὖν ὁ παῦλος ἰου
δαῖος ἐγίνετο· εἰ γὰρ ὅπερ ἐφρόνει
ἐδείκνυ· καὶ παρίπησιν ἑαυτὸν
συνέπιον καὶ συνόμιλον τοῖς ἀπὸ τῶν

ἐθνῶν, οὐκ ἂν ἐκέρδησεν ἰουδαίους.
καὶ ἐπεὶ τί ποτε ἰουδαίοις περι-
πεπώκει. ἐπὶ τοσοῦτον συνιουδαΐ-
ζεν, ἕως οὗ ἀγρεύσῃ τοὺς ἰουδαίους.
τιμόθεον μὲν περιέτεμεν. ἑαυτὸν
δὲ ἐξύρησε. καὶ προσφορὰν προσή-
νεγκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. τοῦτο γὰρ
ἐπόρευσι τεμὲ ἰουδαίοις, ἵνα κερ-
δηθῶσιν. τὴν ἐνόηκασμοι τὸν παῦ-
λον. τοσούτοις συνκατακαίνοντα.
διὸ οὐδὲν ἄλλο, ἢ τὴν διὰ τὴν ὠφέλει-
αν τῶν ἀνῶν, βήτειμοι τὸν παῦλ
πρωτότυπον. οὐ γὰρ εἰμι μούμενο
παῦλος ταῦτα ἐποίει. τὸ οὖν πρ
τότυπον παύλου, χρ̄ ἡμ̄. μιμη-
ταὶ τάρμου φησὶ γίνεσθε. καθὼς
κἀγὼ χρ̄. ἔρρις τὰρ χρ̄ πρῶτον
παύλου γενόμενον. τοῖς ἀσθενεῖ
ἀσθενῆ. ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσῃ.
ἐπαιρώθη τὰρ ἐξ ἀσθενείας. καὶ γε-
νόμενον ὑπὸ νόμον. ὡς προτέρηκα

ἐκ τῆς πρὸς γαλάτας ἐπιστολῆς.
φανερὸν δὲ καὶ ἐκ τῶν ἐγγελίων.
ἦν γὰρ καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ αὐ
τὸς συναγόμενος μετὰ τῶν ἰουδαίων.
εἰ γὰρ ὁρῶν τὸ μὴ χρήσιμον τοῦ συνά
γεσθαι αὐτὸν μὴ συνήγετο. οὐ κἂν ἐ
κέρδησε τοὺς ἐκ τοῦ συνάγεσθαι κερ
δαινομένους. καὶ τὰ ἄλλα δὲ ἐπήρει
καὶ αὐτὸς τοῦ νόμου, ἵνα μὴ ἐπιστρα
φῶσιν αὐτὸν οἱ ὑπὸ τὸν νόμον. ἀλλὰ
προσεμθόντες, ὠφελήθωμεν. τί δὲ
δεῖ λέγειν. ἢ ὅτι τοῖς ἰουδαίοις ἰου
δαῖος ἦν. οὕτως γὰρ τοῖς ἰουδαί
οις ἰουδαῖος ἦν, ὡς τὴν σαμαρεῖτιν
εἰπεῖν, πῶς σὺ ἰουδαῖος ὤν, πα
ρεμοῦ πιεῖν αἰτεῖς. γναικὸς σαμα
ρείτιδος οὔσης. οὐ γὰρ συγχρῶνται ἰ
ουδαῖοι σαμαρείταις. οὕτως δὲ ὡς
τοῖς ἀνόμοις ἄνομος γέγονε χρ̄ς.
διὸ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη. ἐπὶ δὲ
εἰς τὸ τοῖς ἄνομος ἄνομον γεγονέ

ναι χ̅ν̅ ἀπὸ τοῦ ἐυγγελίου παραμητό
μεθα· ὅτι παρὰ τὸ φαρισαίων ἔθος
καὶ τῆς πολιτείας τῆς ἰουδαϊκῆς.
μετὰ τῶν ἁμαρτωλῶν· καὶ μετὰ τῶν
τελωνῶν ἤσθιεν· καὶ ἔπινε προπαύ
λου· τοῖς ἀνόμοις, ὡς ἄνομος· μὴ
ὢν ἀνομοσθεοῦ· ἀλλ' ἔννομος χ̅ν̅· ἵνα
τοὺς ἀνόμους κερδήσῃ· πάντας
παύλος κατὰ μίμησιν χ̅ν̅ ἐποίει·
χ̅ς̅ δὲ, κατὰ μίμησιν π̅ρ̅ς̅· καὶ
τὰρ ὁ τῶν ὅλων θ̅ς̅ καὶ π̅ν̅ρ̅· ἐὰν μὴ
συμπαθήσῃ τῇ γενῇ τῇ φύσει, οὐκ ἂν
ὠφελῆθεί κἢ ἀν ὢν γενεά· καὶ ἡ τ̅ῆ̅
ἀλλωνλοτικῶν ζώων ὑπόπασις·
διὰ τοῦτο τοίνυν ὁ θ̅ς̅ ἑκάπω, γίνεται,
ὁ ποῖον αὐτὸν ἕκαπος ὁ σὸν ἐπὶ τῆς
ἑαυτοῦ προαιρέσει κατασκεύαζει·
ἐὰν ἀμελῆς θ̅ῦ̅, λέγει σοι ὁ θ̅ς̅· ὑμεῖς
ἐγκατελίπετέ με, κἀγὼ ἐγκαταλείψω
ὑμᾶς· ἐὰν ἀκούων μηδῶς ὑπὸ
σοῖς ὄμμασι· μὴ ἐνυπαγὴν σοῖς κλεφάρ·

ἐὰν κοιμηθῆς, ὁ θς οὐκ ἐπισκοπεῖ
σε· ἀλλ' ἐγρηγορῶν τῆς κτίσει, σοὶ μόνῳ
καθεύδει· καὶ τοῖς παραπλησίοις
σοι· οὕτως μὲν καὶ αὐτὸς ἀόργητός
ἐστιν· πάθος γὰρ θῦ οὐχ ἅπεται· ὁ
τὰν δὲ πολλὰς ἁμαρτίας ποιήσῃς,
σὺ ἐκκαίεις σεαυτῷ ὀργὴν· λεγομέ
νην ὀργὴν θῦ· ὁ τε θεὸς ὀργιζόμενος·
ὀργιζομένου λόγους λέγει· οὐ γὰρ πῆρ
μὲν δύναται ὀργιζόμενος μηδὲν πε
πονθὼς προάγειν λόγους υἱῶσις
ἀπὸ ὀργῆς· ὡς ἀπὸ ταραχῆς· ἵν' ἐ
πιστρέψῃ τὸν ἥπιον· ἵνα παιδεύσῃ
τὸ παιδίον· ὁ δὲ θς ἐὰν δεόμε
θα λόγων ἀπειλητικῶν, οὐ δύναται
χωρὶς ὀργῆς, ὀργιζομένου λόγους
λαλεῖν· οὕτως δὲ οὐδὲ ποτὲ μετα
νοεῖ ὁ θς· ἀμεταμέλητα δὲ καὶ τὰ
χαρίσματά ἐστιν αὐτοῦ· καὶ πᾶσα
πρᾶξις· ἀλλ' ἐπεὶ ἐστι μετανοῶν,
ἀναγέγραπται περὶ σοῦ τοῦ μετα

μοοῦντος· ὁ τὰν γὰρ ἁμαρτάνης·
ἄλλος σοί ἐστιν ὁ θς̄· ἐὰν δὲ μετα-
κάλλης, λέγει· μεταμεμέλημαι τῶν
λαῶ τούτων λεγόν ἀξίωι γενομένων·
οὐκέτι ὑπὸ σαοὺλ, ἀλλ' ἤδη ὑπὸ
δᾶδ κασιλεύεσθαι· καὶ τοιοῦτον ἦν
τὸ μεταμεμέλημαι, ὅτι ἐχρῆν ἀπὸ
σαοὺλ εἰς κασιλέα· μὴ δέ ποτε οὖν
ἀναγινώσκων περὶ τοῦ θεοῦ ταῦτα
τὰ ἀνθρωπο παθῆ, ὑπολάμκανε
τὸν θν̄ ἀληθῶς ἐν παθῆ εἶναι· εἰ γὰρ ὡς
πρόσεστον· οὐδεὶς ὑπολαμκάνει πε-
ρὶ παύλου· ὅτι ἀληθῶς ἀσθενεῖ ὁ τὸν
λέγει· τίς ἀσθενεῖ καὶ οὐκ ἀσθενῶ·
οὐδ' ὅτι ἀληθῶς πυροῦται πύρωσι
τὴν τῶν ἐπιθυμούντων· ὁ τὰν λέγει·
τίς σκανδαλίζεται καὶ οὐκ ἐγὼ πυ-
ροῦμαι, πολλῶ πλέον ὀφείλεις πε-
ρὶ θεοῦ φρονεῖν· ὅτι ἀπαθής ἐστι πὸν
τὶ τρόπω· ὁ τὰν μέν τοιγε ἁμαρ-
τάνης, καθεύδει σοι ὁ θς̄· καὶ ἐὰν

μεταμοῆς. ἔξη γέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν
κς. δεῖ μετὰ προμαιᾶν τῆς ἐξῆς λέ
χεως, ἵν' ἔτι σαφέτερον γένηται.
ἔξη γέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν κσ. μέγω
ὅτι ἐχθρὸς κατὰ σοῦ οὐδύναται. ἐ
γρηγορότος σοι τοῦ θεοῦ. ἀμμέλει
δύνασθαι ὁ ἐχθρὸς κατὰ σοῦ, καθεύ
δει σοι ὁ θσ. ὡς περ οὐδὲν ἐδύνα
το οἱ ὑπεναντίοι ἄνεμοι. οὐδὲν ἐ
δύνατο τὰ κύματα. οὐδὲν ἐδύνα
το ἡ θάλασσα, ἐγρηγορότος ἰυ. καὶ
μηθέντος δὲ αὐτοῦ, καὶ ὁ ἐναντί
ος ἄνεμος ἔπνευσε. καὶ τὰ κύματα
ἐπαυσέτη. Καὶ ἐκινδύνευσε τὸ πλοῖ
ον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων.
Ἕως ὅτε γρηγορήσαντες πρὸς
τὴν ἐχθὴν οἱ ἐμπλέοντες, ἀνέτη
σαν τὸν ἰν. καὶ αὐτὸς ἀνασάς. ἐ
πετήμησε τῇ θαλάσσῃ. ἔπαυσε
τοὺς ἐναντίους ἀνέμους. γαλήνην
ἐποίησεν, οὕτω μοινόει καὶ περὶ

τῶν ἐχθρῶν, δυνάμεων ἀντικειμέ
νων· αἳ δύναν ται ποτὲ ἐὰν σὺ
καθεύδης, καὶ ἐκ τοῦ σὲ καθεύδει·
σοὶ κοιμηθῇ ὁ θσ̄· ὁ τὰν δὲ ἀνα
πῆς, ἐτείρεται ὡς ὁ ὑπνῶν κ̄ς̄, ὡς
πατάσσει τοὺς ἐχθρούσου εἰς
τὰ ὀπίσω· τίς ἄξιος ἵλεω ποιεῖν
τὸν ἵν' οὕτως ὀνομάσω, ἡδόμεν
ἐπ' αὐτῷ· ἐπιτάρτις καὶ παραπι
κραίνων τὸν κ̄ν̄· καὶ ἡδύνων τὸν
κ̄ν̄· ὁ γαρμίοσμου ὁ τοιόσδε, πα
ραπικραίνει τὸν κ̄ν̄· καὶ αἱ τοιαῖ
δε πράξεις, ἡδύνουσι τὸν κ̄ν̄· οἷ
ον ἡδυνθείη αὐτῷ ἡ διαφορήμου φ̄
ὁ προφήτης· καὶ πάλιν· πα
ρεπικρανάνουσε· οὐμόνον δὲ ὡς
ὁ ὑπνῶν ἐξηγέρθη κ̄ς̄· ἀλλὰ καὶ ὡς
δυνατὸς καὶ κεκραιπαλήκως
ἐξοίνου· τί τὰρ οὐ ποιοῦμεν ἡμεῖς
τὸν θν̄· ἐγώ τε ἐρήκειν· τὸν θν̄ ὡς
δυνατὸν καὶ κεκραιπαλήκοτα

ἐξοίνου ἀνίπασθαι· τίς οὐκ ἂν ἐ
λάκετό μου τῶν φιλαιτίων λέγων·
ὅτι μεθήν καὶ κραιπάλην φέρεις
ἐπὶ τὸν θν̄· ἀνσσ διδασκόμενος·
ὅτι οὐδὲ ἀνοιμέθυσοι· κασιλείαν
θεοῦ κληρονομήσουσιν· ἀλλὸ μωστὸ
ἅλον πνᾶ ἐν τῇ ἐλευθέρῳ τοῦ λέγειν
ἐξουσίαν τυγχάνον· εἰ πεν τὸν θν̄
διανίπασθαι ποτὲ ὡσδυνατὸν
καὶ κεκραιπαλη κότα ἐξοίνου· τάι
χα τὰρ οἷον τὲ ἡμεῖς καρ οὐμὲν καὶ
μεθύειν ποιοῦμεν τὸν θν̄, ὡσκα
θεύδειν· ὡσ ὀρτίζεσθαι· ὡσ τὰ
λοιπά· ἵνα μὴ νήφη ἡμῖν ὁ θσ̄· ἀλ
λὰ γένηται ὡσδυνατὸς καὶ κεκραι
παλη κώς· ἀλλὲ ἂν ἐπιπρέλωμεν
καὶ νηφαλίως ζῆν κατὰ τὸ εἰρη
μένον παρὰ τῶ ἀποπόλω περίτι
νος· νηφάλιον· σώφρονα· φιλό
ξενον· κόσμιον· ἐὰν γενώμεθα
ἔμφρονες, ἐτέρεται ἡμῖν ὁ θσ̄ ὡς

δυνατὸς καὶ κεκραιπαμηκὼς
ἐξοίνου· κομάζων μὲν γὰρ, κεκραι-
παμηκὼς ἐστιν ἐξοίνου· παύων δὲ
τὴν ὀργὴν, διανίπαται· ὡς δυνα-
τὸς καὶ κεκραιπαμηκὼς ἐξοίνου·
καὶ τί ποιεῖ ὁ θ̅ς̅· ὁ τὰν ἐγερθεῖ ὁ θ̅ς̅
ὡς ὁ ὑπνῶν· ὡς δυνατὸς κεκραι-
παμηκὼς ἐξοίνου; καὶ ἐπάτα-
ξε φησὶν τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν εἰς τὰ
ὀπίσω· ὄνειδος αἰώνιον ἔδωκε
αὐτοῖς· ἔτι πεν ἐπάταξε τοὺς ἐχθρ̅ς̅
αὐτῶν· τίς χρεία τῆς προσθήκ̅ς̅
τῆς εἰς τὰ ὀπίσω· ἀμμὰ ἴδωμεν·
ὁ φεύγων θ̅ν̅, τὰν ὦ τὰ δίδωσιν αὐτῶ·
τοι οὗτος δὲ ἦν οὗ πρώην ἐμεμνή-
μεθα, ὁ δράκων ὁ ὄφις φεύγων, ὁ
σκολιός· ὁ ἀναιρούμενος τῆι ἁ-
γίαι καὶ μεγάλῃ μαχαίρα τοῦ θεοῦ·
ἐπεὶ οὖν φεύγουσι τὸν θ̅ν̅ οἱ ἐχθροὶ αὐτ̅,
διὰ τοῦτο διώκουσα αὐτοὺς ἡ θεία
δίκη, πατάσσει αὐτοὺς· οὐκ ἐστ

τὰ πέρνα· οἱ γὰρ κατέρνω πλὸν κλέ
πον τοῦ θεοῦ καὶ παρισάμενοι αὐ
τῶ, οὐ πατάσσονται· ἀλλὸ τὰν τις
φήλη τὸν θῆ, τό τε πατάσσεται· ἐκ
θρός τε ἀμαιὼν, καὶ εἰς τὰ ὀπίσω
καλὼν ἐν αὐτοῦ τὸν θῆ· Διὰ τοῦτο ὅκλη
θεὶς εἰς τὰ ὀπίσω θῦ, πατάσσει εἰς
τὰ ὀπίσω τὸν κάλλον τὰ αὐτὸν ὀπί
σω· θέλεις δὲ μαθεῖν τίς ὀπίσω κάλ
λει τὸν θῆ; ἀκοὺς τοῦ τοῦ ἀκοποῦ
ἐνάτου ἑαλμοῦ ἐν θάδε λέγει· ἐξέκαλ
λεσ τοὺς λόγους μου εἰς τὰ ὀπίσω·
ὃ δὲ κάλλων τοὺς λόγους εἰς τὰ ὀπί
σω, χῆ ἐκαλὲν εἰς τὰ ὀπίσω· καὶ
καλὼν αὐτὸν εἰς τὰ ὀπίσω, τρωθή
σεται ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω· Τίς
δὲ οὐ πατάσσεται εἰς τὰ ὀπίσω
ὡς φιλὰς θῦ, ἀλλὼ σφίλος θεοῦ τιμᾶ
ται; ὁ αἴρων τὸν πρῶν καὶ ἀκολουθῶν
ὀπίσω χῦ· οὐδύνασαι πατάχθῆναι
εἰς τὰ ὀπίσω· τηρεῖ γάρ σου τὰ ὀπί

σω· οὐκ ἀπότινος ὁ πίσω σου ὄν
τος· ἀλλὰ ἀπὸ τῶν ἰῦ τηρεῖ τὰ σὰ
ὁ πίσω σου· σύτε γὰρ κλέπτει τὰ
ὁ πίσω ἰῦ, καὶ θεραπεύεται καὶ φρ
ρεῖται· καὶ τεῖχίζεται· καὶ θυρε
ὸν ἴσχει τὰ σὰ ὁ πίσω· καὶ ἀμέρι
μνός γε ἔτ, ὅσον ὁ πίσω κῦ τοῦ θῦ σὸ
πορεύη· καὶ ὅσον ἀκολουθεῖς ὁ πί
σω τοῦ ἰῦ· ὅτι οὐδεύσε τρώσει ἐς
τὰ ὁ πίσω· καὶ τί δὲ ἄλλο ποιεῖ τοῖς
ἐχθροῖς ἑαυτοῦ ὁ θσ· ὄνειδος αἰώνι
ον ἐδώκεν αὐτοῖς· οἱ δαμεν καὶ τὸν
δαμιὴ λέγονται περὶ τῆς ἀναπάσεως,
ὅτι ἀναπήσονται εἰς βωὴν αἰώνιον·
οἱ δὲ, εἰς ὄνει δισμὸν καὶ αἰσχύνην αἰ
ώνιον· οὐ πρότερον ἐς αἰσχύνην, ἔτ τα,
εἰς ὄνει δισμόν· ἀλλ ἐς ὄνει δισμὸν, ἔτ
τα ἐς αἰσχύνην· ὅτ ἂν τὰρ ἀναίσχυν
τος ἦς τῶν σῶν ἁμαρτημάτων· ὁ
νειδίζεισε ὁ θεμῶν εἰς ἐπιπροφὴ
ἄγειν· ὅτ ἂν δὲ ὄνει δισθῆς ἀκούσας τ

ὀνειδισμὸν αἰσχυνθήσῃ τὸ πρότε-
ρον ἀναίσχυντος ὢν καὶ ἀναίσθητος
τῶν σῶν κακῶν· διὸ καλῶς καὶ ἐν τῷ
δανιὴλ καὶ ἡ τάξις τετήρηται τῶν
μελλόντων διὰ τὰ ἁμαρτήματα γί-
νεσθαι πρῶτον ἐν ὀνειδισμῷ· δεύτε-
ρον δὲ ἐν αἰσχύνῃ· ὅτι δὲ ἁγίου σρ̄σ
ἐστὶν ἔργον τὸ ὀνειδίζειν, γέγραπται
ἐν τῷ εὐαγγελίῳ· ἤρξατο ὀνειδίζει-
ν τὰς πόλεις· ἐν αἷς ἐτέλοντο αἱ πλεῖ-
σται δυνάμεις αὐτοῦ· ὅτι οὐ μετενόησαν·
καλῶς ἤρξατο ὀνειδίζειν· ἵνα διὰ τοῦ
ἄρξασθαι ὀνειδίζειν, προκαλέσηται
αὐτοὺς ἐπὶ τὸ μηδὲν ἄξιον ὀνειδισμοῦ
παθεῖν· ἄρχεται οὖν ἐν ταῦθα ὀνει-
δίζειν ὁ ἰσ̄· κἀν μὲν μετανοήσοις, ἅ-
μα τε ἤρξατο τοῦ ὀνειδίζειν· καὶ ἐ-
παύσατο· καὶ τέλονε ταυτὸν ἀρχὴ
καὶ τέλος ὀνειδισμός· ἐὰν δὲ ἀρξά-
μενος τοῦ λοιοῦ ὀνειδίζειν σοι ἐπὶ
τοῖς ἁμαρτήμασι μὴ μετανοήσῃς, τη

φεῖ ταῦ σου ὀμ εἰδ ἰσμὸς καὶ ϛωὶ τὴν
ἀμ ἀάασιν· καὶ ὀμ εἰδοσ αὐ ὅμ ἰομ· Τὸ
τοδ ἴδ ασι, τοῦσ μεταμ ο ήσασιν ϛπὶ
τὸ ῥέ τερμ ὀμ εἰδ ίζεσθαι οἴ σ·
οἱ μ ϛμ ὀῦν ἁμαρ τωλοὶ, λή τομ ται ὀμφ
δ ισμὸμ αὐ ὅμ ιομ· οἱ δ ϛ δ ίκαι οι, δόξαν
αὐ ὅμ ιομ· ὥς τωϛρ οἱ δ ϛ ὀμ εἰδ ίζομ ται·
ὅ τι ὁ μ ϛμ ϛμ ό ησαν ϛωὶ τοῖσ ἁμαρ τήμα
σιν αὐτῶμ· οὕτωσ οἱ δ ϛ ἀλεύ ουσιν αὐ τῶ
τοῦ ϛωτ ήρ ιοσ· καὶ τάχα ἄλλοσ ϛήτ
ισ ῥμ ηι αὐ ὅμ ι ϛαὶ ν, τὴ ῥῶμ καὶ τεφ
φωμ τὸμ ἄλλομ· Ὁ ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἀδι αὐ
βήτ ωσ καὶ αὐ ὅμ ιοσ ϛωσαμ ϛὸ σ ϛωὶ
τοῖσ ὀλιγο χρόμ ιοις ἀγαθοῖσ· οὐδ ϛ
γὰρ ὡσ τρι ἄλεμ ται ϛαὶ καθ ὡσ ϛωί
ησιμ· οὕτωσ τρι ἄλεμ ται ϛαὶ καθ ὡς
ϛωί ησιμ· λή ται τοῦ ϛωτ ήρ ιοσ· ἀμφὶ
ἀπο βάσι τὸμ ϛωτ ήρ ιομ ϛωὶ τὸ αὐ
ἄλομ· ταῦτα ὡσ ἐκ τοῦ ϛμ αμ τή ου μοϛ
μεμ ω· τὸ ὄμ φδ οσ αὐ ὅμ ιομ ϛδ ωκεμ
αὐτοῖσ τωαρ ϛθ ϛμ ένων· καὶ ἀπο ὁ σαῖο

τὸ σκήνωμα ἰωσήφ· καὶ τὴν φυλὴν ἐ
φραὶμ οὐκ ἐξελέξατο· καὶ ἐξελέ
ξατο τὴν φυλὴν ἰούδα· ὅσον ἐπὶ τῷ
ῥητῷ ἐπεδικάσαντο τῆς ἀρχῆς τῶν
δέκα φυλῶν ἐν τῷ σχίσματι ἱεροβο
αμ· καὶ μετεκείνον, ὁ υἱὸς αὐτοῦ· καὶ οὐ
κ ἐξέλιπεν ἄρχων ἐξ ἰούδα καὶ ἡγού
μενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ· ἕως ἦλ
θε χ̅σ̅· ὦ ἀπέκειτο ὁ θρόνος ὁ αἰώνι
ος· ὁ κασιλικός· ὅσον οὖν ἐπὶ τῷ ῥητῷ
τῷ τὸ ἀπώσατο τὸ σκήνωμα ἰωσήφ·
καὶ τὴν φυλὴν ἐφραὶμ οὐκ ἐξελέξατο·
τοῦτόν ἐστιν· οὐκ ἠθέλησε κασιλεύ
ειν ἀπὸ τοῦ ἰωσήφ· οὐδὲ ἄρχοντα
ἀπὸ τοῦ ἐφραίμ· ἐξελέξατο γὰρ τὴν
φυλὴν ἰούδα, ἵνα ἀπὸ τοῦ ἰούδα κασι
λεύη τοῦ λαοῦ· τῶν μὲν οὖν ἐπὶ τῆς ἱερ
ίας μόνον, ἣ καὶ λεγόμεν προφητεί
αν εἶναι τοῦτο τὸ ῥητόν· περὶ τῶν
μελλόντων κατὰ τοὺς χρόνους γίνε
σθαι σαλομῶν· τοῦ ἀσὰφ γὰρ ὁ ψαλμός·

ἀρχαιότερος οἶμαι οὗτος· ἡ σύμπο-
λον τί ἐστιν καὶ ἐν τούτοις δηλούμενον·
τολμῶ δὴ καὶ λέγω· ὅτι τὸ σχίσμα τὸ
τότε τοῦ λαοῦ· προφητεία ἦν τῶν σχι-
μάτων καὶ τῶν αἱρέσεων, τῆς ἀληθι-
νῆς ἰλημὴ, εἰκλησίας τοῦ θεοῦ· ὥσπερ
τότε οὐκ ἐκείνων κασιλεύμενοι ἀπὸ
τοῦ πέρματος δὰδ οἱ ἀπὸ τῶν φυλῶν
τοῦ ἰηλ· ἀλλοὶ μηφέρον· τὸν τὴν σκληρότη-
τα τοῦ ἱερουσαλὴ, ἐρήκασιν· οὐκ ἔστιν
ἡμῖν μερὶς ἐν δὰδ· οὐδὲ κληρονομί-
α ἐν υἱῷ ἰεσσαί· οὕτω μέχρι τοῦ δεῦρο
προφάσεσι ποικίλαις, οἱ ἀφιστάμε-
νοι τῆς ἐκκλησίας· ἔτε ἐπισκόπου
μεμφόμενοι· ἔτε ἁμαρτήματα ἐν τῷ
λαῷ λέγον τεσφεύγειν· ὡς αὐτοὶ κα-
θαροὶ ἀπὸ ἁμαρτημάτων, φασὶ· τὸ οὐ
κ ἔστιν ἡμῖν μερὶς ἐν δὰδ· οὔτε κληρονομί-
α ἐν υἱῷ ἰεσσαί· τινὲς δὲ αὐτὰ καὶ γυ-
μνῶς λέγουσιν· ὥστε μηδὲ ἑρμηνεί-
ας αὐτοῦ χρείαν ἔχειν· πολυθάνουσιν

μαρκιωνιτῶν· ἆρα ἐπίν σοι μερὶς ἐν
δᾶδ· καὶ κληρονομία ἐν υἱῷ ἰεσσαί;
ἀποκρίνεται· οὐκ ἔπιν ἡμῖν μερὶς ἐν δᾶδ·
οὐδὲ κληρονομία ἐν υἱῷ ἰεσσαί· ἠρνήσαν
τὸ γὰρ τὸν γενόμενον ἐκ πνεύματος
δᾶδ κατὰ σάρκα· καὶ πνευ θάνου
τῶν ἀπὸ οὐ αλεν τίνου· ἆρα ἐπίν σοι με
ρὶς ἐν δᾶδ· καὶ κληρονομία ἐν υἱῷ
ἰεσσαί; καὶ οὗτος ἀποκρίνεται καὶ ἐ
ρεῖ· ἐγὼ ἄλλον θν ἔγνων μετ ζονα τοῦ θυ
δᾶδ· τοῦ υἱοῦ ἰεσσαί· μετ ζονα ἐκείνου
(ν) προσεκύνει ὁ ἰεσσαί· ὁ μοίω καὶ οἱ
ἀπὸ οὐ αλεν τίνου σαφῶς λέγουσιν· οὐ
κ ἔπιν ἡμῖν μερὶς ἐν δᾶδ οὐδὲ κληρο
νομία ἐν υἱῷ ἰεσσαί· οὕτως ἐλθὲ
ἐπὶ κασιλεύδην· τὸ αὐτόσοι ἐρεῖ· ὑ
ὅλως αἰπλεῖται τῶν αἱρέσεων, καὶ
τῆλ ἐξ εἰ ὁμολογήσουσι· καὶ ἐροῦσι τὸ
ἐρημένον τότε ὑπὸ τοῦ σχίσματος·
τὸ οὐκ ἔπιν ἡμῖν μερὶς ἐν δᾶδ· οὐδὲ
κληρονομία ἐν υἱῷ ἰεσσαί· ἐστὶν ὃ

Ἐκεῖνοι πόντες ὡς περὶ ἀπὸ τοῦ
ἱερουσαλὴ, καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς τοῦ ἰ
ωσηφ. διατί δὲ ἀπὸ τῆς φυλῆς τοῦ
ἰωσηφ καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς τοῦ ἐφραίμ.
ἄξιόν ἐστιν ἰδεῖν μάλιστα κατὰ τὴν τρο
πολογίαν. σαφὲς δὲ ἔσται, θῦ διδόντο
ἐν χῷ τὸ λεγόμενον. ἐκ παραθέσεως
ἐπὶ τοῦ κειμένου ἐν τῷ ἰεζεκιήλ, ὡς
διηγήσεως ἐφ' ἡμᾶς ἐφθακυίας,
καλῶς ἐχούσης εἰς τὸν τόπον τὸν
προφητικόν. λέγεται δὴ πρὸς τὴν
ἰλημ. ὁ πήρ σου ἀμορραῖος. καὶ ἡ
μήτηρ σου χεταία. καὶ ἥκουν παρα
δόσεως εἰς τὸν τόπον, οὕτως. ἀ
κρααὴ. πρὶν γένηται ἀκρααμ.
πρὶν τῶν ἐπαγγελιῶν, τὸ γένος ἦν δι
ὰ τὸν κίον ἀμορραῖος. καὶ σάρρα ἀνά
λογον τῷ ἀκρααὴ, τὸ γένος ἦν πο
τὲ χεταία. καὶ ἦσαν ἐκ τῶν ἐθνῶν
ἐκείνων παροικοῦντες αὐτοῖς, ἅπερ
ὕπερον ὁ θ̄ς ἐξολοθρεύει. ὡς περ

οὐν φασιν οἱ τὴν παράδοσιν πα-
ραδεδωκότες· ἔτι τις ἔλεγεν ἀμῶν,
φαύλωι μὲν καὶ ὑπὸ γενομένω, ἀμοῦ
ἐθνικοῦ πρότερον, ὑπέρον δὲ πι-
στοῦ· ὅτι ὁ πήρ σου ἐθνικὸς ἦν· ὁ πα-
τήρ σου εἰδωλολάτρης ἦν· μεταμοοῦν-
τι δὲ αὐτῷ, ἔλεγεν· ὁ πήρ σου ἄλλος
ἦν· ὁ πήρ σου δίκαιος ἦν· οὐκ ἀμέφε-
ρεν ἐπὶ ἄλλον καὶ ἄλλον πρᾶ· ἀλλ' ἐπὶ
τὸν αὐτὸν πρὶν πιστεῦσαι· καὶ ἐπὶ αὐ-
τὸν μετὰ τὸ πιστεῦσαι· καὶ οὐκ ἐ-
πιστεύσατο ἀν ὁ τοῦτο ἐτιπῶν, οὕτως ἐ-
πεὶ ἁμαρτωλὸς ἐγόνεν ἰλήμ, ἀκό-
ει· ὁ πήρ σου ἀκρα ἀμ ἀμορραῖος ἦν·
ὁ πρὸ τοῦ πιστεῦσαι· ὁ μηδεύπω ὑπὸ
τοῦ θεοῦ χρηματισθείς· καὶ σάρρα
ἡ ἐκείνου τοῦ ἀκρα ἀμ γυνή· ἐκείνη
σου μήρ ἦν· ἁμαρτωλὸς γὰρ ὤν, οὐκ ἐ-
ὰ κρα ἀμ τοῦ δικαίου υἱός· ἀπιστος
ὤν· οὐκ ἐ ἀκρα ἀμ τοῦ πιστεύσαντος
υἱός· ἐμεμόνη ταίσοι τὸ ἐκ τὸν ἐν ὦ

ἰεζεκιὴλ· καὶ οἱ ἐστὶ αὐτὸ παραδε-
δομένοι ἐν διηγήσει ὡς οἶμαι οὐκ ἐν
καταφρονήτως, ἐν δὲ καὶ ἐπὶ τὸ ἀ-
πώσατο τὸ σκήνωμα ἰωσήφ, καὶ
τὴν φυλὴν ἐφραὶμ οὐκ ἐξελέξατο· τὸ
σκήνωμα ἰωσήφ· ἀπὸ αὐτοῦ ἐστιν· οἱ
τινες ἐστὶν ἐφραὶμ καὶ μανασσῆς·
καὶ ἐστὶν οὗτοι υἱοὶ ἰωσήφ, ἐφραὶμ καὶ
μανασσῆ, καὶ τῆς αἰτυπίας ἀσεννέθ·
ὅτε οὖν ἀπώσατο τὸ σκήνωμα τοῦ
ἰωσὴφ ὁ θεὸς, ἀπώσατο τοὺς ἀπὸ τῆς
αἰτυπίας· ἀπωθούμενος γὰρ, τὴν
φυλὴν ἐφραὶμ ἀπωθεῖται· οὐτὸν υἱ-
ὸν τοῦ δικαίου ἰωσήφ· ἀλλὰ τῆς αἰτυ-
πίας ἀσεννέθ· καὶ ἕκαστος δὲ ἡ-
μῶν κινδυνεύει· τινὸς εἶναι υἱὸς φαύ-
λου· μεμνημένου ἐν ἴστε τοῦ αὐτοῦ
ὡς πρότερον φαῦλος ἦν· ἀπεῖος
δὲ γενόμενος τοῦ ἀπείου ἐκείνου· ὡς
ὕστερον δίκαιος ἦν· οἷον τολμή-
σαι μὰν καὶ ἐστοίμι· ὅτι φαύλου τοῦ

προδότου· μαθητής ἐστιν ὁ προδό-
της τῶν μεμαθηκότων τὸν λότον· παύ-
λου δὲ τοῦ ἀποστόλου μαθητής ἐστιν, ὁ
μιμησάμενος παύλου τὸν υἱόν, καὶ τὴν
ἀποστολήν· καὶ ἐξελέξατο τὴν ψυχὴν
ἰούδα, διὰ τὸν χν̄· πρόδηλον γὰρ ὅ-
τι ἐξ ἰούδα ἀνατετάλκεν ὁ κ̄σ̄ ἡμῶν· ἐ-
ὰν τοίνυν ἀκούσης· ἀπώσατο τὸ σκήνωμα
ἰωσὴφ, ἄκουε περὶ τῶν αἱρέσεων·
ἐὰν ἀκούσης καὶ τὴν ψυχὴν ἐφραιμ
οὐκ ἐξελέξατο, ἄκουε περὶ τῶν ἑτ-
ροδόξων τὸ λεγόμενον· ὥστε τετηρεῖ-
καμεν ἐν τοῖς ἐσ τὸν ὠσηὲ ἡμῖν πρα-
γματεθεῖσιν· τὸ ὄρος τὸ σιὼν ὃ ἠγά-
πησεν· ἆρα τοῦτο τὸ ἄψυχον, ἢ ἐκεῖ-
νο περὶ οὗ πολλάκις λέγεται· ἀλλὰ προ-
σεληλύθατε σιὼν ὄρει· καὶ πόλει
θεοῦ ζῶντος· ἰλὴμ ἐπουνίω, καὶ
ὠ, κοδόμησεν ὡσμονοκερώτων
τὸ ἁγίασμα ἀντοῦ· αἱ ἄλλαι ἐκ δόσ
ἔχουσιν· καὶ ὕψη τὸ ἁγίασμα αὐτοῦ·

δηλοῦσαι, ὅτι καὶ τὸ μονοκερώτων,
ἀντὶ τοῦ ὑπηλοῦ ἐτάχθη. καὶ τάχα τρο
πικῶς νῦν μονοκέρωτας ὀνομάζει.
τοὺς ἐν τῷ θῷ, ἐνὶ κέρατι κερατίζον
τας τοὺς ἐχθροὺς, καὶ λέγοντας. ἐν σοὶ
τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν κερατιοῦμεν. καὶ
ὑπώσει κέρας λαοῦ αὐτοῦ. ἐν κέρας,
οὗ τὰ κέρατα τοῦ λαοῦ ὑποῖ ὁ θσ̄. ἐν τῇ
γῇ ἐθεμελίωσεν αὐτήν. τὴν φυλὴν
ἐούδα. τὴν ἀπὸ χῦ. ἐς τὸν αἰῶνα. ὡς
ἐξελέξατο δᾶδ τὸν δοῦλον αὐτοῦ. ἐδεί
χθη παρρᾶσις ἡμῖν. ὅτι δᾶδ, ἀντὶ τοῦ
χῦ ὀνομάζεται. ὅτ' ἂν γὰρ ἐν τῷ ἱε
ζεκιὴλ. δᾶδ ὁ δοῦλος τοῦ θεοῦ προ
φητεύεται μέλλειν ποιμαίνειν τὸν λα
ὸν. καὶ τὸ πλανώμενον ἐπιπρέφη. ὡς
τὸ ἀπολωλὸς ἐπιζητεῖ. καὶ τὸ συν
τετριμμένον θεραπεύει. οὐ περὶ τοῦ
ἀνουνομιπεόν λεγέσθαι τοῦ δᾶδ, ἀλλὰ
περὶ τοῦ σρ̄ς ἡμῶν. τοῦτον γὰρ ἐξε
λέξατο ὁ θσ̄. δοῦλον ὄντα ἑαυτοῦ καὶ

ἰὸν καὶ δοῦλον· καὶ ἀνέλαμεν αὐτ.
ἐκ τῶν ποιμνίων τῶν προκάτων·
ἐξόπισθεν τῶν λο χεομένων ἐλα
μεν αὐτόν· οὐκ εἰ χεν ἀλλότι ὀνομάσαι
ἐπὶ τῆς ποιμαντικῆς δᾶδ ὀλόγος.
ἢ τὰ λο χεόμενα πρόκατα· ἀλλ ἵνα
ἐπαινέσῃ τὸν δᾶδ, μαιούμενον τὰ
πρόκατα· καὶ ἐκλαμμάνον τὰ τὰ
γεννώμενα, οὕτως ὠνόμασεν· τοιοῦ
τος γὰρ ἐπὶ ὁ ἄγλος· μαιοῦται τὰ γεν
νήματα τοῦ δικαίου· οἷον ἐπεὶ γὰρ ἐ
φοκοῦντο αἱ μαῖαι τὸν θν, ἐποίησαν
ἐν αὐταῖς οἰκίας· μαῖαι εἰσὶ φοκού
μεναι τὸν θν. αἱ μαιούμεναι τὰ γεν
νήματα ἵνα ὁλόκληρα γένηται·
τὰ ἔργα τῆς ἀρετῆς· αἱ πράξεις αἱ
δίκαιαι· καλοῦ οὖν ποιμένος ἔργόν
ἐπιν· ἐξόπισθεν εἶναι τῶν λο χεομέ
νων ὧν ἐλέφθη· ἐλεγον πρὸ κραχέ
ων περὶ τῶν ὀπισθεν· ὁ ῥῶις ὁ τῆς
ἐμπροσθένου ἐπὶν, ἵνα αὐτῶ ἀκολου

θῆ. σ. καὶ ὁ πισθέν σου ἐστίν; δίνα
ται γὰρ καὶ ἐν ταῦθα, κἀκεῖ εἶναι. ἐ
πεὶ περὶ οὐκ ἔστιν σῶμα ἐν ἐνὶ τόπ
μόνω, τυγχάνον. ἐξὸ πισθέν δέ σου
ἐστὶν, ὅ τἀν ἐκλοχεύ. ὅ τἀν ὠδίνης
καὶ γεννᾶς. τί δὲ ὠδίνεις. καὶ πῆ
λοχεύ, ἢ ὅ τἀν λέγης. ἀπὸ τοῦ φόβ
σου κε ἐν γαστρὶ ἐλάβομεν. καὶ ὠδι
νήσαμεν, καὶ ἐτέκομεν. πνα σωτη
ρίας σου ἐποιήσαμεν ἐπὶ τῆς γῆς.
Ἐὰν οὕτως ἀπὸ τοῦ φόβου κυ λαμβά
νης ἐν γαστρὶ. Ἐὰν οὕτως ὠδίνης ἵνα
τέκης, ζήτει τὴν μαῖαν. ἔρχεται χσ.
ὃν ἐξὸ πισθεν τῶν λοχευμένων ἐ
λαμενὸ θσ. ποιμαίνειν ἰακὼβ τὸν
δοῦλον αὐτοῦ καὶ ἰηλ τὴν κληρονομ/
αν αὐτοῦ. οὐμάτην οὐδὲ ταῦτα. ὁ που
λαὸς, τὸ ἄνθρωπ/κὸ τερονόνομα, τὸ
ἰακὼβ ἔρηται. ὅ πουδὲ καὶ κληρο
νομ/ά καὶ κρεῖτον. τὸ τελειότερον ὄ
νομα ἰηλ. οἴδαμεν γὰρ ὅτ/ἄνθρον αὐτ

ἐπὶ τῶν πεπαραικέναι καρῶς δέ-
δοται τὸ ὄνομα τοῦ ἰηλ. ποιμαίνειν
οὖν ἰακὼν τὸν δοῦλον αὐτοῦ· καὶ ἰηλ
τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ· καὶ ἐποίμα-
νεν αὐτοὺς, οὐδὲ ἀλλὰ ὀχῦ, ἐν τῇ
ἀκακίᾳ τῆς καρδίας αὐτοῦ· μόνος
ἰσ̄, κακίαν οὐκ ἔχει· ἀλλότριος πά-
σης κακίας· ἁμαρτίαν τὰρ οὐκ ἐποί-
ησεν· οὐδὲ ἐρεθηδόλος ἐν τῷ στόμα-
τι αὐτοῦ· αἱ ἄλλαι δὲ ἐκδόσεις πε-
ποιήκασιν, ἐν τῇ τελειότητι τῆς
καρδίας αὐτοῦ· οὕτως οὖν ποιμαί-
νει ἡμᾶς χσ̄ ἐν τῇ ἀκακίᾳ τῆς καρ-
δίας αὐτοῦ· καὶ ἐν τῇ συνέσει τῶν χει-
ρῶν φησὶν αὐτοῦ, ὡδήγησεν αὐτοὺς·
οὐ μὲν ποιμαίνει τῇ ἀκακίᾳ τῆς καρ-
δίας, ἁρμόζον τὸ τῆς ἀκακίας ὄνομα·
ὅπου ποιμαίνει· οὐδὲ ἐν συνέσει
τῶν χειρῶν οἰκονομεῖ, ὁδηγεῖ καὶ δεῖ
κνυσι τὴν ὁδόν· μακάριοι οὖν οἱ ἄξι
ι ἐν τῇ συνέσει τῶν χειρῶν χυ ὁδηγεῖσθαι·

ὅδη γούμενοι γὰρ ὑπ' αὐτοῦ, φθά-
σουσι πρὸς τὸν πρᾶ καὶ θν̄ τῶν ὁ-
μῶν· ὦ ἐπιν ἡδόξα καὶ τὸ κράτος·
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων ἀμήν:-
ὁ μιλιῶν ⊕

εἰς τὸν π̄, ψαλμὸν ὁμιλία α̅

Αἱ ἐν ἁλίῳ πνι ἐχαὶ, πάντως ἐπι-
τελοῦνται· καὶ ἐπιμαρτοῦντος τοῦ ἐχο-
μένου, ἐφίσταται ὁ θσ̄, καὶ λέγει· ἰδοὺ
πάρ ἐμι· ἤνξατο τοίνυν προφητικὴ
καὶ ἐν ἁλίῳ πνι· ἐν τῷ πρὸ τούτου
ψαλμῷ· περὶ τῆς ἀμπέλου τὸ προ-
φητικὸν πνᾶ καὶ ἔτεν· ὁ θσ̄ τῶν
δυνάμεων ἐπίστρεψον δή· ἐπίκλεψον
ἐξουνοῦ καὶ ἴδε· καὶ ἐπίσκεψαι τὴν
ἀμπέλον ταύτην· καὶ κατάρτισαι αὐ-
τὴν καὶ ἐποίμασον· ἣν ἐφύτευσεν ἡ δεξι

ἄσου· ἔτι τὰ ἅμα τῷ ἔξασθαι, ὃ θῦ
ἐπέκλεψεν ἐπὶ τὴν ἄμπελον· ἰ
δὼν αὐτὴν, ἐπεκέστατο αὐτήν· κατήρ
τισεν αὐτήν· ἤνεγκε τοὺς καρποὺς·
οἱ καρποὶ ἔρχονται ἐπὶ τὰς λήνους·
διὰ τοῦτο γράφεται ψαλμοὺς ἐξῆς τῇ ἐχῇ
τῇ περὶ τῆς ἀμπέλου, ὃ ὑπὲρ τῶν
λήνων· καὶ ἔτι περ κατὰ τὰ ἐρημένα
ὑπὸ τοῦ σρ̄ς λέγοντος· ἐγὼ ἐμὶ ἡ
ἄμπελος ἡ ἀληθηνή· ὑμεῖς τὰ κλή
ματα· ὁ πηρμοῦ ὁ γεωργός ἐστιν·
ἐκλήματα ἐσμὲν συμπεφυκότα ἰῦτ̄
χῶι· καὶ ἡνωμένα αὐτῶι· ὑπὸ τοῦ
πρ̄ς καὶ θεοῦ τῶν ὅλων γεωργούμεν·
καθαιρόμενα· ἵνα καρπὸν πλείο
ν ἀφέρωμεν· ἀναγκαῖόν ἐστιν ἐλπί
σαι· ὥστε καὶ ἐπὶ τὰς λήνους τὰς
ἐπουνίους ἥκειν ἡμῶν τοὺς καρποὺς·
τοὺς κότρυας πεπείρους· τὰ ἔργα
τὰ ἀγαθά· τοὺς καρποὺς τοῦ πν̄ς·
ἵνα οἱ ψαλμοὶ οἱ ὑπὲρ τῶν λήνων· ὃ

μιᾶς μηνοῦ· ἀλλὰ πλειόνων, λεχ
θῶσιν· καὶ ἐφ' ἡμῖν καὶ τοῖς ἡμετέ
ροις καρποῖς· ὡς περὶ δὲ ἐν ταῖς
γεωργίαις γένη ἐστὶν διάφορα καρπῶν
ἀμπελικῶν· καὶ ἔτι καρποί· Ὁ
ποιοῖδε φέρε ἔτι πεῖν μέλαινα σα
φυλὴν· καὶ μέλανα οἶνον ποιοῦντες,
τοιόνδε· καὶ καρποὶ λευκὸν οἶνον
ποιοῦντες· καὶ καρποὶ τοιοῖδε·
οἶνον γλυκὺν· καὶ ἄλλον, ἑτέρας ποι
ότητος μετέχοντα, οὕτως ἐὰν κα
τανοήσεις τὴν ποικίλην τοῦ θεοῦ
ἐκκλησίαν· καὶ τὰς διαφόρους πο
λιτείας· οὐ λέγω τὰς ψεκτάς· ἀλλὰ
τὰς ἐπαινετὰς, εὑρήσεις πλεονάς
μοὺς διαφέροντας· καὶ οἷον εἰ ἤθη
ἐπαινετὰ· περὶ τὸ πρακτικόν· πε
ρὶ τὸ θεωρητικόν· περὶ τὸ διδασκα
λικόν· περὶ τὸ ἐπισκεπικόν· πε
ρὶ τὸ κοινωνικόν· περὶ τὸ φιλογνοῦ·
τούτους οὖν τοὺς καρποὺς, οὐχ ἡ ἀ

ναμιχθῆναι· ὡς γὰρ ἐκεῖ ἐπὶ
τῶν γεωργῶν γίνεται· καὶ ἑκά
πη ἄμπελος· καὶ ἕκαπον γένος κο
τρύων· εἰς λημνὸν ἔρχεται ἰδίαν,
τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκ ἀνοήσης· τῆνα
τὰς λημνοὺς τὰς πνευματικοὺς, ὁ
τεῖ τίνα τρόπον ἕκαπος ἐν τῷ ἰδίῳ,
τάγματι ἀναπήσεται· καὶ κατὰ τὴν ἀ
ναλοτίαν τῶν ἑαυτοῦ προτερημά
των καὶ τῶν ἀνδραγαθημάτων· εἰς
τὴν δὲ τὴν λημνὸν ἀπελεύσεται· καὶ
τάχα ὥς περ ἐπὶν οἶνος· ὁ μέντις
δεσποτικὸς· ὁ δέ τις δούλοις ἁρμόζ.
καὶ τοῦ δεσποτικοῦ· ὁ μὲν καυτιλικός·
ὁ δὲ οὗτοι οὗτος· ἀλλ ὑποδεέτερος,
οὕτως ἐρεθεῖεν ἄν· καὶ ἐν τοῖς πολ
λοῖς καρποῖς τῆς ἐκκλησίας· ὁ
μέντις διὰ τὸ πνευ τῆς δουλείας
τὸ εἰς φόκον, οὐδὲ πωχωρῆσαι τὸ
πνευ τῆς υἱοθεσίας· φερόν καρπ
οἱ ὀνεῖδοι λικόν, ἀλλὰ πότιμον· ἀλ

ρος δὲ φέρων καρπὸν διὰ τὸ πνά-
της υἱοθεσίας· οὐδουλικὸν· ἀμπέλε-
θερικόν· πεποιημένον εἰς τὸ δεῖ-
πνον τὸ μέγα· ὅ ποι εἶ ὁ οἰκοδεσπό-
της· τιμῶν τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου
τοῦ υἱοῦ· τὰ δὲ ὑπὲρ τῶν μηνῶν,
καὶ ταῦτα εἰς τὸ τέλος ἐστίν· ἐπιτὰρ
ἡ ἀμπέλος γεωργεῖται· καὶ ἐπιφέ-
ρει τοὺς καρποὺς· τολμῶ γὰρ ἐς
μέγω· ὥς περ ἐπὶ τοῦ, ὅ που ὁ θε-
ρισμὸς, συντέλεια αἰῶνος ἐστὶν,
οὕτως καὶ ἐπὶ τῆς ἀμπέλου τρυγη-
τὸς, συντέλεια ἐστὶν αἰῶνος· ταῦτα
μὲν εἰς τὴν ἐπιτραφήν· ἐπεὶ δὲ
χρὴ ἐν ταῖς ἐπιληνίοις ὠδαῖς, ἱ-
λαρὰ εἶναι τὰ ἐπαγγελλόμενα· ἅτε
ἐκφραινομένων τῶν τρυγόντων ἐς
σφαγόντων οἶνον· τὸν ἐκφραίνοντα
καρδίαν ἀνοῦ, διὰ τοῦτο τὰ ἐν τῷ ψαλ-
μῷ, ὡς ἐν ἐπιληνίῳ, τλυκύτατά
ἐστι καὶ θαυμαστά· οὐμόνον ἐν λαῦθα.

ἀρρὰ καὶ ἐν τοῖς ἄρροις ἐπιλημίοις·
λεγέω δὲ, τῶι ὀγδόω ψαρμῶι καὶ τρί
τωι ὀγδοηκοστῶ· καὶ γὰρ ἐκεῖνα ἐν
φροσύνης ἔχεται· οἷον· κε ὁ κς ἡμῶν·
ὤσθαι μαπὸν τὸ ὄνομά σου ἐν πάσῃ
τῇ γῇ· ὅτι ἐπήρθη ἡ μεγαλοπρέπει
ά σου ὑπὲρ ἄνω τῶν οὐρῶν· ἐκ πόμα
τος νηπίων καὶ θηλαζόντων κα
τηρτίσω αἶνον, καὶ τὰ ἐξῆς· καὶ πά
λιν ἐν τῷ ὀγδοηκοστῷ τρίτωι· καὶ αὐ
τῷ ὄντι ὑπὲρ τῶν λημνῶν, ἐν φροσύ
νης ἐπιλόγια τὰ ἐπαγγελλόμενα·
ὦ ἀγαπητὰ γάρ φησι τὰ σκηνώμα
τά σου κε τῶν δυνάμεων· ἐπιποθεῖ
καὶ ἐκλείπει ἡ ψυχήμου, εἰς τὰς
αὐλὰς τοῦ κυ· οὕτω σοῦν καὶ ἐν θά
δε· ὁ ποῖα ἀεὶ λέγεται ἐν ταῖς ἐπιλη
νίοις ὠδαῖς, κατανόησον· ἀγαλ
λιάσθε τῶι θῶι, τῶι κοηθῶι ἡμῶν· ὅ
σον μὲν γὰρ ἐπίκειται ὁ καρπὸς τῇ
ἀμπέλῳ· ἀγωνιῶ καὶ οὐδέπω ἀγαλ

μῶι· οὐ γὰρ οἶδα πότερόν ποτε καὶ
σωμδυνήσεται συγκαῖσαι τὴν ἄμπε
λον καὶ ξηρᾶναι αὐτὴν, ἢ ἀλλό τι συμπτῶ
γενέσθαι, ὥστε λεχθῆναι τὰ κατά
λοιπα τῆς καμπῆς κατέφαγεν ἡ ἀ
κρίς· τὰ κατάλοιπα τῆς ἀκρίδος,
κατέφαγεν ἡ ἐρισίκη· καὶ κινδυνεύει
ἡ ἄμπελος πρὸ τῆς τρύγης· ὅτ' ἂν
δὲ ἐπιπῆ ὁ καιρὸς τοῦ τρυγᾶν, καὶ φέ
ρωνται οἱ κότρυες ὑπὸ τῶν φερόν
των αὐτοὺς ἀγελῶν ἐπὶ τὰς ἐπουνί
ους λήνους, μέγεται· ἀγαλλιᾶσθε τῷ θεῷ,
τῷ κοινῷ θεῷ ἡμῶν· ἐπεὶ δὲ ἀγαλλιάσε
διαφοραί εἰσιν· ἡ δὲ ὑπερέχουσα ἀγαλ
λίασις ἐστὶν ὅτε ἀγαλλιώμενος τῷ
θεῷ ἀγαλλιᾶτε· ἀνάλογον τὸ χαίρειν
ἐν θεῷ, διὰ τοῦτο φησὶν οὐχ ἁπλῶς
ἀγαλλιᾶσθε· ἀλλὰ ἀγαλλιᾶσθε τῷ θεῷ·
καὶ μακάριόν ἐστιν πάντα τὰ κινήμα
τα τῷ θεῷ ἀνατιθέναι· εἰ μὲν οὖν ἐπὶ
τὰς λήνους ἔρχον ταίσου οἱ καρποί·

ἄκουε τοῦ ἀγαπᾶσθε τῶ θῶ, τῶ
κοη θῶ ἡμῶν· ἐστὶ δὲ ἡ μαρτὲς, καὶ δὲ
ἡ μετανοίας καὶ ἐστι προφῆς, μὴ ἀγαπ
πῶ.. ἀγγὰ λυπήθητι· ἔστι ποιμὶ γὰρ ἂν
ἐσὺ κ ἔτνη τὴ λύπη.. λυπήθητι τῶ
θῶ, τῶ κοη θῶ σου· ἡ γὰρ κατὰ θυμὸν
λύπη, μετάνοιαν ἐστὶ σοφίαν ἀμεταμέ
λητον κατεργάζεται· καὶ πάντα δὲ
τῶ θεῶ ποίει· ἔστιν γὰρ καὶ μὴ τῶ
θῶ ποιεῖν· ἀγαπᾶς, τῶ θῶ ἀγάπα.
ἀγγὰρ ἀγγότι ἀγαπᾶς παρατὰ θεῖα,
οὕτω θεῶ ἀγαπᾶς· οἷον ἀρτύριον ἐ
ὰν ἀγαπᾶς, οὐτῶ θεῶ ἀγαπᾶς· δο
ξάριον ἐὰν ἀγαπᾶς, οὐτῶ θεῶ ἀγαπᾶς.
ἐὰν τέρψις τέκνα σαρκίνως· καὶ πλή
χνοις σαρκίνοις, οὐτῶ θεῶ ἀγαπᾶς.
ἀγγὰ ὡς ἐκείνη ἡμακαρία μὴρ τῶν ἐπὰ,
κατὰ τὰ ἐν τοῖς μακκαμαϊκοῖς γε
γραμμένα φιλο, τέκν· τῶ θῶ φιλοτε
κν ἔστι· οὕτω σ ἐστὶν καὶ φιλαν δρεῖν τῶ
θῶ· καὶ φιλαν δρεῖν μὲν, οὐτῶ θῶ

δεῖ φιλανδρεῖν· οὕτως ἐπὶν γεωργῇ
τῶ θῶ· μακροθυμεῖν τῶ θεῶι· καὶ
ἔχειν ταῦτα ἐν τῶ θεῶ· ταῦτα διὰ
τὸ ἀγαμιᾶσθε ἐν τῶ θῶ τῶ κοινθῶ ἡ
μῶν· ἔδει γὰρ ἐπεῖν τίνα τρόπον
καὶ τῶ θεῶι δεῖ ἀγαμιᾶν· καὶ πάν
τα τῶ θεῶι δεῖ ποιεῖν· κοινθηθείς
φησιν ὑπὸ τοῦ θεοῦ· τοὺς καρποὺς
ἤνεγκα· ἀμὰ καὶ κοινθηθεὶς ὑπὸ τοῦ
θεοῦ, τὴν συγκομιδὴν ποιήσω τῶν
καρπῶν, ἐπὶ τὰς ἀγίους λήνους·
μὴ ἐπιμανθάνου οὖν τοῦ θεοῦ· καθὸ
κοινθόσου γεγόνεν· διὸ ἀγαμιᾶσθε τῶ
θῶ φῆ τῶ κοινθῶ ἡμῶν· ἐπὶ τε καὶ οἷα
ἐὰν ἐπῆς, ἐλάγονα ἐπὶ τῶν χαρί
των τοῦ θεοῦ τῶν ἐστέ· καὶ ἔοικας
ἀπορήσειν μόγων τῶν καταξίαν
ἀποδοθησομένων τῶ θῶι ἐν εὐχαρι
στίαι· διὰ τοῦτο κούμομαι σε ἀμαμά
βειν τῶ θεῶ ἰακωκ· τουτέστιν ἀσή
μωφωνῆ καρδίας κεκραγύιας

ὑπερκαινούσης τὰ σημαινόμενα.
ἀπορούσης λεξέων. καὶ διὰ τὴν ἀ-
πορίαν τῶν λεξέων, ἀπόῤῥητα καὶ
ἄῤῥητα λαλούσης. ἵν' οὕτως δυνηθῆς
ἀλαλάζειν τῷ θεῷ ἰακώ). θέλεις
δὲ ἰδεῖν πηλίκον ἐστὶν ὁ ἀλαλαγμὸς ἐὰν
τῷ θεῷ γίνηται; κατανόησον. μακά-
ριόσφησιν ὁ λαὸς, ὁ γινώσκων ἀλα-
λαγμόν. εἰ περοὺν ἐπ' οὐδενὶ τῷ τυ-
χόντι μακαρίζεταί τις, ἀναγκαῖον
καὶ τὴν γνῶσιν τοῦ ἀλαλαγμοῦ λαμ-
βάνει. καὶ τάχα ἐὰν ἀναμῆς τὰ λεκτὰ,
ἐὰν ὑπερ ἀναμῆς τὰ ἀπαγγελλόμε-
να τὰ διὰ πόματος φωνούμενα. ἐ-
ὰν ἀναμῆς τὴν γεγωνὸν φωνὴν. καὶ
μόνον νῶ, δυνηθεὶς ὑμνεῖν τὸν θν̄,
τῷ ἀπορούντι ἐπιθεῖναι τὰ ἐὰν
τοῦ κινήματα τῷ λόγῳ. παρὰ τὸ τὸν
λόγον τὸν ἐν σοὶ μηδίνασθαι καταβ-
τοῦ νοῦ τὰ ἀπόῤῥητα καὶ τὰ θεῖα,
τίνι ἀλαλάζεις. ἢ τῷ θῷ, τοῦ περὶ

ἀρχοῦσου ἰακών· καὶ διὰ τοῦτο οἶ
μαι ἀμαράζεις τῷ θῷ ἰακών· ἐπεὶ
καὶ σὺ γέγονας ἰακὼν καὶ πέρ
νιπής· καὶ ἐπέρνισας αὐτόν· ἐπε
λάμου τῆς πέρνης πρῶτον· εἶτα
μετὰ τοῦτο ἔλαμες τὰ πρῶτο, τόκι·
καὶ τρίτον λαμμάνης τὴν εὐλογίαν·
ὅτ' ἂν οὖν τὰ τρία ταῦτα γένηται
περὶ σὲ, καὶ σὺ ἀμαράζεις ὡς υἱ
ὸς τοῦ ἰακὼν· καὶ μιμητὴς τοῦ
πέρνιπου ἰακών· ἴδω μὲν τὸ
ἑξῆς· τί ἡμῖν ἐν τέλλεται διὰ τοῦ ἁλ
πνσ (πρ) οφητικὸς λόγος· λάμεσε
ταλμὸν, καὶ δότε τίμπανον· ταλ
τήριον τερπνὸν μετὰ κιθάρας· ἐν
μέμνοι δίδω σιν ὁ λόγος· τρία δέ με
ἀπαιτεῖ· δίδω σίμοι ταλμόν· καὶ
ἀπαιτεῖ ἀπ' ἐμοῦ πρῶτον, τίμπαν·
δεύτερον, ταλτήριον τερπνόν· εἶ
τα, μετὰ κιθάρας· χρὴ οὖν ἡμᾶς
νοῆσαι τὸ τίμπανον· καὶ ἑτοιμά

σαι αὐτὸ. ἵν' ἐὰν ἀνράκω μεν τὸν
ταρμὸν· κἀν λέγει, ἡ μὲν ὁρόσος, ρά
κετε ταρμὸν καὶ δότε τύμπανον·
δῶμεν τύμπανον· οὕτω δὲ διδόν
τες τύμπανον, ἵνα δῶμεν καὶ τὸ
ταρτήριον· οὐχὰ πρῶς ἀρρὰ τὸ τερ
πνόν· τάχα γὰρ ἐπί τι ταρτήριον
οὐ τερπνόν· καὶ ταρτήριον τερπνὸν,
συνεζευγμένον τῆι κιθάραι· γέγρα
πται γάρ· ταρτήριον τερπνὸν μετὰ
κιθάρας· μὴ τρυπορόσει· καὶ μὴ
ἀρρηγόρει φασίν· ἀρρὰ τήρει ἐπὶ τῆς
ρέζεως· ἆρα γὰρ ἑτοιμάσομεν τὸ
τύμπανον ὁ ποῖον ἔχουσι νοὶ ἀρρότρι
οι τῆς γῆς πίπεως; τί δεδυνάμεθ·
ἄνοι μηδέποτε ἐκ παίδων μεμα
θηκότες μήτε κιθαρίζειν, μήτε
τάρρειν ἐν ταρτηρίῳ· τοῦτο τῷ ὀρ
γάνῳ· τάρειν οὕτως· ὡσοὶ ἐκ
παίδων ταῦτα μεμαθηκότες· ἵ
να ἑτοιμάσωμεν ταρτήριον τερπνὸν

καὶ κιθάρας· ἐπεὶ τοῦτο λέγει· κα
τ' αὐτοὺς ὁ λόγος· λάμετε ψαλμόν· ἀλ
λὰ λάμπομεν ψαλμὸν· καὶ ἑτοιμά
σωμεν ταῦτα· νοήσαντες τίνα ἐστὶ
τὰ λεγόμενα ὅτε τοίνυν δίδωσίμοι
ἡ χάρις τοῦ θεοῦ θεολογεῖν· ὥστε
δύνασθαι ἐκ τῆς θεολογίας· νοεῖν τ
θν· καὶ τιμώσκειν αὐτὸν· καὶ ὑψοῦν
τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ μεγαλύνειν αὐτ.
δίδωσίμοι ψαλμόν· καὶ ἐστιν δωρεὰ
χυ· ὃς ἐστιν· οὐδεὶς ἔγνω τὸν πρά.
ἐστὶ μὴ ὁ υἱς· καὶ ὧι ἂν ὁ υἱς ἀπο κα
λύψη· τὸ ἀπο καλύπτειν τὸν πρά·
καὶ διδόναι ψαλμὸν τὸν περὶ τοῦ
θεοῦ ἡμῶν· καὶ ἔστις γε ἔγνω τὸν
πρά· καὶ σχολάσας, κατὰ τὸ σχο
λάσατε καὶ τρῶτε ὅτι ἐγώ ἐμι ὁ θς·
ἔγνω τὸν θν· ἔλαμε τὸν ψαλμόν· ἀλ
λὰ ἐὰν λάμης ψαλμὸν καὶ σύ· ἀπό
δος ἃ ἀπαιτῆι· ἐκ τριῶν συνέστηκ·
πνσ· καὶ ψυχῆς· καὶ σώματος· ϛ ὁ

ρόσοσε ἅπαι τεῖ ἀτλασμὸν ὁρο
τελῆ· ἵνα ἀγλασθῆσ· ὁρόσοσε κρη
ρος, τῶ πνί καὶ τῆ τυχῆ, καὶ τῶ σώ
ματι· κατὰ τὰ ἐν τῆ περὶ σθεσαρο
νικεῖς ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου εἰρημένα·
τάχα οὖν τὸ τύμπανον, περὶ τὸ σῶ
μα νοῆσαί σε δεῖ· τὸ δὲ ψαλτήριον·
περὶ τὸ πνά· τὴν δεκιθάραν, πε
ρὶ τὴν τυχήν· τύμπανον διατί τὸ
σῶμα· ἐπειδὴ περ καὶ τὸ τύμπα
νον, ξύλον ἔχει δέρμα νενεκρωμένον·
καὶ σὲ δεῖ ἐπὶ τὸν σαυρὸν, νεκρῶ
σαί σου τὰ μέλη τὰ ἐπὶ τῆς γῆς·
καὶ ἐν τῷ ἑκατοστῷ πεντηκοστῷ
ψαλμῷ, διδασκόμεθα, αἰνεῖν ποι
κίλως τὸν θν· καὶ λέγεται κακεῖ·
αἰνεῖ ἑαυτὸν, ἐν τυμπάνῳ καὶ χο
ρῷ· αἰνεῖ δὲ τὸν θν ἐν τυμπάνῳ,
ὃν εκρώσας τὰ μέλη τὰ ἐπὶ τῆς γ.
ὧν μελῶν εἰ θέλεις, ἄκουε τὰ ὀνό
ματα· πορνείαν· ἀκαθαρσίαν·

πάθος· ἐπιθυμίαν κακήν, καὶ
τὴν πρέον ἐξίαν· ὃ τὰν ταῦτα νε
κρωθῆ ἐν σοί· νεκρωθῆ, δὲ, διὰ
τοῦ πρῶτ χῦ· καὶ ἡ σαρξ σου νεκρω
θῆ, ἀνεμθοῦσα ἐπὶ τὸ σημεῖον· ὥς
τε σε τὸ πεῖν, τὸ συναπεθάνομεν καὶ
συζήσομεν· ὃ τὰν ταῦτα ποιήσης,
πεποίηκας τύμπανον· ὅσον γὰρ
ζῆ σου ἡ σαρξ· καὶ τὸ φρόνημα τῆς
σαρκὸς, οὐ νεκρωταί σου ἡ σαρξ·
οὐ δύνασαι ὑμνῆσαι τὸν θν· ἐγὼ νομί
ζω ὅτι ἡ τάξις· καλῶς τὸ ῥηταὶ ἐν
ταῦθα· δότε τύμπανον, πρῶτον·
εἶτα ψαλτήριον τερπνὸν μετὰ κιθά
ρας· τὸ πρῶτον, τύμπανον· εἶτα
μετὰ τοῦτο, ψαλτήριον τερπνὸν μετὰ
κιθάρας· πρῶτον τὰρ δεῖ καταλε
νέσθαι, εἰς τὸν νεκρῶσαι τὰ μέλητα
ἐπὶ γῆς· πρῶτον τὸ εἰς τὸ ἀποκτεῖναι
τὴν ἐν ἡμῖν ἁμαρτίαν, ἵνα μηδυνηθῆ
ἔτι ἐν ἐγεῖν ἡ ἁμαρτία· εἶθ' ὃ τὰν νικη

ἡ ἁμαρτία· καὶ νεκρωθῇ καὶ δυνηθῶ-
μεν δοῦναι τὸ τύπανον· τότε δυνη-
σόμεθα συμφωνίαν ποιῆσαι τοῦ πνε,
πρὸς τὴν ψυχήν· ἢ ἵνα κατὰ τὸ ἀ-
πόπολον ὀνομάσω, τοῦ πνσ πρὸ
τὸ νοῦν· ἵνα εἴπω· ψαλῶ τῷ πνι,
ψαλῶ δὲ καὶ τῷ νοΐ· καὶ δῶ ψαλ-
τήριον μὲν τὸ πνα· κιθάραν δὲ, ἤτοι
τὴν ψυχὴν ἢ τὸ νοῦν· συζεύξασθαι
δὲ ἀμφότερα, δίδωμι μετὰ τοῦ τύ-
πανον· ψαλτήριον τερπνὸν μετὰ
κιθάρας· πνα δὲ ἐὰν εἴπω, τὸ
τοῦ ἀνου λέγω· περὶ οὗ ὁ παῦλος φη·
οὐδεὶς γὰρ οἶδεν τὰ τοῦ ἀνου, εἰ μὴ
τὸ πνα τοῦ ἀνου τὸ ἐν αὐτῷ· ἐπα-
ναλαμμάνει ἡ λέξις· ἔδωκέ μοι
ψαλμὸν, ἄσται τεῖμε τύπανον·
καὶ ψαλτήριον τερπνὸν μετὰ κιθά-
ρας· προπάσσει μοι μετὰ ταῦτα
σαλπίσαι· καὶ ἀναλαμεῖν μεγαλο-
φωνίαν· λέγεται γὰρ ὅτι πάσης

τῆς παρὰ ἀνοῖς δι' ἀνῶν φωνῆς,
δι' οἰῶν δήποτε ὀργάνων. αὕτη μετ'
ἐξ ὧν ἐστὶν ἡ σάλπιγξ. καὶ φασὶ μου
σικῶν παῖδες. ἐν τῇ μουσικῇ, ἦχον
μείζον ἀμὴ εἶναι, τῆς ἀπὸ σάλπιγ
γος. δι' ὃ παραλαμμάν ἐπαίεσι τὸ
διεγείρειν τοὺς θυμοὺς ὧν πρατεσο
μένων. καὶ εἰς τὸ ἀριπεῖς κατας
κεύασαι ὑπὲρ τῶν πόλεων ἀγωνι
ζομένοις. ὁ δεμωσεσωσνόμος, εἰς
δύο εἰδη παραλαμμάν εἰ τὰς σάλ
πιγγας. εἰς τε τὸ τὰς παρεμμολ
τοῦ ἰηλ ἀπαίρειν. Καὶ ἵνα πολεμ
σιν ἐπ' αὐταῖς, καὶ εἰς τὰς ἑορτὰς
τὰς τοῦ κυ. ὡς ἐν τοῖς ἀριθμοῖς
γέγραπται. καὶ ἡμεῖς οὖν κελεύομε
θα ἐπὶ μεγαλοφωνίαν σαλπίζειν
ἐπόρος ὑπηλὸν ἀνάκλθι ὁ ἐσαγελιζό
μενος σιών. ὑψωσον τῇ ἰσχύϊ τὴν
φωνὴν, ὁ ἐσαγελιζόμενος ἱερουσα
λήμ. ὑψώσατε μηφοκεῖσθε. καὶ

ἐν τῷ τελευταίῳ, τὰ μῶν· αἰνεῖ τε
αὐτὸν ἐν ἠχῳ σάλπιγγος· τίς ἐν
ἠχῳ σάλπιγγος δίνα ταὶ τὸν θν̄, ἢ
παῦλος ἐν ἠχῳ σάλπιγγος ἠχεῖ·
ἦν γὰρ μεγαλόφωνος· καὶ εἴ τις ἀλλ
τῶν ἀγγέων θέλων, τοιοῦτος ἦν· θέλε
τε ἰδεῖν ἡλικόν ἐστιν ἡ σάλπιγξ αὐτὴ
ἢ πνευματικὴ, κἀν μὴ θέλωσιν οἱ τῶν
γράμματοφίλοι; ὁ οἱ ἄγελοι, σάλπιγ
ξι χρῶνται· σάλπισει γὰρ, καὶ οἱ
νεκροὶ ἀναπήσονται ἄφθαρτοι ἐν χῷ·
καὶ, ὅτι αὐτὸς ὁ κσ̄ ἐν κελεύσματι
ἐν φωνῇ ἀρχαγέλου καὶ ἐν σάλπιγγι
θεοῦ, κατακλάται ἀπὸ ὠνοῦ· ἆρα
γὰρ τούτων ἀκούοντ οἱ ὁ μεθαυχαλ
κεῖς εἶναι ἐν τῷ ὀνοῦ, ἢ τινὰς κα
τασκεύαζοντας τοῖς ἀγέλλοις σάλ
πιγγας, ἵνα οἱ μακάριοι ἄγελοι σάλ
πίσωσι, καὶ οἱ νεκροὶ ἀναπῶσι δι
ὰ τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος; ἢ τὰ
δόγματα τὰ μεγάλα καὶ τὰ θεῖα·

καὶ ἡ μεγαλοφωνία σημαίνεται, διὰ
τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος· καὶ
ἄγγελοι δὲ ἀσκήμως σαλπίζουσιν, οὐ
δεῖς πρατεῖται τῆς πόλεμον· διὰ
τοῦτο ἐχώμεθα ἵνα ἂν ἔχωμεν σάλ-
πιγγα· μὴ ἀδήλως φθεγγώμεθα·
ἀλλὰ σὺν δέχεται ἐν τῇ σάλπιγγι
πάντα τραμώσωμεν· ἡ δὲ ἰωάν-
νου ἐπωκάλυψις, πολλῶν σὺν πίγ-
γων πεπλήρωται· ἐσάλπισεν ἄγ-
γελος, καὶ τάδε γέγονεν· εἶτα δὲ
τέρος, καὶ τάδε γέγονεν, καὶ ἔπιν
ἰδεῖν πλῆθος σαλπίγγων ἐπουνίων·
καὶ θέων, ἃς οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ σαλ-
πίζουσιν· καὶ ἐὰν ὁ νόμος σκιὰν
ἔχει τῶν ἐπουνίων καὶ ὑπόδειγμα·
λέγεται δὲ ἐκεῖ περὶ τῶν προτε-
ρημένων σαλπίγγων, τὰς σάλπιγ-
γας ἀναμίμαζε· γυμνοὶ τέρον ἀναγ-
νώσκων εἰς τὰς παρὰ τῶ ἰωάννῃ·
ἢ τί τινι ἀλλ' ἔχεις τραφῆ· καὶ πα-

ρὰ τῷ παύλῳ· ἐπὶ τὰς σάλπιγγας
τὰς ἐπουνίους τὰς ἀγγελικάς· καὶ
τὴν μεγαλοφωνίαν αὐτῶν· πότε δὲ
σαλπίσατε; ἐν νεομηνίᾳ· σαλπί-
σατε γὰρ φ^η ἐν νεομηνίᾳ σάλπιγγι· καὶ
πότε; ἐν ἐσήμῳ φ^η ἡμέρᾳ· ἑορτ^ς
ἡμῶν· τῆς νεομηνίας· σύνοδος γίνεται
σελήνης καὶ ἡλίου· καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν
κάθετον· ἡ σελήνη γίνεται καὶ ὁ ἥλιος·
ἐν ἡ νεομηνία αὐτὴ ἐστὶν ἴδεμοι σελήνην
τὴν φωτιζομένην ὑπὸ ἡλίου, τὴν
ἐκκλησίαν· ἴδεμοι ἥλιον τῆς δικαιοσύ-
νης, τὸν κ^ν μου χ^ν ἰ^ν· ὃ τὰν οὖν ἐπὶ
τοαυτὸ γένηται ἡ ἐκκλησία τοῦ χ^υ·
γέγονεν ἡ νεομηνία· ἣς σκιὰν ἔχει ὁ
μωυσέως νόμος· μὴ γάρ τις φ^η ὑ-
μᾶς κρινέτω ἐν κρώσει ἢ ἐν πόσει·
ἢ ἐν μέρει ἑορτῆς· ἢ νεομηνίας· ἢ
σαμμάτων· ἅ ἐστι σκιὰ τῶν μελλόντ·
οὐκ οὖν σκιὰν ἔχει τῶν μελλόντων· καὶ
ὅτης νουμηνίας λόγος· ποίτον

δὲ μεγγόντων; ἄκοιε· νουμηνία
μὲν πάλιν ἐκεῖ· καὶ πανσέληνοι
πάλιν ἐκεῖ· ἀλλ' ἐκεῖ νουμηνίαι, οὐ
χὶ ἀπὸ ἡλίου τούτου· οὗτος γὰρ ἐ
λευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλείας
τῆς φθορᾶς· κατὰ τὰ γεγραμμένα·
οὐδὲ ἀπὸ σελήνης ταύτης· ἀλλὰ
ἀπὸ ἡλίου χῦ γίνεται καὶ τῆς ἐκκλη
σίας, νουμηνίας· τότε οὖν δυνάμεθα
σαλπίζειν· καὶ τότε δυνάμεθα τῆ
μεγαλοφωνίᾳ, τῶν θείων χρήσας
θαι μυστηρίων· τίς ἄρα ἀξιοσφθά
σαι ἐπ' ἐκείνην τὴν νεομηνίαν· ὃ
ἐπὶ τὴν ἐσημον ἡμέραν τῆς ἑορτῆς
ἡμῶν· αἱ ἄλλαι ἐκδόσεις ἔχουσιν· ἀν
τὶ τοῦ ἐσήμου ἡμέρα, ἑορτῆς ἡμῶν·
ἐν πανσελήνῳ· ἐποίησε δέ τις·
καὶ ἐν ἡμιμηνίῳ· ἵνα μάλιστα αἰσθλ
πιγγε παραλαμμάνωνται· καθ' ἑ
καστέρας τὲ σύνοδος γίνεται τῆς σε
λήνης· πρὸς τὸν ἥλιον· καὶ ὅτε λαμ

πρὰ ἡ σελήνη φαίνεται· πεφωτισ
μένη ὅλη ἀπὸ τοῦ ἡλίου καὶ τοῖς ἐ
πιγείοις· πεφώτισται μὲν γὰρ καὶ
ἐν συνόδοις· ἀλλ' οὐχ ὥστε γνωπὸν
εἶναι τὸν φωτισμὸν αὐτῆς· ἐν δὲ
τῇ πανσελήνῳ· καὶ πεφώτισται·
καὶ γνωπός ἐστιν ὁ φωτισμὸς αὐτῆς·
ὅταν οὖν λάμψημον καὶ ἡ ἐκκλησία·
καὶ δυνηθῶ ἐπ' αὐτῆς γενόμενος λα
λεῖν γνωπὸν τοῖς λοιποῖς· Καὶ μὴ γ
ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας οὖσιν τὸ τοῦ ἡλι
ίου δικαιοσύνης φῶς γίνεται τῇ
πανσέλῃνος· ἡ ἑορτὴ ἡ ἀληθινὴ καὶ
ἐπουνίος· καὶ τότε δεήσει σαλπί
ζειν ἐν ἐσχήμῳ ἡμέρᾳ, ἑορτῆς ἡμῶν·
καὶ διὰ τοῦτο ταῦτα ποιεῖν, ὅτι πρόσ
τάγματα τοῦ ἡλίου· καὶ κρίματα τοῦ θεοῦ ἰα
κοῦ· ταῦτα πάντα· τὸ λαμεῖν ἐν ταλ
μὸν· τὸ δοῦναι τίμπανον καὶ τὰ ἐ
ξῆς· Καὶ ποιῆσαι τὰ προστρημένα,
προστάγματά ἐστιν τοῦ ἡλίου· τοῦ ὁρῶν

τι τὸν θν̄· καὶ κρῖμά ἐστιν, κεκριμέ-
νον ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἰακώβ· μαρτύριον
ἐν τῷ ἰωσὴφ ἔθετο αὐτό· τοῦτο τὸ πρό-
σταγμα, ἐν τῷ ἰωσὴφ ἔθετο μαρτύριον·
τί ἐστι τὸ μαρτύριον καὶ τίνι· οὐ τῷ πρι-
ἄρχῃ ἰωσήφ· ἀλλὰ τῷ ἀπὸ τοῦ ἰωσήφ·
τῷ ἀπὸ τοῦ ἐφραίμ· τῷ ἱερουσαλ·
ὃς ἔσχεν τὸν λαόν· μαρτύριον οὖν
ἐκείνω· τὰ λόγια ταῦτα γίνεται· ἠρ-
μηνεύθη δὲ ἡμῖν πολλάκις οὗτος, εἰς
τοὺς σχίζοντας ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας
ἕτερο δέξους ὄντας· μαρτύριον οὖν
αὐτῷ· τὰ λόγια καὶ τὰ προστάγματα
γίνεται τοῦ θεοῦ· εἶτα μετὰ ταῦτα, λέ-
γεται περὶ ὅλου τοῦ λαοῦ μυστήριον· μη-
γε γραμμένον ἐν τῇ ἐξόδῳ, ἀλλὰ πο-
τετολμημένον ὑπὸ τοῦ ἐν τῷ προ-
φήτῃ ὠνσ· λέγεται γὰρ, ἐν τῇ ἐξελθεῖν
αὐτὸν ἐκ γῆς αἰγύπτου, γλῶσσαν ἣν
οὐκ ἔγνω ἤκουσεν· ὅτε φησὶν ἦν ὁ ἰηλ
ἐν τῇ αἰγύπτῳ ἐκραῖ τὶ ὃ κ ἤκουσεν·

ὅτε δὲ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς αἰσύπου,
σφῶσαν ἦν οἰκέγνω· οὐ γὰρ ἡδεῖ
ἐκραΐδι, ἤκουσεν· καὶ τοῦτο δὲ μιπή
ριον ἀπόρρητόν ἐστιν· νόησον γάρ μοι
τὸν ἐκραϊσμὸν, τὴν φωνὴν εἶναι· τὴν
ἀπαγγέλλουσαν τὰ περαστικὰ τὰ ὑ
περκόσμια· ἐπειδὴ περ περαστι
κὸς ἑρμηνεύεται· καὶ τὸ ἐκραϊπί, οἱ
ον εἰ περαστιπί· ὅ τἀν οὖν τὰ περὶ
τῶν περατῶν σωμάτων· τὰ περὶ τὴν περ
τοῦ κόσμου μαθάνωμεν· ὅ τἀν ἐκεῖνα
διαλεγόμεθα πνευματικῶς· ἐκραϊ
πὶ διαλεγόμεθα· πότε δὲ πνευμα
τικῶς ἐκραϊπὶ διαλεγόμεθα, ἢ ἐὰν
ἐξελθόμεν ἐκ γῆς αἰσύπου· ὅσον
ἐσμὲν ἐν τοῖς σωματικοῖς· καὶ οἰκεξερχόμεθ
τὴν αἴσυπον· ἀλλὰ τὸν πηλὸν καὶ τὰ
ἄχυρα ἐργαζόμεθα· οὐδυνάμεθα ἀ
κούσαι τῆς γλώσσης ἦν οἰκέγνω· ὡς
εἴτις τῶν παρόντων ἐπὶ ἐν αἰσύ
πτοι ἐπὶ κατὰ τὴν διάνοιαν· κἀν ἀ

κοὺ ἡλόγων περαντικῶν· καὶ ἀκοὺ
ἡλόγων ὑπηλοτέρων· οὐκ ἀκοὺ καὶ αὐ
τοὺς· οὐ συνίησιν· ἀλλὰ μόνον ὃ ἐξελ
θὼν τὴν αἴτυπον· ὁμαθὼν κατα
λιπεῖν τὰ σωματικὰ, καὶ ὅλος ἔσ
ναι ἐν τοῖς ἐπουνιοῖς· ὁ τὸν θησαυ
ρὸν ἔχων ἐν τοῖς ἐπουνιοῖς, οὗτος
ἐξῆλθεν ἐκ γῆς αἰτύπου· καὶ γλῶς
σαν ἣν οὐκ ἔγνω· ὅτε ἐν αἰτύπω
ἦν· ἀκούει· τυχικὸς γὰρ ἄνος· οὐδέ
χεται τὰ τοῦ πνς τοῦ θεοῦ· μωρία
γὰρ αὐτῷ ἐστιν· καὶ οὐδύναται γνῶναι,
ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται· ἀπέ
πησεν ἀπὸ ἀρσεων τὸν νῶτον αὐτοῦ·
ὅτ' ἂν καταλείπης τὰ αἰτύπια καὶ
τὰ σωματικὰ πράγματα· τότε μέ
λει τοῖς ἀγέλοις ἀπὸ πῆσαι ἀπὸ ἀρ
σεων τὸν νῶτόν σου· φορτία γὰρ κα
ρεὰ ἐπίκει ταί σοι ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας·
καὶ ὅσον εἶ ἐν αἰτύπω· ἐστὶν ἄρσεις
καρύτεται· ἐπὶ τῶν ὤτω σου ἐπίκει

μεναι· ὅτ' ἂν δὲ ἐξέρθησ ἐκ γῆς
αἰσύπου· καὶ καταλίπωσ τὰ σω
ματικὰ· καὶ ἡδηρο σίζη τὰ ἐπου
ράνια· καὶ σκοπῆσ τὰ οὐ ὠνία, τό
τε μελήσει τοῖς ἀγέροις· ὑπηρετῆ
σι τῶ ῥόσω τοῦ θεοῦ· ἀποθεῖσαι ἀ
πὸ ἀρσέων τὸν νῶ τόμσου· ἵνα κο
φίσησου τὸν νῶτον· καὶ δυνηθήσει
ἀποθέμενος τὸν καρὺν τοῦ νακου
χοδονόσορ ζυγὸν, ἀναλαμεῖν τὸν
ζυγὸν τοῦ χυ τὸν ἐλαφρόν· ἀπέστη
σεν ἀπὸ ἀρσέων τὸν νῶτον αὐτοῦ·
αἰχεῖραισ αὐτοῦ ἐν τῶ κοφίνω ἐδού
λεσαν· ὁ ἰηλ ὅτε ἐστιν ἐν αἰσύπτω,
δουλεύει ἐν τῶ κοφίνω· πηλὸν παρα
φέρων· ἀχύρα συνάγων· ἐὰν δὲ ἐξέλ
θη ἀπὸ γῆσ αἰσύπτου, αἰχεῖρεσ αὐ
τοῦ οὐκ ἔτι δουλεύουσιν ἐν τῶ κοφίνω·
ἀλλὰ δυνήσεται τοι οὕτωσ γενέσθαι,
ὥστε συνάγειν τοὺς ἄρτους ἰυ τοὺς
περισσεύοντας ἀπὸ τῶν φαγόντων·

καὶ μετὰ τῶν ἀποκόμων αὐτοὺς ἀ
ποθέσθαι ἐν τῷ κοφίνῳ· ἵνα αἱ πο
τὲ χεῖρες ἐν τῷ κοφίνῳ δεδουμένῃ
αι ἐν αἰτύπτῳ, αὗται ὕστερον ἀπὸ
τῶν περισσεύοντων καὶ πλειόνων·
καὶ γινομένων ἐν τῷ κοφίνῳ μάκως·
ἅμα δὲ, τίς οὐκ ἂν ζητῆσαι καὶ κα
τὰ τὸ εὐαγγέλιον ταῦτα ἀναγινώσκων·
(π) ὄχλος πολὺς ἐν τῇ ἐρημίᾳ ἦν·
ἀκούων τοῦ διδασκάλου· ἄρτος ἐχε
ρέθη ἐμὶ πέντε μόνοι παρὰ ἐνὶ παι
δαρίῳ· καὶ ἰχθύδια ὀλίγα· καὶ π
ὅπου ἄρτος ἐχερέθη, ἐκεῖ κόφινοι
δώδεκα ἐπληρώθησαν· ἀλλὰ ταῦτα·
(ἐχ) ὦτα, ἀκούετω ἀξίως τοῦ λόγου·
καὶ ζητείτω ἄξιος γενέσθαι πρῶτ
ἀνακλιθῆναι καὶ φαγεῖν τῶν ἄρτων·
τῶν μελίπω περισσεύσαντων· ἵν
ἐπεὶ εἰσὶ τινὲς ἄρτοι περισσεύοντες·
οἱ τοῖς ἀποκόμοις διδόμενοι· πεῖ
ρασας ἄξιος γενέσθαι τῶν πρώτ

ἄρτων, ἀνακῆ περισσεύσασι καὶ
ἐν τοῖς κοφίνοις ἐρεθεῖσιν. ἐν θλί
ψει ἐπεκαλέσωμε. ἀποκρίνεται ὁ
θσ τῶι αὐτῶι καὶ λέγει. ἐν θλίψει ἐ
πεκαλέσωμε. καὶ ἐρρυσάμενος.
ὅτ' ἂν ἐν αὐτῷ ὦμεν τῷ πειρασμῷ,
τότε εὐχώμεθα. ἢ γὰρ εὐχὴ τότε ὑπα
κούεται. οἷον κεῖται τὸ σῶμα τοῦ
τεθνηκότος. ὑοῦ ἀνδρὸς ἢ γυναικός.
ἢ πρσ. ἢ μρσ. ἢ φίλου. μὴ ἀργεῖ ἀ
πὸ τῆς εὐχῆς τότε, ὅτε θλίκη. ἀ
νάπα καὶ εὖξαι. δεῖξον τῷ θῷ ὅτι
προτετίμηκας τὴν εὐχὴν, τοῦ πέν
θους. τῆς λύπης. τοῦ κλαυθμοῦ. ἵ
να ἐπιστοιοθσ. ἐν θλίψει ἐπεκα
λέσωμαι, καὶ ἐρρυσάμενος. ἀλλ' ἐ
καὶ ἀλλότι συμκέκηκεν ἐφ' ὧ θλίκη,
νόσοι κλοπαί. τεῦδο μαρτυρίαι ἀλό
γοι. καὶ ἐπὶ ἀλλοσυμκαίνει ἀνιμηφύσει.
τότε μάλιπα εὐχου. ἵνα ἀκούσης ἐν θλί
ψει ἐπεκαλέσωμε καὶ ἐρρυσάμενος.

ξ Ἐπήκουσάσου ἐν ἀποκρύφῳ καταιγίδος· τί συγγενὲς τὸ ἐν θλίψει ἐπεκαλέσω με καὶ ἐρρυσάμην σε· τῷ ἐπήκουσάσου ἐν ἀποκρύφῳ καταιγίδος· πῶς δὲ συγγενὲς, ἄκουε· οἴδαμεν ὅτι σωματικῶς ἡ καταιγὶς, πνευμάτων σφοδρὸν καὶ χειμερινόν· ὅπερ πολλάκις καὶ οἰκίας καταπρέφει· καὶ δένδρα ἐκριζοῖ· καταιγὶς γὰρ, πρᾶγμα ἐπιφοκερόν· ὅτ' ἂν οὖν πειρασμὸς ἡμῖν συμκαίνει χαλεπὸς· οἷον εἰ καταιγὶς ἐπέρχεται ἡμῖν· καὶ ἔπιν καταιγὶς τὸ πνᾶ· τότε πεπιπεμένον ἡμᾶς πειράζειν· ἀλλὰ ὅπου καταιγὶς, ἐκεῖ ἀποκρύπεται ὁ κοηθὸς· καὶ ἔπιν ἐν καταιγίδι ἀποκεκρυμμένος· καὶ ὅτ' ἂν καταιγὶς μεγάλου πειρασμοῦ ἔλθῃ, σὺ ἐπικάλεσαι τὸν κν, καὶ ἐρεῖσοι· ἐπήκουσάσου ἐν ἀποκρύφῳ καταιγίδος· ἐν τὰρ τῷ ἀποκρύφῳ τῆς καταιγίδος ἐγὼ ὤν· καὶ παρὼν τῷ πειρασμῷ,

ἵνα αὐτὸν κωλύσω κατὰ σοῦ πε-
ράζειν σε. ἐπὴ κουσάσου· πιστὸς
γὰρ ὁ θς. ὃς οὐκ ἐάσει ὑμᾶς πε-
ρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ ποι-
ήσει σὺν τῷ πειρασμῷ, καὶ τὴν ἔκ-
βασιν τοῦ δύνασθαι ὑπενεγκεῖν· τοῦ
τοῦ δὲ γινομένου· ἔτι πρόσκειται·
τὸ ἔδω κίμασάσε ἐπὶ ὕδατος ἀν-
τιλογίας· τότε μὲν τῷ λαῷ ἔδω-
κεν ὕδωρ ἀντιλογίας, ἐκ πέτρας·
ἐφ' ὧ εἶπεν μωϋσῆς· ἀκούσατε
μονοὶ ἀπειθεῖς· μὴ, ἐκ τῆς πέ-
τρας ἐξάξομεν ὕδωρ; καὶ νῦν δὲ
ἔπιν τὸ ὕδωρ τῆς ἀντιλογίας ἐν ἀν-
θρώποις· οὐκ ἐμοῦ ἐρμηνεύοντος·
ἀλλὰ τοῦ ἐμοῦ πολλῷ διαφέροντος· ἡ
πέτρα γὰρ ἦν Χς· καὶ ἔπινον ἐκ
πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας·
ὡς περὶ γὰρ ὕδωρ ἀντιλογίας κατὰ
τὴν ἱστορίαν ἐκεῖνο ἦν· οὕτως ἔπιν
καὶ ἐν θάδε ὕδωρ ἀντιλογίας Χ.

πῶσδε ὕδωρ ἀντιλογίας, ἄκου.
ἐὰν ἴδῃς τὰς αἱρέσεις τὰς περὶ
αὐτοῦ. ἐὰν ἴδῃς τὴν διαφωνίαν.
τούτου μὲν μέγοντος ἄρρα περὶ αὐτοῦ
τούτου δὲ ἄρρωσ αὐτὸν νοοῦντος. ἐ
κάπου τί νοοῦντο. ὅ τι ὅ τι τοῦτο ὕ
δωρ ἀντιλογίας ἐπίν. τοῦτο ὕδωρ,
ἔτι πώσιν καὶ ἀνάπασιν. τοῦτο ὕ
δωρ, ἵνα οἱ μὴ κρέπόντες κρέπωσι.
καὶ οἱ κρέπόντες, τυφλοὶ γένωνται.
τοῦτο πιπεύουσι μὲν λίθος ἀκρογω
νιαῖος ἐκλεκτὸς ἔντιμος. ἀπιποῦ
σιδε, λίθος προσκόμματος καὶ πέ
τρα σκανδάλου. δοκιμαζόμεθα οὖν
ἐπὶ ὕδατος ἀντιλογίας. πῶσδο
κιμαζόμεθα ἐπὶ ὕδατος ἀντιλογί
ας. δεῖ ἐν ὑμῖν αἱρέσεις εἶναι, ἵνα οἱ
δόκιμοι φανερὸ γένωνται. εἰ μὴ
γὰρ ἦσαν πρέτονες τὴν γνώμην, οὐ
κἂν δόκιμοι ἐφαινόμεθα. οἱ ἐκκλη
σιαπικοὶ, μὴ ἀπατώμενοι ὑπὸ

τῆς ἀρχιμοτίας· ὑπὸ τῆς πτθα
νότητος· ὑπὸ τῆς συγχρήσεως
τῶν ῥητῶν· ὑπὸ τῶν καλῶς ἐξητε
μένων τὰς γραφάς· καὶ δοκιμα
ζόμεθα ἐν ταῖς αἱρέσεσι· ἐδιὰ τοῦ
τοὺς κλησταπικοὶ γινόμενοι, ἐχό
μεθα κληρονομῆσαι τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ·
ἐν χῷ ἰῦ ὦ ἐπὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος,
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν:-

εἰς τῶ ταλμὸν ὁμιλία α

εἰς τῶ ταλμὸν ὁμιλία υ

Τῶν ἐργάνων· ἃ μὲν ἔχει τὴν ἁρμο
νίαν τὴν μουσικὴν, ἃ δὲ ἐπὶ ἀνάρ
μοπα· ὁ οὖν γεγυμνασμένος ἐν τοῖς
μουσικοῖς ἔργοις· καὶ τὴν τέχνην
ἐκείνην ἀνεπλήφως, ἐπιλέγεται τὴν
ἁρμονίαν λύραν, ἢ κιθάραν· ἢ ταλτή
ριον· καὶ ἐπιλεξάμενος, ἐπιδείκνυ
ται δύναμιν τὴν ἐν αὐτῷ, καὶ τέ

χνην τὴν μουσικήν· φεύγει δὲ προ
τρο πάδην μάμπα. ἐάν τις ἢ κι
θάρα· ἢ λύρα· ἢ ψαλτήριον ἀναρμο
πονῆι· ἵνα μὴ ἀσχημονῆι διὰ τὸ ὄργα
νον ὡς οὐχ ὑπηρετοῦν τῇ τέχνῃ ὁ τε
χνίτης· πρὸς τίμοι οὖν ταῦτα εἴ
ρηται· ἢ ὅτι πάντες ἀνοῖ· οἱ ὀνεῖ κι
θάραι εἰσὶ, καὶ ψαλτήρια καὶ λύραι·
καὶ ζητεῖ ὁ τεχνίτης θσ̄, λύραν μὲν
σικῶς ἡρμοσμένην· κιθάραν καλῶς
ἡρμοσμένην· ψαλτήριον· ὃν δεῖ τρόπ
τας χορδὰς ἔχων τετονωμένας·
καὶ συγκρίνας, ὅπου ἐρίσκοι τὰ τοι
αὐτὰ ὁ θσ̄· δείκνυσι τὴν οὖν ἰόν μουσικ̄ῆ·
ἐὰν δὲ ἀπορῆι τῶν ὀργάνων ἑαυτοῦ
ὁ θσ̄· ὃ παρ' ἑαυτόν· ἀλλὰ παρὰ τὴν
τῶν ὀργάνων ἀπορίαν, σιωπᾶ· ὄρ
γανα οὖν θεοῦ γεγόνασιν οἱ μακάριοι προ
φῆται· καὶ ὡς περ ὁ ἀκούων χορδῆς
καὶ ἦχον τοῦ ἐν τῇ λύραι· οὐκ ἐκείνης
ἀκούει· ἀλλὰ τοῦ μουσικοῦ· κρούοντος μὲν

σι κῶς τὸ ἐπὶ τήδετον ὄργανον, οὕτως
ἀκούων προφήτου· μηνομι ζεύω ἀνῦ
ἀκούειν, ἀρρὰ τοῦ ὄργανον ἐρόητος ἐ
πὶ τήδετον. καὶ συγχρησαμένου αὐτῶ
εἰσδεόν· καὶ ὁ ἀσὰφ γοῦν ὄργανον ἦν
τοῦ θεοῦ· καὶ ἀκούων διὰ τῶν ἐν τῶι
ἀσὰφ χορδῶν τοῦ μουσικοῦ θεοῦ λέ
γοντος· ἄκουσον λαός μου καὶ διὰ
μαρτύρομαί σοι ἰηλ· καὶ τὴν ἀναφορὰ
τῶν λεγομένων, οὐκ ἀναφέρω τοσοῦτ
ἐπὶ τὸ ὄργανον· ὅσον ἐπὶ τὸν χρώ
μενον τῶ ὀργάνω θν· μακαρίζω δὲ
καὶ τὸ ὄργανον· ὅτι ἑαυτῶ ἔταξε καὶ
ἐπὶ τήδετον πεποίηκε πρὸς παρα
δοχὴν κρούοντος θυ· τὰ ὄργανα τὰ
ἑαυτοῦ· καὶ ἐπὶ θσ· τρώσυνδ καίου χρ
μένος, ὡσὶ δία τρώσυνι· καὶ θσ· πόμα
τι αγίου χρώμενος· ὡς τὰν εἰπεῖν·
τὸ πόμα κυ ἐρέμησεν ταῦτα· ἐγὼ δὲ
λέγω· ὅτι καὶ θσ ἐπὶ χρώμενος ὀφθαλ
μοῖσδι καίου· καμμύουσι μὲν ἡ ναμελῆ

δη ἀδικίαν· διὰ νοιγομένοις δὲ, ἵ
ναϊδη τὸν οὐνὸν καὶ τὸν κόσμον· διὰ
τὸν θν τὸν τοῖς ὀργάνοις χρώμενον·
ἴδη πῶς πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ θσ·
καλὰ λίαν ἐπίν· οὕτως χρῆται ὁ θσ·
καὶ τοῖς ὡσὶ τοῦ δικαίου· καὶ τῇ χειρί·
ἵνα διὰ τῶν ὤτων τοῦ δικαίου, λόγος
ἄλλος παραδεχθῇ· ὁ δὲ ἀδόκιμος,
ἐκκλήθῃ· καὶ ἐὰν ποτὲ ἴδῃς χεῖρα
πτωοῦ ἐκτεταμένην ἐπὶ τὴν εὐποι
ΐαν, μηνόμιζε ὅτι ἐκείνη ἡ εὐποιΐα
τοσοῦτον ἐγόμεν ἀπὸ τοῦ ἀνοῦ· ὅσον
ἀπὸ τοῦ θυ· τοῦ ἀναπαύοντος, τὸν
δεόμενον ἀναπαύσεως ἀπὸ τοῦ θεοῦ·
χρωμένου τῇ χειρὶ τοῦ δικαίου· οὕ
τως ἀπὸ τοῦ θεοῦ χρωμένου τοῖς
ὡσὶ τοῖς ὠραίοις τοῦ εὐαγγελιζομέ
νου· γίνονται ὠραῖοι οἱ πόδες τῶν
εὐαγγελιζομένων τὰ ἀγαθά· καὶ μακά
ριος ἐκεῖνος ὃς ὅλος γίνεται κατὰ
πάντα τὰ μέλη τοῦ σώματος· καθὸ

ματὰ αἰσθητήρια· ὄργανον χῦ·
ὄργανον τοῦ λόγου τοῦ θεοῦ· ὥστε
ἐξ πεῖν· ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ· ζῆ δὲ ἐν
ἐμοὶ χσ̃· ἀκούω μὲν οὖν τί λέγει ὁ θς̃·
ἐν τῷ ἰδίῳ ὀργάνῳ τοῦ ἀσάφ· αὐτοῦ
γάρ ἐστιν ὁ ψαλμός· ἀκούσον λαόσμου·
καὶ διαμαρτύρομαί σοι ἰηλ· ἐὰν ἀκό-
σησμου, οὐκέται ἐν σοὶ θσ̃ πρόσφατο·
οὐκ ἐκείνοισμόνοις λέγει· ἀλλὰ καὶ σοὶ
τῷ ἀκούοντι· ἐν γαρ τῷ τόπῳ οὗ
ἐκλήθησ οὐ λαὸς, γέγονας λαὸς θῦ
ζῶντος· καὶ τάχα σὲ προτιμᾶ ὁ
θσ̃ ἐκείνου τοῦ ἰηλ· δι' ὅπερ λέγων λέ-
γει· οὐκ ἀρξάμενος ἐπὸ τοῦ ἰηλ· ἀλ-
λὰ ἐπὸ τοῦ λαοῦ· ἀκούσον λαόσμου, ὃ
διαμαρτύρομαί σοι ἰηλ· ὅρα ἐν δὲ
τέρα ὥρα τέτακται ἰηλ· ἐν πρώτῃ
δὲ ὁμηὸν ὀνομαζόμενος ἰηλ· ἀλλὰ
ἀντὶ τοῦ ἰηλ χρηματίζων λαὸς θῦ· τί
οὖν σοι λέγει ὁ διαμαρτυρόμενός σοι
θσ̃· ἐὰν ἀκούσησμου φῆ, οὐκέται

ἐν σοὶ θσ̄ πρόσφατος· ἰδωμεν δὲ
πρῶτον πῶς διαμαρτύρεται θσ̄.
ἀτοίνυν λέγει· μετὰ μαρτύρων λαλεῖ· ὡς
παραλαμκάνει μάρτυρας· ὅτε μὲν
οὐνὸν καὶ γῆν παραλαμκάνει· ὅτε
δὲ καὶ ὠιδήν· ὅτε δὲ παραλαμκά-
νει λίθον ἀκούοντα· ἔσται τὰρ ὁ λίθος
οὗτος ἀκούων ἢ τῶν λεγομένων· οὕ-
τως δὲ καὶ ἄλλα ἀνμυρία ἕροις πα-
ραλαμκανόμενα εἰς τὴν μαρτυρίαν
τὴν τοῦ θῡ. οἷον ὁ ἐν παύλῳ λαλῶν
χσ̄, φησὶ· διαμαρτύρομαι ἐνώπιον
τοῦ θεοῦ· καὶ ἰῡ χῡ· καὶ τῶν ἐκλεκτ̄
ἀγέλων. ἵνα ταῦτα φυλάξῃς, χωρὶς
προκρίματος· ὁ ῥῶις καὶ ὁ ἐν παύ-
λῳ χσ̄ διεμαρτύρατο ἐνώπιον τῶν
ἐκλεκτῶν ἀγέλων· ἐνώπιον θῡ; ὡς
ἐνώπιόν γε χῡ ἰῡ παῖλος διεμαρτύ-
ρατο; αὗται οὖν αἱ διαμαρτυρίαι,
περιμένουσιν ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἐπὶ
σόματος δῡο μαρτύρων· ἢ καὶ τριῶν·

ἢ καὶ πλειόνων· ἵν' οἱ ἁμαρτάνον
τες καταδικασθῶσιν· λέγει γὰρ ἡ γρα
φὴ μὴ δεῖν ἀπόλλυσθαι τινὰ χωρὶς
μαρτυριῶν· ἐὰν μὴ μετὰ μαρτύρων
τῶνδε· ἵν' ἀεὶ μαρτύρων κατηγο
ρούντων· διὰ τοῦτο μάρτυρες ἐν ἡμέ
ρα κρίσεως· ἐὰν ἀπολλύηται ὁ ἁ
μαρτωλός· αἱ κτίσεις ἐστὶν μαρτυ
ρία· ὁ οὐνὸς κατὰ τοῦ ἀπολλυμένου
μαρτυρεῖ· ἡ γῆ· οἱ ἄγγελοι μαρτυροῦ
σι κατὰ τοῦ ποιήσαντος κακῶς· ἐγὼ
φοκοῦμαι· μετὰ καὶ χ̅ς̅ ἰ̅σ̅ μαρτυρήσει
κατάτινος· ὁ γὰρ λόγος ὃν ἐλάλησα,
αὐτὸς φ̅ κρινεῖ ὑμᾶς· κἂν διὰ τῆς
μάρτυρας οὖν φοκηθῶμεν ἁμαρτά
νειν· τὰ μὲν γὰρ ἁμαρτήματα τοῦ μα
οὐτότε, ὅσα κατηγορεῖτο· καὶ ἐ
πὶ μαρτύρων κατηγορεῖτο· ἢ κούετο
ἐπὶ τῶν μαρτυρούντων· καὶ ἐκλέπε
το ὑπὸ τῶν μαρτυρούντων· οἷον,
παρεγίνοντο μάρτυρες λέγοντες·

ὁ 341.

ἡμεῖς εἰ δόμεν τοῦτον μετὰ γυναικὸς
ἀσχήμως περιπατοῦντα καὶ κα
τακεκλημένον· καὶ ἡ ὀξὺς τῶν μαρ
τύρων, κατεδίκαζε τὸν καταμαρτυ
ρούμενον· τὰ δὲ ἡμῶν, εἰ καὶ λελή
θαμεν τοὺς ἀνοῦς, οὐχ οἱ ἀνοῖ μέλ
λουσιν ἔρχεσθαι καὶ καταμαρτυρεῖν
ἡμῶν· πάντα πεπλήρωται ἀγελῶν·
πᾶσα οἰκία πεπλήρωται καὶ πάν
τα τὰ ἐπὶ γῆς· τῶν δυνάμεων τῶν
τοῦ θυ· ποῦ οὐκ ἔστιν ὁ χς· μεσός
ὑμῶν ἔστηκεν· κἀν ἁμαρτάνωσι τι
νες, λέγετε αὐτοῖς· ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδα
τε θσ· πανταχοῦ ἐστι· ποῦ πορευ
θῶ ἀπὸ τοῦ πνσ σου· καὶ ἀπὸ τοῦ προ
σώπου σου ποῦ φύγω· καὶ ἐὰν μεν
κλεώνη ἀνοσ ὃν αἰδούμεθα· οὐτολμῶ
μεν εἰ πεῖν λόγον ὑφ' οὗ καταγινωσκό
μεθα ὑπ' αὐτοῦ· οὐδὲ πρᾶξαί τι κακ
τόν· καταφρονοῦμεν δὲ τῶν ὀφθαλ
μῶν τοῦ θεοῦ· τῆς παρουσίας τοῦ

χῦ, ἀεὶ παρόντος τῶ κόσμω; κα
ταφρονοῦμεν τοῦ ἁγίου πνσ; τῶν
ἐκλεκτῶν ἀγγέλων; οὐκ εἰ δότες ὅτι οὗ
τοι πάντες. ὡς ἐκρισμένοι ὑπὸ τῶν
μηαιδεσθέντων τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐ
τῶν, κατηγορήσουσιν ἡμῶν καὶ ἐρεῦ
σιν. οὗτος ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν ἡ
μαρτεν. ὅτι γὰρ τοιοῦτόν ἐστιν τὸ ἁμαρ
τάνειν τὸν πεπιστευκότα τὸ ἐν ὀφθαλ
μοῖς. σοὶ μόνω τάρφησιν ἡμαρτον. ἰς
τὸ πονηρὸν ἐν ὠπιόν σου ἐποίησα.
ταῦτα, διὰ τὸ καὶ διὰ μαρτυρουμένου
θεοῦ ἐστιν ἁμαρτάνειν. μαρτυρήσει ὀξο
μολογούμενος τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῦ ἐς
λεγών. ὅτι τὸ πονηρὸν ἐν ὠπιόν σου
ἐποίησα. ἐὰν ἀκούσῃς μου οὐκ ἔσται
ἐν σοὶ θσ πρόσφατος. οἶδα ἀπλού
περον ἀκοῦσαι τοῦ εἰρημένου. ὅτι
ἐάν τις ἀκούσῃ τοῦ θυ, οὐκ εἰ δολομα
τρήσει. οὐδὲ γὰρ ἔσται τῶ ἀκούοντι πρό
φατος θσ. οὐδὲ προσκυνεῖ ὁ ἀκούων

τῶν λόγων τοῦ θῦ, θῶ, ἀλλοτρίων.
ἐξ ἑτάζων δὲ ἐπιμελέτερον. καὶ θέ-
λων τῆς θειότητος ἀκοῦσαι τοῦ ἁγίου
πνός, τολμῶ καὶ λέγω. ὅτι πάντες
ἀνοῖ ἔχουσιν ἐν αὐτοῖς. ἢ τὸν ἀληθιν
θῦ, ἢ θῦ πρόσφατον. ἀλλότριον. οἷον
πάντες οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν δαιμόνια.
ὃ δεχόμενος ἐν ἐργείαν δαιμονίου. ὁ
ἁμαρτάνων κατεπίπνοι ἀν πνεύ-
ματος πονηροῦ, ἐχέτω ἐν ἑαυτῷ
προσκυνούμενον ὡσθῦ. τὸ πνεῦμα
τὸ πονηρόν. τὸ δαιμόνιον τὸ ἀκά-
θαρτον. ἀλλὰ εἴποι μιᾶν, ὅτι οἱ λε-
γόμενοι μὲν, οὐκόντες δὲ θεοί. εἰσὶν
ἐν τοῖς δουλεύουσιν ταῖς ἁμαρτίαις.
ὅτ' ἂν γὰρ ἐκθειάσωσι. καὶ ἐπάρωσιν
ὡσθεὸν τὸ ἀργύριον, ἔτι ἐν αὐτοῖς.
δαιμόνιον τὸ τῆς εἰδωλολατρίας.
διὸ περὶ πλεονεξίας παρὰ τῶ παύ-
λῳ. εἰδωλολατρία ὀνομάζεται. ὅ-
τως ἐὰν νικηθῆς ὑπὸ τοῦ φρονήμα

τος τῆς σαρκος, ἐπιν ἐν σοὶ πνᾶ
πορνείας· καὶ γέγονας μαὸς τοῦ
πνς τῆς πορνείας· οὕτως ἀρρ
μαὸς τοῦ πνς τῆς ὀργῆς, καὶ τῆ
λοι πῶν ἁμαρτημάτων· ἐφθέρεις
οὖν μὴ γενέσθαι ἐν σοὶ αὐτοσχέδιον
θν πρόσφατον· θεὸν, τὸν οὐθεὸν
ἀρηθῶς, ἄκουε τοῦ θυ· ἐὰν γὰρ ἀ
κούσης μου φ, οὐκ ἐπαὶ ἐν σοὶ θς πρό
φατος· ἐπιγὰρ τῆς κοινῆς εἰδωρο
ματρίας· ὀχοῖον τὸ ξόανον τὸ ἀργυ
ρουν καὶ τὸ χρυσοῦν ἐν αὐτῷ ἐπιν τῷ
εἰδωρομάτρη· λέγοντος ἐν θάδε τὸ
ρόγου· οὐκ ἐπιν ἐν σοὶ θς πρόσφατο·
ὃ ἄβοσμεγεῖ· ἢ δοκιμὴν ζητεῖτε τοῦ
ἐν ἐμοὶ ῥαρούντος χυ; ὁ δὲ ἁμαρτω
λὸς εἰ ποιάν, τοῦ ἐν ἐμοὶ ῥαρούντος
πνς πονηροῦ· τῆς ἐν ἐμοὶ ῥαρούσης
ὀργῆς· τῆς ἐν ἐμοὶ ῥαρούσης φιλαργυ
ρίας· τῆς ἐν ἐμοὶ ῥαρούσης κενο
δοξίας· καὶ ἐπὶ τῶν ἄρρων δὲ κακῶ,

ἐπιν ἀκοῦσαι φωνῶν· τῶν δαιμόνων
χρωμένων ἐοῦσαν προφήταις τῆς
δαιμονικῶν ὁδοῦς αὐτῶν καταπάσεως.
ἐκείνοις τοῖς δεκτικοῖς· τῆς ὑπη
ρεσίας τῶν δαιμονικῶν λόγων· καὶ
εἰκὸς ὅτι ἐὰν ἀναγινώσκωμεν τὴν
ἱστορίαν τὴν παλαιὰν· ὅτι ἦσαν τὴν
ἱερεῖς τῶν εἰδώλων προφῆται τῶν
εἰδώλων· καὶ προφῆται τῶν προ
συχθισμάτων· καὶ προφῆται τοῦ
κάαλ· ἢ εἴ τι τούτοις παραπλή
σιον· ταλαν ἱζόμεν ἐκείνοις τοὺς
προφητεύσαντας τῆ κάαλ· οὐχ ὁ
ρῶντες ὅτι καὶ ἡμεῖς ἐνίοτε προφῆ
ται τῆς ὀργῆς ἐσμέν· καὶ λέγομεν·
τάδε λέγει ἡ ὀργή· καὶ ἀντὶ τοῦ τά
δε λέγει κ̅ς̅ παντοκράτωρ· δυνάμει λέ
γομεν τάδε λέγει ἡ ὀργή· ὥσπερ γὰρ
ἐκεῖ τὸ πν̅α̅ κ̅ῦ̅ παντοκράτορος
πληροῖ τῆ κατεπαμένη προφητείαι,
τὴν προφήτην· ἐπιν ἀκοῦσαι προ

φήτου λέγοντος τὰ αὐτοῦ. οὕτως
ἐπὶ τῶν ἐναντίων. ὃ τὰν μὲν ὀρ
γισθῶμεν, τὸ πνᾶ τῆς ὀργῆς προ
φήταις ἡμῖν χρησάμενον, λαλεῖ τὰ
ἴδια. ὃ τὰν δὲ καταπαλῶμεν, ὡς
ἄλλοι ἐξ ἄλλων γενόμενοι, οὐκ ἐπιλέ
γομεν ἐκεῖνα. ἀπεστὴ γὰρ τὸ πνᾶ
τὸ ἐνεργῆσαν ἡμᾶς. οὕτω δὲ καὶ ἐ
πὶ τῶν λοιπῶν ἁμαρτημάτων. δι
ὰ τοῦτο πάσης φυλακὴ τηρεῖσθαι
καρδίαν. ταύτα μὲν τοι διηγησάμε
θα. διὰ τὸ οὐκ ἔσται ἐν σοὶ θεῷ πρόσφα
τος. οὐδὲ προσκυνήσεις θεῷ ἀλλο
τρίῳ. πᾶς ὃ τιμῶν τί, προσκυνεῖ
ἐκεῖνο. καὶ εἰς κατασκευὴν τοῦ πάν
τα τὸν τιμῶντα τί προσκυνεῖν ἐ
κεῖνο ὃ τιμᾶι, τοῦτο ἐρρύμεν. οἱ εἴδω
λο λάτραι. οὐχ οὕτως προσκυνοῦσι τὰ
εἴδωλα διὰ τὰ εἴδωλα. ὅσον διὰ τὴ
μῶσιν. ἵνα τυχόντες ὧν τιμῶσιν,
ἔχωσιν ἐκεῖνα διὰ καὶ τὰ εἴδωλα

προσκυνοῦσιν· προσκυνοῦσι γὰρ
τὰ εἴδωλα, ἵνα πλουτήσωσιν·
τοῦτο γὰρ φαντάζομεν οἱ παρεχέτιν αὐ
τοῖς τὰ εἴδωλα, καὶ προσκυνοῦσι
τὰ εἴδωλα· ἵνα φέρ' ἐτι πεῖν, δο
ξασθῶσιν· τιμῶσιν οὖν μᾶλλον τῶν
ἐτιδώλων ἐκεῖνα· διὰ καὶ τὰ εἴδω
λα προσκυνοῦσιν· οὕτως οὖν πᾶσ
τις ἡμῶν· ὅτε οὐ κἀκούων τοῦ, κν
τὸν θν σου προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ,
μόνῳ, λατρεύσεις· ἄλλο τί ποιεῖ,
καὶ ἄλλο τί ἀποδέχεται· προσκυνεῖ
θεῷ, ἄλλο τρίῳ, καὶ οὐ κἀκούει τοῦ
λέγοντος· ἐγὼ γὰρ εἰμι κσ ὁ θσ σου,
ὁ ἀναγαγὼν σε ἐκ γῆς αἰγύπτου· μη
δίου ὅτι ἐκείνους μόνους ἀνήγαγεν
ἐκ τῆς γῆς αἰγύπτου· σὺ δὲ οὐ
κἀνήγαγεν· ἰδὲ ποῦ ἦις ὅτε ἐθνι
κὸς ἦς· ὅτε οὐδὲν ἐφρόνεις ἐν τῷ
διαλογισμοῖσσου· ἢ τὸν πηλὸν καὶ
τὰ τοῦ κόσμου πράγματα· καὶ τὰ

κεν ἀ τοῦ κίου νομιζόμενα ἀγαθά·
καὶ ὅ τε ὅ τι ἐν αἰτύπῳ ἦσ· κ̅ς̅ οὖν
ὁ θ̅ς̅ σου· μεταπήσασσε ἀπὸ τῶν σω
ματικῶν· ἀνήγαγέν σε ἀνωτῆσαι
τύπου· καὶ ἠγαγέν σε ἐπὶ τὸ ὄρος τοῦ
θ̅υ̅· ἐπὶ τὴν πίστιν τὴν εἰς χ̅ν̅ ἰ̅ν̅·
διὸ ῥέγεται καὶ σοὶ· καὶ τὰ εἴδωρα
τιμῶσιν· καὶ μήποτε δυνάμει οὐ
καὶ τὰ προσκυνοῦσιν· ὅσον ἐκεῖνα·
διὰ δὲ γάρ ἐστι κ̅ς̅ ὁ θ̅ς̅ σου· ὁ ἀνα
γαγόν σε ἐκ γῆσαι τύπου· εἶτα ἰ
δωμεν· τί ἡμῖν ἐν τέρρεται ὁ θ̅ς̅·
ῥέξιν γάρ τινα ῥέγει ἐστὴν δέομαι
αὐτοῦ· ἵνα νοήσω τί ῥέγει· πράτυ
νον τὸ σόμασον· καὶ πρηρώσω αὐ
τό· θεωρήτωσαν οἱ κοψεόμενοι ἡ
μᾶς μὴ ἀρρηγορεῖν· καὶ μὴ ἀλλήγορε
τωσαν· ἀρρα ἐπινοέτωσαν· πῶς
ὁ θ̅ς̅ ῥέγει· πράτυνον τὸ σόμασον
καὶ πρηρώσω αὐτό· καὶ λεγέτωσαν,
πῶς δεῖ πρατῦναι τὸ σόμα· ἆρα

γὰρ διανοῖξαι αὐτὸ· καὶ πρατύ
τερα ποιῆσαι τὰ χείρη κούρεται
ἡμᾶς ὁ ῥόγος; καὶ πῶς οὐκ ἔστιν
αἰσχρὸν νομίζειν ταῦτα τὸν θν̄ εἰ
ρηκέναι· πῶς οὖν ταῦτα τίσδη
ἡγεῖσθαι μὴ τρόπον ὁρίσας τὸν τό
πον· πῶς ἀξίως τοῦ θεοῦ· ὑπο
νοῆσαι τὰ εἰρημένα· καὶ ἡ ἐπαγγε
λία γὰρ ἡρέγουσα· καὶ πληρώσω
αὐτὸ· πρότερ ἐπέσται ἡμᾶς ζητεῖ
σαι· ἵνα νοήσωμεν πρατῦναι τὸ
πόμα· πρατυνθέν τος γὰρ τοῦ πό
ματος, ὁ θσ̄ πληρώσει αὐτό· ὡς
τοὶ νυν ὁ γράφων ὀλίγα· καὶ μηθέρω
χωρεῖσαι πρείονα γράμματα· ἐ
κεῖνο ἐν ὧι γράφει· οὐ πρατύνει τὸ
ἐν ὧ γράφει· ἀλλὰ εἰς κραχὺ γράφει·
ὁ δ' ἐκουρόμενος πλείονα γράφειν·
μετὰ ζονζητεῖ ἐκεῖνο ἐν ὧ γράφει· ὁ
χωρεῖσει τὰ πρείονα· τὸν αὐτὸν τρό
πον νόει μοι τὸ πόμα τῆς ψυχῆς ἡμῶν

πρατύνεσθαι μὲν, τῇ μερέτῃ, τῇ,
συνεχεῖ τῶν ἱερῶν γραμμάτων.
πεν οὖσθαι δὲ, ὅτε οὐκ οἴδαμεν οὐ
δε ἑαρμόν. ὅτε οὐκ οἴδαμεν οὐδε
ῥητὸν ἐσαγγελικόν. οὐδε ἀρρότητῶν
ἱερῶν γραμμάτων. πρατύνομε
οὖν τὸ πόμα, διὰ τῆς μερέτης τῶν
ἱερῶν γραμμάτων. καὶ οὐκ ἐστὶ δότες
ἐν ἀρχῇ, τίλεγε τὰ γράμματα. Ἐ
ὰν μερετῶμεν αὐτὰ, ἀρχόμεθα πρη
ρουῦ αὐτῶν τὸ πόμα, διὰ τῆς μερέ
της τῶν γραμμάτων. θέρον τες
μεμνῆσθαι νόμου καὶ προφητῶν.
ἐσαγγελίων καὶ ἐπιστόλων. Ἐπαγγε
λίαν δὲ ἔχης. Ἐὰν πρατύνῃς
σου τὸ πόμα, ἐγὼ αὐτὸ πρηρώσω.
πάντα γὰρ ἐκεῖνα ὅσα πεποι
ήκαμεν ἐστὶ ἀνάρητιν τῶν ἱερῶν
γραμμάτων. καὶ ἐστὶν μετ' εὐχαρι
πίας ἐξομολογούμενον καὶ εὐχα
ρι ποῦντα τῶι θεῶι ἐστὶ πεῖν. ① δα

δὲ ἐγὼ ἀληθῶς ὅτι ἀληθεύει ὁ τῶν πρά-
τινον τὸ πόμασον καὶ πληρώ-
σω αὐτό· ὅσον γὰρ πρατίνω τὸ πό-
μα· ὅσον μεμετῶ· τοσοῦτον μᾶλλον
πληροῦται· καὶ ἔρχομαι οὐδὲν με-
μετήσας πληροῦται τοῦ νοῦ τῶν θεί-
ων γραμμάτων· ἢ τὸ ῥητόν· καὶ εὐ-
ξάμενος ὑμῶν συνεργούντων καὶ
ταῖς εὐχαῖς συνεργοῦν ἰσομένων πλη-
ρωθῆναι τὸ πόμα, ἵνα μὴ ἀπορή-
σω τῶν λεγομένων· ὁρᾶτε τὴν ἀ-
πὸ τοῦ γινομένην ὑμῖν ὠφέλειαν;
πείθομαι οὖν· καὶ ὑμῖν δὲ πείθεσ-
θαι συμμουλεύω· καὶ παρακαλῶ τῶ
λέγοντι· πράτινον τὸ πόμασον καὶ
πληρώσω αὐτό· τί ὑπὲρ τοῦ ἔτι μᾶλ-
λον κατασκευάσαι τὸ λεγόμενον· Τοι-
οῦτόν τι μᾶλλον παραθήσομαι γενό-
μενον ἐν τοῖς ἀδελφοῖς· πολλάκις
ἔρχεταί τις ζητῶν μαθεῖν νοήματα·
κτίμενα ἐν τῇ ἱερᾷ γραφῇ· καὶ

κεκρυμμένως κείμενα· μὴ
δὲ εἰδὼς ἐν τὸν ἀγγελικόν· μὴ δὲ
μεμνημένος λόγου ἀποστολικοῦ· μὴ
εἰδὼς τί προφήτης λέγει· καὶ τί δὲ
ἐν τῷ κλίωι τῷδε γέγραπται· ἢ
ποιδάν τις πρὸς ἐκεῖνον ἀκε-
ρως πλάτυνον τὸ πόμασον· ἢ θέλεις
πληρωθῆναι τὸ πόμασον, διὰ τοῦ
μανθάνειν ταῦτα περὶ ὧν πυν-
θάνει· ἐὰν οὖν τις μέλλοι νοεῖν τὰ
ἱερὰ γράμματα, μὴ ἄλλην παρας-
κεύην ἐχέτω· ἢ ἀπὸ τῆς μνήμης ἐ-
χέτω τῶν γραφῶν· λαλοῦμεν γὰρ
ταῦτα· οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνίνοις
σοφίας λόγοις· ἀλλ' ἐν διδακτοῖς
πνς· πνικοῖς πνικὰ συγκρίνο-
τες· ὁ μὲν θς εἶπεν· πλάτυνον
τὸ πόμασον καὶ πληρώσω αὐτό·
αἰτιᾶται δὲ τοὺς μὴ ἀκούοντας
ὁ θς ἐγλέγει· καὶ οὐκ ἤκουσεν ὁ
λαός μου τῆς φωνῆς μου ἐν ἰηλ ὑπρο

σεσίχεν μοι· κοινότερον μὲν ἄλλου
τεόν διὰ τοὺς ἁμαρτωλοὺς ταῦτα
τοὺς ἐν τῷ λαῷ· εἴτε ἐκείνω εἴ
τε τούτω· λεγέσθω γὰρ περὶ πάντ
τῶν ἁμαρτανόντων τοῦτο· οὐ κήκυ
σεν ὁ λαός μου τῆς φωνῆς μου· καὶ
περὶ πάντων τῶν παιόντων·
καὶ ἰηλ οὐ προσέσχεν μοι· εἰ δεθε
λεῖς καὶ χν εἶναι τὸν λέγοντα· οὐχ
ἁμαρτήσεις· προφητεύει γὰρ καὶ λέ
γει περὶ τοῦ λαοῦ· οὐ κήκουσεν ὁ λα
ός μου τῆς φωνῆς μου· καὶ ἰηλ οὐ προ
σέσχεν μοι· ὁ υἱὸς τοῦ θυ παρῆν· χρ
ἐπεδήμει· καὶ ἰηλ οὐ προσέσχεν· ἀλ
λὰ ἐπορεύθησαν κατὰ τὰ ἐπιτηδεύ
ματα· τῶν καρδιῶν αὐτῶν· ἐπὶ νὲ
ἄλλο παραθέσθαι ἐκ τοῦ ῥητοῦ· ὁσά
κις ἐὰν ἐμπίπτῃ· ἀπαντᾶν πρὸ
τοὺς σκοφαντοῦντας τὴν γρ-φὴν,
ἐκαιρον εἶναι νομίζω χρήσασθαι
αὐτῷ· ὡς περ καὶ ἐν θαύδει χρώ

μεθα· τῶ οὐκ ἠκουσεν ὁ ῥαόσμου
τῆς φωνῆς μου· γεγράπται ἐν τῶι
κατὰ ἰω̅ ἐ̅ ἐ̅ ἀγγελίω τοῦ σ̅ρ̅ι̅ ῥότος
τοιοῦτος· οὔτε φωνὴν αὐτοῦ πώποτε
ἀκηκόατε· οὔτε εἶδος αὐτοῦ
ἑωράκατε· καὶ τὸν ῥότον αὐτοῦ οὐ
κέχετε ἐν ὑμῖν μένοντα· ὅτι ὃν
ἀπέστειλεν ἐκεῖνος· τούτῳ ὑμεῖς
οὐ πιστεύετε· τὸ μὲν ἑτρημένον· ἀ
σικοφάντη τόν ἐστι· καὶ καλῶς ἑτρη
ται· οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ οὐ ἀλεντίνου· ὡ
οἱ ἀπὸ κασιλείδου, ἐπιλαμκάνον
ται τῆς λέξεως· καὶ φασίν· οὕτως
ἀλλον θ̅ν̅ παρὰ τὸν θ̅ν̅ τοῦ νόμου καὶ
τῶν προφητῶν εἰσήγαγεν· ἰ̅σ̅ χ̅σ̅
λεγεῖ πρὸς τοὺς ἰουδαίους· οἷς ἀνε
τινώσκετο νόμος καὶ προφῆται· οὔ
τε φωνὴν αὐτοῦ ἀκηκόατε· οὔτε
εἶδος αὐτοῦ ἑωράκατε· οὐκ οὖν
οὐκ ἠκουσαν· οὐδὲ πώποτε τοῦ ἀ
ληθινοῦ θεοῦ· τοῦ ἑτέρου παρὰ

τὸν θν̄ νόμου οἱ ἰουδαῖοι· ἀλλὰ καὶ
νὸν θν̄ ἤνεγκαν· καὶ ἕτερον παρὰ
τὸν θν̄ τῶν ἰουδαίων, ὁ κσ̄ ἰσχ̄ε·
ἤκουσεν ἀκέραιος καὶ ἀπλῆ τυχῆ,
τῶν ἐρημένων· ὅτι οὔτε φωνὴν
αὐτοῦ ἀκηκόατε πώποτε· οὔ
τε εἶδος αὐτοῦ ἑωράκατε· καὶ
ἀκούει εἰκείνων πρεσκεύοντων·
ὅτι εἶδος οὐχ ἑώρακαν τοῦ ἀληθινοῦ
θεοῦ· καίτοι τε ὤφθη ὁ θσ̄ τῷ
ἀκρααμ, ἢ τῷ μωϋσεῖ· καὶ ἐξίκται
καὶ ἐξέρχεται ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας·
καὶ καταμέπει ὡς ἰδιωτικὸν μό
γον τοῦτον· φεύγει δὲ ὡς ἐπιτρῶ
σιν· καὶ ὡς ἐπὶ σοφίαν, τὴν αἱρεσ.
ἐπεὶ οὖν συκοφαντεῖται ἡ μέλεις ἡ
ἐν τῷ εὐαγγελίῳ, λέγουσα· οὔτε φω
νὴν αὐτοῦ πώποτε ἀκηκόατε·
οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἑωράκατε· ἐ
λέγξομεν τοὺς συκοφαντοῦντας·
καὶ κακῶς ἐκδεχομένους τὸ τέγραμμ.

καὶ ἐν ταῦθα γε ὁ λαὸς τοῦ ἀκού-
ον τινόμου καὶ προφητῶν ἐρήκεν· οὐ
οὐκ ἤκουσεν ὁ λαὸς τῆς φωνῆς μου·
λέγεται, ἀντὶ τοῦ οὐκ ἐνόησεν οὐδὲ
συνῆκεν τὰ ἐμά· καὶ οὐχὶ δι' ὅτι οὐ
κεκάλυν οἱ προφῆται, ἐκείνοι οὐ
κήκουσαν· οὐδὲ πεποίηκαν· οὕτω
καὶ ἐπὶ τοῦ σρ̄σ̄· ἐλέγχοντος τοὺς
τότε ἰουδαίους· μελσυνέντας τῶν
γεγραμμένων ἐν ταῖς προφῆτ',
λέλεκται· οὔτε φωνὴν αὐτοῦ πώ-
ποτε ἀκηκόατε, οὔτε εἶδος αὐ-
τοῦ ἐωράκατε· καὶ τὸν λόγον αὐ-
τοῦ οὐκέχετε ἐν ὑμῖν μένοντα· ὅ-
τι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος τούτου
μεῖς οὐ πιστεύετε· ἐγὼ γὰρ ἠκούετε
τῆς φωνῆς τοῦ θεοῦ προφητεύ-
ουσης, τὸν χ̄ν̄ πάντως ἂν παρε-
δέξασθε· ὃν ἀπέστειλεν ὁ θ̄ς̄· μελ
παραδεξάμενοι δὲ ὃν ἀπέστειλεν
ὁ θ̄ς̄, οὔτε φωνὴν αὐτοῦ ἀκελκό-

ατε· οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἐωράκατε·
καὶ οὐχ ἁμαρτάσεις λέγων ἰουδαίοις
ἀναγινώσκουσι τὰ ἐκραϊκά· καὶ με
λετῶσιν ὡς οἰόνται τὸν νόμον καὶ
τοὺς προφήτας· οὐχ ἁμαρτήσεις
λέγων τοῖς ἰουδαίοις· οὔτε φωνὴν
αὐτοῦ πώποτε ἀκηκόατε· οὔτε
εἶδος αὐτοῦ ἐωράκατε· καὶ τὸν
λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ὑμῖν μένοντ·
ὅτι ὃν ἐπιστεῖλεν ἐκεῖνος, τούτῳ
ὑμεῖς οὐ πιστεύετε· λέγουσι δὲ καὶ
μὼ ὑσῆ πιστεύειν· ἀλλὰ ὁ κ̅σ̅ μου ἰ̅σ̅ χ̅ς̅.
ἐλέγχει αὐτοὺς ὡς μὴ πιστεύοντας,
λέγων· εἰ ἐπιστεύετε μὼ ὑσεῖ, ἐπι
στεύετε ἂν ἐμοί· περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖ
νος ἔγραψεν· εἰ δὲ ποιῶ ἐκείνου γράμ
μασιν οὐ πιστεύετε· πῶς τοῖς ἐ
μοῖς ῥήμασι πιστεύσεται· καὶ ἰ̅η̅λ̅ ὃ
προσεύχεν μοι· πᾶς ὁ ἁμαρτάνω,
ὃ προσεύχει τῷ θῷ· ἀδύνατον γὰρ
τῆς ἁμαρτίας προσεχούσης τῷ θῷ.

τὴν ἁμαρτίαν ἐλθεῖν· ἀλλὰ παρὰ
τὴν ἀπροσεξίαν τὴν πρόσθεν. ζῆ ἡ
ἁμαρτία κὰ ἐν ἐργεῖ· καὶ κασίλεον
ἐν ἡμῖν ἵδρυται αὐτῆς· δεόν ἀκού
ειν ἡμᾶς τοῦ μὴ οὖν κασιλεύειν ἡ ἁ
μαρτία ἐν τῷ θνητῷ σώματι ὑμῶν·
καὶ ἐξαπεστέλα αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ θυ
σιαστηρίου· ἀπὸ τοῦ νὰ οὐ κατὰ τὰ
ἐπιτηδεύματα τῶν καρδιῶν αὐτῶν·
ἀπέδω κε γὰρ αὐτοῖς ἀξιατῶν ἐπιτη
δευμάτων τῆς καρδίας αὐτῶν· ὑ
πορεύσονται ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμα
σιν αὐτῶν· οὐκ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμα
σιν τῶν ἐντολῶν τοῦ θεοῦ καὶ τῶν
λόγων αὐτοῦ· ἐγὼ λαὸς οὐκ ἤκου
σέμου, ἰὴλ ταῖς ὁδοῖς μου ἐγὼ ἐπο
ρεύθη· ἐν τῷ μηδενὶ ἀν τοὺς ἐχθροὺς
αὐτῶν ἐταπείνωσα· ἐγὼ τοὺς
ἐχθροὶ δεδίνηνται κατὰ τοῦ λαοῦ·
καὶ οὐκ ἐταπεινώθησαν παρὰ
τὸ τὸν λαὸν μὴ ἀκηκοέναι τοῦ θεοῦ·

μηδὲ ταῖς ὁδοῖς τοῦ θῦ πεπο
ρεῦσθαι πεπόνθεν· τὰ τοιαῦτα δὲ
ἐρημένα πρὸς ἐκείνους, καὶ πρὸς
ἡμᾶς λέγεται· ἐὰν γὰρ ἀκούσωμεν
τοῦ θεοῦ· ἐὰν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ πο
ρευθῶμεν ἀκούοντες τῶν μιμηρί
ων τῶν ἐν ταῖς γραφαῖς, ἐν τῷ
μηδενὶ ἀν τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν ταπει
νώσει ὁ θσ̄· τουτέστιν, οὐδὲ μετὰ
καμάτου ἡμῶν· οὐδὲ ἀγωνισαμέ
νων· ἀλλὰ ταπεινώσει τοὺς ἐχθρ̄ς·
αὐτὸς γενόμενος ἐν ἡμῖν· ἵνα δι'
ἡμῶν ταπεινώσῃ τοὺς ἐχθροὺς· ὡς
ἐπὶ τοὺς θλίκοντας αὐτοὺς ἐπέκα
λον τὴν χεῖρά μου· ἐπικαλεῖ γὰρ
τὴν χεῖρα τὴν κολαπικὴν ἐπὶ τοὺς
θλίκοντας· εἴτε ἀγέλους τοῦ πο
νηροῦ· εἴτε αὐτὸν τὸν πονηρόν· εἴ
τε καὶ ἀνοῦς ἐν ἐργουμένους ὑπὸ
τοῦ πονηροῦ καθ' ἡμῶν, ἐπικάλλει
τὴν χεῖρα ὁ θσ̄· οἱ ἐχθροὶ κυ ἐξέσαν

το αὐτῶ· ἔστι τις ἐχθρός ἐστι τοῦ κυ·
πάντως οὗτος ἐστέδεται τῶ θῶι·
τουτέστιν οὐ μέγει τὰ μηθὴ τῶ θῶι· ὁ
δὲ τὰ ἀμηθὴ λέγει περὶ θυ· καὶ ἔσται
ὁ καιρὸς αὐτῶν εἰς τὸν αἰδῶνα· ὃς
ἐφώμισεν αὐτοὺς ἐκ πεάντος πυρ·
ἵνα καὶ οἱ γενόμενοι ἐχθροὶ τοῦ θυ, μὴ
ἀπελπίσωσιν ἑαυτοὺς· τὰ τῆς
χρηστότητος ἀπαγέλλει τοῦ θεοῦ·
γενομένης καὶ πρὸς τοὺς ἐχθρούς·
καὶ ἡμεῖς ἐχθροὶ ἦμεν τῶ θῶι· ἀμ
μέφθασεν ἐφ' ἡμᾶς ἡ χρηστότης αὐ
τοῦ· ἄκουε γὰρ τοῦ, ὅτι ὁ θσ ἦν γὰρ
χῶ κόσμον καταμάσσων ἑαυτῶι·
καὶ τοῦ δεόμεθα περὶ χυ καταμ
μάθητε τῶ θῶι· καὶ τί σαρ· ἀμμὴ
ἦλθεν χσ ἰσ λύσαι τὴν ἐχθραν ἐν
τῇ σαρκὶ αὐτοῦ· τὸν νόμον τῶν ἐν
τολῶν ἐν δόγμασι καταργήσας· ἵ
να τοὺς δύο κτίσῃ ἐν αὐτῶ εἰς ἕνα
καὶ νὸν ἄνον ποιῶν εἰρήνην· καὶ

ἐχθροὶ ὄντες· κατηλλάγημεν τῷ θῷ·
οὐκοῦν ἐχθροὶ ἦμεν· ἔσται οὖν ὁ καὶ
ρὸς τούτων τῶν ἐχθρῶν· ἐς τὸν αἰ
ῶνα· καὶ ῥυσάμενος τοὺς ἐχθροὺς
ὁ θῦ· ἐκόμισεν φησὶν αὐτοὺς ἐκ
ἀσάτος πυροῦ· ἐν ἀπυρὸν ζητῶν
ἵνα ἴδω τὸ ἀσάρ τοῦ πυροῦ· καὶ κα
τανόησω πῶς ὁ θσ̄ ϯωμίζει ἡμῖν
ἀπὸ τοῦ ἀσάτος τοῦ πυροῦ· ἐὰν
μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν ἐς
τὴν γῆν ἀποθάνῃ· οὗτος μόνος μέ
νει· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ πολὺν καρ
πὸν φέρει· οὐκοῦν αὐτὸς ὁ κσ̄ μου
ἰσχ̄ς· πυρὸς ἦν· κόκκος σίτου ἦν·
ἐκείνου τὸ ἀσάρ τὸ λιπαρὸν, ἐς
μίδαμος ἦν· ἐν αὐτῷ, καὶ ἀπὸ τοῦ
θανάτου αὐτοῦ εἰ λήφαμεν· ὅτε
γὰρ πεπίστεκεν· πεπίστωκεν δὲ λέγω·
τε ἀνηρέθη καὶ ἐσαυρώθη· πεσὸν
ἡμῶν· τὸ ἀσάρ ἐκείνου τοῦ πυροῦ,
γεγόνεν ἐν ἡμῖν τροφή· περὶ τοῦ

τοῦ τοῦ πέατ τοῦ πυροῦ. προ
φητεύει καὶ μωϋσῆς ἐν δευτερονο
μίω λέγων· ἀνεκίκασεν αὐτοὺς ἐπὶ
τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ· τῆς γῆς· ἐψώμι
σεν αὐτοὺς γενήματα ἀγρῶν· ἐθήλα
σαν μέλι ἐκ πέτρας· καὶ ἔλαιον
ἐκ πέρεας πέτρας· κούτυρον κοῶν
καὶ γάλα προκάτων· μετὰ πέατος
ἀρνῶν καὶ κριῶν υἱῶν ταύρων καὶ
τράγων μετὰ πέατος νεφρῶν πυροῦ
καὶ αἷμα παφυλῆς· ταῦτα πάντα
ἐστὶν ἡ τροφὴ ἡμῶν· ἡ ἀληθινὴ ὁ χ̅ς̅·
τὸ πωτήριον τὸ ἀληθινόν· καὶ αὐτὸ
ἐψώμισεν ἡμᾶς ἐκ πέατος πυροῦ·
καὶ ἐκ πέτρας μέλι ἐχόρτασεν ἡμ̅·
ἡ πέτρα δὲ ἐστιν ὁ χ̅ς̅· ἀνεκίκα
σεν αὐτοὺς ἐπὶ τὴν ἰσχὺν τῆς γῆς·
ἐψώμισεν αὐτοὺς γενήματα ἀγρῶ·
ἐθήλασαν μέλι ἐκ πέτρας· ἡ μέτις
ἐσμὲν οἱ πιστεύοντες τῶ χ̅ῶ· οἱ θη
λάζοντες μέλι· τί γὰρ γλυκύτερον·

τῶν ῥόγων τοῦ θῦ· θηράζομεν οὖν
μέλι ἀπὸ τῆς πέτρας· διὰ τοῦτο
καὶ αὕτη ἡ πέτρα, δίδωσιν ἡμῖν τὸν
λόγον τοῦτον· ὅς τις ἐστὶ μέλι· περὶ
οὗ λέγομεν· ὡς γρυκεὰ τῶ λαρυγ
γίμου τὰ λόγια σου ὑπὲρ μέλι καὶ
κηρίον· περὶ τούτου τοῦ μέλιτος οὗ
θηράζομεν ἀπὸ τῆς πέτρας· φησὶν
καὶ ὁ σοφομῶν ἐν ταῖς παροιμίαις·
μέλι ἐρῶν· φάγε τὸ ἀρκετόν· καὶ ἀρ
μαχοῦ· φάγε μέλι υἱέ· ἀγαθὸν γάρ· ὃ
ἐν τέλλεταί μοι μέλι ἐσθίειν· ὡς ὅτι
τοῦτο ἀγαθόν ἐστι τὸ μέλι φαγεῖν· πά
λιν ἀμμηγορῶ· πάλιν τινὲς ἀγανακ
τοῦσιν ἐπὶ τῇ ἀμμηγορίᾳ· τοῦτο πά
λιν μέγα ἄρα ὁ προκόπτων τοῖς μεγο
μένοις· φάγε μέλι υἱέ· ἀγαθὸν γὰρ τοῦ
το· ἀγαθόν ἐστι τὸ φαγεῖν μέλι; καὶ θ̅ς̅
ἐν αἰῶ ὧν ἐν τέλλεται ἡμῖν μέλι φα
γεῖν; ἀλλὰ μή ποτε τὸν ῥόγον τὸν
γρυκὺν τὸν ἀπὸ τῆς πέτρας, κε

ρέτη. ἡμᾶς ὁ ῥόστος ἐσθίειν· ἵνα φι
ροῦντες ἀεὶ τρέφεσθαι τῶν ἁγίων λό
γων, ἐσθίωμεν καὶ τάρα καὶ μέρι.
ἐν χ̅ῷ ἰ̅ῡ̅. ὧ. ἐπὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κρά
τος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνα ἀμ̅:-

εἰς τὸν τῶ ὁ μιλίαν κ̅

εἰς τὸν τῶ ταρμόν:-

Ὁ κο πὸς τῶ μαθητῆ ἵνα γένηται ὡς
ὁ διδάσκαρος· καὶ τὸ τέρος τοῦ δού
λου, ἵνα γένηται ὡς ὁ κ̅ς̅· καὶ ἀρκε
τὸν τῶ μαθητῆ. ἵνα γένηται ὡς ὁ
διδάσκαρος· καὶ ὁ δοῦρος, ὡς ὁ κ̅ε̅·
καὶ ἐπὶ τούτοι ἦρθεν ὁ διδάσκαρος·
ἵνα τὸ ὅσον ἐφ' ἑαυτῶι, ποιήσῃ
τοὺς μαθητὰς ὁμοίους αὐτῶι· καὶ
ὁ κ̅ς̅ ἐπὶ δεδήμηκεν· οὐχ ἵνα τηρήσῃ
τοὺς δούρους· ἀρρ' ἵνα ποιήσῃ τοὺς
δούρους· ὡς αὐτός ἐπιν ὁ κ̅ς̅· ἐπιν
δὲ ὁ διδάσκαρος ἡμῶν χ̅ς̅ ἰ̅ς̅ θ̅ς̅·

καὶ εἰ περ ἀρκεῖον τῶ μαθητῆ· ἵ
να γένηται ὡς ὁ διδάσκαλος· τὸ
τέλος τοῦ μαθητοῦ ἵνα γένηται ἀπὸ
χῦ, χῦ ἐστιν· καὶ ἀπὸ θῦ, θῦ· καὶ
μάθη ἀπὸ τοῦ φωτὸς τοῦ κόσμου·
πάντα γὰρ ἀπερ ἐστὶν ὁ σὴρ καλεῖ
καὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· ὑμεῖς
ἐπὲ τὸ φῶς τοῦ κόσμου λέγει πρὸς
αὐτοὺς· αὐτὸς πρότερον εἰ πῶν, ἐ
γώ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· καὶ χῦ
ὧν λέγει· μὴ ἀγαπεθε τὸν χῦμου· ἐν
ἐν τοῖς προφήταισμου μὴ πονηρέ
σθε· ἡ σύναγωγὴ οὖν αὐτῆ· ἐὰν γνη
σίως συναγόμεθα· ἐὰν μὴ κατὰ ἄνθρ
περιπατῶμεν· ἐὰν μὴ πείρωμεν
εἰς τὴν σάρκα· ὁ θῦ φησὶ θερίζεσε
φθοράν· καὶ μὴ ποιῶμεν τὰ ἔργα τῆς
σαρκός· ἀλλὰ τοὺς καρποὺς τοῦ πνῦ
σύναγωγὴ ἐστὶν οὐ κανῶν· ἀλλὰ σύναγω
γὴ θεῶν· διάκολος μὲν οὐδὲν δύνα
ται· οὐδὲ θῦ ἐπιδημεῖ· ἐν ἐπιδημεῖ.

ἱπάμενος ἐν μέσῳ τῆς τῶν θεῶν
συναγωγῆς· διὸ λέγεκται· ὁ θ̅ς̅ ἐστὶ
ἐν συναγωγῇ θεῶν· τί δὲ ποιεῖ ἡμᾶς
ἀνοῦς· ἵνα πεσόντες ἀπὸ τῆς θεότη-
τος, ἀπολεσώμεν τὴν δωρεὰν τῆ
καλοῦσαν ἡμᾶς ἐπὶ τὸ γενέσθαι θεούς·
τί ποιεῖ ἀνοῦς; ἀκουε παύλου περὶ
τῶν μικροτέρων λέγοντος ἁμαρτη-
μάτων· ὅπου τὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ
ἔρις· οὐχὶ σαρκικοὶ ἐστὲ καὶ κατὰ ἄν-
θρωπον περιπατεῖτε; ὡς ἐπὶ
φέρει· οὐχὶ ἀνοῖ ἐστέ; μόνον τὰρ οὐχὶ
κέκρακε κακεῖ, ὡς λέγει· ὁ μὲν λόγος
ὑμᾶς ἐκάλεσεν· ἵνα ἦτε θεοί· δι'
ἃ δὲ τῶνδε καὶ τῶνδε, ἀνοῖ ἐστέ· ὡς
ἐν θαδεοῦν καλῶς λέγει· ἐγὼ εἶπα
θεοὶ ἐστὲ, καὶ υἱοὶ ὑψίστου πάντες·
ὑμεῖς δὲ, οἷα οὐκ ἀξία τῆς θεότητο
ὁρᾶ πράγοντας ἡμᾶς ἐπὶ φέρει καὶ
λέγει· ἰδοὺ δὴ ὡς ἀνοῖ ἀποθνήσκετε·
καὶ ὡς εἷς τῶν ἀρχόντων πίπτετε·

καὶ ἐρχομένην. δωρεὰν θῦ ἐστὶ ἡμ·
τὴν ποιοῦσαν ἡμᾶς θεοὺς· δεόν πα
ρα δέξασθαι ὅλη τυχῆ, οἱ ἁμαρτάνον
τες οὐ παρα δεχόμεθα· ἀλλὰ ἐκκάλ
λοντες καὶ ἀποθοῦντες τὴν θεότη
τα. παρα δεχόμεθα τὰ τῆς σαρκὸς
φρονήματα· τὰ ἔργα τῆς σαρκὸς ἐπι
τελοῦντες· οὐχὶ πνι τὰς πράξεις
τῆς σαρκὸς ἐπιθανατοῦντες· Ὁ
περ ἐχρῆν ἡμᾶς ποιεῖν· ὅτ' ἂν γὰρ αἱ
πράξεις τοῦ σώματος θανατοθῶ
σιν· ὡς μηκετί εἶναι πράξεις σώμα
τος ἐν ἡμῖν, τότε ἀπεθεώθημεν· θῦ
λόγος ἐὰν γένηται ἐν τυχῆ, θῦ ποιεῖ
τὴν παρα δεξαμένην τυχήν· ἐστὰρ μι
κρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ, τί
μιλλεστόν· οὐ περιμικρᾶς καὶ ἐντελοῦ
ζύμης τοῦ λόγου, ἀλλὰ θεοποιοῦ· ἢ ὅ
τι αὐτὴ γενομένη ἐν τῇ τυχῆ, ὅλον τὸ φύ
ραμα τοῦ ἀνοῦ ζυμοῖ ἐστι θεότητα· καὶ
γίνεται ὅλος ἀνος, θῦ· ὁμοία γάρ ἐστιν

ἡ κασιλεία τῶν οὐνῶν, βύμη. ἡν
λαμοῦσα γινὴ ἐκρυψεν ἐς ἀλέφρου
σάτα τρία. ἔθος οὐ ἐβυμώθη ὅλον. ὃ
κοὐν τὰ τρία σάτα τὸ πνᾶ ἐπιν. ὃ
ἡ ψυχὴ ὃ τὸ σῶμα τοῦ ἀνοῦ. ἦλθεν ἡ βύ
μη ἀπὸ τῆς γυναικὸς. τῆς ἐκκλησίας
δεξαμένης τὸν χν. καὶ ὁμιλήσασα ἡ
βύμη αὐτὴ τοῖς τρισὶ σάτοις. ἐβύ
μωσεν ὅλον τοῦτο τὸ φύραμα. ὃ πεποί
ηκε τὸν ἀνὸν ἐξ ὅλων γενέσθαι θν. ὃ
οὐθαῖμα μὲν ἐς τὸ ἐν ἡμῖν πνᾶ ἔθεο,
ποίησεν συγγένειαν ἔχων πρὸς θεὸν.
ἐπεὶ καὶ τὸ ἄφθαρτον πνᾶ ἐπὶν ἐν
πᾶσι. θαῖμα δὲ, τὸ τὴν ψυχὴν τε
θεοποιεῖσθαι ἱναμὴ κέτι ἁμαρτάνη
μὴ κέτι ἀποθνήσκουσα. ψυχὴ γὰρ ἡ ἁ
μαρτάνουσα, αὐτὴ ἀποθανεῖται.
τὸ δὲ τούτων πάντων θαίμασι ὥτε
ρον. ὅτι καὶ τὸ σῶμα ἔθεο ποίησεν.
ἱναμὴ κέτι σαρξ καὶ αἷμα ἦι, ἀλλὰ γέ
νηται σύμμορφον τῷ σώματι τῆς

δεξήσ χῦ ἰῦ. καὶ θεοποιηθεὶν, ἀνα
μηφθῆ ἐν δόξῃ ἐστὶ σόμενον κατὰ τὸ ἐρη
μένον· ἀρ παρησόμεθα ἐν νεφέλαις·
ἐστὶ ἀπάντησιν τοῦ κυ εἰς ἀέρα· ὃ
οὕτω πάντοτε σὺν κῷ ἐσόμεθα· γενό
μενοι θεοὶ, μετὰ ἰσαμένου θῦ ἐν μέσῳ
τῆς συναγωγῆς ἡμῶν. ἰῦ χῦ· τοὺς μὲν
ἔξω ὁ θσ κρίνει· τοὺς δὲ ἔσω ὁ θσ γ
κρίνει· ἀλλὰ τί μέζον ποιεῖ τῆς κρί
σεως περὶ τοὺς ἔσω ἐὰν ἐρεθῶσιν
θεοί. τί τὸ μέζον· ἄκουε λέγοντος τοῦ
προφήτου· ὁ θσ ἔστη ἐν συναγωγῇ θε
ῶν· ἐν μέσῳ δὲ θεοὺς διακρίνει· ὃ
ὡς περ ἐὰν κασιμεὶς ἐν ἡμέρᾳ ἱλα
ρᾷ κούλη τοι ἕλκατον ἀμέτρασθαι τῶν
ἀξίων τιμῆς· τοι οὕτω κρίσις οὐ
κἀν κρίσιν· ἀλλὰ διάκρισιν ὀνομάζει
μεν· ἵνα ἔστι· φερέτ πεῖν· οἱ δὲ
μὲν οἱ ἑκατὸν, ἄξιοι ἐστὶ τῆς παρ' ἐ
μοῦ τιμῆς· ἀλλοῖ δὲ μὲν οἱ πρῶτοι
δῶ· ὑπατεῖ ὧν τῶν ὑπερεχεσῶ·

οἱ δὲ τίμεσι οἱ ὀκτώ· ἢ ὅσοι δήποτε, ὑπατειῶν δευτέρων· οἱ δὲ ὑποδεστέροι, ἐπὶ τρόπων τῶν ὑπηρετέρων· οἱ δὲ ἐπὶ τούτων ὑποδεστέροι, ἐπὶ τρόπων τῶν δευτέρων· καὶ γίνωσκα τὰ μαίνει ταῖς τιμαῖς· ἐπὶ τὸν ἐμάτγονος τιμῆς ἄξιόν τινα ὄντα· μὴ τὰς τιμὰς τάσδε· τιμὴ δὲ, ὑποδεστέρα ἀποδοχῆ ἀμείψασθαι, τοι οὐτόν τι μοινόει κατὰ τὴν ἡμέραν τὴν ἱμαρὰν τῆς ἀπαποδόσεως τῶν ἐκμεκτῶν ἀγείμων ἢν ὃ θεῖ αὐτοῖς ἀπαποδίδωσιν· μετὰ τὴν κρίσιν μοινόει· μετὰ τὴν δίκην· μετὰ τὸ κομασθῆναι τοὺς ἁμαρτωμοὺς, πάντων ἐκείνων ἐπ' ἐκείνους γεγενημένων, τὸν θῆ παραγραμμάνοντα τὴν τῶν θεῶν συνεγωγήν· καὶ παραγραμμάνοντα, διακρίνειν· τίς μὲν ἄξιος ἀναπῆναι τὴν ἀνάπαυσιν τὴν ὡς ἡλίου· τίς δὲ ἄξιος

ἀμαπτῆναι τὴν ἀνάπασιν τὴν ὡς
σεμνῆς· τίνες δὲ ἄξιοι τὴν ἀνά
πασιν, τὴν ὡς ἀπέρων τῶν μαν
προτέρων καὶ διαφερόντων· τίνες
δὲ ἄξιοι τὴν ὡς ἀπέρων μὲν ὑπο
δεσπέρων δέ· ἀμμοῦ τελευταίων· ὡ
τίνες καὶ αὐτοῦ τοῦ οὐνοῦ ἄξιοι· ἀμμοῦ
τὴν ἄπρων τὴν ἀμαυροτέραν ὑπο
δεσπέραν παρὰ τοῦ μοι πουὸ ἀνα
πῆναι. (τε) οὖν ταῦτα γίνεται. (θε) ἔστι
γὰρ συγγωτηθεῶν· ἐν μεσῷ δὲ θεοῦ
διακρίνει· ἔθος ἐστὶ τῶν θείων μόνων·
ἐστὶ πρὸ τὲ ἡμᾶς ἐπάρει καὶ ὑπόσει τῶν
ἐπαγγελίαις· πάλιν κωλύειν ἡμᾶς
διὰ τὰ ἁμαρτήματα ἡμῶν· καὶ ὑ
πομιμνήσκειν· ὅτι τάδε μὲν, ἐν ἐ
παγγελίαι τοῖς ἀξίοις ἔρηται· ὑμεῖς
δὲ φαῦλοι ἐπέ· φέρει πεῖν· ἐμοὶ ἀν
λέγεται· ἀνάξιος εἶ τῶν ἐπαγγελιῶν·
διὸ ἐπιπλήσσωσοι· περὶ τῶν ἁμαρ
τιμάτων δὲ ἢ τῶν δέ· τοι οὐτόν τι

καὶ ἐν θεῷ δὲ γεγένηται· μετὰ τὸ
ὁ θεὸς ἔστη ἐν συναγωγῇ θεῶν· ἐν μέ
σῳ δὲ θεοὺς διακρίνει· ἐπὶ πλήσ
σονται οἱ μὴ θεοί· ἀλλ' ὡς ἄν οἱ ἀ
ποθνήσκοντες ἐν μεσότητι συναγω
γῆς τῶν θεῶν· καὶ οὗτοι εἰσὶν οἱ
ἄξιοι ἐπιπλήξεων· ἀκούσωμεν οὖν
μή ποτε καὶ ἡμᾶς ἐσμὲν οἱ μὴ θεοὶ ἐν
μεσότητι συναγωγῆς τῶν μακαρίων·
καὶ μεθ' ἡμῶν ὄντων ἐν πολιτεύτῳ
θεῶν· καὶ λέγηται πρὸς ἡμᾶς· ἐ
ω πότε κρίνεις ἀδικίαν· καὶ πρό
σωπα ἁμαρτωλῶν λαμμάνεις·
διατίφησιν· ἐὰν κρίνητε ἀδίκως
κρίνεις· ἐὰν δίκως κρίνοντες· πρό
σωπα ἁμαρτωλῶν λαμμάνεις·
ἐὰν γὰρ ὦσι δῦο κρινόμενοι· ἁμαρ
τωλὸς πλούσιος, καὶ δίκαιος πέ
νης· λαμόντες σοι τὸ πρόσωπον
διατὸν πλοῦ· ποτιον τοῦ ἁμαρ
τωλοῦ, προκρίνεις τὸν ἁμαρ

τοῦ λόγου, τοῦ δὲ καίου μὲν ὠνέμητ
δέ· καὶ τοῦτο τὸ ἁμάρτημα, πο
λὺ ἐν ἡμῖν ἐπὶ τοῖς ταμαιπώροις
ἀνοίσ· εἰ ὤθαμεν γὰρ προτιμᾶν
τοὺς διαφέρον τας· οὐ κατὰ θῶν·
ἀλλὰ κατὰ κόσμον· τοὺς δὲ διαφέ
ρον τας κατὰ θῶν· ἐξουθενεῖν καὶ ἐξου
τελίζειν· ἡμεῖς οὖν ὅσον τοῦτα ἁ
μαρτάνομεν τὰ ἁμαρτήματα,
λέγει ὁ θεῖ· ἕως πότε κρίνετε ἀδι
κίαν· καὶ πρόσωπα ἁμαρτωλῶν
λαμμάνετε· ἔπιν χωρὶς τῶν ἐφεν
μένων ἐφ' ἐπεῖν, καὶ ἐς τὸ πρόκω
πα ἁμαρτωλῶν λαμμάνετε ἁμα
κεχωρεκότα, τοιοῦτον λόγον· ὥς
περ οἱ ἐπὶ τῆς σκηνῆς πρὸς τὰ
δράματα· ἀμεμελεκήκαστιν πρόσωπ
λαμμάνουσι· νῦν μὲν κασιλέως· νῦν
δὲ οἰκέτου· νῦν δὲ γναικὸς· νῦν δὲ
οἱ οὐδήποτε· καὶ ἔπιν ἰδεῖν ἐκ
τοῖς θεμελικοῖς ἀγῶσι πρόσωπα

μαμκάνοντας τοὺς ἀγῶν· ἐκ μέ-
νους, τοιοῦτον τί μοινόϙ καὶ ἐπὶ τ
τοῦ κόσμου θυμέμης γίνεσθαι· πόν-
τες γὰρ οἱ ἀγωνιζόμενοι, ἀεὶ πρό-
σω πα μαμκάνομεν· ἐὰν μεν μα
κάριοι ὦμεν· οἱ ὁν εἰ πρόσω πον
μαμκάνομεν τοῦ θεοῦ, καὶ λέγομεν·
ὑπὸ ἐγέννησα καὶ ὑπόσα· αὐτοὶ
δέμε ἠθέησαν πάμεν ἐὰν δίκαιοι
ὦμεν· πρόσω πον μαμκάνομεν
χυ· καὶ ἀνοῖ ὄντες, λέγομεν· πνα
κυ ἐπέμε· οὐ ἔνεκεν ἐχρισέμε·
ἐναγγελίσασθαι πτωχοῖς ἀπέταμ
κέν με· οὕτω δε καὶ πρόσω πον ἀ
δικον δίκαιος μαμκάνει κατὰ τὸ γε
γραμμένον· καθὼς τὸ πνα τὸ ἀ
γιον μέγει· σήμερον ἐὰν σκληρύνητε
τὰς καρδίας ὑμῶν· μαμκάνει δὲ ἐ
πρόσω πον ἀγέμου ἀγίου· ὁ ἐν θου
σιῶν ἀπὸ ἀγελικῆς δυνάμεως· ὡς
περὸ μέγων· ὁ ἄγγελος τοῦ πνς

τοῦ γαγοῦντος ἐν ἐμοί· ταῦτα
μὲν περὶ τῆς χώρας τῆς κρείτ
τονος· ἔπιν δὲ καὶ κατὰ τὰ ἐναν
τία ἰδεῖν· ὃν μὲν τὶ ναγαμκάνον τὰ
πρόσωπον τοῦ διακόγου· ὃν δὲ πρό
σωπον τοῦ ἀντιχρίστου· ἄγγον, πρό
σωπον γαμκάνον τὰ δαιμονίου· ἢ
ὁ μεμηνῶς οὐδοκεῖσοι ἀγγότριον πρό
σωπον φερέειν; ὅτι δὲ καὶ ἐπὶ
τῶν παθῶν· ἐνεργειαί εἰσιν ἐνεργοῦ
σαι· ὀργήν· λύπην· ἐπιθυμίαν κα
κήν· καὶ ἐκεῖνα τὰ γοι πὰ ἁμαρτήμα
τα· γαμκάνομεν οὖν ἐὰν ἄγγεγοι ὦ με
νῶ μὲν, πρόσωπον τοῦ θῦ· ἄγγοτε δὲ
πρόσωπον λύπης· καὶ ἄγγοτε πρό
σωπον τοῦ πνσ τ πορνείας· ὡς
ἀεὶ τὰ πρόσωπα ἀνοῖ ἀμείκομεν·
ἁμαρτάνοντες μὲν, κατὰ τὰ εἴδη τῶν
ἁμαρτημάτων· κατορθοῦντες δὲ, ὡς
τὰ κελτίονα πράττοντες· κατὰ τὴν
ἀξίαν τοῦ γενομένου καγ· ταῦτά μοι

πρὸς τί ἐπῆλθεν τί πεῖν; διὰ τὸ
πρόσωπα ἁμαρτωλῶν ῥαμμάνε
τε· τί θέλεις πρόσωπον ῥαμμάνειν·
ῥάμε πρόσωπον θεοῦ· λάμε πρόσω
πον χῦ· τί πὲ· ἠδοκιμηνὼ ζητεῖτε·
τοῦ ἐν ἐμοὶ ῥαμοῦντος χῦ· (τί) ἐπιτι
μώμεθα περὶ τῶν ἁμαρτημάτων
ἡμῶν· καὶ πρὸς τοῖς προτέροις λέ
γεται πρὸς ἡμᾶς· κρίνατε ὀρφανῇ
ὡς πτωχὸν· ὡς ταπεινὸν καὶ πένητ
δικαιώσατε· ὀξέλεσθε πένητα
καὶ πτωχόν· ἐκ χειρὸς ἁμαρτω
λοῦ ῥύσασθε· ὁρᾶς, καὶ οἱ ἐπόπ
ροι διδόντες δεξιᾶς ἀρρήροις· ἐπεὶ
τὸ ἀνίνον γένος πάσχει καταφρο
νητικόν τι τῶν πενήτων, δεδώκαι
σιν τὴν τούτῳ δεξιᾶς· ἵνα τῶν πτω
χῶν μνημονεύωσι κατὰ τὸ εἰρημένον
ἐν τῇ πρὸς γαλάτας ἐπιπολῇ· σὺν ε
χῶς οὖν ἡ γραφὴ ὅτε μὲν λέγει ἡμῖν·
"ϛ" κρίνατε ὀρφανῷ καὶ δικαιώσατε

..S.. χήραν· ἐξ ἐν αὐτῷ καὶ διελεγχθῶμεν·
..S.. ὁ πουδὲ, κρίνατε ὀρφανὸν ὑπο
..S.. χὸν· καὶ τὰ πεινὸν καὶ πένητα δι
..S.. καιώσατε· οἷόν τι δίκαιον ἀπονεί
ματε· τῶ τὰ πεινῶ· τῶ πένητι·
ἐξέλεσθε πένητα καὶ πωχόν· ἐὰν
ποτε ἴδῃς ἀδικούμενον πένητα,
σὸν ποίησον τὸ πρᾶγμα· ὅτι ἀδικεῖ
ται ἐκεῖνος· παράπηθι αὐτῶι· κα
ταφρονεῖται διὰ τὴν πενίαν· τὸ δί
καιον παρ' αὐτῷ ἐστιν· πολλάκις ἔχει
κτῆσιν· ἐν ἐπόλλυται ἡ κτῆσις· πα
ρὰ τὸν ὄκνον ἡμῶν· τῶν προσῆναι
δυναμένων αὐτοῦ· λέγει δὲ καὶ πε
ρὶ τῶν λεγούτων· τὰ πεινὸν καὶ
πένητα δικαιώσατε· ἐξέλεσθε
πένητα καὶ πωχόν· ἐκ χειρὸς ἁ
μαρτωλοῦ ῥύσασθε· διὰ τοῦτο καλόν
ἐστιν· ἐπεὶ ὧ μετρομετρούμεν τούτω
ἡμῖν ἀντιμετρηθήσεται· ἵνα ἡμεῖς ἐκ
χειρὸς ἁμαρτωλοῦ τὸν πένητ' ἐπῶ ῥυσώμεθ·

καὶ τούτῳ, τῷ μέτρῳ, πῶς χοῦς ὄν-
τας ἡμᾶς ὡς πρὸς τὸν θν̄, ὁ θσ̄ ῥύ-
σεται. ἐρεῖ γὰρ· ἐπεὶ σὺ τὸν πένητα,
κἀγὼ σέ· ἐπεὶ σὺ τὸν ταπεινὸν, κἀγὼ
σέ· πρὸς ἐμὲ πάντες ταπεινοὶ,
καὶ πάντες πῶς χοὶ ἐπὲ ἄνοι· καὶ αἰ-
λοι παὶ δυνάμεις· καλὸν οὖν ἐπὶ τοῖς
ἀνοηθήτοις παρίπασθαι· ἵνα καὶ ἐν
τούτῳ ὑοὶ γενώμεθα τοῦ θεοῦ· πρὸς
ὃν λέγει εὐχομένη ἡ σοφωτάτη ἰγδίθ·
ταπεινῶν εἶ θσ̄· ἐλατγόνων εἶ κοηθ·
ἀντιλήπωρ ἀσθενούντων· ἐπεγνω-
μένων σκεπαπής· ἀπελπισμένων
σηρ· ναὶ ναὶ κε ὁ θσ̄· οἷόν ἐπιν τούτῳ
ἐπὶ τὸν θν̄ ἀναφερομένων, βηλῶσαι·
μιμητὴν γενέσθαι τοῦ θεοῦ, ἵνα γένω-
μαι ὑὸς τοῦ πρὸς τοῦ ἐν τοῖς οὐνοῖς
εἶ ταλέγεται περὶ τῶν ἁμαρτωλῶν· γ·
κέγνωσαν οὐδὲ συνῆκαν, ἐν σκότει δια-
πορεύονται· οἱ μὲν ἐν τῷ αἰσθητῷ σκό-
τει διαπορεύμενοι· οἷον ἐν νυκτὶ περὶ

πανταχοῦ τοῦ· καὶ ἐν οἴκῳ ἀφανεῖ· ἐξῶν
ἔχομεν τοῦ τὸ σκότος ἐν αὐτῷ· καὶ αὐτοὶ
χωρὶς εἶναι δίκαιοι· ἐν δόξῃ γὰρ τοῦ
φωτιζομένοι· ἐξῶν θεν ἐν δόξῃ δοξαζόμε-
νοι· οὐδὲ ἁμαρτωλοὶ ἐν σκότει διατρι-
βόμεθα· τοιοῦτον σκότος τοῦ, ἐν τῷ· κ
δόξῃ γὰρ ἐν αὐτοῖς σκότος ἐστίν· εἰ οὖν
τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν, τὸ σκό-
τος πόσον· ὁ ῥῆσις ὅτι καὶ ὅσπερ εἰ
δὲν ἔφαμεν ἡμᾶς ἔχομεν ἐν ἑαυτοῖς, τὸ σκοτί-
ζον φῶς, σκότος; πόσῳ μᾶλλον τὸ
σκότος, σκότος· δεῖ οὖν ἐκκαθάρῃ τὸ
σκότος ἐξ ἡμῶν· ἐκκαθαίρομεν δὲ τὸ
σκότος ἀπὸ τῆς τυχῆς· ἐὰν οὖν ἀλεύ-
ωμεν μεμιγμένοι· ἐὰν ὦμεν ὀφρύ-
ες πάντοτε ἐξῶν σμύραι· καὶ οἱ μύχθοι καὶ
ὀλεθροι· ἐὰν καὶ ἦτε οἱ μύχθοι ἐν ἡμῖν,
κἀγὼ ἐν τῇ μυχθίᾳ αὐτὸν θῶ, τῆς σκο-
τίας τῆς ἐν ἡμῖν· τοῦ μὲν τρίου τοῦ ἐν
ἐμοί· ἐν τοῖς ἁμαρτωλοῖς ἁμοῖς· ὁ
πονηρὸς ὁ ἀρχιστρατὸς ἐξουσίαν ἔχει
εἰ σπρεθῇ, φέξει καὶ τὸ σκότος· καὶ
λέγομεν ἐν τῇ σκοτίᾳ τοῦ ἁμαρτίου·
τὸ τὸ σκότος ἐν· κατέστω γὰρ φῆσι

τὸν λύχνον διὰ παντὸς· ἀπὸ ἑσπέρας
μέχρι πρωΐ· ἵνα μὴ δέποτε ἐν τῇ σκη
νῇ σκότος ἦι· καὶ σὺ σκηνὴν ἔχεις· οἱ ὄν
τες ἐν τῷ σκήνει· πεναζόμεν καρού
μενοι· ταύτην οὖν τὴν σκηνὴν
φιλοπόνησον, ἀεὶ εἶναι πεφωτισμέ
νην· καὶ λάμψανε τὰς πέντε παρ
θένους· αἰσθήσεις τὰς ἐν σοί· ἔλαιον
αὐταῖς δός· ἀνάψον αὐτῶν τὰς δαί
δας· ἵνα μὴ ἐν σκότει πορευθῆς. ὡς
(ι) ἁμαρτωλοί, περὶ ὧν τέτραπται·
οὐκ ἔγνωσαν οὐδὲ συνῆκαν· ἐν σκό
τει διαπορεύονται· ἐὰν δὲ μὴ ἐπιπρέ
ψωμεν, λέγεται· σαλευθήσονται πᾶν
τὰ θεμέλια τῆς γῆς· ἐπίτις θεμέλ
ιος· (ς) οὐκ ἔπιν ἐπὶ γῆς· οὐδὲ γῆς θε
μέλιος· ἀλλ' εἰ δεῖ οὕτως ὀνομάσαι, οὐ
ρανοῦ θεμέλιος· θεμέλιον γὰρ ἄλλον, οὐ
δεῖς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμε
νον· ὃς ἐπιν ἰσχ̄ς· οὗτος ὁ θεμέλιος· οὐ
κ ἔπιν γῆς θεμέλιος· ἀλλ' οὐν οὗ θεμέλ
(ο)· ὁ θ̄ς τῆς σοφίας ἐθεμελίωσε τὴν
γῆν· ἡτοίμασε δὲ οὐν οὓς ἐν φρονήσει·
ἔχομεν ἐν τῇ γραφῇ· ὅτι καὶ τοὺς οὐ μὴ

ἐθεμελίωσεν ὁ θ̅ς̅. ἐστὶν οὖν θεμέλι
οι· οἱ μὲν, τῆς γῆς· οἱ δὲ, οὐνοῦ· χ̅ς̅
ἰ̅ς̅ θεμέλιος οὐνοῦ ἐστιν· καὶ οἱ μὲν μὴ τὰ
αὐτοῦ, θεμέλιοι οὐνοῦ ἐστιν· περὶ ὧν
γέγραπται· ἐπὶ τοῦ θεμελίου τῶν ἀποστόλων καὶ προ
φητῶν· ὄντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ·
χ̅ς̅ ἰ̅ς̅ τοῦ κ̅ν̅ ἡμῶν· ταῦτα μὲν οὖν τὸ
τοῦ λόγου τῆς ἀληθείας· καὶ τῶν μυ
στηρίων λεγέσθω τῆς συρίας· ἐὰν δὲ
θέλῃς ἰδεῖν· τίνες ἐστὶν οἱ τῆς γῆς θε
μέλιοι· ἴδεμοι τοὺς λόγους τῶν αἱρε
τικῶν· καὶ τῶν ἔξω τῆς ἐκκλησίας·
ἴδεμοι τοὺς λόγους τῶν ἰουδαίων·
τὸν ἰ̅ν̅ χ̅ν̅ μὴ παραδεξαμένων· οἱ θε
μέλιοι αὐτῶν πάντες ἐπὶ γῆς ἐστίν·
καὶ ὅ τἂν ὦσιν ἐπὶ γῆς, ἐκ τῆς γῆς
λαλοῦσιν· διὰ τοῦτο οἱ οὐνοὶ αὐτῶν γ̅
κακούουσιν· πάντες οὖν οἱ θεμέλιοι
τῆς γῆς, σαλευθήσονται· πάντες
γὰρ καταπραφήσονται· πάντες
ἐκριζωθήσονται· καὶ τίς ἐστιν ὁ σα
λεύων τοὺς θεμελίους τῆς γῆς, ἢ
ὁ λακὼν τοὺς λόγους τοῦ θ̅ῦ̅· εἰ πώτ

καμοὶ ὁ θεὸς· ἰδοὺ δέδωκα τοὺς
λόγους μου εἰς τὸ στόμασον· καὶ ἀκέ-
πη τοῦτο ἔφηκα καὶ τὸ ἔξῆς· ἰδοὺ
κατέστ· κάσε σήμερον ἐπὶ ἔθνη ἐ
κασιλείας· ἐκριζοῦν καὶ κατασκά-
πτειν· καὶ οἰκοδομεῖν· καὶ καταφυ-
τεύειν· ἐκριζοῦν, πᾶσαν φυτείαν· ἣν
οὐκ ἐφύτευσεν ὁ πῆρ ὁ οὐρανίος· κα-
τασκάπτειν, τοὺς θεμελίους τῆς γῆς·
καταφυτεύειν, γεώργιον θῦ· οἰκοδο-
μεῖν, οἰκοδομεῖν θεοῦ· σαλευθήσον-
ται οὖν καὶ σεισθήσονται καὶ κατασ-
καφήσονται, πάντες οἱ θεμέλιοι
τῆς γῆς· ὅτε ταῦτα εἴρηται· ἐπὶ ἡμῖ-
πάλιν ἐπιπλήσσει μετὰ τὸν ἐνάμενον·
καὶ τὸν εἰρημένον πρὸς τοὺς ἀξίω-
λόγον· καὶ φή· οὐ τινὰς μὲν ὑμῶν·
ἐγὼ κέκληκα εἶναι θεοὺς· τινὰς δὲ
οὐκέκληκα· ἀλλ' ἐπισκόπους μὲν
καὶ πρεσβυτέρους καὶ διακόνους
θέλω εἶναι θεοὺς, ὑμᾶς δὲ τοὺς ἀ-
πὸ τοῦ λαοῦ· οὐ θέλω εἶναι θεοὺς· ἀλ-
λὰ ἐγὼ εἶπα θεοὶ ἐστε, καὶ υἱοὶ ὑ-
ψίστου· οὔτινες μὲν, τίνες δ' οὖν·

ἀλλὰ πάντες ὑμεῖς· εἶται ἐγὼ μὲν
τοῦτο εἶπον· καὶ οὐδύναται λυθῆναι
ἡ γραφή· ὅτι πρὸς ὃν γίνεται ὁ λόγος
τοῦ θεοῦ· ἐκεῖνος θεός ἐστι· καὶ υἱὸς
ὑτίπου ἐκεῖνος γίνεται· ὑμεῖς δὲ
ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῶν ἀποθνήσκε-
τε· διὸ ὀλεῖται· ὑμεῖς δὲ ὡς ἀνοῖ ἀ-
ποθνήσκετε· ποῖον δὲ θάνατον·
οὐ τὸν κοινὸν λέγει θάνατον· ἀλλὰ ὃν
ἀποθνήσκομεν οἱ ἐνεργοῦντες τὸ
ἀποθνήσκειν· ὡς περ εἰσὶν τι-
νες ἐργαζόμενοι ἑαυτοῖς τὸν σω-
ματικὸν θάνατον· οἷον ὡς οἱ οὐδὰς
ἀπαγχόμενος· ἢ ὡς οἱ ῥίπτοντες
ἑαυτοὺς κατὰ κρημνῶν· ὡς οἱ δη-
λητήρια φάρμακα λαμμάνοντες· οὕ-
τως καὶ αὐτοὶ ἐργάζονται ἑαυτοῖς τὸν
θάνατον· ἀλλὰ ἐκεῖμεν ὁ θάνατος·
καὶ πρὸς τοὺς μὴ ἐργαζομένους
ἔρχεται· ὁ δὲ θάνατος ὁ τῆς τυχ,
οὐδέποτε ἀκουσίως παραγίνεται·
ἀλλὰ ἐὰν μὴ ἡμεῖς ποιῶμεν τὸν
θάνατον· ὁ θάνατος οὐκ ἔρχεται·

Ὁ θεὸς γὰρ θάνατον οὐκ ἐποίησεν·
οὐδὲ τέρπεται ἐπὶ ἀπωλείᾳ ζών-
των· ἔκτισε γὰρ εἰς τὸ εἶναι τὰ
πάντα· καὶ ὡς περιούδας ἀ-
πήγξατο, οὕτως πάντες οἱ ἁμαρ-
τωλοὶ τὸν θάνατον ἑαυτοῖς ἐργάζο-
ται· οὐδείσεις ἀναγκάζει πορνεύ-
ειν ἀποθάνης· ἀλλὰ διὰ τοῦ πορ-
νεύειν, ἀποθνήσκης· οὐδείσεις ἀνα-
γκάζει ἀποπερεῖν· ἵνα ἀποθάνης·
διὰ δὲ τοῦ, τοῦτο ποιεῖν· καὶ τὰ
ἀλλότρια ἀφαιρεῖσθαι· καὶ τὰ ὀφει-
λόμενα μὴ διδόναι, σαυτῷ τὸν θά-
νατον ἐργάζει· οὐδείσεις ποιεῖ ἀ-
ποθνήσκειν· διὰ δὲ τὴν ὀργήν,
καὶ φρόνιμον ἀπολλύεισε· ἐπιτι-
μᾶ οὖν ἡμῖν, ὡς ἑαυτοῖς τὸν θά-
νατον διὰ τῆς ἁμαρτίας ἐργαζο-
μένοις· καὶ φή· ὑμεῖς δὲ δεῖ ὡς
ἄνοι ἀποθνήσκετε· κληθέντες γὰρ
εἰς τὸ εἶναι θεοί, ὡς εἰ ἄνοι καὶ
αὐτοὶ ἀποθνήσκετε· ὁ τὰν μετὰ
ταύτην τὴν διδασκαλίαν, ὃς τὴν
ἀπὸ τὴν πάλιν τὸν εὐνικότισμί

ομεν μη σκ. αι, ἡ ἀφ' ὧν ποιήσε-
ι ὡς ἄρος, ἀπὸ θανάτου κει· καὶ εἰ θε
μὲ χρ| τούτου εἰ σκ| ἡμῶν τὰ καλὰ καὶ
μὲ χρ| τοῦ, ὡς ἀφ' οὗ ἡμᾶς ἀπὸ θα
κειν· μὲ ἐρ| ὁ ἡμῶν τὸ ἁμαρτάνειν· μὴ
δὲ τὸ χεῖρον ἁμαρτάνομεν· τὸ χεῖρ
δὲ τὸ ποιοῦν φθορά, καὶ βλάβη· καὶ ὡς ἡ
τῶν ἀρχόντων τοῖς αὐτοῖς· καὶ καὶ ἡμῶν
ἀρ χόν· ἐν ὑμῖν ὡς τε ἡμῶν· καὶ καὶ ἡ
δο σ τοῖς θεοῖς ἡμῶν· ἐπεὶ δὲ τὸν
ἡμαρτον, τοῦτο καὶ ἐν ὑμῶν· ὡς
δηλοῖ ὅ σε καὶ κατ' ἡμῶν βλάβον· ἐ θε
ῶ ρεῖν τὸν σατανᾶν ὡς σ ἀπαρατ
ῶ ρεῖν ὑμῶν τὸν σατανᾶν· καὶ ἐν ἡμῖν ὡς
ὑμῶν ὡ ὁ τὸν· καὶ ἐν ὑμῶν ὡς τὸ καὶ ἡμῶν,
τοῦτο ἐ κεῖνος ὑμῶν ὡ τὸ καὶ ἡμῶν,
καὶ αὐτοὶ τοῖς αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ ὑμῶν· ἐν
γαρ ὑμῶν ὡ ἐστε· τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ εἰ σ τὸ
χρ· καὶ ἐν ὑμῶν ὡ ἐστε· ἐν τοῖς ἡμῶν σι ὁ
τὸν θ· ἐν ὑμῶν ὡ ἐστε· τὸ τοῦ αὐτὸ
ἀλ ὁμ βαμεν ἀν ὁμ τοῦ· ἐν ὑμῶν με
τὰ ταῦτα τὰ ἀδήματα, καὶ ἀσε
λ ἡ τῶν σ ὡ φερόμενος· ἐν ὑμῶν ὡ τοῦ
λ ἡ τὰ ὑμῶν, τοῦ σκ τε· καὶ ἁμαρτή
σ ἡ τε, ἐ τοῦ θανάσιμον· μὲ μὲν ὑμῶν

τὸν πεσόντα ἀρχόντα ἐξ οὐκ οὐ-
ἀλλ' ἐξ καὶ ταῦτα τίμεται, καὶ ὡς
ἀνοῖ ἀποθνήσκετε· καὶ ὡς ἐς τῶν
ἀρχόντων πίπτετε· μέλει τὰ
ταῦτα ἐξ πόντι παρακαλεσαι τὸν θν.
ἵνα τοὺς πεσόντας ἀναπήσῃ· ἵνα
τοὺς ἀποθνήσκοντας ζωοποιή-
σῃ· καὶ μὴ ἐάσῃ αὐτοὺς εἶναι ἐν τῇ
νεκρότητι· διὸ πεφεύχεται καὶ λέγει
ἀνάπαιο θσ κρῖνον τὴν τὴν· ὅτι
σὺ κατακληρονομήσεις ἐν πᾶσι
τοῖς ἔθνεσιν· τοῦ πολεμεῖ, ἀλλ' τὴν
χν ἐπιδημίαν· πάλαι γὰρ ὁ κατε-
κληρονόμη ὁ θς ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνε-
σιν· ἀλλ' ἦν αὐτοῦ κατακληρονομία,
ἐν μόνῃ τῇ ἰουδαίᾳ· ὅτε δὲ ὁ κσ
μου χσ ἰσ ἐπιδεδήμηκε, τότε
κατεκληρονόμησεν ἐν πᾶσι τοῖς
ἔθνεσιν καὶ ἐγκύμεθα ἐς τὸν κλῆ-
ρον ὑπὸ θυ τῶν ἁγίων· οἱ παραγινό-
μενοι τοῦ ἐλκεσθαι ὑπὸ τοῦ θεοῦ
τοῦ ὁ τὸν κν ἡμῶν χν ἰν· διὸ

ετε λι

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS

III
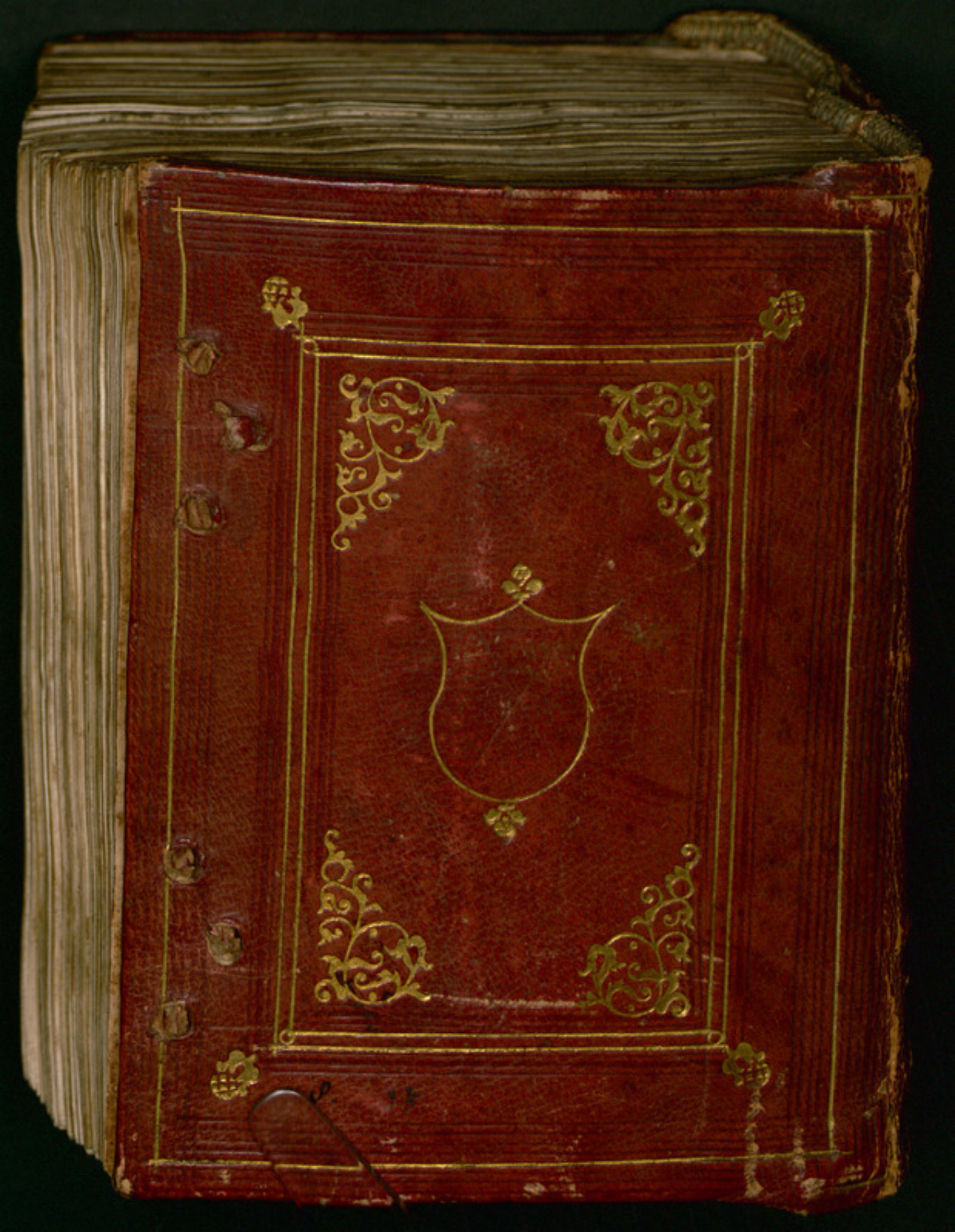
IV